

PROKURATURA
KRAJOWA

RAPORT

z badania spraw pozostających w zainteresowaniu opinii publicznej ze względu na ich przedmiot oraz charakter, prowadzonych i zakończonych w latach 2016-2023 w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury

Vol. I

Raport opracował zespół prokuratorów powołany zarządzeniami Prokuratora Krajowego nr 130/24 z 16 sierpnia 2024 r. oraz nr 189/24 z 19 listopada 2024 r.

Warszawa, styczeń 2025 r.

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	2
I. WSTĘP.....	8
II. KONTEKST HISTORYCZNO-PRAWNY.....	9
III. CHARAKTERYSTYKA BADANYCH POSTĘPOWAŃ	13
IV. SPRAWY.....	16
A) <i>Postępowania dotyczące mowy nienawiści</i>	16
1) Wycofanie aktu oskarżenia przeciwko liderce Obozu Narodowo-Radykalnego.....	16
2) Umorzenie postępowania przeciwko Jackowi M. i innym.....	20
3) Umorzenie postępowania w sprawie pobicia kobiet podczas Marszu Niepodległości	22
4) Umorzenie sprawy dotyczącej spotu wyborczego partii PiS pt. „Bezpieczny samorząd”	25
5) Publikacja aktów zgonu politycznego 11 prezydentów miast	28
6) Szerzenie mowy nienawiści na kontakach internetowych szczecińskiego radnego D.M.	31
7) Sprawa wywiadu udzielonego „Die Welt” przez prof. Jana Tomasza Grossa	34
8) Postępowanie z zawiadomienia Stowarzyszenia Fidei Defensor.....	36
9) Akt oskarżenia przeciwko managerce sklepu IKEA.....	39
10) Umorzenie postępowania w sprawie zawiadomienia złożonego przez Związek Ukraińców w Polsce.....	42
11) Zawiadomienie szczecińskiego radnego D.M. dotyczące wpisów internetowych.....	43
12) Sprawa wpisu radnej klubu PiS z Gdańska A.K.	45
13) Szubienice polityczne	48
B) <i>Postępowania dotyczące przedstawicieli większości rządzącej w latach 2016-2023</i>	51
14) Akt oskarżenia przeciwko uczestnikowi wypadku z udziałem premier Beaty Szydło	51
15) Sprawa dotycząca pociągnięcia do odpowiedzialności karnej innych uczestników ruchu drogowego	71
16) Sprawa dotycząca zniszczenia materiału dowodowego w postaci dwóch płyt CD.....	74
17) Przekroczenia uprawnień przez funkcjonariuszy policji i prokuratorów w sprawie Sebastiana K.	79
18) "Dwie wieże" - odmowa wszczęcia	81
19) "Dwie wieże" - koperta	81
20) "Dwie wieże" - fałszywe zeznania i inne dot. zawiadamiającego	81
21) Wykorzystanie środków unijnych na organizację kongresu klimatycznego przez Solidarną Polskę.....	84
22) Oświadczenia majątkowe polityków Zjednoczonej Prawicy	88
23) Fałszywe oświadczenie Ministra Sprawiedliwości.....	92
24) Oświadczenia majątkowe posła	92
25) Wycofanie aktu oskarżenia przeciwko byłemu posłowi PiS Zbigniewowi K.	95
26) Sprawa organizacji wyborów kopertowych.....	97
27) Ekspresowe umorzenie sprawy dotyczącej wyborów kopertowych	98
28) Zawiadomienia o bezprawnym umorzeniu śledztwa dot. wyborów kopertowych (PO I Ds. 92.2020) ...	100
29) Zawiadomienia o bezprawnym umorzeniu śledztwa dot. wyborów kopertowych (PO I Ds. 189.2020) .	100

30)	Przygotowanie do wyborów kopertowych.....	101
31)	Zakup nieruchomości po zaniżonej cenie przez Mateusza Morawieckiego	102
32)	Raport Podkomisji do Ponownego Zbadania Wypadku Lotniczego w dniu 10 kwietnia 2010 r.	104
33)	Sprawa mieszkania Prezesa PKN Orlen S.A.	105
34)	Darowizna środków ochrony osobistej na rzecz Watykanu	106
35)	Nieuprawnione zatrudnianie bliskich w fundacji PKN Orlen SA	107
36)	Żądanie zatrudnienia jako forma uzyskania korzyści majątkowej.....	107
37)	Powoływanie się na wpływy przez byłego europoła Ryszarda C.	108
38)	Postępowanie dotyczące lotów Marszałków Sejmu RP i Senatu RP.....	108
39)	Ujawnienie lotów przez SOP	109
40)	4128-1.Ds.197.2023 Prokuratury Rejonowej w Skarżysku Kamiennej	111
41)	Wykorzystanie seksualne małoletniej poniżej 15 roku życia.....	112
42)	Sprawa gróźb bezprawnych kierowanych wobec J.K.	114
43)	Znieważenie Marszałka Senatu RP	118
44)	Znieważenie posłów z mównicy sejmowej.....	119
45)	Akty nominacyjne w <i>neoKRS</i>	120
46)	Oczyszczanie z zarzutów przyszłej kadry menadżerskiej spółek Skarbu Państwa	121
C)	<i>Postępowania dotyczące Trybunału Konstytucyjnego.....</i>	<i>123</i>
47)	Niepublikowanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego (PO I Ds. 248.2016)	124
48)	Niepublikowanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego (PO V Ds. 91.2016)	127
49)	Niepublikowanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego (PO I Ds 27.2018)	128
50)	„Wyciek” projektu orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego	129
51)	Postępowanie dotyczące byłego Prezesa TK Andrzeja Rzeplińskiego	133
52)	Postępowanie dotyczące powołania Prezesa TK	134
D)	<i>Przyznawanie dotacji organizacjom związanym z większością rządzącą</i>	<i>136</i>
53)	Sprawa dotacji na projekt „Puszcza TV”	136
54)	Sprawa dotacji dla fundacji Lux Veritatis.....	137
55)	Finansowanie Polskiej Fundacji Narodowej	138
56)	Fundacja „Kocham Podlasie” i Zarząd Kasy Krajowej SKOK.....	139
57)	Przywłaszczenie środków Archidiecezji Lwowskiej na Ukrainie	140
58)	Rozwiązanie umowy pomiędzy NFOŚiGW a Fundacją Lux Veritatis	141
E)	<i>Postępowania dotyczące inicjowania postępowań karnych dla osiągnięcia celów politycznych</i>	<i>143</i>
59)	Śledztwo dotyczące nieprawidłowości w ETO i w TSUE	144
60)	Przestępczość “vatowska” - próba wykreowania odpowiedzialności funkcjonariuszy publicznych.....	147
61)	Sprawa dotycząca wyrobów akcyzowych.....	154
62)	Konie arabskie	159
63)	Postępowanie przeciwko byłemu kierownictwu Grupy Lotos S.A.....	159
64)	Postępowanie przeciwko byłemu kierownictwu Lotos Petrobaltic S.A.	165
65)	Ingerencja przełożonej w postępowanie.....	169
66)	Reklamy wyborcze w TVP.....	172
F)	<i>Wykorzystywanie prokuratury dla prywatnych celów kierownictwa prokuratury</i>	<i>174</i>
67)	Ryczałty mieszkaniowe dla prokuratorów Prokuratury Krajowej.....	174

68)	Ryczałt mieszkaniowy dla sędziego	176
69)	Zakup mebli przez Prokuratora Regionalnego we Wrocławiu.....	177
70)	Prokurator Okręgowy w Warszawie i afera hejterska	179
71)	Sprawy związane ze śmiercią ojca Ministra Sprawiedliwości	180
72)	Postępowanie zainicjowane przez Bogdana Świączkowskiego o fałszywe oskarżenie.....	186
73)	Sprawa o sygnaturze 2011-5.Ds.6.2022	188
74)	Postępowanie karne kontra egzekucja komornicza	190
75)	Anonimowe zawiadomienie o nieprawidłowościach w MSZ.....	194
76)	Sprawa o sygnaturze 3044-1.Ds.26.2023 Prokuratury Okręgowej w Legnicy	196
G)	<i>Postępowania dotyczące przeciwników lub krytyków politycznych</i>	<i>198</i>
77)	Zniszczenie płyty w sprawie Krzysztofa Brejzy	198
78)	“Willa Kwaśniewskich”	200
79)	Przekroczenie uprawnień przez kierownictwo CBA	202
80)	Sprawa dotycząca rozmów w restauracji Sowa i Przyjaciele	204
81)	Sprawa zakupu nieruchomości przez byłego Prezesa NBP.....	204
82)	Zatrzymanie adw. Romana Giertycha	208
83)	Skierowanie niezasadnego wniosku o tymczasowe aresztowanie	208
84)	Przekazywanie środków finansowych z agencji reklamowych współpracujących z PKN Orlen SA.....	212
85)	Sprawa Krzysztofa Brejzy.....	215
H)	<i>Postępowania dotyczące służb specjalnych</i>	<i>218</i>
86)	Sprawa zatrudnienia w ABW	218
87)	Poświadczenie nieprawdy w dokumencie.....	221
88)	Postępowanie przeciwko byłemu kierownictwu SKW.....	223
89)	Wejście do Centrum Eksperymentalnego Kontrwywiadu NATO.....	225
90)	Postępowanie dotyczące byłego Szefa CBA Pawła Wojtunika	227
91)	Przyjęcia do służby w CBA	228
I)	<i>Postępowania dotyczące obywateli występujących w obronie praworządności</i>	<i>228</i>
92)	Sprawa nagrania z zatrzymania Igora Stachowiaka	228
93)	Inwigilacja protestujących obywateli	230
94)	Zatrzymanie obywateli udających się na protest przed TK	233
95)	Złamanie ręki uczestniczki protestu	235
96)	Upublicznienie wizerunku protestujących	236
97)	“Kordegarda”	237
98)	Potrącenie samochodem dwóch protestujących kobiet przez funkcjonariusza ABW	239
99)	Użycie środków przymusu wobec posłanki	239
J)	<i>Postępowania z zawiadomień Najwyższej Izby Kontroli</i>	<i>240</i>
100)	Uniemożliwienie kontroli w Fundacji ORLEN	241
101)	Utrudnianie kontroli w KPRM	242
102)	Umowa zakupu respiratorów.....	244
103)	Niedopełnienie obowiązków przez prezesa NFZ.....	244
104)	Udaremnienie kontroli w Fundacji Energa	245
105)	Udaremnienie kontroli w Energa S.A.	246

<i>K)</i>	<i>Postępowania dotyczące działań byłego Prokuratora Regionalnego w Lublinie</i>	<i>247</i>
106)	3025-1.Ds.5.2024 - Prokuratura Okręgowa w Zamościu.....	248
107)	3025-1.Ds.30.2021 Prokuratury Okręgowej w Zamościu	248
108)	3025-1.Ds.154.2023 Prokuratury Okręgowej w Zamościu	249
109)	PO I Ds 200.2019 Prokuratury Okręgowej w Zamościu	249
110)	2005-2.Ds.17.2022 Prokuratury Regionalnej w Lublinie	249
111)	PO IV Ds 12.2020 Prokuratury Okręgowej w Siedlcach	249
112)	3020-1 Ds.32.2023 Prokuratury Okręgowej w Lublinie	250
113)	RP II Ds 11.2019 Prokuratury Regionalnej w Lublinie	250
114)	RP I Ds 14.2018 Prokuratury Regionalnej w Lublinie	251
115)	2005-4.Ds.3.2024 Prokuratury Regionalnej w Lublinie	251
116)	PO I Ds 186.2018 Prokuratury Okręgowej w Lublinie	251
117)	PO I Ds 75.2017 Prokuratury Okręgowej w Radomiu.....	252
118)	PO I Ds 29.2017 Prokuratury Rejonowej w Radomiu.....	252
119)	3023-2.Ds.43.2022 Prokuratury Okręgowej w Radomiu.....	252
120)	PO I Ds 57.2021 Prokuratury Okręgowej w Lublinie	252
121)	RP I Ds 16.2019 Prokuratury Regionalnej w Lublinie	253
122)	RP II Ds 3.2016 Prokuratury Regionalnej w Lublinie	253
123)	RP II Ds 2.2016 Prokuratury Regionalnej w Lublinie	253
124)	RP I Ds 9.2016 Prokuratury Regionalnej w Lublinie	254
125)	RP I Ds 1.2019 Prokuratury Regionalnej w Lublinie	254
126)	4176-1.Ds.26.2021 Prokuratury Rejonowej Radom-Wschód w Radomiu.....	254
127)	RP I Ds 2.2017 Prokuratury Regionalnej w Lublinie	255
128)	RP II Ds 20.2020 Prokuratury Regionalnej w Lublinie	255
129)	RP II Ds 11.2020 Prokuratury Regionalnej w Lublinie	256
130)	2005-2.Ds.3.2021 Prokuratury Regionalnej w Lublinie	256
131)	PO I Ds 215.2017 Prokuratury Okręgowej w Zamościu.....	257
132)	2005-2.Ds.27.2022 Prokuratury Regionalnej w Lublinie	257
<i>L)</i>	<i>Postępowania wszczynane celem represji wobec niezależnych sędziów i prokuratorów</i>	<i>257</i>
133)	WSW PK XIV Ds 22.2016	258
134)	WSW PK XIV Ds 24.2016	258
135)	WSW PK XIV Ds 3.2017	259
136)	WSW PK XIV Ds 52.2017	259
137)	WSW PK XIV Ds 28.2018	259
138)	WSW PK XIV Ds 23.2019	260
139)	WSW PK XIV Ds 41.2019	260
140)	WSW PK XIV Ds 45.2019	260
141)	WSW PK XIV Ds 2.2020	261
142)	WSW PK XIV Ds 5.2020	261
143)	WSW PK XIV Ds 30.2020	261
144)	WSW PK XIV Ds 41.2020	262
145)	WSW PK XIV Ds 43.2020	262

146)	WSW PK 1001-14.Ds. 9.2021	262
147)	WSW PK XIV Ds 18.2021	263
148)	WSW PK XIV Ds 24.2021	263
149)	WSW PK XIV Ds 25.2021	263
150)	WSW PK 1001-14.Ds.15.2021	264
151)	WSW PK 1001-14.Ds.16.2021	264
152)	WSW PK 1001- 14.Ds.1.2022	264
153)	WSW PK 1001-14.Ds.13.2023	265
154)	WSW PK 1001-14.Ds.20.2023	265
155)	WSW PK 1001-14.Ds.35.2023	266
156)	WSW PK 1001-14.Ds.46.2023	266
<i>M)</i>	<i>Postępowania z innych kategorii</i>	<i>267</i>
157)	Obrady Zgromadzenia Ogólnego Sędziów SN	267
158)	Znieważenie godła przez muzyka	267
159)	Użycie środków pirotechnicznych na Marszu Niepodległości	271
160)	Fałszywe zeznania agenta Tomka	273
161)	Użycie pałki teleskopowej wobec demonstrantów	274
162)	Usunięcie dokumentu przez Prokurator Regionalną w Gdańsku	277
163)	Tłumienie krytyki prasowej	278
<i>N)</i>	<i>Postępowania bez istotnych uchybień</i>	<i>279</i>
164)	3042-1.Ds.53.2023 Prokuratury Okręgowej w Warszawie	279
165)	PO I Ds 4.2021 Prokuratury Okręgowej w Ostrołęce	279
166)	PO I Ds 238.2019 Prokuratury Okręgowej w Warszawie	280
167)	PO V Ds 5.2020 Prokuratury Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie	280
168)	PR 4 Ds 173.2021 Prokuratura Rejonowa Warszawa- Śródmieście w Warszawie	280
169)	PO I Ds 6.2010 Prokuratury Okręgowej w Warszawie	280
170)	3026-1.Ds.35.2024 Prokuratury Okręgowej w Łodzi	281
171)	PO I Ds 136.2021 Prokuratury Okręgowej w Warszawie	281
172)	4138-1.Ds.229.2023 Prokuratura Rejonowa Kraków-Śródmieście Zachód	281
173)	RP II Ds 22.2020 Prokuratury Regionalnej w Warszawie	281
174)	PO I Ds 164.2019 Prokuratury Okręgowej w Warszawie	282
175)	PO I Ds 283.2020 Prokuratury Okręgowej w Warszawie	282
176)	PO I Ds 257.2018 Prokuratury Okręgowej w Warszawie	282
177)	PO I Ds 55.2021 Prokuratury Okręgowej w Warszawie	282
178)	PO I Ds 282.2020 - Prokuratury Okręgowej w Warszawie	282
179)	PO I Ds 63.2021 - Prokuratury Okręgowej w Warszawie	283
180)	PR 1 Ds 306.2021 Prokuratury Rejonowej Warszawa-Śródmieście w Warszawie	283
181)	PO I Ds 115.2018 Prokuratury Okręgowej w Warszawie	283
182)	3042-1.Ds.23.2022 Prokuratury Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie	283
183)	PO I Ds 80.2018 Prokuratury Okręgowej w Warszawie	284
184)	PO III Ds 82.201 Prokuratury Okręgowej w Warszawie	284
185)	PO III Ds 169.2018 Prokuratury Okręgowej w Warszawie	284

186)	PO I Ds 234.2019 Prokuratury Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie.....	285
187)	PO I Ds 28.2016 Prokuratury Okręgowej w Piotrkowie Trybunalskim	285
188)	PO I Ds 156.2018 Prokuratury Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie.....	285
189)	PO I Ds 114.2019 Prokuratury Okręgowej Warszawa Praga w Warszawie	285
190)	3048-1.Ds.80.2022 Prokuratury Okręgowej w Sosnowcu.....	285
191)	2005-1.Ds.2.2023, Prokuratury Regionalnej w Lublinie	285
192)	PO II Ds 9.2018 Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu.....	286
193)	2011-1.Ds.14.2023 Prokuratury Regionalnej we Wrocławiu	286
194)	2011-1.Ds.29.2024 Prokuratury Regionalnej we Wrocławiu	286
195)	PO I Ds 104.202 Prokuratury Okręgowej w Warszawie	286
196)	PO V Ds 25.2018 Prokuratura Okręgowa w Warszawie	287
197)	PO III Ds 41.2018 Prokuratura Okręgowa w Warszawie	287
198)	PO I Ds 3.2020 Prokuratura Okręgowa w Zamościu.....	287
199)	PO I Ds 43.2020 Prokuratura Okręgowa w Warszawie	288
200)	4313-4.Ds.1433.2022 Prokuratura Rejonowa Warszawa-Śródmieście w Warszawie.....	288
V. PODSUMOWANIE.....		289

I. Wstęp

Na podstawie zarządzenia z dnia 16 sierpnia 2024 roku Prokurator Krajowy Dariusz Korneluk powołał w Prokuraturze Krajowej zespół prokuratorów do zbadania spraw pozostających w zainteresowaniu opinii publicznej ze względu na ich przedmiot oraz charakter, prowadzonych i zakończonych w latach 2016-2023 w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury.

Celem pracy zespołu było dokonanie analizy wybranych spraw pod kątem prawidłowości ich prowadzenia, zasadności podejmowanych decyzji oraz merytorycznej oceny końcowych rozstrzygnięć. W skład zespołu początkowo wchodziło pięciu prokuratorów. Ze względu na dużą liczbę badanych spraw oraz skalę stwierdzanych nieprawidłowości skład zespołu został w listopadzie 2024 roku poszerzony o kolejnych 5 prokuratorów.

Raport prezentuje wyniki analizy pierwszych 200 spraw, które zostały zbadane przez zespół. Są to sprawy wytypowane zarówno przez prokuratorów regionalnych, jak i zgłaszane przez obywateli oraz organizacje pozarządowe.

Zadaniem niniejszego raportu jest przedstawienie sposobu funkcjonowania prokuratury w latach 2016-2023 roku na bazie konkretnych spraw. Wnioski i przykłady nieprawidłowości zaprezentowane w niniejszym opracowaniu mają na celu uwidocznienie problematyki działań podejmowanych przez prokuraturę i ich konsekwencji dla systemu prawnego w Polsce.

Wyniki prac zespołu pokazują, że zdecydowana większość aktywności osób odpowiadających za funkcjonowanie prokuratury zmierzała jedynie do zaspokojenia oczekiwań swoich przełożonych i w zasadzie nie trzeba było formułować poleceń i wytycznych, aby uzyskać oczekiwany efekt.

Jest to pierwsza część raportu. Obecnie trwa analiza kolejnych kilkuset spraw, a wyniki tych prac zostaną przedstawione w drugiej części raportu.

II. Kontekst historyczno-prawny

W dniu 12 stycznia 2024 roku Prokurator Generalny Adam Bodnar wydał akt władczy z zakresu prawa pracy stwierdzając, iż zajmujący stanowisko Pierwszego Zastępcy Prokuratora Generalnego Prokuratora Krajowego Dariusz Barski został przywrócony do służby czynnej w sposób niezgodny z obowiązującym prawem. Akt ten miał także wymiar ustrojowy, albowiem wskutek decyzji Prokuratora Generalnego pozostający w stanie spoczynku Dariusz Barski nie mógł pełnić swojej funkcji i podobnie jak inni zastępcy Prokuratora Generalnego przechodzący w stan spoczynku, pozostawił vacat na stanowisku.

Konieczność przywrócenia stanu zgodnego z prawem wynikała z działań poprzedniego Prokuratora Generalnego Zbigniewa Ziobrę, który dążąc do posadowienia na stanowisku Prokuratora Krajowego zaufanej osoby, wydając akt władczy w dniu 16 lutego 2022 roku naruszył art. 47 § 1 i 2 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku Przepisy wprowadzające ustawę Prawo o prokuraturze (Dz. U. 2016, poz. 178) zezwalając na powrót ze stanu spoczynku do służby czynnej prokuratorowi Dariuszowi Barskiemu. Prokurator ten należał do szczególnej grupy prokuratorów tworzących środowisko prokuratorskie skupione wokół Zbigniewa Ziobry, którzy w 2010 roku zdecydowali się przejść w stan spoczynku.

Co prawda, prokuratorzy z tego środowiska nie zyskali wówczas zaufania ze strony pierwszego Prokuratora Generalnego Andrzeja Seremeta, który nie widział dla nich miejsca w tworzonej, niezależnej Prokuraturze Generalnej, jednak każdy z nich mógł dalej służyć Rzeczypospolitej Polskiej na mniej eksponowanych stanowiskach lub nawet na tzw. pierwszej linii. Wybrali alternatywne rozwiązanie, które zawierała ustawa z dnia 9 października 2009 roku o zmianie ustawy o prokuraturze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2009, nr 178, poz. 1375) i po złożeniu sprzeciwu od decyzji kadrowej przeszli w stan spoczynku ze 100-tu procentowym uposażeniem. Warto podkreślić, iż uposażenie to było równe wynagrodzeniu sędziów Sądu Najwyższego, co przy pozycji ustrojowej prokuratora, a w szczególności prokuratora zwolnionego od realizacji jakichkolwiek zadań budziło powszechne oburzenie. Nie może zatem zaskakiwać, iż ten szczególny przywilej określony został mianem „złotego spadochronu”. Uznano jednak, że odejście tych osób będzie większym pożytkiem dla Prokuratury, aniżeli utrzymywanie w służbie osób, dla których niezależność prokuratorska nie stanowi pożądanej cechy zawodowej. Przyszłość pokazała, że rozwiązanie to przyniosło więcej szkody, aniżeli pożytku, a prokuratorzy ci w sytuacji powrotu patronów politycznych stali się decydentami niszczącymi budowany z mazołem obraz niezależnej prokuratury.

W tym aspekcie uchwalenie w dniu 28 stycznia 2016 roku ustawy Prawo o prokuraturze stało się dla tych prokuratorów, pozostających w służbie ich kolegów, a także dla młodych i ambitnych adeptów sztuki prokuratorskiej otwartych na podobne profity, otwarciem drogi do błyskawicznego i niezasłużonego awansu. W zamian za władzę i pieniądze gotowi byli świadczyć przysługi władzy politycznej i budować nowy podległy jej ustrój. Na skutek zabiegów legislacyjnych tworzonych przez anonimowych przedstawicieli starej elity, do prokuratury powróciły takie osoby jak: Bogdan Świączkowski, Krzysztof Sierak, Jarosław Hołda, czy też Przemysław Funiok, które w 2010 roku nie widziały dla siebie miejsca w tej instytucji.

Nowe prawo stworzyło mechanizmy pozwalające na instytucjonalne „przekupstwo” prokuratorów, którzy za stanowiska, apanaże i szereg innych korzyści mieli dbać o oczekiwane funkcjonowanie politycznej prokuratury. Zamiarem było stworzenie nowej elity prokuratorskiej kosztem doświadczonych i przyzwoitych prokuratorów. Wprowadzono cały szereg instrumentów, które miały wzmocnić władzę Prokuratora Generalnego wyposażając go w cały wachlarz uprawnień pozwalających stosować metodę „kija i marchewki”. To proste rozwiązanie okazało się skuteczne, a wielu prokuratorów w sposób cyniczny stawało po stronie nowej władzy pilnując na różnych szczeblach organizacyjnych jej interesów.

Jedną z najistotniejszych regulacji, która miała zapewnić powrót sprawdzonej kadry był art. 47 § 1-4 przepisów wprowadzających, który nie tylko umożliwił powrót ze stanu spoczynku na absolutnie specjalnych warunkach i w porozumieniu z Prokuratorem Generalnym kilku prokuratorom, ale przede wszystkim miał zapewnić prokuratorom kolejny „złoty spadochron” w postaci nie do końca sprecyzowanego prawa do powrotu do poprzedniego stanu spoczynku z miesięcznym uprzedzeniem. Nie do końca jasny jest zakres normatywny tego przepisu, stawiał on zaufaną i dyspozycyjną kadrę w bardzo korzystnej sytuacji, albowiem w przypadku jakiegokolwiek zawirowania w prokuraturze dawał możliwość swobodnego odejścia na sobicie opłacaną prokuratorską emeryturę, w sytuacji niesprawowania władzy w prokuraturze.

Przepis ten jest emanacją sposobu postrzegania swojej misji w prokuraturze przez osoby ze środowiska Zbigniewa Ziobry. Sprowadza się on do sytuacji, w której mogą oni jej służyć jedynie wówczas, gdy na czele stoi ich promotor i osoby z nim ściśle związane, a w sytuacji odmiennej dowolnie odchodzą na wygodne pozycje dobrze opłacanego emeryta. Nie można zatem mieć złudzeń, że osoby te wraz z nowymi beneficjentami służby partyjnej ukształtowanymi w latach 2016-2023 będą kiedykolwiek w stanie zrozumieć, że służba prokuratora to pewna idea zakorzeniona w rocie ślubowania, a nie w przywilejach i pieniądzech określonej opcji politycznej.

Aby dostrzec determinację tego środowiska w utrzymaniu władzy należy spojrzeć na wydarzenia z 2023 roku, poprzedzające jesienne wybory. Otóż obawa przed utratą wpływu na

prokuraturę stała się czynnikiem motywującym do wprowadzenia absolutnie antydemokratycznych zmian określanych często jako „zmiany betonujące”. Szczytem hipokryzji było ich wprowadzanie pod pozorem uwzględniania uwag Komisji Europejskiej, która w jednym z raportów o stanie praworządności w Polsce wskazała na konieczność rozdzielenia funkcji Prokuratora Generalnego i Ministra Sprawiedliwości. Tego nie zrobiono, ale na mocy ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego, ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023, poz.1860) wprowadzono takie zmiany, które faktycznie ograniczały kompetencje władcze Ministra Sprawiedliwości Prokuratora Generalnego, ale nie ograniczały władzy Zbigniewa Ziobry.

Co prawda, przekazano większość uprawnień w sferze kadrowej, organizacyjnej i nadzoru merytorycznego, w tym także z zakresu kontroli operacyjnej Pierwszemu Zastępcy Prokuratora Generalnego Prokuratorowi Krajowemu, z tym że na tym stanowisku pozostał, obsadzony z naruszeniem prawa Dariusz Barski. Człowiek bliski Zbigniewowi Ziobrze i gwarant ciągłości jego władzy. W ramach przepisów wspomnianej ustawy pozycja Dariusza Barskiego została w sposób szczególnie wzmocniona, albowiem przyznano Prezydentowi RP specyficzną kompetencję do wyrażania zgody na odwołanie Prokuratora Krajowego. Kompetencja ta nie mieściła się w katalogu prerogatyw wymienionych w art. 144 ust. 3 Konstytucji, jednak miała tę "zaletę", że gwarantowała nieodwołalność Dariusza Barskiego do czasu zakończenia kadencji organu, który w przeszłości uczynił z niego swojego przedstawiciela w Krajowej Radzie Prokuratury.

System partyjnego zabezpieczenia interesów w prokuraturze został zatem ukształtowany w taki sposób, że miał działać długo po odejściu Zbigniewa Ziobry ze stanowiska Prokuratora Generalnego, pod jego kontrolą i w jego interesie. Miało to być zachowanie ciągłości władzy, sposobu zarządzania prokuraturą i prowadzonymi przez nią sprawami. Dodatkowo miało ten walor, iż pozwalało na dalsze wykorzystywanie środków z budżetu prokuratury w taki sposób, aby poziom życia beneficjentów nie uległ pogorszeniu. Ostatnim akcentem, który miał domknąć system było powołanie już w okresie dymisji Rady Ministrów, piastującego dotąd ważną systemowo funkcję Dyrektora Departamentu Przestępczości Gospodarczej Michała Ostrowskiego, w dniu 23 listopada 2023 r. na ostatnie wakujące stanowisko zastępcy prokuratora generalnego. Nie miało ono uzasadnienia merytorycznego, albowiem przez 7 lat nie było potrzeby utworzenia stanowiska zastępcy od spraw gospodarczych, ale miało wymiar funkcjonalny. Nie sposób bowiem było pozostawić jakiegokolwiek możliwości powołania „swojego” zastępcy prokuratora generalnego przez nowego szefa i następcę odchodzącego promotora.

Nie budzi zatem wątpliwości, iż osoba Prokuratora Krajowego w całej tej konstrukcji była niezwykle ważna. Nie mogła to być osoba przypadkowa, a rangę tej pozycji nadawał fakt, iż do 2022

roku funkcję tę sprawował Bogdan Świączkowski, który postanowił sprawdzić się na niwie sądownictwa konstytucyjnego. Niewątpliwie za zaufanego kandydata uchodził Dariusz Barski, który wprowadzie w 2016 roku był prokuratorem w stanie spoczynku, jednak miał sposobność korzystania z wielu profitów, które dawała nowa władza, czy to jako przedstawiciel Prezydenta w Krajowej Radzie Prokuratury, czy też doradca Prokuratora Generalnego. W tym ostatnim przypadku oczywiście nie za darmo.

W dniu 16 lutego 2022 roku Dariusz Barski „powrócił do służby czynnej” i w dniu 18 marca 2022 roku objął stanowisko Prokuratora Krajowego z oczywistym naruszeniem prawa. Zaufanie znaczyło bowiem więcej niż przepisy. Wszystko w imię zapewnienia właściwego i oczekiwanego sposobu funkcjonowania prokuratury.

W konsekwencji umożliwiło to kontynuowanie metody kierowania prokuraturą i realizowanymi przez nią zadaniami tak, aby interesy mocodawców podlegały ochronie, a sprawy były prowadzone w taki sposób, że bezpieczeństwo interesariuszy będzie zapewnione i nie będą oni musieli poszukiwać ochrony międzynarodowej. System gwarantował szybkie rozstrzygnięcie spraw dotyczących władzy, a dodatkowo dawał możliwość wykorzystywania tak potężnego oręża jak postępowanie karne, środki przymusu, represji wobec wszelkich osób, które sile przewodniej stały na drodze. Nie miało znaczenia, czy byli to przeciwnicy polityczni, czy też zwykli obywatele domagający się praworządności. Dlatego tak istotne jest nie tylko przedstawienie skutków podejmowanych działań w postaci omawianych postępowań, ale także mechanizmu, który pozwolił zbudować i utrwalić określony system.

III. Charakterystyka badanych postępowań

Badane postępowania były zróżnicowane i dotyczyły zarówno prostych stanów faktycznych, jak i spraw o złożonym charakterze. O przyjęciu swoistej metody ich prowadzenia decydowały okoliczności, osoby, podmioty gospodarcze, stowarzyszenia lub fundacje, których dotyczyły. Zatem w zależności od wskazanych kryteriów postępowania były kończone w trybie błyskawicznym poprzez wydanie postanowień o odmowie wszczęcia śledztw, gdy sprawy nieopatrznie nie przypilnowano lub też decyzja została podjęta przed objęciem władzy przez koalicję Zjednoczonej Prawicy (ZP), podejmowano decyzję o cofnięciu aktów oskarżenia z sądu. Aby to ułatwić, z inicjatywy rządzącej większości w sierpniu 2016 roku wszedł w życie przepis, dzięki któremu prokurator mógł wycofać skierowany wcześniej do Sądu akt oskarżenia. Przepis ten został wprowadzony ustawą z dnia 10 czerwca 2016 roku o zmianie ustawy Kodeks postępowania karnego, ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty oraz ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. 2016.1070) i zgodnie z jego treścią „jeżeli w sprawach, w których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy skierowano do sądu akt oskarżenia, wnioski o wydanie wyroku skazującego, wnioski o warunkowe umorzenie postępowania lub wnioski o umorzenie postępowania przygotowawczego i orzeczenie środka zabezpieczającego, ujawniły się istotne okoliczności, konieczność poszukiwania dowodów lub zachodzi konieczność przeprowadzenia innych czynności mających na celu wyjaśnienie okoliczności sprawy, sąd na wniosek prokuratora złożony przed wydaniem wyroku przekazuje mu sprawę w celu uzupełnienia śledztwa lub dochodzenia” (art. 5 ust. 1). Prokurator mógł „złożyć nowy akt oskarżenia, wniosek o wydanie wyroku skazującego, wniosek o warunkowe umorzenie postępowania, wniosek o umorzenie postępowania przygotowawczego i orzeczenie środka zabezpieczającego lub podtrzymać poprzedni akt oskarżenia lub wniosek, nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia przekazania sprawy” (art. 5 ust. 2). Jeszcze w tym samym roku, treść przepisu art. 5 ust. 1 została zmieniona w zasadniczy sposób, ponieważ ustawą z dnia 30 listopada 2016 roku o zmianie ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2016.2103 z dnia 22 grudnia 2016 roku), decyzję o przekazaniu takiej sprawy z powrotem do Prokuratury uczyniono niezaskarżalną (art. 10 ww. ustawy wszedł w życie z dniem 23 grudnia 2016 roku).

W przypadku gdy sprawa nie rokowała pozytywnie w aspekcie uniknięcia odpowiedzialności karnej (np. sprawa słynnych „kilometrówek” europośła), prowadzona była przez wiele lat, a prokuratorzy wydający postanowienia o przedłużeniu śledztwa nie zauważali niewielkiej ilości

czynności do wykonania, ich powtarzalności lub ich braku i nie reagowali w sposób przewidziany pragmatyką służbową.

Na taką bezkarność zasługiwali nieliczni, do których zaliczyć należy polityków ówczesnej koalicji rządzącej, powiązane z nimi organizacje i środowiska, których przekonania polityczne, światopogląd czy profil aktywności były akceptowane przez obóz rządzący.

Wśród zbadanych spraw były i takie, których długotrwałość miała wywoływać efekt mrozący, strach przed końcowym rozstrzygnięciem, a prowadzono je wobec sędziów, w tym sędziów Sądu Najwyższego i wielu prokuratorów różnego szczebla.

W stworzonym przez ówczesny obóz rządzący swoistym systemie nie sposób pominąć powrotu do spraw dotyczących przeciwników politycznych (np. sprawa „willi Kwaśniewskich”) lub ludzi ze służb specjalnych (np. sprawa byłego szefa ABW). Stosowanie rewanżyzmu poprzez podejmowanie zakończonych już spraw i ich kontynuowanie bez jakiegokolwiek podstawy faktycznej lub inicjowanie nowych postępowań karnych, w których uporczywie poszukiwano jakichkolwiek dowodów, które posłużyłyby za uzasadnienie przyjętego bezpodstawnie założenia o rzeczywistym zaistnieniu przestępstwa, kierowanie do sądu aktów oskarżenia celem udręczenia osób stawiennictwem w sądach i oczekiwaniem przez nich przez wiele lat na ostateczne rozstrzygnięcie.

W tym kontekście nie sposób zapomnieć o obywatelach, w szczególności tych, którzy występowali w obronie praworządności, narażali się na szykany i retorsje ze strony represyjnej władzy. W badanych sprawach widoczne było stosowanie środków nieadekwatnych wobec wagi czynu, którego rzekomo dopuścił się zwykły obywatel: przeszukania mieszkań, zatrzymania, kierowanie wniosków o zastosowanie tymczasowego aresztowania, odbieranie telefonów lub ich „stały monitoring”.

Funkcjonowanie prokuratury w latach 2016-2023 sprowadzało się w znacznej części do załatwiania partykularnych interesów rządzących oraz koncentrowania nieproporcjonalnych sił i środków na sprawach dla nich istotnych. Motywacja polityczna stała się często dominującą wobec przepisów prawa i orzecznictwa, zaś fakty i ich ocena prawnokarna często dostosowywane były do politycznych potrzeb. Stosowanie dyskryminacyjnego legalizmu polegającego na nierównym traktowaniu obywateli i nie miało nic wspólnego z rzetelnym wymiarem sprawiedliwości.

Aby móc realizować swoje cele, niezbędnym było pozyskanie właściwych ludzi, prokuratorów, którzy je realizowali będąc zainfekowanymi wirusem konformizmu i oportunistycznym.

W sprawozdaniu pokazano nieprawidłowe mechanizmy prowadzenia określonych postępowań, ale również przejawy intencjonalnego zainteresowania i ingerowania przez prokuratorów przełożonych w sprawy będące w ich szczególnym zainteresowaniu.

Zbadane sprawy podzielono na **grupy tematyczne:**

- A) postępowania dotyczące mowy nienawiści
- B) postępowania dotyczące przedstawicieli większości rządzącej w latach 2016-2023
- C) postępowania dotyczące Trybunału Konstytucyjnego
- D) postępowania dotyczące przyznawania dotacji organizacjom związanym z większością rządzącą
- E) postępowania dotyczące inicjowania postępowań karnych dla osiągnięcia celów politycznych
- F) postępowania dotyczące wykorzystywania prokuratury dla prywatnych celów kierownictwa prokuratury
- G) postępowania dotyczące przeciwników lub krytyków politycznych
- H) postępowania dotyczące służb specjalnych
- I) postępowania dotyczące obywateli występujących w obronie praworządności
- J) postępowania z zawiadomień Najwyższej Izby Kontroli
- K) postępowania dotyczące działań byłego Prokuratora Regionalnego w Lublinie
- L) postępowania wszczynane celem represji wobec niezależnych sędziów i prokuratorów
- M) postępowania z innych kategorii
- N) postępowania bez stwierdzonych istotnych uchybień

IV. Sprawy

A) Postępowania dotyczące mowy nienawiści

1) Wycofanie aktu oskarżenia przeciwko liderce Obozu Narodowo-Radykalnego

W sprawie o sygn. **PO II Ds 50.2017** (wcześniej 2 Ds 366/15, PR 2 Ds 284.2016) Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu, prokurator referent wszczął śledztwo dotyczące stosowania w dniu 27 września 2015 r. we Wrocławiu groźby bezprawnej wobec nieokreślonej grupy muzułmanów oraz publicznego znieważenia nieokreślonej grupy muzułmanów z powodu ich przynależności narodowej i wyznaniowej, tj. o czyn z art. 119 § 1 k.k. i art. 257 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. Z poczynionych ustaleń wynikało, że w czasie antyimigranckiej manifestacji na wrocławskim rynku Justyna H. - liderka dolnośląskich struktur Obozu Narodowo-Radykalnego, przemawiając z dachu pojazdu udostępnionego przez Piotra R., nawoływała do nienawiści wobec muzułmanów i znieważała ich, nazywając *islamskim ścierwem*. Od dnia 27 stycznia 2016 r. sprawa objęta była zwierzchnim nadzorem służbowym Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu, akta śledztwa były badane w tej jednostce w dniu 8 kwietnia 2016 r. Stwierdzono wówczas, że istnieją podstawy do przedstawienia zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 256 § 1 k.k. Justynie H. oraz zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 126a k.k. innej osobie. Podczas kolejnego badania akt, po wydaniu postanowienia o przedstawieniu zarzutu wskazano, że istnieją podstawy do zakończenia postępowania. W dniu 15 kwietnia 2016 r. wydano postanowienie o przedstawieniu zarzutu Justynie H., które ogłoszono w dniu 3 czerwca 2016 r., po czym w dniu 20 czerwca 2016 r. prokurator referent skierowała do sądu akt oskarżenia w uzasadnieniu wskazując, iż *zgromadzony materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, że oskarżona swoim zachowaniem zrealizowała znamiona zarzucanego jej czynu; podczas wygłaszanej przemowy szerzyła wrogość do muzułmanów z uwagi na ich przynależność wyznaniową oraz osób czarnoskórych z uwagi na ich przynależność rasową, przy czym oskarżona odwoływała się do stereotypów dotyczących muzułmanów oraz odwoływała się do uczuć osób biorących udział w manifestacji poprzez wywoływanie lęków. Przemówienie oskarżonej sprowadzało się do tego typu wypowiedzi, które wzbudzały uczucie silnej niechęci, złości, braku akceptacji, wręcz wrogości do grupy wyznaniowej; ponadto z uwagi na swoją formę podtrzymywały i nasilały takie negatywne nastawienia; tym samym podkreślały uprzywilejowanie, wyższość narodu; zgodnie z postanowieniem SN z dnia 05.02.2007 r. IV KK 406/06 takie działanie realizuje znamiona 256 § 1*

k.k. W dniu 13 lipca 2016 r. zostało skierowane do Ministra Sprawiedliwości zapytanie nr 764 posła na Sejm RP Adama Andruszkiewicza (posła PiS), dotyczące legalnego zgromadzenia, które odbyło się w dniu 27 września 2015 r. we Wrocławiu pod hasłem *W obronie chrześcijańskiej Europy*, połączone z przemarszem oraz pikietą. W zapytaniu poseł prosił o udzielenie odpowiedzi na 6 pytań, w których najistotniejsze wydają się być dwa:

- czy wszczęcie postępowania karnego w sprawie, w której obiektywne okoliczności wyraźnie wskazują na patriotyczną motywację Justyny H. nie podważa zaufania obywateli do organów wymiaru sprawiedliwości oraz nie stanowi marnotrawienia środków publicznych?
- jakie skonkretyzowane działania zamierza podjąć Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny, aby wreszcie skończyć z praktyką szykanowania uczestników patriotycznych demonstracji przez Policję i prokuraturę? Jakie działania zostaną podjęte w sprawie Pani Justyny H.?

W dniu 22 sierpnia 2016 r. Łukasz Piebiak, ówczesny wiceminister sprawiedliwości nie wykonujący żadnych zadań i obowiązków w prokuraturze, w udzielonej odpowiedzi na powyższe zapytanie wskazał, że *polecono Prokuratorowi Regionalnemu we Wrocławiu przeprowadzenie analizy sprawy Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia Starego Miasta o sygn. akt 2 Ds 366/15 pod kątem zasadności sporządzonego aktu oskarżenia przeciwko Justynie H. o czyn z art. 256 § 1 k.k. i przedstawienie stosownej informacji. Sprawą rzeczywiście zainteresował się Departament Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej, prosząc o przekazanie aktu oskarżenia, a następnie w piśmie z dnia 2 sierpnia 2016 r. przedstawiono uwagi, wskazując na konieczność odniesienia się do nich w terminie do dnia 3 sierpnia 2016 r., godz. 12.00. W odpowiedzi, która została przekazana w wyznaczonym terminie, odwołano się do stanowiska prokuratora referenta, iż w tej sprawie istotne dla właściwej oceny materiału dowodowego jest bezpośrednio zapoznanie się z utrwalonym nagraniem z przemówienia, które oddaje klimat zdarzenia i atmosferę podgrzewania nienawiści przez oskarżoną wśród uczestników manifestacji, skierowanego przeciwko społeczności muzułmańskiej. Do odpowiedzi załączono kopię protokołu z dnia 21 marca 2016 r. z odtworzenia nagrania z manifestacji z dnia 27 września 2015 r., w tym przemówienia Justyny H., zawierającego jej wypowiedzi. W dniu 11 sierpnia 2016 r. Prokuratura Krajowa poprosiła Prokuraturę Regionalną we Wrocławiu o zbadanie sprawy. Najpierw analizę przedmiotowego postępowania przeprowadzono w Prokuraturze Okręgowej we Wrocławiu, która swoje stanowisko wraz z aktami sprawy przekazała w dniu 16 sierpnia 2016 r. do Prokuratury Regionalnej we Wrocławiu. W notatce wskazano, że wniesienie aktu oskarżenia było zasadne, zaś kluczowym dowodem w sprawie było nagranie przemówienia oskarżonej w czasie manifestacji, pozwalające na odtworzenie jej treści.*

Całość wypowiedzi H. była nakierowana na wywołanie lęku i wrogości wobec muzułmanów u słuchaczy.

W dniu 23 sierpnia 2016 r. prokurator z Prokuratury Regionalnej we Wrocławiu nie podzielił stanowiska Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu. Do Prokuratury Krajowej przekazano tylko notatkę sporządzoną w Prokuraturze Regionalnej. Po badaniu aktowym w piśmie z dnia 12 września 2016 r. skierowanym do Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu, ówczesny Zastępca Prokuratora Regionalnego we Wrocławiu Jerzy Duplaga stwierdził, iż skierowanie aktu oskarżenia było przedwczesne i oparte na niepełnym materiale dowodowym. Wskazano na konieczność przesłuchania w charakterze świadków: mężczyzn, którzy stali z oskarżoną na platformie, właściciela samochodu, na którym była umieszczona powyższa platforma celem ustalenia czy oskarżona informowała o intencji swojego przemówienia, jak również uzyskania oryginalnego nagrania jego treści. Wskazano też na konieczność wycofania aktu oskarżenia i uzupełnienie śledztwa. Autor zastrzegł, aby projekt decyzji merytorycznej był skonsultowany ze zmienionym prokuratorem nadzorującym i wraz z dokonaną oceną jej zasadności przekazany do Prokuratury Regionalnej we Wrocławiu. Po przekazaniu tego pisma do Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia-Stare Miasto we Wrocławiu, prokurator rejonowa złożyła wniosek o przedłużenie wyznaczonego jej terminu do zajęcia stanowiska w przedmiocie uwag Prokuratury Regionalnej we Wrocławiu. Prokurator Okręgowy we Wrocławiu po rozmowie telefonicznej z zastępcą Prokuratora Regionalnego we Wrocławiu, w piśmie z dnia 20 września 2016 r., skierowanym do prokuratora rejonowego wskazał, że zawarte w konkluzji pisma zastępcy Prokuratora Regionalnego we Wrocławiu z dnia 12 września 2016 r. stanowisko, nie ma charakteru zaleceń co do ewentualnego rozważenia wprowadzenia go w życie, lecz jest „poleceniem służbowym”. Z tego powodu zgodnie z „poleceniem” wskazał na konieczność wystąpienia z wnioskiem do sądu o przekazanie sprawy do prokuratury w celu uzupełnienia materiału dowodowego. Pośpiech w tej sprawie związany był z wyznaczonym przez sąd na dzień 5 października 2016 r. terminem rozprawy. Zwrócić należy uwagę na fakt, że pismo zastępcy Prokuratora Regionalnego we Wrocławiu nie było poleceniem w rozumieniu ustawy Prawo o prokuraturze, tj. art. 7 § 3 w zw. z art. 18 § 2. W dniu 22 września 2016 r. prokurator rejonowa skierowała do sądu pismo z wnioskiem o przekazanie sprawy do prokuratury celem uzupełnienia śledztwa na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy Kodeks postępowania karnego, ustawy o zawodzie lekarza i lekarza dentysty (Dz.U. z dnia 21 lipca 2016 r., poz. 1070), tego dnia poinformowała o powyższym Prokuraturę Okręgową we Wrocławiu. W dniu 29 września 2016 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia V Wydział Karny we Wrocławiu wydał postanowienie o przekazaniu sprawy prokuraturze celem uzupełnienia śledztwa.

W dniu 9 stycznia 2017 r. akta główne i podręczne zostały przekazane do Departamentu Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej. Z uwagi na upływający w dniu 22 maja 2017 r. sześciomiesięczny termin do ewentualnego złożenia ponownie aktu oskarżenia, zażądano ich zwrotu. Akta zostały zwrócone w dniu 8 marca 2017 r., a w dniu 4 kwietnia 2017 r. przekazano je do Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu celem ich przejęcia przez prokuratora referenta, który został delegowany do tej jednostki. Akta przejęto, a wniosek Prokuratora Okręgowego we Wrocławiu o objęcie sprawy zwierzchnim nadzorem służbowym przez Prokuraturę Regionalną we Wrocławiu nie został uwzględniony. W uzasadnieniu odpowiedzi z dnia 11 kwietnia 2017 r. wskazano, że wystarczającym będzie sprawowanie przez Prokuratora Okręgowego wewnętrznego nadzoru służbowego. Po przeprowadzeniu czynności procesowych wskazanych w piśmie Zastępcy Prokuratora Regionalnego we Wrocławiu z dnia 12 września 2016 r., których charakter od początku wskazywał, że nic merytorycznego nie wniosą do sprawy, zatem na tym samym materiale dowodowym, który stanowiły zabezpieczone monitoringi, prokurator referent w dniu 27 kwietnia 2017 r. przekazała projekt decyzji o umorzeniu postępowania wobec braku ustawowych znamion czynu zabronionego. W uzasadnieniu prokurator referent wskazała, że Justyna H. swoim zachowaniem nie naruszyła obowiązującego prawa, a *dała wyraz swoim osobistym poglądom*, do czego uprawniał ją art. 54 ust. 1 Konstytucji RP. Nie sposób również nie zauważyć, że znaczna część uzasadnienia powieliła argumenty przekazane w piśmie z dnia 12 września 2016 r. przez Zastępcę Prokuratora Regionalnego we Wrocławiu. Prokuratura Regionalna jak i Prokuratura Okręgowa we Wrocławiu uznały tę decyzję za zasadną. Badający natomiast ocenił powyższe rozstrzygnięcie jako całkowicie niezasadne, jednak nie jest ono możliwe do wzruszenia z uwagi na treść art. 328 § 1 i 2 k.p.k. Zachowanie prokuratora referenta, polegające na skierowaniu aktu oskarżenia, a następnie umorzeniu tego postępowania na tych samych dowodach, wskazuje na jego całkowitą dyspozycyjność i nierozumienie istoty niezależności, która nie jest przywilejem prokuratorów, lecz gwarancją dla każdego obywatela, że jego sprawa zostanie rozpoznana w sposób obiektywny i bezstronny. W tej sprawie społeczeństwo nie doczekało się oceny zebranego materiału dowodowego przez niezawisły sąd, lecz politycznie zdecydowano o cofnięciu aktu oskarżenia i umorzeniu postępowania, dlatego zdaniem badającego zasadnym jest zainicjowanie postępowania karnego w kierunku art. 231 § 2 k.k. (osiągnięcie korzyści osobistej). Nie sposób bowiem nie zauważyć, że po wydaniu przedmiotowej decyzji kariera zawodowa prokuratora referenta nabrała tempa. W dniu 11 lipca 2016 r. prokurator została delegowana do Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu, gdzie prowadziła przedmiotowe postępowanie. W dniu 1 września 2020 r. została powołana na stanowisko prokuratora prokuratury okręgowej, w okresie od dnia 1 kwietnia 2019 r. do 22 listopada 2020 r. pełniła funkcję rzecznika prasowego, w okresie od 20 listopada 2020 r. do 28 kwietnia 2022 r. pełniła

funkcję zastępcy Prokuratora Okręgowego we Wrocławiu, a od 28 kwietnia 2022 r. do 25 marca 2024 r. pełniła funkcję Prokuratora Okręgowego we Wrocławiu.

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność rozpatrzenia zachowania prokuratorów pod kątem odpowiedzialności karnej.

2) Umorzenie postępowania przeciwko Jackowi M. i innym

W sprawie o sygn. akt **4359-1.Ds.83.2023** (poprzednie sygn. akt 4359-0.Ds.228.2022, PR 4 Ds.1355.2019) Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia-Fabryczna we Wrocławiu Dział do Spraw Wojskowych prowadzone było postępowanie przygotowawcze w sprawie publicznego nawoływania do stosowania przemocy wobec grupy osób z powodu jej przynależności narodowej oraz politycznej podczas Marszu Niepodległości w dniu 11 listopada 2019 r., tj. o przestępstwo z art. 126a k.k.

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, w dniu 23 listopada 2020 r. ogłoszono J.M. dwa zarzuty z art. 256 § 1 k.k. i art. 226 § 1 k.k. i art. 255 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i z art. 255 § 1 k.k. W dniu 21 października 2020 r. ogłoszono zarzuty K.R.

Po przedstawieniu zarzutów sprawą zainteresował się Departament Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej. Po zapoznaniu się z aktami sprawy doprowadzono do diametralnej zmiany kierunku postępowania wskazując w piśmie z dnia 18 lutego 2021 r. skierowanym do Prokuratora Regionalnego we Wrocławiu, iż postępowanie winno zostać umorzone przeciwko J.M. i K.R. w zakresie obu zarzucanych czynów na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec braku ustawowych znamion czynu zabronionego oraz w sprawie o czyn, o który wszczęto postępowanie również na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

W dniu 16 marca 2021 r. wydano postanowienie o umorzeniu dochodzenia prowadzonego przeciwko J.M. i innym na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec stwierdzenia, iż czyny te nie zawierają ustawowych znamion czynu zabronionego. Na powyższe postanowienie, w dniu 31 marca 2021 r. zostało złożone zażalenie, które do sądu przekazano dopiero w dniu 19 lipca 2021 r. Postanowieniem z dnia 22 grudnia 2021 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu uwzględnił zażalenie, uchylił zaskarżone postanowienie i sprawę w tym zakresie przekazał do dalszego prowadzenia Prokuraturze Rejonowej dla Wrocławia-Fabryczna we Wrocławiu. Sąd uznał ocenę materiału dowodowego zawartą w uzasadnieniu postanowienia o umorzeniu śledztwa za niepełną i zbyt splotną, a umorzenie śledztwa za przedwczesne. Sąd nakazał ponowną, pełną i wnikliwą ocenę materiału dowodowego oraz wyjaśnienie zastrzeżeń do wywołanej w toku śledztwa opinii biegłego. Po zwrocie akt z Sądu postępowanie zostało zarejestrowane w Prokuraturze Rejonowej dla

Wrocławia-Fabryczna we Wrocławiu pod sygn. 4359-0.Ds.228.2022. W dniu 3 lutego 2022 r. zostało wydane postanowienie o zmianie postanowienia o przedstawieniu zarzutów z dnia 16 września 2020 r. K.R., a w dniu 15 lutego 2022 r. J.M., a postanowieniem z dnia 27 lipca 2022 r. postępowanie zostało ponownie umorzone przeciwko J.M. i K.R. z uwagi na stwierdzenie, iż czyny im zarzucone nie zawierają ustawowych znamion czynu zabronionego, tj. na podstawie art. 17 § 1 pkt. 2 k.p.k.

W wyniku złożonego zażalenia, Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę prokuratorowi celem dalszego prowadzenia, nakazując w szczególności rozstrzygnięcie sprzeczności pomiędzy wydanymi w sprawie opiniami biegłych, wskazując na konieczność rozważenia zasadności powołania nowego biegłego z uwagi na całkowitą rozbieżność wydanych w sprawie opinii. Postępowanie po zwrocie akt z Sądu zostało zarejestrowane pod sygn. 4359-1.Ds.83.2023. Postanowieniem z dnia 2 sierpnia 2023 r. powołano zespół biegłych celem wydania pisemnej opinii. Z załączonego do akt śledztwa pisma z dnia 2 sierpnia 2023 r. wynika, iż planowany termin wydania opinii to nie wcześniej niż marzec 2024 r. Postanowieniem z dnia 3 sierpnia 2023 r. śledztwo zostało zawieszono z uwagi na długotrwałą przeszkodę uniemożliwiającą prowadzenie postępowania w postaci oczekiwania na wydanie opinii przez powołanych w sprawie biegłych. Postanowienie to uprawomocniło się z dniem 15 września 2023 r.

W tej sprawie zachodzi konieczność wdrożenia postępowania służbowego wobec prokuratora referenta z Departamentu Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej celem wyjaśnienia rozpoczęcia czynności nadzorczych przez ten departament dopiero po ogłoszeniu zarzutów K.R. i J.M. oraz rozbieżności między analizą sporządzoną w departamencie a argumentami zawartymi w notatce urzędowej z badania sprawy z dnia 29 listopada 2020 r. przeprowadzonej w Prokuraturze Regionalnej we Wrocławiu. Treść notatki jest przekonująca, wskazująca na konieczność uzupełnienia materiału dowodowego i modyfikacji przedstawionych zarzutów, a dodatkowo spójna z ustalonym przez prokuratora referenta sprawy i prokuratora realizującego zwierzchni nadzór służbowy w Prokuraturze Okręgowej we Wrocławiu kierunkiem śledztwa. Jednocześnie wskazać należy, iż w aktach nadzoru nie ujawniono zapisów kierownictwa Prokuratury Krajowej wskazujących na wydanie polecenia w trybie art. 7 § 3 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze.

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność rozpatrzenia zachowania prokuratorów pod kątem odpowiedzialności karnej.

3) Umorzenie postępowania w sprawie pobicia kobiet podczas Marszu Niepodległości

W sprawie o sygn. akt **PO I Ds 66.2019** (poprzednia sygn. akt PO I Ds. 181.2018) Prokuratury Okręgowej w Warszawie postanowieniem z dnia 29 sierpnia 2018 r. do odrębnego postępowania ze sprawy o sygn. akt PO I Ds 292.2017 wyłączono materiały dotyczące podejrzenia popełnienia przestępstw na szkodę kobiet, które chciały wyrazić swój obywatelski sprzeciw wobec wykluczającej, ksenofobicznej i rasistowskiej retoryce, którą posługiwali się uczestnicy Marszu Niepodległości zorganizowanego w Warszawie w dniu 11 listopada 2017 r. przez Stowarzyszenie Marsz Niepodległości. Zachowania te zakwalifikowano z art. 158 § 1 k.k., art. 157 § 2 k.k., art. 216 § 1 k.k., art. 217 § 1 k.k.

Kobiety usiadły na trasie Marszu z transparentem *Faszyzm stop*, skandując *Precz z faszyzmem* i *Kobiety przeciw faszyzmowi*. Po dotarciu w to miejsce czoła marszu jego uczestnicy otoczyli protestujące kobiety, a następnie szarpali je, popychali, kopali, bili, obrzucali obelgami i groźbami, po czym zaczęli je siłą wynosić z miejsca protestu, narażając je na bezpośrednie niebezpieczeństwo nastąpienia skutku, o którym mowa w art. 156 § 1 k.k. lub art. 157 § 1 k.k., oraz spowodowaniu w wyniku zadawanych szarpnięć, uderzeń i kopnięć oraz innych działań, obrażeń ciała u K.K., I.M. i K.Sz., co wypełniało znamiona czynu z art. 157 § 2 k.k., znieważaniu wszystkich pokrzywdzonych słowami uznanymi za obelżywe w rozumieniu art. 216 § 1 k.k., naruszaniu ich nietykalności cielesnej w rozumieniu art. 217 § 1 k.k.

Dwa dni po wyłączeniu materiałów, w dniu 31 sierpnia 2018 r. prokurator referent sporządził postanowienie o umorzeniu śledztwa w sprawie o czyn z art. 158 § 1 k.k. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera ustawowych znamion czynu zabronionego, w odniesieniu do czynów z art. 157 § 2 k.k., art. 216 k.k. oraz art. 217 k.k. wobec brak interesu społecznego w kontynuowaniu ścigania z urzędu czynów ściganych z oskarżenia prywatnego. Na skutek zażaleń wniesionych przez pełnomocnika pokrzywdzonych w dniu 14 września 2018 r., odpowiednio do Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie i prokuratora nadzrędnego, postanowienie o umorzeniu postępowania zostało uchylone i przekazane Prokuraturze Okręgowej w Warszawie celem dalszego prowadzenia. W uzasadnieniu orzeczenia Sądu wskazano, że decyzja o umorzeniu jest przedwczesna i istnieje potrzeba podjęcia czynności, przede wszystkim ukierunkowanych na identyfikację osób atakujących w trakcie przemarszu pokrzywdzone, celem ich przesłuchania na okoliczność podejmowanych zachowań i oceny ich rzeczywistego zamiaru. W kontekście przedmiotu postępowania, w aspekcie znamion z art. 158 § 1 k.k., Sąd wskazał, że warunkiem przypisania sprawstwa tego przestępstwa nie jest tylko wykazanie zaistnienia skutków z

art. 156 § 1 k.k., ale wystarczającym jest stwierdzenie narażenia pokrzywdzonych na bezpośrednie niebezpieczeństwo wystąpienia takich skutków.

Postanowieniem prokuratora Prokuratury Regionalnej w Warszawie z 9 marca 2019 r. o sygn. akt RP V Dsn.4.2019, postanowienie o umorzeniu śledztwa zostało uchylone w pozostałej części. Prokurator nadrzędny stwierdził, że przed dokonaniem oceny dotyczącej możliwości zastosowania instytucji z art. 60 k.p.k., należy przeprowadzić czynności wykrywcze, zmierzające do ustalenia sprawców. Kontynuowane postępowanie zarejestrowano w Prokuraturze Okręgowej w Warszawie pod nową sygn. akt PO I Ds.66.2019. Postanowieniem z dnia 20 grudnia 2019 r. prokurator referent ponownie umorzył postępowanie. Postanowienie nie zostało zaskarżone i stało się prawomocne. W uzasadnieniu postanowienia prokurator referent wskazał, że nie ustalono sprawców przestępstwa czynu z art. 158 § 1 k.k., zaś w zakresie pozostałych przestępstw prywatnoskargowych, brak jest interesu społecznego w kontynuowaniu ścigania z urzędu. Badający stwierdził, że postanowienie o umorzeniu postępowania jest niezasadne, wymaga ono szerszej i dogłębnej analizy, zarówno w aspekcie dowodowym, jak i prawnym.

Odnosnie do czynu z art. 158 k.k. wskazał, że nie dokonano obiektywnej i rzetelnej weryfikacji wiarygodności zeznań ustalonych osób w kontekście dowodów w postaci zeznań pokrzywdzonych i nagrań audiowizualnych. Dowody te w postanowieniu o umorzeniu śledztwa zostały całkowicie pominięte i w związku z tym nie zostały ocenione, nadto nie przeprowadzono również oceny zachowania osób podejrzewanych w kontekście realizacji znamion z art. 158 § 1 k.k. Badający zakwestionował również uzasadnienie prokuratora referenta w przedmiocie braku interesu społecznego w kontynuowaniu ścigania z urzędu czynów ściganych z oskarżenia prywatnego. W uzasadnieniu tego orzeczenia stwierdzono, że *brak jest interesu społecznego w ściganiu z urzędu sprawców czynów prywatnoskargowych, gdyż biorąc pod uwagę właściwości i warunki osobiste pokrzywdzonych, mogą one same dochodzić swoich praw przed sądem; pokrzywdzone bowiem są osobami dorosłymi i wykształconymi, a z uwagi na wykonywaną przez nie aktywność zawodową, jak również pozazawodową, nie sposób im przypisać jakichkolwiek ułomności, nieporadności w dochodzeniu swoich praw, czy nieznanomości reguł funkcjonowania w społeczeństwie, uzasadniających kontynuowanie postępowania z urzędu, wręcz przeciwnie, fakt podejmowania przez pokrzywdzone różnych inicjatyw społecznych, wskazuje na to, że potrafią dochodzić swoich praw; dodatkowo, pokrzywdzone działają przez profesjonalnego pełnomocnika, który pomaga im w realizowaniu uprawnień jako pokrzywdzonych w toku postępowania.*

Badający nie podzielił tego stanowiska, wskazał, że oceniając istnienie „interesu społecznego” skupiono się bowiem tylko na jednej okoliczności służącej do dokonania jego oceny, a mianowicie zdolności pokrzywdzonych do realizacji uprawnień w zakresie oskarżenia prywatnego,

natomiast nie oceniono zachowania sprawców w aspekcie realizacji znamion wynikających z art. 115 § 21 k.k., a więc możliwego zaistnienia występku o charakterze chuligańskim. Przy ocenie istnienia „interesu społecznego” całkowicie pominięto okoliczności związane z charakterem czynów dokonanych podczas obchodów święta państwowego, których przedmiotem zamachu były kobiety protestujące przeciwko ideologii potępianej także w kodeksie karnym. Zdaniem badającego w takiej sytuacji należało uznać, że zachowanie sprawców nie tylko naruszyło interes pokrzywdzonych, ale także interes całego społeczeństwa, tak więc czyny zabronione, obok prawnie chronionych interesów pokrzywdzonego, godziły również bezpośrednio w dobra o charakterze ogólnym, tj. bezpieczeństwo, porządek publiczny oraz wolność i prawa innych osób. Istnienie „interesu społecznego” w tej sprawie uzasadniała również wielość pokrzywdzonych, względnie zasady współżycia społecznego, niemożność samodzielnego ustalenia sprawców przez pokrzywdzonych, bulwersujący charakter sprawy, jak i jej szczególna złożoność pod względem wykrywczym i dowodowym, wymagająca w interesie społecznym procesowego zaangażowania prokuratora. Zwrócono uwagę na fakt, że w uzasadnieniu postanowienia pominięto wynikającą z art. 60 § 1 k.p.k. przesłankę w postaci „ochrony praworządności”, która winna mieć zastosowanie w sytuacji, w której dojdzie do naruszenia obowiązujących przepisów przez większą liczbę osób lub w stosunku do większej liczby osób pokrzywdzonych, co miało miejsce w analizowanej sprawie. Ma ona zastosowanie w przypadkach konieczności kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa i wzbudzenia poczucia, że organy państwowe stanowczo reagują na drastyczne przypadki łamania prawa.

Rozważania te w stosunku do czynów ściganych z oskarżenia prywatnego dzisiaj mają charakter czysto teoretyczny w aspekcie prawnym, bowiem biorąc pod uwagę czas zdarzeń i zagrożenie ustawowe za te przestępstwa stwierdzić należy, że zgodnie z treścią art. 101 § 1 pkt 4 k.p.k. karalność tych przestępstw ustała.

Wobec prokuratora referenta, w kontekście także innych jego decyzji procesowych, m.in. dwukrotnego umorzenia śledztwa w sprawie wydarzeń związanych z przeniesieniem obrad Sejmu do Sali Kolumnowej, a także odmowy wszczęcia śledztwa w sprawie przekroczenia uprawnień przez marszałka Sejmu, kiedy odmówił on wydawania przepustek dziennikarzom w czasie protestu osób niepełnosprawnych i ich opiekunów, mając też na uwadze szybkie awanse, pełnione funkcje naczelnika wydziału śledczego w Prokuraturze Okręgowej w Warszawie, a następnie zastępcy szefa tej jednostki, należało stwierdzić, że zasadne jest podejrzenie, że takie jego działanie zmierzało w celu osiągnięcia korzyści osobistej.

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność rozpatrzenia zachowania prokuratorów pod kątem odpowiedzialności karnej.

4) Umorzenie sprawy dotyczącej spotu wyborczego partii PiS pt. „Bezpieczny samorząd”

W sprawie o sygn. akt **PO I Ds 29.2021** (poprzednie sygnatury akt: PO I Ds 239.2018, PO I Ds 45.2019, PO I Ds 50.2020) Prokuratury Okręgowej w Warszawie prowadzone było postępowanie na podstawie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 256 § 1 k.k. złożonych przez Rzecznika Praw Obywatelskich i organizacje pozarządowe. Po 17 dniach od zarejestrowania sprawy w prokuraturze, w okresie którym prokurator referent sporządził notatkę urzędową z zapoznania się z zapisem spotu zawartym na płycie CD, zostało wydane postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie:

- publicznego nawoływania do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych i wyznaniowych poprzez umieszczenie w Internecie spotu wyborczego partii Prawo i Sprawiedliwość pt. „Bezpieczny samorząd” w dniu 17 października 2018 r. w bliżej niestalonym miejscu, tj. o czyn z art. 256 § 1 k.k., na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera ustawowych znamion czynu zabronionego,
- produkowania, przechowywania i posiadania, w celu rozpowszechniania, nagrania spotu wyborczego partii Prawo i Sprawiedliwość pt. „Bezpieczny samorząd”, zawierającego treść nawołującą do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych oraz wyznaniowych w bliżej nieokreślonym czasie, w październiku 2018 r. w niestalonym miejscu, tj. o czyn z art. 256 § 2 k.k., na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera ustawowych znamion czynu zabronionego. W wyniku rozpoznania zażaleń, wywiedzionych przez Rzecznika Praw Obywatelskich oraz Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie XIV Wydział Karny, postanowieniem z dnia 19 lutego 2019 r. uchylił jako przedwczesne postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia. W uzasadnieniu wskazał, że wprawdzie ocena czy wypełnione zostały znamiona czynu określonego w art. 256 k.k. zawsze będzie oceną subiektywną, jednak należy podjąć czynności celem ustalenia reakcji przeciętnego odbiorcy, do którego dany przekaz został skierowany oraz ustalić intencję autora spotu. Nadto sąd wskazał na konieczność przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego językoznawcy, na okoliczność ustalenia czy treści wypowiedziane w przedmiotowym spocie wyborczym, przy uwzględnieniu kontekstu wyborczego, stanowiły nawoływanie do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych i czy tak mogły zostać zrozumiane przez potencjalnego, przeciętnego odbiorcę spotu wyborczego. Zdaniem sądu rozważenia wymaga, dla uzyskania właściwej interpretacji treści prezentowanych na spocie wyborczym, powołanie biegłego z

zakresu nauk społecznych i politycznych. Po uchyleniu decyzji sprawa została ponownie zarejestrowana w Wydziale I Śledczym Prokuratury Okręgowej w Warszawie z dniem 19 lutego 2019 r. za sygnaturą akt PO I Ds 45.2019. W dniu 27 lutego 2019 r. prokurator wydał postanowienie w przedmiocie wszczęcia dochodzenia z art. 256 § 1 i 2 k.k.

W wykonaniu wskazania Sądu uchylającego pierwszą decyzję merytoryczną, prokurator załączył do akt wydruki komentarzy umieszczonych pod spotem reklamowym przez jego odbiorców oraz pozyskał opinię biegłego z zakresu językoznawstwa i biegłego sądowego z zakresu bezpieczeństwa państwa i ekstremizmu politycznego, ponadto przesłuchał w charakterze świadka osobę uczestniczącą w produkcji spotu. Postanowieniem, datowanym na 27 sierpnia 2019 r., prokurator umorzył postępowanie w obydwu punktach wszczętego dochodzenia, na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec stwierdzenia, że czyny nie zawierają ustawowych znamion czynu zabronionego. Postanowieniem z dnia 10 marca 2020 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie XIV Wydział Karny, po rozpoznaniu zażaleń Rzecznika Praw Obywatelskich i pokrzywdzonego Rafała G. uwzględnił zażalenia i uchylił zaskarżone postanowienie celem dalszego prowadzenia postępowania przygotowawczego. W uzasadnieniu orzeczenia Sąd wskazał m.in., że organ procesowy mając do dyspozycji treść opinii biegłego z zakresu językoznawstwa, która niewątpliwie stwierdzała, że kwestionowany materiał filmowy może nawoływać do nienawiści, o jakiej mowa w treści art. 256 k.k., umarzając postępowanie wobec braku znamion czynu zabronionego dokonał niepełnych ustaleń, których nie usprawiedliwiają wnioski opinii biegłego z zakresu bezpieczeństwa państwa, albowiem opinia ta wydaje się odnosić do okoliczności niezwiązanych z realiami sprawy. W ocenie Sądu w sprawie nadal występują tego rodzaju okoliczności, które winny zostać ustalone, a rozbieżności i niejasności ocen wyeliminowane. W szczególności wskazano, iż przydatna dla dokonania właściwej oceny materiału dowodowego może okazać się opinia biegłego z zakresu socjologii bądź psychologii społecznej, celem bardziej precyzyjnego ustalenia, jaki skutek w świadomości przeciętnego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej mogą wywołać treści zaprezentowane w kwestionowanym spocie i czy skutkiem tym może być spowodowanie odczuwania i utrwalenia negatywnych emocji, niechęci oraz wrogości wobec muzułmańskich uchodźców. Nadto, Sąd wskazał, że pogłębienia wymagają czynności zmierzające do ustalenia intencji zleceniodawcy spotu oraz do zweryfikowania czy całość treści zawartych w spocie nie zmierzała również do znieważenia muzułmańskich uchodźców z powodu przynależności do grupy wyznawców islamu.

Co najistotniejsze Sąd podniósł, iż dotychczas uzyskane dowody, w szczególności wnioski biegłego językoznawcy, nie wykluczyły zaistnienia znamion czynu z art. 256 § 1 k.k. a odwrotnie

wręcz, zasygnalizowały możliwość ich wyczerpania. Sprawa została zarejestrowana w dniu 12 marca 2020 r. za sygnaturą akt PO I Ds 50.2020.

Wykonując wskazania sądu, prokurator pozyskał opinię biegłej sądowej z zakresu socjologii ogólnej oraz przesłuchał w charakterze świadków osoby, które uczestniczyły w różnych etapach realizacji spotu „Bezpieczny samorząd”. Postanowieniem z dnia 11 września 2020 r. prokurator umorzył po raz kolejny dochodzenie. Zażalenia na wydaną decyzję złożyli zarówno Rafał G. jak i Rzecznik Praw Obywatelskich. Po rozpoznaniu zażaleń prokurator Prokuratury Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie delegowany do Prokuratury Regionalnej w Warszawie postanowieniem z dnia 20 stycznia 2021 r. uchylił zaskarżone postanowienie. W treści uzasadnienia decyzji podniesiono, iż zaskarżone postanowienie zostało wydane przedwcześnie, bez wszechstronnego zebrania i wnikliwej analizy materiału dowodowego, nadto procedujący instancyjnie prokurator wskazał, że Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie XIV Wydział Karny w postanowieniu z dnia 10 marca 2020 r. zawarł wiążące prokuratora wytyczne, które zostały częściowo niezrealizowane. W wydanej decyzji wskazano również na konieczność uzupełnienia materiału dowodowego poprzez przesłuchanie w charakterze świadków osób uczestniczących w szeroko pojętej realizacji spotu, celem ustalenia osoby odpowiedzialnej za zlecenie tej produkcji oraz ustalenie zamiaru zlecniodawcy.

Sprawa ponownie została zarejestrowana w Wydziale I Śledczym Prokuratury Okręgowej w Warszawie w dniu 3 lutego 2021 r. za sygnaturą akt PO I Ds 29.2021. Po wykonaniu czynności procesowych, ponownie w dniu 5 maja 2021 r. prokurator referent umorzył postępowanie. Postanowieniem z dnia 11 października 2021 r. Zastępca Prokuratora Regionalnego w Warszawie nie uwzględnił wywiedzionych zażaleń przez Rafała G. i Rzecznika Praw Obywatelskich oraz utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie o umorzeniu dochodzenia, całkowicie podzielając ocenę dowodów przedstawioną przez prokuratora referenta w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Korzystając z uprawnienia wynikającego z treści art. 330 § 2 k.p.k. pokrzywdzony Rafał G., 12 listopada 2021 r. wniósł do Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie subsydiarny akt oskarżenia.

Analiza wskazała, iż prokurator referent nie wykonywał wszystkich czynności zleconych przez sąd w trybie kontroli instancyjnej. Wydawane przez niego decyzje merytoryczne oparte były na niepełnym materiale dowodowym, którego ocena nie spełniała wymogów określonych treścią art. 7 k.p.k., analiza akt sprawy wykazała bowiem, że postępowanie przygotowawcze prowadzone osobiście przez prokuratora delegowanego do Wydziału I Śledczego Prokuratury Okręgowej w Warszawie zmierzało jedynie do podjęcia decyzji końcowej, określonego rodzaju, bez zamiaru realizacji celów postępowania przygotowawczego wynikających z treści art. 297 k.p.k.

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność rozpatrzenia zachowania prokuratorów pod kątem odpowiedzialności służbowej.

5) Publikacja aktów zgonu politycznego 11 prezydentów miast

W sprawie o sygn. akt **3008-1.Ds.56.2022** Prokuratury Okręgowej w Gdańsku (wcześniej Prokuraturze Rejonowej Gdańsk-Śródmieście w Gdańsku) prowadzone było postępowanie przygotowawcze m.in. w sprawie stosowania nie wcześniej niż w dniu 4 lipca 2017 r. groźby bezprawnej z wykorzystaniem portalu Facebook i Twitter poprzez publikacje "aktów zgonu politycznego" 11 prezydentów miast (Pawła Adamowicza, Tadeusza Truskolaskiego, Rafała Bruskiego, Jacka Majchrowskiego, Krzysztofa Żuka, Hanny Zdanowskiej, Jacka Jaśkowiaka, Tadeusza Ferenca, Piotra Krzystka, Hanny Gronkiewicz -Waltz, Rafała Dutkiewicza). Początkowo, tj. od 2018 r. do 2020 r., sprawa prowadzona była w Prokuraturze Rejonowej Gdańsk-Śródmieście w Gdańsku. W dniu 31 grudnia 2018 r. wydano postanowienie o umorzeniu postępowania w zakresie pięciu czynów zakwalifikowanych z art. 119 § 1 k.k., art. 256 § 1 k.k., art. 137 § 1 k.k., art. 257 k.k., art. 216 § 2 k.k. wobec braku ustawowych znamion czynu zabronionego na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., zaś odnośnie art. 216 § 2 k.k. wobec braku interesu społecznego w ściganiu z urzędu (art. 322 § 1 k.p.k. w związku z art. 60 § 1 k.p.k. - *a contrario*).

Na wydane postanowienie o umorzeniu postępowania zażalenie złożyło 7 prezydentów miast. W dniu 21 marca 2019 r. prokurator wydał zarządzenie o odmowie przyjęcia zażalenia w zakresie czynów opisanych w punktach II, III i IV z uwagi na fakt, że zostały wniesione przez osoby nieuprawnione. Sąd Okręgowy w Gdańsku utrzymał to zarządzenie w mocy wydając postanowienie w dniu 28 czerwca 2019 r. Do Sądu przekazano zażalenia: Magdaleny Adamowicz (w imieniu Pawła Adamowicza), Hanny Gronkiewicz-Waltz, Tadeusza Truskolaskiego, Krzysztofa Żuka, Jacka Jaśkowiaka i Rafała Bruskiego. W dniu 3 marca 2020 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku uchylił postanowienie o umorzeniu śledztwa w zakresie punktów I, II, III, IV, natomiast w zakresie pkt V dotyczącego czynu ściganego z oskarżenia prywatnego zażalenie przekazano do rozpoznania, zgodnie z właściwością, Prokuraturze Okręgowej w Gdańsku, która zażalenie uwzględniła i uchyliła w tym zakresie postanowienie o umorzeniu.

Sąd Okręgowy w Gdańsku wskazał na konieczność przeprowadzenia wielu czynności procesowych, w tym m.in. za niezbędne uznał powołanie biegłego językoznawcy w celu

przeprowadzenia analizy lingwistycznej sformułowań użytych w politycznych aktach zgonu z uwzględnieniem ładunku emocjonalnego.

Z badań aktowych wynika, że biegłego nie powołano. W dniu 24 kwietnia 2020 r. sprawę przejęła Prokuratura Okręgowa w Gdańsku, która 4 sierpnia 2021 r. postępowanie umorzyła wyodrębniając 18 czynów, w tym wobec czynów ściganych z oskarżenia publicznego na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec stwierdzenia, że czyny nie zawierają ustawowych znamion czynu zabronionego, natomiast wobec przestępstw ściganych z oskarżenia prywatnego, wobec braku znamion przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego i braku interesu społecznego w ściganiu z urzędu (art. 322 § 1 k.p.k. w związku z art. 60 § 1 k.p.k. *a contrario*). W dniu 31 maja 2022 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku uchylił zaskarżone postanowienie o umorzeniu śledztwa w części. Sąd słusznie wskazał na konieczność uzupełnienia postępowania poprzez m.in. powołanie biegłego z zakresu lingwistyki kryminalistycznej i specjalisty z zakresu symboliki faszystowskiej i nazistowskiej, w celu dokonania oceny zachowań pod kątem wypełnienia znamion przestępstwa z art. 256 k.k. (dowodów tych nie przeprowadzono mimo wskazań sądu po pierwszym uchyleniu postanowienia o umorzeniu śledztwa), jak również zasięgnięcie opinii zespołu biegłych z Instytutu Bezpieczeństwa Społecznego w Warszawie w celu ustalenia, czy prezentowane treści grafiki i hasła miały charakter dyskryminacyjny, jednocześnie sąd nie podzielił argumentacji prawnej prokuratora i stwierdził naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 226 § 1 k.k., art. 226 § 3 k.k., art. 137 § 1 k.k., art. 119 § 1 k.k., art. 256 § 1 k.k. i art. 257 k.k.

Ponadto - w przeciwieństwie do stanowiska prokuratora - sąd uznał, że organy samorządu terytorialnego są objęte ochroną przewidzianą w art. 226 § 3 k.k. jako konstytucyjny organ RP i przywołał liczne publikacje, w których prezentowane są poglądy doktryny na ten temat. Sąd nie zgodził się także ze stanowiskiem prokuratora utrzymującym, że czyny nie miały miejsca podczas pełnienia przez prezydentów obowiązków służbowych. Prezydenci, zdaniem sądu, sprawowali mandaty, a podpisana przez nich deklaracja miała związek z pełnieniem obowiązków służbowych. Sąd uznał również za zasadny zarzut naruszenia art. 257 k.k., gdyż użyte w aktach zgonu politycznego sformułowanie o *sięjących terroryzm imigrantach z Bliskiego Wschodu* w sposób wystarczający precyzowało grupę, wobec której skierowano komunikat szerzący nienawiść.

Krytycznie należy ocenić zwleknięcie z rozpoznaniem zażaleń przez Prokuraturę Regionalną w Gdańsku w odniesieniu do czynów, co do których postępowanie zostało umorzone po raz drugi (czyny I - IV w sentencji postanowienia o umorzeniu śledztwa z dnia 4 sierpnia 2021 r.) oraz w odniesieniu do czynów, co do których umorzono postępowanie wobec braku interesu społecznego w kontynuowaniu ścigania z urzędu. Zażalenia złożyli do Prokuratury Regionalnej w Gdańsku za pośrednictwem Prokuratury Okręgowej w Gdańsku: pełnomocnik Magdaleny Adamowicz i Jacka

Jaškowiaka (zażalenie z dnia 3 września 2021 r.), pełnomocnik Hanny Gronkiewicz-Waltz (zażalenie z dnia 20 sierpnia 2021 r.), Tadeusz Truskolaski (zażalenie z dnia 17 sierpnia 2021 r.) i Krzysztof Żuk (zażalenie z dnia 18 sierpnia 2021 r.). Początkowo prokurator zarządzeniem z dnia 30 grudnia 2021 r. przyjął zażalenia z adnotacją, że zostaną przekazane do rozpoznania już po rozpoznaniu zażaleń przez sąd (w zakresie właściwości sądu), tymczasem w dniu 28 lipca 2022 r. (a więc już po rozpoznaniu zażaleń przez sąd w dniu 31 maja 2022 r.) prokurator zmienił zarządzenie z dnia 30 grudnia 2021 r. uznając, że w sprawie należy wykonać czynności w trybie § 252 ust. 2 Regulaminu wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury. Na okoliczność tę zwróciła uwagę prokurator wykonująca obowiązki służbowe w Prokuraturze Regionalnej w Gdańsku, która jako pierwsza rzetelnie zapoznała się z aktami sprawy w ramach nadzoru służbowego w dniu 14 sierpnia 2024 r. sporządzając szczegółową notatkę. Po uwagach Prokuratury Regionalnej w Gdańsku, Prokuratura Okręgowa w Gdańsku w dniu 2 września 2024 r. wydała postanowienie uwzględniające zażalenia pokrzywdzonych i uchyliła postanowienie o umorzeniu śledztwa z dnia 4 sierpnia 2021 r. w odniesieniu do czynów opisanych w punktach: I, II, III, IV, VI, IX, XIII, XVIII.

Prokuratura Okręgowa w Gdańsku, kontynuując postępowanie po uchyleniu przez sąd postanowienia o umorzeniu śledztwa dopiero w dniu 24 stycznia 2023 r. (po upływie 7 miesięcy od uchylenia postanowienia) powołała biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie prezentowanej grafiki aktów zgonu podczas akcji happeningowej. Biegły nie dopatrywał się w zachowaniu uczestników pikiet, jak również w symbolice aktów zgonu elementów wskazujących na dyskryminację i szerzenie nienawiści.

Należy jednak zwrócić uwagę, że powołany biegły nie jest specjalistą językoznawcą (powołany biegły to prof. dr hab. Eugeniusz Sakowicz, specjalista nauk teologicznych, religioznawca, kierownik Katedry Religiologii i Ekumenizmu, Zakład Dialogu Religijnego, Instytut Nauk Teologicznych, Wydział Teologiczny Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego), a ponadto w przedłożonej opinii wyszedł poza zakres sformułowanych pytań, dokonując negatywnej oceny pokrzywdzonych, wobec których kierowano obraźliwe okrzyki, tym samym, poddał w wątpliwość wymaganą w przypadku biegłego bezstronność. W zaistniałej sytuacji - po słusznych uwagach Prokuratury Regionalnej w Gdańsku - powołano biegłą z zakresu lingwistyki kryminalistycznej (w tym mowy nienawiści).

Postępowanie jest w toku, mimo że minęło już ponad 7 lat od zaistniałego zdarzenia. W przedmiotowej sprawie nie było wdrożonego zwierzchniego nadzoru służbowego. Brak ten jest zastanawiający, bowiem w sprawach o zdecydowanie mniejszym znaczeniu, takie czynności realizowano z dużą intensywnością i zaangażowaniem, tym bardziej, że w tej sprawie śledztwo było

prowadzone niewłaściwie, a jedynym organem, który starał się prawidłowo go ukierunkować był sąd rozpoznający zażalenia. Postępowanie zostało objęte zwierzchnim nadzorem służbowym Prokuratury Regionalnej w Gdańsku dopiero z dniem 13 czerwca 2024 r. Prokurator referent zapoznał się z całym materiałem dowodowym, wskazał na uchybienia występujące w śledztwie, zobligował prokuratora prowadzącego postępowanie do ustosunkowania się w przedmiocie złożonych zażeń, które pozostawały nierozpoznane od 3 lat, a nadto właściwie ukierunkował śledztwo.

Wobec prokuratora referenta Prokurator Regionalny w Gdańsku zainicjował postępowanie służbowe.

6) Umorzenie postępowania w sprawie szerzenia mowy nienawiści na kontaktach internetowych szczecińskiego radnego D.M.

W sprawie o sygn. akt **PO I Ds 215.2019** Prokuratury Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie (poprzednia sygn. akt PR 4 Ds 1454.2019 Prokuratury Rejonowej Warszawa-Praga Północ w Warszawie) prowadzonej na podstawie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstw złożonego przez Ośrodek Monitorowania Zachowań Rasistowskich i Ksenofobicznych polegających na umieszczaniu przez radnego miejskiego ze Szczecina Dariusza M. na stronach internetowych w latach 2013-2019 treści naruszających prawo, a konkretnie treści znieważających inne osoby z powodu ich wyznania, narodowości, pochodzenia rasowego i etnicznego, nawoływania do nienawiści na tym tle i stosowania gróźb bezprawnych wobec tych osób, a także propagowania faszystowskiego i totalitarnego ustroju państwa.

Początkowo postępowanie przygotowawcze prowadzone było w Prokuraturze Rejonowej Warszawa-Praga Północ w Warszawie, w której zostało wydane postanowienie o wszczęciu śledztwa dotyczącego kilku przestępstw z nienawiści popełnionych przy użyciu kont przypisywanych D.M. Znalazła się wśród nich fotografia z figurką świni trzymającej w pysku Koran, zestawienie kobiet w tradycyjnych muzułmańskich strojach z workami na śmieci, porównanie osób czarnoskórych do asfaltu czy odnosząca się do muzułmanów zapowiedź *Za to bym tym kozojebcom jaja ucinał*. Funkcjonariusze policji z komórki zajmującej się zwalczaniem cyberprzestępczości przeszukali mieszkanie Dariusza M., skopiowali zawartość pamięci jego urządzeń elektronicznych i przesłuchali go. Pismem z dnia 23 października 2019 r. Prokurator Rejonowy Warszawa-Praga Północ w Warszawie, w nawiązaniu do rozmowy telefonicznej z zastępcą Prokuratora Regionalnego

w Warszawie Jakubem Romelczykiem akta główne postępowania przesłał do Departamentu Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej.

Z dnia następnego pochodzi pismo prokuratora referenta skierowane do Komendy Stołecznej, który powołując się na otrzymane polecenie prosił o zwrócenie się do Policji w Szczecinie o spowodowanie zwrotu Dariuszowi M. zabezpieczonego od niego sprzętu oraz wstrzymanie się z jego uzupełniającym przesłuchaniem, którą to czynność zlecił do wykonania.

Kolejnym pismem z dnia 28 października 2019 r. prokurator referent, znów powołując się na otrzymane polecenie służbowe, poprosił o przekazanie kopii nośników zabezpieczonych w związku ze sprawą do Departamentu Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej, w ślad za aktami sprawy. Zgodnie z poleceniem, w dniu 29 października 2019 r. Komenda Stołeczna Policji przekazała dysk twardej z zawartością kopii nośników zabezpieczonych do sprawy.

W dniu 25 listopada 2019 r. przekazano do Departamentu Postępowania Przygotowawczego zażalenie Dariusza M. na postanowienie prokuratora o żądaniu wydania rzeczy i przeszukaniu w celu dołączenia do akt głównych. Zażaleniom tym złożonym w dniu 28 października i 4 listopada 2019 r. nie nadano biegu z powodu pozostawiania akt głównych sprawy w dyspozycji Prokuratury Krajowej. W tym czasie za pismem z dnia 19 listopada 2019 r. Departament Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej przesłał akta sprawy Zastępcy Prokuratora Regionalnego w Warszawie Jakubowi Romelczykowi celem kontynuowania postępowania przygotowawczego, w tym uzupełniającego przesłuchania Dariusza M. na okoliczności ustalenia zamiaru jaki towarzyszył wymienionemu w rozpowszechnianiu fotografii świni z Koranem umieszczonym w jej ryju. Podjęto także decyzję o przejęciu tej sprawy do prowadzenia przez Prokuraturę Okręgową Warszawa-Praga w Warszawie, a w dniu 28 listopada 2019 r. na podstawie akt podręcznych zarejestrowano ją w Wydziale I Śledczym tejże Prokuratury, powierzając ją do prowadzenia prokuratorowi delegowanemu z prokuratury rejonowej, który w dniu 10 grudnia 2019 r. osobiście przesłuchał Dariusza M. w charakterze świadka.

W dniu 16 grudnia 2019 r. Dariusz M. złożył pisemne oświadczenie, że cofa złożone zażalenia na czynności związane z żądaniem wydania rzeczy i na przeszukania. W dniu 17 stycznia 2020 r. wydano postanowienie o umorzeniu śledztwa w części wobec niewykrycia sprawców, natomiast w zakresie czynów co do których autorstwo wpisów można było przypisać Dariuszowi M. - wobec braku ustawowych znamion czynu zabronionego.

Zdaniem badającego, decyzja o umorzeniu postępowania była niezasadna, podjęta co najmniej przedwcześnie. Zwraca uwagę koincydencja czasowa, uzupełniającego przesłuchania Dariusza M., cofnięcia przez niego środka zaskarżenia decyzji o przeszukaniu i wydania decyzji o umorzeniu dochodzenia. Po przejęciu sprawy do Prokuratury Okręgowej Warszawa-Praga w

Warszawie, poza tym przesłuchaniem, nie przeprowadzono żadnych czynności, w tym odstąpiono od sprawdzenia zabezpieczonej zawartości urządzeń elektronicznych przy pomocy biegłego celem ustalenia autorów kontrowersyjnych, noszących cechy mowy nienawiści wpisów, zaniechano przeprowadzenia oględzin kopii binarnej dowodu cyfrowego w postaci zrzutów zawartości skrzynek poczty elektronicznej dotyczących 6 kont pocztowych użytkowanych prawdopodobnie przez Dariusza M. nadesłanych w odpowiedzi na żądanie prokuratora i przechowywanych w aktach sprawy, a także przechowywanej tamże płyty DVD, zawierającej zapis konta o nazwie „Darek Mat”.

W treści postanowienia o umorzeniu prokurator wyraził pretensje pod adresem zawiadamiających wskazując, że zrzuty ekranów załączone przez nich do zawiadomienia zostały wykonane w sposób nieprofesjonalny, uniemożliwiający wręcz ustalenie, kiedy kontrowersyjne wpisy i przez kogo zostały zamieszczone na stronach internetowych, zarzucił im, że „poczynienie wszelkich ustaleń i prawidłowe udokumentowanie rzekomego umieszczania przez Dariusza M. na różnych profilach w serwisie Facebook pozostawili organom ścigania”. Co do wpisów i fotografii, których umieszczeniu na stronach internetowych Dariusz M. nie zaprzeczał, prokurator przyjął brak ustawowych znamion czynu zabronionego, konkretnie powołując się na jego zeznania, które naiwnie przyjął za wiarygodne uznając, że wymieniony nie miał zamiaru nikogo znieważać z powodu wyznania, użyta do stworzenia fotografii z Koranem, maskotka świnki została wybrana przypadkiem i miała symbolizować skrzywdzone, w wyniku różnych zamachów terrorystycznych, organizowanych przez islamistów, dzieci. Z kolei wpis o treści: *nie jestem szowinistą, ale za to ...bym kozojebcom jaja poucinał ... #relihiapokoju #kozojebcy* była powiązana z linkiem o obrzezaniu kobiet w Islamie i jako taka była wyrazem sprzeciwu wymienionego wobec stosowania wymienionych praktyk. Badający uznał, że w niniejszej sprawie nie może być mowy o poszanowaniu niezależności prokuratora, któremu odbiera się sprawę przenosząc ją do prokuratury wyższego rzędu, gdzie wkrótce po wykonaniu zaledwie jednej czynności podlega ona kontrowersyjnemu co najmniej umorzeniu.

Opisane wyżej okoliczności ingerencji w sposób prowadzenia postępowania przez pierwszego referenta sprawy, przekazanie na żądanie akt do Prokuratury Krajowej z zabezpieczonymi na dysku kopiami binarnymi zawartości nośników pochodzących od Dariusza M. może wskazywać na interwencję o charakterze politycznym (wymieniony ówczesnie kandydował na posła w wyborach parlamentarnych). Konkluzja taka nasuwa się, gdy zważyć, że działania polegające na przeniesieniu sprawy i jej badaniu w Prokuraturze Krajowej nastąpiły bezpośrednio po zabezpieczeniu u wymienionego nośników elektronicznych. Wyjaśnienia będzie wymagało też ustalenie przyczyn uszkodzenia dysku twardego, z zabezpieczonymi danymi, czasu i miejsca, w którym do tego doszło.

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność rozpatrzenia zachowania prokuratorów pod kątem odpowiedzialności służbowej.

7) Sprawa wywiadu udzielonego „Die Welt” przez prof. Jana Tomasza Grossa

W sprawie o sygn. akt **PO I Ds 87.2017** (poprzednie sygn. akt PO V Ds 122.2016) Prokuratury Okręgowej w Katowicach wszczęto śledztwo w sprawie publicznego znieważenia Narodu Polskiego dokonanego w dniu 14 września 2015 r., tj. o czyn z art. 133 k.k.

Postępowanie zostało zainicjowane zawiadomieniem o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez prof. Jana Tomasza Grossa, który udzielił wypowiedzi opublikowanej w dniu 13 września 2015 r. w internetowym wydaniu niemieckiego dziennika „Die Welt” wskazującej, że w okresie II Wojny Światowej Polacy zabili więcej Żydów niż Niemców. Początkowo śledztwo było prowadzone w Prokuraturze Rejonowej Katowice-Północ w Katowicach. W dniu 25 lutego 2016 r. sprawa na wniosek Prokuratora Rejonowego Katowice-Północ w Katowicach została przejęta do dalszego prowadzenia przez Wydział V Śledczy Prokuratury Okręgowej w Katowicach z uwagi na wagę i zawilość sprawy oraz zainteresowanie mediów i instytucji państwowych. Zarejestrowano ją pod sygn. PO V Ds 122.2016.

W dniu 3 października 2016 r. prokurator referent wydał postanowienie o umorzeniu śledztwa w sprawie publicznego oraz za pomocą środka masowego komunikowania znieważenia Narodu Polskiego, tj. o czyn z art. 133 k.k. i art. 216 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

Postanowieniem z dnia 6 października 2016 r. Prokurator Okręgowy w Katowicach na podstawie art. 8 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze uchylił przedmiotowe postanowienie, wskazując na konieczność jego uzupełnienia poprzez zasięgnięcie stanowiska Głównej Komisji Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu oraz zasięgnięcie opinii biegłego lub instytucji dysponującej wiedzą historyczną obejmującą lata 1939-1945, a także wskazał na potrzebę rozważenia powołania biegłego językoznawcy celem ustalenia czy użyte w artykule sformułowania mają charakter obraźliwy. Uzyskano stanowisko Głównej Komisji Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu oraz opinię Instytutu Historii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

W dniu 12 czerwca 2017 r. prokurator referent wydał postanowienie o umorzeniu śledztwa w sprawie publicznego oraz za pomocą środka masowego komunikowania znieważenia Narodu

Polskiego, tj. o czyn z art. 133 k.k. i art. 216 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

Postanowieniem z dnia 29 czerwca 2017 r. Prokurator Okręgowy w Katowicach na podstawie art. 8 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze uchylił przedmiotowe postanowienie, wskazując na konieczność jego uzupełnienia poprzez przesłuchanie prof. M.Z., a także potrzebę rozważenia przeprowadzenia konfrontacji pomiędzy nim a Janem T. Grossem i potrzebę rozważenia powołania biegłego językoznawcy. Sprawę zarejestrowano pod nową sygnaturą akt PO I Ds 87.2017.

W dniu 21 lipca 2017 r. Prokurator Okręgowy w Katowicach w trybie art. 7 § 2 i 3 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze polecił prokuratorowi referentowi przesłuchanie w charakterze świadka prof. M.Z., w dniu 7 września 2017 r. prokurator referent przesłuchał prof. M.Z. W dniu 31 października 2017 r. Prokurator Okręgowy w Katowicach w trybie art. 7 § 2 i 3 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze polecił prokuratorowi referentowi uzupełniająco przesłuchać w charakterze świadka Jana T. Grossa. Pismem z dnia 8 lutego 2018 r. Z-ca Dyrektora Departamentu Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej, po analizie akt wskazał, że brak jest podstaw do kontynuowania śledztwa w niniejszej sprawie i należy postępowanie przygotowawcze umorzyć.

W związku z powyższym, w dniu 15 lutego 2018 r. Prokurator Okręgowy w Katowicach uchylił swoje polecenie z 31 października 2017 r. dotyczące uzupełniającego przesłuchania w charakterze świadka Jana T. Grossa, a następnie w dniu 19 lutego 2018 r. przesłał do Prokuratury Regionalnej w Katowicach projekt umorzenia śledztwa sygn. akt PO I Ds 87.2017.

Pismem z dnia 16 kwietnia 2018 r. Prokurator Regionalny w Katowicach polecił kontynuowanie postępowania i w jego toku zasięgnięcie opinii nowego biegłego dysponującego wiedzą historyczną obejmującą lata 1939-1945, a ponadto w dniu 26 października 2018 r. Prokurator Okręgowy w Katowicach zmienił referenta sprawy i przydzielił sprawę swojemu Zastępcy Pani prok. Iwonie Skrzypek. Postanowieniem z dnia 14 grudnia 2018 r. Prokuratura Okręgowa w Katowicach zamknęła śledztwo w przedmiotowej sprawie.

Wskazać należy, że w okresie od 19 listopada do 27 grudnia 2018 r. przedstawiono Prokuraturze Regionalnej w Katowicach kolejno trzy projekty postanowienia o umorzeniu śledztwa PO I Ds 87.2017, które nie znalazły aprobaty i wymagały poprawy w sposób wskazany przez Prokuratora Regionalnego. W dniach 14 grudnia 2018 r. i 9 stycznia 2019 r. Prokuratura Regionalna w Katowicach przesłała dwa projekty umorzenia śledztwa PO I Ds 87.2017 do Departamentu Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej, a w dniu 15 maja 2019 r. jego akta główne i podręczne. Pismem z dnia 29 października 2019 r. akta śledztwa zostały zwrócone po

przeprowadzonym badaniu. Przeprowadzona analiza wykazała, iż w sprawie zgromadzono kompletny materiał dowodowy, który pozwala na umorzenie postępowania wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego. Akta zostały przekazane Prokuraturze Okręgowej w Katowicach w dniu 5 listopada 2019 r.

Postanowieniem z dnia 25 listopada 2019 r. przedmiotowe śledztwo zostało umorzone w sprawie publicznego oraz za pomocą środka masowego komunikowania w postaci internetowego wydania niemieckiego dziennika „Die Welt” znieważenia Narodu Polskiego poprzez napisanie, a następnie publikację za pośrednictwem organizacji „Project Syndicate” w dniu 13 września 2015 r. artykułu Jana Tomasza Grossa pod tytułem (tłumacz.) „Mieszkańcy Europy Wschodniej nie mają poczucia wstydu” wskazującego, iż w okresie II Wojny Światowej Polacy zabili więcej Żydów niż Niemców, tj. o przestępstwo z art. 133 k.k. i art. 216 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. - na podstawie art.17 § 1 pkt 2 k.p.k. - wobec braku ustawowych znamion czynu zabronionego.

Badający uznał powyższą decyzję za zasadną, choć wskazał, że powinna być podjęta dużo wcześniej, a nie po 4 latach prowadzenia postępowania. Procedury zapoznawania się z aktami sprawy przez kilka miesięcy, aprobaty decyzji, naruszające niezależność, były tak długotrwałe na szczeblu Prokuratury Krajowej, iż w sposób ewidentny zmierzały do tego, aby wydanie rozstrzygnięcia nastąpiło jak najpóźniej.

8) Postępowanie z zawiadomienia Stowarzyszenia Fidei Defensor

W dniu 30 października 2020 r. do Prokuratury Okręgowej w Szczecinie wpłynęło zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa złożone przez pełnomocnika Stowarzyszenia Fidei Defensor z siedzibą w Szczecinie, które dotyczyło m.in. obrazy uczuć religijnych, nawoływania do popełnienia występku oraz zniesławienia grupy osób z powodu przynależności na tle wyznaniowym, poprzez publiczne nawoływanie do ataków na hierarchów Kościoła Katolickiego, jak i na świątynie katolickie oraz kierowanie słów powszechnie uznanych za obelżywe, co miało miejsce w dniach 26 oraz 27 października 2020 r. podczas manifestacji organizowanych w Szczecinie, to jest czyn z art. 196 k.k. w zb. z art. 255 § 1 k.k. w zb. z art. 257 k.k. W dniu 5 listopada 2020 r. powyższe zawiadomienie zostało przekazane do Prokuratury Rejonowej Szczecin-Zachód w Szczecinie, które zostało tam zarejestrowane pod sygn. PR 1 Ds. 2784.2020, sprawę przydzielono asesorowi.

Następnie, pismem z dnia 23 listopada 2020 r. Zastępca Prokuratora Okręgowego w Szczecinie Joanna Baranowska-Sochalska, powołując się na zaznajomienie z aktami PR 1 Ds

2784.2020, przesłanymi jej w dniu 19 listopada 2020 r. (w dostępnych aktach nie znaleziono informacji dot. tego ruchu akt), wydała „polecenie” wszczęcia postępowania przygotowawczego w terminie do dnia 24 listopada 2020 r. do godz. 12:00 oraz przesłania kopii tego postanowienia do Prokuratury Okręgowej w Szczecinie, poinformowanie o najistotniejszych ustaleniach oraz planowanych czynnościach w sprawie, natychmiastowe podjęcie czynności procesowych mających na celu ustalenie wszystkich okoliczności sprawy, a także wykrycie sprawcy przestępstwa wskazanego w zawiadomieniu Stowarzyszenia Fidei Defensor, w celu pociągnięcia go do odpowiedzialności karnej. Wydane polecenie, niespełniające wymogów ustawy Prawo o prokuraturze, stanowiło naruszenie gwarantowanej ustawowo - zasady niezależności prokuratora.

Użycie przez Zastępcę Prokuratora Okręgowego w korespondencji służbowej adresowanej do podległego jej prokuratora określenia "sprawca przestępstwa" należy uznać za formę niedozwolonej oraz – w realiach przedmiotowej sprawy – faktycznie i dowodowo nieuzasadnionej sugestii co do prawnokarnej interpretacji zdarzeń objętych zawiadomieniem o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

W dniu 24 listopada 2020 r. prokurator referent wydał postanowienie o wszczęciu dochodzenia w sprawie mającego miejsce w dniach 26 - 27 października 2020 r. w Szczecinie publicznego nawoływania do ataków na hierarchów Kościoła Katolickiego poprzez kierowanie słów wulgarnych i obelżywych podczas przemarszu kobiet, to jest o czyn z art. 255 § k.k. Następnie, pismem z dnia 22 stycznia 2021 r. prokurator Prokuratury Okręgowej wskazując, że działania podejmuje w związku z nadesłaną (...) informacją o planowanej formule zakończenia postępowania sygn. PR I Ds 2784.20202, zwróciła się do Prokuratora Rejonowego Szczecin-Zachód w Szczecinie z prośbą o przesłanie akt głównych i podręcznych sprawy oraz przedstawienia stanowiska w zakresie zasadności podjęcia planowanej decyzji merytorycznej. Prokurator Rejonowy Szczecin-Zachód w Szczecinie wskazał, że analiza zgromadzonych materiałów wykazała, iż zachowanie uczestników nie wypełniała znamion czynu zabronionego, z kolei w zakresie czynu z art. 226 § 3 k.k. dynamika zdarzenia, ilość uczestniczących w pochodzie oraz brak możliwości zidentyfikowania sprawców nie pozwalają na jego wykrycie, dlatego też planowane jest umorzenie postępowania.

Powyższe stanowisko nie było satysfakcjonujące dla Zastępcy Prokuratora Okręgowego w Szczecinie - Joanny Baranowskiej-Sochy, która w piśmie z dnia 25 lutego 2021 r. wskazała na konieczność zasięgnięcia opinii stosownego biegłego z zakresu obrazy uczuć religijnych, np. prof. dr hab. Eugeniusza Sakowicza. Wskazanie danych „stosownego biegłego” można uznać za swoiste polecenie powołania właśnie tego biegłego i tak też zalecenie to potraktowano, zlecając KMP Szczecin nawiązanie z nim kontaktu i uzgodnienie terminu i kosztów opiniowania. Opinię pozyskaną w dniu 30 czerwca 2021 r., prokurator referent ocenił jako niespełniającą wymogów z art. 201 k.p.k.

i nieobiektywną, po czym pismem z dnia 30 lipca 2021 r. zlecił KMP w Szczecinie powołanie innego biegłego z zakresu religioznawstwa, ewentualnie etyki lub kulturoznawstwa. Przez kolejne dwa miesiące trwały intensywne poszukiwania biegłego, który podejmie się opiniowania w sprawie, po czym w dniu 28 września 2021 r. wydano kolejne policyjne postanowienie o „zasięgnięciu opinii” profesora z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu przedstawiając ekspertce do oceny ten sam zestaw pytań co poprzednio prof. dr hab. Eugeniuszowi Sakowiczowi. Biegła opinię złożyła w dniu 16 grudnia 2021 r. W dniu 31 grudnia 2021 r. prokurator referent umorzyła dochodzenie w sprawie mającej miejsce w dniu 26 października 2020 r. w Szczecinie obrazy uczuć religijnych innych osób, poprzez publiczne znieważenie przedmiotów czci religijnej, a także wyznawców kościoła katolickiego poprzez niesienie przez uczestników tzw. "Marszu Kobiet", krzyży z napisami *Ś.P. Prawa Kobiet 22.10.2020. spoczywaj w spokoju* i *Ś.P. Prawo i Sprawiedliwość 22.10.2020 spoczywaj w spokoju*, a także wygłaszania obraźliwych i wulgarnych haseł – to jest o czyn z art. 196 k.k. w zb. z art. 257 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. - na zasadzie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. - wobec stwierdzenia, iż czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

Badający ocenił decyzję jako zasadną. Uzasadnienie decyzji odwołuje się do opinii biegłej - prof. dr hab. Ewy Nowak, która wprost wskazała, że w niniejszej sprawie nie doszło do znieważenia przedmiotu kultu religijnego, gdyż uczestnicy zgromadzenia nie posługiwali się poświęconym przedmiotem imitującym oryginalny Krzyż Święty, na którym ukrzyżowano Jezusa, lecz niepoświęconą imitacją krzyża, którego znaczenie w określonym kontekście polityczno-społecznym i moralnym uznali, zważywszy na jego siłę wyrazu, za symbol potęgujący wyrażany przez nich protest i walkę o sprawiedliwe prawo, w celu sformułowania wyrazistego komunikatu funeralnego, dotyczącego „śmierci” prawa ważnego dla kobiet, a także żalu, swoistej żałoby i traumy z nią związanych. Użycie symboliki krzyża w tym konkretnym kontekście i sytuacji nie miało na celu znieważenia krzyża jako przedmiotu kultu religijnego.

W ustalonych realiach sprawy nie sposób również uznać, że zawarte na transparentach napisy i wygłaszane hasła miały na celu znieważenie wyznawców kościoła katolickiego czy osób duchownych, stanowiły one jedynie wyraz niezadowolenia z decyzji Trybunału Konstytucyjnego, a prawo do wyrażania swojego zdania i opinii, także tych o charakterze krytycznym czy nieprzychylnym, gwarantowane jest konstytucyjnie. Wskazane postanowienie o umorzeniu dochodzenia zaskarżone zostało przez pełnomocnika jednej z pokrzywdzonych. Postanowieniem z dnia 13 września 2022 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie zaskarżone postanowienie utrzymał w mocy.

Ilość energii i tak wyjątkowego zaangażowania wielu prokuratorów i funkcjonariuszy Policji, a przede wszystkim Prokuratury Okręgowej w Szczecinie w okresie od lutego 2020 r. (polecenie

wszczęcia dochodzenia) do 9 listopada 2021 r. w wyjaśnienie okoliczności zdarzenia, a następnie ich oceny prawnokarnej, poprzedzonej kosztochłonnym i wydłużającym okres trwania postępowania opiniowaniem biegłych, świadczyć może o braku dojrzałości zawodowej prokuratorów z Prokuratury Okręgowej w Szczecinie, prezentowanie przez nich postaw asekuracyjnych i niedostatecznie respektujących prawo i obowiązki prokuratora prowadzącego sprawę (referenta) do samodzielności.

Zauważyć należy, że w żaden z ingerujących w bieg postępowania prokuratorów Prokuratury Okręgowej w swych pismach, zlecających realizację różnych działań, nie podjął nawet próby wyjaśnienia przyczyn takich „poleceń”. Zdumienie budzi również fakt, że przy tak intensywnym zaangażowaniu kierownictwa Prokuratury Okręgowej w sprawę, uznaniu jej priorytetowego znaczenia z uwagi na znaczenie dla porządku prawnego na terenie dużego miasta jakim jest Szczecin, zainteresowania prasy i Prokuratury Krajowej, a nawet rozważania o zagrożeniu dla Premiera Rządu RP, nie udzielano w sprawie faktycznego merytorycznego wsparcia referentom, nie mówiąc już o przejęciu do prowadzenia w ramach jednostki własnej.

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność rozpatrzenia zachowania prokuratorów pod kątem odpowiedzialności karnej.

9) Akt oskarżenia przeciwko managerce sklepu IKEA

W sprawie o sygn. akt **PO I Ds 213.2019** Prokuratury Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie (poprzednia sygn. akt PO I Ds 143.2019 Prokuratury Okręgowej w Warszawie) - z notatki referenta sprawy z dnia 1 lipca 2017 r. wynika, że od Zastępcy Prokuratora Okręgowego w Warszawie uzyskała informację, że postępowanie w niniejszej sprawie zostało zainicjowane na podstawie ustnego polecenia Ministra Sprawiedliwości Prokuratora Generalnego Zbigniewa Ziobry, który również ustnie polecił przeprowadzenie postępowania przez Prokuraturę Okręgową w Warszawie z pominięciem właściwości miejscowej. Polecenie to miało zostać przekazane za pośrednictwem Prokuratora Regionalnego w Warszawie. Na tej podstawie, w dniu 16 lipca 2019 r. wszczęto dochodzenie w sprawie ograniczania w okresie od dnia 18 maja 2019 r. do 27 maja 2019 r. w Krakowie Januszowi K. przysługujących mu praw, wynikających ze stosunku pracy ze względu na jego przynależność religijną, tj. o czyn z art. 194 k.k.

Z akt sprawy wynika, że pracownik sieci handlowej IKEA Janusz K. w reakcji na komunikat firmy o IDAHOT - Międzynarodowym Dniu Przeciw Homofobii, Transfobii i Bifobii zamieścił w wewnętrznej sieci komunikacyjnej wypowiedź o treści: *Akceptacja i promowanie homoseksualizmu*

i innych dewiacji to sianie zgorzenia. Pismo Święte mówi: Biada temu, przez którego przychodzą zgorzenia, lepiej by mu było uwiązać kamień młyński u szyi i pogrążyć go w głębokościach morskich. A także: Ktokolwiek obcuje cieleśnie z mężczyzną, tak jak się obcuje z kobietą, popelnia obrzydliwość. Obaj będą ukarani śmiercią, a ich krew spadnie na nich. Kilka dni później pracodawca rozwiązał z nim stosunek pracy argumentując, że cytowany wyżej wpis naruszył zasady współżycia społecznego, wyrażał brak szacunku dla osób o odmiennej orientacji seksualnej i stanowił przejaw dyskryminacji, z tego powodu naruszył wynikający z regulaminu pracy nakaz powstrzymywania się od rozpowszechniania opinii, które kolidują z wartościami pracodawcy. Po stronie Janusza K. opowiedział się szeroko powiązany ze strukturami władzy politycznej ultrakonserwatywny Instytut na Rzecz Kultury Prawnej „Ordo Iuris” argumentując, że pracownik został zwolniony za to, że w odpowiedzi na ideologiczną agitację pracodawcy, na firmowym forum internetowym wyraził swoją opinię inspirowaną fragmentami Pisma Świętego. Instytut „Ordo Iuris” zapewnił Januszowi K. zastępstwo procesowe i wniósł w jego imieniu pozew o uznanie wypowiedzenia umowy za bezskuteczne, ponadto nagłośnił jego sprawę, opracował specjalną ekspertyzę na użytek medialnych polemik.

TVP opublikowała w tej sprawie materiał pt. *Ikea wyrzuca za poglądy i przekonania*, a oburzenie z powodu decyzji sieci IKEA wyrazili liczni politycy obozu rządzącego, w tym Prokurator Generalny Zbigniew Ziobro, który tak ocenił sytuację w swojej publicznej wypowiedzi: *zewnątrzny koncern – naruszając polski porządek prawny – dopuszcza się jawnego złamania praw pracowniczych, ingeruje w obszar wartości chronionych przez polskie prawo, które gwarantuje każdemu obywatelowi wolność sumienia i wyznania. To jest rzecz absolutnie skandaliczna, gdyby się potwierdziła (...) Mogę obiecać, że niezwłocznie zlecę prokuraturze zbadanie sprawy, czy nie ma tutaj do czynienia nie tylko z naruszeniem prawa pracowniczego, ale ze złamaniem prawa karnego.*

Prokuratura Okręgowa w Warszawie przedmiotowe postępowanie prowadziła w okresie od 1 lipca 2019 r. do 20 listopada 2019 r. kiedy to decyzją Prokuratora Regionalnego w Warszawie postępowanie przekazano do dalszego prowadzenia Prokuraturze Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie. Od momentu przejęcia postępowania tj. od dnia 22 listopada 2019 r. do dnia sporządzenia aktu oskarżenia, tj. 23 lipca 2020 r., czyli przez okres 8 miesięcy wykonano jedynie cztery czynności procesowe, m.in. w dniu 16 stycznia 2020 r. wydano postanowienie o powołaniu biegłego bibliisty, który miał m.in. wskazać: stosunek Kościoła Katolickiego do homoseksualizmu i transseksualizmu, czy Kościół Katolicki nakłada na wiernych obowiązek głoszenia Słowa Bożego i obrony w przestrzeni publicznej nauczania Kościoła, nadto biegły miał dokonać oceny artykułu i interpretacji cytatów zamieszczonych w komentarzu Janusza K. Opinia sporządzona została w dniu 14 lutego 2019 r. (data wpływu 17 lutego 2020 r.).

W dniu 25 lutego 2020 r. w sprawie referent wydał postanowienie o przedstawieniu zarzutów K.N. (osobie, która podpisała wypowiedzenie umowy o pracę dla niego), której zarzucono, że w dniu 27 maja 2019 r. w Krakowie pełniąc funkcję Kierownika ds. Zarządzania Ludźmi i Kultury Organizacji w Ikea Retail sp. z o.o. ograniczyła Januszowi K. przysługujące mu prawa wynikające ze stosunku pracy, rozwiązując z nim umowę o pracę za wypowiedzeniem przez pracodawcę ze względu na jego przynależność wyznaniową, zadeklarowaną w formie wpisu w wewnętrznej sieci internetowej Spółki poprzez zamieszczenie dwóch cytatów z Pisma Świętego, tj. o czyn z art. 194 k.k. Z treści zarzutu wynika, że Janusz K. w sieci zamieścił jedynie cytaty z Biblii, co stoi w sprzeczności ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Prokurator referent pominął pierwszą część wpisu o treści *akceptacja i promowanie homoseksualizmu i innych dewiacji to sianie zgorzenia*, a dopiero po tym zdaniu padły 2 cytaty z Biblii. Referent nie dokonał więc pełnej oceny jego wypowiedzi, a właściwa ocena powinna prowadzić do wniosku, że jego komentarz był niewłaściwy i obraźliwy dla osób LGBT, albowiem dla wypowiadającego się homoseksualizm to dewiacja i sianie zgorzenia.

Wpis Janusza K. winien zostać oceniony jako jego pogląd obudowany dwoma cytatami z Biblii. Wskazać należy, że z akt postępowania jednoznacznie wynika, iż problem tkwił w formie wyrażenia swojej opinii przez Janusza K. i nie był związany z jego wyznaniem czy światopoglądem, dlatego też wydanie postanowienia o przedstawieniu zarzutu uznać należy za niezasadne. Za takowe uznać należy również skierowanie do Sądu aktu oskarżenia przeciwko niemu, albowiem właściwa ocena zdarzenia winna prowadzić do wniosku, że czyn będący przedmiotem postępowania nie zawiera znamion czynu zabronionego.

W sprawie przed Sądem Rejonowym dla Krakowa-Krowdrzy w Krakowie w dniu 4 lutego 2022 r. (sygn. akt II K 896/20) zapadł wyrok uniewinniający K.N. Sąd Okręgowy w Krakowie w dniu 6 grudnia 2022 r. (sygn. akt IV Ka 971/22) utrzymał w mocy wyrok Sądu I instancji, a Sąd Najwyższy (sygn. akt III KK 249/23) w dniu 11 października 2023 r. oddalił kasację pełnomocnika pokrzywdzonego Janusza K. oraz Prokuratura Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie uznając je za oczywiście bezzasadne. Sposób procedowania prokuratora referenta w niniejszej sprawie budzi poważne wątpliwości w kontekście przestrzegania pragmatyki służbowej i zachowania niezależności przy wykonywaniu obowiązków służbowych, również przy innych decyzjach procesowych wydawanych zgodnie z oczekiwaniami władzy politycznej.

Nie można pominąć faktu, iż prokurator referent uzyskała awans, pełniła również funkcję rzecznika prasowego w Prokuraturze Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie.

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność rozpatrzenia zachowania prokuratorów pod kątem odpowiedzialności służbowej.

10) Umorzenie postępowania w sprawie zawiadomienia złożonego przez Związek Ukraińców w Polsce

W sprawie o sygn. akt **PO 1 Ds 121.2020** Prokuratury Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie postępowanie zostało zainicjowane złożonym w dniu 4 lutego 2020 r. przez Związek Ukraińców w Polsce zawiadomieniem o podejrzeniu popełnienia przestępstwa publicznego nawoływania do nienawiści na tle różnic narodowościowych oraz publicznego znieważania poszczególnej osoby z powodu jej ukraińskiej przynależności narodowej, tj. przestępstwa z art. 256 § 1 k.k. i art. 257 k.k. Zgodnie z treścią zawiadomienia użytkownicy portalu społecznościowego Facebook.com posługujący się kontami o nazwach „Krzysztof Ćwirko”, „Antoni Dąbrowski” oraz „Andrzej Łukawski” umieścili na profilu o nazwie „Lucyna Kulińska” pod wpisem ww. użytkownika zatytułowanym *I zaczął się antypolski Terror* komentarze wypełniające w ocenie zawiadamiającego znamiona przestępstwa. Do zawiadomienia dołączono wydruki ze strony internetowej. Sprawa została zarejestrowana w Prokuraturze Rejonowej Warszawa-Praga Północ w Warszawie pod sygn. akt PR 4 Ds 177.2020.

W dniu 6 marca 2020 r. prokurator wydał w niniejszej sprawie postanowienie o wszczęciu dochodzenia z art. 257 k.k. i art. 256 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. Po zgromadzeniu materiału dowodowego prokurator referent w dniu 29 maja 2020 r. wydał postanowienie o przedstawieniu 4 zarzutów: z art. 257 k.k., z art. 257 k.k. w zb. z art. 256 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., a następnie przesłuchał podejrzanego, który nie przyznał się do popełnienia zarzuconych mu przestępstw i skorzystał z przysługującego mu uprawnienia do odmowy składania wyjaśnień.

Analiza aktowa wykazała, że pismem z dnia 4 sierpnia 2020 r. Adam Borkowski - ówczesny Zastępca Prokuratora Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie zwrócił się do prokuratury rejonowej o nadesłanie akt sprawy o sygn. PR 4 Ds 177.2020. Z adnotacji widniejących na pismach wewnętrznych wynika, że przy udziale ówczesnego Prokuratora Okręgowego - Łuksza Osińskiego rozważano kwestię ewentualnego przejęcia tego dochodzenia do prowadzenia w Wydziale 1 Śledczym Prokuratury Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie, co faktycznie nastąpiło w dniu 5 sierpnia 2020 r. Dochodzenie zostało zarejestrowane za sygn. akt PO I Ds 121.2020. Prokurator referent osobiście przesłuchał podejrzanego, a następnie po wykonaniu zleconych czynności przez Policję, w dniu 23 lutego 2021 r. umorzył dochodzenie uznając, że żaden z zarzuconych mu czynów nie wyczerpuje znamion czynu zabronionego. Badający uznał decyzję za niezasadną.

W związku z upływem terminu określonego w art. 328 § 2 k.p.k. aktualnie brak jest prawnej możliwości uchylenia postanowienia dotyczącego postępowania prowadzonego w fazie *ad personam*.

11) Zawiadomienie szczecińskiego radnego D.M. dotyczące wpisów internetowych

W sprawie o sygn. akt **3043-1.Ds.13.2021** Prokuratury Okręgowej w Jeleniej Górze - postępowanie prowadzone było na podstawie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa złożonego przez Dariusza M. w dniu 23 lutego 2021 r., skierowanego do Prokuratury Rejonowej Szczecin-Niebuszowo w Szczecinie.

W dniu 4 kwietnia 2021 r. zawiadomienie wpłynęło do Prokuratury Krajowej, o czym świadczy dekretacja Zastępcy Prokuratora Generalnego Krzysztofa Sieraka, a następnie w dniu 10 maja 2021 r. zostało przekazane z Prokuratury Okręgowej w Warszawie do Prokuratury Rejonowej Warszawa-Mokotów, po czym w dniu 12 maja 2021 r. Prokurator Rejonowa tej jednostki przesłała je ponownie do Prokuratora Okręgowego w Warszawie.

W Prokuraturze Okręgowej tego samego dnia przydzielono sprawę prokuratorowi referentowi, który w dniu 8 lipca 2021 r. wydał postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie pomawiania w okresie od dnia 18 czerwca 2019 r. do dnia 10 lutego 2021 r. w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru w bliżej nieustalonym miejscu za pomocą środków masowego komunikowania Dariusza M. o postępowanie lub właściwości, które mogą poniżyć go w opinii publicznej oraz narazić na utratę zaufania potrzebnego do zajmowanego stanowiska radnego Miasta Szczecin i działalności politycznej jako przewodniczącego Zachodniopomorskiego Zarządu Regionalnego partii politycznej „Solidarna Polska” polegające na zarzucaniu mu w szczególności propagowania poglądów rasistowskich, ksenofobicznych i nienawiści z powodu orientacji seksualnej oraz znieważania za pomocą słów określających w pejoratywny sposób osoby głoszące wyżej wymienione poglądy poprzez zamieszczanie wpisów (postów) o przedmiotowej treści na portalu społecznościowym Facebook w sieci Internet, w tym w szczególności na stronach: „Ośrodek Monitorowania Zachowań Rasistowskich i Ksenofobicznych”, „Ludzie Przeciw Myśliwym”, „Leśny Patrol – Ludzie Przeciw Myśliwym” oraz profilach wskazanych przez nie użytkowników, a nadto głoszeniu powyższych treści w audycjach radiowych, przy czym przedmiotowe zachowanie, w powiązaniu z wielokrotnym zawiadamianiem organów powołanych do ścigania przestępstw o czynach zabronionych, jakich miał się rzekomo dopuścić pokrzywdzony, miało zarazem stanowić uporczywe nękanie pokrzywdzonego, wzbudzające u niego

uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia lub istotne naruszenie jego prywatności, to jest o czyn z art. 212 § 2 k.k. w zb. z art. 216 § 2 k.k. w zb. z art. 190a § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. - wobec braku ustawowych znamion czynu zabronionego, na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

Wobec złożonego zażalenia prokurator referent opracował pismo do sądu wraz ze swoim stanowiskiem, jednak nie zostało ono podpisane przez Prokuratora Okręgowego, który zobowiązał prokuratora referenta do nienadawaniu biegu zażalenia w dniu 28 lipca 2021 r. Jego zastępca w dniu 2 sierpnia 2021 r. wydała zarządzenie o przydzieleniu sprawy innemu referentowi – prokuratorowi delegowanemu do Prokuratury Okręgowej w Warszawie.

Zażalenie zostało uwzględnione przez prokuratora i w dniu 3 sierpnia 2021 r. prokurator referent wszczął śledztwo w sprawie o czyny z art. 212 § 2 k.k. w zb. z art. 216 § 2 k.k. w zb. z art. 190a § 1 k.k. w zb. z art. 238 k.k. w zb. z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. Badający decyzję tę ocenił jako niezasadną i bezpodstawną, bowiem nie zachodziło uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa. Po wszczęciu śledztwa w dniu 3 sierpnia 2021 r. do dnia 18 października 2021 r. było ono prowadzone w Prokuraturze Okręgowej w Warszawie, a od dnia 16 listopada 2021 r. do 28 grudnia 2023 r. kontynuowane w Prokuraturze Okręgowej w Jeleniej Górze, a referentem sprawy był Naczelnik 1 Wydziału Śledczego tej jednostki.

W sprawie wdrożono zwierzchni nadzór służbowy w Departamencie do Spraw Cyberprzestępczości Prokuratury Krajowej, w Prokuraturze Regionalnej we Wrocławiu przedłużano śledztwo na okres powyżej roku nie zwracając uwagi na beczynności w sprawie, zwłaszcza w 2023 roku, nie skierowano więc pisemnych uwag dotyczących poziomu prowadzonego śledztwa i ponad rocznej w nim beczynności.

W dniu 28 grudnia 2023 r., a więc po ponad 2 latach jego prowadzenia wydano postanowienie o umorzeniu śledztwa wobec braku znamion czynu zabronionego, a więc na tych samych podstawach prawnych co wydane postanowienie o odmowie jego wszczęcia. Odpis rozstrzygnięcia doręczono pokrzywdzonemu i pełnomocnikowi, nie złożyli oni zażalenia i postanowienie uprawomocniło się w dniu 9 stycznia 2024 r. Badający decyzję ocenił jako zasadną.

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność rozpatrzenia zachowania prokuratorów pod kątem odpowiedzialności służbowej.

12) Sprawa wpisu radnej klubu PiS z Gdańska A.K.

W sprawie o sygn. akt **PR 3 Ds 265.2017** (poprzednia sygn. akt PR 3 Ds 193.2016, PR 3 Ds 115.2017) Prokuratury Rejonowej Gdańsk-Śródmieście w Gdańsku prowadzonej na podstawie zawiadomienia z dnia 24 maja 2016 r. złożonego przez Klub Parlamentarny Platformy Obywatelskiej o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 255 § 1 k.k. w zw. z art. 222 § 1 k.k., jakiego miała dopuścić się radna klubu PiS z Gdańska poprzez umieszczenie na portalu społecznościowym „Facebook” pod zdjęciem Agnieszki Pomaskiej - posła na Sejm RP - wpisu o treści *trzeba to coś złapać i ogolić na łyso*. Ponadto w zawiadomieniu wskazano, że *K. swoją wypowiedzią nawiązała do piętnowania kobiet w czasie okupacji, które kolaborowały z wrogiem, co samo w sobie stanowi zniesławienie posła Pomaskiej*.

W dniu 6 grudnia 2016 r. wydano postanowienie o umorzeniu śledztwa w sprawie publicznego nawoływania w dniu 20 maja 2016 r. do przestępstwa polegającego na stosowaniu przemocy - naruszeniu nietykalności cielesnej posłanki na Sejm RP Agnieszki Pomaskiej, z powodu jej przynależności politycznej tj. o przestępstwo z art. 126a k.k. Jako przyczynę tej decyzji przyjęto przeszkodę procesową o której mowa w art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., a mianowicie, że czyn nie zawiera ustawowych znamion czynu zabronionego. W uzasadnieniu decyzji, prokurator opisał stan faktyczny, a następnie przeanalizował go pod kątem wystąpienia znamion przestępstwa z art. 126a k.k. Nie odniesiono się w decyzji o umorzeniu do problemu zniesławienia przez Annę K. posłanki Agnieszki Pomaskiej słowami o złapaniu tego *czegoś i ogoleniu na łyso*. Jak wskazano na wstępie, zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa wyraźnie zawierało taką tezę.

W wyniku złożonego środka zaskarżenia, postanowieniem z dnia 21 kwietnia 2017 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku uchylił postanowienie o umorzeniu śledztwa PR 3 Ds 193.2016 i przekazał sprawę do ponownego prowadzenia Prokuraturze Rejonowej Gdańsk-Śródmieście w Gdańsku. W uzasadnieniu sąd stwierdził m.in., że art. 126a k.k., wskazany przez prokuratora samodzielnie, winien być kwalifikowany zawsze z jednym z przestępstw w nim wymienionych, dodał, że pozostała możliwość uznania zachowania radnej za występki z innych przepisów k.k., w szczególności wskazano na art. 226 § 1 k.k. (znieważenie funkcjonariusza publicznego podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych) i związany z przestępstwami w rozdziale XXIX art. 231a k.k. wskazujący, że z ochrony prawnej przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych funkcjonariuszy korzysta również wtedy, gdy bezprawny zamach na jego osobę został podjęty z powodu wykonywanego przez niego zawodu lub zajmowanego stanowiska. Wobec uznania braku podstaw do odpowiedzialności z art. 119 § 1 k.k.

w zw. z art. 126a § 1 k.k., sąd wskazał na potrzebę rozważenia wyczerpania przez radną znamion przestępstwa z art. 255 § 1 k.k. (publiczne nawoływanie do popełnienia występku, w tym wypadku do naruszenia jej nietykalności cielesnej, niezależnie, czy jest funkcjonariuszem publicznym, czy osobą prywatną). Dodał, że nie przeanalizowano również tego, czy w omawianej sytuacji doszło do znieważenia.

Po uchyleniu decyzji przez sąd i zarejestrowaniu sprawy za sygn. akt PR 3 Ds 115.2017 prokurator zarządzeniem z dnia 15 maja 2017 r. objął ściganiem z urzędu przestępstwo polegające na znieważeniu w dniu 20 maja 2016 r. w Gdańsku Agnieszki Pomaskiej, tj. czyn z art. 216 § 1 k.k. z uwagi na interes społeczny. Nie wykonywano już nowych czynności dowodowych, lecz skoncentrowano się na pogłębieniu prawnej oceny zdarzenia, będącej przedmiotem postępowania.

W dniu 20 czerwca 2017 r. prokurator wydał kolejne postanowienie o umorzeniu śledztwa, przy czym w części dyspozytywnej decyzji, czyn Anny K. polegający na wzmiankowanej publikacji wpisu w dniu 20 maja 2016 r. ujął w 4 różnych punktach: jako przestępstwo z art. 126a k.k., art. 255 § 1 k.k., art. 216 § 1 k.k. i art. 226 § 1 k.k. Przy określeniu każdego z tych czynów przyjęto, że przyczyną w postaci przeszkody procesowej, o której mowa w art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., jest twierdzenie, iż czyn nie zawiera ustawowych znamion czynu zabronionego.

Opis stanu faktycznego nie uległ zmianie, odniesiono się do szeregu kwalifikacji, niejako sztucznie rozbijając jeden czyn na 4 różne ujęcia: art. 126a k.k., 255 § 1 k.k., 226 § 1 k.k., art. 216 § 1 k.k., ponownie pomijając problem zniesławienia Agnieszki Pomaskiej, wyeksponowany w zawiadomieniu (z czynów prywatnoskargowych w decyzji z 20 czerwca 2017 r. odniesiono się jedynie do „znieważenia” z art. 216 § 1 k.k.).

Postanowienie o umorzeniu śledztwa z dnia 20 czerwca 2017 r. zawiera właściwe pouczenie w zakresie przepisów art. 55 § 1 k.p.k., przy czym przyjęto, że zażalenie nie przysługuje wyłącznie w zakresie czynu wskazanego w pkt I (kwalifikacja z art. 126a k.k.), tym samym przyjęto, że możliwość złożenia subsydiarnego aktu oskarżenia istnieje w tym zakresie, natomiast w pozostałym zakresie (pkt II-IV) uznano, że stronom przysługuje zażalenie. Na powyższe rozstrzygnięcie w zakresie pkt II do IV został złożony środek odwoławczy.

Postanowieniem z dnia 21 listopada 2017 r. sąd uchylił zaskarżone postanowienie i sprawę przekazał prokuratorowi do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu wskazał m.in., iż *twierdzenie, że osoba zamieszczająca wpis tego rodzaju nie działa z zamiarem bezpośrednim nawoływania do przestępstwa naruszenia nietykalności cielesnej razi swoją naiwnością*. Dodał, że przy ocenie zachowania polegającego na zamieszczeniu treści w Internecie należy przede wszystkim przeanalizować zawartość danego wpisu, nie zaś kierować się tłumaczeniem osoby, która wpis tego dokonała, gdyż w naturalny sposób będzie starała się minimalizować znaczenie swojego

zachowania, choćby z obawy przed odpowiedzialnością karną. Sąd nie zgodził się też z poglądem, iż zamieszczenie wpisu nastąpiło po wystąpieniu sejmowym Agnieszki Pomaskiej co dezaktualizuje znamiona z art. 226 § 1 k.k., gdyż wpis został dokonany podczas i w związku z pełnieniem przez Agnieszkę Pomaską funkcji posła na Sejm RP, czego ilustracją jest zdjęcie pokrzywdzonej przemawiającej w Sejmie. W tym czasie Agnieszka Pomaska w dalszym ciągu wykonywała swoje obowiązki poselskie, czemu w oczywisty sposób Anna K. nie sprzeciwiała się. Wreszcie nie sposób uznać, iż treść wpisu nie była dla posłanki znieważająca. Świadczy o tym po pierwsze określenie *coś*, co samo w sobie jest uwłaczające dla istoty ludzkiej, po wtóre kontekst wypowiedzi Anny K. *trzeba to coś złapać i ogolić na tyso* nie może stanowić przejawu dozwolonej krytyki czynnego polityka, niezależnie od głoszonych przez niego poglądów.

Po uchyleniu umorzenia, sprawę zarejestrowano za sygn. PR 3 Ds 265.2017. Postanowieniem z dnia 11 grudnia 2017 r. prokurator umorzył śledztwo w sprawie publicznego nawoływania w dniu 20 maja 2016 r. w Gdańsku do naruszenia nietykalności cielesnej Agnieszki Pomaskiej, tj. o czyn z art. 255 § 1 k.k. - na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., znieważenia w dniu 20 maja 2016 r. w Gdańsku Agnieszki Pomaskiej poprzez użycie wobec niej określenia powszechnie uważanego za obelżywe, tj. o czyn z art. 216 § 1 k.k. - na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., znieważenia w dniu 20 maja 2016 r. w Gdańsku posłanki na sejm RP Agnieszki Pomaskiej podczas i w związku z pełnieniem przez nią obowiązków służbowych poprzez użycie wobec niej określenia powszechnie uważanego za obelżywe, tj. o czyn z art. 226 § 1 k.k. - na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.

W uzasadnieniu wskazano, że w dniu 20 lipca 2017 r. został skierowany subsydiarny akt oskarżenia, oskarżycielowi publicznemu dostarczono go w dniu 29 sierpnia 2017 r. Z uzasadnienia aktu oskarżenia wynika, że czyn będący przedmiotem postępowania może wyczerpywać znamiona czynu z art. 255 § 1 k.k., art. 216 § 1 k.k., art. 226 § 1 k.k., stąd też jako podstawę umorzenia przyjęto art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. (zawisłość sprawy).

Postanowienie o umorzeniu śledztwa z 20 czerwca 2017 r. posiada dwie fundamentalne wady: pierwsza z nich dotyczy sztucznego rozczłonkowania jednego czynu, na cztery zachowania, druga dotyczy niewłaściwej oceny znamion czynu z art. 216 § 1 k.k. W omawianej decyzji doszło do sztucznego i niedopuszczalnego z punktu widzenia prawa karnego procesowego rozbicia jednego czynu (polegającego na dokonaniu w dniu 20 maja 2016 r. przez Annę K. wpisu dot. Agnieszki Pomaskiej) na kilka odrębnych, bo ujętych w kilku punktach części dyspozytywnej decyzji procesowej zachowań, którym przyporządkowano różne kwalifikacje prawne.

Geneza i intencja tego błędnego założenia są jasne, prokurator chciał ocenić zachowanie Anny K. z perspektywy różnych kwalifikacji karnomaterialnych i do każdego z tych zachowań odnieść przeszkodę procesową z art. 17 k.p.k. (bo takich przeszkód się w tym zakresie dopatrywał).

Wskazać jednak należy, że przedmiotem procesu karnego jest problem odpowiedzialności karnej za określony czyn, z kolei zgodnie z treścią art. 11 § 1 k.k. ten sam czyn może stanowić tylko jedno przestępstwo.

Kwestia jedności czynu była wielokrotnie przedmiotem rozważań - tak w doktrynie jak i w orzecznictwie prawa karnego. Sformułowano kilka kryteriów ustalenia jedności czynu, są nimi głównie: wyodrębnienie zintegrowanych zespołów aktywności sprawcy, zwartość czasu i miejsca, tożsamość motywacji względnie planu sprawcy. Zasada niepodzielności przedmiotu procesu karnego nakazuje wydać jedno rozstrzygnięcie w przedmiocie odpowiedzialności za ten sam czyn, a prokurator nie może tego samego czynu dzielić w sposób sztuczny i w odniesieniu do jego fragmentów czy też innego ich ujęcia poprzez przyjęcie odmiennych kwalifikacji prawnych, wydawać odmiennych rozstrzygnięć. Może to bowiem prowadzić do poważnych konsekwencji procesowych, w postaci naruszenia przeszkód procesowych ujętych w art. 17 § 1 pkt 7 lub 11 k.p.k.

Badający uznał powyższe decyzje za niezasadne, jednak z uwagi na prawomocny wyrok, który zapadł w wyniku złożonego przez pokrzywdzoną Agnieszkę Pomaską subsydiarnego aktu oskarżenia powyższych rozstrzygnięć nie można wzruszyć z uwagi na art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. Jak wynika z akt nadzoru, postępowanie przygotowawcze zostało objęte zwierzchnim nadzorem służbowym, jednak miał on charakter iluzoryczny (a można byłoby oczekiwać rzeczywistego doradztwa, konsultacji i wskazania właściwych kierunków ze względu na stosunkowo skomplikowany przedmiot postępowania rzeczywistego).

Paradoksalnie jedną z nielicznych udokumentowanych sugestii ze strony Prokuratury Okręgowej w Gdańsku była kwestia skorygowania pouczeń w postanowieniu o umorzeniu do różnych kwalifikacji tego samego czynu (zwierzchni nadzór nie odniósł się przy tym w żaden sposób do błędnych założeń koncepcji umorzenia - rozbicia jednego czynu, co więcej jeszcze bardziej skomplikował sytuację procesową, wskazując niezasadnie na możliwość zaskarżenia decyzji w zakresie czynu, wobec którego istniała możliwość skierowania subsydiarnego aktu oskarżenia). Zastrzeżenia budzi też praktyka przesyłania do akceptacji projektów decyzji procesowych, nieprzewidziana przepisami prawa.

13) Szubienice polityczne

W sprawie o sygn. akt **PO I Ds 15.2020** Prokuratury Okręgowej w Katowicach prowadzone było postępowanie przygotowawcze, którego przedmiotem był przebieg zgromadzenia publicznego w dniu 25 listopada 2017 r. pod pomnikiem Wojciecha Korfantego w Katowicach, gdzie środowiska

polityczne o orientacji narodowej zorganizowały manifestację z happeningiem o nazwie *Nie dla współczesnej Targowicy*. Celem zgromadzenia było wyrażenie sprzeciwu wobec działalności części europarlamentarzystów, reprezentujących ugrupowanie polityczne - Platforma Obywatelska, którzy głosowali za przyjęciem rezolucji Parlamentu Europejskiego w sprawie praworządności w Polsce. Przedmiotem rezolucji potępiającej stan praworządności w Polsce były kwestie: wolności zgromadzeń, prawa kobiet, w tym antykoncepcja i aborcja, wycinka drzew w Puszczy Białowieskiej, potępienie Marszu Niepodległości, jako ksenofobicznego i faszystowskiego.

W trakcie manifestacji 25 listopada 2017 r., jej uczestnicy zawiesili na atrapach szubienic portrety sześciu europosłów. W trakcie manifestacji m.in. przemawiali J.L. i J.J. Wypowiedzi przemawiających na wiecu nawiązywały do wymienionej inscenizacji.

Równolegle przedmiotem postępowania było zachowanie funkcjonariuszy Policji zabezpieczających wydarzenie, tj. niedopełnienie obowiązków służbowych, poprzez dopuszczenie do kontynuowania zgromadzenia. Postępowanie zostało zarejestrowane w Prokuraturze Okręgowej w Katowicach pod sygn. akt PO I Ds 154.2017 w dniu 27 listopada 2017 r. w związku z pismem Prokuratora Rejonowego Katowice-Południe w Katowicach z tej samej daty, wniosującym o przejęcie postępowania do prowadzenia na wyższym szczeblu, z uwagi na charakter sprawy o wymiarze politycznym i medialnym. Po zapoznaniu się z tymi materiałami, w dniu 28 listopada 2017 roku prokurator Prokuratury Okręgowej w Katowicach wydał postanowienie o wszczęciu śledztwa w sprawie stosowania w dniu 25 listopada 2017 r. w Katowicach, z powodu przynależności politycznej, gróźb bezprawnych wobec ww. europosłów reprezentujących ugrupowanie polityczne – Platformę Obywatelską, którzy głosowali za przyjęciem rezolucji Parlamentu Europejskiego w sprawie praworządności w Polsce, przez członków Ruchu Narodowego w województwie śląskim, podczas zorganizowanej przez środowiska narodowe manifestacji o nazwie *Nie dla współczesnej Targowicy*, w trakcie której jej uczestnicy, na atrapach szubienic zawiesili portrety europarlamentarzystów, tj. o czyn z art. 119 § 1 k.k.

Śledztwo nie było prowadzone zbyt intensywnie. W dniu 24 kwietnia 2019 r. do Prokuratury Okręgowej w Katowicach wpłynęła skarga pełnomocnika pokrzywdzonych, na przewlekłość postępowania przygotowawczego, którą przekazano Sądowi Okręgowemu w Katowicach w dniu 10 maja 2019 r. wraz z aktami sprawy, celem rozpoznania.

Postanowieniem z dnia 25 czerwca 2019 r. sygn. II S 51-56/19, Sąd Apelacyjny w Katowicach stwierdził, że w przedmiotowym postępowaniu przygotowawczym nastąpiła przewlekłość, przez co zostało naruszone prawo pokrzywdzonych do rozpoznania sprawy bez uzasadnionej zwłoki. Sąd zwrócił uwagę, że w początkowej fazie postępowania czynności były wykonywane sprawnie, z dużą częstotliwością i były skupione do 14 marca 2018 r. na kwestiach

związanych z organizacją oraz przebiegiem zgromadzenia z dnia 25 listopada 2017 r., natomiast od dnia 14 marca 2018 r. prowadzący śledztwo zaczął podejmować czynności obejmujące zakresem drugi wątek, tj. kierowania gróźb w stosunku do europosłów przede wszystkim za pośrednictwem Internetu i poczty, kosztem czynności dotyczących pierwszego wątku śledztwa. Sąd uznał, że w wątku dotyczącym przebiegu zgromadzenia od ponad roku występuje nieuzasadniona beczynność (dokładniej od dnia 25 kwietnia 2018 r., czyli daty przesłuchania jednego ze świadków). Jednocześnie podkreślono w uzasadnieniu postanowienia, że Sąd nie wskazuje sposobu, ani też kierunku merytorycznego zakończenia postępowania w kluczowym wątku, a jedynie zwraca uwagę na samą konieczność bezzwłocznego jego zakończenia. W dniu 25 listopada 2019 r. wydane zostało postanowienie o umorzeniu śledztwa w sprawie:

- stosowania w dniu 25 listopada 2017 r. w Katowicach, z powodu przynależności politycznej, gróźb bezprawnych wobec europosłów: reprezentujących ugrupowanie polityczne – Platformę Obywatelską, którzy głosowali za przyjęciem rezolucji Parlamentu Europejskiego w sprawie praworządności w Polsce, przez członków Ruchu Narodowego w województwie śląskim, podczas zorganizowanej przez środowiska narodowe manifestacji o nazwie *Stop współczesnej Targowicy*, w trakcie której jej uczestnicy, na atrapach szubienic zawiesili portrety wymienionych europarlamentarzystów, tj. o czyn z art. 119 § 1 k.k. - na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec braku znamion czynu zabronionego;
- niedopełnienia obowiązków służbowych w dniu 25 listopada 2017 r. w Katowicach przez funkcjonariuszy Policji zabezpieczających przebieg manifestacji o nazwie *Stop współczesnej Targowicy*”, w trakcie której jej uczestnicy, na atrapach szubienic zawiesili portrety europarlamentarzystów, poprzez brak interwencji w związku z jej przebiegiem, działając w ten sposób na szkodę interesu publicznego lub prywatnego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. - na podstawie art. 17 § 1 pkt. 2 k.p.k. wobec braku znamion czynu zabronionego.

Postanowienie zostało zaskarżone przez pełnomocnika pokrzywdzonych. Postanowieniem z dnia 12 lutego 2020 r. Sąd Okręgowy w Katowicach w całości uchylił postanowienie Prokuratury Okręgowej w Katowicach, sygn. PO I Ds 154.2017.

Po wykonaniu czynności wskazanych w orzeczeniu sądu, postanowieniem z dnia 13 listopada 2020 r. prokurator ponownie umorzył śledztwo w sprawie PO I Ds 15.2020, o czyn z art. 119 § 1 k.k. i o czyn z art. 231 § 1 k.k. Również to postanowienie zostało zaskarżone. Postanowieniem z dnia 8 stycznia 2021 r. prokurator nadrzędny, nie uwzględnił zażalenia i utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie o umorzeniu śledztwa. Pokrzywdzeni skierowali subsydiarne akty oskarżenia, które zostały rozpoznane łącznie w sprawie sygn. III K 120/21 Sądu Okręgowego

w Krakowie. Oskarżonych o czyn z art. 119 § 1 k.k. zostało siedmiu uczestników demonstracji. Po rozpoznaniu sprawy sąd skazał za czyny z art. 119 § 1 k.k. w zw. z art. 37a k.k. dwóch spośród oskarżonych, zaś uniewinnił pięciu pozostałych. Wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 6 lutego 2024 r. sygn. II AKa 250/23, orzeczenie powyższe zostało utrzymane w mocy.

B) Postępowania dotyczące przedstawicieli większości rządzącej w latach 2016-2023

14) Akt oskarżenia przeciwko uczestnikowi wypadku z udziałem premier Beaty Szydło

W sprawie o sygn. akt **PO I Ds 11.2017** Prokuratury Okręgowej w Krakowie, dotyczącej nieumyślnego naruszenia w dniu 10 lutego 2017 r. w Oświęcimiu zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym podczas wykonywania manewru skrętu w lewo na drodze dwukierunkowej oraz zasady konieczności ustąpienia pierwszeństwa przejazdowi uprzywilejowanemu i przez to nieumyślnego spowodowania wypadku, w którym ówczesna Prezes Rady Ministrów Beata Szydło oraz funkcjonariusz BOR doznali obrażeń ciała, które naruszyły czynności narządów ich ciała na okres powyżej dni siedmiu, tj. o przestępstwo z art. 177 § 1 k.k., nie sposób oprzeć się wrażeniu, że od początku prowadzenia postępowania, ukierunkowane było ono na udowodnienie *a priori* przyjętej tezy, że winę za zaistnienie ustalonego wypadku drogowego, z udziałem pokrzywdzonej ówczesnej Prezes Rady Ministrów Beaty Szydło, ponosi wyłącznie kierowca Fiata Seicento, Sebastian K.

Na powyższe wskazuje m.in. fakt, że już w nocy z 10 na 11 lutego 2017 r., o godzinie 00:20, a więc nie czekając nawet na wyniki ustaleń płynących z czynności przesłuchania świadków - uczestników wypadku, nie dysponując żadną opinią biegłych z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych oraz opiniami oceniającymi charakter obrażeń ciała jakich na skutek wypadku drogowego doznali jego uczestnicy - w trybie art. 308 § 2 k.p.k. - przeprowadzono czynność przesłuchania osoby podejrzanej, tj. Sebastiana K., do protokołu przedstawiając mu zarzut z art. 177 § 1 k.k. Zarzut sformułowano **wyłącznie w oparciu o dowody w postaci zeznań kierowców oraz pasażerów jadących autami kolumny rządowej**, całkowicie bezkrytycznie przyjmując ich wersje wydarzeń za słuszną i prawdziwą. Analiza akt sprawy potwierdza, że tę czynność procesową wykonano na polecenie kierownictwa ówczesnej Prokuratury Okręgowej w Krakowie. Treść protokołu przesłuchania Sebastiana K. wskazuje, że został przesłuchany w charakterze podejrzanego

w nocy z 10 na 11 lutego 2017 r., dokładnie od godziny 00:20 do 1:20, na terenie Komendy Powiatowej Policji w Oświęcimiu przy udziale trzech funkcjonariuszy policji.

Okoliczności sprawy nie przemawiały za koniecznością wykonania wskazanej czynności procesowej w obecności aż trzech funkcjonariuszy policji i to w trybie tak pilnym, tj. zaledwie w 6 godzinie od zaistnienia spornego wydarzenia drogowego. Podczas realizacji czynności procesowych z Sebastianem K. pozytywną ocenę jego stanu zdrowia fizycznego i psychicznego we wskazanym czasie oparto bezkrytycznie, wyłącznie na oświadczeniu samego podejrzanego. Należy odnotować, co w kontekście pozostałych zasygnalizowanych nieprawidłowości, budzi poważne zastrzeżenia w zakresie zachowania obiektywizmu i bezstronności przez funkcjonariuszy policji wykonujących czynności, w tym również w trybie art. 308 k.p.k., że w przesłuchaniu podejrzanego, między godz. 00:20 a 01:20 uczestniczył funkcjonariusz policji, który następnie między 02:30 a 03:25 przesłuchał w charakterze świadka - potencjalnego współsprawcę wypadku drogowego - funkcjonariusza BOR.

Na oczywiste nieprawidłowości w zakresie dokumentowania faktycznego przebiegu tych czynności procesowych, tj. przebiegu przesłuchania świadków - funkcjonariuszy BOR - w nocy z 10 na 11 lutego 2017 r., wskazuje w szczególności treść protokołów ich zeznań, spisanych przez jednego z funkcjonariuszy policji, który ewidentnie utrwalając ich relacje, wykorzystywał treść zeznań spisanych uprzednio, o czym świadczy częściowa powtarzalność, schematyczność ich zapisu. W efekcie tej całkowicie niedozwolonej praktyki, uzyskał „uśredniony” przebieg wydarzeń, a nie zapis relacji poszczególnych świadków.

Wracając do analizy wyjaśnień, wskazać należy, że z treści protokołu przesłuchania Sebastiana K. wynika, że przyznał się do *dokonania zarzucanego mu czynu*. Nawet pobieżna analiza złożonych przez niego wyjaśnień przeczy powyższej tezie, otóż Sebastian K. potwierdził jedynie fakt uczestnictwa w wypadku komunikacyjnym, przedstawiając przy tym własną wersję analizowanego zdarzenia. Mimo istniejących w sprawie licznych rozbieżności w zakresie oceny przez świadków oraz podejrzanego przebiegu spornego wypadku komunikacyjnego, w szczególności w zakresie użycia przez kierowcę Fiata kierunkowskazu, sygnalizującego zamiar wykonania manewru skrętu w lewo, a także emitowania przez kolumnę aut rządowych sygnałów dźwiękowych oraz koloru emitowanych przez nią sygnałów świetlnych, a więc kwestii istotnych z punktu widzenia przypisania autom rządowym statusu pojazdów uprzywilejowanych, mimo braku stosownych opinii biegłych z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych, a także oceniających obrażenia ciała osób pokrzywdzonych, w niniejszej sprawie już w 7 godzinie licząc od momentu zaistniałego zdarzenia, sformułowano zarzut wobec Sebastiana K. spowodowania wypadku komunikacyjnego, przy założeniu jego wyłącznej winy.

Mimo szeregu istotnych wątpliwości w zakresie oceny okoliczności analizowanego wypadku komunikacyjnego, w dniu 13 lutego 2017 r. prokurator referent wydał postanowienie o przedstawieniu zarzutu Sebastianowi K. z art. 177 § 1 k.k. Podczas przesłuchania w charakterze podejrzanego z udziałem swojego obrońcy ww. nie przyznał się do zarzucanego mu czynu rozumianego jako spowodowanie wypadku drogowego. Korzystając z prawa do składania wyjaśnień Sebastian K., wyjaśnił, że sygnalizował chęć dokonania manewru skrętu w lewo, stosownym kierunkowskazem, dostrzegł w lusterku wstecznym, że zbliżał się do niego jeden pojazd wysyłający sygnały świetlne, jednakże nie miał już pewności co do ich koloru, był przekonany, że *nie było sygnału dźwiękowego*. Natomiast nie był pewien czy drugie auto, które uderzyło w jego samochód w ogóle emitowało jakieś sygnały świetlne, miało z pewnością włączone światła mijania. Co istotne, powyższa wersja, zakładająca brak użycia jakichkolwiek dodatkowych sygnałów świetlnych przez auto AUDI A8, odmienna od tej spisanej przy udziale funkcjonariuszy KPP w Oświęcimiu, w nocy z 10 na 11 lutego 2017 r., okazała się być zgodna z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. Tym bardziej ostrożnie należało podchodzić do tezy o tym, że pierwsze przesłuchanie podejrzanego w niniejszej sprawie, w całości odzwierciedla faktyczną treść jego oświadczeń.

Nie bez związku z ujawnionymi uchybieniami wydaje się pozostawać oczywisty fakt, że potencjalny, ustalony (współ)odpowiedzialny sprawca zaistniałego wypadku komunikacyjnego, tj. kierowca AUDI A8, funkcjonariusz BOR, mógł dopuścić się umyślnego naruszenia zasad ruchu drogowego, przy dorozumianej akceptacji a nawet za zgodą lub na wyraźne polecenie osób pokrzywdzonych, w tym wpływowego polityka partii, w owym czasie rządzącej, piastującego, w okresie prowadzonego śledztwa, funkcję Prezesa Rady Ministrów. Z doniesień medialnych wynikało bowiem jednoznacznie, że kolumny rządowe, również w trakcie odwożenia premier Beaty Szydło do miejsca jej zamieszkania, zazwyczaj podróżowały stosując oświetlenie niebieskie, rezygnując przy tym z wysyłania czerwonych sygnałów świetlnych przez auta, które kolumnę otwierały i zamykały.

Wysoce prawdopodobnym było także, iż powszechną, nieuprawnioną praktyką stosowaną przez funkcjonariuszy BOR, konwojujących przedstawicieli rządu RP, było korzystanie z sygnalizacji dźwiękowej wybiórczo, tj. wyłącznie w momencie pokonywania zatłoczonych skrzyżowań; zasady logicznego rozumowania, wskazania wiedzy i doświadczenia życiowego nakazywały wręcz przypuszczać - i w konsekwencji poddać stosownej weryfikacji procesowej tezę - że powyższa nieuprawniona praktyka była wynikiem poleceń wydawanych przez osoby eskortowane lub co najmniej spotyka się z ich nieuprawnioną aprobatą, a więc nie tylko w kontekście

znamion art. 177 § 1 k.k., ale również w zbiegu z art. 231 § 1 k.k. w odniesieniu do ustalonych kierowców oraz ich przełożonych - funkcjonariuszy BOR-u.

Powyższe ustalenia winny mieć kolosalne znaczenie dla oceny karnej zaistniałego wypadku komunikacyjnego, albowiem niedopełnienie obowiązków przez funkcjonariuszy BOR, w zakresie użycia właściwych sygnałów świetlnych oraz dźwiękowych, pozbawiało - co wynika jednoznacznie z obowiązujących przepisów prawa - kolumnę aut rządowych statusu pojazdów uprzywilejowanych, co więcej wiązało się z wysyłaniem przez auta kolumny rządowej, w czasie ich podróży sygnałów mylących, wprowadzających innych uczestników ruchu drogowego w błąd w zakresie ich statusu aut uprzywilejowanych. To z kolei wręcz nakazywało przyjęcie całkowicie odmiennej od faktycznie zastosowanej w niniejszej sprawie, perspektywy oceny zaistniałego wypadku drogowego. W sytuacji bowiem, w której uznamy, że kierowcy auta AUDI A8, wiozącego Prezes RM Beatę Szydło, z racji niedopełnienia obowiązków wskazanych jak wyżej, w trakcie poruszania się w dacie 10 lutego 2017 r. w ustalonym miejscu i czasie, nie przysługiwał status pojazdu uprzywilejowanego, co jak wynika z analizy materiału dowodowego już na wstępnym etapie śledztwa było wysoce prawdopodobne, jego zachowanie stanowiło jawny (umyślny) przejaw naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Jak bowiem wynikało z akt sprawy, kierowca AUDI podjął decyzję o wykonaniu manewru wyprzedzania na skrzyżowaniu, wbrew zakazom wynikającym z linii ciągłej podwójnej, a więc w miejscu do tego niedozwolonym, z nadmierną prędkością, przekraczającą wartość dozwoloną, wobec auta, które prawidłowo sygnalizowało manewr skrętu w lewo. Co więcej, ww. wybiórczo stosując sygnalizację świetlną i dźwiękową, innym uczestnikom ruchu wysyłał mylne komunikaty, w zakresie statusu pojazdu, którym się poruszał, nie zachowując przy tym zasady jazdy w kolumnie o charakterze zwartym. Co do zasady, owo zachowanie, tj. poruszanie się *jak kolumna uprzywilejowana*, ale bez spełnienia ustawowych wymogów w powyższym zakresie, winno zostać przeanalizowane w kategoriach nie tylko pozbawiających go pozycji uprzywilejowanej, ale obciążających, sprowadzających bezpośrednie zagrożenie w ruchu lądowym.

Z tych względów zachowanie funkcjonariuszy BOR winno zostać poddane analizie w kategoriach nie tylko współprzyczynienia się do zaistnienia analizowanego wypadku komunikacyjnego, czego nie wykonano, ale także jego zawinionego spowodowania, przy ewentualnym przyczynieniu się kierowcy auta Fiat Seicento.

Analiza kierunku, tempa prowadzonego śledztwa, a także sposobu przeprowadzonych dowodów w sprawie, uwzględniająca również ustalone zaniechania w zakresie inicjatywy dowodowej, także mimo stosownych wniosków składanych przez obrońcę podejrzanego Sebastiana K., prowadzi do konstatacji, że postępowanie przygotowawcze, prowadzono z jawnym i oczywistym

pogwałceniem przepisów prawa, wyłącznie w celu uchronienia, w szczególności kierowcy rządowego AUDI A8 przed poniesieniem odpowiedzialności karnej. Dowodem na powyższą konkluzję są działania w zakresie zabezpieczania monitoringu publicznego. Odbywało się to w sposób niezwykle opieszale, nieudolny, mogący świadczyć wręcz o braku zamiaru realizowania naczelnych zasad procesu karnego, co zadziwia, z niezwykle intensywnością przystąpiono do prób ujawnienia monitoringu dokumentującego przejazd kolumny rządowej, na rondach i skrzyżowaniach, w znacznym oddaleniu od miejsca wypadku komunikacyjnego. Im bliżej miejsca kolizji, tym trudniej funkcjonariuszom przychodziło ustalenie świadków, którzy cokolwiek widzieli lub słyszeli.

Za ewidentne niedopełnienie obowiązków uznać należy brak utrwalenia danych aut i ich kierowców, które zatrzymały się najbliżej miejsca wypadku drogowego, tuż po czasie jego zaistnienia. Liczne notatki funkcjonariuszy policji, dokumentujące wstępne zapoznanie się z ujawnionym monitoringiem, wielokrotnie milczały, w kwestii rejestracji dźwięku, nie wyjaśniały, czy dowodowy monitoring pozwala na ustalenie czy i jakie auta posługiwały się sygnałami niebieskimi i / lub czerwonymi. Funkcjonariusze dokumentujący proces poszukiwania monitoringu, posługiwali się przy tym wysoce nieprecyzyjnymi stwierdzeniami, np. że kolumna aut rządowych poruszała się przy użyciu „uprzywilejowanych świateł”, „uprzywilejowanych sygnałów”; nietrudno zauważyć, iż ujawniona nieprecyzyjność w zakresie pozyskiwanych i utrwalanych informacji, na początkowym ale i także dalszym etapie postępowania przygotowawczego, a nawet w toku postępowania sądowego, umożliwiała stworzenie mylnego wrażenia, że kwestia oceny użycia ustalonych świateł oraz dźwięków przez poszczególne auta rządowe w chwili zdarzenia, była niezwykle trudna.

Poważne zastrzeżenia, w zakresie oceny metodyki prowadzonego śledztwa budzi szereg zaniechań, na wstępnym etapie śledztwa, w zakresie gromadzenia istotnego dla śledztwa materiału dowodowego jak np. brak pozyskania zapisu monitoringu z szeregu ustalonych miejsc, rezygnacja z niezwłocznego przesłuchania uczestników terapii odwykowej, tj. kilkunastu osób, które w dacie wypadku, kilkanaście metrów od zdarzenia uczestniczyły w terapii przy ul. Orzeszkowej 1, w ramach Stowarzyszenia Oświęcimskiego Centrum Trzeźwości.

Za skrajnie manipulacyjne uznać należy późniejsze próby zdyskredytowania ww. świadków. Trudno jednocześnie nie dostrzegać jawnej nieudolności organów ścigania, w szczególności w początkowej fazie postępowania, w zakresie podejmowanych prób pozyskania od Zarządu Spraw Wewnętrznych Biura Ochrony Rządu w Warszawie danych wręcz elementarnych, dotyczących chociażby katalogu rejestratorów, urządzeń, w jakie wyposażone były auta rządowe (nie tylko przez

producenta aut), a które - z racji ich właściwości - mogły rejestrować dane dotyczące parametrów przejazdu aut, niezwykle istotnych z punktu widzenia analizowanego wypadku komunikacyjnego.

Nie sposób nie skomentować, nacechowanej wręcz złą wolą postawy Dyrektora Zarządu XI Spraw Wewnętrznych i Kontroli BOR, który w piśmie z dnia 14 lutego 2017 r. kierowanym do prokuratora referenta sprawy, wręcz unikał udzielenia jakiegokolwiek odpowiedzi na zadane mu pytania, sugerując jednocześnie, iż w zakresie wskazania typu i rodzaju urządzeń jakie w ustalonych autach rządowych, mogły gromadzić dane odnośnie parametrów ich jazdy, zachodzi konieczność nawiązania kontaktów z producentami aut.

W dniu 14 marca 2018 r. Prokuratura Okręgowa w Krakowie skierowała do sądu wnioski o warunkowe umorzenie postępowania karnego, co pożytywać należy jako nieudolną próbę szybkiego, bezprocesowego zakończenia sprawy, przy jednoczesnym stworzeniu w przestrzeni publicznej pozoru, że w niniejszym postępowaniu dowody jednoznacznie potwierdzają winę oskarżonego. Co oczywiste, wniosek oskarżyciela publicznego spotkał się ze sprzeciwem Sebastiana K., wyrażonym przez jego obrońcę, w piśmie z dnia 30 kwietnia 2018 r.

Wskazana decyzja stanowiła jawne naruszenie dyspozycji wynikającej z art. 66 § 1 k.k., w zakresie, w jakim ww. artykuł, przy warunkowym umorzeniu sprawy, zakłada brak wątpliwości co do okoliczności popełnienia analizowanego czynu. Jak się podkreśla w doktrynie, uwzględnienie wniosku wymaga bezspornego ustalenia samego faktu popełnienia przestępstwa i jego okoliczności, podczas gdy w realiach niniejszej sprawy ocena stanu faktycznego sprawy budziła na tyle poważne wątpliwości w świetle zebranego materiału dowodowego, że doprowadziła do jawnego, otwartego konfliktu pomiędzy zespołem prokuratorów referentów a kierownikiem jednostki Prokuratury, skutkującym narzuconą z góry zmianą osób prowadzących śledztwo. Oczywistym było także, co wynika jednoznacznie z prezentowanej przez podejrzanego i jego obrońcę, w kontrze do organów ścigania postawy, że okoliczności czynu zarzucanego Sebastianowi K. budziły wątpliwości, i to zasadnicze. Opis zarzutu stawianego Sebastianowi K., przyjęty w ww. wniosku zakładał, że jest on wyłącznym sprawcą analizowanego wypadku komunikacyjnego, albowiem przystępując do wznowienia ruchu, nosząc się z zamiarem wykonania manewru skrętu w lewo, nie zachował szczególnej ostrożności, albowiem:

- nienależycie obserwował jezdnię z tyłu pojazdu, przez co nie upewnił się co do możliwości bezpiecznego wznowienia ruchu, co więcej,
 - nie dopełnił obowiązku sprawdzenia, czy za pierwszym pojazdem emitującym sygnały świetlne uprzywilejowania, poruszały się inne pojazdy
- i w efekcie nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu wykonującemu manewr jego omijania kierującemu, pozostającemu w ruchu, pojazdem marki AUDI A8, doprowadzając do ich zderzenia.

Innymi słowy uznano, że ww. naruszył w sposób nieumyślny szereg zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym, doprowadzając do zderzenia obu pojazdów a następnie zderzenia auta AUDI A8 z przydrożnym drzewem, przez co osoby pokrzywdzone: Prezes RM Beata Szydło i Piotr G. doznały ustalonych obrażeń ciała, naruszających czynności narządów ich ciała na okres powyżej 7 dni, w rozumieniu art. 157 § 1 k.k. Zarzut nie wskazywał, że auta kolumny rządowej poruszały się w dacie zdarzenia w trybie aut uprzywilejowanych, niemniej jednak uzasadnienie wniosku o warunkowe umorzenie postępowania lansowało, jako w pełni udowodnioną, tezę o używaniu w czasie całej podróży, sygnalizacji świetlnej (sygnały niebieskie i czerwone) przez auta rządowe, wskazującej na ich pozycję uprzywilejowaną.

Nadto wskazywano, że hipoteza o nieużywaniu w momencie wypadku przez auta rządowe, wymaganej dla statusu pojazdów uprzywilejowanych sygnalizacji dźwiękowej, zbudowana została w oparciu o supozycje świadków, co do których podchodzić należy - zdaniem oskarżyciela - z wyjątkową ostrożnością w zakresie oceny ich wiarygodności. Wskazano przy tym również na grupę świadków, którzy wprawdzie wskazywali na poruszanie się pojazdów kolumny rządowej przy użyciu sygnałów dźwiękowych, jednakże w miejscach i czasie poprzedzających wypadek komunikacyjny. Uznano, że kierowca Fiata manewr skrętu w lewo podjął wprawdzie - prawdopodobnie - w sposób sygnalizowany kierunkowskazem, to jednakże w trybie nagłym, przez co dla innych uczestników ruchu, całkowicie nieprzewidywalnym.

W sposób niejako dorozumiany - przez co wadliwy - przyjęto, że co do zasady manewr wyprzedzania realizowany przez kierowcę AUDI A8 przeprowadzony został w sposób w pełni prawidłowy, w kontekście jego oceny przez przyzmat art. 177 § 1 k.k.

Co istotne, w omawianej decyzji całkowicie bezkrytycznie przyjęto za udowodnione, tezy zaprezentowane w opinii biegłych z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych, w szczególności tę, mówiącą o wykluczeniu przez biegłych, aby przyczyną zaistniałego wypadku drogowego mogło być zachowanie kierowcy AUDI A8, sprowadzające się do wykonywania manewru wyprzedzania, na skrzyżowaniu, na linii ciągłej, z nadmierną prędkością, wobec auta sygnalizującego skręt w lewo, i to właśnie jego lewą stroną.

Podsumowując, uznano że to wyłącznie podejrzany uruchomił ciąg zdarzeń, tj. kolizję z AUDI A8 i uderzenie ww. auta w drzewo, co wywołało u pokrzywdzonych określone obrażenia ciała, gdyby bowiem nie nieprawidłowe zachowanie kierowcy Fiata, nieostrożny skręt w lewo, kierowca AUDI kontynuowałby manewr jego omijania/wyprzedzania.

Wskazana analiza razi swoją jednostronnością, a także pozornością. Przy założeniu, że na obydwu uczestnikach ruchu ciążył obowiązek zachowania szczególnej ostrożności (owa reguła odnosi się w takim samym stopniu do kierowcy wykonującego manewr skręt w lewo jak i do

kierowcy wyprzedzającego), co jednoznacznie wynika z obowiązujących przepisów prawa, równie dobrze można było uznać, że gdyby kierowca AUDI A8 nie zdecydował się na wykonanie manewru wyprzedzania, który jak ustalono przeprowadził z naruszeniem szeregu zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym, tj. wbrew dyspozycji linii ciągłej na skrzyżowaniu, a więc w miejscu niedozwolonym, z nadmierną prędkością, lewą stroną auta sygnalizującego skręt w lewo, nie stworzyłby warunków, w których nie mógł uniknąć zderzenia z poprawnie wykonującym manewr skrętu w lewo Fiatem. Gdyby dodatkowo kolumna pojazdów rządowych wysyłała poprawne sygnały świetlne i dźwiękowe, które faktycznie informowałyby o przejeździe kilku pojazdów uprzywilejowanych, pozostali uczestnicy ruchu mieliby realną szansę podjęcia właściwych decyzji w zakresie planowanych przez siebie manewrów na ustalonej drodze.

Z niewyjaśnionych przyczyn powyższej - równie prawdopodobnej - wersji wydarzeń, mimo ujawnionego w sprawie materiału dowodowego, w ogóle analizie nie poddawano, co nakazuje wątpić, że dowody zgromadzone w sprawie oceniono w sposób właściwy, tj. wszechstronny, z poszanowaniem zasad wynikających z dyspozycji art. 7 k.p.k. Przeciwnie, sposób procedowania w niniejszej sprawie stanowi jawne, skrajne naruszenie art. 2 § 1 pkt 1 i 3 k.p.k., art. 2 § 2 k.p.k., art. 4 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k., a także pogwałcenie art. 9 § 1 k.p.k. Innymi słowy, uznając uprawnienie prokuratorów referentów do dokonania oceny wiarygodności poszczególnych dowodów w sprawie, stwierdzić należało, że z przyczyn oczywistych obowiązkom wynikającym z przywołanych przepisów prawa - nie sprostali.

Ustalona jak wyżej praktyka prokuratora referenta sprawy, Prokuratora Okręgowego w Krakowie Rafała Babińskiego, tj. zawarcie we wniosku o warunkowe umorzenie śledztwa niezwykle skąpych, wybranych informacji o ustaleniach faktycznych, płynących z kolejnych dowodów przeprowadzonych w sprawie, a dotyczących kwestii niezwykle istotnych z punktu oceny współprzyczynienia się osób trzecich do omawianego wypadku, pozwoliło w konsekwencji na wywiedzenie całkowicie dowolnych wniosków o wyłącznej winie i sprawstwie Sebastiana K. i finalne, przedwczesne i jednocześnie niezasadne przeniesienie wyłącznie wobec ww. niniejszej sprawy na etap postępowania sądowego.

Co niezwykle, w dacie 2 lutego 2018 r. z akt sprawy dokonano wyłączenia materiałów w zakresie dotyczącym nieprawidłowego poruszania się w momencie analizowanego wypadku komunikacyjnego, przez kierowców aut kolumny rządowej, poprzez: niezastosowanie się do poziomego znaku P4 (linii podwójnej ciągłej), poruszania się z prędkością przekraczającą wartość administracyjnie dozwoloną w miejscu wypadku, spowodowania zagrożenia na drodze publicznej w ruchu drogowym, w którym to zachowaniu, wskazanych uczestników ruchu dopatrywano się

wyłącznie znamion wykroczeń, kwalifikowanych odpowiednio z art. 92 § 1 k.w., art. 92a k.w. oraz art. 86 § 1 k.w.

Powyższe zachowanie, przy ustalonej kwalifikacji prawnej analizowanych zdarzeń, poczytywać należy w kategoriach działań, mających na celu stworzenie wyłącznie pozorów, również w przestrzeni publicznej, że zachowania kierowców BOR, tj. osób co najmniej współodpowiedzialnych za zaistnienie analizowanego wypadku drogowego, spotkało się z adekwatną reakcją w zakresie ich karnoprawnej oceny. Za powyższym stanowiskiem przemawia również fakt, że spornego wyłączenia dokonano zaledwie 8 dni przed upływem terminu, powodującego przedawnienie karalności wskazanych wykroczeń.

Warto podkreślić, że - jak wynika z analizy akt sprawy KPP w Oświęcimiu - w piśmie przewodnim kierowanym do Komendanta KPP w Oświęcimiu wnoszono o jak najszybsze podjęcie działań, zmierzających do stosownej rejestracji materiałów, *a następnie przekazanie do właściwego Sądu do rozpoznania sprawy, celem przeprowadzenia postępowania o wykroczenie* w zakresie ujawnionych wykroczeń, z uwagi na treść art. 45 § 1 k.w. Nie sprecyzowano jednakże, że wskazane przedawnienie przypada na dzień 10 lutego 2018 r. Finalnie odstąpiono od sformułowania w powyższym zakresie stosownych wniosków o ukaranie kierowców samochodów BOR, albowiem na skutek ewidentnej opieszałości w zakresie podejmowania stosownych działań przez funkcjonariuszy podległych Komendantowi Powiatowemu Policji w Oświęcimiu, doszło do przedawnienia karalności wskazanych wykroczeń.

Trudno jednocześnie nie dostrzec, że skierowanie wniosku o warunkowe umorzenie śledztwa wobec Sebastiana K., przy założeniu jego wyłącznego sprawstwa, tj. bez przeprowadzenia w toku ustalonego śledztwa prawidłowej analizy kwestii współprzyczynienia się osób trzecich oraz ich ewentualnego współsprawstwa w zakresie analizowanego wypadku komunikacyjnego, przy jednoczesnym braku wyłączenia materiałów do odrębnego postępowania w ww. zakresie, finalnie doprowadziło do sytuacji, w której szereg pism składanych przez osoby trzecie, które domagały się przeprowadzenia postępowania przygotowawczego właśnie w zakresie oceny działania ustalonych funkcjonariuszy BOR-u, w kategoriach przyczynienia się lub współsprawstwa w zakresie analizowanego wypadku, a także składania fałszywych zeznań przez w/w, faktycznie pozostawiono bez nadania im formalnego biegu, złożono je bowiem do akt podręcznych sprawy PO I Ds 11.2017, nie rozstrzygając o kwestii udziału osób trzecich w analizowanym zdarzeniu komunikacyjnym, nie dokonując oceny ich zachowania w kontekście art. 233 § 1 k.k., 231 § 1 k.k. oraz art. 177 § 1 k.k., a więc co do zasady, nie rozpoznano merytorycznie szeregu zawiadomień, traktujących o podejrzeniu popełnienia wskazanych jak wyżej przestępstw.

W dniu 9 lipca 2020 r. Sąd Rejonowy w Oświęcimiu II Wydział Karny, wydał wyrok warunkowo umarzający postępowanie, na okres próby wynoszący 1 rok, uznając, że Sebastian K. naruszając nieumyślnie wskazane zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, doprowadził do zderzenia z samochodem AUDI A8 i przez to spowodował nieumyślnie wypadek drogowy. Sąd nałożył na oskarżonego obowiązek uiszczenia po 1000 zł nawiązki na rzecz pokrzywdzonych.

Jak wynika z opisu czynu - sąd uznał, że do zaistnienia analizowanego wypadku komunikacyjnego przyczyniła się osoba trzecia, co do której, w zakresie odpowiedzialności karnej, z racji granic wyznaczonych skargą oskarżyciela publicznego, w ramach procesu II K 214/18 wypowiedzieć się nie mógł. Sąd dostrzegł, że do wypadku doszło na skutek splotu dwóch sytuacji ruchowych, tj. wykonywanego przez oskarżonego manewru skrętu w lewo w drogę podporządkowaną z ruchem trzech aut rządowych, które w momencie zdarzenia nie tworzyły kolumny aut uprzywilejowanych.

Zdecydowanie odmiennie od stanowiska prezentowanego przez oskarżenie w niniejszej sprawie, Sąd uznał, że kierowca AUDI A8 w momencie zdarzenia z samochodem Fiatem Seicento, wykonywał manewr wyprzedzania auta kierowanego przez Sebastiana K., w sposób wskazujący na naruszenie szeregu zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym. W ocenie Sądu manewr wyprzedzania realizowany przez auto AUDI A8 dokonany został nieprawidłowo albowiem podjęty został na skrzyżowaniu, przy niezastosowaniu się do znaku drogowego poziomego P4, (podwójna linia ciągła), z lewej strony auta, poprawnie sygnalizującego zamiar wykonania manewru skrętu w lewo; kierowca AUDI A8 współprzyczynił się więc - w ocenie Sądu - do zaistnienia analizowanego wypadku drogowego, na skutek naruszenia ww. zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym, co w konsekwencji wprost znalazło odzwierciedlenie w opisie czynu, zarzucanego oskarżonemu Sebastianowi K. Mimo wniesienia w powyższej sprawie wniosku o warunkowe umorzenie postępowania wobec oskarżonego Sebastiana K. oskarżyciel publiczny na zakończenie postępowania sądowego wnosił o orzeczenie kary 1 roku ograniczenia wolności w formule nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie, a także o obciążenie oskarżonego kosztami i opłatami sądowymi.

Na skutek apelacji obrońcy, a także oskarżyciela publicznego, sprawa rozpoznawana była w Sądzie Okręgowym w Krakowie, IV Wydziale Karnym Odwoławczym, pod sygn. IV Ka 1117/20. Postępowanie dowodowe Sąd II instancji prowadził w okresie od 3 marca 2021 r. do 14 lutego 2023 r. Co istotne, w jego toku, tj. 17 grudnia 2021 r. były oficer BOR, w mediach, tj. w rozmowie z dziennikarzami Gazety Wyborczej przyznał, że w niniejszej sprawie on jak i pozostali funkcjonariusze BOR, uczestniczący w wypadku, złożyli fałszywe zeznania, w zakresie w jakim

potwierdzili użycie przez kolumnę aut rządowych sygnałów dźwiękowych, które warunkowały przyznanie im statusu kolumny aut uprzywilejowanych.

Powyższa informacja znana była prokuratorowi referentowi sprawy Rafałowi Babińskiemu od dnia 20 grudnia 2021 r. jednakże nie spowodowała wszczęcia z urzędu śledztwa w zakresie podejrzenia popełnienia przestępstw z art. 233 § 1 k.k. i inne przez ustalonych funkcjonariuszy BOR-u. Dodać należy, że doniesienia osób trzecich, domagających się przeprowadzenia postępowania w zakresie składania fałszywych zeznań, nadsyłane z innych powszechnych jednostek Prokuratury, składano do akt podręcznych sprawy PO I Ds 11.2017 bez nadania im biegu.

Sąd II Instancji, pod sygn. IV Ka 1117/20, w dniu 27 lutego 2023 r. wydał wyrok, dość istotnie zmieniając treść wyroku Sądu I Instancji. Sąd Odwoławczy, co do zasady uznał Sebastiana K. za winnego popełnienia występku z art. 177 § 1 k.k., zaś postępowanie karne w przedmiotowej sprawie warunkowo umorzył na okres próby 1 roku, eliminując z treści wyroku Sądu I Instancji zapis o terminie wyznaczonym na zapłatę nawiązek pokrzywdzonym. Sąd II Instancji zastrzegł jednakże, iż zarzuca oskarżonemu popełnienie ustalonego występku *w sposób opisany w akcie oskarżenia, przy przyjęciu przyczynienia się kierowcy samochodu ochronnego Volkswagena Multivan o numerze rejestracyjnym HBF L282, poprzez niepodjęcie decyzji o włączeniu sygnałów dźwiękowych w kierowanym pojeździe przed rozpoczęciem manewru omijania przez pojazd AUDI A8 samochodu Fiat Seicento i stojących za nim pojazdów*. Finalnie Sąd ponownie bezkrytycznie, tj. przy jawnym pominięciu szeregu faktycznych, istotnych okoliczności sprawy przyjął niestety *a priori*, że istotą zaistnienia wypadku było *zajechanie drogi wymuszające gwałtowną reakcję kierowcy samochodu AUDI, natomiast uderzenie w drzewo było tylko przypadkowym stukiem tego wymuszenia*.

Sąd Odwoławczy, podobnie jak Sąd I Instancji zdaje się, że nie dostrzegął oczywistej reguły, wynikającej z brzmienia art. 9 i 53 ustawy Prawo o ruchu drogowym, iż nie może korzystać ze swoich uprawnień kierujący pojazdem uprzywilejowanym, mimo emitowania wszystkich wymaganych prawem sygnałów dźwiękowych oraz świetlnych, jeżeli nie upewni się, że tych uprawnień udzielają mu inni uczestnicy ruchu, poprzez spełnienie obowiązków wynikających z art. 9 ustawy Prawo o ruchu drogowym. Co do zasady, realizacja szczególnych uprawnień nie może stwarzać zagrożenia dla innych uczestników ruchu, pozycja uprzywilejowana pojazdu nie zwalnia kierującego z obowiązku zachowania szczególnej ostrożności. Innymi słowy jego uprawnienie nie ma charakteru absolutnego, nie wynika z samej istoty pozycji uprzywilejowanej, przeciwnie, warunkowane jest pełną świadomością innych uczestników ruchu w zakresie jego uprzywilejowanej pozycji oraz jego zamiarów co do podejmowanych manewrów w ruchu drogowym. Kierujący pojazdem uprzywilejowanym musi się upewnić, że inni uczestnicy ruchu mają świadomość jego

uprzywilejowania oraz zamierzają postąpić zgodnie z obowiązkiem nałożonym na nich na gruncie art. 9 ustawy Prawo o ruchu drogowym. W innym wypadku, od realizacji swoich uprawnień powinien odstąpić. Wprawdzie w kategoriach przyczynienia się do zaistniałego wypadku Sąd zakwalifikował zachowanie kierowcy VW Multiwana, tj. trzeciego auta w kolumnie, z uwagi na używane przez ww. w dacie zdarzenia mylnie wyłącznie sygnałów świetlnych, obiektywna, merytoryczna analiza całości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie pozwala na ustalenia, z jakich przyczyn Sąd Odwoławczy również nie zakwalifikował identycznego, nieprawidłowego zachowania kierowcy auta otwierającego kolumnę aut rządowych, jako okoliczności istotnie przyczyniającej się do zaistniałego wypadku.

Uznanie, że auta rządowe pozorowały przejazd aut uprzywilejowanych czyniło jednocześnie koniecznym ustalenie, iż poprzez wadliwie emitowane sygnały, wskazane auta wprowadzały w błąd pozostałych uczestników ruchu, zarówno w zakresie ich statusu oraz rodzaju formacji, w której się poruszały.

Już powyższa konstatacja nakazywała wskazane zachowanie wszystkich trzech kierowców aut rządowych analizować w kategoriach umyślnego działania, stwarzającego dodatkowe zagrożenie na drodze. Nadto, uznanie, że AUDI A8 nie korzystało ze statusu auta uprzywilejowanego, wykonanie przez ten samochód manewru wyprzedzania bądź omijania z nadmierną prędkością, na skrzyżowaniu Fiata, z jego lewej strony i to w momencie sygnalizacji zamiaru skrętu w lewo tym bardziej należało ocenić w kategoriach umyślnego naruszenia szeregu zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym. Podsumowując, ustalenie w oparciu o całość zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego braku uprzywilejowania aut kolumny rządowej oznaczało konieczność poddania analizie przez sąd, niezależnie od wadliwych założeń poczynionych w powyższym zakresie przez biegłych, jako bezwzględного początku stworzonego zagrożenia, manewru wyprzedzania czy też omijania, jaki realizowały auta kolumny rządowej, między innymi wobec Fiata, który w czasie zdarzenia zasygnalizował i rozpoczął skręt w lewo. Powyższym wymogom Sąd jednak nie sprostał. Prokurator Okręgowy w Krakowie - Rafał Babiński ocenił, że wyrok nie został wydany z naruszeniem art. 523 k.p.k. oraz 539a k.p.k. Zastrzegł jednakże, że koniecznym jest pozyskanie uzasadnienia na piśmie albowiem *są podstawy do wywiedzenia skargi nadzwyczajnej*.

Analizując uzasadnienie wyroku sądu II Instancji uznał, że opis czynu zarzucanego oskarżonemu, odniesienie się do winy, zostało prawidłowo uzasadnione. Kontrowersyjne jest zamieszczenie opisu czynu *przyjmującego formę przyczynienia się kierowcy samochodu ochronnego Volkswagen Multivan*, bowiem uzasadnienie wyroku powyższej kwestii nie uzasadnia. Referent wyraźnie odrzucając tezę o przyczynieniu się kierowcy do zaistniałego zdarzenia, sugerował jednocześnie niemożność ustalenia sprawcy w tym zakresie, skoro włącznik sygnałów dźwiękowych

w aucie znajdował się również w zasięgu pasażera, zaś decyzję w powyższym zakresie mógł podjąć także kierownik konwoju. Referent sprawy ocenił, że Sąd Odwoławczy niezasadnie dał wiarę świadkom, uczestnikom terapii, w ramach klubu AA (sugerował w tym zakresie dowolność oceny), to jednakże zaznaczył, iż zarzut błędu w ustaleniach faktycznych nie może być podstawą kasacji.

W dniu 4 maja 2023 r. obrońca Sebastiana K. wywiódł w niniejszej sprawie kasację do Sądu Najwyższego, zaskarżając wyrok Sądu Odwoławczego i domagając się uchylenia orzeczenia. Zarzut kasacyjny sformułował w oparciu o art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. - co było naturalną konsekwencją jego stanowiska reprezentowanego w toku sprawy odwoławczej - tj. wskazał na bezwzględną przyczynę odwoławczą, uznając, że wyrok w niniejszej sprawie wydał Sąd w składzie nienależycie obsadzonym, zasiadał bowiem w składzie wadliwie powołany na stanowisko Sędziego Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie oraz delegowany do Sądu Okręgowego w Krakowie Maciej Pragłowski. W odpowiedzi na kasację z dnia 31 maja 2023 r. prokurator Rafał Babiński, na gruncie art. 530 § 5 k.p.k., wniósł o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej.

Mając na uwadze powyższe ustalenia natury faktycznej oraz prawnej niezbędnym wydaje się przeprowadzenie szeroko zakrojonego, uzupełniającego postępowania dowodowego, w sprawie dotychczas merytorycznie nierozpoznanej, tj. współprzyczynienia się do zaistniałego wypadku komunikacyjnego z dnia 10 lutego 2017 r. co najmniej, z racji ustalonej techniki jazdy, przez kierowcę AUDI A8. Dotychczasowa treść zapadłych wyroków w odniesieniu do Sebastiana K., w tym również wyroku Sądu Odwoławczego w Krakowie z dnia 27 lutego 2023 r., nie wykluczała możliwości poddania analizie kwestii istotnego współprzyczynienia się i pociągnięcia z tego tytułu do odpowiedzialności karnej na gruncie art. 177 § 1 k.k. również kierowców aut rządowych, tj. jadących jako 1 oraz 3, w kolumnie, z racji zaniechania użycia sygnalizacji dźwiękowej.

Tym bardziej, w ramach wskazanego postępowania możliwym, a nawet koniecznym, wydaje się przeprowadzenie merytorycznej analizy zachowań tych funkcjonariuszy BOR, którzy z uwagi na rodzaj i zakres powierzonych im obowiązków, podejmowali w dniu 10 lutego 2017 r. decyzje o faktycznym pozorowaniu ruchu aut kolumny rządowej w formacji uprzywilejowanej, co wiązało się ze świadomą rezygnacją z użycia w czasie przejazdu sygnalizacji dźwiękowej, a co równolegle może skutkować poniesieniem odpowiedzialności karnej przez ww. na gruncie art. 231 § 1 lub 2 k.k.

Koniecznym wydaje się w powyższych rozważaniach nadanie odpowiedniej rangi, kwestii komunikacji, jaką kierowcy kolumny aut rządowych prowadzili między sobą jako czynnika decydującego o podjęciu w ustalonych okolicznościach, decyzji o wyprzedzaniu. Całkowicie zasadnym, wydaje się również poddanie analizie w ramach ww. postępowania takich kwestii jak: wpływ przekroczenia dopuszczalnego czasu pracy przez ustalonych kierowców BOR, a także

kwestia zaniechań w zakresie przeprowadzenia stosownych szkoleń z zakresu techniki i taktyki jazdy pojazdem specjalnym – opancerzonym.

Powyższe ustalenia, poczynione w oparciu o uzupełniony materiał dowodowy, mogą w sposób znaczący wpłynąć na ocenę istoty analizowanego wypadku komunikacyjnego, tj. ustalenia tego, co było faktycznie źródłem zagrożenia dla dóbr prawnych, a które zachowania pozostałych uczestników zdarzenia drogowego stanowią nieprawidłową reakcję na tak zaistniałe niebezpieczeństwo. Zaznaczyć jednakże należy, że jeden i ten sam wypadek komunikacyjny, niezależnie od liczby osób biorących w nim udział, na zasadach „współprzyczynienia”, winien być poddawany ocenie prawnokarnej jako jeden i ten sam czyn, w ramach tego samego postępowania, co z uwagi na działania podejmowane przez prokuratorów, dotychczas nie miało miejsca. Podkreślenia wymaga fakt, że uzupełniony materiał dowodowy, oceniony zgodnie z dyspozycją art. 7 k.p.k., w kwestii współprzyczynienia się osób trzecich w zakresie analizowanego wypadku komunikacyjnego z dnia 10 lutego 2017 r., może skutkować koniecznością uznania, iż bezwzględna, początkową przyczyną stworzonego na drodze zagrożenia był manewr wyprzedzania podjęty przez kierowcę AUDI A8, i to w warunkach umyślnego naruszenia szeregu zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym, co może teoretycznie w konsekwencji skutkować koniecznością uznania braku winy i sprawstwa po stronie Sebastiana K.

Z tych względów, zasadnym wydaje się wzruszenie wyroku II Instancji - Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 27 lutego 2023 r. o sygn. akt IV Ka 1117/20. Na marginesie dodać należy, że poza wszelką wątpliwością pozostaje również konieczność merytorycznego rozpoznania wątku dotyczącego kwestii składania fałszywych zeznań przez świadków przesłuchiwanym w toku śledztwa PO I Ds 11.2017, w szczególności funkcjonariuszy BOR, w zakresie w jakim ustalone osoby zeznały, że auta kolumny rządowej w momencie wypadku emitowały dźwiękowe sygnały warunkujące ich uprzywilejowany status.

Ustalenia wynikające z badania aktowego zostały przekazane do Departamentu Postępowania Sądowego Prokuratury Krajowej celem ich analizy pod kątem ewentualnego złożenia do sądu wniosku o wznowienie postępowania w trybie art. 540 § 1 k.p.k.

W kontekście oceny prawidłowości prowadzenia tego postępowania niezwykle istotne są ustalenia i ocena sprawowania wewnętrznego i zwierzchniego nadzoru służbowego nad wyżej wymienionym postępowaniem w aspekcie poszanowania niezależności prokuratorów.

Wskazać należy, że śledztwo w sprawie wypadku drogowego z udziałem ówczesnej premier Beaty Szydło od początku jego prowadzenia pozostawało w ścisłym zainteresowaniu ówczesnego kierownictwa Prokuratury Okręgowej w Krakowie, w szczególności Prokuratora Okręgowego Rafała Babińskiego, który jak ustalono, w dacie 12 marca 2018 r., tj. tuż przed sformułowaniem w

niniejszej sprawie końcowej decyzji merytorycznej, faktycznie przejął śledztwo do własnego prowadzenia. W tym samym dniu wniósł do Prokuratora Regionalnego w Krakowie o rozwiązanie zespołu prokuratorów prowadzących wskazane śledztwo. Zarządzeniem z dnia 14 marca 2018 r. Prokurator Regionalny w Krakowie wniosek Prokuratora Okręgowego w Krakowie Rafała Babińskiego uwzględnił.

O postępowach w tej sprawie, od dnia 13 lutego 2017 r. Prokuratura Okręgowa w Krakowie informowała nie tylko Prokuratora Regionalnego w Krakowie, Marka Woźniaka, ale także Prokuraturę Krajową, stosowne informacje przekazywano wprost Arkadiuszowi Jaroszkowi, Ewie Bialik z działu prasowego Prokuratury Krajowej, a także Zastępcy Prokuratora Generalnego Krzysztofowi Sierakowi, dyrektorowi oraz z-cy dyrektora Departamentu Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej - Barbarze Sworobowicz oraz Annie Świtalskiej-Kozyra. Przedmiotowe śledztwo Prokuratura Regionalna w Krakowie z dniem 13 lutego 2017 r. objęła zwierzchnim nadzorem służbowym. Przedstawiciele Prokuratury Regionalnej w Krakowie oficjalnie, w informacjach przekazywanych do Prokuratury Krajowej utrzymywali, że *w toku czynności nadzorczych nie były wydawane polecenia służbowe*.

Analiza akt nadzoru wskazuje, że pod pozorem *uwag o charakterze redakcyjnym i merytorycznym* już w pierwszych dniach sprawowanego nadzoru ukierunkowano, wbrew obiektywnym i rzetelnym wnioskom płynącym z analizy zgromadzonego materiału dowodowego, ze szkodą dla ustalonych postępowań oraz ich stron, planowane do realizacji czynności procesowe tak, aby efekty śledztwa potwierdzały tezę, zgodnie z którą za najbardziej prawdopodobną wersję śledczą, uznać należy tę, w której wyłącznym sprawcą analizowanego wypadku komunikacyjnego był Sebastian K.

Ponadto warto odnotować, że już od pierwszych dni sprawowanego nadzoru Prokuratura Regionalna w Krakowie podejmowała działania mające zapewnić jej pełną kontrolę nad tokiem śledztwa. Pismem z dnia 13 lutego 2017 r. zażądano od Prokuratury Okręgowej w Krakowie nadesłania kopii z akt sprawy oraz zajęcia stanowiska w przedmiocie *przedstawienia zarzutów Sebastianowi K., wraz z projektem stosownego postanowienia, w przypadku podjęcia takiej decyzji*. W aktach nadzoru znajduje się korespondencja wskazująca na prowadzenie konsultacji telefonicznych między Prokuraturą Okręgową a Prokuraturą Regionalną w Krakowie, na temat planowanych oraz realizowanych w toku śledztwa czynności procesowych, w aktach nadzoru znajduje się notatka urzędowa autorstwa prokuratora referenta wraz z załączonym do niej niepodpisanym planem czynności śledczych z dnia 15 lutego 2017 r., z których to dokumentów wynika jednoznacznie, że w dniu 16 lutego 2017 r. kierunki i zamierzenia śledztwa omówili i ustalili:

Prokurator Regionalny w Krakowie Marek Woźniak, Prokurator Okręgowy w Krakowie Rafał Babiński oraz prokurator nadzorujący przedmiotowe postępowanie.

Przygotowany uprzednio plan czynności śledczych potraktowano jako wersję roboczą, na której prokurator nadzorujący sprawę naniósł liczne adnotacje oraz skreślenia, które w całości uwzględnione zostały w planie śledztwa, finalnie sporządzonym i podpisanym przez prokuratora referenta sprawy w dniu 17 lutego 2017 r., formalnie nadesłanym z Prokuratury Okręgowej w Krakowie do Prokuratury Regionalnej w Krakowie przy piśmie z dnia 22 lutego 2017 r. Co istotne, naniiesione uwagi, mimo wstępnej fazy śledztwa, dokonywały nie tylko jednoznacznej gradacji - wg stopnia prawdopodobieństwa - wersji śledczych, jakie weryfikować mieli prokuratorzy referenci sprawy, ale również wręcz nakazywały odrzucenie tych analiz, które nie zakładały spowodowania wypadku komunikacyjnego przez Sebastiana K. Zalecenia nadzorcy nakazywały wręcz *wykluczenie*, co podkreślono kilkakrotnie, wersji śledczej zakładającej brak winy po stronie Sebastiana K. i wyłączną winę kierowców pojazdów kolumny rządowej. Akapity pierwotnego planu czynności śledczych, wskazujące na konieczność uzupełnienia śledztwa i poddania pod rozwagę kwestii *wydania postanowienia o przedstawieniu zarzutów wobec innej osoby*, (w domyśle, innej, niż Sebastian K.) podkreślono, oznaczono znakiem zapytania i jednoznaczną adnotacją: *wyeliminować*.

Zaznaczyć należy, że narzucona prowadzącym śledztwo prokuratorom narracja o *spowodowaniu wypadku przez podejrzanego*, jako elementu niewymagającego weryfikacji, wywołała daleko idące negatywne dla sprawy konsekwencje. Otóż zapisy zawarte w pierwotnym planie śledztwa słusznie zakładały, że kierujący autami kolumny rządowej mogli naruszyć przepisy i zasady poruszania się pojazdów uprzywilejowanych w kolumnie, co wymagało dalszej weryfikacji.

W tej wersji wydarzeń dostrzegano pierwotnie konieczność poddania analizie w szczególności kwestię prędkości z jaką poruszali się kierowcy aut rządowych. Ujawnienie, że końcowe zapisy planu czynności śledczych zakładały możliwość przedstawienia zarzutów z art. 177 § 1 k.k. innym osobom potwierdza, że prokuratorzy referenci byli świadomi, że katagoryczne ustalenie, że kolumna aut rządowych poruszała się jednak z naruszeniem wymogów art. 53 ust. 2 pkt 2 Ustawy Prawo o ruchu drogowym, a więc przy braku jakiegokolwiek konstytutywnej cechy pojazdu uprzywilejowanego, będzie nakazywało rozważyć kwestię poniesienia odpowiedzialności karnej z art. 177 § 1 k.k. przez kierowców aut BOR.

Wracając do analizy ujawnionych w niniejszej sprawie przejawów niewłaściwie sprawowanego zwierzchniego nadzoru służbowego wskazać należy, że w dacie 22 lutego 2017 r., czyniąc w tym zakresie zadość poleceniu prokuratora nadzorcy, wydanemu przez telefon, prokurator faksem nadesłał do Prokuratora Regionalnego w Krakowie Marka Woźniaka, pełną listę pytań, jakie w dniu 23 lutego 2017 r. zamierzano zadać świadkowi Prezes Rady Ministrów Beacie Szydło.

Trudno w realiach obowiązującej procedury karnej znaleźć merytoryczne uzasadnienie dla tego rodzaju praktyk, w okolicznościach niniejszej sprawy powyższe zjawisko stanowi raczej przejaw ponadprzeciętnej, nieuzasadnionej kontroli, prokuratorów przełożonych nad referentami sprawy, zdecydowanie wykraczającej poza ramy uprawnionego nadzoru służbowego.

Pismem z dnia 23 lutego 2017 r. kierowanym do kierownika zespołu śledczych, Prokurator Okręgowy w Krakowie Rafał Babiński, z powołaniem się na dyspozycję art. 317 § 2 k.p.k. polecił odmówić dopuszczenia do udziału w przesłuchaniu premiera Beaty Szydło, obrońcy podejrzanego, adw. Władysława Pocięja, co istotne, prokurator referent w notatce z dnia 24 lutego 2017 r. wskazała, że w jej ocenie ww. polecenie nie znajduje merytorycznego uzasadnienia, co więcej wnosila do Prokuratora Okręgowego w Krakowie o jego wydanie w formie pisemnej, finalnie jednakże z przysługującego jej uprawnienia wynikającego z art. 7 § 4 ustawy Prawo o prokuraturze nie skorzystała, z uwagi na planowany czas realizacji spornej czynności procesowej. Referent sprawy przeprowadziła w dniu 23 lutego 2017 r. w kancelarii tajnej, z uwagi na treść zeznań obejmujących informacje niejawne, czynność przesłuchania Beaty Szydło, bez udziału obrońcy podejrzanego, odmawiając jednocześnie wnioskowi obrońcy o jej rejestrację w zakresie obrazu i dźwięku.

Ujawnione zachowania Prokuratora Okręgowego w Krakowie Rafała Babińskiego wskazują, że samodzielność decyzyjna prokuratorów referentów poddawana była szeregu naciskom ze strony kierownika jednostki, finalnie przyjmowały postać poleceń dotyczących treści konkretnych czynności procesowych, które - jak wynika z ich treści oraz analizy całości materiału dowodowego - nie były przejawem właściwie sprawowanego nadzoru służbowego, tj. nie wynikały z usprawiedliwionej potrzeby usprawnienia postępowań, lecz przeciwnie, stanowiły przejaw zachowań wysoce nieetycznych.

Nadzorca z Prokuratury Regionalnej w Krakowie domagał się w dniu 22 czerwca 2017 r. nadesłania projektu postanowienia o powołaniu biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych, sygnalizując konieczność udzielenia w powyższym zakresie konsultacji w trybie zwierzchniego nadzoru służbowego, w odpowiedzi wskazano, że biegłych z Instytutu Ekspertyz Sądowych im. Prof. dr Jana Sehna w Krakowie, Zakładu Badania Wypadków Drogowych, w niniejszej sprawie powołano postanowieniem z dnia 13 lutego 2017 r., o czym powiadomiono Prokuraturę Regionalną w Krakowie 14 lutego 2017 r. Wyjaśniono, że formuła zastosowanych pytań kierowanych do biegłych nie wymaga od nich zajęcia stanowiska w zakresie oceny umyślności lub nieumyślności naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym, co nieopatrnie mogło sugerować wcześniejsze pismo kierowane do nadzorcy. Mimo to, 30 czerwca 2017 r. skierowano uwagi w zakresie trafności pytań formułowanych do biegłych.

Warto w tym miejscu wskazać na istotne różnice jakie odnotowano pomiędzy projektem a kształtem końcowym pisma, jakie Prokurator Okręgowy w Krakowie dnia 10 listopada 2017 r. skierował do Prokuratora Regionalnego w Krakowie, w którym informowano o postępach śledztwa, jego kierunkach oraz wnioskach formułowanych na ówczesnym etapie. W szczególności uwagę zwraca fakt, że w pierwotnym brzmieniu spornej korespondencji, odzwierciedlającym stanowisko referentów sprawy sygnalizowano, że wnioski płynące z opinii biegłych z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych mogą spowodować rozszerzenie kręgu osób, odpowiedzialnych za spowodowanie analizowanego wypadku komunikacyjnego. Wskazywano, że niezbędnym będzie rozważenie kwestii odpowiedzialności karnej *za przyczynienie się lub spowodowanie wypadku przez kierujących pojazdami, wchodzącymi w skład kolumny rządowej, a także przez dowódcę kolumny, wydającego polecenia podległym sobie funkcjonariuszom*. Powyższe wnioski wypływające z analizy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, nie znalazły akceptacji po stronie kierownika jednostki Prokuratury.

Prokurator Okręgowy w Krakowie Rafał Babiński całkowicie pominął je w swym stanowisku, zaprezentowanym Prokuratorowi Regionalnemu w Krakowie. Z uwagi na kształtujący się konflikt między Prokuratorem Okręgowym w Krakowie a prokuratorami referentami, w zakresie oceny, w szczególności kwestii przyczynienia się i sprawstwa analizowanego wypadku komunikacyjnego, na polecenie Prokuratora Okręgowego swoje stanowisko, prokuratorzy referenci przedstawili w formie zbiorczej analizy, sporządzonej dnia 18 stycznia 2018 r., w której wskazali przede wszystkim, że w ich ocenie - co znajduje potwierdzenie w opinii biegłych z IES w Krakowie - zachowanie kierowcy auta zamykającego kolumnę rządową, a także osoby wydającej polecenie odstąpienia od użycia w dacie zdarzenia sygnalizacji dźwiękowej w 1 i 3 pojeździe aut rządowych, rozpatrywać należy jako istotne przyczynienie się do spowodowania wypadku. Wynikało to z analizy znajdującej adekwatne odniesienie do realiów analizowanego wypadku komunikacyjnego linii orzeczniczej oraz obowiązujących w powyższej materii regulacji prawnych. Powyższe stanowisko pozostało jednak bez wpływu na koncepcję przyjętą w dniu 31 stycznia 2018 r., tj. w chwili zmiany treści zarzutu stawianego podejrzanemu Sebastianowi K., gdzie za udowodnioną przyjęto tezę - jak wynika z opisu zarzucanego mu czynu - o jego wyłącznym sprawstwie w zakresie spowodowania wypadku komunikacyjnego.

Ujawnione okoliczności sprawy nakazują domniemywać, że kształt zarzutu odzwierciedlał, narzuconą referentom sprawy ocenę zdarzenia, przyjętą przez Prokuratora Okręgowego w Krakowie Rafała Babińskiego. Prokurator Okręgowy, w piśmie z dnia 1 lutego 2018 r., przy którym złożono wnioski do Prokuratora Regionalnego w Krakowie o przedłużenie okresu śledztwa do dnia 10 kwietnia 2018 r. wyraźnie zastrzegł, że nie widzi merytorycznego uzasadnienia dla wykonania w

toku śledztwa czynności wizji lokalnej, ani kontynuowania czynności wykrywczych, mających na celu ustalenie kierowców aut, które w dacie wypadku zatrzymały się tuż za kierowcą Fiata Seicento. Co więcej, Prokurator Okręgowy w Krakowie wprost w przywołanym piśmie przyznał, że nie podziela stanowiska zaprezentowanego przez referentów śledztwa, co do konieczności merytorycznego rozstrzygnięcia na etapie postępowania przygotowawczego kwestii przyczynienia się do spowodowania wypadku drogowego przez funkcjonariuszy BOR, niedopełnienia przez nich obowiązków związanych z organizacją przejazdu kolumny rządowej w dniu 10 lutego 2017 r., nieprawidłowości dotyczących szkoleń kierowców BOR, składania fałszywych zeznań dotyczących kwestii używania sygnałów dźwiękowych przez pojazdy kolumny rządowej. Trudno powyższej postawy nie analizować w kategoriach nieuprawnionego wpływu na kierunki śledztwa, skoro prezentowane stanowisko pozostawało w rażącej wręcz sprzeczności z obiektywnymi, rzetelnie poczynionymi ustaleniami na podstawie całości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

Prokurator Okręgowy w Krakowie prezentował stanowisko - w przeciwieństwie do zespołu referentów sprawy - którzy nosili się z zamiarem wyłączenia w ww. zakresie stosownych materiałów do odrębnego postępowania, że powyższe kwestie mogą być przedmiotem ewentualnej oceny prawnokarnej *dopiero po prawomocnym zakończeniu postępowania karnego, prowadzonego w stosunku do podejrzanego Sebastiana K.* Poglądy te, podtrzymane przez ww. również w piśmie z dnia 1 marca 2018 r., w którym odnosił się do wniosku referentów sprawy o ich wyłączenie z dalszego prowadzenia śledztwa, z oczywistych względów uznać należy za wysoce manipulacyjne, mające na celu wyłącznie uchronienie ustalonych funkcjonariuszy BOR przed poniesieniem odpowiedzialności karnej na gruncie art. 177 § 1 k.k. za przyczynienie się lub spowodowanie analizowanego wypadku komunikacyjnego.

Postawa Prokuratora Okręgowego w Krakowie Rafała Babińskiego jest w swej istocie, jawnym, bezspornym dowodem na to, że w sposób bezprawny, tj. nie znajdujący oparcia w ujawnionym materiale dowodowym oraz procedurze karnej, zmierzał do powstrzymania referentów śledztwa przed dokonaniem, nie tylko słusznej, ale wręcz koniecznej prawnokarnej oceny zachowań osób, które współprzyczyniły się do zaistnienia omawianego wypadku komunikacyjnego. Prokurator Okręgowy swoje stanowisko uzasadniał odwołaniem do ocenionego wybiórczo oraz subiektywnie, zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, zastrzegając, że z ewentualną oceną karnoprawną osób współodpowiedzialnych za zaistnienie wskazanego wypadku należy się wstrzymać do momentu *prawomocnego zakończenia postępowania karnego przeciwko Sebastianowi K.*

Jak wynika z akt sprawy, spór Prokuratora Okręgowego w Krakowie z referentami sprawy doprowadził finalnie do ich faktycznego a następnie formalnego odsunięcia od prowadzenia

niniejszego postępowania. Pismem z dnia 12 marca 2018 r. Prokurator Okręgowy Rafał Babiński powiadomił Prokuratora Regionalnego w Krakowie, że na podstawie art. 9 § 2 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o Prokuraturze, przejął jako przełożony, sprawę PO I Ds 11.2017 do osobistego prowadzenia, jednocześnie wnosząc o rozwiązanie zespołu powołanego do jej prowadzenia. Z treści korespondencji wymienianej pomiędzy rzecznikami Prokuratury Okręgowej oraz Regionalnej w Krakowie z Ewą Bialik - Rzecznikiem Prasowym Prokuratury Krajowej wynika, że w przestrzeni publicznej starano się stworzyć przeświadczenie, że merytoryczna decyzja podjęta w zakresie odpowiedzialności karnej kierowcy Fiata Seicento Sebastiana K., nie wyklucza badania - w toku odrębnych postępowań - między innymi kwestii przyczynienia się do wypadku przez ustalonych funkcjonariuszy BOR-u. Wprost przyznawano, że *dopiero prawomocne zakończenie postępowania karnego przeciwko podejrzanemu Sebastianowi K. pozwoli jednak na pełną i prawidłową ocenę innych aspektów zdarzenia.*

Analiza zachowań związanych ze sprawowaniem wewnętrznego i zwierzchniego nadzoru służbowego pozwala na uznanie, że owym działaniom towarzyszyło systemowe objęcie prokuratorów referentów quasi - aprobatą (np. w zakresie treści planów czynności śledczych, zakresu pytań formułowanych do świadków, treści postanowień o powołaniu biegłych, a nawet decyzji merytorycznej przenoszącej sprawę w fazę postępowania sądowego, co prowadziło do całkowicie dyskrecjonalnego pozbawienia ich jakiegokolwiek swobody decyzyjnej).

Odnotowano, że samodzielność decyzyjna prokuratorów referentów w niniejszej sprawie, poddawana była szeregu naciskom ze strony kierownika jednostki, sukcesywnie była ona ograniczana co przyjmowało postać poleceń dotyczących treści konkretnych czynności procesowych, a które - jak wynika z ich treści oraz analizy całości materiału dowodowego - nie były przejawem właściwie sprawowanego nadzoru służbowego, tj. nie wynikały z usprawiedliwionej potrzeby usprawnienia postępowań, lecz przeciwnie stanowiły przejaw zachowań wysoce nieetycznych, naruszających godność podległych pracowników.

Podsumowując powyższe ustalenia, uznać należało, że w niniejszej sprawie wobec ustalonych prokuratorów referentów, bezpośredni, wewnętrzny jak i zwierzchni nadzór służbowy, byłych Prokuratorów Regionalnego i Okręgowego w Krakowie, sprawowany był opresyjnie, tj. przy jawnym, ciągłym naruszaniu zasady niezależności prokuratorskiej. Ujawniona praktyka nacisków wywieranych przez kierownika jednostki, skutecznie pozbawiała prokuratorów referentów jakiegokolwiek autonomii w zakresie podejmowanych decyzji, co - jak wynika z analizy wskazanych spraw - przekładało się na działania bezprawne, skutkujące łamaniem podstawowych praw stron ustalonych postępowań.

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność rozpatrzenia zachowania prokuratorów pod kątem odpowiedzialności karnej.

Ze sprawą dotyczącą wypadku z udziałem byłej premier Beaty Szydło powiązane są jeszcze trzy kolejne postępowania, z których jedno potwierdza stanowisko zaprezentowane wyżej co do ukierunkowania ww. postępowania na udowodnienie *a priori* przyjętej tezy, że winę za zaistnienie ustalonego wypadku drogowego, z udziałem pokrzywdzonej ówczesnej Prezes Rady Ministrów Beaty Szydło, ponosi wyłącznie kierowca Fiata Seicento, Sebastian K. Po wydaniu w dniu 9 lipca 2020 r. wyroku ww. sprawie, Sąd Rejonowy w Oświęcimiu II Wydział Karny, tego samego dnia skierował do prokuratury *zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa* kwalifikowanego z art. 177 § 1 k.k. dotyczącego zdarzenia z dnia 10 lutego 2017 r. *przez innych uczestników ruchu drogowego*. Sprawa została zarejestrowana za sygn. akt PO V Ds 3.2020 Prokuratury Okręgowej w Krakowie.

15) Sprawa dotycząca pociągnięcia do odpowiedzialności karnej innych uczestników ruchu drogowego

W sprawie tej, Prokurator Okręgowy w Krakowie Rafał Babiński nie wykonując żadnych czynności, w dniu 17 sierpnia 2020 r. wydał postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie możliwości popełnienia przestępstwa z art. 177 § 1 k.k. *przez innych uczestników ruchu drogowego, uczestniczących w zdarzeniu z dnia 10 lutego 2017 r. w Oświęcimiu*, będącego przedmiotem postępowania prowadzonego przez Sąd Rejonowy, Wydział II Karny w Oświęcimiu pod sygnaturą II K 214/18, tj. o czyn z art. 177 § 1 k.k. - wobec stwierdzenia, iż postępowanie karne co do tego samego czynu, tej samej osoby, które zostało wcześniej wszczęte, toczy się (art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.).

Analiza merytoryczna tego postanowienia nakazuje przypomnieć, że tego rodzaju decyzja powinna być wydana w razie uznania przez organ procesowy, że dane pozostające w jego posiadaniu wskazują, iż nie doszło do popełnienia przestępstwa, albo że nie wystarczają do przyjęcia prawdopodobieństwa jego zaistnienia w stopniu wymaganym przez art. 303 k.p.k., a także w razie stwierdzenia braku innych warunków do prowadzenia postępowania. W drodze wniosku *a contrario* z przywołanego przepisu wynika, że uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa obliguje organ procesowy - zgodnie z zasadą legalizmu wyrażoną w art. 10 § 1 k.p.k. - do wszczęcia postępowania przygotowawczego.

Okoliczności przytoczone w zawiadomieniu i przekazane w ramach czynności sprawdzających materiały, w kontekście szeregu dowodów i płynących z nich ustaleń, które dla referenta sprawy były doskonale znane od 2017 r. wskazywały w sposób obiektywny na prawdopodobieństwo popełnienia przestępstwa.

Analiza ujawnionych okoliczności sprawy, materiału dowodowego, ocenionego na gruncie art. 7 k.p.k., nakazuje postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia z dnia 17 sierpnia 2020 r. uznać za decyzję wadliwą, całkowicie nietrafioną, wręcz bezprawną, zbudowaną w sposób wewnętrznie sprzeczny. Mimo że enigmatyczny opis czynu uniemożliwia ustalenie, czyje faktycznie zachowania (których uczestników ruchu) poddano analizie, niemniej jednak przesłanka, na podstawie której zdecydowano się odmówić wszczęcia dochodzenia, nie znajduje odniesienia do analizowanego wypadku, otóż niewątpliwie intencją Sądu w lipcu 2020 r., było zainicjowanie postępowania karnego w odniesieniu *do innych uczestników zdarzenia drogowego, współodpowiedzialnych za jego zaistnienie w dniu 10 lutego 2017 r.*, oczywiście z wyłączeniem Sebastiana K., co do którego Sąd w dacie 9 lipca 2020 r. postępowanie II K 214/18 zakończył nieprawomocnym orzeczeniem.

Kształt wydanego orzeczenia sądowego nie wykluczał pociągnięcia do odpowiedzialności karnej innych uczestników ruchu drogowego za współprzyczynienie się do zaistnienia omawianego wypadku. Dodać należy, że rozpoznanie kwestii ewentualnej odpowiedzialności karnej za wypadek drogowy, rozumianej jako możliwość obiektywnego przypisania skutku w sytuacji przyczynienia się do niego także innego uczestnika ruchu, w realiach niniejszej sprawy a także w kontekście utrwalonej linii orzeczniczej, prokuratorów referentów niniejszej sprawy nie powinna zaskakiwać (wyrok SN z dnia 8 kwietnia 2013 r., sygn. II K 206/12; wyrok SN z dnia 23 lipca 2014 r., sygn. V KK 32/14). Oparcie więc analizowanej decyzji o odmowie wszczęcia dochodzenia, na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. co sugeruje, że prowadzenie równoległej, odrębnej sprawy wobec tak ustalonych, innych uczestników ruchu naruszałoby zasadę *lis pendens*, wręcz razi swoją ułomnością. Przywołana bowiem przesłanka formułuje zakaz równoległego prowadzenia postępowań karnych dotyczących tego samego przedmiotu procesu, w stosunku do tej samej osoby a w zaistniałej sytuacji procesowej należało merytorycznie rozpoznać kwestię odpowiedzialności innych osób.

W efekcie opisanego jak wyżej zachowania prokuratora referenta sprawy, przez lata, od zaistniałego wypadku, udawało się organom ścigania nie podejmować działań, mających na celu procesowe rozliczenie udziału osób trzecich w analizowanym wypadku komunikacyjnym, co stanowi niezwykle rażący przykład łamania zasady legalizmu i obowiązku działania przez urząd prokuratorski z urzędu. Dodać należy, że wolą referenta sprawy było także aby - na gruncie art. 305

§ 4 k.p.k. - o odmowie wszczęcia dochodzenia w niniejszej sprawie powiadomiono Sąd Rejonowy w Oświęcimiu.

Przywołana podstawa prawna pozwala na konstatację, że prokurator uznał Sąd Rejonowy w Oświęcimiu za instytucję państwową, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie, co zgodnie z art. 306 § 1 pkt 2 k.p.k. skutkować musiało przyznaniem wskazanemu Sądowi prawa do złożenia zażalenia na postawienie o odmowie wszczęcia dochodzenia w niniejszej sprawie. Stosowne pismo i poczyniona na nim adnotacja młodszego referenta pozwalały na uznanie, że pismo do Sądu wysłano 17 sierpnia 2020 r. Sąd Rejonowy w Oświęcimiu pismem z dnia 21 sierpnia 2020 r. skierowanym do Prokuratury Okręgowej w Krakowie, sygnowanym przez starszego protokolanta sądowego, działającą na zarządzenie Sędziego, zwrócił się o bezzwłoczne doręczenie odpisu postanowienia z dnia 17 sierpnia 2020 r. o odmowie wszczęcia dochodzenia w sprawie PO V Ds 3.2020, w tym samym dniu prokurator Rafał Babiński zwrócił się pismem do Sądu Rejonowego w Oświęcimiu o wskazanie podstawy prawnej powyższego wniosku.

Pismem z dnia 1 września 2020 r. sędzia Sądu Rejonowego Anna Brzóska jako podstawę wniosku o doręczenie Sądowi odpisu postanowienia z dnia 17 sierpnia 2020 r. wskazała przepisy art. 306 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 100 § 4 k.p.k. Jako odpowiedź na pismo z dnia 21 sierpnia 2020 r. oraz z dnia 1 września 2020 r. prokurator Rafał Babiński w dniu 24 września 2020 r. zażądał od Sądu przesłania pełnomocnictwa udzielonego przez Prezesa Sądu Rejonowego w Oświęcimiu, starszemu sekretarzowi sądowemu do reprezentowania Sądu Rejonowego w Oświęcimiu, jako instytucji państwowej wskazanej w art. 306 § 1 pkt 2 k.p.k. Sąd odnosząc się do tak zajętego stanowiska, pismem z dnia 6 października 2020 r. wniósł do Prokuratury Okręgowej w Krakowie o doręczenie odpisu postanowienia z dnia 17 sierpnia 2020 r. *a to wobec doręczenia do ww. sprawy zawiadomienia o wydanym postanowieniu jak wyżej*, nadal powołując się na podstawę art. 306 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 100 § 4 k.p.k. Niezmiennie referent sprawy, w piśmie z dnia 13 października 2020 r. uznał, że zawiadamiając Sąd o odmowie wszczęcia dochodzenia, uczynił zadość dyspozycji art. 305 § 4 k.p.k. nadto ponownie przywołując dyspozycję art. 306 § 1 pkt 2 k.p.k. - statuujący jedynie co do zasady instytucję zawiadamiającą o przestępstwie - w kręgu podmiotów uprawnionych do złożenia zażalenia na postawienie o odmowie wszczęcia śledztwa lub dochodzenia, nadal domagał się przedłożenia pełnomocnictwa, dokumentującego sposób reprezentacji Sądu Rejonowego w Oświęcimiu w niniejszej sprawie.

Cała dokumentacja wskazana jak wyżej, z niezrozumiałych względów przechowywana jest w aktach podręcznych, nie zaś głównych sprawy. Powyższe zachowanie prokuratora referenta sprawy, w zakresie w jakim w okresie od 17 sierpnia 2020 r. do 13 października 2020 r. podjął szereg działań mających na celu niedoręczenie Sądowi Rejonowemu w Oświęcimiu, odpisu decyzji o

odmowie wszczęcia dochodzenia, uznać należy za działania będące nie tylko oczywistym i rażącym naruszeniem art. 305 § 4 k.p.k. w zw. z art. 306 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 100 § 4 w zw. z art. 106 k.p.k., ale również skrajnie nieetyczne, będące przejawem zachowań uchybiających godności urzędu prokuratora, świadczące o braku bezstronności. Powyższe postępowanie uniemożliwiło bowiem wskazanej instytucji skuteczne złożenie środka odwoławczego.

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność rozpatrzenia zachowania prokuratorów pod kątem odpowiedzialności karnej.

16) Sprawa dotycząca zniszczenia materiału dowodowego w postaci dwóch płyt CD

W sprawie tej zarejestrowanej za sygn. akt **3018 - 4.Ds.10.2021** Prokuratury Okręgowej w Nowym Sączu (poprzednia sygn. akt PO IV Ds 15.2020, PO IV Ds 14.2019) – prowadzone było postępowanie w związku z decyzją Prokuratora Regionalnego w Krakowie z dnia 29 lipca 2019 r. podjętą na wniosek Prokuratora Okręgowego w Krakowie o przekazaniu sprawy do innej jednostki. Czynności w sprawie realizował prokurator Prokuratury Rejonowej w Nowym Sączu delegowany do Prokuratury Okręgowej w Nowym Sączu. Następnie 8 października 2019 r. do akt sprawy dołączono zawiadomienie Posła na Sejm - Michała Szczerby, zaadresowane do Zbigniewa Ziobry, Prokuratury Generalnej i Prokuratury Krajowej o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 231 § 1 k.k. polegającego na niedopełnieniu obowiązków przez nieustalonych funkcjonariuszy publicznych, poprzez nienależyte zabezpieczenie dowodów rzeczowych w postępowaniu karnym w sprawie wypadku drogowego w lutym 2017 r. w Oświęcimiu.

W toku czynności sprawdzających prokurator z Prokuratury Okręgowej w Nowym Sączu wystąpił w dniu 4 listopada 2019 r. do Sądu Rejonowego w Oświęcimiu o udostępnienie z akt postępowania sygn. II K 214/18 trzech płyt DVD-R z nagraniem programu „Czarno na białym” stacji TVN, z monitoringu z budynku Centrum Medycznego Dr Smółka oraz ze skrzyżowania w pobliżu miejsca wypadku. Celem wypożyczenia miało być okazanie ich biegłym i ustalenie możliwości dalszych badań.

Następnie okazało się, że akta sprawy zostały przekazane do Sądu Okręgowego w Krakowie z uwagi na konieczność rozpoznania zażalenia, które zaplanowano na dzień 3 grudnia 2019 r. Po uzyskaniu uszkodzonych płyt, w dniu 10 grudnia 2019 r. okazano je biegłym z Instytutu Ekspertyz Sądowych w Krakowie z Pracowni Mechanoskopii oraz Pracowni Informatyki Sądowej, którzy oświadczyli, że pomimo znacznego stopnia uszkodzenia, nadają się one do badań mechanoskopijnych i informatycznych, mających na celu odtworzenie zarejestrowanych na nich

treści i ujawnienie mechanizmu uszkodzeń, przy czym z uwagi na harmonogram pracy Instytutu określili, że badania płyt mogliby przeprowadzić w kwietniu 2020 r., a opinię wydać w maju 2020 r. Jednakże w dniu 27 grudnia 2019 r. płyty zwrócono do Sądu Rejonowego w Oświęcimiu, a w dniu 16 stycznia 2020 r. prokurator referent z Prokuratury Okręgowej w Nowym Sączu wydał postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa, w zakresie popełnienia czynów kwalifikowanych z art. 276 k.k. oraz z art. 231 § 1 k.k. wobec braku znamion czynu zabronionego.

Czynności sprawdzające w sprawie, w trybie art. 307 § 1 k.p.k. były realizowane od lipca 2019 r. do stycznia 2020 r., a więc ze znacznym przekroczeniem terminu wskazanego w tym przepisie. Treść korespondencji wymienianej pomiędzy Prokuraturą Okręgową w Nowym Sączu, a Prokuraturą Regionalną w Krakowie, nakazuje przypuszczać, że postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa wydano na polecenie kierownika jednostki wyższego rzędu. Jak już sygnalizowano powyżej, pod pozorem czynności sprawdzających, a więc mających na celu wyłącznie sprawdzenie czy zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa, faktycznie przystąpiono do gromadzenia w sprawie materiału dowodowego, tj. czynności zarezerwowanych dla zainicjowanego postanowieniem o wszczęciu postępowania przygotowawczego. Mimo zgromadzenia dość obszernego materiału dowodowego, podjęto decyzję o odmowie wszczęcia śledztwa, którą oceniono jako przedwczesną i niezasadną.

W niniejszej sprawie zachodziła bowiem konieczność realizowania czynności procesowych, tj. w szczególności powołania biegłych z zakresu mechanoskopii i informatyki śledczej oraz przesłuchania świadków. Ujawnione zachowanie kwalifikować należy jako istotne uchybienie w zakresie sprawności postępowania przygotowawczego, a także traktować jako oczywistą obrazę przepisów prawa. Sąd w dniu 4 września 2020 r. uwzględnił zażalenie pełnomocnika Sebastiana K. i uchylił pkt I zaskarżonego postanowienia w zakresie czynu z art. 276 k.k. stwierdzając, że decyzja o odmowie wszczęcia została podjęta przedwcześnie i wskazał, że w celu ostatecznego wykluczenia bądź potwierdzenia wersji o umyślnym uszkodzeniu płyt należy wszcząć śledztwo i przeprowadzić dowód z opinii biegłych z zakresu mechanoskopii, informatyki w celu ustalenia w jaki sposób doszło do uszkodzenia płyt, czy było to celowe działanie człowieka, ponadto Sąd wskazał, że w przypadku gdy opinia biegłych nie wykluczy wersji o celowym uszkodzeniu płyt, koniecznym będzie przesłuchanie w charakterze świadków (ze stosownymi pouczeniami) tych wszystkich osób, które miały bezpośredni, fizyczny kontakt z płytami.

W dniu 21 września 2020 r. prokurator referent wydał postanowienie o wszczęciu śledztwa, które zostało zarejestrowane pod sygn. PO IV Ds 15.2020. Następnie w dniu 24 listopada 2020 r. powołał biegłych z Instytutu Ekspertyz Sądowych im. Prof. Jana Sehna w Krakowie, w celu przeprowadzenia badań uszkodzonych płyt i ustalenia jaki był mechanizm ich uszkodzenia, czy

zostały uszkodzone celowo, jakim narzędziem co istotne, od czasu wszczęcia śledztwa do dnia powołania biegłych w sprawie nie zrealizowano żadnej czynności procesowej.

Opinia została wydana w dniu 8 marca 2021 r. i 12 marca 2021 r. wpłynęła do Prokuratury Okręgowej w Nowym Sączu. Po przeprowadzeniu badań i eksperymentów biegli stwierdzili, że uszkodzenia w postaci pęknięć na płytach z monitoringu przy przedszkolu i na płycie z programem telewizji TVN powstały w wyniku ułożenia płyt na niewielkim przedmiocie i naciśnięciu na nie, uszkodzenie mogło powstać w czasie przechowywania lub transportu akt sprawy, w których znajdowały się płyty. Biegli nie mogli ustalić, czy uszkodzenia powstały przypadkowo czy w wyniku celowego działania i w wyniku użycia konkretnego przedmiotu/narzędzia. Na płycie z monitoringu w Chrzanowie nie ujawniono pęknięć i złamań, biegli sporządzili kopie binarną tej płyty. Biegli wykonali kopię tylko jednej płyty, z monitoringiem w Chrzanowie, po telefonicznej konsultacji z prokuratorem.

W dniu 27 kwietnia 2021 r. prokurator wydał postanowienie o umorzenia śledztwa, wobec stwierdzenia braku znamion czynu zabronionego. Wskazane postanowienie wydano niewątpliwie przedwcześnie. W dniu 10 grudnia 2021 r. Sąd uchylił postanowienie o umorzeniu śledztwa i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania wskazując, że postępowanie wymaga uzupełnienia, co najmniej przez dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków tj. osób, które miały bezpośredni, fizyczny kontakt z płytami uszkodzonymi w toku postępowania PO I Ds 11.2017. Sprawę zarejestrowano za sygn. akt 3018.4.Ds.10.2021. Na dalszym etapie postępowania prokurator referent przesłuchał w charakterze świadków funkcjonariuszy Policji z KPP w Oświęcimiu i Laboratorium Kryminalistycznego KWP w Krakowie, prokuratorów i pracowników sekretariatu Prokuratury Okręgowej w Krakowie. Przesłuchania nie doprowadziły do ujawnienia nowych informacji w sprawie i w dniu 28 kwietnia 2022 r. prokurator referent ponownie wydał postanowienie o umorzeniu śledztwa z art. 276 k.k. wobec stwierdzenia braku znamion czynu zabronionego. Pełnomocnik Sebastiana K. złożył środek odwoławczy, Zastępca Prokuratora Regionalnego w Krakowie nie uwzględnił zażalenia i utrzymał zaskarżone postanowienie w mocy.

W niniejszej sprawie widoczna jest zmiana prokuratorów referentów, z akt podręcznych sprawy wynika, że w sierpniu 2019 r. z uwagi na doniesienia medialne informujące, że *sprawę uszkodzonych dowodów z wypadku Beaty Szydło badają prokuratorzy dobrej zmiany* Prokurator Okręgowy w Nowym Sączu wystąpił do Prokuratury Regionalnej w Krakowie o wskazanie do prowadzenia postępowania innej prokuratury spoza obszaru działania tej jednostki. W zamieszczonych publikacjach dziennikarze podawali w wątpliwość obiektywizm i rzetelność prokuratorów z Nowego Sącza, z uwagi na ustalenia, że zarówno prokurator referent, jak i Prokurator Okręgowy w Nowym Sączu - Michał Trybus, mieli utrzymywać znajomość i relacje towarzyskie

między innymi z posłanką PiS Barbarą Bartuś i wiceprezesem zarządu PGE ds. Innowacji, byłym radnym PiS - adwokatem Pawłem Śliwą. Wnioskujący nie zaprzeczyli, że znają te osoby, ale jedynie na gruncie zawodowym, służbowym. Wniosek ten nie został uwzględniony przez Prokuratora Regionalnego w Krakowie. W dniu 13 września 2019 r. prokurator referent zwrócił się do Zastępcy Prokuratora Okręgowego w Nowym Sączu - o wyłączenie od prowadzenia czynności sprawdzających w sprawie zniszczenia płyt CD ze sprawy II K 214/18 z powodu artykułów w Gazecie Wyborczej, Newsweek Polska oraz na portalu onet.pl.

Zastępca Prokuratora Okręgowego przychylił się do wniosku prokuratora referenta i zadekretował sprawę na innego prokuratora. Ponadto poinformowano Prokuratora Regionalnego w Krakowie, że Michał Trybus - Prokurator Okręgowy w Nowym Sączu, wyłączył się od sprawowania nadzoru nad postępowaniem PO IV Ds 14.2019, nadzór wewnętrzny sprawować miał jego zastępca - Piotr Kapustka. W związku z zawiadomieniem posła na Sejm Michała Szczerby o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 231 § 1 k.k. polegającego na niedopełnieniu obowiązków przez funkcjonariuszy publicznych, poprzez nieodpowiednie zabezpieczenie płyt stanowiących dowody rzeczowe, w dniu 5 października 2019 r. Zastępca Prokuratora Okręgowego w Nowym Sączu zwrócił się do Prokuratora Regionalnego w Krakowie z wnioskiem o wyłączenie Prokuratury Okręgowej w Nowym Sączu od prowadzenia postępowania. Uzasadnił, że sprawa dotyczy między innymi Prokuratora Okręgowego w Krakowie - Rafała Babińskiego, który z Prokuratorem Okręgowym w Nowym Sączu - Michałem Trybusem i jego Zastępcą Piotrem Kapustką utrzymuje wieloletnie stałe kontakty służbowe, ale także kontakty towarzyskie, spotykając się na gruncie prywatnym i uczestnicząc w spotkaniach integracyjnych organizowanych przez Prokuraturę w Nowym Sączu. Prokurator Regionalny w Krakowie Marek Woźniak nie przychylił się do tego wniosku, o czym poinformował w piśmie z dnia 24 października 2019 r.

W kolejnym piśmie z dnia 23 grudnia 2019 r. do Prokuratora Regionalnego w Krakowie Marka Woźniaka, Zastępca Prokuratora Okręgowego w Nowym Sączu ponownie wystąpił z wnioskiem o wyznaczenie innej jednostki prokuratury do prowadzenia postępowania, wskazując jednocześnie, że wyczerpały się możliwości dalszej weryfikacji kwestii uszkodzenia płyt w ramach czynności sprawdzających, a dotychczas zebrany materiał jest niewystarczający do podjęcia decyzji, iż w sprawie brak jest ustawowych znamion czynu określonego w art. 276 k.k., jak i przyjęcia, że brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa.

Prokurator wskazał, że w sprawie konieczne jest uzyskanie opinii biegłych z zakresu mechanoskopii i informatyki śledczej, dokonanie oględzin płyt, przesłuchanie szeregu świadków, czynności te nie mogą być zrealizowane na etapie czynności sprawdzających i w sprawie należy wszcząć i przeprowadzić śledztwo w kierunku przestępstw z art. 276 k.k. i art. 231 § 1 k.k., a z uwagi

na relacje z Prokuratorem Okręgowym w Krakowie i innymi prokuratorami wchodzącymi w skład zespołu prowadzącego śledztwo PO I Ds 11.2017 uzasadnione jest wyłączenie od prowadzenia takiego śledztwa prokuratorów z Prokuratury Okręgowej w Nowym Sączu.

Prokurator Regionalny w Krakowie kolejny raz nie przychylił się do wniosku Zastępcy Prokuratora Okręgowego w Nowym Sączu. W piśmie z dnia 8 stycznia 2020 r. stwierdził, że wnioskujący powielił argumentację z poprzednich pism i nie zasługuje ona na uwzględnienie, ponadto polecił zwrócić uszkodzone płyty do Sądu Rejonowego w Oświęcimiu niezwłocznie, po wydaniu postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa.

Powyższe działanie, z uwagi na brak uzasadnienia merytorycznego, poczytywać należy w kategoriach jawnego naruszenia ustawowo gwarantowanej niezależności prokuratorów referentów wskazanej sprawy. Powyższa ingerencja na podległych prokuratorów, finalnie przełożyła się na działania bezprawne, tj. skutkujące naruszeniem podstawowych praw stron postępowania karnego.

W dniu 10 stycznia 2020 r. Prokurator Okręgowy w Nowym Sączu wystąpił do Prokuratora Regionalnego w Krakowie o wyłączenie go od sprawowania nadzoru nad postępowaniem PO IV Ds 14.2019, odnosząc się do znajomości z posłanką Barbarą Bartuś oraz sędzią Trybunału Stanu Pawłem Śliwą. Prokurator Regionalny w Krakowie nie uwzględnił wniosku i w dniu 16 stycznia 2020 r. wydał postanowienie o odmowie wyłączenia prokuratora.

W dniu 10 stycznia 2020 r. wniosek o wyłączenie od prowadzenia postępowania złożył dotychczasowy referent sprawy z uwagi na znajomość z kierownikiem zespołu prokuratorów powołanego do przeprowadzenia śledztwa o sygn. PO I Ds 11.2017. Wniosek ten został uwzględniony i tego samego dnia sprawa została przedekretowana przez Zastępcę Prokuratora Okręgowego w Nowym Sączu na innego prokuratora.

Ponadto postępowanie pozostawało w zainteresowaniu Departamentu Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej, gdzie cyklicznie przesyłano pisma informujące o aktualnych postępach w sprawie oraz odpisy podejmowanych decyzji merytorycznych.

Z uwagi na fakt, że polecenie ówczesnego Prokuratora Regionalnego w Krakowie nie wynikało z merytorycznej analizy materiału dowodowego, a stanowiło zdecydowanie przykład oczywistego i rażącego naruszenia gwarancji bezstronnego oraz sprawiedliwego przeprowadzenia wskazanego postępowania przygotowawczego należy zainicjować postępowanie dyscyplinarne wobec w/w, bowiem ocena jego zachowania zarówno w momencie jego zaistnienia a także z obecnej perspektywy, jednoznacznie pozwala na uznanie, że powyższy bezprawny nacisk na działania podległych prokuratorów przez kierownika jednostki, nie był wolny od wpływów politycznych, przeciwnie, wskazuje, na uległość przełożonego partykularnym interesom.

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność rozpatrzenia zachowania prokuratorów pod kątem odpowiedzialności karnej.

17) Przekroczenia uprawnień przez funkcjonariuszy policji i prokuratorów w sprawie Sebastiana K.

Przedmiotowe postępowanie prowadzone za sygn. akt **PO I Ds 37.2017** Prokuratury Okręgowej w Tarnobrzegu zostało zakończone w dniu 24 sierpnia 2017 r. wydaniem postanowienia o umorzeniu śledztwa w sprawie przekroczenia w dniu 10 lutego 2017 r. uprawnień i niedopełnienia obowiązków przez funkcjonariuszy publicznych - funkcjonariuszy Policji i prokuratorów wykonujących w trybie art. 308 k.p.k. czynności służbowe w sprawie zaistniałego w tym dniu wypadku drogowego, z udziałem pojazdów marki Audi oraz Fiat Seicento w wyniku którego obrażeń ciała doznały osoby uczestniczące w tym wypadku, w tym Prezes Rady Ministrów RP i działania tym samym na szkodę interesu publicznego i prywatnego kierującego samochodem Fiat Seicento, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k., na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

Za zasadne przyjąć można stanowisko, zgodnie z którym zachowania ustalonych prokuratorów, na miejscu zdarzenia w dacie 10 lutego 2017 r. nie wskazują na przekroczenie przez nich lub niedopełnienie obowiązków w rozumieniu art. 231 § 1 k.k., jednakże okoliczności zatrzymania i przedstawienia zarzutów Sebastianowi K. w dacie 10 lutego 2017 r. w trybie art. 308 § 2 k.p.k. pozwalają na sformułowanie wniosku, że analizowane czynności procesowe przeprowadzono z jawnym, istotnym naruszeniem procedury karnej, co wymaga dalszej ich pogłębionej analizy na gruncie art. 231 § 1 lub 2 k.k.

W sposób jednoznaczny, w kontekście dowodów jakimi dysponowali w dacie 10 lutego 2017 roku ustaleni funkcjonariusze publiczni, uznać należało, że zatrzymanie Sebastiana K. było bezzasadne. Zdecydowanie przedwczesną, w żaden sposób merytoryczny nieuzasadnioną, była również decyzja o przedstawieniu zarzutu w/w, w dniu 11 lutego 2017 r. z art. 177 § 1 k.k. Okoliczności natury faktycznej oraz prawnej nie uzasadniały także wykonania z ww. czynności w trybie 308 k.p.k. Mając na uwadze całość ujawnionych w sprawie dowodów, nie sposób oprzeć się wrażeniu, że omawiane, wadliwe decyzje procesowe podjęto przy jawnym zignorowaniu ustaleń faktycznych, kierując się przy tym względami pozaprocesowymi.

Sugestie zawarte w postanowieniu o umorzeniu postępowania z dnia 24 sierpnia 2017 r., jakoby w dacie 10 lutego 2017 r. zgromadzono materiał dowodowy uzasadniający przedstawienie zarzutów Sebastianowi K., rażą swoją wybiórczą i jednostronną oceną. Podkreślenia wymaga fakt,

że notatka funkcjonariusza policji, mająca potwierdzać tezę, że sprawcą ustalonego wypadku komunikacyjnego był Sebastian K., sformułowana została w sposób, który świadczył o tendencyjnej analizie ujawnionego w sprawie materiału dowodowego. Próby uzasadnienia - w analizowanym umorzeniu - zasadności przedstawienia zarzutów w niniejszej sprawie, poprzez odwołanie się do stanowiska Sądu Rejonowego w Oświęcimiu, który badał zasadność zatrzymania podejrzanego, czy też poprzez odwołanie się do okoliczności, że podejrzany przyznał się do winy, uznać należy za całkowicie nietrafione.

Prokuratorowi referentowi umknęło, że decyzję o przedstawieniu zarzutu oparto na spekulacjach, domniemaniach, bez znajomości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, nie czekając nawet na zakończenie przesłuchań uczestników zdarzenia, bez zapoznania się z materiałem dowodowym, którego wstępny, budzący szereg wątpliwości charakter, decyzję o przedstawieniu zarzutów nakazuje pochylić jako istotne i jawne naruszenie procedury karnej. Wszelkie sugestie jakoby organy ścigania posiadając pełną, niczym nieskrępowaną dowolność, do przeprowadzania czynności w trybie art. 308 k.p.k. - z racji rzekomo wysoce nieprecyzyjnych przesłanek zawartych w przywołanym przepisie - w sposób dowolny mogły w niniejszej sprawie korzystać z ww. instytucji, nie tylko nie znajduje merytorycznego uzasadnienia w doktrynie oraz orzecznictwie, ale świadczy ewidentnie, o oczywistym niezrozumieniu lub pozorowaniu braku zrozumienia dla analizowanej normy prawa.

Co więcej, ujawnione realia sprawy, tj. ustabilizowany tryb życia Sebastiana K., a także jego postawa, po zaistniałym wypadku, tj. pełna współpraca z funkcjonariuszami publicznymi, brak faktycznych możliwości wpłynięcia w jakikolwiek sposób na proces ujawniania i utrwalania w niniejszej sprawie materiału dowodowego, nie przemawiały ani za koniecznością jego zatrzymania ani formułowania wobec niego zarzutu w trybie art. 308 k.p.k. Dywagacje o możliwości wpłynięcia przez Sebastiana K. na relacje świadków zdarzenia, co rzekomo rodziło konieczność przesłuchania podejrzanego w nocy z 10 na 11 lutego 2017 r. w celu uchylecia w ten sposób negatywnych skutków dla dalszego toku postępowania, uznać należy, za argumentację pozorną, nie znajdującą odniesienia do analizowanego wypadku. W podobnej, całkowicie sprzecznej z obowiązującym stanem prawnym narracji, dokonano analizy zasadności zatrzymania Sebastiana K. Wszelkie ustalenia prowadzące do konstatacji, że w nocy z 10 na 11 lutego 2017 r. organy ścigania w ramach sprawy PO I Ds 11.2017 zgromadziły niekompletny materiał dowodowy, winny stanowić przesłankę wykluczającą, dla decyzji o formułowaniu zarzutów, tym bardziej w trybie art. 308 k.p.k. przy jednoczesnym zatrzymaniu potencjalnego podejrzanego.

Powyższe rozstrzygnięcie zostało zaskarżone przez pełnomocnika pokrzywdzonego, którego sąd nie uwzględnił i utrzymał zaskarżone postanowienie w mocy. Z przedmiotowym rozstrzygnięciem nie sposób się zgodzić.

Mając na uwadze ramy analizy wskazać należy jedynie sygnalizacyjnie, że co do zasady, doszło w orzeczeniu Sądu do bezkrytycznego powielenia argumentacji przedstawionej w umorzeniu. W swojej decyzji Sąd uciekł faktycznie przed analizą kluczowych dla sprawy kwestii, Sąd wprost oświadczył, że *zbędnym jest dokonanie głębszych ustaleń odnośnie osób, które podjęły decyzję o postawieniu Sebastianowi K. zarzutu w trybie art. 308 § 2 k.p.k.* W ten sposób Sąd całkowicie pominął w swych rozważaniach, dlaczego koniecznym - jego zdaniem - było wykonanie czynności z podejrzanym w trybie art. 308 § 2 k.p.k., a nie zaplanowanie ww. czynności procesowych, tj. sformułowanie i ogłoszenie zarzutów na dalszym etapie śledztwa.

Zdaniem badającego lektura wskazanej decyzji procesowej, w kontekście całości ujawnionego w sprawie materiału dowodowego, wskazuje, że została wydana przy jego dowolnej, wybiórczej analizie. Zasadnym, wręcz koniecznym wydaje się wzruszenie wskazanej decyzji o umorzeniu śledztwa.

18) "Dwie wieże" - odmowa wszczęcia

19) "Dwie wieże" - koperta

20) "Dwie wieże" - fałszywe zeznania i inne dot. zawiadamiającego

W styczniu 2019 r. seria publikacji „Gazety Wyborczej” obnażyła kulisy negocjacji biznesowych pomiędzy liderem Prawa i Sprawiedliwości oraz austriackim przedsiębiorcą G.B., które dotyczyły wybudowania dwóch wieżowców na należącej do spółki Srebrna działce w Warszawie. Po tym, jak transakcja nie doszła do skutku, pełnomocnicy w/w, w dniu 25 stycznia 2019 r. zawiadomili prokuraturę o możliwości popełnienia przestępstwa oszustwa przez J.K. Postępowanie zostało zarejestrowane w Prokuraturze Okręgowej w Warszawie za sygn. akt PO III Ds 33.2019. Istotą zawiadomienia było to, że pokrzywdzony G.B. podjął się pracy i wykonał szereg czynności, nadto zaciągnął zobowiązania działając na zlecenie J.K., w zaufaniu do niego i w przeświadczeniu, że uczestniczy w realizacji poważnego przedsięwzięcia gospodarczego, a następnie po zmianie planów biznesowych przez J. K. nie otrzymał wynagrodzenia za wykonaną przez siebie pracę. W kolejnych dniach do postępowania sprawdzającego dołączono zawiadomienia w tej sprawie złożone przez 3 posłów na Sejm RP. Podczas trwającego przez okres ponad 8 miesięcy postępowania sprawdzającego (od 29 stycznia do 11 października 2019 r.) siedmiokrotnie

przesłuchano G.B. na te same lub pozostające bez znaczenia dla oceny prawnej zdarzenia okoliczności, w sytuacji gdy odpowiedzi na pytania dotyczące okoliczności mających znaczenie można było uzyskać już podczas pierwszego przesłuchania (np. w zakresie kwoty wskazywanej w zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa). Od strony merytorycznej przesłuchania w dużej mierze koncentrowały się na prowadzonej przez ww. działalności gospodarczej w Polsce, np. w kontekście prawidłowości prowadzenia przez spółki spraw podatkowych. Równoległe do prowadzonych przesłuchań organa skarbowe wszczynały kontrole skarbowe w tych spółkach, między innymi do akt postępowania wpłynęło pismo Naczelnika Pierwszego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego w Warszawie z dnia 4 marca 2019 roku z informacją o działaniach podjętych wobec jednej ze spółek w związku z niezłożeniem przez nią plików JPK. Z pisma i załączników wynikało, że podjęto wobec tej spółki czynności sprawdzające w zakresie podatku od towarów i usług.

Prokuratora referenta nie interesowały okoliczności związane z ustaleniem zaistnienia znamion przestępstwa z art. 286 § 1 k.k., na czym miało polegać wprowadzenie w błąd pokrzywdzonego, natomiast wielokrotnie dopytywano o umowy zawarte przez pokrzywdzonego ze spółką Srebrna, mając od początku świadomość, że pokrzywdzony podjął działania zmierzające do realizacji przedsięwzięcia deweloperskiego na podstawie ustnych uzgodnień i żadnych umów nie podpisywał. Z kolei pytania pełnomocników pokrzywdzonego dotyczące np. księdza S., który otrzymać miał pieniądze w zamian za zgodę na przystąpienie Fundacji do przedsięwzięcia, były przez przesłuchującą uchylane. Pomimo iż w toku postępowania sprawdzającego pokrzywdzony został przesłuchany siedem razy, to i tak prokurator referent nałożyła na niego kary pieniężne po 3.000 zł za niestawiennictwo na wezwanie. Wszystkie te kary zostały uchylone przez Sąd Okręgowy w Warszawie, po rozpoznaniu zażaleń pełnomocników pokrzywdzonego. W dniu 11 października 2019 roku wydane zostało postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa odnośnie obu czynów, tj. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i z art. 258 § 1 k.k. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec braku ustawowych znamion czynu zabronionego. Za zbędne uznać należy przytaczanie argumentów merytorycznych wyrażonych w decyzji o odmowie wszczęcia śledztwa, albowiem mają one specyficznie rozłożone akcenty i koncentrują się wyłącznie na osobie J.K. i chęci jego ekskulpacji. Powyższe rozstrzygnięcie zostało utrzymane w mocy przez sąd, który nie uwzględnił zażalenia pełnomocników pokrzywdzonego.

Badający **ocenił powyższą decyzję za przedwczesną**. Jego zdaniem okoliczności wskazane w pisemnym zawiadomieniu o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, uzupełnione w toku pierwszego przesłuchania zawiadamiającego, wskazywały na uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa i wymagały wszczęcia śledztwa. Przeprowadzenie niniejszego postępowania w formie postępowania sprawdzającego, a *de facto* śledztwa, uzasadnione było względami

pozamerytorycznymi, czyli - jak należy sądzić - dążeniem do uniknięcia przesłuchania J.K. w charakterze osoby podejrzewanej. Z tego powodu naruszono nie tylko termin, w którym zawiadamiający powinien zostać poinformowany o wszczęciu bądź odmowie wszczęcia postępowania, ale także dopuszczono się obchodzenia innych przepisów procedury karnej, np. art. 307 § 2 k.p.k., który mówi, że w postępowaniu sprawdzającym nie przeprowadza się czynności wymagających spisania protokołu (referent sporządziła notatkę urzędową z zapoznania się z fotokopią akt sprawy o sygn. I C 166/19 Sądu Okręgowego w Warszawie, zamiast protokołu oględzin akt) i art. 174 k.p.k., który mówi, że dowodu z wyjaśnień oskarżonego lub z zeznań świadka nie wolno zastępować treścią pism, zapisków lub notatek urzędowych. Referent uzyskała i przeanalizowała protokół przesłuchania w charakterze świadka J.K. z postępowania o sygn. akt PO I Ds 37.2019 Prokuratury Okręgowej w Warszawie, po czym w dużej mierze oparła na tym protokole decyzję o odmowie wszczęcia śledztwa. Załączanie do akt sprawy kopii akt innych postępowań, w tym protokołów zeznań świadków oceniono krytycznie. Skoro prokurator widział potrzebę uzyskania dla prawidłowej oceny stanu faktycznego zeznań innych osób niż zawiadamiający, a miał świadomość treści art. 307 k.p.k., powinien postępowanie wszcząć, tym bardziej, że czynności sprawdzające w niniejszej sprawie trwały ponad osiem miesięcy.

Nie przesądzając o końcowym rezultacie śledztwa, w sprawie tej niezbędnym jest podjęcie przedmiotowej sprawy i wydanie postanowienia o wszczęciu śledztwa. Zachodzi również konieczność podjęcia spraw, które na podstawie wyłączonych materiałów z przedmiotowego postępowania, zostały zakończone wydaniem postanowień o odmowie wszczęcia śledztwa z art. 296a k.k. i z art. 296 § 1 i 3 k.k. (sygn. akt PO III Ds 244.2019 i sygn. akt PO III Ds 245.2019), bez wykonania jakichkolwiek czynności. Ponowne połączenie postępowań o sygn. PO III Ds 33.2029 i sygn. PO III DS 244.2019, a nadto zaplanowanie czynności procesowych poprzez przesłuchanie w charakterze świadków m.in. osób uczestniczących w rozmowach na temat tego przedsięwzięcia, prawników jak również samego J.K., księdza S. - pozwoli na ustalenie prawidłowego stanu faktycznego, jego ocenę prawnokarną, a w konsekwencji podjęcie prawidłowej decyzji merytorycznej w przedmiotowej sprawie.

Wskazać również należy, że sprawa była przedmiotem zainteresowania Prokuratury Regionalnej w Warszawie, której na bieżąco przekazywano informacje o aktualnym jej stanie, jak również Michała Ostrowskiego Dyrektora Departamentu do Spraw Przestępczości Gospodarczej Prokuratury Krajowej, któremu przesyłano protokoły z przesłuchania G.B. po wykonaniu czynności z jego udziałem. Ponadto Prokuratura Krajowa nie reagowała, a wręcz oficjalnie usprawiedliwiała długotrwałość prowadzonego postępowania sprawdzającego. W odpowiedzi na interpelację Pana Posła Krzysztofa Brejzy z dnia 14 maja 2019 r. Zastępca Prokuratora Krajowego wskazała, że cyt.

“postanowienie o wszczęciu postępowania przygotowawczego - zgodnie z treścią art. 303 k.p.k. - wydaje się, jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa. W sprawie zawiadomienia G.B. takich ustaleń dotychczas nie poczyniono. Stąd konieczność dalszego prowadzenia postępowania sprawdzającego. Termin wskazany w art. 307 § 1 k.p.k. jest terminem instrukcyjnym”.

21) Wykorzystanie środków unijnych na organizację kongresu klimatycznego przez Solidarną Polskę

W sprawie o sygn. akt **PO II Ds 202.2016** Prokuratury Okręgowej w Warszawie prowadzone było postępowanie z zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z dnia 22 listopada 2016 r. dotyczącego organizacji w dniach 29-30 kwietnia 2009 r. XVIII Kongresu Europejskiej Partii Ludowej, do której należy Platforma Obywatelska i PSL. Zdaniem zawiadamiającego, kongres sfinansowany był ze środków EPP, co stanowiło złamanie przepisów zabraniających finansowanie kampanii (w tym wypadku do europarlamentu) ze środków pozyskiwanych z zagranicy, kongres ten miał być inauguracją kampanii wyborczej. Postanowieniem z dnia 16 grudnia 2016 r. do tego zawiadomienia dołączono sprawę o sygn. PO II Ds 178.2016 dotyczącą wyłudzenia dotacji z UE przez członków zarządu Solidarna Polska, przeznaczonych na organizację kongresu klimatycznego na 800 osób w Krakowie w dniu 30 czerwca 2013 r., którego nigdy nie zorganizowano. Unijne środki miały być przeznaczone na organizację, w tym samym dniu, w kinie „Kijów” partyjnej konwencji pod hasłem „nowe państwo, nowa konstytucja”. W uzasadnieniu postanowienia o połączeniu spraw wskazano, że zachodzi łączność przedmiotowa, a mianowicie podejrzenie dotyczące wyłudzenia dotacji z Unii Europejskiej oraz związane z tym nieprawidłowości w zakresie finansowania partii politycznych. Zawiadomienie z dnia 17 listopada 2016 r. złożone przez partię polityczną „Nowoczesna” dołączono więc do sprawy o sygn. akt PO II Ds 202.2016. W dalszej kolejności dołączono kolejne zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa dotyczące zorganizowania w dniu 19 listopada 2016 r. na Stadionie Narodowym w Warszawie II Kongresu Lewicy z inicjatywy SLD i Partii Europejskich Socjalistów. W dniu 26 stycznia 2017 r. prokurator będąca na delegacji w Prokuraturze Okręgowej w Warszawie wszczęła śledztwo w sprawach:

- w bliżej nieustalonym czasie i miejscu w celu uzyskania dla siebie dotacji ze środków budżetu UE na określony cel związany z organizacją XVIII Kongresu Europejskiej Partii Ludowej, który odbył się w dniach 29 – 30 kwietnia 2009 r. w Warszawie, przedkładając poświadczający nieprawdę albo nierzetelny dokument albo nierzetelne, pisemne oświadczenie dotyczące

okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania ww. wsparcia finansowego, tj. o czyn z art. 297 § 1 k.k.;

- w bliżej nieustalonym czasie i miejscu, w celu uzyskania dla siebie dotacji ze środków Europejskiej Partii Ruchu na rzecz Europy Wolności i Demokracji na określony cel związany z organizacją tzw. konferencji klimatycznej, która odbyła się w dniu 30 czerwca 2013 r. w Krakowie, przedkładając nieprawdziwy albo nierzetelny dokument, albo nierzetelne, pisemne oświadczenie dotyczące okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania ww. wsparcia finansowego, tj. o czyn z art. 297 § 1 k.k.;
- w bliżej nieustalonym czasie i miejscu, w celu uzyskania dla siebie dotacji ze środków z budżetu UE na określony cel związany z organizacją II Kongresu Lewicy, który odbył się w dniu 19 listopada 2016 r. w Warszawie, przedkładając nieprawdę albo nierzetelny dokument albo nierzetelne, pisemne oświadczenie dotyczące okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania ww. wsparcia finansowego, tj. o czyn z art. 297 § 1 k.k.

W listopadzie 2017 r. został zmieniony prokurator referent, również na prokuratora będącego na delegacji w prokuraturze okręgowej. Po ponad roku prowadzenia przedmiotowej sprawy, w dniu 16 kwietnia 2018 r. dołączono postępowanie Prokuratury Rejonowej Kielce - Wschód w Kielcach, o sygn. akt PR 4 Ds. 254.2017, dotyczące wykorzystywania niezgodnie z przeznaczeniem środków przekazanych na Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego, w tym na kampanie wyborcze w wyborach samorządowych, wyborach do Parlamentu Europejskiego oraz tych związanych z kampanią parlamentarną w Polsce. Zawiadomienie zostało złożone w dniu 24 listopada 2016 r. przez Jacka Włosowicza, senatora z list PiS VI, IX, X, XI kadencji, deputowanego do Parlamentu Europejskiego VII kadencji, który pełnił funkcję skarbnika w MELD. W kwietniu 2011 r. wystąpił z delegacji PiS w Europarlamencie, pozostając członkiem partii. W grudniu tego samego roku odszedł do Solidarnej Polski, pełnił funkcję skarbnika tej partii. Wskazać należy, że w dniu 24 lipca 2017 roku Prokuratura Regionalna w Warszawie po rozpoznaniu sporu kompetencyjnego wskazała na właściwą jednostkę do dalszego prowadzenia postępowania prokuraturę dotychczas ją prowadzącą, tj. Prokuraturę Rejonową Kielce-Wschód w Kielcach.

Do zmiany tego stanowiska doszło pod wpływem Prokuratury Krajowej. W dniu 30 kwietnia 2019 r. prokurator referent wydał postanowienie o zamknięciu śledztwa, a więc po upływie terminu śledztwa przedłużonego postanowieniem z dnia 26 października 2018 r. do dnia 26 kwietnia 2019 r. przez Prokuraturę Regionalną w Warszawie. Po prawie 5 miesiącach, w dniu 25 września 2019 r. sporządził projekt decyzji, który z uwagami zastępcy Prokuratora Okręgowego w Warszawie Pawła Szpringera, w dniu 14 października 2019 r. został mu zwrócony celem ich uwzględnienia. W dniu

28 października 2019 r. został projekt zaakceptowany przez Pawła Blachowskiego ówczesnego Prokuratora Okręgowego w Warszawie.

W ostatecznej decyzji z dnia 28 października prokurator referent, który w międzyczasie uzyskał tytuł prokuratora Prokuratury Okrękowej w Warszawie, wyodrębnił 12 czynów, z których trzy czyny zostały umorzone na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. - wobec stwierdzenia, iż nastąpiło przedawnienie karalności. W komparycji decyzji rozstrzygnięto nadto: organizację kongresu w 2009 r. (PO, PSL), organizację kongresu klimatycznego (Solidarna Polska - 2013 r.), organizację Kongresu Lewicy (SLD - 2016 r.), organizację konwencji Wielki Projekt (PiS - kwiecień 2015 r.), Konwencji Programowej (Zjednoczona Prawica - lipiec 2015 r.).

Decyzja o umorzeniu sprawy stała się prawomocna z dniem jej sporządzenia, nie uznano bowiem za pokrzywdzonego PE. Zawiadamiających potraktowano jako osoby indywidualne, zostały one jedynie zawiadomione o rozstrzygnięciu, mimo że zawiadomienie z dnia 17 listopada 2016 roku złożył Adam Szłapka Sekretarz Generalny partii Nowoczesna wskazując, iż działa *jako zarząd partii politycznej Nowoczesna*. Dołączanie innych spraw do tego postępowania, które dotyczyło innych zdarzeń, innych podmiotów nie było zgodne z ekonomią procesową i w sposób znaczący przyczyniło się do przedłużenia tego postępowania, braku koncentracji materiału dowodowego i koncepcji na wyjaśnianie poszczególnych wątków. Badana sprawa prowadzona była bez właściwego ukierunkowania, z okresami beczynności. Co więcej w zakresie trzech czynów, tj. wykorzystania środków pochodzących z PE w zakresie organizacji konwencji Wielki Projekt (PiS - kwiecień 2015 r.), konwencji programowej (Zjednoczona Prawica - lipiec 2015 r.), jak również organizacji kongresu klimatycznego (Solidarna Polska - 2013 r.) nie wykonano podstawowych czynności procesowych, które pozwoliłyby na weryfikację wersji zdarzeń prezentowanej przez ówczesnego skarbnika Solidarnej Polski Jacka Włosowicza.

Prokurator referent nie reagował na brak kontaktu i niemożność uzyskania podstawowej dokumentacji dotyczącej organizacji rzekomego kongresu klimatycznego i jego rozliczenia przez E - Komunikacja, nie reagował na zeznania świadka wskazującego, iż firma ta nie ma siedziby pod wskazanym w KRS adresem pod 2011 r. Nie reagował również na informacje z Urzędu Skarbowego w Krakowie o niezłożeniu przez ww. firmę sprawozdania finansowego za 2013 r., nie analizował deklaracji VAT za poszczególne kwartały 2013 r., zignorował także zeznania prowadzącego działalność gospodarczą drugiego podmiotu, który otrzymać miał środki finansowe z tytułu realizacji rzekomych zadań związanych z kongresem klimatycznym, a temu zaprzeczył, nie wykonywał czynności procesowych, które wskazywał we wnioskach o przedłużenie śledztwa. Nie reagował nadto na treść pisma z dnia 21 lutego 2019 r. Fundacji Polska Wielki Projekt, z którego wynika, że Fundacja nie była organizatorem w 2015 r. w Poznaniu Kongresu Polska Wielki Projekt,

bowiem wówczas nie istniała. Organizatorami byli: Stowarzyszenie na rzecz Edukacji Etycznej, AKO, AECER, zatem zachodzi konieczność m.in. przeprowadzenia czynności weryfikujących źródła finansowania i organizacji tych zdarzeń, poprzez zwrócenie się do PE i OLAF.

Prokurator referent niezbyt starannie lub celowo niedokładnie przeanalizował odpowiedź z dnia 16 marca 2017 roku Dyrektora Generalnego ds. Finansów Parlamentu Europejskiego, z której wynika, że:

- analiza PE dotycząca XVIII Kongresu EPP, który odbył się w dniach 29 - 30 kwietnia 2009 r. w Warszawie wykazała, że powyższe wydarzenie leżało faktycznie w interesie EPP i było zgodne z przepisami,
- odnosząc się do wydatków MELD poinformowano, że były one przedmiotem postępowania Europejskiego Urzędu ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF),
- odnosząc się do organizacji Kongresu Lewicy w dniu 19 listopada 2016 r. wskazano, że PE nie posiada dokumentów finansowych za 2016 r., które winny je złożyć do 15 maja 2017 r. i dopiero po tym są weryfikowane.

W odpowiedzi z dnia 25 października 2017 r. Dyrektor Generalny ds. Finansów PE wskazał, że Biuro PE po szczegółowej weryfikacji zarówno przez zewnętrznego rewidenta jak i urzędników stwierdziło, że raport roczny Partii Europejskich Socjalistów (PES) za rok obrotowy 2016 był zgodny z unijnymi przepisami finansowania. Takiej informacji nie uzyskano odnośnie do rozliczenia wydatków MELD. W zakresie wątku organizacji kongresu klimatycznego (Solidarna Polska - 2013 r.) prokurator referent potwierdził, że przedmiotem konferencji z dnia 30 czerwca 2013 r., która odbyła się w Krakowie w kinie Kijów, rzeczywiście w znacznej części poruszane były sprawy krajowe, mniej jednak sprawy dotyczące pakietu klimatycznego były obecne, zdaniem prokuratora wiązały się z polityką krajową, w tym choćby te dotyczące wpływu pakietu klimatycznego na ceny energii w Polsce. Ponadto wskazał, że z MELD (Ruch na rzecz Europy i Wolności) otrzymano program konferencji pt. „Polityka Klimatyczna UE”. Polegało to na prawdzie, tyle że prelegentami byli: Jacek Kurski, Beata Kempa, Patryk Jaki, zaś specjalnymi gośćmi byli: Paweł Kukiz, Piotr Duda, Przewodniczący NSZZ Solidarność i Zbigniew Ziobro. Innych prelegentów nie wymieniono w ww. programie. Z uzasadnienia decyzji wynika także, że koszty związane z organizacją tej konferencji pokryła spółka E- komunikacja, która realizowała zlecenie pochodzące z MELD, środki te zostały rozliczone, zaś PE przyjął rozliczenie w tym zakresie. Dodatkowo wskazał, iż dowodem na to, że konferencja się odbyła stanowią materiały uzyskane z Telewizyjnej Agencji Informacyjnej.

Prokurator referent nie czyniąc żadnych ustaleń, lub nie reagując na pozyskiwane informacje wydał decyzję o umorzeniu opartą na niepełnym materiale dowodowym. Stąd też w uzasadnieniu

decyzji dominuje analiza prawna, natomiast bardzo lakonicznie uzasadnienie odnosi się do materiału dowodowego i jego weryfikacji oraz oceny w kontekście przesłanek o umorzenia o charakterze materialnoprawnym. Badający uznał decyzję o umorzeniu za przedwczesną jeszcze z innych powodów.

Po pierwsze - nie rozstrzygnięto i zaniechano gromadzenia materiału dowodowego w zakresie darowizn przekazanych w latach 2013 - 2014 na rzecz partii Solidarna Polska, ustalenia źródła ich pochodzenia i pośredniego finansowania partii, wyjaśnienia czego domagali się zawiadamiający. Co więcej, takie czynności były wskazywane do wykonania przez pierwszego referenta, drugi zaniechał ich realizacji. Po drugie - w komparacji decyzji brakuje rozstrzygnięcia w zakresie finansowania partii Solidarna Polska. Po trzecie - w zakresie wątków dotyczących wykorzystania środków pochodzących z PE w zakresie organizacji konwencji Wielki Projekt (PiS - kwiecień 2015 r.), konwencji programowej (Zjednoczona Prawica - lipiec 2015 r.), jak również organizacji kongresu klimatycznego (Solidarna Polska - 2013 r.) nie uzyskano odpowiedzi z OLAF co do prawidłowości wykorzystania grantów.

Ocena podjętej decyzji w niniejszej sprawie co do jej przedwczesności jest zgodna z działaniami Prokuratury Okręgowej w Warszawie, która podjęła sprawę i zarejestrowała pod sygn. akt 3041-2.Ds.147.2024. Prokuratura Okręgowa w Warszawie przekazywała do Prokuratury Regionalnej w Warszawie informacje o aktualnym stanie sprawy, jak również o zaplanowanych i wykonanych czynnościach z udziałem świadków. Prokuratura Krajowa również żądała informacji w tym zakresie.

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność rozpatrzenia zachowania prokuratorów pod kątem odpowiedzialności karnej.

22) Oświadczenia majątkowe polityków Zjednoczonej Prawicy

Problemy z oświadczeniami majątkowymi miał m.in. J.S. Pomiedzy latami 2011-2015 śledczy doszukali się nieprawidłowości w jego dokumentach. Postępowanie przygotowawcze w tym zakresie zostało zainicjowane na podstawie wyłączonych materiałów z innego śledztwa. Sprawa została zarejestrowana w Prokuraturze Okręgowej w Warszawie za sygn. akt **PO V Ds 188.2016**. W dniu 30 maja 2016 r. prokurator referent wszczęła śledztwo z art. 233 § 1 i 6 k.k. Ustalenia z kontroli CBA wskazywały, że J.S., w latach 2011 - 2016 poseł VII i VIII kadencji Sejmu RP, w oświadczeniach majątkowych, określając wysokość dochodów w latach 2012, 2013, 2014 i 2015 nie uwzględniał zasobów pieniężnych jego żony, choć pozostawali we wspólności majątkowej. W

oświadczeniu za 2012 r. zataił, że w dniu 29 lutego 2012 r. uzyskał pożyczkę z Kancelarii Sejmu, z funduszu świadczeń socjalnych w wysokości 25 000 zł., a w dniu 31 grudnia 2012 r. zobowiązanie z tego tytułu wynosiło 15 120 zł. Zataił także rzeczywistą wartość diety uzyskanej z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego, wpisując w oświadczeniu majątkowym za rok 2011 kwotę 2 779,41 zł, podczas gdy wpływy zanotowane na rachunku bankowym wskazywały na wypłatę diet w łącznej kwocie 27 385,10 zł. J. S. nie podawał w oświadczeniach majątkowych za lata 2013 - 2015 środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku indywidualnej polisy ubezpieczenia na życie, ze stanem na dzień 31 grudnia 2013 roku – 10 134,67 zł, na dzień 31 grudnia 2014 roku – 11 837,57 zł, na dzień 21 sierpnia 2015 roku – 12 485,82 zł, na dzień 10 listopada 2015 roku - 12 693,40 zł, na dzień 31 grudnia 2015 roku – 12766,83 zł. Niezgodnie ze stanem faktycznie J.S. miał wykazać w oświadczeniu majątkowym za 2012 rok i 2013 rok wielkość zobowiązania wobec Banku. Kredyt gotówkowy z dnia 22 października 2012 roku dotyczył kwoty 190.239,44 zł, a nie jak wskazano 182 358,51 zł., a w oświadczeniu majątkowym za 2012 rok podał kwotę 78.947,36 zł kredytu w innym banku, podczas gdy kredyt ten spłacił w dniu 8 czerwca 2012 roku kwotą kredytu uzyskanego z kolejnego banku. Nie ulega więc wątpliwości, że zachodziło uzasadnione podejrzenie popełnienia m.in. przez J.S. czynów z art. 233 § 1 i 6 k.k. Nadzór prokuratora referenta nad przedmiotowym śledztwem był znikomy, cała inicjatywa dowodowa należała do CBA.

Jedynymi czynnościami procesowymi, jakie podjął prokurator w tej sprawie, to osobiste przesłuchanie osób podejrzewanych, jednak w toku przesłuchań nie dążyła do pogłębienia ustaleń faktycznych, a ograniczyła się do zapisania twierdzeń i ocen przedstawianych przez te osoby. Prokurator referent w dniu 15 maja 2017 roku wydała postanowienie o zamknięciu śledztwa i sporządziła projekt postanowienia o jego umorzeniu. Z zapisu w karcie nadzoru wynika, że z projektem umorzenia zapoznawał się Paweł Szpringer jako Naczelnik Wydziału I Śledczego i opatrzył je uwagami oraz Zastępca Prokuratora Okręgowego Jakub Romelczyk.

Projekt postanowienia o umorzeniu wraz z aktami sprawy przesłano także w dniu 31 sierpnia 2017 r. Sebastianowi Chmielewskiemu – Zastępcy Dyrektora Departamentu Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej, w wykonaniu jego polecenia. Zastępca Dyrektora Departamentu Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej zwrócił akta w dniu 12 września 2017 r. z poleceniem uzupełnienia śledztwa w części dotyczącej oświadczeń J.S., aby ustalić m.in. *dlaczego on sam wykazał się co najmniej niefrasobliwością, nie ustalając, czy żona ma własne konto i jakie zasoby pieniężne na nim zgromadziła oraz czy oboje mieli świadomość konieczności ujawniania wszystkich środków finansowych pozostając we wspólności majątkowej małżeńskiej*. Tak zaprezentowany kierunek uzupełnienia śledztwa, rodzi nieodparte przypuszczenie,

że celem podjęcia dodatkowych czynności było wykazanie, że m.in. *J.S. podał nieprawdziwe dane w oświadczeniu majątkowym nieumyślnie, na skutek braku wiedzy o stanie majątkowym*. Śledztwo zostało uzupełnione i w dniu 15 grudnia 2017 r. prokurator sporządziła postanowienie o jego zamknięciu.

W dniu 8 stycznia 2018 r. akta sprawy zostały ponownie przekazane do Departamentu Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej, które zwrócono do Prokuratury Okręgowej w Warszawie w dniu 15 stycznia 2018 r. Ponadto w wyniku badania stwierdzono, że projekt kolejnego umorzenia nosi datę 12 grudnia 2017 r. i widoczna jest w nim ingerencja ze strony ówczesnego Naczelnika Wydziału V Śledczego Pawła Szpringera, który na str. 35 zawarł uwagę *to nie jest przeoczenie, tylko brak wiedzy o stanie oszczędności żony*, która została uwzględniona przez prokuratora referenta..., a nadto zapis *brak wykazania środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym żony uznać należy za niewiedzę, a nie za wyraz zamiaru popełnienia przestępstwa*.

W dniu 17 stycznia 2018 roku prokurator referent sporządziła postanowienie o umorzenia śledztwa, w którym wyodrębniła 13 czynów dotyczących m.in. zatajenia prawdy i zeznania nieprawdy w dniu 7 listopada 2011 r. w Warszawie w sporządzonym w tym dniu na początek kadencji poselskiej oświadczeniu majątkowym złożonym w dniu 7 listopada 2011 r. Marszałkowi Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej przez posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej VII kadencji oraz w oświadczeniach majątkowych z dnia: 30 kwietnia 2012 r., 26 kwietnia 2013 r., 29 kwietnia 2014 r., 29 kwietnia 2015 r., 28 kwietnia 2016 r. i inne - na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. - wobec braku ustawowych znamion czynu zabronionego. Postanowienie o umorzeniu uprawomocniło się z datą wydania, gdyż jego odpisu nikomu nie doręczano, wobec tego nie podlegało zaskarżeniu. Prokurator referent w uzasadnieniu wykazywała, że oświadczenia majątkowe J.S., mimo, iż były nierzetelne, zostały złożone bez zamiaru podania nieprawdy lub zatajenia prawdy. Dowodziła przy tym, że ujawnił on *niemal całość zgromadzonych na rachunkach bankowych środków pieniężnych. Brak wykazania środków zgromadzonych na rachunku żony prokurator uznała za niewiedzę, a nie wyraz zamiaru popełnienia przestępstwa*. Rozbieżności w stanie środków pieniężnych ujawnionych w oświadczeniach i rzeczywiście wynikających z rachunku bankowego, zdaniem prokurator, wynikały również z nieuwzględnienia wartości polisy na życie. Powierzchnię nieruchomości J.S. wskazał również nieprecyzyjnie, jednak bez zamiaru podania nieprawdy lub zatajenia prawdy. Fakt niewykazania współwłasności w 1/8 budynku, prokurator referent z kolei potraktowała jako przeoczenie, bowiem rzetelnie ujawnił współwłasność położonego pod nim gruntu. Dalej prokurator twierdziła, że *„podobnie, niewykazanie dochodów żony w kontrolowanych oświadczeniach majątkowych nie wyczerpuje znamion czynu z art. 233 § 1 i 6 k.k., brak jest również informacji w*

tym zakresie w uwagach Komisji Etyki Poselskiej". Odnośnie do pożyczki uzyskanej w Kancelarii Sejmu w dniu 29 lutego 2012 r. w kwocie 25 000 zł, prokurator uznała za wiarygodne tłumaczenie J.S., że nie traktował pożyczki jako pożyczki, a jako świadczenie o charakterze socjalnym.

Uzasadnienie umorzenia sprowadzało się więc do wykazania, że co prawda dane podane w oświadczeniach majątkowych są nieprawdziwe, ale nie wyczerpuje to ustawowych znamion z art. 233 § 1 i 6 k.k. ze strony osób je sporządzających, co można oceniać w kategoriach naruszenia zapisu art. 7 k.p.k. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 14 października 2016 r. o sygn. III KK 116/16 odniósł się, po pierwsze do pojęcia „majątku” i przy użyciu dyrektyw wykładni językowej orzekł, że jest to ogół dóbr należących do danej osoby, zaś w znaczeniu cywilistycznym i finansowym „majątek” obejmuje aktywa i pasywa danej osoby, a więc długi i ciężary. Sąd Najwyższy od razu wskazał, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu Administracyjnego pojęcie majątku jest przyjmowane w znaczeniu szerszym (np. wyroki SN z dnia 22 czerwca 2007r. o sygn. SNO 31/07 i z dnia 25 listopada 2014 r. o sygn. SNO 52/14 oraz wyrok NSA z dnia 5 stycznia 2007 r. o sygn. II FSK 1324/05). Po wtóre orzekł, że oświadczenia o stanie majątkowym, jeśli mają być skutecznym narzędziem walki z korupcją, powinny odzwierciedlać prawdziwą sytuację majątkową osoby zobowiązanej. Powinny więc informować rzetelnie nie tylko o aktywach, ale również pasywach, w tym zaciągniętych kredytach i pożyczkach o wartości przekraczającej 10 000 zł. Analogicznej treści argumenty przedstawił Sąd Okręgowy w Sieradzu w wyroku z dnia 1 października 2014 r. o sygn. II Ka 223/14.

Tak zaprezentowana linia orzecznicza znajduje potwierdzenie w poglądach doktryny. Sebastian Kowalski w publikacji *odpowiedzialność karna za podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy w oświadczeniu o stanie majątkowym posła lub senatora* podkreślał w oświadczeniu, w związku, z którym poseł lub senator może podlegać odpowiedzialności, zawarte informacje są niezgodne z prawdą, gdy np. zaniżono wielkość nieruchomości, nie podano wymaganych informacji np. o zaciągniętym zobowiązaniu pieniężnym o wartości ponad 10.000 zł. Autor publikacji zwrócił uwagę, że złożenie fałszywego oświadczenia o stanie majątkowym stanowi przede wszystkim niewywiązanie się z obowiązku nakładanego na funkcjonariusza publicznego, w związku z pełnieniem ważnej funkcji publicznej. Osoba podająca nieprawdę w oświadczeniu działa na szkodę autorytetu instytucji państwowej, w której pełni funkcję publiczną oraz utrudnia pracę służb mających na celu kontrolę pełnienia urzędów publicznych, zgodnie z prawem i zasadami etyki.

Postępowanie powinno być niezwłocznie podjęte i kontynuowane.

23) Fałszywe oświadczenie Ministra Sprawiedliwości

W innej sprawie prowadzonej pod sygn. akt **PO V Ds 121.2016** Prokuratury Okręgowej w Warszawie w dniu 13 kwietnia 2016 r. prokurator wydał postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie złożenia fałszywego oświadczenia Marszałkowi Sejmu w dniu 13 listopada 2015 r. w Warszawie przez Ministra Sprawiedliwości, które miało posłużyć za dowód w postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy o wykonywaniu mandatu posła senatora, mającego polegać na zatajeniu w pisemnym oświadczeniu o stanie majątkowym informacji o osiągniętych w 2015 roku dochodach z Parlamentu Europejskiego, to jest czyn z art. 233 § 1 i 6 k.k. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

Badający uznał decyzję za przedwczesną, a postępowanie wymaga kontynuowania. Oceniając stronę podmiotową należałoby podjąć czynności zmierzające do ustalenia, w jakich okolicznościach złożona została przez Ministra Sprawiedliwości w dniu 4 marca 2016 r. korekta oświadczenia majątkowego. Wątpliwości budzi fakt, że korekta została złożona w dniu, kiedy zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa zostało zarejestrowane przez Biuro Podawcze Prokuratury Krajowej, a informacja o nieuwzględnieniu w oświadczeniu majątkowym odprawy 4 marca 2016 r. stała się informacją medialną. W sprawie nie zażądano z Parlamentu Europejskiego informacji o wysokości odprawy, jaką europoseł otrzymał po zakończeniu VII kadencji Parlamentu Europejskiego, aby móc ją zweryfikować z treścią złożonej korekty do oświadczenia majątkowego.

24) Oświadczenia majątkowe posła

Z akt sprawy o sygn. **PO I Ds 133.2016** Prokuratury Okręgowej w Warszawie wynika, że w dniu 19 października 2016 r. do Prokuratury Okręgowej w Warszawie wpłynęło z Prokuratury Regionalnej w Warszawie pismo Zbigniewa Nowaka z dnia 7 października 2016 roku stanowiące zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przez A.M. polegającego na złożeniu fałszywych oświadczeń majątkowych. W swoim piśmie, zawiadamiający powołuje się na artykuł prasowy Gazety Wyborczej sugerujący, że A.M. był członkiem zarządu stowarzyszenia „Friends of Poland” oraz firmy „Park Strategies”, z siedzibą w USA, gdy tymczasem w swoich oświadczeniach majątkowych nie ujawnił on swojego członkostwa w zarządach wzmiankowanych podmiotów.

Sprawę zarejestrowano w Prokuraturze Okręgowej w Warszawie w dniu 20 października 2016 r. Notatką urzędową z dnia 20 października 2016 r. do akt sprawy załączono skany oświadczeń

majątkowych A.M. za lata 2011 - 2015 oraz rejestru korzyści z 2012 r. Notatką urzędową z dnia 21 października 2016 r. do akt sprawy załączono kopię, zamieszczonego na stronie internetowej www.friendsofpoland.org, komunikatu prasowego z dnia 30 września 2016 r. Johna Zagarnę - Rzecznika Prasowego firmy Park Strategies wskazującego, że „Friends of Poland” jest tylko stroną internetową, która służyła jako źródło informacji na temat prac prowadzonych przez senatora D’Amato w celu wsparcia NATO. Notatką urzędową z dnia 24 października 2016 r. do akt sprawy załączono kserokopie artykułów prasowych z Gazety Wyborczej pt. „Nowojorsko-smoleński łącznik Macierewicza” z 1-2 października 2016 r. oraz pt. „Nowojorsko-smoleński łącznik Macierewicza, cd. Black Hawk wylądował” z 15-16 października 2016 roku.

Notatką urzędową z dnia 24 października 2016 roku do akt sprawy załączono płytę CD z nagraniem wywiadu z Tomaszem Piątkiem z dnia 1 października 2016 r. pt. „Alfonse D’Amato. Nowojorsko-smoleński łącznik Macierewicza?” zamieszczonym na stronie internetowej „wyborcza.pl”. Notatką urzędową z dnia 24 października 2016 r. do akt sprawy załączono wydruki z oficjalnej strony internetowej firmy Park Strategies LLC. Postanowieniem z dnia 27 października 2016 r. do sprawy o sygn. akt PO I Ds 133.2016 włączono materiały sprawy o sygn. akt PO I Ds 135.2016 tej Prokuratury, w związku z tożsamymi zakresami przedmiotowymi i podmiotowymi obu spraw.

W dniu 10 listopada 2016 r. do Prokuratury Okręgowej w Warszawie wpłynęły z Kancelarii Sejmu poświadczone za zgodność kopie oświadczeń majątkowych, zeznań podatkowych oraz rejestrów korzyści złożonych przez posła A.M. w latach 2011-2015. W aktach sprawy znajduje się również wydruk z komercyjnej strony internetowej www.krs-online.com.pl, dotyczący podmiotu Friends of Poland sp. z o.o. w likwidacji. W dniu 21 listopada 2016 roku w przedmiotowej sprawie wydano postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie złożenia w dniach 4 listopada 2011 roku, 30 kwietnia 2012 roku, 30 kwietnia 2013 roku, 30 kwietnia 2014 roku, 30 kwietnia 2015 roku, 21 sierpnia 2015 roku w Warszawie przez A.M. fałszywego oświadczenia odebranego pod rygorem odpowiedzialności karnej przewidzianej w art. 36 ust. 9 ustawy z dnia 9 maja 1996 roku o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz.U. 2016.1510 j.t.) poprzez zatajenie prawdy w oświadczeniach majątkowych odpowiednio z dni 2 listopada 2011 roku, 27 kwietnia 2012 roku, 30 kwietnia 2013 roku, 29 kwietnia 2014 roku, 30 kwietnia 2015 roku, 18 sierpnia 2015 roku, w zakresie członkostwa w zarządzie „Friends of Poland” i „Park Strategies”, to jest sześciokrotnego popełnienia czynu z art. 233 § 6 k.k. w zw. z art. 233 § 1 k.k. - wobec stwierdzenia, że czyny nie zawierają znamion czynu zabronionego, tj. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

W uzasadnieniu decyzji końcowej wskazano m.in., że z komunikatu prasowego z dnia 30 września 2016 roku zamieszczonego na stronie internetowej „Friends of Poland”:

www.friendsofpoland.org jednoznacznie wynikało, że „Friends of Poland” jest tylko i wyłącznie stroną internetową, która służyła jako źródło informacji na temat prac prowadzonych przez senatora D'Amato w celu wsparcia szczytu NATO, a nazwisko ministra A. M. zostało umieszczone na stronie internetowej omyłkowo, bez jego zgody. Dalej podniesiono, że dane z Krajowego Rejestru Sądowego również nie potwierdziły, aby A.M. był członkiem organów podmiotu „Friends of Poland”. W dalszej części uzasadnienia argumentowano, że z informacji zawartych na stronie internetowej „Park Strategies” jednoznacznie wynikało, iż nie jest to spółka, a jedynie wiodąca firma w USA zajmująca się komunikacją z organami rządowymi. Nadto z oświadczenia Rzecznika Prasowego „Park Strategies” wynikało, że nikt z osób reprezentujących Ministerstwo Obrony Narodowej nie pobierał korzyści finansowej z „Park Strategies”. W pierwszej kolejności, należy zauważyć, że budzi wątpliwości wiarygodność informacji zawartych w komunikacie prasowym „Park Strategies LLC” z dnia 30 września 2016 r., na którym to m.in. oparto ustalenia w przedmiotowym postępowaniu. Wbrew treści tego komunikatu „Friends of Poland”, nie był wyłącznie stroną internetową, a podmiotem posiadającym osobowość prawną, działającą w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Fakt taki wynikał już z danych z Krajowego Rejestru Sądowego znajdujących się w aktach analizowanej sprawy. W aktach sprawy znajduje się również niepełny raport z KRS dotyczący „Friends of Poland” sp. z o.o., wydrukowany z komercyjnej strony: www.krs-online.com.pl, która nie jest oficjalną, rządową stroną internetową Krajowego Rejestru Sądowego. Przy czym nie miało to istotnego wpływu na ustalenia faktyczne w sprawie. Na potrzeby prowadzonej analizy aktowej dokonano bowiem sprawdzenia podmiotu „Friends of Poland” w wyszukiwarce KRS na stronie: <https://www.gov.pl/aveb/sprawiedliwosc/wyszukiwarka-krs>.

W toku tego sprawdzenia nie ujawniono w historii wpisów do KRS informacji wskazujących, że A.M. kiedykolwiek był członkiem organu Friends of Poland sp. z o.o. Odnośnie wątku dotyczącego firmy „Park Strategies”, należy podkreślić, że wbrew twierdzeniom zawartym w uzasadnieniu omawianej decyzji końcowej, jest to podmiot, którego forma prawna stanowi odpowiednik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w polskim prawie. Świadczy o tym skrót „LLC” w nazwie tej firmy. Budzi wątpliwości czy ustalenia w zakresie ewentualnego członkostwa A.M. w organach „Park Strategies LLC” oparte jedynie na przywołanym wcześniej komunikacie prasowym i danych ze strony internetowej Park Strategies LLC, (a zatem źródłach prywatnych) stanowią wystarczającą podstawę do formułowania kategorycznych wniosków w tym zakresie. Być może należałoby rozważyć zwrócenie się o przekazanie pożądaných danych (kadrowych) o firmie Park Strategies LLC za lata 2011-2015 do organu publicznego właściwego miejscowo dla tej firmy (z siedzibą 101 Park Avenue, Suite 2506, New York, NY, USA), czyli Stanu Nowy Jork, prowadzącego bazę danych odpowiadającą Krajowemu Rejestrowi Sądowemu. Nie jest wykluczone,

że pozyskanie takich danych urzędowych mogłoby nastąpić - po uprzednim sprawdzeniu technicznych możliwości - drogą elektroniczną poprzez dostęp do strony internetowej właściwego urzędu Stanu Nowy Jork.

Podsumowując, nie przesądzając o zasadności sposobu zakończenia omawianego postępowania, należy stwierdzić, że decyzja końcowa była przedwczesna.

25) Wycofanie aktu oskarżenia przeciwko byłemu posłowi PiS Zbigniewowi K.

W sprawie o sygn. akt **3008-2.Ds.40.2022** Prokuratury Okręgowej w Gdańsku (poprzednia sygn. akt PR 3 Ds. 74.2021 Prokuratury Rejonowej w Gdyni) w dniu 13 stycznia 2022 r. został skierowany akt oskarżenia do sądu, który dotyczył czterech osób, w tym Z.K., któremu zarzucono popełnienia przestępstwa z art. 297 § 1 kk i inne. Sprawa dotyczyła m.in. wyłudzenia z Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości pożyczki w wysokości 2 mln zł na sfinansowanie inwestycji, której ostatecznie nie sflacono. Do tego momentu przedmiotowe postępowanie pozostawało w tzw. monitoringu, tj. kontrolowane było merytorycznie przez prokuratora nadrzędnego z Prokuratury Okręgowej w Gdańsku, trzykrotnie w trakcie podejmowania decyzji incydentalnych o przedłużaniu okresu jego trwania. Każdorazowo ocena procesu gromadzenia materiału dowodowego, zasadności sformułowanych zarzutów, również tych wobec podejrzanego Z.K., a także przyjmowanych kierunków śledztwa nie budziła jakichkolwiek zastrzeżeń. Zaakcentowania wymaga, że kształt aktu oskarżenia sformułowanego pierwotnie w dacie 13 stycznia 2022 roku nie wzbudzał jakichkolwiek zastrzeżeń, również po stronie prokuratorów nadrzędných, sprawujących nad wskazanym śledztwem tzw. monitoring sądowy, z ramienia Prokuratury Okręgowej w Gdańsku.

W dniu 8 lutego 2022 roku z pełną akceptacją spotkały się propozycje wniosków w zakresie kary, sformułowane wobec oskarżonych. Nieuprawniona więc była diametralna zmiana oceny merytorycznej prowadzonego postępowania ujawniona w korespondencji wymienianej między nadrzędnymi jednostkami organizacyjnymi prokuratury, od lutego 2022 roku. W szczególności treść pisma z dnia 23 marca 2022 roku sygnowanego przez Prokurator Regionalną w Gdańsku - Teresę Rutkowską-Szmydyńską, w którym po badaniu akt w trybie § 73 ust. 1 regulaminu prokuratorskiego, wyrażono między innymi pogląd, że decyzję o skierowaniu aktu oskarżenia w niniejszej sprawie uznać należało za przedwczesną, materiał dowodowy wymagał uzupełnienia, a zarzuty skorygowania. Czyniło to koniecznym konwalidowanie wskazanych uchybień, zaś *skomplikowany charakter sprawy*, wymagał objęcia jej zwierzchnim nadzorem służbowym przez Prokuratorę Okręgową w Gdańsku. Kopię powyższego pisma w całości, przy piśmie z dnia 28 marca 2022 roku

prokurator Prokuratury Okręgowej w Gdańsku przekazał do Prokuratury Rejonowej w Gdyni, domagając się jednocześnie realizacji zawartych w powyższym piśmie *poleceń*, zastrzegając jednocześnie, że *po uzyskaniu z Sądu akt i nadaniu numeru „Ds”*, oczekiwał będzie przekazania ww. informacji, w tym również o wykonanych w sprawie czynnościach i ustaleniach.

W piśmie z dnia 31 marca 2022 roku Prokurator Rejonowa w Gdyni zawnioskowała o wyjaśnienie przez jednostkę nadrzędną, czy istotnie *ma nastąpić cofnięcie aktu oskarżenia na zasadzie art. 14 § 2 k.p.k.* – co jak wiadomo, skutkowałoby zaistnieniem ujemnej przesłanki procesowej w postaci braku skargi uprawnionego oskarżyciela i w konsekwencji doprowadziłoby do umorzenia niniejszego postępowania przez Sąd Okręgowy w Gdańsku w oparciu o treść art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. W kontekście poprzednio wymienionej korespondencji w niniejszej sprawie nieuprawnione było stanowisko zaprezentowane przez prokuratora Prokuratury Okręgowej w Gdańsku, zawarte w piśmie z dnia 31 marca 2022 r., w którym ww., powołując się na konsultacje jakie przeprowadził z Zastępcą Prokuratora Okręgowego w Gdańsku - Anną Braun, enigmatycznie lecz jednoznacznie potwierdził, że *w sprawie tej ma nastąpić cofnięcie aktu oskarżenia*. Finalnie powyższe spowodowało, że Prokurator Rejonowa w Gdyni w dniu 1 kwietnia 2022 roku skierowała do Sądu Okręgowego w Gdańsku oświadczenie o cofnięciu w trybie art. 14 § 2 k.p.k. aktu oskarżenia.

Analizując okoliczności niniejszej sprawy, trudno oprzeć się wrażeniu, że kierownictwo ww. powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, wyłącznie **zainteresowane było definitywnym zakończeniem śledztwa, nawet z jawnym i oczywistym pogwałceniem przepisów prawa, wyłącznie w celu jednoczesnej realizacji własnych partykularnych interesów.** Za powyższą oceną przemawia fakt, że realizację działań mających na celu cofnięcie aktu oskarżenia w przedmiotowej sprawie przeprowadzono **poza wiedzę i wolą prokuratora dotychczasowego referenta sprawy.** Nadto - co wymaga szczególnego podkreślenia - z koncepcji cofnięcia spornego aktu oskarżenia w trybie art. 14 § 2 k.p.k., wycofano się dopiero w dacie 12 kwietnia 2022 r., a więc w momencie, w którym o „*znikającym z sądu akcie oskarżenia*” opinia publiczna dowiedziała się z publikacji Gazety Wyborczej opatrzonego tytułem: „*Wyborcza ujawnia: były poseł PIS, wyludzenie 2 mln zł i znikający z sądu akt oskarżenia*”, autorstwa Ewy Ivanovej.

Podsumowując wskazać należy, że merytoryczna analiza przesłanek jakie legły u podstaw podjęcia decyzji w dacie 1 kwietnia 2022 r. o cofnięciu aktu oskarżenia na podstawie art. 14 § 2 k.p.k. w sprawie PR 3 Ds 74.2021 Prokuratury Rejonowej w Gdyni, a także okoliczności wycofania się ze wskazanej decyzji, wyłącznie na skutek medialnego odbioru ww. sprawy wskazuje, że powyższe działania podjęto w sposób całkowicie dowolny i uznaniowy, z oczywistym i rażącym naruszeniem art. 2 § 2 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k., zaś okoliczności sprawy wskazują, iż przy

okazji realizowano własne poza karne, partykularne interesy, próbując przy tym bezprawne działania usprawiedliwić rezultatem „*błędu interpretacyjnego*” jaki miał się pojawić w komunikacji pomiędzy Zastępcą Prokuratora Okręgowego w Gdańsku, a prokuratorem referentem. Powyższe zachowania należy poddać wnikliwej analizie w kontekście art. 231 § 2 k.k.

W dniu 17 września 2024 r. Prokurator Regionalny w Gdańsku skierował zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstw urzędniczych do Wydziału Spraw Wewnętrznych PK.

Sąd Okręgowy w Gdańsku w IV Wydziale Karnym postanowieniem z dnia 9 maja 2022 roku (sygn. akt IV K 20/22), na podstawie art. 344a § 1 i 2 k.p.k., zwrócił sprawę prokuraturze w celu uzupełnienia śledztwa. Sprawa ta w dniu 24 czerwca 2022 roku została zarejestrowana w Wydziale ds Przystępności Gospodarczej w Prokuraturze Okręgowej w Gdańsku za sygn. akt 3008-2.Ds.40.2022. Przedmiotowe śledztwo zostało zakończone w dniu 23 kwietnia 2024 roku skierowaniem do sądu aktu oskarżenia.

Aktualnie sprawa zasadności działań prokuratorów jest prowadzona w Wydziale Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej.

26) Sprawa organizacji wyborów kopertowych

W sprawie o sygn. akt **PO I Ds 74.2020** Prokuratury Okręgowej w Warszawie dotyczącej organizacji wyborów kopertowych na Prezydenta RP w dniu 20 września 2020 r. wydano postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec stwierdzenia, że czyny nie zawierają znamion czynu zabronionego. Na powyższe rozstrzygnięcie zostało złożone odwołanie, które sąd postanowieniem z dnia 25 lutego 2022 r. w określonym zakresie uchylił i wskazał prokuratorowi na konieczność wykonania 20 czynności. Sprawa została zarejestrowana w prokuraturze za sygn. akt PO I Ds 172.2022. Prokurator referent dokonał wyłączeń materiałów do odrębnego postępowania, rejestrując je za nowym numerem 3041-1.Ds.174.2022 lub dołączając je do innych postępowań, np. do sprawy 3041-1.Ds.75.2022, a następnie wydała postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa w niniejszej sprawie.

Badający uznał powyższą decyzję za przedwczesną, wskazał, że rozproszenie spraw o łączności podmiotowo-przedmiotowej było bezpośrednią przyczyną przewlekłości postępowania sprawdzającego, ale także żonglowania przesłankami rzekomo tamującymi dalszy bieg postępowania, co miało miejsce w niniejszej sprawie. W postępowaniu tym widoczne jest szczególne zainteresowanie ze strony Prokuratury Regionalnej w Warszawie, którą informowano o 7 postępowaniach toczących się do szeroko rozumianych przygotowań do wyborów Prezydenta RP.

Nieuzasadnione zakresem działania Departamentu Przystępczości Gospodarczej Prokuratury Krajowej było zainteresowanie wszystkimi sprawami dotyczącymi planowania i przygotowania tzw. wyborów kopertowych, włącznie z uzyskaniem ich akt.

27) Ekspresowe umorzenie sprawy dotyczącej wyborów kopertowych

W kwestii planowanych wyborów kopertowych największym echem w przestrzeni publicznej odbiło się śledztwo o sygn. akt **PR 3 Ds 589.2020** Prokuratury Rejonowej Warszawa-Mokotów w Warszawie w sprawie sprowadzenia niebezpieczeństwa zagrażającego życiu i zdrowiu wielu osób poprzez przedsięwzięcie działań mających na celu przeprowadzenie wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 roku w okresie ogłoszonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 roku Dz. U poz. 491 stanu epidemii w związku z wirusem SARS-CoV-2, tj. o czyn z art. 165 § 1 pkt 1 k.k. Śledztwo to stało się głośne z tego powodu, iż ledwie zostało wszczęte w dniu 23 kwietnia 2020 roku i zmanifestowano ten fakt w przestrzeni medialnej, równie szybko tego dnia ogłoszono jego umorzenie i wydano decyzję merytoryczną. Stąd też śledztwo to określane jest mianem „3-godzinne umorzenie” i już ta okoliczność przesądzała o jego wątpliwym charakterze.

Zawiadomienie w przedmiotowej sprawie wpłynęło do Prokuratury Rejonowej Warszawa - Mokotów w Warszawie za pośrednictwem poczty elektronicznej w dniu 3 kwietnia 2020 roku, dotyczyło popełnienia przestępstwa przez rzecznika partii politycznej Prawo i Sprawiedliwość, działającego w imieniu Prezesa tej partii. Zdaniem zawiadamiającego wymienione osoby podjęły działania zmierzające do przeprowadzenia wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w okresie epidemii COVID 19, narażając życie i zdrowie wyborców. Przypadający na dzień 10 maja 2020 roku termin wyborów zdaniem epidemiologów miał przypadać na wzrost natężenia zachorowań. W treści zawiadomienia przywołano publikację prasową w serwisie polityczek.pl nawiązującą do wypowiedzi posła Radosława Fogła w audycji „Kwadrans polityczny”. Sprawa została zadekretowana w repertorium w dniu 6 kwietnia 2020 roku. W dniu 23 kwietnia 2020 roku prokurator referent zapoznała się z opinią Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Epidemiologów i Lekarzy Zakaźnych, wyrażoną w dniach 19-20 kwietnia 2020 roku, a nadto ze stanowiskiem i opinią Rzecznika Praw Obywatelskich znak VII.602.9.2020 z dnia 22 kwietnia 2020 roku, dotyczącą projektu ustawy o szczególnych zasadach przeprowadzenia wyborów powszechnych Prezydenta RP oraz obowiązującymi aktami prawnymi w tej materii i załączyła je do akt sprawy. Następnym krokiem było wszczęcie w tej sprawie śledztwa. Wydana została tego

samego dnia decyzja o umorzeniu śledztwa na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. z uwagi na stwierdzenie, iż czynu nie popełniono.

Decyzja merytoryczna podjęta bez jakichkolwiek czynności i oparciu się na materiale zgromadzonym w wyniku pozyskania danych z Internetu jest ze wszech miar nieuzasadniona i świadczy o intencjonalnym charakterze. Wpisuje się w określony kontekst działań podejmowanych w kwestii przeprowadzenia tzw. „wyborów korespondencyjnych”. Trzeba bowiem zaznaczyć, iż okoliczności podjęcia decyzji merytorycznej w sprawie, od których nie sposób abstrahować, wykraczają poza sferę racjonalnego odbioru działania prokuratora. Okazuje się bowiem, że tego samego dnia można wszcząć i umorzyć postępowanie bez podejmowania jakichkolwiek czynności.

Niezasadność rozstrzygnięcia wynika z analizy akt sprawy i wydanego postanowienia. Zastępca Prokuratora Rejonowego w treści uzasadnienia przedstawiła bowiem niespójną argumentację odnoszącą się do podstaw prawnych i faktycznych decyzji. Po przedstawieniu krótkiego stanu faktycznego odwołała się do orzecznictwa dotyczącego czynu zabronionego z art. 165 § 1 pkt 1 k.k. zamieszczając kilka tez z judykatów, a następnie zaprezentowała własne konkluzje. Sprowadzały się one do stwierdzenia, że proces legislacyjny dotyczący wyborów jeszcze się toczył, a zatem nie sposób formułować jakichkolwiek kategoriycznych wniosków co do kształtu ww. aktu prawnego i związku przyczynowego pomiędzy jego zapisami, a stanem niebezpieczeństwa w rozumieniu wskazanego przepisu. Poza tym zarzuciła, iż prokurator wszczynając śledztwo sformułowała lakoniczne uzasadnienie nie przedstawiając żadnych argumentów pozwalających na zakwestionowanie tego poglądu, co przy enigmatyczności zawiadomienia nie daje podstaw do kontynuowania postępowania. Rozumowanie to sprowadziło się do konkluzji, że w sytuacji braku podstaw do wszczęcia śledztwa, nie ma przesłanek do jego kontynuowania. W prezentowanej logice rozważań stwierdziła także, że w konkretnych realiach, gdy toczyły się działania zmierzające do przeprowadzenia wyborów w okresie pandemii, podstawą umorzenia będzie stwierdzenie, iż czynu nie popełniono.

W świetle powyższego uwzględniając wszystkie uwarunkowania sprawy postępowanie wymaga kontynuowania. Aktualnie śledztwo zostało podjęte i dołączone do śledztwa o sygn. akt 3041-1.Ds.172.2022 Prokuratury Okręgowej w Warszawie. Jednocześnie w stosunku do prokuratora, który wydał rozstrzygnięcie prowadzone jest postępowanie w Wydziale Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej.

- 28) Sprawa zawiadomień o bezprawnym umorzeniu śledztwa dot. wyborów kopertowych
(PO I Ds. 92.2020)
- 29) Sprawa zawiadomień o bezprawnym umorzeniu śledztwa dot. wyborów kopertowych
(PO I Ds. 189.2020)

W sprawie o sygn. akt **PO I Ds 92.2020** Prokuratury Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie rozpoznawane było zawiadomienie dotyczące przekroczenia uprawnień przez Zastępcę Prokuratora Rejonowego Warszawa - Mokotów w Warszawie wynikających z art. 2 § 2 k.p.k., art. 9 k.p.k., art. 10 k.p.k. w zw. z art. 297 § 1 pkt 1 i 4 k.p.k., art. 2, art. 6, art. 96 § 1 i 2 ustawy Prawo o prokuraturze oraz § 106 i 107 Regulaminu prokuratorskiego w ten sposób, że wbrew obowiązкови prowadzenia postępowania o czyn ścigany z urzędu oraz dokonywania w postępowaniu czynności z urzędu, wbrew obowiązкови ścigania przestępstw, stania na straży praworządności, kierowania się zasadą bezstronności i równego traktowania wszystkich obywateli oraz unikania wszystkiego co mogłoby osłabiać zaufanie do bezstronności prokuratora, przejęła wszczęte w tym dniu przez podległego prokuratora postępowanie przygotowawcze prowadzone za sygn. akt PR 3 Ds 589.2020 w sprawie sprowadzenia niebezpieczeństwa zagrażającego życiu i zdrowiu wielu osób, poprzez przedsięwzięcie działań mających na celu przeprowadzenie wyborów Prezydenta RP w 2020 roku w okresie ogłoszonego na terytorium RP rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 roku stanu epidemii w związku z zakażeniem wirusem SARS-COV-2, to jest podejrzenia popełnienia przestępstwa z art. 165 § 1 pkt 1 k.k., po czym w tym samym dniu nie realizując celów postępowania przygotowawczego, obowiązku ustalenia czy został popełniony czyn zabroniony i czy stanowi on przestępstwo oraz wyjaśnienia okoliczności sprawy, nie dokonując jakichkolwiek czynności procesowych i dowodowych, nie dokonując jakichkolwiek ustaleń dotyczących możliwości dopuszczenia się wskazanego występkę w przewidzianych prawem formach zjawiskowych, sprawstwa polecającego, kierowniczego, podżegania, pomocnictwa oraz form stadialnych przygotowania lub usiłowania, wydała postanowienie o umorzeniu postępowania, czym działała na szkodę interesu publicznego wyrażającego się w ochronie życia i zdrowia, korzystania z przysługujących praw wyborczych, a nadto zaufania obywateli do funkcjonariuszy publicznych i instytucji państwa, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.

W sprawie tej w dniu 31 lipca 2020 roku wydane zostało postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa z uwagi na to, że czyn nie zawiera ustawowych znamion czynu zabronionego.

Kolejne postępowanie w tym samym zakresie prowadzone było za sygn. akt **PO I Ds 189.2020**, zakończyło się również wydaniem postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa w dniu 12 stycznia 2021 roku.

Analiza obu postanowień wskazuje, iż były one nieuzasadnione. Sfera argumentacyjna tych decyzji jest bowiem bardzo pobieżna, zaś postępowania sprawdzające miały wymiar pozorny i nie objęły istoty sprawy. Uzasadnienia decyzji sprowadzały się do kwestii związanych z uprawnieniem prokuratora, w tym prokuratora bezpośrednio przełożonego do wydania postanowienia o umorzeniu śledztwa, czy też jego przejęcia, z pominięciem okoliczności, które towarzyszyły podjęciu decyzji w sprawie o sygn. akt PR 3 Ds 589.2020 Prokuratury Rejonowej Warszawa - Mokotów w Warszawie. Należy zaś pamiętać, iż decyzja wydana została po ujawnieniu faktu wszczęcia przez prokurator referenta w godzinach południowych w dniu 23 kwietnia 2020 r., a już kilka godzin później Rzecznik Prokuratury Okręgowej w Warszawie ogłosił, że postępowanie zostało umorzone. W treści obu decyzji nie tylko pominięto ten aspekt, ale w sposób bardzo pobieżny odniesiono się do meritum sprawy. Zdaniem badającego zaistniałe okoliczności mogą wskazywać na podjęcie decyzji z naruszeniem zasady niezależności prokuratorskiej. Nie budzi wątpliwości, iż w opisanym zakresie powinno być przeprowadzone gruntowne śledztwo z wykonaniem niezbędnych czynności dowodowych pozwalających na ustalenie wszystkich okoliczności związanych z naruszeniem niezależności prokuratora, działaniami Zastępcy Prokuratora Rejonowego, a także okolicznościami podjęcia końcowego rozstrzygnięcia w sprawie o sygn. akt PR 3 Ds 589.2020.

Nieuprawnione przejęcie postępowania i jego zakończenie bez wykonania podstawowych czynności procesowych jest przedmiotem śledztwa prowadzonego w Wydziale Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej.

30) Przygotowanie do wyborów kopertowych

W sprawie o sygn. akt **PO I Ds 100.2021** Prokuratury Okręgowej w Warszawie prowadzone było postępowanie sprawdzające z zawiadomienia Najwyższej Izby Kontroli z dnia 13 maja 2021 roku w sprawie niedopełnienia w okresie od dnia 16 kwietnia 2020 roku do dnia 28 grudnia 2020 roku w Warszawie przez Zarząd Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych S.A. ciążącego na nim obowiązku dołożenia staranności wynikającej z zawodowego charakteru swojej działalności, poprzez podjęcie decyzji o faktycznej realizacji zadań wskazanych w decyzji Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 kwietnia 2020 r. znak BPRM.4820.2.4.2020 - polecającej Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych S.A. realizację działań w zakresie przeciwdziałania COVID-19,

polegających na wydrukowaniu odpowiedniej liczby kart do głosowania, instrukcji głosowania korespondencyjnego oraz oświadczeń o osobistym i tajnym oddaniu głosu na karcie do głosowania, niezbędnych do przeprowadzenia głosowania korespondencyjnego w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 r. oraz wyznaczającej ministra właściwego do spraw wewnętrznych, jako ministra odpowiedzialnego za zawarcie umowy z PWPW S.A. zgodnie z tą decyzją określającą, że finansowanie realizacji polecenia obejmować będzie koszty poniesione przez PWPW S.A. w związku z realizacją polecenia i nastąpi z części budżetowej, której dysponentem jest minister właściwy do spraw wewnętrznych oraz na podstawie umowy zawartej przez ww. ministra z PWPW S.A. - w warunkach niepewności co do szczegółowych warunków i zakresu tych zadań (a także zapewnienia finansowania), w szczególności pomimo niezwrócenia się o uzupełnienie lub wyjaśnienie zawartych w tej decyzji poleceń oraz nie zawarcia umowy z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji, określającej m.in. zasady ich sfinansowania z części budżetowej, której dysponentem jest ten minister, a następnie zawarcie w dniu 28 grudnia 2020 roku w Warszawie niekorzystnej umowy ze Skarbem Państwa - Krajowym Biurem Wyborczym, wyrządzając przy tym PWPW S.A. szkodę majątkową w wielkich rozmiarach w kwocie 1.401.776 zł, tj. o czyn z art. 296 § 1 i 3 k.k.

Po przeprowadzeniu postępowania sprawdzającego w toku, którego przesłuchano przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli, a ponadto zgromadzono obszerną dokumentację dotyczącą wyborów kopertowych w dniu 2 września 2021 roku wydano postanowienie odmowie wszczęcia śledztwa wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

Postanowienie zostało utrzymane w mocy przez Sąd, który w dniu 25 kwietnia 2022 roku nie uwzględnił zażalenia Najwyższej Izby Kontroli. W toku dokonanej analizy stwierdzono jednak, że postępowanie wymaga kontynuowania, albowiem wymaga tego kontekst całościowej oceny działań podejmowanych w 2020 roku w związku z zarządzonymi wyborami. W tym kontekście decyzję uznano za **niezasadną**, a postępowanie zostało podjęte i dołączone do śledztwa 3041-1.Ds.297.2024.

31) Zakup nieruchomości po zaniżonej cenie przez Mateusza Morawieckiego

Za sygn. akt **3047-1.Ds.50.2023** Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu prowadzone było postępowanie zainicjowane przez obywatela, który złożył zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do Prokuratury Krajowej, z której za pośrednictwem Prokuratury Regionalnej we Wrocławiu, przekazano go do Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu, zarejestrowano w dniu 11

maja 2023 r. Zawiadomienie dotyczyło przestępstwa korupcyjnego związanego z kupnem gruntów rolnych przez Premiera RP Mateusza Morawieckiego od Kościoła. W dniu 18 grudnia 2023 r. wydano postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie wyrządzenia znacznej szkody majątkowej w okresie od 1999 do 2004 r. we Wrocławiu, w związku ze sprzedażą nieruchomości po zaniżonej cenie przez Parafię Rzymskokatolicką p.w. św. Elżbiety we Wrocławiu w zamian za przekroczenie uprawnień i przyjęcie korzyści majątkowej, tj. o czyn z art. 296 § 1 k.k. i art. 231 § 1 k.k. i art. 228 § 1 k.k. - wobec braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa (art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k.).

Z uzasadnienia rozstrzygnięcia wynika, że zarówno treść zawiadomienia, jak i zeznania zawiadamiającego nie doprowadziły do ujawnienia żadnych merytorycznych informacji dotyczących okoliczności popełnienia czynu przestępnego poza powszechnie powielaną publicystyką i powielanymi hasłowo faktami pojawiającymi się w przestrzeni medialnej co jakiś czas, które były już weryfikowane w ramach prowadzonych postępowań karnych. **Zdaniem badającego postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa wydano przedwcześnie**, bez zapoznania się chociażby z materiałami, o które wcześniej występowano. Nie znajduje oparcia w zgromadzonych materiałach zawarte w uzasadnieniu postanowienia stwierdzenie, iż okoliczności będące przedmiotem zawiadomienia były weryfikowane w ramach prowadzonych postępowań karnych. Analiza zgromadzonych (aczkolwiek niepełnych) materiałów sprawy wskazuje, że badaniu w toku uprzednio prowadzonych postępowań podlegały nieprawidłowości związane z przekazaniem nieruchomości na rzecz Kościoła Rzymskokatolickiego, w tym o charakterze korupcyjnym, związanych jednak z zachowaniami - jak można domniemywać z materiałów sprawy - funkcjonariuszy publicznych zatrudnionych w Agencji Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy we Wrocławiu, czy też w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim we Wrocławiu, w żadnej mierze nie podlegał natomiast badaniu wątek wskazany w zawiadomieniu związany z relacjami Mateusza Morawieckiego z ks. płk Sławomirem Ż., ich ewentualnymi późniejszymi kontaktami po zawarciu umowy sprzedaży nieruchomości oraz okolicznościami awansu Sławomira Ż. i uzyskanej przez niego nominacji generalskiej, do której niezbędna była kontrasygnata ówczesnego Prezesa Rady Ministrów - Mateusza Morawieckiego.

Zauważyć należy, że to w tych zdarzeniach zawiadamiający upatrywał czynu o charakterze korupcyjnym. Wskazywał on, że sama sprzedaż nieruchomości przez proboszcza Parafii p.w. św. Elżbiety po zaniżonej cenie stanowiła działanie na szkodę Kościoła - co wobec faktu, iż parafia posiada osobowość prawną mogłoby być rozważane także w kontekście naruszenia przez proboszcza tejże parafii przepisu art. 296 k.k., wobec ustaleń, że rzeczywista wartość sprzedawanych nieruchomości była istotnie wyższa niż przyjęto to w umowie sprzedaży. Zarówno z opisu czynu

zawartego w konkluzji postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa z dnia 18 grudnia 2023 roku, jak i z zarządzeń dotyczących doręczenia odpisu postanowienia stronom (w tym pokrzywdzonym) nie wynika, aby parafia była uznana za osobę pokrzywdzoną.

Postępowanie było w zainteresowaniu Prokuratury Regionalnej we Wrocławiu. Z karty nadzoru wewnętrznego akt podręcznych wynika, że w dniu 12 maja 2023 r. Naczelnik 1 Wydziału Śledczego Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu, przydzielając sprawę do referatu prokuratora i opisując zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa wskazał, że *Przedmiotem tego zawiadomienia miało być już wielokrotnie sprawdzane i weryfikowane zdarzenie związane z nieprawidłowościami w związku z nieodpłatnym przekazaniem w okresie 1999 - 2004 r. m. in na rzecz aktualnego Prezesa Rady Ministrów - Pana Mateusza Morawieckiego nieruchomości od Kościoła, które wówczas zakwalifikowano z art. 296 § 1 k.k., art. 231 § 1 k.k., art., 228 § 1 k.k. i ewentualnie inne.* W dalszej części zapisu zawarto stwierdzenie, że wątek dotyczący przedmiotu zawiadomienia mógł być prowadzony w Prokuraturze Regionalnej we Wrocławiu pod nr Ap V Ds 5/09, a nadto, że *Odnosząc się do meritum tej sprawy (pisownia oryginalna) stwierdzono, że treść zawiadomienia nie zawiera żadnych merytorycznych informacji poza powszechnie znaną publicystyką i powielanymi hasłowo faktami pojawiającymi się w przestrzeni medialnej co jakiś czas. Z uzyskanej wiedzy – faktu notoryjnego – wynikało, że informacje te, mimo ich wielokrotnego powtarzania były już weryfikowane w ramach zakończonego śledztwa, które z tut. jednostki przekazano do jednostki nadrzędne. Sformułowania zbliżone do zacytowanych znalazły się w uzasadnieniu postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa w niniejszej sprawie.*

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność rozpatrzenia zachowania prokuratorów pod kątem odpowiedzialności karnej.

32) Raport Podkomisji do Ponownego Zbadania Wypadku Lotniczego w dniu 10 kwietnia 2010 r.

W sprawie o sygn. **akt 3041-1.Ds.189.2022** Prokuratury Okręgowej w Warszawie prowadzone było postępowanie w sprawie przekroczenia w dniu 10 sierpnia 2021 r. w Warszawie w siedzibie Podkomisji do Ponownego Zbadania Wypadku Lotniczego uprawnień przez ustalonych funkcjonariuszy publicznych poprzez poświadczenie nieprawdy w treści *raportu z badania zdarzenia lotniczego z udziałem TU 154 M nr 101 z dnia 10 kwietnia 2010 r. nad lotniskiem Smoleńsk – Siewiernyj na terytorium Federacji Rosyjskiej* co do okoliczności, mających znaczenie prawne, dotyczących przyczyn tego zdarzenia, posługując się przy tym jako autentycznymi przerobionymi

dokumentami w ww. raporcie oraz niszcząc i zmieniając bez uprawnień zapis istotnych informacji, co stanowiło jednocześnie działanie na szkodę interesu publicznego oraz utrudnienie postępowania karnego poprzez pomoc sprawcy przestępstwa w uniknięciu odpowiedzialności karnej, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. w zb. z art. 239 § 1 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zb. z art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

W dniu 25 października 2022 r. wydano postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia po uzyskaniu raportu w wersji elektronicznej i dołączeniu dwóch oświadczeń oraz jednego stanowiska opublikowanych na stronie internetowej Podkomisji.

Badający ocenił decyzję jako przedwczesną. Należy zwrócić uwagę, że przedmiotem zawiadomień inicjujących omawiane postępowanie były zagadnienia o wysokim stopniu skomplikowania, których rzetelne i obiektywne wyjaśnienie wymagałoby dużego, czasochłonnego nakładu pracy. Ponadto mając na uwadze ograniczenia dowodowe postępowania sprawdzającego, poczynienie pogłębionych ustaleń faktycznych koniecznych do przeprowadzenia analizy kryminalnej, poprzedzającej decyzję merytoryczną, jest z oczywistych względów niemożliwe. Podnieść należy, że przedmiotem analizy w toku omawianego postępowania był wydruk niepodpisanego Raportu Podkomisji datowanego na 10 sierpnia 2021 r. pozyskany ze strony internetowej. Zważywszy na dużą odległość czasową pomiędzy wskazaną datą widniejącą na raporcie na stronie internetowej podkomisji, a datą przekazania tego raportu Ministrowi Obrony Narodowej w dniu 14 kwietnia 2022 r. nie można wykluczyć, że raport datowany na 10 sierpnia 2021 r. nie był ostateczną wersją tego dokumentu. Należy również zauważyć, jak wynika z akt sprawy 3041-l.Ds.189.2022, że zapoznanie się z 338 stronicowym Raportem Podkomisji z dnia 10 sierpnia 2021 r., zapoznanie się z bogatym orzecnictwem sądowym dotyczącym przepisów z art. 231 § 1 k.k., 271 § 1 k.k., art. 270 § 1 k.k., art. 268 k.k., art. 239 § 1 k.k. oraz opracowanie obszernej decyzji merytorycznie kończącej to postępowanie zajęło prokuratorowi referentowi jeden dzień.

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność rozpatrzenia zachowania prokuratorów pod kątem odpowiedzialności służbowej.

33) Sprawa mieszkania Prezesa PKN Orlen S.A.

W sprawie o sygn. akt **PO I Ds 64.2020** Prokuratury Okręgowej w Warszawie prowadzone było postępowanie, dotyczące nabycia jesienią 2018 r. m.in. przez Daniela O. podczas pełnienia przez niego stanowiska Prezesa Zarządu PKN Orlen S.A. od podmiotu należącego do Grupy Profbud sp. z o.o. mieszkania o powierzchni 187 metrów², położonego w Warszawie. Daniel O. miał za niego

zapłacić około 1.290.000 złotych, czyli 6.900 złotych za metr kwadratowy, przy czym cena rynkowa mieszkania pod tym adresem wynosiła 12.500 złotych. Porównanie tych cen powoduje, że Daniel O. zapłacił za mieszkanie ponad milion złotych mniej niż wynosiła wartość rynkowa nieruchomości. W dniu 8 lipca 2021 r. prokurator referent sporządził postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa z art. 228 § 1 k.k. wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego, na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

Badający stwierdził, że powyższe rozstrzygnięcie w sposób oczywisty było niezasadne. W zakresie poprzedzającym wydanie postanowienia odmowie wszczęcia śledztwa ukierunkowanie postępowania było wadliwe. W ogóle nie rozważono jedynej prawidłowej kwalifikacji prawnej z art. 296a k.k. Fakt, iż w zawiadomieniu wskazano art. 228 k.k. nie ma jakiegokolwiek znaczenia, albowiem to organ procesowy dokonuje subsumpcji.

Aktualnie postępowanie zostało wszczęte w kierunku art. 296a k.k. i jest w toku (sygn. akt 30414.Ds.159.2024).

34) Darowizna środków ochrony osobistej na rzecz Watykanu

W sprawie o sygn. akt **PO II Ds 45.2020** Prokuratury Okręgowej w Płocku, dotyczącej nadużycia udzielonych uprawnień w dniu 5 maja 2020 r. w Warszawie przez Prezesa Zarządu Polskiego Koncernu Naftowego Orlen S.A. zobowiązanego do zajmowania się sprawami majątkowymi i działalnością gospodarczą tej Spółki, a polegającego na dokonaniu darowizny środków ochrony osobistej w postaci maseczek, kombinezonów i płynów dezynfekcyjnych do walki z SARS-CoV-2 na rzecz Fundacji Orlen z przeznaczeniem na dalszą darowiznę na rzecz Urzędu Dobroczynności Apostolskiej z/s w Watykanie reprezentowanego przez Jałmużnika Papieskiego i wyrządzenia w ten sposób wskazanej spółce szkody majątkowej w wielkich rozmiarach w kwocie 4.237.236,15 złotych, stanowiących wartość darowanych przedmiotów, to jest o czyn z art. 296 § 1 i 3 k.k., w dniu 30 lipca 2020 roku wydano decyzję o odmowie wszczęcia śledztwa wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera ustawowych znamion czynu zabronionego, na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

Badający uznał powyższe rozstrzygnięcie za niezasadne. Stwierdził jednocześnie, że została ona oparta o szczątkowy materiał dowodowy, nie pozwalający na podjęcie właściwej decyzji w tej sprawie. Badający wskazał, iż nawet tak szczupłe, jednoźródłowe dowody nie zostały komplementarnie ocenione pod względem faktycznym i prawnym, w kontekście czynów wynikających z zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Aktualnie postępowanie

zostało podjęte za sygn. akt 3029-2 Ds.32.2024, wydano postanowienie o wszczęciu śledztwa w przedmiotowej sprawie, realizowane są czynności procesowe.

35) Nieuprawnione zatrudnianie bliskich w fundacji PKN Orlen SA

W sprawie o sygn. akt **3041-3.Ds.37.2022** Prokuratury Okręgowej w Warszawie, prowadzone było postępowanie w kierunku art. 296a § 1 k.k. i inne. Dotyczyło zdarzeń, które miały miejsce w okresie od stycznia do 25 lutego 2021 r. i obejmowały osobę Wiceprezesa Zarządu PKN ORLEN S.A. Po przeprowadzeniu postępowania przygotowawczego w dniu 13 stycznia 2023 r. zostało sporządzone postanowienie o umorzeniu śledztwa, na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. - wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego. Zdaniem badającego postępowanie nie zostało właściwie ukierunkowane, co w konsekwencji doprowadziło do uzyskania niekompletnego materiału dowodowego, który dodatkowo nie został właściwie oceniony w trakcie podejmowanej w jego toku decyzji końcowej o umorzeniu przedmiotowego śledztwa; z tego powodu **postanowienie zostało uznano za niezasadne**. Sprawa została podjęta, czynności procesowe sukcesywnie są kontynuowane za sygn. akt 3041-3.Ds. 84.2024.

36) Żądanie zatrudnienia jako forma uzyskania korzyści majątkowej

Sprawa o sygn. akt **PO III Ds 218.2019** Prokuratury Okręgowej w Warszawie dotyczyła żądania w lutym 2019 r. w Warszawie przez osobę pełniącą funkcję kierowniczą w Polskim Koncernie Naftowym Orlen S.A. korzyści majątkowej dla określonej osoby w postaci zatrudnienia w BERM S.A. sp.k. w zamian za nieokreślone niedopuszczalne czynności preferencyjne na rzecz tej spółki, tj. o czyn z art. 296 a § 1 k.k. Została zakończona wydaniem postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego, która została uznana za bezzasadną. Podjęte czynności zostały bowiem do przesłuchania zawiadamiającego bez ich weryfikacji i ustalenia innych istotnych okoliczności podniesionych w zawiadomieniu, w tym przesłuchania osób mogących mieć istotne wiadomości w ich zakresie.

37) Powoływanie się na wpływy przez byłego europoła Ryszarda C.

Sprawa o sygn. akt **PO I Ds 30.2019** Prokuratury Okręgowej w Warszawie została zapoczątkowana zawiadomieniem o podejrzeniu popełnienia przestępstwa złożonym przez posła ówczesnej koalicji rządzącej, a dotyczące powoływania się w bliżej nieustalonych miejscach i czasie, jednak nie wcześniej niż w sierpniu 2016 r. i nie później niż do dnia 08 stycznia 2019 r. przez posła do Parlamentu Europejskiego R. Cz. na wpływy w instytucji państwowej, tj. w Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, w zamian za korzyść osobistą lub majątkową w nieustalonej kwocie, albo jej obietnicę, tj. o czyn z art. 230 § 1 k.k.

Postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa z 3 lipca 2019 r. zostało wydane po przyjęciu braku znamion czynu zabronionego, tj. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. Nie dość, że zostało ono wydane po **pięciomiesięcznym postępowaniu sprawdzającym**, to okazało się **niezasadne i przedwczesne**. Prokurator referent nie poczynił żadnych ustaleń, poza zebraniem i to nie wszystkich protokołów przesłuchania świadków z innego postępowania. W szczególności za nieuprawnione należało uznać twierdzenie prokuratora, iż zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa było ogólnikowe, albowiem nie stanowi przeszkody i nie zwalnia prokuratora z obowiązku jego doprecyzowania poprzez protokolarnie przyjęcie zawiadomienia i ewentualne przesłuchanie w charakterze świadka zawiadamiającego. Uznano także, że niezbędne było co najmniej rozpytanie, a po wszczęciu śledztwa przesłuchanie wszystkich osób wskazanych w zawiadomieniu na okoliczności dotyczące tego konkretnego, a nie innego postępowania.

W tej sytuacji niezbędnym było wszczęcie śledztwa i w sposób procesowy wyjaśnienie okoliczności przedmiotowej sprawy. Sprawą interesował się w dniach: 13 marca 2019 r., 11 maja 2019 r. i 1 czerwca 2020 r. Departament do spraw Przestępczości Gospodarczej Prokuratury Krajowej oraz Prokuratura Regionalna w Warszawie. O uprawomocnieniu się postanowienia powiadomiono po jego wydaniu, albowiem nikomu go nie doręczono. Zawiadamiającego tylko powiadomiono o podjętej decyzji.

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność rozpatrzenia zachowania prokuratorów pod kątem odpowiedzialności służbowej.

38) Postępowanie dotyczące lotów Marszałków Sejmu RP i Senatu RP

Sprawa o sygn. akt **PO I Ds 158.2019** Prokuratury Okręgowej w Warszawie dotyczyła podejrzenia przekroczenia uprawnień przez ówczesnego Marszałka Sejmu RP poprzez

nieuzasadnione wykorzystywanie specjalnego transportu lotniczego do prywatnych celów oraz przekroczenia uprawnień przez ówczesnego Marszałka Senatu RP polegającego na organizowaniu lotów przy wykorzystywaniu cywilnego i wojskowego, specjalnego transportu lotniczego dla celów osobistych. Postanowieniem o odmowie wszczęcia śledztwa prokurator wydał 18 lutego 2020 r. po przyjęciu braku ustawowych znamion czynu zabronionego, to jest na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. Decyzja została uznana za niezasadną. Nadesłane przez Kancelarie Sejmu i Senatu dokumenty potwierdzały jedynie: odbycie określonej liczby lotów przez obu Marszałków; możliwość podróżowania najważniejszych osób w państwie w opisanej formule, a tym samym zgodność z obowiązującym prawem oraz warunki niezbędne do spełnienia, w tym, że instrukcja HEAD wymagała, aby zamawiane loty miały związek z wykonywaniem oficjalnych misji. Nie podjęto jednak działań zmierzających do zbadania, czy w przypadku zamawianych lotów przez Marszałków dopełniono wszelkich procedur. Nie ustalono też, czy loty z Warszawy do Rzeszowa i z powrotem miały związek z wykonywaną oficjalną misją, realizacją obowiązków służbowych, czy też funkcjonariusze publiczni wykorzystywali wojskowy i cywilny transport lotniczy do celów prywatnych.

Postępowanie winno być podjęte na nowo i kontynuowane w kierunku art. 231 § 2 k.k.

39) Ujawnienie lotów przez SOP

Sprawa o sygn. akt **RP I Ds. 31.2020** Prokuratury Regionalnej w Szczecinie dotyczyła:

- przyjęcia obietnicy korzyści majątkowej i osobistej w Warszawie w okresie 2019, w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, przez funkcjonariusza Służby Ochrony Państwa w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie prawa polegające na przekazaniu informacji stanowiących tajemnicę służbową tj. o czyn z art. 228 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.;
- udzielenia obietnicy korzyści majątkowej i osobistej w Warszawie w okresie 2019 i 2020 w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru funkcjonariuszowi Służby Ochrony Państwa w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie prawa, polegające na przekazaniu informacji stanowiących tajemnicę służbową tj. o czyn z art. 229 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.

Śledztwo zostało wszczęte na mocy postanowienia z dnia 30 września 2020 r.

Główny wątek śledztwa o sygn. RP I Ds. 31.2020 dotyczy kilkukrotnego ujawnienia w okresie od marca 2018 roku do marca 2020 roku w Warszawie A.R. tajemnicy służbowej przez

funkcjonariusza Służby Ochrony Państwa, T.Ch. poprzez przekazanie mu dokumentacji związanej z organizowanymi przez SOP lotami ówczesnego Marszałka Sejmu RP w zamian za obietnicę korzyści majątkowych i osobistych związanych z jego pracą zawodową. W sprawie tej zabezpieczona została pełna dokumentacja związana z organizacją i przeprowadzeniem takich lotów.

W wątku tym w dniu 29 czerwca 2021 roku prokurator, po uprzednim zatrzymaniu, przedstawił A. R. zarzut popełnienia czynu określonego w art. 229 § 1 i 3 k.k. w zb. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k., zaś T.Ch. zarzut popełnienia czynu z art. 228 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.

Następnie 30 czerwca 2021 roku prokurator działając na podstawie treści art. 249 § 1 k.p.k., art. 258 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. oraz art. 258 § 2 k.p.k. skierował do Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód, Wydziału VI Karnego w Szczecinie wnioski o zastosowanie środków zapobiegawczych w postaci tymczasowego aresztowania wobec podejrzanych A. R. i T.Ch. - na okres 3 miesięcy od chwili zatrzymania.

Postanowieniami, wydanymi w dniu 30 czerwca 2021 roku, sygn. akt VI Kp 764/21 Sąd Rejonowy nie uwzględnił tych wniosków. W uzasadnieniu postanowienia stwierdził m. in., że „zebrane dowody nie wskazują na duże prawdopodobieństwo, iż podejrzany A. R. popełnił zarzucane mu przestępstwo z art. 229 § 1 i 3 k.k. W związku z powyższym z uwagi na brak przesłanki ogólnej stanowiącej warunek „sine qua non” do stosowania środków zapobiegawczych wniosek prokuratora nie zasługiwał na uwzględnienie”.

W wyniku rozpoznania wywiedzionych przez prokuratora środków odwoławczych Sąd Okręgowy w Szczecinie IV Wydział Karny Odwoławczy orzeczeniami z dnia 22 lipca 2021 roku, wydanymi w sprawach pod sygnaturami IV Kz 1067/21 oraz IV Kz 1068/21, utrzymał w mocy zaskarżone postanowienia Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie.

Do akt podręcznych śledztwa o sygn. RP I Ds 31.2020, załączone zostało pismo o sygn. PK VII Dsn 243.2020, datowane 27 lipca 2021 roku, skierowane do Prokuratora Regionalnego w Szczecinie, podpisane przez Dyrektora Departamentu do Spraw Przemoczości Gospodarczej, Michała Ostrowskiego, odnoszące się do konieczności zmiany podejrzany zarzutów poprzez przyjęcie realizacji po stronie T.Ch. czynów z art. 231 § 1 i 2 k.k. i z art. 266 k.k. oraz odpowiedniego powiązania ich z zarzutami A. R. - pod kątem popełnienia przez niego czynu w formie zjawiskowej podżegania.

Pismo to zawierało także jednoznaczne polecenie niezwłocznego zastosowania przez prokuratora wobec podejrzanych wolnościowych środków zapobiegawczych pomimo, iż procedujące w przedmiocie tymczasowego aresztowania sądy obydwu instancji podniosły, że w

sprawie brak jest przesłanki ogólnej, wynikającej z treści art. 249 § 1 k.p.k., stanowiącej podstawę stosowania wobec podejrzanych jakichkolwiek środków zapobiegawczych, a do zmiany zarzutów w tym momencie nie doszło.

Dopiero w styczniu 2024 r., czyli po upływie prawie trzech lat od wykonania pierwszych czynności z udziałem podejrzanych, w relacji do podejrzanych podjęto kolejne czynności procesowe, wydane zostały postanowienia o zmianie zarzutów, wobec T.Ch. o czyny z art. 231 § 1 k.k w zb. z art. 266 § 1 i 2 k.k. w zb. z art. 231 § 2 k.k. w zb. z art. 266 § 1 i 2 k.k w zb. z art. 228 § 1 i 3 k.k. i inne, materiały w tym zakresie zostały wyłączone i skierowane zostały w dniu 31 grudnia 2024 roku wnioski do sądu w przedmiocie warunkowego umorzenia postępowania, co uznać należy za naruszenie zasady postępowania karnego zakładającej konieczność rozstrzygnięcia sprawy w rozsądnym terminie.

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność rozpatrzenia zachowania prokuratorów referentów pod kątem odpowiedzialności służbowej.

40) 4128-1.Ds.197.2023 Prokuratury Rejonowej w Skarżysku Kamiennej

W sprawie o sygn. akt **4128-1.Ds.197.2023** Prokuratury Rejonowej w Skarżysku Kamiennej prowadzone było postępowanie przygotowawcze przeciwko T.K. podejrzanemu o dokonanie zgrania zapisu nagrania z monitoringu wizyjnego znajdującego się w Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskich w Michnowie, przez co doprowadził do przetworzenia danych osobowych z tego nagrania, a następnie doprowadził do ujawnienia nagrania z monitoringu poprzez przekazanie go ustalonej osobie, tj. o czyn z art. 107 pkt 1 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (tekst jednolity Dz.U. 2019.1781). Podstawę prowadzonego postępowania stanowiło zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa złożone przez ówczesnego Dyrektora Muzeum Wsi Kieleckiej z 13 września 2023 r. T.K. wskazał, że był zbulwersowany tym, że po oficjalnym otwarciu muzeum przez Prezydenta RP Andrzeja Dudę, zobaczył osoby pijące alkohol, a w muzeum znajduje się zbiorowa mogiła osób pomordowanych. Pomimo tylko werbalnego przyznania się do winy przez podejrzanego, prokurator uznał, że zachodzą przesłanki do skierowania wniosku o warunkowe umorzenie, który został datowany 20 grudnia 2023 r. Wniosek nie został uwzględniony, aktualnie trwa postępowanie sądowe.

Wniosek był przedwczesny, nie uwzględniono motywu działania podejrzanego, a istotne wątpliwości budziło użycie w zarzucie sformułowania *przez co doprowadził do przetworzenia danych osobowych oraz doprowadził do ujawnienia nagrania z monitoringu poprzez przekazanie go*

ustalonej osobie w sytuacji, gdy zarzucony mu typ czynu zabronionego odwołuje się tylko do przetwarzania.

41) Nieprawidłowości w prowadzeniu śledztwa w sprawie wykorzystania seksualnego małoletniej poniżej 15 roku życia

Sprawa o sygn. akt **PO V Ds 71.2018** Prokuratury Okręgowej w Gdańsku dotyczyła doprowadzenia w okresie od 2007 r. do 2012 r. małoletniej nie mającej ukończonego 15 roku życia do poddania się innym czynnościom seksualnym, tj. o czyn z art. 200 § 1 k.k. Postanowienie o umorzeniu postępowania zostało wydane dopiero 3 sierpnia 2017 r., czyli po ponad trzech miesiącach od wydania postanowienia o zamknięciu śledztwa 14 kwietnia 2017 r. Akta sprawy wraz ze złożonym w dniu 31 sierpnia 2017 r. zażaleniem na powyższe rozstrzygnięcie zostały przekazane do sądu dopiero 28 marca 2018 r., bowiem w międzyczasie, a to 3 listopada 2017 r. zdecydowano o dopuszczeniu dowodu z uzupełniającej opinii psychologicznej. Analiza konstrukcji pytań sformułowanych do biegłego budzi wątpliwości co do ich obiektywizmu i rzetelności.

Po uzyskaniu opinii biegłego, ponownie niedającej podstaw do poddania w wątpliwość wersji pokrzywdzonej, osobiście p.o. Prokurator Okręgowa w Gdańsku 22 marca 2018 r. przesłuchała tego biegłego, chociaż w kontekście zgromadzonego do tego czasu materiału dowodowego trudno było odnaleźć merytoryczne przesłanki uzasadniające decyzję o przeprowadzeniu tego dowodu. Sąd rozpoznający zażalenie 6 czerwca 2018 r. uchylił zaskarżone postanowienie, w uzasadnieniu orzeczenia wskazując, iż Prokuratura Okręgowa w Gdańsku dość wybiórczo podeszła do dowodów zebranych w sprawie. Sąd podzielił argumentację skarżącego, że prowadzący postępowanie zignorował wnioski opinii psychologicznej oraz psychologiczno-lingwistycznej, które były zgodne, co do faktu, iż pokrzywdzonej nie można zarzucić skłonności do kłamstwa. Po uchyleniu postanowienia prokuratora przez sąd, sprawę zarejestrowano za sygn. PO V Ds 71.2018. Na dalszym etapie postępowania skupiono się wyłącznie na przesłuchaniu szeregu świadków mogących posiadać wiadomości na temat potencjalnego konfliktu jaki miał zaistnieć między ojcem pokrzywdzonej a jego byłym pracodawcą J.K.

Śledztwo ponownie zamknięto w dacie 31 stycznia 2019 r. Ze sporządzeniem postanowienia o umorzeniu śledztwa zwlekano do dnia 10 czerwca 2019 r. Pokrzywdzona nie wniosła subsydiarnego aktu oskarżenia, natomiast analiza porównawcza obu orzeczeń o umorzeniu śledztwa, tj. z 3 sierpnia 2017 r. i 10 czerwca 2019 r. doprowadziła do jednoznacznego wniosku, że uzasadnienie ponownej decyzji merytorycznej w całości powtarzało tezy zawarte w poprzednim

uzasadnieniu. Z kolei treści zawarte w protokole przesłuchania biegłego przywołano wybiórczo, dokonując jednocześnie ich zestawienia w sposób świadczący o manipulacji. Pokrzywdzona, już jako pełnoletnia osoba, pismem z dnia 28 lipca 2020 r. poinformowała prokuraturę o popełnieniu na jej szkodę wielokrotnego zgwałcenia w latach 2009 - 2012 i złożyła wniosek o ściganie sprawcy, a jej pełnomocnik złożył wniosek o podjęcie umorzonego śledztwa z uwagi na ujawnienie nowego istotnego dowodu. W dniu 2 października 2020 r. odmówiono podjęcia postępowania wskazując, iż nie ujawniono jak dotąd okoliczności, które mogłyby wpłynąć na zmianę dokonanych w wydanym orzeczeniu ocen, a tylko taka sytuacja uzasadniałaby decyzję o podjęciu umorzonego postępowania.

Wnikliwa analiza stanowiska przedstawionego przez Prokuraturę Okręgową w Gdańsku w trybie § 256 ust 1 Regulaminu, pozwala na stwierdzenie, że uchylono się w nim przed dokonaniem faktycznej i prawnej oceny zaistniałej sytuacji procesowej, w kontekście istnienia lub braku przesłanek do podjęcia postępowania prawomocnie umorzonego w fazie *in rem*. Przyznano bowiem wprost, że zmiana przeprowadzonych dotychczas w sprawie ocen prawnokarnych omawianych zdarzeń, nie jest możliwa, *z przyczyn omówionych w treści uzasadnienia postanowienia o umorzeniu śledztwa*. Trudno zaś o bardziej jasną deklarację organów ścigania, wyrażającą całkowicie wadliwą, subiektywną ocenę analizowanych zdarzeń, wskazującą jednocześnie na jawną niechęć do realizacji ustawowych zadań określonych w art. 297 § 1 k.p.k. Analiza powyższego pisma, pozwala stwierdzić również, że to oraz kolejne pisma odmawiające podjęcia umorzonego śledztwa wydano - mając na uwadze zasadę legalizmu - z oczywistą i rażącą obrazą art. 327 k.p.k. oraz § 253 ust 1 Regulaminu.

Całość zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w sposób jednoznaczny wskazywała, że umorzenie śledztwa w niniejszej sprawie każdorazowo nastąpiło przed realizacją celów postępowania karnego, wytyczonych treścią art. 297 § 1 k.p.k., a więc przedwcześnie. Nie przesądzając o wyniku dalszych czynności, analiza decyzji merytorycznych kończących postępowanie wskazuje, że równocześnie, niekompletny materiał dowodowy oceniono wybiórczo i dowolnie, czyli z pogwałceniem art. 2 § 1 pkt 1 i 3 k.p.k., art. 2 § 2 k.p.k., art. 4 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k. Ocena ta jest zgodna ze stanowiskiem Prokuratora Regionalnego w Gdańsku o konieczności podjęcia i kontynuowania śledztwa.

Śledztwo jest teraz prowadzone przez Prokuraturę Okręgową w Toruniu. Niezależnie od tej decyzji zasadne było także podjęcie czynności zmierzających do prawnokarnej oceny zachowania prokuratorów podejmujących decyzję w tej sprawie. Nadto należy wskazać, że od 20 stycznia 2021 roku, tj. od daty wpływu pisma z Sądu Okręgowego w Warszawie, XXV Wydział Cywilny, sygn. akt XXV C 2578/20, Prokuratura Okręgowa w Gdańsku była w posiadaniu informacji o toczącym się przed ww. Sądem procesie z powództwa Zdzisława K. przeciwko pokrzywdzonej oraz AGORA S.A. o ochronę dóbr osobistych i zapłatę. Na użytek tego procesu, wypożyczano akta główne sprawy

karnej PO V Ds. 71.2018. Po 4 latach procesu, 26 lipca 2024 r. Sąd Okręgowy w Warszawie wydał orzeczenie, w którym oddalił pozew Z. K. wraz z wnioskiem o przeprosiny, usunięcie tekstów na jego temat i zadośćuczynienie. W ustnym uzasadnieniu sąd wskazał, że sporne publikacje, donoszące o przestępstwach popełnionych na szkodę pokrzywdzonej, pojawiły się jako przejaw działalności podejmowanej w ważnym interesie publicznym, co więcej, *informacje przekazywane Gazecie Wyborczej przez pozwaną były zgodne z rzeczywistością – brak było podstaw do uznania, iż pokrzywdzona jest niewiarygodna*. W konsekwencji Sąd uznał działania pokrzywdzonej za usprawiedliwione, wskazując, że *działaniem sprzecznym z zasadami współżycia społecznego byłoby zmuszanie pokrzywdzonych do milczenia i przyznanie im prawa głosu wylączeniu w przypadku skazania sprawcy*.

Zainteresowanie sprawą ze strony przełożonych było widoczne po przejęciu sprawy przez Prokuraturę Okręgową w Gdańsku, co nastąpiło w dniu 7 czerwca 2016 r. Analiza akt podręcznych nie pozwala na określenie przesłanek, jakie legły u podstaw przejęcia sprawy do dalszego prowadzenia przez Prokuraturę Okręgową w Gdańsku. W dniu 02 stycznia 2017 r. notatkę urzędową sporządziła p.o. Prokurator Okręgowy w Gdańsku Teresa Szmydyńska-Rutkowska, która wskazała na rzekome sprzeczności w zeznaniach świadków, jak również na konieczność uzyskania opinii uzupełniającej lub kolejnej opinii biegłych. Z notatki wynikało również, że omówiono tok postępowania z prokuratorem referentem i zastępcą Prokuratora Okręgowego w Gdańsku. Jak to już wskazano, iż osobiście przesłuchiwała biegłego psychologa z przygotowanymi, w ocenie badającego tendencyjnymi pytaniami, mającymi na celu podważenie wiarygodności pokrzywdzonej. Przedmiotowym postępowaniem interesowała się również Prokuratura Regionalna w Gdańsku, którą p.o. Prokuratora Okręgowego w Gdańsku 24 kwietnia 2017 r. poinformowała, że zgromadzony materiał dowodowy nie dał podstaw do wydania postanowienia o przedstawieniu zarzutów. Od 30 maja 2017 r. pytano o stan sprawy lub przesłanie odpisu decyzji merytorycznej, jak również o decyzję w przedmiocie przesłuchania biegłego psychologa, gdy z poprzednich pism Prokuratury Okręgowy w Gdańsku sygnalizacja o takiej czynności procesowej nie wynika.

W sprawie czynności podejmowanych w toku postępowania przez prokuratorów prowadzone jest śledztwo przez Wydział Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej.

42) Sprawa gróźb bezprawnych kierowanych wobec J.K.

Sprawa o sygn. akt **PO I Ds 235.2020** Prokuratury Okręgowy w Warszawie została zainicjowana zawiadomieniem J.K. z 27 sierpnia 2020 r. skierowanym do Prokuratury Krajowej o

podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez L.N., ojca molestowanej dziewczynki. Śledztwo wszczęto 25 listopada 2020 r., a jego przedmiotem było stosowanie wobec J.K. gróźb bezprawnych spowodowania postępowania karnego lub rozgłoszenia wiadomości uwłaczających czci osoby najbliższej dla pokrzywdzonego w celu zmuszenia go do określonego zachowania tj. zaangażowania do zatrudnienia określonej osoby w organach spółki prawa handlowego z udziałem Skarbu Państwa w bliżej nieustalonych datach w okresie od stycznia 2016 r. do 30 kwietnia 2016 r. w Warszawie, tj. o przestępstwo z art. 191 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Postanowieniem z 23 listopada 2021 r. prokurator zamknął dochodzenie. Postanowieniem z 18 marca 2022 r. prokurator uchylił powyższe postanowienie oraz przedłużył czas jego trwania do 18 września 2022 r. Jako uzasadnienie tej decyzji wskazał na konieczność przeprowadzenia dalszych czynności w sprawie, a czynnościami tymi były m.in.: wystąpienie do Dyrekcji Generalnej do Spraw Finansów Parlamentu Europejskiego (PE) o nadesłanie całości dokumentacji dotyczącej zatrudnienia L.N. na stanowisku asystenta pisma do PE, złożonych przez niego wniosków o zwrot kosztów poniesionych w związku z przebytymi zabiegami medycznymi, operacjami, rehabilitacjami lub innymi czynnościami medycznymi podlegającymi refundacji ze środków PE oraz wszelkich załączonych przez niego dokumentów poświadczających wyżej wymienione czynności medyczne oraz potwierdzających poniesione przez niego koszty.

W dniu 14 listopada 2022 r. prokurator prowadzący sprawę został delegowany do Prokuratury Regionalnej w Warszawie, gdzie przedmiotowa sprawa została zarejestrowana w dniu 16 listopada 2022 r. w 2 Wydziale do Spraw Przesłanki Finansowo - Skarbowej Prokuratury Regionalnej w Warszawie pod sygn. 2010-2.Ds.27.2022. Po prawie 4 latach prowadzenia nieskomplikowanego postępowania, w dniu 21 lutego 2024 r. wydano postanowienie o umorzeniu dochodzenia w sprawie m.in. stosowania w bliżej nieustalonym czasie, jednak nie wcześniej, niż w lutym 2016 r. i nie później, niż 31 maja 2016 r. w Warszawie oraz w innym bliżej nieustalonym miejscu, w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wobec J.K. gróźb bezprawnych dotyczących spowodowania postępowania karnego lub rozgłoszenia wiadomości uwłaczającej czci osoby najbliższej dla pokrzywdzonego w celu zmuszenia go do określonego zachowania, tj. zaangażowania do zatrudnienia ustalonej osoby w organach spółki prawa handlowego z udziałem Skarbu Państwa, tj. o czyn z art. 191 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. Za przesłankę podjętej decyzji przyjęto, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego, czyli na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

Decyzja jest prawomocna i została uznana za zasadną, ale powinna zostać podjęta o wiele wcześniej. W zasadniczym wątku sprawy, czyli czynu z art. 191 k.k., przesłanki zaistniały z całą

pewnością już w listopadzie 2021 r. Do jej wydania nie doszło w związku z faktycznie realizowanym przez cały czas nadzorem mimo, iż nie był on w żaden sposób sformalizowany.

Pierwotna decyzja (projekt) nie obejmowała tylko kwestii związanych z podejrzeniem wyłudzenia przez L.N. nienależnych świadczeń od Parlamentu Europejskiego na podstawie poświadczających nieprawdę dokumentów dotyczących ponoszonych przez niego kosztów zabiegów medycznych, przy czym weryfikacja podejrzeń związanych z rzetelnością dokumentów dotyczących wysokości wydatków ponoszonych przez L.N. w związku z przeprowadzanymi zabiegami medycznymi, przedkładanych przez niego Parlamentowi Europejskiemu, nie mogła zostać skutecznie przeprowadzona już w chwili wszczęcia dochodzenia - z uwagi na upływ pięcioletniego terminu obligatoryjnego przechowywania dokumentów z tym związanych. Kwestia ta mogła zostać rozstrzygnięta w istocie już w początkowym stadium dochodzenia, a tym samym niezasadne było występowanie do Parlamentu Europejskiego a następnie Komisji Europejskiej o nadesłanie kopii stosownych dokumentów.

Sprawa była przedmiotem zainteresowania prokuratorów nadrzędnych, tj. z Prokuratury Regionalnej w Warszawie i Departamentu Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej, a w aktach podręcznych znajduje się projekt postanowienia o umorzeniu dochodzenia z kwietnia 2021 r. (bez daty dziennej). Z zapisów referenta sprawy naniesionych na tymże projekcie wynika, że został on przekazany do akceptacji 27 kwietnia 2021 r., zaś drugi egzemplarz przekazano 18 maja 2021 r. Brak jest informacji, komu projekty te przekazano. Projektowana decyzja zawierała rozstrzygnięcie dotyczące czynu objętego postanowieniem o wszczęciu dochodzenia - z art. 191 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. - w oparciu o art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. (brak znamion czynu zabronionego). Jak należy wnosić, projekt nie zyskał akceptacji, bowiem postępowanie kontynuowano, w szczególności zwrócono się do Prokuratury Okręgowej w Gdańsku o wypożyczenie akt sprawy o sygnaturze PO V Ds 71.2018. Po dokonaniu ich oględzin, 23 listopada 2021 r. wydano postanowienie o zamknięciu dochodzenia o czym poinformowano Prokuraturę Regionalną w Warszawie pismem z dnia 25 listopada 2021 r.

W aktach podręcznych znajdują się: następny projekt postanowienia o umorzenia dochodzenia, opatrzony projektowaną datą październikową roku 2021; pismo z 27 stycznia 2022 r. Zastępcy Prokuratora Okręgowego w Warszawie, Magdaleny Kołodziej do Prokuratora Regionalnego w Warszawie - Jakuba Romelczyka *z prośbą o udzielenie konsultacji w zakresie możliwych kierunków postępowania oraz wskazania ewentualnych czynności procesowych niezbędnych w niniejszej sprawie*; w którym stwierdzono, że inicjatywa dowodowa w analizowanej sprawie *zasadniczo została wyczerpana*, a zebrany materiał nie daje podstaw do przedstawienia zarzutów, zaś *zachowanie osoby podejrzewanej w żaden sposób nie wypełniło znamion czynu*

zabronionego określonego w art. 191 k.k. w zw. z art. 12 k.k., ani w jakimkolwiek innym przepisie ustawy karnej. Akta sprawy zwrócono Prokuraturze Okręgowej w Warszawie 1 marca 2022 r. z treści pisma wynikało, że sprawę zbadano w Prokuraturze Regionalnej w Warszawie i stwierdzono, że materiał dowodowy należy pogłębić - w szczególności zaś - powtórzyć przesłuchania J.T., K.B. Czynności powinny być przeprowadzone przez prokuratora. Wskazano również na potrzebę przesłuchania J.L.; zauważono, że w sprawie pojawił się nowy wątek, dotyczący uzyskiwania przez L.N. zaświadczeń o przebytych operacjach, których faktycznie u niego nie przeprowadzano, a następnie uzyskiwania przez niego nienależnych świadczeń. Informacje powyższe (dotyczące tego wątku) zawarte były już w pisemnym zawiadomieniu J.K., inicjującym analizowane postępowanie. W wyniku takiej oceny, 18 marca 2022 r. referent postępowania uchylił postanowienie o zamknięciu dochodzenia i przedłużył czas jego trwania.

Jak wynika z dalszych materiałów zawartych w aktach podręcznych, w dalszym toku postępowania cyklicznie przekazywano Prokuraturze Regionalnej w Warszawie informacje. W tej sytuacji **prowadzenie postępowania przez prawie 4 lata, podczas gdy decyzję merytoryczną można było podjąć w listopadzie 2021 r. spowodowane było niezasadnymi ocenami wyrażanymi przez prokuratora nadrzędnego, wskazywanymi w korespondencji nowymi kierunkami postępowania, czy też powtarzaniem czynności procesowych już zrealizowanych. Decyzje prokuratora referenta, bez żadnej podstawy prawnej, poddawane były swoistej aprobacie polegającej na konieczności uzyskania przez referenta akceptacji dla wydania projektowanych decyzji procesowych.** Sytuacja taka nie powinna mieć miejsca, stanowi ona w istocie ingerencję w podstawowy atrybut prokuratora jakim winna być jego niezależność, a w żaden sposób nie mogą być uznane za konsultację w ramach wewnętrznego nadzoru realizowanego przez przełożonego; biorąc pod uwagę treść § 28 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2016 roku - Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury.

Ponadto analizowane postępowanie nie spełniało kryteriów nadzorowania go na szczeblu prokuratury regionalnej, a w szczególności - w wydziale do spraw przestępczości finansowo-skarbowej. Decyzję o jego przejęciu do tejże komórki organizacyjnej można uzasadnić jedynie chęcią pozostawienia go w referacie tego samego prokuratora, który nadzorował postępowanie od początku.

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność rozpatrzenia zachowania prokuratorów pod kątem odpowiedzialności służbowej.

43) Znieważenie Marszałka Senatu RP

Sprawa o sygn. akt **3041-1.Ds.221.2022** Prokuratury Okręgowej w Warszawie, dotyczyła znieważenia S.K. słowami wulgarnymi i powszechnie uznanymi za obelżywe, stosowanie przemocy w postaci pchnięcia go z uwagi na przynależność polityczną oraz zniszczenia jego telefonu iPhone 13 PRO w dniu 15 grudnia 2022 r. na terenie hali MAKRO w Warszawie, w zakresie którego to zdarzenia przyjęto kwalifikację z art.119 § 1 k.k. w zb. z art. 216 § 1 k.k. w zb. art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Tego samego dnia sprawca został zatrzymany i przedstawiono mu zarzut. Prokurator (delegowany z prokuratury rejonowej do prokuratury okręgowej) skierował do sądu wnioski o zastosowanie tymczasowego aresztowania na okres dwóch miesięcy. Sąd go nie uwzględnił i zastosował środki wolnościowe w postaci poręczenia majątkowego w wysokości 20 000 zł, dozoru Policji i zakazu zbliżania się do pokrzywdzonego.

W wyniku złożonego zażalenia przez prokuratora i obrońcę podejrzanego, sąd odwoławczy w dniu 5 stycznia 2023 r. utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie. Akt oskarżenia został skierowany przez prokuratora 22 marca 2023 r. W dniu 27 listopada 2023 r. sąd uchylił stosowane wobec oskarżonego środki zapobiegawcze w uzasadnieniu wskazując, iż oskarżony nie podejmował działań utrudniających postępowanie jurysdykcyjne, w tym prób mactwa procesowego. Dodał, że zbyteczne jest stosowanie środków zapobiegawczych o charakterze wolnościowym w celu zapobieżenia ucieczki bądź ukrycia się przed organami wymiaru sprawiedliwości, bowiem oskarżony ma stałe miejsce zamieszkania i prowadzi działalność gospodarczą. Z kolei 29 listopada 2023 r., a więc dwa dni po decyzji sądu, prokurator kierując się stanowiskiem ówczesnego Naczelnika Wydziału Śledczego Prokuratury Okręgowej w Warszawie zaakceptowanym przez Zastępcę Prokuratora Okręgowego, złożył do sądu wnioski o zastosowanie zabezpieczenia majątkowego poprzez zabezpieczenie kwoty 20.000 zł zwolnionej z poręczenia majątkowego na możliwe przyszłe orzeczenie kary grzywny 500 stawek po 60 zł, środka kompensacyjnego w postaci naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego w wysokości 700 zł, kosztów sądowych, mimo, że zaakceptowane przez przełożonych wnioski co do kary opiewały na 300 stawek po 60 zł (18.000 zł) i naprawienie szkody w wysokości 700 zł. Wniosek prokuratora o zabezpieczenie majątkowe nie został uwzględniony, a sąd w wydanym 11 stycznia 2024 r. postanowieniu stwierdził, że nie jest spełniona przesłanka z art. 291 § 1 k.p.k. w postaci uzasadnionej obawy, że bez zabezpieczenia wykonanie orzeczenia będzie niemożliwe lub znacznie utrudnione. Wskazał, że oskarżony pracuje i zarabia 7000 zł netto miesięcznie. Zdaniem sądu prokurator w złożonym wniosku nie podniósł

żadnych konkretnych okoliczności faktycznych, które uzasadniałyby w sposób wystarczający stosowanie zabezpieczenia majątkowego. Prokuratura odstąpił od wniesienia zażalenia.

Sąd Okręgowy w Warszawie w wyroku z dnia 6 września 2024 r. wyeliminował z opisu chuligański charakter czynu oraz art. 288 § 1 k.k. z uwagi na brak umyślności w działaniu oskarżonego i warunkowo umorzył postępowanie na okres próby 2 lat. Zobowiązał oskarżonego do zapłaty kwoty 700 zł na rzecz S.K. kwoty 700 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę i obciążył go kosztami w sprawie. Prokurator uznał wyrok za słuszny, natomiast obrońca złożył wniosek o jego uzasadnienie. Na dzień badania tego postępowania czynności prokuratora w sprawie oceniono krytycznie, a to wobec podejmowania przez niego nieadekwatnych środków w stosunku do ciężaru gatunkowego i stopnia społecznej szkodliwości czynu, który nie był znaczny, co potwierdził w dniu 23 listopada 2023 r. sąd okręgowy uchylając stosowane środki zapobiegawcze.

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność rozpatrzenia zachowania prokuratorów pod kątem odpowiedzialności karnej.

44) Znieważenie posłów z mównicy sejmowej

Sprawa o sygn. akt **PO I Ds 175.2017** Prokuratury Okręgowej w Warszawie została zainicjowana kilkunastoma zawiadomieniami o podejrzeniu popełnienia przestępstwa złożonymi w okresie od 25 lipca do 24 sierpnia 2017 r. Zostały one złożone przez obywateli, a ich przedmiot został określony przez prokuratora, jako zaistniałe w dniu 18 lipca 2017 r. w Warszawie w siedzibie Sejmu RP, podczas 46 posiedzenia Sejmu RP, znieważenie bliżej nieustalonych posłów, w związku i podczas pełnienia przez nich obowiązków służbowych, poprzez wypowiedzenie z mównicy sejmowej słów: *„Wiem, że boicie się prawdy, ale nie wycierajcie swoich mord zdradzieckich nazwiskiem mojego śp. brata. Niszczycie go, zamordowaliście go, Jesteście kanalami”*, jak również - zaistniałe w dniu 19 lipca 2017 r. w Warszawie, znieważenie bliżej nieustalonych posłów, w związku i podczas pełnienia przez nich obowiązków służbowych podczas posiedzenia Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka poprzez wypowiedzenie słów: *„Zamknijcie mordy. Macie mordy, tak Jak prezes powiedział: „zdradzieckie mordy”*.

Pomimo, że powyższe zdarzenia oceniono prawnokarnie jako znieważenie funkcjonariuszy publicznych i zakwalifikowano je z art. 226 § 1 k.k., prokurator ograniczył prowadzone postępowanie sprawdzające do zgromadzenia zawiadomień o przestępstwie w jednym postępowaniu i uzyskał stenogram z posiedzenia Sejmu oraz nagrania wywiadów.

Zgodzić się można z zawartym w treści uzasadnienia postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia stwierdzeniem, iż należy kategorycznie stwierdzić, iż w przypadku skierowania zniewagi wobec grupy osób, dla zaistnienia odpowiedzialności karnej sprawcy niezbędna jest możliwość ustalenia indywidualnych jej adresatów, niemniej wydający je prokurator nie podjął jakichkolwiek czynności zmierzających do określenia kręgu pokrzywdzonych tymi czynami.

45) Akty nominacyjne w *neoKRS*

Sprawa o sygn. akt **PO II Ds 182.2018** Prokuratury Okręgowej w Warszawie, dotyczyła niedopełnienia w bliżej nieustalonym okresie nie później niż do dnia 4 września 2018 r. w Warszawie obowiązków służbowych nałożonych art. 30 pkt 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym przez funkcjonariuszy publicznych członków Krajowej Rady Sądownictwa (*neoKRS*) w związku z prowadzonymi działaniami w toku procedury wyłaniania kandydatów do Sądu Najwyższego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. Nie przeprowadzono w niej nawet postępowania sprawdzającego, a decyzję o odmowie wszczęcia śledztwa podjętą 31.10.2018 r. oparto o analizę zawiadomienia o przestępstwie. Podstawą rozstrzygnięcia był przepis art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

W treści uzasadnienia nie ujawniono jednak argumentów przemawiających za wydaniem takiego orzeczenia. Nie odniesiono się do obowiązków członków KRS, realizowanej procedury, jak również informacji o charakterze skazania dyscyplinarnego M.K. oraz odnoszących się do kandydata na stanowiska sędziowskie A.T. Zaniechano także analizy akt postępowania nominacyjnego przed KRS i uchwał w przedmiocie przedstawienia kandydata Prezydentowi RP. Warto podkreślić, że w aktach podręcznych znajduje się projekt decyzji (bez daty), z którym zapoznawali się Naczelnik Wydziału II oraz Zastępca Prokuratora Okręgowego i poza tzw. „literówkami” nie dostrzegli wad postępowania.

Tymczasem w sprawie warunkiem koniecznym było podjęcie inicjatywy w ramach co najmniej czynności sprawdzających i pozyskanie niezbędnych dokumentów, a nie krytykowanie zawiadamiającego za oparcie się na informacjach medialnych.

Decyzją **uznano więc jako niezasadną**. W kontekście przedmiotu sprawy nakazuje to domniemywać, iż decyzja mogła być intencjonalna.

46) Oczyszczanie z zarzutów przyszłej kadry menadżerskiej spółek Skarbu Państwa

Sprawa pod sygn. PK IV WZ Ds 10.2017 Małopolskiego Wydziału Zamiejscowego Departamentu do Spraw Przeszeczności Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej dotyczyła D.O. i 4 innych osób.

Została zainicjowana przez ówczesnego Prokuratora Regionalnego w Łodzi, który zarządzeniem z 12 kwietnia 2016 r. przejął rolę oskarżyciela publicznego od Prokuratora Okręgowego w Ostrowie Wielkopolskim w postępowaniu sądowym prowadzonym przeciw D.O. i 7 innym oskarżonym m.in. o łapówkarstwo oraz powierzył tę rolę Prokuratorowi Okręgowemu w Piotrkowie Trybunalskim. Następnie, poprzez:

- złożenie wniosku do Sądu Okręgowego w Sieradzu przez ówczesnego Zastępcę Prokuratora Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim o zwrot w całości sprawy zarejestrowanej pod sygnaturą II K 52/13. Wniosek był oparty na art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry oraz ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta. Wniosek musiał zostać uwzględniony, co nastąpiło 11 października 2016 r. Przepisy art. 5 cytowanej ustawy miały charakter epizodyczny i zmierzały do zapewnienia uwzględniania przez sądy wniosków prokuratorów składanych w sprawach o szczególnym znaczeniu dla osób związanych z ówczesnym obozem władzy, w tym D.O., który miał objąć i następnie pełnić kluczowe funkcje w spółkach Skarbu Państwa. Uzasadnienie wniosku powieliło treść wniosku skierowanego do Prokuratury Okręgowej w Piotrkowie Trybunalskim przez obrońcę oskarżonego D.O. z 11 sierpnia 2016 r.;
- wyłączenie, na mocy postanowienia z 15 lutego 2017 r. wydanego przez ówczesnego Zastępcę Prokuratora Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim, materiałów dotyczących D.O. i czynów ściśle związanych z czynami zarzucenymi D.O., w tym dotyczących czterech innych oskarżonych;
- skierowanie wniosku, datowanego 17 lutego 2017 r., przez ówczesnego Prokuratora Regionalnego w Łodzi o przekazanie wyłączonych materiałów do jednostki organizacyjnej prokuratury spoza regionu łódzkiego;
- decyzję ówczesnego Prokuratora Krajowego z 2 marca 2017 r. o przekazaniu sprawy do dalszego prowadzenia Małopolskiemu Wydziałowi Zamiejscowemu DPZiK PK, mimo że wyłączeniem nie objęto osób i czynów związanych z udziałem w zorganizowanej grupie przestępczej –

- sprawa została zarejestrowana 3 marca 2017 r. w Małopolskim Wydziale Zamiejscowym DPZiK PK i przydzielona prokuratorowi, który wcześniej prowadził postępowania przeciwko osobom, tym razem występującym jako pokrzywdzone w tej sprawie.

Niezależnie od innych uchybień w dalej prowadzonym postępowaniu oraz przyczyn i podstaw wydanego postanowienia o umorzeniu śledztwa z 9 czerwca 2017 r. wskazać należy, iż od momentu skierowania wniosku o zwrot sprawy z sądu każdy z prokuratorów podejmujących decyzję musiał mieć świadomość, że nie jest możliwe wniesienie tego samego lub innego aktu oskarżenia przeciwko tym samym oskarżonym, w tym D.O. w terminie 6 miesięcy od daty zwrotu sprawy, czego wymagała ustawa. W odniesieniu do ówczesnych: Prokuratora Regionalnego w Łodzi i Zastępcy Prokuratora Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim wynikało to z zakresu czynności wskazanych we wniosku o zwrot sprawy, a także takiego, a nie innego wyłączenia materiałów oraz skierowania po upływie 4 miesięcy od zwrotu sprawy wniosku o przekazanie wyłączonych materiałów poza region łódzki. Natomiast w odniesieniu do ówczesnego: Prokuratora Krajowego, Dyrektora Departamentu do Spraw Przeszeczności Zorganizowanej i Korupcji PK, Naczelnika Małopolskiego Wydziału Zamiejscowego Departament do Spraw Przeszeczności Zorganizowanej i Korupcji PK oraz prokuratora-referenta także ze sporządzenia i akceptacji wstępного planu śledztwa z 14 marca 2017 r., w którym przewidziano realizację czynności wykraczających poza datę 11 kwietnia 2017 r., czyli ustawową związaną z możliwością wniesienia tego samego lub zmienionego aktu oskarżenia lub innej skargi do sądu, Na termin ten, niezależnie od wyraźnego brzmienia art. 5 ust. 2 cyt. ustawy, zwracał także uwagę Sąd Okręgowy w Sieradzu w uzasadnieniu postanowienia o zwrocie sprawy prokuratorowi. Czynności procesowe zaplanowano do dnia 31 maja 2017 r., przy czym nie uwzględniały one wszystkich wskazanych w uzasadnieniu wniosku o zwrot sprawy do uzupełnienia. Z kolei, jako termin podjęcia decyzji merytorycznej wskazano - 30 czerwca 2017 r.

W tej sytuacji brak jest możliwości kontynuowania postępowania przeciwko D.O. (zarzuty dotyczyły czynu z art. 228 § 1 k.k. oraz dwóch czynów z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 12 k.k.) oraz czynów innych osób objętych postanowieniem o umorzeniu śledztwa. Niemniej postępowanie może się toczyć co do czynów polegających na przywłaszczeniu:

- w okresie od 29.01.2003 r. do 04.08.2003 r. w Bydgoszczy powierzonej rzeczy ruchomej w postaci tzw. granulatu - przemiatu PCV w ilości co najmniej 225 ton, stanowiącej mienie znacznej wartości co najmniej 315.000,00 zł, na szkodę firmy ALUPLAST sp. z o.o. w Poznaniu, a następnie dokonania jego sprzedaży za gotówkę, bez wystawiania żadnych dokumentów

księgowych Mariuszowi F., tj. o czyn z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., co do którego wskazano, jako przyczynę umorzenia - niewykrycie sprawcy przestępstwa;

- w okresie od 11.08.2003 r. do 29.03.2004 r. w Bydgoszczy, powierzonej rzeczy ruchomej w postaci tzw. granulatu - przemiału PCV w ilości co najmniej 205 ton, stanowiącej mienie znacznej wartości co najmniej 287.000,00 zł, na szkodę firmy ALUPLAST sp. z o.o. oddział w Poznaniu, który następnie to granulat został sprzedany za gotówkę i bez wystawiania żadnych dokumentów księgowych Markowi N. oraz Maciejowi C., tj. o czyn z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., co do którego wskazano, jako przyczynę umorzenia - niewykrycie sprawcy przestępstwa.

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność rozpatrzenia zachowania prokuratorów prowadzących i nadzorujących postępowanie pod kątem odpowiedzialności karnej.

C) Postępowania dotyczące Trybunału Konstytucyjnego

Trybunał Konstytucyjny od czasu jego powołania pełnił rolę jednego z kluczowych organów państwa. Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego w sposób znamieny przyczyniało się do rozwoju demokratycznego państwa prawnego w Polsce. To Trybunałowi Konstytucyjnemu zawdzięczamy opisanie szeregu zasad konstytucyjnych, płynących z wartości zapisanych w Konstytucji. Dlatego już jesienią 2015 r. nowa większość parlamentarna zapoczątkowała łańcuch wydarzeń prowadzących do podporządkowania Trybunału woli partii rządzącej.

Począwszy od wydania przez Trybunał Konstytucyjny wyroku z 3 grudnia 2015 r. przedstawiciele Rady Ministrów zaczęli relatywizować obowiązek niezwłocznego ogłaszania orzeczeń Trybunału w organie urzędowym, w którym akt będący przedmiotem orzekania był ogłoszony (art. 190 ust. 2 Konstytucji RP). W piśmie z dnia 10 grudnia 2015 r. Minister - Członek Rady Ministrów Pani Beata Kempa zwróciła się do Prezesa Trybunału Konstytucyjnego Pana Andrzeja Rzeplińskiego, wskazując swoje wątpliwości odnoszące się do możliwości publikacji w Dzienniku Ustaw RP wyroku z dnia 3 grudnia 2015 r. (K 34/15) z uwagi na pozaustawowe - jej zdaniem - ukształtowanie składu orzekającego w ww. sprawie.

W dniu 9 marca 2016 r. Trybunał Konstytucyjny wydał wyrok w sprawie K 47/1533, mocą którego uznał ustawę z dnia 22 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. z 2015 r., poz. 2217) w całości za niezgodną z Konstytucją. W swym orzeczeniu Trybunał

wskazał, że ustawa jest niezgodna z art. 7, art. 112 oraz art. 119 ust. 1 Konstytucji RP, a także z zasadą poprawnej legislacji wynikającą z art. 2 Konstytucji. Zdaniem Trybunału utrzymanie w mocy przepisów przedmiotowej nowelizacji uniemożliwiłoby rzetelne i sprawne działanie Trybunału Konstytucyjnego. Ówczesna Prezes Rady Ministrów Beata Szydło odmówiła publikacji tego orzeczenia w Dzienniku Ustaw RP. Powyższa postawa spowodowała oburzenie środowisk obywatelskich, organizacji pozarządowych (w tym Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka), którzy zaczęli składać zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa niedopełnienia obowiązków przez Prezesa Rady Ministrów.

47) Niepublikowanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego (PO I Ds. 248.2016)

Sprawa o sygn. **PO I Ds 248.2016** Prokuratury Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie została zainicjowana przez obywatela, który złożył zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa dotyczącego niepublikowania wyroków Trybunału Konstytucyjnego w Dzienniku Ustaw. W dniu 18 marca 2016 roku. Prokurator Regionalny w Warszawie do jej prowadzenia wyznaczył 22 marca 2016 roku Prokuraturę Okręgową Warszawa - Praga w Warszawie. Tam też została zarejestrowana pod sygn. PO I Ds. 47.2016. Następnie do tego postępowania z różnych jednostek prokuratury dołączano kolejne zawiadomienia w tej sprawie. Jako przedmiot postępowania wskazano niedopełnienie przez funkcjonariuszy publicznych obowiązków wynikających z art. 190 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 02 kwietnia 1997r. oraz z art. 3 Ustawy z dnia 20 lipca 2000 roku o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, poprzez zaniechanie niezwłocznego ogłoszenia wyroku Trybunału Konstytucyjnego, zapadłego w dniu 9 marca 2016 roku w sprawach prowadzonych pod łączną sygnaturą K 47/15, czym działano na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.

W kierowanej korespondencji zawiadamiający artykułowali, iż zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, a w szczególności art. 2 ust. 1 i art. 3 Ustawy z dnia 20 lipca 2000 roku (Dz.U. 2000, Nr 62, poz. 718) o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, ogłoszenie w dzienniku urzędowym aktu normatywnego - a takim zgodnie z art. 190 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku jest orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego - jest obowiązkowe i winno zostać dokonane niezwłocznie. Według zawiadamiających taki stan rzeczy uprawniał do uznania, iż Prezes Rady Ministrów i Prezes Rządowego Centrum Legislacji swoim zachowaniem wyczerpali znamiona występku stypizowanego w art. 231 § 1 k.k., albowiem brak publikacji przedmiotowych wyroków i postanowień Trybunału Konstytucyjnego skutkuje,

spowodowaniem stanu niepewności prawnej, co do jego obowiązywania, jak również stawia sądy i inne organy stosujące prawo w sytuacji, w której muszą samodzielnie oceniać, czy stosować akt (przepis) prawny, którego domniemanie konstytucyjności zostało wzruszone zapadłym orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego. W dniu 27 kwietnia 2016 roku wydane zostało postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa. Podstawą decyzji był art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., po przyjęciu, że czyn nie zawiera ustawowych znamion czynu zabronionego. W dniu 13 października 2016 roku Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie uchylił to postanowienie i zlecił czynności do wykonania. Sąd nie podzielił argumentacji prokuratora wskazując, iż w kontekście istoty sprawy nie sposób uznać, aby zachowanie osób odpowiedzialnych nie naruszało interesu publicznego. Sąd przedstawił przy tym przekonującą argumentację w zakresie stanowiska odmiennego. Sprawa została ponownie zarejestrowana pod sygn. PO I Ds 248.2016.

W dniu 15 listopada 2016 roku wszczęte zostało śledztwo w sprawie zaistniałego w Warszawie, w okresie od dnia 9 marca 2016 roku - do dnia 10 lutego 2017 roku, niedopełnienia przez funkcjonariuszy publicznych - Prezesa Rady Ministrów, Ministra - Członka Rady Ministrów, Prezesa Rządowego Centrum Legislacji i pracowników Rządowego Centrum Legislacji - obowiązków wynikających z art. 190 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku oraz z art. 3 Ustawy z dnia 20 lipca 2000 roku o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, poprzez zaniechanie niezwłocznego ogłoszenia orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego, w postaci: wyroku zapadłego w dniu 9 marca 2016 roku w sprawach prowadzonych pod łączną sygnaturą K 47/15, wyroków Trybunału Konstytucyjnego zarejestrowanych pod sygnaturami: P 5/14, sygn. akt P 2/14, SK 67/13, K 8/15, K 39/16, czym działano na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.

Po wszczęciu śledztwa pozyskano i włączono do akt sprawy materiały śledztwa VI Ds. 926/15 prowadzonego przez Prokuraturę Okręgową w Warszawie. Nadto załączono do akt postępowania dokumenty regulujące sposób funkcjonowania Rządowego Centrum Legislacji i przyjęte w nim procedury związane z publikacją poszczególnych aktów normatywnych. Dołączono także pełną treść wyroków i postanowień Trybunału Konstytucyjnego oraz opinie z zakresu prawa konstytucyjnego i stosowne stanowiska Prokuratora Generalnego oraz Prezesa Rządowego Centrum Legislacji. Zgromadzono również ogólnodostępne treści wywiadów telewizyjnych i radiowych, w których poseł na Sejm RP J.K. i Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny Z.Z., wypowiedzieli się na tematy związane z publikacją ww. orzeczeń. Przesłuchano nadto Ministra - Członka Rady Ministrów, Prezesa i Wiceprezesa Rządowego Centrum Legislacji oraz pracowników Rządowego Centrum Legislacji, do obowiązków których, należały czynności związane z publikacją orzeczeń. Zaniechano jednak przesłuchania Prezesa Rady Ministrów Beaty Szydło i innych osób z Kancelarii

Prezesa Rady Ministrów, które mogłyby dysponować wiedzą o okolicznościach podejmowanych decyzji, a także Prezesa TK prof. Andrzeja Rzeplińskiego. Wynikało to z zaleceń Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia. Jednocześnie do akt przedmiotowego śledztwa dołączono materiały innych postępowań, w tym spraw o sygn. PO I Ds 135.2016 i PO I Ds 181.2016 Prokuratury Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie dotyczących niedopełnienia przez funkcjonariuszy publicznych obowiązków wynikających z art. 190 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku oraz art. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 roku o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, poprzez zaniechanie niezwłocznego ogłoszenia wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 czerwca 2016 roku o sygn. K 8/15, czym działano na szkodę interesu publicznego.

Na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. postanowieniem z 10 lutego 2017 roku wydano postanowienie o umorzeniu śledztwa w przedmiotowej sprawie, wyodrębniając 5 czynów z art. 231 § 1 k.k., co do wszystkich przyjmując brak w czynach znamion czynu zabronionego. W ocenie prokuratora Tomasza Kuroszczyka - pełniącego funkcję Naczelnika Wydziału Śledczego w Prokuraturze Okręgowej Warszawa - Praga w Warszawie, nieopublikowanie wskazanych wyroków Trybunatu Konstytucyjnego, nie mogło zostać uznane za działanie na szkodę interesu publicznego lub prywatnego i nie dawało podstaw do uznania, aby zaniechanie Prezesa Rady Ministrów, miało na celu wyrządzenie szkody w szeroko rozumianym interesie publicznym lub prywatnym, bądź też spowodowanie bezpośredniego niebezpieczeństwa wystąpienia takiej szkody. Był to główny przekaz uzasadnienia, który w konkretnych realiach miał wyłączyć przestępność naruszenia art. 190 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku oraz z art. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 roku o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. W dniu 25 lipca 2017 roku Sąd Rejonowy dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie utrzymał w mocy zarządzenie o odmowie przyjęcia zażalenia.

W ocenie badającego nie budziło wątpliwości, iż przywoływane przepisy art. 190 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku oraz z art. 3 Ustawy z dnia 20 lipca 2000 roku o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych nie dawały Prezesowi Rady Ministrów podstaw do zaniechania publikacji wyroków Trybunału Konstytucyjnego. Organ państwa odpowiadający za prowadzenie publikatorów jest do tego zobligowany i nie posiada uprawnień w sferze jakiegokolwiek cenzury, badania prawidłowości i legalności wydania wyroków, nie wspominając już o treści normatywnej orzeczenia. Równowaga pomiędzy władzami wymaga zatem przestrzegania zasad balansu i wzajemnej kontroli. O ile zatem władzy wykonawczej nie podoba się treść wyroku to oczywiście może wystąpić z określoną

inicjatywą zmieniającą treść aktu prawnego, a nie wstrzymywać, czy też blokować treść wyroku, aby utrzymać w mocy zakwestionowane przepisy.

W tym aspekcie pojawia się oczywiście pytanie, czy istnieją odstępstwa od takiej interpretacji przepisów i czy mogą się pojawić okoliczności, które jednak w imię interesu Państwa mogą stanowić podstawę do zdekompletowania znamion czynu zabronionego określonego w art. 231 § 1 k.k. Oczywiście jedną z takich możliwości jest uznanie, że działanie mieści się w granicach praw i obowiązków. Tego rodzaju interpretacja nie wchodzi jednak w rachubę. Pojawia się zatem konieczność ustalenia, czy zaniechanie publikacji może być uzasadnione określonym, uzasadnionym interesem publicznym, ewentualnie w jakim przypadku interes publiczny lub prywatny w kontekście konkretnego orzeczenia może nie zostać naruszony.

W tym przypadku nie sposób jednak uznać, aby wydany w dniu 9 marca 2016 roku pod sygnaturą K 47/15 wyrok o zgodności z Konstytucją przepisów ustawy z dnia 22 grudnia 2015 roku o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, w którym zakwestionowano jej zgodność z przepisami ustawy zasadniczej był nieistotny z punktu widzenia interesu publicznego i z tego też względu trudno podzielić zasadność argumentacji prokuratora, który skoncentrował się na pobocznych kwestiach wolicjonalnych funkcjonariuszy publicznych i jednostronnych opiniach naukowców.

Zdaniem badającego, w tym zakresie ocena prokuratora jest niepełna i jednostronnie kierunkowa, a co więcej oparta jedynie o elementy przedmiotowe z pominięciem istotnych dowodów osobowych. Nie przesądzając treści ostatecznego rozstrzygnięcia w sprawie, którego konkluzje muszą uwzględnić cały szereg możliwych opcji uznać należy, że w dotychczasowej formule decyzja nie może się ostać, a postępowanie powinno zostać podjęte. Decyzja w swej istocie nie została poddana żadnej kontroli, w tym kontroli sądowej, albowiem ta zatrzymała się na stanowisku sądu o niedopuszczalności zaskarżenia postanowienia przez zawiadamiających. W tym stanie rzeczy konieczna jest ponowna analiza sprawy, po przeprowadzeniu stosownych czynności procesowych, których zabrakło podczas trwania śledztwa i dokonania ponownej oceny w kontekście stanu prawnego i faktycznego uwzględniającego wszystkie okoliczności sprawy towarzyszące niepublikowaniu orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego.

48) Niepublikowanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego (PO V Ds. 91.2016)

Sprawa o sygn. akt PO I Ds 91.2016 Prokuratury Okręgowej Warszawa - Praga w Warszawie była prowadzona na podstawie zawiadomień osób fizycznych, a dotyczyła niedopełnienia przez

funkcjonariuszy publicznych obowiązków wynikających z art. 190 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku oraz z art. 3 Ustawy z dnia 20 lipca 2000 roku o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, poprzez zaniechanie niezwłocznego ogłoszenia wyroku Trybunału Konstytucyjnego, zapadłego w dniu 09 marca 2016 r. w sprawach prowadzonych pod łączną sygnaturą K 47/15, czym działano na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. art. 231 § 1 k.k. Zostało zakończone postanowieniem o odmowie wszczęcia śledztwa z 24 czerwca 2016 roku na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec przyjęcia braku ustawowych znamion czynu zabronionego. Uzasadnienie w swej treści było tożsame z argumentacją przedstawioną w uchylonej decyzji z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie o sygn. akt PO I Ds 248.2016 (PO I Ds. 47.2016). Podstawą odmowy było przyjęcie, iż brak jest naruszenia interesu publicznego lub prywatnego z uwagi na istniejące wątpliwości co do ukształtowania składu orzekającego. W uzasadnieniu odniesiono się do braku strony podmiotowej i ekskulpowano działanie w tym zakresie Prezesa Rady Ministrów.

Sprawa została oceniona w taki sam sposób, jak zarejestrowana pod sygn. PO I Ds 248.2016 Prokuratury Okręgowej Warszawa - Praga w Warszawie.

49) Niepublikowanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego (PO I Ds 27.2018)

Sprawa o sygn. PO I Ds 27.2018 Prokuratury Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie dotyczyła postępowania sprawdzającego, w którego toku ustalono, że w tej samej jednostce pod sygn. akt PO I Ds 248.2016 prowadziła również postępowanie z zawiadomienia tej samej osoby o czyny z art. 231 § 1 k.k. i inne. Śledztwo dotyczyło m.in. braku publikacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 9 marca 2016 r. o sygn. K 47/15 przez ówczesnego Prezesa Rady Ministrów Beatę Szydło, które zostało zakończone wydaniem 10 lutego 2017 r. postanowienia o umorzeniu śledztwa.

Postanowieniem z dnia 9 lutego 2019 r. sprawa została zakończona odmową wszczęcia śledztwa, której przedmiot określono, jako niedopełnienie w okresie od 9 marca 2016 r. do 16 sierpnia 2016 r. w Warszawie przez funkcjonariusza publicznego - Prezesa Rady Ministrów - obowiązków wynikających z art. 190 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. oraz z art. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, poprzez zaniechanie niezwłocznego ogłoszenia wyroku Trybunału Konstytucyjnego, zapadłego w dniu 9 marca 2016 r. w sprawach prowadzonych pod łączną sygnaturą K 47/15, czym działano na szkodę interesu publicznego tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.

Orzeczenie oparto o art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k. po przyjęciu, że zachodzi inna okoliczność wyłączająca ściganie w postaci ustalenia, że postępowanie karne co do tego samego czynu zostało prawomocnie zakończone.

W uzasadnieniu decyzji skoncentrowano się w dużej mierze na ustaleniach poczynionych w toku postępowania o sygn. PO I Ds 248.2016 oraz na wykazywanym tam zaistnieniu przesłanki braku znamion czynu zabronionego. Powołanie jako podstawy umorzenia art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k., tj. innej okoliczności wyłączającej ściganie w postaci *res iudicata* było błędem, gdyż *res iudicata* jest odrębną podstawą wyłączającą ściganie i wskazana jest w pkt 7 art. 17 § 1 k.p.k. Inna okoliczność wyłączająca ściganie to okoliczność inna od wymienionych w pkt od 1 do 10, stąd w pkt 11 nie można uwzględniać żadnej z poprzednich przesłanek. Przyjmując za podstawę decyzji przesłankę *res iudicata* niezrozumiałym jest zawężenie czasookresu czynu wskazanego w postanowieniu o odmowie wszczęcia śledztwa w stosunku do czynu wskazanego w postanowieniu o umorzeniu śledztwa w sprawie PO I Ds 248.2016.

Czyn będący przedmiotem badanego postępowania jest czynem trwałym, a więc trwa do chwili, gdy funkcjonariusz publiczny wypełni ciężący na nim obowiązek. Obowiązek ten ustał w dniu 5 czerwca 2018 r. kiedy to wyrok Trybunału Konstytucyjnego o sygn. K 47/15 opublikowany został w Dzienniku Ustaw z 2018 r. pod poz. 1077. W momencie składania zawiadomienia o przestępstwie (3 stycznia 2018 r.) wyrok ten w dalszym ciągu nie był opublikowany aż do dnia 11 grudnia 2017 r. Tymczasem odmowa wszczęcia śledztwa w żadnej mierze nie odwołuje się do czasookresu od 11 lutego 2017 r. (od daty umorzenia postępowania w sprawie PO I Ds 248.2016) do 9 lutego 2018 r. (do daty odmowy wszczęcia śledztwa w badanej sprawie).

Badający ocenił powyższą decyzję za niezasadną, którą należy podjąć i dołączyć do również podjętej sprawy o sygn. PO V Ds 248.2016 celem kontynuowania postępowania.

50) „Wyciek” projektu orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego

Sprawa Prokuratury Okręgowej w Warszawie za sygn. akt **PO V Ds 100.2016** dotyczyło przekazania projektu orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego osobom nieuprawnionym.

W koincydencji czasowej z politycznymi konfliktami związanymi z funkcjonowaniem Trybunału Konstytucyjnego, w tym ze sporem dotyczącym braku zgody Prezesa Trybunału - Pana Andrzeja Rzeplińskiego - na dopuszczenie do orzekania tzw. „dublerów”, na portalu wPolityce.pl ukazał się artykuł o ujawnieniu „wycieku” treści jednego z projektów orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego.

Na tej podstawie 10 marca 2016 r. Poseł na Sejm RP z Solidarnej Polski Michał Wójcik skierował imiennie do Zbigniewa Ziobro Prokuratora Generalnego zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, na którym znalazł się odręczny zapisek Zastępcy Prokuratora Generalnego Krzysztofa Sieraka zawierający dekretną na ówczesną Dyrektora Departamentu Postępowania Przygotowawczego Barbarę Sworobowicz o pilne przekazanie tego zawiadomienia do Prokuratury Okręgowej w Warszawie, celem wszczęcia i przeprowadzenia postępowania.

Zawiadomienie zarejestrowano pod sygn. PO V Ds 100.2016, a następnie do tej samej sprawy dołączono zawiadomienie ówczesnego Prezesa Trybunału Konstytucyjnego Andrzeja Rzeplińskiego z dnia 10 marca 2016 r. oraz dwa indywidualnie złożone przez obywateli po upublicznieniu artykułu na portalu "wpolityce.pl". Te cztery zawiadomienia stanowiły wyłączną podstawę, uzupełnioną wydrukiem publikacji ze strony internetowej portalu wpolityce.pl, do podjęcia decyzji w przedmiocie wszczęcia postępowania przygotowawczego.

Samo postanowienie o wszczęciu śledztwa, choć wprost nie wskazywało na sędziów Trybunału Konstytucyjnego jako potencjalnych sprawców czynu zabronionego, to czyniło to pośrednio, w sposób zawołany, przez użycie sformułowań o *funkcjonariuszach publicznych pełniących obowiązki w Trybunale Konstytucyjnym oraz działaniach w celu osiągnięcia korzyści osobistej* nawiązując w ten sposób wprost do niczym nieuzasadnionych twierdzeń zawartych w zawiadomieniu o podejrzeniu popełnienia przestępstwa złożonym przez Posła na Sejm RP Michała Wójcika. W to miejsce podstawę określenia czynu zabronionego, mającego stanowić przedmiot prowadzonego następnie postępowania przygotowawczego, powinno stanowić rzeczowe zawiadomienie złożone do prokuratury przez Prezesa Trybunału Konstytucyjnego.

Po prawie 17 miesiącach prowadzenia sprawy, w dniu 8 grudnia 2017 r. wydano postanowienie o umorzeniu śledztwa, po przyjęciu, że jego przedmiotem było:

- niedopełnienie obowiązków i przekroczenie uprawnień służbowych, w nieustalonym miejscu i czasie, nie wcześniej jednak niż w dniu 29 lutego 2016 r. i nie później niż w dniu 8 marca 2016 roku przez funkcjonariuszy publicznych - osoby pełniące obowiązki służbowe lub zatrudnione w Trybunale Konstytucyjnym działające w celu osiągnięcia korzyści osobistej, poprzez przekazanie osobom nieuprawnionym pliku elektronicznego z zawartością treści projektu orzeczenia w toczącym się przed tym organem postępowania o sygn. K 47/15 dotyczącym zgodności z Konstytucją ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. poz. 2017), przez co ujawnili informację, z którą zapoznali się w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych, a której ujawnienie mogło narazić na szkodę prawnie chroniony interes, działając tym samym na szkodę interesu publicznego, tj. o

czyn z art. 231 § 2 k.k. w zb. z art. 266 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. - wobec niewykrycia sprawcy czynu zabronionego, tj. na podstawie art. 322 § 1 k.p.k.;

- niedopełnienie obowiązków i przekroczenie uprawnień służbowych, w nieustalonym miejscu i czasie, nie wcześniej jednak niż w dniu 22 grudnia 2015 r. i nie później niż w dniu 8 marca 2016 r. przez *funkcjonariuszy publicznych - sędziów Trybunału Konstytucyjnego* poprzez ujawnienie osobom nieuprawnionym treści całości lub fragmentów projektu oraz konsultowanie z bliżej nieokreślonymi politykami Platformy Obywatelskiej i *przedstawicielami establishmentu III RP* treści projektu orzeczenia w toczącym się przed tym organem postępowaniu o sygn. K 47/15 dotyczącym zgodności z Konstytucją ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. poz. 2217), przez co ujawnili informację, z którą zapoznali się w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych, a której ujawnienie mogło narazić na szkodę prawnie chroniony interes, umożliwiając także osobom nieuprawnionym wpływanie na treść tego orzeczenia, działając tym samym na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. w zb. z art. 266 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. - wobec braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia czynu, tj. na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k.

Postanowienie o umorzeniu śledztwa z dnia 8 grudnia 2017 r. uprawomocniło się bez zaskarżenia. W odniesieniu do drugiego z czynów wskazanych jako przedmiot orzeczenia zasadnicze zastrzeżenie budzi wskazywanie w nim wprost, jako jedynych potencjalnych sprawców czynu zabronionego wymierzonego w podwaliny Trybunału Konstytucyjnego, orzekających w nim sędziów w sytuacji, gdy do takiego opisu czynu nie uprawniały ani materiały dostępne w dacie podejmowania postanowienia o wszczęciu śledztwa ani też żaden z dowodów przeprowadzonych w toku wielomiesięcznego śledztwa.

Podobne zastrzeżenia co do tej części rozstrzygnięcia budzi powołana tam przyczyna umorzenia w postaci *braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia czynu* zamiast kategorycznego wskazania, że czynu nie popełniono, bowiem żaden z przeprowadzonych w sprawie dowodów, w szczególności zaś ani zeznania złożone przez redaktora naczelnego portalu wPolityce.pl, ani też zeznania złożone przez zawiadamiającego posła na Sejm RP Michała Wójcika (wiadomości opierał wyłącznie na publikacji zamieszczonych na wskazanym portalu) nie dawały żadnych podstaw dla twierdzenia, aby którykolwiek spośród sędziów Trybunału Konstytucyjnego podejmował w okresie pomiędzy 22 grudnia 2015 r. roku a 8 marca 2016 r. jakiegokolwiek działania polegające na ujawnieniu nieuprawnionej osobie treści projektu opracowywanego orzeczenia bądź konsultował z bliżej nieokreślonymi „politykami Platformy Obywatelskiej i przedstawicielami establishmentu III RP” treść projektu tego orzeczenia.

Na marginesie zauważyć należy, iż paradoksalnie wskazana osobiście przez prokuratora referenta przyczyna umorzenia w postaci braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenia popełnienia czynu wprost wskazuje na bezprawność prowadzonych czynności śledczych ukierunkowanych na dochodzenia odpowiedzialności karnej któregośkolwiek z sędziów Trybunału Konstytucyjnego.

Jedynym wytłumaczeniem dla takiego zamysłu redakcji tej części postanowienia o umorzeniu śledztwa, długotrwałości postępowania pozostaje chęć umożliwienia pozaprawnego wyzyskania faktu przeprowadzenia śledztwa o takiej tematyce, dla przedstawiania w niekorzystnym świetle w odbiorze opinii publicznej grona osób tworzących ówczesnie zasadniczy skład korpusu sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Powyższy wniosek ma swoje uzasadnienie w zdarzeniach, które miały miejsce przed wydaniem formalnego postanowienia o umorzeniu śledztwa, a były bezpośrednim efektem osobistych działań przełożonych prokuratora referenta, to jest ówczesnego Prokuratora Okręgowego w Warszawie Pawła Blachowskiego oraz jego zastępcy Jakuba Romelczyka. W październiku 2017 r. prokurator referent opracował postanowienie o umorzeniu śledztwa w tej sprawie, które po opatrzeniu na jego pierwszej stronie mianem „PROJEKT” oraz opatrzeniem w tym miejscu datą 25 października 2017 r. przekazał sprawującym wewnętrzną nadzór służbowy. Odpis przekazany m.in. prokuratorom Pawłowi Blachowskiemu oraz Jakubowi Romelczykowi został zwrócony prokuratorowi referentowi ze wspólną adnotacją o treści ... *treść decyzji procesowej jak i kierunek rozstrzygnięcia uzgodnione z Prokuratorem Okręgowym i Z-cą Prokuratora Okręgowego; prok. ref. prosimy o dokonanie zmian naniesionych w projekcie postanowienia z dnia 25.X.2017 r.* Pod adnotacją tej treści znajdują się pieczętki imienne oraz podpisy obu prokuratorów przełożonych.

Zmiany wskazane w tym poleceniu miały polegać na wykreśleniu z treści uzasadnienia postanowienia czterech jego istotnych fragmentów, z których trzy dyskredytowały w istocie jakkolwiek przydatność dowodową zeznań złożonych przez redaktor portalu wPolityce.pl i posła na Sejm RP Michała Wójcika, zaś czwarty - zawierający skrótową prezentację zeznań Julii Przyłębskiej przesłuchanej już w czasie pełnienia funkcji Prezesa Trybunału Konstytucyjnego. Zeznała bowiem wprost, że część projektów orzeczeń trybunału powstaje poza jego siedzibą, z racji zatrudnienia szeregu asystentów na uniwersytetach. Ta znacząca ingerencja w treść uzasadnienia postanowienia, którą w pełni respektował prokurator-referent wprowadzając do ostatecznego tekstu postanowienia zmiany zażądane przez Prokuratora Okręgowego w Warszawie, w pełni potwierdza tezę o zamiarze świadomego wyzyskania faktu prowadzenia śledztwa w tej sprawie, jako rzekomo prowadzącego do zgromadzenia jakichś dowodów uzasadniających podejrzenie niezgodnego z prawem (przestępczego) działania przynajmniej niektórych sędziów orzekających w Trybunale

Konstytucyjnym. Z zastrzeżeniem wyżej wskazanych nieprawidłowości badający decyzję uznał jako zasadną.

51) Postępowanie dotyczące byłego Prezesa TK Andrzeja Rzeplińskiego

Na podstawie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa złożonego przez Mariusza Muszyńskiego prowadzone było w Prokuraturze Regionalnej w Katowicach za sygn. akt **RP III Ds 1.2016** postępowanie, w którym w dniu 20 lipca 2016 r. wydano postanowienie o wszczęciu śledztwa w sprawie o przestępstwa z art. 231 § 1 k.k. i art. 218 § 1a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. (niedopełnienie obowiązków przez wykonującego czynności w sprawach z zakresu prawa pracy Prezesa Trybunału Konstytucyjnego i przekroczenia przysługujących uprawnień przez pozbawienie sędziów Trybunału M. Muszyńskiego, L. Morawskiego i H. Ciocha możliwości orzekania).

Wątpliwości budzi wszczęcie w tej sprawie śledztwa wobec faktu, iż urzędujący wówczas Prezes Andrzej Rzepliński przekazał sędziom, iż do czasu wyjaśnienia kwestii powołania ich na stanowiska sędziów Trybunału nie będzie im przydzielał spraw. Z drugiej strony, wskazani powyżej sędziowie z wyjątkiem niedopuszczenia ich do orzekania, otrzymywali pełne wynagrodzenie, mieszkania służbowe, a Mariusz Muszyński dodatkowo korzystał z samochodu prywatnego do celów służbowych.

Po ponad dwóch latach prowadzenia postępowania, postanowieniem z dnia 14 grudnia 2018 roku śledztwo zostało zamknięte. Następnie postanowieniem z dnia 14 lutego 2019 r. zostało ono umorzone na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec braku znamion czynu zabronionego. Śledztwo w sprawie umorzone zostało zasadnie, albowiem w toku prowadzonego postępowania na żadnym jego etapie nie ujawniono znamion czynu zabronionego.

Zastrzeżenia budzi natomiast jak wyżej wskazano sam fakt wszczęcia oraz okres trwania tego postępowania połączony ze znacznymi okresami, kiedy to w toku śledztwa nie realizowano żadnych czynności procesowych. Decyzją Prokuratora Generalnego z dnia 6 września 2016 r. sprawa została objętym zwierzchnim nadzorem służbowym Departamentu Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej, do którego przekazywane były na bieżąco informacje o stanie sprawy, a dodatkowo projekt decyzji kończącej postępowanie w dniu 10 grudnia 2018 r. został przekazany do tego Departamentu, gdzie były naniesione poprawki. Z uwagi na przedłużający się okres trwania tego postępowania połączony ze znacznymi okresami bezczynności, jak i ingerencję w końcową

decyzję procesową, (przekazywanie projektu niejako do „aprobaty” Prokuratury Krajowej) - okoliczności te należy wyjaśnić w ramach odrębnego postępowania służbowego.

52) Postępowanie dotyczące powołania Prezesa TK

W sprawie o sygn. akt **PO I Ds 215.2017** Prokuratury Okręgowej w Warszawie prowadzone było postępowanie z zawiadomienia osoby fizycznej, które do Prokuratury Okręgowej w Warszawie wpłynęło w dniu 7 września 2017 r. Po przeprowadzeniu czynności sprawdzających prokurator referent w dniu 8 grudnia 2017 r. odmówił wszczęcia śledztwa w sprawie:

- zaistniałego w dniu 20 grudnia 2016 r. przekroczenia uprawnień przez pełniącego obowiązki Prezesa Trybunału Konstytucyjnego, przewodniczącego posiedzeniu Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Trybunału Konstytucyjnego w sprawie przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej kandydatów na stanowisko Prezesa Trybunału Konstytucyjnego poprzez przeprowadzenie tego posiedzenia i zarządzenie głosowania na kandydatów na stanowisko Prezesa Trybunału Konstytucyjnego oraz dokonanie ich wyboru w sposób sprzeczny z art. 21 ust. 2 i ust. 7 ustawy z dnia 13 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz. U. z 2016 poz. 2074), a następnie przedstawienie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej dwóch kandydatów na stanowisko Prezesa Trybunału Konstytucyjnego w osobach: M.M. i J.P., czym działano na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k., na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., wobec stwierdzenia, iż czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego;
- zaistniałego w dniu 21 grudnia 2016 r. w Warszawie przekroczenia uprawnień przez Prezesa Trybunału Konstytucyjnego poprzez sporządzenie bez podstawy prawnej pełnomocnictwa nr 1/2016 z dnia 21 grudnia 2016 r. i upoważnienie sędziego Trybunału Konstytucyjnego – Mariusza Muszyńskiego do zastępowania w realizacji uprawnień Prezesa Trybunału Konstytucyjnego wynikających z ustawy z dnia 13 grudnia 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz. U. z 2016 poz. 2074), czym działano na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k., na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., wobec stwierdzenia, iż czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego;
- zaistniałego w okresie od dnia 12 stycznia 2017 r. do dnia 6 lipca 2017 r. w Warszawie przekroczenia uprawnień przez Prezesa Trybunału Konstytucyjnego poprzez wydanie zarządzeń

o wyznaczeniu składów orzekających do spraw: U 1/17, K 3/17, K 5/17, K 10/17 w sposób sprzeczny z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. Z 2016 poz. 2072), czym działano na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k., na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., wobec stwierdzenia, iż czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego;

- zaistniałego w dniu 30 maja 2017 r. w Warszawie podania nieprawdy przez sędziego Trybunału Konstytucyjnego w oświadczeniu o stanie majątkowym złożonym na podstawie art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 roku o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz. U. z 2016 poz. 2073) poprzez pominięcie w pkt. 1 przedmiotowego oświadczenia informacji o działce budowlanej, na której położony był wskazany w oświadczeniu budynek mieszkalny oraz o jej powierzchni, tj. o czyn z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 roku o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz. U. z 2016 poz. 2073), na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., wobec stwierdzenia, iż czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

Oceniając zasadność i poziom przywołanej wyżej decyzji procesowej badający za zasadne uznał rozstrzygnięcie zawarte w pkt IV, jak i leżące u jego podstawy motywy. Rozstrzygnięcia zawarte w pkt od I do III ocenił natomiast za co najmniej przedwczesne.

Jak wynika z akt sprawy prokurator swoje stanowisko oparł tylko na analizie zgromadzonej dokumentacji, bez podejmowania jakichkolwiek prób pozyskania depozycji procesowych.

Za niezbędne w kontekście wyjaśnienia pełnych okoliczności sprawy uznano, konieczność przesłuchania w charakterze świadków uczestników zdarzeń objętych postępowaniem w tym odtworzenia przebiegu zdarzeń towarzyszących wyznaczonemu na 20 grudnia 2016 r. Zgromadzenia Ogólnego Sędziów TK, jego przebiegu, zachowań i treści wypowiedzi poszczególnych uczestników – w tym przede wszystkim uwag niektórych sędziów co do prawidłowości jego przebiegu, stanowiska nieobecnego na tym Zgromadzeniu sędziego Stanisława Rymara, jak również poznanie powodów zwołania tego gremium w bardzo pilnym trybie na 20 grudnia 2016 r., celem przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej kandydatów na stanowisko Prezesa Trybunału, w sytuacji gdy zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 13 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego ustawodawca przewidział, że Sędzia pełniący obowiązki Prezesa Trybunału przeprowadza tę procedurę w terminie miesiąca od dnia następującego po dniu ogłoszenia niniejszej ustawy; powyższe uwagi dotyczą również pkt. II i III rozstrzygnięcia.

D) Postępowania dotyczące przyznawania dotacji organizacjom związanym z większością rządzącą

53) Sprawa dotacji na projekt „Puszcza TV”

W dniu 5 lutego 2019 r. wpłynęło zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, które początkowo było prowadzone w Prokuraturze Rejonowej Warszawa - Mokotów, a następnie od dnia 1 kwietnia 2019 r. zostało zarejestrowane za sygn. akt **PO III Ds 95.2019** w Prokuraturze Okręgowej w Warszawie.

W dniu 11 czerwca 2019 r. prokurator wszczął śledztwo w sprawie działania na szkodę interesu publicznego poprzez przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków w latach 2016-2018 przez funkcjonariuszy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w związku z przyznaniem Fundacji „Niezależne Media” z siedzibą w Warszawie dotacji związanej z projektem „Puszcza.tv” w wysokości 7,2 mln zł, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.

Kierunek niniejszego postępowania zasadniczo zidentyfikowano prawidłowo, przy czym w sposób niepełny, bez uwzględnienia celu działania - osiągnięcia korzyści majątkowej (art. 231 § 2 k.k.), po przeprowadzeniu postępowania przygotowawczego, w dniu 24 grudnia 2019 r. prokurator referent sporządził postanowienie o umorzeniu śledztwa na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

Zdaniem badającego decyzja merytoryczna jest co najmniej przedwczesna, podjęta została w oparciu o niekompletną dokumentację konkursową oraz niekompletną dokumentację dotyczącą realizacji dwóch projektów (a nie jednego) i w przeważającej mierze o informacje udzielone przez organ przeprowadzający konkursy. W realiach niniejszej sprawy niemożliwym było dokonanie prawidłowej oceny prawnokarnej poszczególnych etapów obu konkursów i zachowań uczestniczących w nich funkcjonariuszy NFOŚiGW i Ministerstwa Środowiska bez dokonania analizy pełnej dokumentacji w zakresie obu konkursów. Właściwe procesowe zabezpieczenie całości dokumentacji dotyczących obu konkursów i dokonanie jej analizy determinuje wykonanie dalszych czynności procesowych w niniejszej sprawie, w tym przesłuchanie w odpowiednim charakterze osób dokonujących oceny formalnej i merytorycznej wniosków składanych przez Fundację „Niezależne Media”, jak również osób podejmujących decyzje o przyznaniu środków dotacji ww. Fundacji, ich wzajemnych powiązań biznesowo-rodzinno-towarzyskich. Poczynienie tych ustaleń w znaczący sposób ułatwiłoby wystąpienie do Europejskiego Urzędu ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych OLAF o nadesłanie całości dokumentacji zgromadzonej w sprawie numer

OC/2017/0526/B3 dotyczącej dochodzenia przeprowadzonego w związku z nieprawidłowościami przy wyborze projektów objętych Programem Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (konkurs POIS/2.4.5/2/2015). Ze sprawozdania OLAF wynikało bowiem, że stwierdzono nieprawidłowości w zakresie dokonania oceny formalnej wniosku Fundacji „Niezależna Media”, jak również zgłoszono uwagi co do jego oceny i konfliktu interesów pomiędzy Beneficjentem, Ministrem Ochrony Środowiska i Prezesem Zarządu Organu Wdrażającego (NFOSiGW). Prokurator referent w żaden sposób nie wyjaśnił powiązań i możliwego konfliktu interesów pomiędzy Ministrem Środowiska, Prezesem NFOSiGW, a Beneficjentem (Fundacja Niezależne Media), a także ich ewentualnego wpływu na wyniki konkursów. Z powyższych względów postanowienie o umorzeniu należy uchylić i śledztwo podjąć na nowo.

54) Sprawa dotacji dla fundacji Lux Veritatis

W sprawie o sygn. akt **PO III Ds. 148.2018** Prokuratury Okręgowej w Warszawie prowadzonej z zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, złożonego przez posłów na Sejm RP Cezarego Tomczyka i Marcina Kierwińskiego z dnia 22 czerwca 2018 r., skierowanego do CBA i zatytułowanego *wniosek o przeprowadzenie czynności sprawdzających* w sprawie zasadności, legalności i prawidłowości działań podejmowanych przez Wiceprezesa Rady Ministrów Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Piotra Glińskiego w związku z zawarciem w dniu 20 czerwca 2018 r. umowy pomiędzy Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, a Fundacją Lux Veritatis, w ramach której Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego miało przekazać na działalność Muzeum *Pamięć i Tożsamość* im. św. Jana Pawła II w latach 2018 - 2020 70 milionów zł.

W dniu 31 października 2018 r. prokurator wydał postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie przekroczenia uprawnień lub niedopełnienia obowiązków przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, wskutek przyznania Fundacji Lux Veritatis z siedzibą w Warszawie, dotacji wynikającej z zawarcia umowy o utworzenie instytucji kultury pod nazwą Muzeum *Pamięć i Tożsamość* im. Św. Jana Pawła II, w łącznej wysokości 70 milionów zł i działania na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera ustawowych znamion czynu zabronionego na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. Badający ocenił decyzję jako przedwczesną, bowiem zgromadzony w ramach czynności sprawdzających materiał dowodowy wymaga uzupełnienia poprzez wyjaśnienie okoliczności związanych z zasadami finansowania przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego działalności instytucji kultury pod nazwą Muzeum *Pamięć i Tożsamość* im. św. Jana Pawła II, a w szczególności treść umowy z dnia

20 czerwca 2018 r. o utworzeniu instytucji kultury pod nazwą Muzeum *Pamięć i Tożsamość* im. Św. Jana Pawła II (w organizacji), z uwagi na zawarte w niej zapisy budzące zastrzeżenia z punktu widzenia racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi.

Postępowanie w tej sprawie jest kontynuowane.

55) Finansowanie Polskiej Fundacji Narodowej

W sprawie o sygn. akt **RP I Ds 50.2017** Prokuratury Regionalnej w Warszawie prowadzone było postępowanie zainicjowane przez obywateli, polityków Nowoczesnej i Platformy Obywatelskiej, dotyczące nadużycia udzielonych uprawnień lub ciążących obowiązków w okresie od 16 listopada 2016 r. do 5 października 2017 r. w Warszawie i innych miejscowościach na terenie Polski przez osoby zobowiązane do zajmowania się sprawami majątkowymi spółek Skarbu Państwa: PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., ENEA S.A., ENERGA S.A., TAURON Polska Energia S.A., KGHM Polska Miedź S.A., Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A., PKN ORLEN S.A., Grupa LOTOS S.A., PGNiG S.A., Grupa Azoty S.A., Totalizator Sportowy sp. z o.o., Polska Wytwórnia Papierów wartościowych w Warszawie S.A., Polski Holding Nieruchomości S.A., Polska Grupa Zbrojeniowa S.A., PKO Bank Polski S.A., Polski Holding Nieruchomości S.A., PKO Bank Polski S.A., PKP S.A. w związku z przekazaniem środków pieniężnych w łącznej kwocie 97 500 000 PLN tytułem funduszu założycielskiego na działalność Polskiej Fundacji Narodowej, czym wyrządzono tym podmiotem szkodę majątkową w wielkich rozmiarach, tj. o czyn z art. 296 § 1 i 3 k.k.

Powyższe postępowanie zostało zakończone przez prokuratora referenta w dniu 05 stycznia 2018 r. decyzją o odmowie wszczęcia śledztwa, w której wyodrębniono cztery czyny, w tym m.in. dotyczący zlecenia przez ówczesnego Prezesa Rady Ministrów Polskiej Fundacji Narodowej zorganizowania programu „Sprawiedliwość”, w ramach którego realizowany był projekt „Sądy”, dotyczący zmian w wymiarze sprawiedliwości (tzw. kampania bilbordowa), tymczasem kluczowa kwestia podjęcia inicjatywy przez spółki Skarbu Państwa, które wydatkowały ogromną kwotę na realizację celów, które pozostawały „przypadkowo” zbieżne z działaniami ówczesnego rządu i partii politycznej wymagało głębszego zainteresowania i przeprowadzenia czynności procesowych, które wyeliminowałyby owe podejrzenia. Brak argumentacji merytorycznej w tym zakresie ograniczył się do przyjęcia formalnej oceny przedsięwzięcia i uznania, że do decyzji osób zarządzających spółkami należało założenie Fundacji i przekazanie do niej środków, natomiast cel jej powstania ma wymiar szczytny, a spółki uprawnione są do działania non profit. Nie budzi wątpliwości, iż jest to interpretacja nadzwyczaj zawężona i oderwana od istoty sprawy, która w kontekście zawiadomień

odnosi się do zasadności utworzenia Polskiej Fundacji Narodowej, opartej na spółkach Skarbu Państwa lub z jego większościowym udziałem (z zasadniczym pytaniem o inicjatywę przedsięwzięcia), a także sposobu wydatkowania środków, które mają charakter publiczny.

W tym aspekcie powstaje konieczność nie tylko ustalenia motywów zawiązania Fundacji, ale także określenia sposobu określenia wysokości wkładów, a przede wszystkim zasadności i celowości wydatkowania środków. Czyny odnoszące się do krytykowanej akcji billboardowej łączącej się z Programem Sprawiedliwość w okresie poprzedzającym zmiany w sądownictwie w sposób jednoznaczny pokazują naturę działań, które nie mieszczą się w celach Fundacji, tj. podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej (chyba, że ma opierać się na krytyce III władzy), rozwoju gospodarczego Rzeczypospolitej Polskiej i polskiej przedsiębiorczości, wspieraniu działalności z dziedziny kultury, edukacji, szkolnictwa oraz sportu i ochrony zdrowia, wspieraniu działalności na rzecz rozwoju nauki, techniki, wynalazczości i innowacyjności oraz rozpowszechniania i wdrażania nowych rozwiązań technicznych w praktyce gospodarczej, czy też wspieraniu działalności z zakresu ochrony środowiska, ekologii i ochrony zwierząt oraz dziedzictwa przyrodniczego. Trzeba mieć również na uwadze kwestię dysponowania i wydatkowania środków przez Fundację z uwzględnieniem płatności na rzecz Solvere, a także innych podmiotów organizujących projekty na rzecz Fundacji.

W tej sprawie postępowanie jest obecnie kontynuowane.

56) Usiłowanie „prania pieniędzy” przez osoby związane z Fundacją „Kocham Podlasie” i z zarządem Kasy Krajowej SKOK

W sprawie o sygn. akt **RP I Ds 37.2018** Prokuratury Regionalnej w Warszawie, toczyło się postępowanie dotyczące usiłowania wprowadzenia przez bliżej nieustalone osoby związane z Fundacją „Kocham Podlasie” i z zarządem Kasy Krajowej SKOK, w kwietniu 2015 r. w bliżej nieustalonym miejscu, do obrotu gospodarczego środków finansowych w kwocie około 60 milionów złotych, pochodzących z korzyści związanych z popełnieniem czynu zabronionego, poprzez zdeponowanie ich na rachunku technicznym w Getin Noble Bank S.A., które to czynności mogłyby udaremniać lub znacznie utrudnić stwierdzenie ich przestępnego pochodzenia lub miejsca umieszczenia, ich wykrycia, zajęcia, albo orzeczenia przepadku, tj. czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 299 § 1 k.k.

W dniu 18 stycznia 2019 r. wydano postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa. Decyzje uznano za niezasadną, albowiem tryb postępowania sprawdzającego uniemożliwił zgromadzenie kompletnego materiału dowodowego niezbędnego do podjęcia prawidłowej decyzji merytorycznej i weryfikacji okoliczności opisanych w zawiadomieniach o podejrzeniu popełnienia przestępstw, tj. zdarzeń polegających na próbie założenia depozytu w wysokości około 60 milionów złotych w Getin Noble Bank S.A. oraz źródła pochodzenia pieniędzy. Próbę uniknięcia decyzji o wszczęciu śledztwa przez prokuratora referenta determinowała błędna forma wystąpienia z żądaniem o uzyskanie informacji stanowiących tajemnicę bankową.

W przedmiotowej sprawie należy podjąć postępowanie na nowo.

57) Przywłaszczenie środków Archidiecezji Lwowskiej na Ukrainie

Prokuratura Regionalna w Warszawie w sprawie o sygn. akt **2010-2.Ds.23.2022** prowadziła postępowanie zainicjowane zawiadomieniem o podejrzeniu popełnienia przestępstwa złożonym przez GIIF w dniu 24 sierpnia 2022 r., do Prokuratury Krajowej, która w dniu 12 października 2022 r. przekazała ww. jednostce.

W dniu 5 kwietnia 2023 r. wydano postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie przywłaszczenia środków w łącznej wysokości 15.330.640 PLN, 1.556.950 USD oraz 9.135.700 Euro przekazywanych w okresie od 5 kwietnia 2017 r. do 6 lipca 2022 r. na rachunki bankowe prowadzone na rzecz Archidiecezji Lwowskiej Kościoła Rzymskokatolickiego (następnie Archidiecezji Lwowskiej Kościoła Łacińskiego na Ukrainie) tytułem darowizny, które następnie wpłacane były na rachunki osobiste D. D. i M.M., a środki w zdecydowanej większości kolejno wypłacane w gotówce lub przelewane na dalsze rachunki innych osób fizycznych. Taki sposób wydatkowania środków należących do Archidiecezji wzbudził wątpliwości banku, a następnie GIIF, albowiem w normalnych warunkach gospodarki rynkowej, przy stabilnej sytuacji politycznej i finansowej, w przypadku osób prawnych dominuje obrót bezgotówkowy sprzyjający transparentności transakcji. Tego rodzaju wątpliwości dwóch instytucji tj. banku oraz Generalnego Inspektora Informacji Finansowej nie wzbudziły natomiast wątpliwości prokuratora mającego stać na straży praworządności i ścigać przestępczość. Jego wątpliwości (lub ich brak) zaspokoilo wewnętrznie sprzeczne i niewyjaśniające żadnych okoliczności pismo ekonoma Archidiecezji. Referent sprawy uzasadniając oportunistyczną decyzję o odmowie wszczęcia śledztwa oparł się na zdumiewających podstawach wskazując m.in., że przetransferowanie środków pieniężnych pomiędzy kolejnymi rachunkami bankowymi, czy też ich podjęcie w gotówce, nie wypełnia jeszcze

znamion czynu zabronionego, a dopiero ich włączenie do majątku osoby nieuprawnionej bądź rozporządzanie nimi wbrew woli lub wiedzy właściciela, mogłoby świadczyć o przestępczym działaniu osób wymienionych w zawiadomieniu w rozumieniu ustawy karnej. Tego rodzaju stanowisko budzi poważne zastrzeżenie, albowiem istota sprawy nie sprowadzała się do samego faktu działania na niekorzyść Archidiecezji, a ustalenia pochodzenia owych środków i ewentualnego ich „prania”; konieczne jest więc zbadanie, czy w tym przypadku nie wykorzystano polskiego systemu bankowego do działań przestępczych.

W sprawie niezasadnie odstąpiono od przesłuchania szeregu świadków, przesłedzenia przepływu środków i ustalenia miejsca ich lokowania, do których należą instytucje mające siedziby na terenie Polski. Ponadto wskazać należy, że decyzji tej nadano wymiar niejawności (klauzula „zastrzeżone”), aczkolwiek w aktach podręcznych pozostawiono projekt decyzji, który jak się wydaje nie odbiega od oryginału.

Na podstawie jego analizy nie sposób uznać, aby istniały podstawy do nadawania klauzuli niejawności, zawyżenia klauzuli, prawdopodobnie z tego powodu, iż sprawa dotyczyła archidiecezji i jej arcypasterza.

Badający uznał powyższą decyzję za niezasadną. Sprawa została podjęta i jest prowadzona przez Prokuraturę Regionalną w Warszawie.

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność rozpatrzenia zachowania prokuratorów prowadzących i nadzorujących postępowanie pod kątem odpowiedzialności służbowej.

58) Rozwiązanie umowy pomiędzy NFOŚiGW a Fundacją Lux Veritatis

W sprawie o sygn. akt **RP I Ds 57.2016** Prokuratury Regionalnej w Warszawie prowadzone było postępowanie zainicjowane złożonym w dniu 25 kwietnia 2016 r. zawiadomieniem o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w Prokuraturze Okręgowej w Warszawie przez ówczesnego Ministra Środowiska.

Zawiadomienie dotyczyło zaistniałego w dniu 26 czerwca 2008 r. wypowiedzenia umowy w sprawie dotacji zawartej pomiędzy Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i Fundacją Lux Veritatis, w wyniku czego w mieniu NFOŚiGW wyrządzona została - zdaniem zawiadamiającego - szkoda w wysokości 4.962.907,07 zł. Kolejne zawiadomienie, dotyczące tego samego zdarzenia, złożył w dniu 17 maja 2016 r. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Do akt sprawy załączono kserokopie materiałów innych

postępowań, prowadzonych uprzednio w innych jednostkach prokuratury, a dotyczących zdarzeń związanych z udzieleniem dotacji (zawarciem umowy dotacji) i następnie zawarciem aneksu do tejże umowy oraz jej wypowiedzeniem. Wskazać należy na postępowania: V Ds 53/07 Prokuratury Okręgowej Warszawa – Praga, VI Ds 13/08 Prokuratury Okręgowej w Warszawie, czy w szczególności postępowanie VI Ds 161/08 Prokuratury Okręgowej w Warszawie, zakończone wydaniem w dniu 13 października 2008 r. postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa, gdzie mimo przyjętej innej kwalifikacji prawnej, przedmiotem postępowania było to samo zdarzenie faktyczne, które podlegało badaniu w śledztwie RP I Ds 57.2016.

Wskazane powyżej postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa z dnia 13 października 2008 r. zostało zaskarżone przez Fundację Lux Veritatis, a postanowieniem z dnia 1 grudnia 2008 r. Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa (sygn. XIV Kp 2532/08) zostało utrzymane w mocy. Do akt sprawy załączono także kserokopie akt postępowania Sądu Okręgowego w Warszawie o sygnaturze II C 397/09 z powództwa Fundacji Lux Veritatis przeciwko Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w toku którego zawarto ugodę, w wyniku której NFOŚiGW zobowiązał się zapłacić na rzecz strony powodowej kwotę 26.490.000 zł tytułem odszkodowania.

W sprawie Prokuratury Regionalnej w Warszawie (sygn. RP I Ds 57.2016 po uprzednim uchyleniu postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa, podjęciu na nowo i przejęciu z Prokuratury Okręgowej) w dniu 8 sierpnia 2016 r. wszczęto śledztwo o przestępstwo z art. 296 § 1 i 3 k.k. Decyzją Prokuratora Krajowego z dnia 31 sierpnia 2016 r. zostało ono objęte zwierzchnim nadzorem służbowym Prokuratury Krajowej. W dniu 5 maja 2017 r. prokurator referent wydał postanowienie o zamknięciu śledztwa w niniejszej sprawie, które w dniu 6 czerwca 2017 r. uchylił, wobec konieczności uzupełnienia jego materiałów.

Z uzasadnienia postanowienia wynika, że wydane ono zostało wyniku polecenia kontynuowania śledztwa wyrażonego w piśmie Prokuratury Krajowej z dnia 25 maja 2017 r. Po zgromadzeniu kolejnych materiałów, w dniu 24 kwietnia 2018 r. prokurator wydał postanowienie o zamknięciu śledztwa w analizowanej sprawie. Postanowienie to ponownie uchylono w dniu 11 września 2018 r. wskazując na potrzebę uzupełnienia śledztwa poprzez zabezpieczenie korespondencji mailowej m.in. pracowników Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, której przedmiotem była kwestia wypowiedzenia umowy dotacji zawartej z Fundacją Lux Veritatis w dniu 29 czerwca 2007 r. Z uzasadnienia omawianej decyzji wynikało, że kontynuowanie śledztwa poleciła pismem z dnia 28 czerwca 2018 r. Prokuratura Krajowa. Na dalszym etapie postępowania powołano biegłego z zakresu ekonomii i finansów w celu

wypowiedzenia się co do wysokości szkody majątkowej w mieniu NFOŚiGW powstałej na skutek podjętych decyzji o wypowiedzeniu umowy dotacji i uznaniu za nieważny aneksu do tej umowy.

W dniu 15 grudnia 2021 r. kolejny referent sprawy wydał postanowienie o zamknięciu śledztwa uznając, że materiał dowodowy pozwala na podjęcie decyzji merytorycznej. W dniu 1 lutego 2022 r. powyższe postanowienie kolejny raz zostało uchylone celem uzupełnienia śledztwa. W dniu 29 marca 2023 r. ponownie zamknięto śledztwo. Ostatecznie 30 czerwca 2023 r. postępowanie umorzono na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec stwierdzenia braku znamion czynu zabronionego.

Zespół uznał powyższą decyzję za zasadną, zwrócił uwagę na intensywność realizowanego w toku tegoż postępowania zwierzchniego nadzoru służbowego, prowadzonego przez Departament do Spraw Przestępczości Gospodarczej. Pierwotnie – jeszcze na etapie, gdy postępowanie zarejestrowane było w Prokuraturze Okręgowej w Warszawie, prokurator wydał postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa w tej sprawie, które następnie uchylone zostało przez Prokuratora Okręgowego, m. in. z powodu niewykonania polecenia wszczęcia w niniejszej sprawie śledztwa. Następnie przed ostatecznym zakończeniem postępowania, referenci trzykrotnie wydawali postanowienia o zamknięciu śledztwa, które następnie podlegały uchyleniu na skutek interwencji nadzoru. Także przed wydaniem postanowienia o umorzeniu śledztwa jego projekt został przekazany do Departamentu do Spraw Przestępczości Gospodarczej Prokuratury Krajowej, a ostateczna wersja – jak wynika z adnotacji zawartych w aktach podręcznych śledztwa – została zaakceptowana przez Naczelnika 1 Wydziału do Spraw Przestępczości Gospodarczej Prokuratury Regionalnej w Warszawie, a także pozytywnie oceniona przez wykonującego zwierzchni nadzór służbowy.

Analiza treści zapisów zawartych w aktach podręcznych, dotyczących konsultacji związanych z kierunkiem postępowania wskazywała, że zarówno referent postępowania, jak i prokurator sprawujący nadzór służbowy przewidywali, iż śledztwo zmierza w kierunku decyzji o umorzeniu.

E) Postępowania dotyczące inicjowania postępowań karnych dla osiągnięcia celów politycznych

W latach 2016-2023 rządzący przejmowali kontrolę nad wymiarem sprawiedliwości. Najpierw przejęto kontrolę nad Trybunałem Konstytucyjnym, potem prokuraturą, następnie

prezesami sądów (masowa wymiana kadr) i KRS. Kolejnym punktem zmian był Sąd Najwyższy, w którym władza ulokowała swojego prezesa, powołała dwie nowe Izby, wybrano też kilkudziesięciu neo-sędziów. Bezpardonowo zaatakowano sędziów sądów powszechnych, wobec których inicjowano postępowania wyjaśniające i dyscyplinarne z błahych powodów, zawieszano w wykonywaniu obowiązków służbowych za stosowanie wyroków ETPCz i TSUE.

Demontowanie niezależnego wymiaru sprawiedliwości, podważanie wartości i zasad UE doprowadziło do ostrego konfliktu z UE, a TSUE oraz ETPCz w kolejnych wyrokach podważały „reformy” Zbigniewa Ziobry, przez które KE blokowała Polsce wypłatę miliardów unijnych funduszy, a TSUE nałożyła rekordową karę miliona euro dziennie za działanie nielegalnej Izby Dyscyplinarnej.

59) Śledztwo dotyczące nieprawidłowości w ETO i w TSUE

W dniu 26 listopada 2021 r. w dzienniku *Liberation* ukazał się artykuł autorstwa Jeana Quetremera, który rzekomo miał dotyczyć korupcji sędziów z TSUE. W dniu 11 grudnia 2021 r. Zbigniew Ziobro i jego zastępca Marcin Warchoł zaatakowali UE, TSUE i Donalda Tuska. Nie przeszkadzało im nawet to, że w rozmowie z RMF Jeana Quetremier przyznał, że nie ma dowodów na korupcję i handel wpływami w instytucjach UE i TSUE. Zbigniew Ziobro mówił o *gigantycznej aferze korupcyjnej*, która miała mieć miejsce na szczytach organizacji UE. Zarzucał, że w TSUE ma miejsce handel wpływami i są korupcyjne oddziaływania związane z funkcjonowaniem EPL na czele, której stoi Tusk. Ziobro mówił też, że to Tusk powinien wyjaśnić tę *wielką aferę*. *Są powiązania polityków partii EPL, które przekładają się na działanie KE i TSUE, których skutki orzeczeń Polska szczególnie odczuwa* - stwierdził Zbigniew Ziobro. Wiedział, że tego rodzaju narracja podważa obiektywizm i niezależność TSUE, przynajmniej w jego elektoracie. Zarzucił wręcz, że wyroki mogą być podyktowane innymi względami niż litera prawa. I zaatakował TSUE za karę nałożoną na Polskę w związku z działalnością elektrowni w Turowie. Twierdził, że jest ona w interesie niemieckich i czeskich elektrowni oraz kopalń. Pytał, czy decyzja ta nie zapadła przypadkiem na zakrapianych obficie alkoholem posiłkach. Rozważał, że w jeśli taki sposób są ustalane wyroki TSUE, to jakie możemy mieć do nich zaufanie. Minister asekurował się w oskarżeniach co jakiś czas powołując się na *Liberation* i na to, że on tylko stawia pytania. Mówił, że ta „afera” ma związek z bezprawnymi orzeczeniami TSUE wobec Polski.

W dniu 15 grudnia 2021 r. w Gazecie Polskiej ukazał się ponadto artykuł Macieja Kożuszka i Piotra Lisiewicza pt. *polskie śledztwo w sprawie korupcji w UE*.

Tego też dnia do Prokuratury Okręgowej w Warszawie zaczęły wpływać zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa składane przez obywateli, ale również przez Tomasza Sakiewicza, czy sędziego Pawła Styryne - ówczesnego Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa. Łącznie do akt włączono 54 zawiadomienia.

Sprawę zarejestrowano za sygn. akt **3041-1.Ds.90.2021**. Z akt podręcznych przedmiotowego postępowania wynika, że w dniu 17 stycznia 2022 r. w piśmie skierowanym do Prokuratora Regionalnego w Warszawie Jakuba Romelczyka, prok. Magdalena Kołodziej wskazała, że uzyskano tłumaczenie artykułu ze strony *www.liberation.fr* Jeana Quetremera. Stwierdziła, że autor artykułu skupił się na nieprawidłowościach w zachowaniu członków Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, w tym imiennie przytoczył nazwisko polskiego przedstawiciela ETO Marka Opióły (PiS), jako osoby, która również dopuściła się uchybień związanych z rozliczaniem tzw. kwestii budżetowych. Dodała, że w treści artykułu nie podniesiono okoliczności wskazujących na nieprawidłowości w działalności TSUE związanej z podejmowaniem rozstrzygnięć w sprawach z udziałem Polski. Co więcej dodała, że przedmiotowy artykuł nie dotyczył wprost „afery korupcyjnej w UE”, o której była mowa w artykule Macieja Kożuszka i Piotra Lisiewicza pt. *polskie śledztwo w sprawie korupcji w UE*, a który ukazał się w Gazecie Polskiej w dniu 15 grudnia 2021 r.

Mimo posiadania takich informacji, w dniu 24 stycznia 2022 r. prok. Arkadiusz Buśkiewicz Naczelnik Wydziału V Śledczego wszczął śledztwo w sprawie zaistniałego w latach 2012 - 2021 w Luksemburgu oraz innych miejscach przekroczenia uprawnień lub niedopełnienia obowiązków przez członków Europejskiego Trybunału Obrachunkowego (ETO) i sędziów TSUE w związku z dysponowaniem środkami budżetowymi i procedowaniem spraw stanowiących przedmiot rozpoznawania tych Trybunałów, realizowanych w celu osiągnięcia bądź w zamian za korzyść majątkową lub osobistą, albo jej obietnicę, czym działano na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. w zb. z art. 228 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. O tej decyzji powiadomiono Prokuratora Regionalnego w Warszawie Jakuba Romelczyka.

Referentem spraw został prokurator z Prokuratury Rejonowej delegowany do tej jednostki, który w okresie od wszczęcia śledztwa do dnia zawieszenia postępowania, tj. od dnia 17 stycznia 2022 r. do dnia 12 grudnia 2023 r. przesłuchał w charakterze świadków dziennikarzy z Gazety Polskiej, zwrócił się do Ministerstwa Sprawiedliwości o poinformowania o działaniach podjętych w tej sprawie na forum unijnym, skierował pisma do Prokuratury Europejskiej i OLAFU o przekazanie danych dotyczących ewentualnie zainicjowanego postępowania. Mimo niewielu zaplanowanych czynności procesowych (często po jednej) śledztwo było przedłużane na dalszy czas wyznaczony zarówno przez Zastępcę Prokuratora Okręgowego w Warszawie Magdalenę Kołodziej, jak i na szczeblu prokuratury regionalnej, zdarzały się również istotne okresy bezczynności.

W dniu 14 czerwca 2023 r. prokurator referent wydał europejski nakaz dochodzeniowy dotyczący przesłuchania w charakterze świadka dziennikarza francuskiego, autora tekstu w „Libertion”, po czym nie wykonując żadnych czynności procesowych, w dniu 12 grudnia 2023 r. wydał postanowienie o zawieszeniu śledztwa na oczekiwanie na realizację europejskiego nakazu dochodzeniowego przez stronę francuską.

W dniu 3 października 2024 r. sprawa została podjęta z uwagi na uzyskanie odezwy z Francji, zarejestrowana za sygn. akt 3041-1.Ds.235.2024 i tego dnia postępowanie umorzono na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. wobec braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa w sprawie zaistniałego w latach 2012 - 2021 w Luksemburgu oraz innych miejscach, przekroczenia uprawnień lub niedopełnienia obowiązków przez członków Europejskiego Trybunału Obrachunkowego (ETO) i sędziów Trybunału Sprawiedliwości UE w związku z dysponowaniem środkami budżetowymi i procedowaniem spraw stanowiących przedmiot rozpoznania tych Trybunałów, realizowanych w celu osiągnięcia bądź w zamian za korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę, czym działano na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. w zb. z art. 228 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Zdaniem badającego lakonicznie określony przedmiot prowadzonego postępowania - **budzi poważne wątpliwości w przedmiocie polskiej jurysdykcji**, jeśli chodzi o przekroczenie uprawnień bądź niedopełnienie obowiązków (art. 231 k.k.). Ponadto w postanowieniu o wszczęciu śledztwa nie wskazano, jakie okoliczności świadczą o osiągnięciu korzyści majątkowej bądź osobistej, jak również jej obietnicy, jeśli chodzi o członków ETO oraz sędziów TSUE, co stawia w wątpliwość przyjęcie kwalifikacji, o jakiej mowa w art. 228 § 3 k.k., przesądzającej w istocie o możliwości ścigania osób pełniących funkcje publiczne w państwie obcym (na podstawie art. 228 § 6 k.k.). Dlatego badający uznał **decyzję o wszczęciu śledztwa za przedwczesną**, bowiem prokurator referent nie dokonał analizy zasadności wszczęcia w kontekście uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa, opierając się wyłącznie na publikacjach prasowych; nie czekając na raport OLAF, choć pragmatyka prokuratorska w tym zakresie jest odwrotna, albowiem co do zasady raport OLAF poprzedza ewentualne postępowanie karne. Nie dokonano także oceny w kontekście skuteczności ścigania przez organy polskie cudzoziemców pełniących funkcje publiczne w państwach obcych, a w tym przypadku w artykule *Liberation* wskazany był przedstawiciel Polski w ETO (były poseł PS), z którym nawet nie wykonano czynności procesowych. Uwagi co do zasadności wszczęcia postępowania znalazły odzwierciedlenie w uzasadnieniu decyzji o umorzeniu postępowania, w którym prokurator referent **wskazał na brak uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynów zabronionych**, bowiem analiza artykułu w „Gazecie Polskiej” nie odnosiła się do artykułu Jeana Quetremera z *Liberation* z dnia 26 listopada 2021 r., ponieważ były w nim opisane

jedynie nieprawidłowości w ETO, z kolei Jean Quetremier potwierdził nieprawidłowości w ETO, nie wskazał natomiast żadnych informacji dotyczących nieprawidłowości w TSUE; w tym kontekście właściwą podstawą prawną umorzenia winien być art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. wobec stwierdzenia, że czynu nie popełniono.

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność rozpatrzenia zachowania prokuratorów pod kątem odpowiedzialności służbowej.

60) Przeszłość "vatowska" - próba wykreowania odpowiedzialności funkcjonariuszy publicznych

Deklaracja złożona przez Ministra Sprawiedliwości Prokuratora Generalnego Zbigniewa Ziobro podczas spotkania w dniu 21 września 2016 r. z przedsiębiorcami, dotycząca wszczęcia postępowania przygotowawczego dla ustalenia odpowiedzialności przedstawicieli organów państwa polskiego w latach 2011 - 2015 za nieprawidłowości związane z wyłudzeniem podatku VAT, potwierdzona w lipcu 2017 r. podczas obrad Kongresu Zjednoczonej Prawicy - spowodowała wykreowanie niniejszego postępowania.

Prokurator Michał Ostrowski, ówczesny Dyrektor Departament do Spraw Przeszłości Gospodarczej, w dniu 23 września 2016 r. skierował do ówczesnego Prokuratora Regionalnego w Warszawie - Andrzeja Szeligi pismo, w którym wskazał, że *niezbędnym jest przeprowadzenia czynności w zakresie niepodejmowania odpowiednich działań przez polskie władze, pomimo sygnalizowania im problemu przeszłości karuzelowej VAT przez przedsiębiorców*. W piśmie tym polecono kontakt z prezesem Związku Importerów i Producentów Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego „Cyfrowa Polska”, która miał posiadać wiedzę i dokumentację w opisanym przedmiocie, jak również na bieżąco informować Dyrektora Departamentu o poczynionych ustaleniach i podjętych działaniach.

W niniejszej sprawie przyjęto od ww. ustne zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa i przesłuchano w charakterze świadka. Zeznania ograniczyły się do ogólnego przedstawienia starań związku zrzeszającego firmy z branży elektroniki użytkowej podejmowanych od listopada 2013 r. głównie w Ministerstwie Finansów o legislacyjne wprowadzenie do przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług mechanizmu odwrotnego obciążenia podatkiem VAT na obrót smartfonami, tabletami, laptopami i konsolami do gier oraz mechanizmu solidarnej odpowiedzialności w odniesieniu do obrotu cyfrowymi aparatami fotograficznymi oraz

materiałami eksploatacyjnymi do drukarek. Starania te miały doprowadzić do opracowania w Ministerstwie Finansów projektu odpowiedniej nowelizacji „ustawy o VAT”, który po paromiesięcznych pracach w Rządowym Centrum Legislacji miał trafić do Sejmu z końcem 2014 r., zaś nowa ustawowa regulacja prawna weszła w życie z dniem 1 lipca 2015 r.

Przedstawiając uproszczony przebieg całego procesu legislacyjnego zawiadamiający zastrzegł, że bardziej szczegółowe informacje w tej sprawie zawiera obfita korespondencja prowadzona z Ministerstwem Finansów, innymi organami rządowymi oraz parlamentem, w której wielokrotnie apelowano o przyspieszenie prac legislacyjnych. Korespondencję tę w postaci 33 dokumentów (datowanych pomiędzy dniem 27 grudnia 2013 r., a dniem 14 września 2015 r.) zawiadamiający załączył do protokołu, gdzie w jego końcowej części zeznał wprost w następujący sposób (...) *w naszej opinii ten nadzwyczaj długi proces legislacyjny w tak prostej nowelizacji ustawy mógł być powodowany wieloma czynnikami, począwszy od niewiedzy czy nieudolności, a skończywszy na zamierzonym działaniu. Mam nadzieję, że Prokuratura będzie w stanie to zweryfikować i wyjaśnić.*

Po przyjęciu tak sporządzonego protokołu przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie i przesłuchania w charakterze świadka osoby zawiadamiającej, sprawę wykreślono w dniu 13 października 2016 r. z rejestru „Ko” i zarejestrowano w tym samym dniu jako sprawę dotyczącą przestępstwa z art. 231 § 1 k.k. pod sygn. RP II Ds 47.2016. Kolejną czynnością w tej sprawie było wydanie postanowienia o wszczęciu śledztwa w sprawie zaistniałego w okresie od 2013 r. do lipca 2015 r. w Warszawie niedopełnienia obowiązków w zakresie działań związanych z regulacjami przeciwdziałającymi zjawisku wyłudzeń VAT-u w obrocie sprzętem elektronicznym i w konsekwencji działaniu na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. Lakoniczne uzasadnienie sprowadzało się do ogólnego odwołania się do twierdzenia zawiadamiającego o długotrwałości procesu legislacyjnego, przy czym w żadnym miejscu nie wskazano na istnienie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa, czego wprost wymaga przepis art. 303 k.p.k.

Zdaniem badającego materiały procesowe dostępne prokuratorowi referentowi w dacie podejmowania decyzji w przedmiocie wszczęcia postępowania przygotowawczego nie dawały żadnych podstaw dla podjęcia decyzji o wszczęciu śledztwa, z dwóch powodów. Po pierwsze - z uwagi na niemożność należytego skonkretyzowania czynu zabronionego, który miałby stanowić podstawę dla wszczęcia oraz przeprowadzenia postępowania przygotowawczego na podstawie przepisów Kodeksu postępowania karnego zgodnie z wymogiem zawartym w przepisie art. 303 k.p.k., który nakazuje określenie czynu będącego przedmiotem postępowania, co w oczywisty sposób przesądza o konieczności należytej jego konkretyzacji. Po wtóre - wobec braku uzasadnionego podejrzenia popełnienia jakiegokolwiek przestępstwa, czego jako przesłanki

wszczęcia śledztwa bądź dochodzenia, bezwzględnie wymaga ten sam przepis art. 303 k.p.k. Była to ostatnia czynność procesowa prokuratora w tej sprawie przeprowadzona w Prokuraturze Regionalnej w Warszawie. Decyzją Prokuratora Krajowego Bogdana Świączkowskiego z dnia 27 października 2016 r. podjętą na podstawie § 116 ust. 5 Regulaminu sprawa ta została przekazana Prokuraturze Regionalnej w Białymstoku do śledztwa o sygn. akt RP I Ds 70.2016.

Pierwotny przedmiot postępowania przygotowawczego (który w nadzwyczaj nieporadny sposób próbowano potem wskazać w postanowieniu o wszczęciu śledztwa) został w późniejszym okresie poszerzony w całkowicie szczególnym trybie. W pierwszej kolejności dokonało się to poprzez lakoniczne i kategoryczne polecenie Jacka Wygody - Zastępcy Dyrektora Departamentu do Spraw Przeszeczności Gospodarczej z dnia 19 lipca 2017 r., aby śledztwem **objąć wszystkie działania i zaniechania funkcjonariuszy publicznych podejmowane w związku z tworzeniem i zmianami regulacji prawnych mających przeciwdziałać wyłudzeniom podatku od towarów i usług.**

W drugiej kolejności nastąpiło to na skutek decyzji podjętej w dniu 27 lipca 2017 r. przez Prokuratora Krajowego Bogdana Świączkowskiego o przekazaniu Prokuratorowi Regionalnemu w Białymstoku akt śledztwa o sygn. akt PK XIV Ds 12.2017, ostatnio prowadzonego przez Wydział Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej, w celu połączeniu do śledztwa Prokuratury Regionalnej w Białymstoku sygn. akt RP I Ds 70.2016 i łącznego przeprowadzenia postępowania karnego. W swoim piśmie Prokurator Krajowy stwierdził, iż śledztwo PK XIV Ds 12.2017 toczy się w sprawie przekroczenia uprawnień i niedopełnienia obowiązków przez byłego Dyrektora Biura do Spraw Przeszeczności Zorganizowanej Prokuratury Krajowej, poprzez skierowanie do Prokuratorów Apelacyjnych i Naczelników Wydziałów Zamiejscowych Biura do Spraw Przeszeczności Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej, pisma sygn. PR IV 803/5/09 z dnia 27 lutego 2009 r., tj. o czyn z art. 231 § 2 k.k., zaś jego przekazanie uzasadnione jest łącznością podmiotową i przedmiotową ze śledztwem Prokuratury Regionalnej w Białymstoku, jak również dobrem prowadzonego postępowania przygotowawczego i względami ekonomiki procesowej, wynikającymi z możliwości organizacyjnych Prokuratury Regionalnej w Białymstoku.

Ostatecznie zakres postępowania przygotowawczego prowadzonego pod sygnaturą RP I Ds 70.2016 stał się (za wyłączeniem wątków dotyczących prokuratora Krzysztofa Parchimowicza oraz Sędziów Sądu Najwyższego, podejmujących oba kwestionowane przez prowadzącego postępowanie przygotowawcze, orzeczenia) praktycznie tożsamy z zakresem prac prowadzonych przez powołaną uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 5 lipca 2018 r. Komisję Śledczą.

W sprawie tej widoczny jest mechanizm wykorzystania prokuratury dla partykularnych interesów Ministra Sprawiedliwości Prokuratora Generalnego Zbigniewa Ziobro, sprowadzający się

do wydania oczywiście niezasadnego postanowienia o wszczęciu śledztwa w odniesieniu do nader ułomnie określonego czynu zabronionego, a następnie uporczywego oraz żmudnego poszukiwania jakichkolwiek dowodów, które najpierw posłużyłyby za uzasadnienie przyjętego założenia o rzeczywistym zaistnieniu przestępstwa z art. 231 § 1 k.k. w sferze szeroko rozumianej działalności legislacyjnej, zaś następnie dostarczyłyby należytej podstawy dla przedstawienia komukolwiek spośród funkcjonariuszy publicznych zarzutu popełnienia tego przestępstwa urzędniczego. Bez wątplenia na wdrożeniu takiego trybu działania przez prokuratorów zaważyła presja ciężająca na nich wobec publicznych deklaracji Prokuratora Generalnego Zbigniewa Ziobro, o których była mowa wyżej.

Wyrazem zdesperowanego trybu ówczesnie prowadzonych czynności śledztwa jest także pochodząca z 5 lipca 2017 r., a dokumentowana w aktach wewnętrznego nadzoru służbowego adnotacja Naczelnika Wydziału I ds. Przystępczości Gospodarczej Prokuratury Regionalnej w Białymstoku o ustaleniu z prowadzącym śledztwo prokuratorem (...) *konieczności powierzenia śledztwa CBA delegaturze w Warszawie*. Fakt prowadzenia tego postępowania został następnie, pod pozorem fikcyjnego związku podmiotowo - przedmiotowego, wyzyskany dla kontynuowania bezprawnie wszczętego oraz prowadzonego postępowania przygotowawczego w celu ścigania karnego prokuratora Krzysztofa Parchimowicza, a nadto dla objęcia tym samym śledztwem, również bezprawnie prowadzonych czynności procesowych, zorientowanych na ściganie karne sześciorga sędziów Sądu Najwyższego.

Jednoznacznie negatywna ocena prawidłowości podejmowanych działań dotyczy bezzasadności postanowienia o wszczęciu śledztwa z dnia 19 października 2017 r. oraz zwyczajnie nieporadnych czynności dowodowych prowadzonych przez blisko rok prowadzenia śledztwa, które w istocie rzeczy sprowadzały się do zgromadzenia zbioru trzydziestu pięciu tomów dokumentacji urzędowej wytworzonej w związku z pracami natury legislacyjnej prowadzonymi nad założeniami (ZD99) oraz projektem (UD186) ustawy z dnia 9 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy Prawo zamówień publicznych, także na etapie procedowania w parlamencie. Inaczej ocenić należy ten etap śledztwa, w którym najpierw przeprowadzono analizę zgromadzonego materiału dokumentacyjnego oraz powołano dziesięcioosobowy zespół śledczy, a finalnie zakres postępowania przygotowawczego prowadzonego pod sygnaturą RP I Ds 70.2016 (za wyłączeniem wątków dotyczących prokuratora Krzysztofa Parchimowicza oraz Sędziów Sądu Najwyższego podejmujących oba, kwestionowane przez prowadzącego postępowanie przygotowawcze, orzeczenia) stał się praktycznie tożsamy z zakresem prac prowadzonych przez powołaną uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 5 lipca 2018 r. Komisję Śledczą do zbadania prawidłowości i legalności działań oraz występowania zaniedbań i zaniechań organów i

instytucji publicznych w zakresie zapewnienia dochodów Skarbu Państwa z tytułu podatku od towarów i usług i podatku akcyzowego w okresie od grudnia 2007 r. do listopada 2015 r. Sukcesywnie kierowane do prokuratury kolejne zawiadomienia Komisji Śledczej o podejrzeniu popełnienia przestępstw w ramach przedsięwzięć legislacyjnych podejmowanych w ramach następujących po sobie nowelizacji ustawy o podatku o towarów i usług, w znaczący sposób oddziaływały na odpowiednio ściśle ukierunkowanie oraz należytą racjonalizację zakresu podejmowanych czynności dowodowych tego postępowania przygotowawczego; przedmiotowe postępowanie od 7 lat jest w toku. W maju i czerwcu 2024 r. podjęto dwa rozstrzygnięcia o charakterze merytorycznym w postaci postanowień o częściowym umorzeniu śledztwa w zakresie:

- zaistniałego w dniu 27 lutego 2009 r. w Warszawie przekroczenia uprawnień i niedopełnienia obowiązków przez Dyrektora Biura do Spraw Przestępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej w celu osiągnięcia przez inne osoby korzyści majątkowych lub osobistych, poprzez skierowanie do Prokuratorów Apelacyjnych i Naczelników Wydziałów Zamiejscowych Biura do Spraw Przestępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej pisma sygn. PR IV 803/5/09 z dnia 27 lutego 2009 r. w przedmiocie kwalifikowania zachowań związanych z nadużyciami procedury obliczania i uiszczania podatku od towarów i usług (VAT) oraz innych podatkowych zobowiązań publicznoprawnych, co mogło mieć wpływ na prowadzone postępowania przygotowawcze oraz postępowania zawisłe przed sądami, powodując uniknięcie przez sprawców odpowiedzialności za popełnione przestępstwa lub bezzasadne poniesienie mniejszych konsekwencji z tego tytułu, a tym samym działania na szkodę interesu publicznego, w tym interesu finansowego Państwa, tj. o czyn z art. 231 § 2 k.k., wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego, na zasadzie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.,
- przekroczenia w dniach: 19 marca 2008 r. i 12 sierpnia 2008 r. w Warszawie uprawnień i niedopełnienia obowiązków przez Sędziów Sądu Najwyższego, w celu osiągnięcia przez inne osoby korzyści majątkowych lub osobistych, poprzez wydanie wyroku z dnia 19 marca 2008 r. sygn. II KK 347/07 oraz wyroku z dnia 12 sierpnia 2008 r. sygn. V KK 76/08, pozostających w oczywistej sprzeczności z treścią art. 8 § 1 k.k.s., które to orzeczenia mogły mieć wpływ na orzecznictwo innych sądów powodując uniknięcie przez sprawców odpowiedzialności za popełnione przestępstwa lub bezzasadne poniesienie mniejszych konsekwencji z tego tytułu, a tym samym działania na szkodę interesu publicznego w tym interesu finansowego Państwa, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k., wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego, na zasadzie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

Zasadność obu postanowień nie budzi najmniejszych zastrzeżeń, bowiem prowadzą one do likwidacji stanu bezprawia wynikającego z oczywiście bezzasadnego wszczęcia oraz prowadzenia postępowania przygotowawczego.

Niezależnie od powyższego niezbędnym jest przeprowadzenia prawnokarnej oceny, przez pryzmat znamion przestępstwa nadużycia uprawnień przez funkcjonariusza publicznego określonego w przepisach art. 231 k.k., wszystkich działań podjętych w związku ze wszczęciem i prowadzeniem postępowania przygotowawczego w tej sprawie w zakresie obejmującym przestępcze zachowania przypisywane: prokuratorowi Krzysztofowi Parchimowiczowi w postaci jednego czynu zabronionego popełnionego w dniu 27 lutego 2009 r., sędziom Sądu Najwyższego orzekającym w sprawach o sygn. akt II KK 347/07 oraz V KK 76/08 w postaci dwóch czynów zabronionych popełnionych w trakcie orzekania w dniach 19 marca 2008 r. i 12 sierpnia 2008 r. w dwóch odrębnie prowadzonych postępowaniach kasacyjnych.

Decyzje o wszczęciu i prowadzeniu śledztwa w tym zakresie (przy czym w drugim przypadku formalnego postanowienia o wszczęciu postępowania nie wydawano, poprzestając na mniej sformalizowanej decyzji o poszerzeniu zakresu prowadzonego postępowania przygotowawczego) zostały podjęte z oczywistym naruszeniem prawa, bowiem w obu przypadkach nie było żadnych podstaw dla przyjęcia, iż istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa, skoro w odniesieniu do wszystkich tych trzech zachowań w sposób całkowicie kategoryczny należało stwierdzić, iż nie zawierają znamion czynu zabronionego. Tego rodzaju okoliczność - zgodnie z przepisem art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. - nakazuje bezwarunkowo odmówić wszczęcia postępowania karnego, zaś w razie ujawnienia jej w toku postępowania już prowadzonego – niezwłocznie i bezwarunkowo orzec o jego umorzeniu; w sprawie tej negatywna przesłanka procesowa w postaci oczywistego braku ustawowych znamion czynów zabronionych bezsprzecznie istniała od zarania inicjatywy ścigania karnego wyrażonej odpowiednio:

- odniesieniu do czynu zabronionego przypisywanego prokuratorowi Krzysztofowi Parchimowiczowi - decyzjami Prokuratora Krajowego Bogdana Święczkowskiego z dnia 6 marca 2017 r. o przeprowadzeniu postępowania sprawdzającego oraz z dnia 26 kwietnia 2017 r. kiedy jako prokurator przełożony sprzeciwił się podjęciu postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego i nakazał wszczęcie oraz przeprowadzenie śledztwa,
- w odniesieniu do czynów zabronionych przypisywanych sędziom Sądu Najwyższego uczestniczącym w składach orzekających w sprawach II KK 347/07 w dniu 19 marca 2008 r. roku oraz V KK 76/08 w dniu 12 sierpnia 2008 r. - decyzją prokuratora referenta z dnia 28 sierpnia 2017 r. o objęciu ściganiem karnym w ramach prowadzonego przez siebie śledztwa w sprawie RP I Ds 70.2016.

Jest przy tym szczególnie znamienne, że zarówno w postanowieniu o wszczęciu śledztwa w sprawie PK XIV Ds 12.2017, jak i w całkowicie niesformalizowanej decyzji o poszerzeniu zakresu podmiotowo - przedmiotowego prowadzonego już postępowania przygotowawczego, w żadnym miejscu nie powołano się na istnienie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa.

Oczywistą wadliwość obu decyzji o ściganiu karnym urzędującego prokuratora oraz urzędujących sędziów Sądu Najwyższego (odpowiednie decyzje procesowe zostały bowiem sformułowane w taki sposób, że wprost wskazywały tożsamość osób podejrzanych o popełnienie przestępstw) podkreśla przy tym wymownie i ta nieporadność, iż przestępcze zachowanie we wszystkich trzech przypadkach miało jednocześnie wyrażać się zarówno przekroczeniem uprawnień, jak i niedopełnieniem obowiązków, przy czym co oczywiste w żadnym przypadku nie podjęto nawet próby skonkretyzowania jakie to uprawnienia zostały przez sprawcę czynu przekroczone i jakie obowiązki (równocześnie) nie zostały przezeń dopełnione. Nadto dwa odrębne i najzupełniej niezależne od siebie zdarzenia w postaci wyrokowania przez sędziów Sądu Najwyższego w dwóch różnych sprawach zostały, w sposób nadzwyczaj nieporadny, opisane tak, jakby stanowiły jeden czyn zabroniony. Te kardynalne niedostatki w redakcji opisów czynów zabronionych, które stanowiły przedmiot prowadzonego postępowania przygotowawczego, stanowi kolejne potwierdzenie tezy, iż decyzje o ściganiu karnym nie miały żadnego związku z zasadą legalizmu, a mechanizm ich podejmowania był czysto instrumentalny. Fakt bezprawności obu decyzji o wszczęciu i prowadzeniu postępowania przygotowawczego w zakresie obejmującym prokuratora Krzysztofa Parchimowicza oraz sześciorga sędziów Sądu Najwyższego potwierdza w końcu, w sposób definitywny, treść samych postanowień o częściowym umorzeniu śledztwa podjętych przez prokuratora referenta odpowiednio: w dniu 27 maja 2024 r. w odniesieniu do sprawy prokuratora Krzysztofa Parchimowicza, w dniu 13 czerwca 2024 r. w odniesieniu do dwóch spraw sędziów Sądu Najwyższego, bowiem w obu postanowieniach nie powołano żadnego argumentu uzasadniającego umorzenie śledztwa, który wynikałby z jakiegokolwiek czynności procesowej przeprowadzonej w toku postępowania przygotowawczego. Innymi słowy treść uzasadnień obu wydanych postanowień o częściowym umorzeniu śledztwa w sposób szczególnie dobitny wyraża to, że kategoryczne stwierdzenie o braku ustawowych znamion czynu zabronionego stanowiło bezdyskusyjną oczywistość także w dacie podejmowania w roku 2017 decyzji o wdrożeniu ścigania karnego prokuratora oraz sędziów Sądu Najwyższego.

Czynności dowodowe (całkowicie nieprzydatne, jak to wcześniej wskazano, przy podejmowaniu końcowych decyzji o umorzeniu) w obu tych wątkach śledztwa praktycznie zakończono z końcem 2019 r., ale przez kolejne cztery i pół roku postępowania przygotowawcze w tej części, formalnie nadal trwało.

Nie sposób pominąć jeszcze jednej rażącej nieprawidłowości, której dopuszczono się prowadząc czynności procesowe w wątku obejmującym czyn przypisywany prokuratorowi Krzysztofowi Parchimowiczowi zarówno w ramach śledztwa prowadzonego w Wydziale Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej, jak i w ramach śledztwa prowadzonego w Prokuraturze Regionalnej w Białymstoku. Pomimo tego, iż w opisie czynu zawartym w postanowieniu o wszczęciu śledztwa wprost wskazano, że przedmiotem śledztwa jest zachowanie prokuratora Krzysztofa Parchimowicza, przez opisanie tamże określonej czynności podjętej w dniu 27 lutego 2009 r. przez Dyrektora Biura do Spraw Przeszłości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej, to w ewidentnej niezgodzie z elementarnymi zasadami gwarancyjnymi służącymi osobie podejrzanej o dokonanie przestępstwa (abstrahując w tym miejscu od bezprawności samego wszczęcia postępowania przygotowawczego) parokrotnie, na polecenie Prokuratora Krajowego Bogdana Świączkowskiego oraz Dyrektora Departamentu do Spraw Przeszłości Gospodarczej Prokuratury Krajowej, przesłuchiowano prok. Krzysztofa Parchimowicza w charakterze świadka. Żadnego usprawiedliwienia takiej treści decyzji procesowych (poleceń dokonania czynności) oraz samych czynności przesłuchań w charakterze świadka nie stanowi procedura ochronna przewidziana w przepisie art. 183 k.p.k., który w żadnej mierze nie służy legitymizowaniu bezprawnych starań uzyskania dowodu z zeznań od osoby wprost podejrzewanej o popełnienie przestępstwa, którego bezpośrednio dotyczy ta czynność dowodowa.

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność rozpatrzenia zachowania prokuratorów inicjujących, prowadzących i nadzorujących przedmiotowe postępowanie pod kątem odpowiedzialności karnej.

61) Sprawa dotycząca wyrobów akcyzowych

Sprawa o sygn. **RP II Ds 6.2021** Prokuratury Regionalnej w Warszawie 2 Wydziału do Spraw Przeszłości Finansowo - Skarbowej dotyczyła przekroczenia uprawnień, w okresie od grudnia 2017 r. do czerwca 2020 r. w Warszawie i niedopełnienia obowiązków przez ustalonych funkcjonariuszy publicznych, w czasie prowadzenia prac legislacyjnych, dotyczących zmiany przepisów: ustawy o podatku akcyzowym z dnia 17 grudnia 2017 r. w zakresie objęcia podatkiem akcyzowym wyrobów nowatorskich i płynu do papierosów elektronicznych oraz ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym, a także wydanych do niej aktów wykonawczych, dotyczących wskazanych wyżej produktów, poprzez objęcie ich zerową stawką akcyzy, a następnie zaniechaniem jej poboru i działania na szkodę interesu publicznego, w związku

z brakiem wpływów podatku akcyzowego od wyrobów nowatorskich i płynu do papierosów elektronicznych, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.

Czynności w tej sprawie zostały zainicjowane **anonimem**, który został przekazany przy piśmie Dyrektora Departamentu do Spraw Przestępczości Gospodarczej Michała Ostrowskiego z dnia 26 stycznia 2021 r. znak PK VII Ko 34.2021 do Prokuratury Regionalnej w Warszawie.

W dniu 28 stycznia 2021 r. prokurator z Prokuratury Regionalnej w Warszawie sporządził notatkę urzędową dokumentującą zapoznanie się z anonimowym zawiadomieniem i wskazał jakich aktów prawnych dotyczy, po czym dalej zapoznał się z ogólnodostępnymi materiałami dotyczącymi problematyki poruszonej w anonimie, dołączając publikacje i dokumenty wydrukowane z Internetu do akt sprawy. W dniu 21 kwietnia 2021 r. prokurator po przeprowadzeniu postępowania sprawdzającego wszczął śledztwo w sprawie przekroczenia uprawnień i niedopełnienia obowiązków przez funkcjonariuszy publicznych w okresie od co najmniej października 2017 r. do czerwca 2020 r. podczas prac legislacyjnych dotyczących zmiany przepisów ustawy o podatku akcyzowym z dnia 17 grudnia 2017 r. w zakresie objęcia podatkiem akcyzowym wyrobów nowatorskich i płynu do papierosów elektronicznych, ustawy z dnia 22 listopada 2018 roku o zmianie ww. ustawy oraz aktów wykonawczych dot. ww. produktów, w szczególności Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 czerwca 2020 r. w sprawie zaniechania poboru podatku akcyzowego od płynu do papierosów elektronicznych i wyrobów nowatorskich, poprzez objęcie płynu do papierosów elektronicznych oraz wyrobów nowatorskich zerową stawką akcyzy, a następnie zaniechanie jej poboru i działanie tym samym na szkodę interesu publicznego w związku z brakiem wpływów do Skarbu Państwa podatku akcyzowego w ww. zakresie, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.

Podstawą wszczęcia śledztwa były przeprowadzone w sprawie czynności sprawdzające w toku których uzyskano obszerną dokumentację dotyczącą procedowania aktów prawnych, tj. zmiany przepisów ustawy o podatku akcyzowym z dnia 17 grudnia 2017 r. w zakresie objęcia podatkiem akcyzowym wyrobów nowatorskich i płynu do papierosów elektronicznych, ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ww. ustawy oraz aktów wykonawczych dotyczących ww. produktów, w szczególności Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 czerwca 2020 r., których analiza wskazała na konieczność wykonania dalszych czynności procesowych, a w szczególności przesłuchanie w charakterze świadków osób uczestniczących w procedowaniu ww. aktów prawnych.

Postępowanie w tej sprawie prowadzone było z niezwykłą skrupulatnością, aby po upływie 2 lat i 4 miesięcy wydać w dniu 9 sierpnia 2023 r. postanowienie o umorzeniu śledztwa w sprawie przekroczenia uprawnień, w okresie od grudnia 2017 r. do czerwca 2020 r. w Warszawie i niedopełnienia obowiązków, przez ustalonych funkcjonariuszy publicznych, w czasie prowadzenia

prac legislacyjnych, dotyczących zmiany przepisów: ustawy o podatku akcyzowym z dnia 17 grudnia 2017 r., w zakresie objęcia podatkiem akcyzowym wyrobów nowatorskich i płynu do papierosów elektronicznych oraz ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym, a także wydanych do niej aktów wykonawczych, dotyczących wskazanych powyżej produktów, poprzez objęcie ich zerową stawką akcyzy, a następnie zaniechaniem jej poboru i działania przez na szkodę interesu publicznego, w związku z brakiem wpływów podatku akcyzowego od wyrobów nowatorskich i płynu do papierosów elektronicznych, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. - na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec braku znamion czynu zabronionego.

Nie byłoby w tym nic nadzwyczajnego, gdyby nie okazało się, że podstawą tak długotrwałego i skrupulatnego śledztwa, prowadzonego odmiennie od wielu opisanych w sprawozdaniu postępowań był anonim z tytułowany jako *Informacja o zagrożeniach korupcją w związku z interesami firm tytoniowych w Polsce*, którą jak wynika z akt podręcznych w dniu 8 grudnia 2020 r. miał otrzymać Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości - Marcin Romanowski, a następnie przy piśmie z dnia 24 grudnia 2020 r. przekazać Ministrowi Sprawiedliwości - Zbigniewowi Ziobro, który z kolei w dniu 29 grudnia 2020 r. przekazał anonim Prokuratorowi Krajowemu - Bogdanowi Świączkowskiemu.

Prokurator Krajowy Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego Bogdan Świączkowski przekazał anonim z odręcznym zapisem „Dyr. Ostrowski proszę postępowanie sprawdzające - ciekawe informacje, 21 stycznia 2021 r. - w podpisie Bogdan Świączkowski” oraz „PK VIIK 34.21 Prok. Szłoński, proszę omówić 22 stycznia 2021 r., podpisano Dyrektor Departamentu do Spraw Przestępczości Gospodarczej Michał Ostrowski”. W aktach podręcznych znajduje się karteczka z nagłówkiem Ministerstwo Sprawiedliwości Podsekretarz Stanu adresowana do Ministra Zbigniewa Ziobro z odręcznym zapisem o treści „Szanowny Panie Ministrze! Nawiązując do rozmowy uprzejmie przekazuję pismo otrzymane dnia 08 grudnia bieżącego roku celem ewentualnego dalszego wykorzystania - z podpisem Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Marcina Romanowskiego” oraz odręczna adnotacja o treści „Sz. Pan Prokurator Krajowy B. Świączkowski proszę o rozmowę w niniejszej sprawie, podpis Zbigniew Ziobro, 2020-12-29.”.

Ważne w tym aspekcie jest to, że anonim miał dotyczyć zagrożeń korupcją, a postępowanie ukierunkowano jedynie na możliwość popełnienia przestępstwa urzędniczego określonego w art. 231 § 1 k.k. Istotne jest także to, że anonim pojawił się wówczas, gdy Ministerstwo Sprawiedliwości, najczęściej reprezentowane przez Marcina Romanowskiego brało aktywny udział w zakresie zmian nad podatkiem akcyzowym. W grudniu 2020 r. Ministerstwo Finansów skierowało korespondencję w tym przedmiocie, po czym w dniu 7 stycznia 2021 r. miało miejsce spotkanie z przedstawicielami tego urzędu odnośnie przekazanej przez Ministerstwo Sprawiedliwości propozycji autopoprawki do

pakietu akcyzowego przewidującej zmianę stawki na wyroby nowatorskie. W tym zakresie Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Marcin Romanowski w piśmie z dnia 27 stycznia 2021 r. zwrócił się z propozycjami kierunku prac legislacyjnych w zakresie zmiany ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw adresowane do Jacka Sarnowskiego Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej.

Z treści anonimowego pisma wynikało, że centralne instytucje państwowe mają podejmować kontrowersyjne decyzje, które budzą wątpliwości co do ich zgodności z interesem publicznym, a w szczególności z interesem fiskalnym. Autor pisma wskazywał w szczególności na wydane w dniu 30 czerwca 2020 r. Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie zaniechania poboru podatku akcyzowego od płynu do papierosów elektronicznych i wyrobów nowatorskich w okresie od 1 lipca 2020 r. do 30 września 2020 r., które miało być procedowane bez konsultacji społecznych, a do jego projektu krytyczne uwagi miał zgłosić Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Nadto szkodę miała ponieść Państwowa Wytwórnia Papierów Wartościowych z uwagi na zwolnienie wyrobów nowatorskich z oznaczania znakami akcyzy do kwietnia 2021 r. Autor anonimu wskazywał również na prowadzenie przez producenta wyrobów nowatorskich tj. Philipa Morrisa działalności lobbingowej, wskazując na (jak donoszą media) nieformalne spotkanie na terenie Sejmu na zaproszenie Ryszarda Terleckiego, w którym mieli brać udział m.in. Konstanty Radziwiłł, Zbigniew Król oraz Tomasz Latos.

Przedstawiona sekwencja zdarzeń w sposób jednoznaczny nasuwa przypuszczenie, że wdrożenia postępowania przez prokuraturę wiązało się z działaniami Ministerstwa Sprawiedliwości w zakresie zmian ustawy akcyzowej. Potwierdzeniem powyższego jest także szczególne zainteresowanie sprawą i wręcz ubezwłasnowolnienie prokuratora referenta, który zobowiązany został do zdawania ścisłych relacji co do sposobu prowadzenia postępowania i planowanych czynności. Nadzór służbowy był skrzętnie dokumentowany i wskazywał na zapoznanie się z aktualnym stanem postępowania w dniach: 14 czerwca 2023 r., 18 października 2022 r., 20 czerwca 2022 r., 6 maja 2022 r., 24 września 2021 r., 16 grudnia 2021 r. ze wskazaniem zaplanowanych do wykonania czynności procesowych, każdorazowo podpisany przez Naczelnika 2 Wydziału do Spraw Przestępczości Finansowo-Skarbowej w Prokuraturze Regionalnej w Warszawie Dawida Hieropolitańskiego. Prokurator wielokrotnie przekazywał listę planowanych do przesłuchania świadków, które to listy były przekazywane do Prokuratury Krajowej, a w przypadku części świadków autonomia prokuratora została ograniczona także w zakresie możliwości wezwania świadków. Z notatki sporządzonej przez prokuratora referenta, wynika, że prokurator referent został poinformowany przez Naczelnika, że terminy przesłuchań świadków będzie wyznaczał Prokurator Regionalny w Warszawie - Jakub Romelczyk z uwagi na funkcje sprawowane przez osoby, które

należy przesłuchać w sprawie. W pierwszej kolejności zostanie uzgodniony termin przesłuchania z Panem Marcinem Romanowskim.

Powyższe okoliczności w sposób niezwykle obrazowy pokazują sposób działania prokuratorów nadrzędnych i kierownictwa w sprawach, które z różnych powodów miały dla nich znaczenie. Stanowią jednak przejaw absolutnego ograniczania niezależności prokuratorskiej i to w sposób niezgodny z przepisami. Kolejnym potwierdzeniem tego stanu rzeczy jest sekwencja zdarzeń towarzyszących wydaniu merytorycznego rozstrzygnięcia.

Pierwszy projekt umorzenia śledztwa został przez prokuratora referenta opracowany w dniu 24 sierpnia 2021 r., a zatem po 4 miesiącach od wszczęcia śledztwa, jednak nie zyskał aprobaty Naczelnika, który zlecił wykonanie dalszych czynności. Kolejny projekt umorzenia został przedstawiony Naczelnikowi w dniu 17 stycznia 2022 r. Z notatki referenta wynika, że z projektem tym zapoznał się Prokurator Regionalny w Warszawie Jakub Romelczyk oraz prokurator z Departamentu Przesłuchania Gospodarczej Prokuratury Krajowej. Stosownie do zapisu referent miał się wstrzymać z wydaniem decyzji kończącej postępowanie z uwagi na brak ostatecznej akceptacji projektu. W związku z powyższym prokurator referent wydał postanowienie o zamknięciu śledztwa z datą 21 lutego 2022 r. z uwagi na upływ terminu śledztwa. Projekt postanowienia o umorzeniu śledztwa w sprawie RP II Ds. 6.2021 jak wynika z ww. notatki w dacie 7 marca 2022 r. miał być *procedowany w Prokuraturze Krajowej*. Pod notatką znajduje się odrębny zapis Naczelnika Dawida Hieropolitańskiego o treści „Rozmawiałem z referentem. Aktualnie trwa oczekiwanie na wyniki konsultacji projektu decyzji kończącej w PK. Zgodnie z ustaleniami z P. prok. W. Smoleniem prokurator wyda decyzję końcową po uzyskaniu wyniku konsultacji”. W dniu 5 maja 2022 r. prokurator referent wystąpił do Zastępcy Prokuratora Regionalnego w Warszawie z wnioskiem o przedłużenie śledztwa na dalszy czas oznaczony. Kolejny projekt postanowienia o umorzeniu śledztwa z dnia 8 grudnia 2022 r., przesłano do Prokuratury Krajowej i ponownie nie uzyskał akceptacji. Natomiast przekazano długą listę czynności do wykonania, które nie zostały wskazane wcześniej podczas przedłużania śledztwa w Prokuraturze Krajowej. Kolejny projekt końcowego rozstrzygnięcia został przekazany w dniu 5 lipca 2023 r., do którego Prokuratura Krajowa zgłosiła uwagi i **dopiero piąty w kolejności projekt** z dnia 9 sierpnia 2023 r. zyskał akceptację i został podpisany.

Przedmiotowa sprawa jak w soczewce pokazuje podejście do niezależności prokuratora, który w istocie staje się narzędziem w rękach przełożonych decydujących o sposobie prowadzenia śledztwa. Nie budzi wątpliwości, iż okoliczności wdrożenia śledztwa, jak również sposób nadzoru i jego prowadzenia świadczą o specyficznym wymiarze sprawy i pozamerytorycznych akcentach decydujących o jego istocie.

W realiach sprawy nie budzi wątpliwości, iż rozstrzygnięcie końcowe było słuszne. Analiza sprawy pokazuje, iż postępowanie było kontynuowane w sytuacji, gdy dowody uzasadniały wydanie merytorycznego rozstrzygnięcia.

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność rozpatrzenia zachowania prokuratorów nadzorujących śledztwo pod kątem odpowiedzialności służbowej.

62) Konie arabskie

Głównym przedmiotem śledztwa o sygn. **RP I Ds 9.2016** Prokuratury Regionalnej w Lublinie była ocena zasadności ekonomicznej umów zawartych przez spółkę „Stadnina Koni Janów Podlaski” z podmiotem „Poltfur Barbara Mazur” na organizację „Dni Konia Arabskiego” i innych aukcji.

Ustalono, że w marcu 2016 r. ówczesny Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego przekazał ówczesnemu Koordynatorowi Służb Specjalnych nieprawdziwe informacje dotyczące wyników kontroli przeprowadzonej w 2015 r. przez CBA w Agencji Nieruchomości Rolnych w Warszawie w zakresie decyzji finansowych z lat 2010-2015. W informacji tej wskazano, że prywatna firma przejmowała przychody z „Dni Konia Arabskiego” ze szkodą dla państwowych stadnin, choć takich danych nie było w protokole kontroli. Informacje te zostały przekazane Ministrowi Rolnictwa i posłużyły jako uzasadnienie odwołania zarządów stadnin w Janowie i Michałowie, do których doszło w lutym 2016 roku.

W toku śledztwa o sygn. RP I Ds 9.2016 odstąpiono od przeprowadzenia czynności procesowych w kierunku ustalenia prawidłowości działania byłego Szefa CBA, Koordynatora ds. Służb Specjalnych oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. **Wątek przekazania i wykorzystania nieprawdziwych informacji pominięto**, w tym również w postanowieniu o umorzeniu śledztwa.

Dopiero w dniu 17 czerwca 2024 r. Prokuratura Regionalna w Lublinie wszczęła śledztwo w tym zakresie (o czyn z art. 231 § 2 k.k.). Postępowanie jest nadal kontynuowane (obecna sygn. 2005-1.Ds.7.2024).

63) Postępowanie przeciwko byłemu kierownictwu Grupy Lotos S.A.

Śledztwo sygn. akt **RP I Ds 16.2018** Prokuratury Regionalnej w Gdańsku zostało wszczęte 28 września 2018 roku. Dotyczy ono w szczególności zarzutów niegospodarności, jakiej mieli dopuścić się przedstawiciele Grupy Lotos S.A., w tym były prezes spółki i inne osoby. Sprawa

obejmuje zawarcie w dniu 3 marca 2011 roku fikcyjnej umowy na usługi doradcze, co spowodowało szkodę na rzecz spółki w wysokości 246.000 zł.

Do powyższego śledztwa włączono sprawę PR 3 Ds 215.2017 nadzorowaną w Prokuraturze Rejonowej Gdańsk-Śródmieście w Gdańsku, w ramach której w dniu 3 listopada 2017 r. zarzuty wystawiania nierzetelnych faktur przedstawiono T. S.

Analiza akt sprawy pozwala na ustalenie, że według oceny przeprowadzonej przez funkcjonariuszy CBA, zgromadzony materiał dowodowy miał potwierdzać tezę, zgodnie z którą sporna umowa o usługi doradcze z dnia 3 marca 2011 r., przedłużana stosownymi aneksami z dnia 4 kwietnia 2011 r. oraz 6 września 2011 r., nigdy nie została faktycznie wykonana. Faktury wystawione przez T.S., opłacone następnie przez Grupę Lotos S.A., nie dokumentowały rzeczywistych zdarzeń gospodarczych. Wersje śledcze zakładały działanie stron wspomnianego kontraktu „wspólnie i w porozumieniu”, ze szkodą dla ustalonej spółki.

Pierwotne założenia planu śledztwa, sporządzonego przez funkcjonariusza Delegatury CBA w Gdańsku, zatwierdzonego w dniu 5 listopada 2018 r. przez prokuratora referenta, wskazywały na konieczność między innymi: pozyskania szeregu dokumentów związanych z działalnością gospodarczą prowadzoną przez T.S., przesłuchania w trybie art. 183 k.p.k. w charakterze świadków osób zarządzających podmiotami współpracującymi z T.S., a także pracowników Grupy Lotos S.A. na okoliczność realizacji spornej umowy doradczej.

W dniu 10 grudnia 2018 r. Delegatura CBA w Gdańsku skierowała do prokuratora referenta wnioski o przedstawienie zarzutów z art. 296 § 2 k.k. byłemu prezesowi LOTOSU (Pawłowi O.) i innym osobom oraz o wydanie zarządzeń o zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu wskazanych osób do prokuratury.

W dniu 21 grudnia 2018 r. Prokuratura Krajowa poinformowała Prokuraturę Regionalną w Gdańsku o objęciu wskazanego postępowania zwierzchnim nadzorem służbowym.

Analiza akt podręcznych sprawy RP I Ds. 16.2018 wykazała, że prokurator referent sporządził w dniu 8 stycznia 2019 r. notatkę urzędową, w której wskazał na **brak uzasadnienia dla wykonania czynności procesowych**, o których realizację wnosili funkcjonariusze CBA Delegatura w Gdańsku. W obliczu złożonego w dniu 3 stycznia 2019 r. wniosku CBA o rozszerzenie kręgu osób podejrzanych w niniejszej sprawie, a także przekazanej mu w dacie 3 stycznia 2019 r. przez Prokurator Regionalną w Gdańsku Teresę Rutkowską-Szmydyńską informacji o konieczności przeprowadzenia „realizacji” w dniach 15–16 stycznia 2019 r., prokurator referent określił czynności zatrzymania i doprowadzenia osób podejrzanych wprost jako „przedwczesne”.

W dniu 8 stycznia 2019 r. „projekty” zarzutów, które zamierzano ogłosić podejrzanym w niniejszej sprawie, omówiono z Prokurator Regionalną w Gdańsku, która zaprezentować miała

stanowisko, że „realizację”, a więc zatrzymanie i doprowadzenie ww. podejrzanych, należy przeprowadzić w zaplanowanym jak wyżej terminie. Analiza akt podręcznych sprawy, tj. notatek urzędowych prokuratora referenta wskazuje, że między 12 a 14 stycznia 2019 r. doszło do zmiany stanowiska Prokurator Regionalnej w Gdańsku – rzekomo na skutek poleceń Dyrektora Departamentu ds. Przystępczości Gospodarczej Prokuratury Krajowej. Skutkowało to odwołaniem realizacji ww. czynności procesowych zleconych CBA.

Ponownie do koncepcji realizacji czynności zatrzymania wskazanych osób powrócono 25 stycznia 2019 r., przesyłając stosowne zarządzenia i postanowienia do realizacji Delegaturze CBA w Gdańsku.

Finalnie, w dniach 29-30 stycznia 2019 r., przeprowadzono szeroko komentowane w mediach ogólnopolskich czynności zatrzymania, przedstawienia zarzutów i przesłuchania podejrzanych – Pawła O., A.L., M.Z.G. i T.S. Pojawiły się artykuły wskazujące, że w efekcie kolejnej „ważnej realizacji” CBA doszło do zatrzymania byłego prezesa LOTOSU, w związku z podejmowanym przez niego działaniem na szkodę spółki. Na podstawie umowy o usługi doradcze miało dojść do nieuprawnionego wydatkowania „kilkuset tysięcy złotych”. Również Prokuratura Regionalna w Gdańsku w tej sprawie wydała komunikat do mediów.

W dniu 30 stycznia 2019 r. Delegatura CBA w Gdańsku wniosła do Prokurator Regionalnej w Gdańsku prośbę między innymi o wystąpienie do właściwego sądu z wnioskiem o tymczasowe aresztowanie na okres 3 miesięcy wobec Pawła O. i T.S.

Tego samego dnia prokurator referent, uzyskując akceptację dla swojego stanowiska między innymi ze strony Zastępcy Prokuratora Regionalnego w Gdańsku, **nie znajdując podstaw faktycznych oraz prawnych dla sformułowania wniosku o tymczasowe aresztowanie** wobec Pawła O. i T.S., zwrócił się pismem do Prokurator Regionalnej w Gdańsku Teresy Rutkowskiej-Szmydyńskiej o zmianę wydanego mu w powyższym zakresie polecenia ustnego. Zamiast skierowania do Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku wniosku o zastosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania wobec ww. podejrzanych, prokurator referent wnioskował o zastosowanie środków zapobiegawczych o charakterze wolnościowym. Nadto wniósł o wyłączenie swojej osoby od wykonania ww. czynności na podstawie art. 7 § 4 i 5 ustawy Prawo o Prokuraturze.

W odpowiedzi prokurator referent otrzymał w dniu 30 stycznia 2019 r. od Prokurator Regionalnej w Gdańsku Teresy Rutkowskiej-Szmydyńskiej pismo, w którym wskazała ona, iż poleciła przygotowanie jedynie „projektu” wniosków o zastosowanie środków zapobiegawczych w postaci tymczasowego aresztowania wobec Pawła O. i T.S., i z tego względu nadal oczekuje na ich sporządzenie, zastrzegając jednocześnie, że ustnego polecenia sporządzenia wniosków o

zastosowanie izolacyjnych środków zapobiegawczych nie wydawała. Nadto Prokurator Regionalna w Gdańsku wydała zarządzenie, na podstawie art. 7 § 2 i 3 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze, mocą którego poleciła prokuratorowi referentowi sporządzenie wniosku o tymczasowe aresztowanie wobec T.S. i Pawła O. oraz ich popieranie przed sądem.

W dniu 30 stycznia 2019 r. prokurator referent sporządził projekty wniosków o tymczasowe aresztowanie wobec podejrzanych T.S. i Pawła O. W aktach podręcznych sprawy znajduje się egzemplarz projektu wniosku, na którym Prokurator Regionalna w Gdańsku naniósł swoje uwagi i poprawki. Z uwagi na jednoznaczność otrzymanego polecenia, po naradzie z Naczelnikiem I Wydziału oraz Zastępcą Prokuratora Regionalnego w Gdańsku, prokurator referent zdecydował się podpisać wnioski o tymczasowy areszt dla ww. podejrzanych.

Z notatki prokuratora referenta z dnia 1 lutego 2019 r. wynika, że w przedmiotowych posiedzeniach o zastosowanie tymczasowego aresztowania uczestniczył również Zastępca Prokuratora Regionalnego w Gdańsku, zgodnie z poleceniem Prokurator Regionalnej w Gdańsku.

Po 15 lutego 2019 r. delegacji do pracy w Prokuraturze Regionalnej w Gdańsku prokuratora referenta nie przedłużono.

Sekwencja ustnych oraz pisemnych poleceń dotyczących treści czynności procesowych, a także finalnie wydanych zarządzeń przez Prokurator Regionalną w Gdańsku skutecznie, z **oczywistą i rażącą obrazą w szczególności art. 7 § 1, 2, 4 ustawy o Prokuraturze**, pozbawiła prokuratora referenta prawa do poddania kontroli wydawanych mu poleceń przez prokuratora bezpośrednio przełożonego nad prokuratorem wydającym mu sporne polecenia. Analizowana sytuacja jest **jawnym, skrajnym przykładem nadużycia funkcji kierowniczej** przez prokuratora bezpośrednio przełożonego w relacji z podległym mu prokuratorem referentem.

Na skutek szeregu manipulacji oraz zwłoki w rozstrzygnięciu wniosków referenta doszło do faktycznego naruszenia jego niezależności oraz prawa postąpienia zgodnie z własnymi przekonaniem, zbudowanymi w oparciu o merytoryczną analizę zgromadzonego materiału dowodowego.

Z badań aktowych wynika, że w dniu 31 stycznia 2019 r. Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku, X Wydział Karny, postanowił nie uwzględnić wniosku o tymczasowe aresztowanie Pawła O. Sąd nie widział także konieczności zastosowania żadnych innych środków zapobiegawczych. Sąd uznał jednak, że w żaden sposób nie wykazano, aby zastosowanie wnioskowanego środka zapobiegawczego wynikało z potrzeby zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania. Realnej obawy mactwa ze strony podejrzanego również nie wykazano.

Podobne stanowisko Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku zaprezentował w postanowieniu z dnia 31 stycznia 2019 r., w którym również odmówił zastosowania tymczasowego aresztowania wobec T.S.

W dniu 1 lutego 2019 r. między prokuratorem referentem a Prokurator Regionalną w Gdańsku ponownie zaistniał spór, dotyczący tym razem zasadności wywiedzenia środka odwoławczego od decyzji Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku o nieuwzględnieniu wniosków o tymczasowe aresztowanie Pawła O. i T.S. Tym razem prokurator referent otrzymał pisemne zarządzenie z dnia 1 lutego 2019 r., będące poleceniem sporządzenia zażaleń na postanowienia Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku o nieuwzględnieniu wniosków o zastosowanie tymczasowego aresztowania wobec T.S. i Pawła O.

W efekcie, tego samego dnia prokurator referent, pismem kierowanym do Prokurator Regionalnej w Gdańsku, wnosił o zmianę polecenia poprzez odstąpienie od zaskarżenia postanowień, a także o wyłączenie go od wykonania ww. czynności. Prokurator wnosił przede wszystkim o rozpoznanie spornego wniosku przed upływem terminu na złożenie stosownych zażaleń.

W odpowiedzi, w dniu 4 lutego 2019 r., Prokurator Regionalna w Gdańsku zarządziła odmowę zmiany polecenia. Żądanie wyłączenia od wykonania czynności przekazała Prokuratorowi Krajowemu celem rozstrzygnięcia. Istota jej niezmiennego, błędnego stanowiska w zakresie rozumienia art. 7 ustawy o Prokuraturze sprowadzała się do konstatacji, że w kontekście § 40 ust. 1 Regulaminu wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury każdorazowo charakter polecanych prokuratorowi czynności procesowych do wykonania pozbawia go prawa do formułowania żądań zmiany polecenia dotyczącego treści czynności procesowej lub wyłączenia go od wykonania czynności, o ile wymaga podjęcia decyzji niezwłocznie. Dotyczyło to także sytuacji, w których prokurator odstąpił od żądania uzasadnienia wydanego polecenia na piśmie.

Wskazana praktyka i sposób wykładni przepisów, tj. art. 7 ustawy o Prokuraturze w powiązaniu z § 40 Regulaminu, prezentowane przez Prokurator Regionalną w Gdańsku, uczyniły całkowicie pozornym prawo prokuratora referenta sprawy do poddania instancyjnej kontroli kwestii wydawanych mu poleceń w zakresie czynności procesowych.

Żądanie o wyłączenie od wykonania wskazanych czynności pozostawiła bez biegu jako bezprzedmiotowe, albowiem prokurator referent, w dacie 4 lutego 2019 r., z uwagi na zbliżające się terminy procesowe, sporządził stosowne zażalenia zgodnie z żądaniem Prokurator Regionalnej w Gdańsku.

Finalnie, postanowienia Sądów I Instancji o nieuwzględnieniu wniosków o tymczasowe aresztowanie Pawła O. oraz T.S. zostały utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 21 lutego 2019 r. Z uzasadnienia stanowiska Sądu wynikało, że w niniejszej sprawie brakowało przesłanek procesowych, aby wobec podejrzanych zastosować tymczasowe aresztowanie. Sąd podkreślił, że uzasadnienie wniosku o tymczasowe aresztowanie „rozwojowym charakterem sprawy”, z czego miała wynikać bliżej niesprecyzowana konieczność uzupełnienia zarzutów i przesłuchania otwartego katalogu świadków, nie czyni zadość wymogom kodeksowym określonym w art. 249 i 249a k.p.k.

W dniu 4 lutego 2019 r. obrońca złożył zażalenie na postanowienie o zatrzymaniu Pawła O. W dniu 6 czerwca 2019 r. Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku uznał zatrzymanie za legalne i prawidłowe. Przyznał, że podejrzany nie był zatrzymywany dłużej, niż było to konieczne. Po czynności ogłoszenia zarzutów i przesłuchaniu niezwłocznie wystąpiono do sądu z wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania. W ocenie Sądu, zatrzymanie było jednak **bezzasadne**. Nie istniały żadne podstawy do zatrzymania Pawła O., zarówno te, na które powołał się prokurator, jak i pozostałe wymagane przez ustawę. W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie nie zachodziły przesłanki z art. 247 § 1 pkt 1 i 2 oraz § 2 k.p.k. Nie istniała obiektywna potrzeba zastosowania jakiegokolwiek środka zapobiegawczego. Podejrzany Paweł O. miał pełną świadomość toczącego się postępowania, a jego dotychczasowa postawa, sytuacja rodzinna i zawodowa nie dawały podstaw do przyjęcia, że w chwili zmiany swojego statusu ze świadka na podejrzanego będzie wpływał na tok śledztwa.

W dniu 21 listopada 2019 r. Paweł O. złożył do sądu wniosek o zadośćuczynienie w kwocie 100.000 zł za bezzasadne jego zatrzymanie w przedmiotowej sprawie. W związku z tym wnioskiem postępowanie w Prokuraturze Okręgowej w Gdańsku zostało zarejestrowane pod numerem PO VI Ns 3.2020. Sąd Okręgowy w Gdańsku wyrokiem z dnia 19 marca 2021 r. zasądził na rzecz wnioskodawcy, tj. Pawła O., odszkodowanie w wysokości 45.000 zł. Co istotne, prokurator wniósł o uwzględnienie wniosku i zasądzenie na rzecz Pawła O. kwoty 10.000 zł. Wysokość przyznanego zadośćuczynienia skłoniła prokuraturę do zaskarżenia wyroku na niekorzyść wnioskodawcy. Towarzyszyło temu stanowisko, że zatrzymanie „nie spowodowało u wnioskodawcy negatywnych konsekwencji, w tym mających wpływ na jego stan zdrowia i postrzeganie jego osoby w obszarze życia prywatnego czy zawodowego”.

Wyrokiem z dnia 29 października 2021 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku, po rozpoznaniu apelacji prokuratora oraz wnioskodawcy, który kwestionował wysokość przyznanego zadośćuczynienia, utrzymał w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 19 marca 2021 r. Sąd Apelacyjny podkreślił, że kwota przyznanego zadośćuczynienia uwzględnia fakt, że zatrzymany

Paweł O. jest osobą publiczną, szanowaną i cieszącą się autorytetem w środowisku zawodowym. Zatrzymanie było szeroko komentowane w mediach, co podważyło jego dobre imię.

W dniu 4 grudnia 2024 r. Prokuratura Regionalna w Gdańsku sporządziła postanowienie o częściowym umorzeniu sprawy o sygn. akt RP I Ds 16.2018 wobec podejrzanych: Pawła O., T.S., A.L. i M.Z.G. Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia przyjęto, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. Decyzja ta została oceniona jako zasadna.

Materiały wynikające z analizy niniejszego postępowania zostały przekazane do śledztwa prowadzonego w Prokuraturze Regionalnej w Białymstoku. Postępowanie zostało przejęte do dalszego prowadzenia przez Wydział Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej.

64) Postępowanie przeciwko byłemu kierownictwu Lotos Petrobaltic S.A.

W sprawie o sygn. **RP I Ds 37.2016** w Prokuraturze Regionalnej w Gdańsku w dniu 27 lutego 2019 r., a więc zaledwie miesiąc po spektakularnych zatrzymaniach m.in. Pawła O. i innych w sprawie o sygn. akt RP I Ds. 16.2018, ponownie przeprowadzono szeroko komentowane czynności procesowe: zatrzymano i przedstawiono zarzuty byłym członkom zarządu LOTOS Petrobaltic S.A. Z przekazów medialnych wynikało, iż zatrzymanym zarzuca się popełnienie przestępstwa niegospodarności skutkującej wyrządzeniem szkody spółce w kwocie nie mniejszej niż 47 mln zł.

Analiza akt podręcznych sprawy RP I Ds 37.2016 pozwala na ustalenie, że powyższe czynności poprzedziło pismo autorstwa prokuratora z Departamentu do Spraw Przeszłości Gospodarczej Prokuratury Krajowej z dnia 7 grudnia 2018 r. Prokurator, w związku ze zwierzchnim nadzorem służbowym Prokuratury Krajowej nad wskazaną sprawą, wskazał, że zgromadzony materiał dowodowy uzasadnia tezę, iż zawarcie umów w marcu 2014 r. z określoną firmą przez przedstawicieli spółki akcyjnej nastąpiło ze świadomością finansowych i technologicznych skutków decyzji, wykraczało poza dopuszczalne ryzyko gospodarcze i skutkowało powstaniem szkody majątkowej. Adnotacje na powyższej korespondencji wskazują, że sprawę omówiono z byłym Zastępcą Prokuratora Regionalnego w Gdańsku, Danielem Dyczewskim, a Ewa Daliga, jako Naczelnik I Wydziału, w dniu 7 grudnia 2018 r. zleciła pierwszemu referentowi sprawy podjęcie działań „zgodnie z poleceniem”.

Prokurator referent, w notatce służbowej z dnia 20 grudnia 2018 r., zawarł szczegółową analizę dotychczasowych ustaleń w śledztwie. Wskazał m.in., że **zgromadzony materiał dowodowy nie daje podstaw do formułowania zarzutów** z art. 296 k.k., dotyczących przyjęcia, iż

rozwiązanie dotyczące posadowienia platformy Petrobaltic na nowych nogach rurowych było pozbawione uzasadnienia.

W dniu 20 grudnia 2018 r. Naczelnik I Wydziału Ewa Daliga zapoznała się z powyższym stanowiskiem i stosowną adnotacją naniesioną na omawianej notatce urzędowej, stwierdzając, że podziela jego stanowisko. Tego samego dnia z treścią notatki zapoznała się również Prokurator Regionalna w Gdańsku, Teresa Rutkowska-Szmydyńska.

Pismem z dnia 11 stycznia 2019 r. prokurator z Departamentu do Spraw Przeszypczosci Gospodarczej Prokuratury Krajowej, odnosząc się do treści notatki urzędowej prokuratora referenta, przedstawił własną interpretację omawianych zdarzeń gospodarczych. Stwierdził jednocześnie, że „zebrany dotychczas materiał dowodowy uzasadnia przejście w fazę „ad personam” (tj. przedstawiania zarzutów). Prokurator wskazał, że zarzut kwalifikowany z art. 296 § 3 k.k. w zw. z art. 296 § 1 k.k. należy przedstawić D.W. i R.N., oraz polecił wyjaśnić kwestię odpowiedzialności prezesa zarządu Lotos Petrobaltic, jako osoby biorącej czynny udział w procesach decyzyjnych. W piśmie zawarto żądanie przekazania harmonogramu dalszych czynności do dnia 18 stycznia 2019 r.

Wskazane pismo prokuratora delegowanego do Prokuratury Krajowej, nieposiadającego statusu przełożonego wobec prokuratora referenta, **zawierało w swej istocie niedopuszczalne polecenie dotyczące treści czynności procesowych**. Pod pozorem konsultacji realizowanych w ramach zewnętrznego nadzoru służbowego, **pismo wymuszało przeniesienie śledztwa z fazy *in rem* do fazy *ad personam***. Działanie to naruszało niezależność decyzyjną prokuratora referenta gwarantowaną art. 7 § 2 oraz art. 34 § 1 ustawy Prawo o prokuraturze, a także § 71 ust. 2 Regulaminu.

W efekcie wskazane „zalecenia” odniosły zamierzony skutek. Trzy dni później, Zastępca Prokuratora Regionalnego w Gdańsku, Daniel Dyczewski, pisemnie poinformował prokuratora z Prokuratury Krajowej o zakończeniu analizy materiału dowodowego i uznał, że „na obecnym etapie postępowania możliwe jest sformułowanie zarzutów” z art. 296 § 1 k.k., zgodnie z oczekiwaniami prokuratora nadrzędnego.

Przesłano również „projekty” postanowień o przedstawieniu zarzutów „celem zapoznania się z ich treścią”, co wpisywało się w powszechną bezprawną praktykę quasi-automatycznej aprobaty decyzji prokuratorskich.

Pismem z dnia 16 stycznia 2019 r. prokurator z Departamentu do Spraw Przeszypczosci Gospodarczej Prokuratury Krajowej ponownie, pod pozorem konsultacji, odniósł się do strony podmiotowej zarzutów. Stwierdził, że dowody w wysokim stopniu uprawdopodobniają podejrzenie popełnienia czynów z zamiarem ewentualnym. Zażądał także nadesłania harmonogramu działań związanych z przejściem postępowania w fazę ad personam do dnia 23 stycznia 2019 r.

W odpowiedzi, pismem z dnia 22 stycznia 2019 r., Zastępca Prokuratora Regionalnego w Gdańsku poinformował Dyrektora Departamentu ds. Przesłuchania Gospodarczej Prokuratury Krajowej, Michała Ostrowskiego, że czynność ogłoszenia zarzutów zaplanowano na dni 6 i 7 lutego 2019 r. Jednocześnie wskazano, że Prokuratura nie widzi potrzeby stosowania wobec podejrzanych jakichkolwiek środków zapobiegawczych.

Reakcją na powyższe stanowisko było pismo prokuratora z Departamentu z dnia 29 stycznia 2019 r., w którym wskazano, że „o ile kształt planowanych zarzutów nie budzi poważniejszych zastrzeżeń, poza wskazanymi w poprzednich pismach, o tyle sposób realizacji czynności może prowadzić do zaprzepaszczenia istotnych w śledztwie dowodów”. Prokurator ponownie pod pozorem konsultacji próbował wymusić na prowadzącym śledztwo RP I Ds. 37.2016 zarządzenie zatrzymania podejrzanych.

W odpowiedzi, pismem z dnia 7 lutego 2019 r., Zastępca Prokuratora Regionalnego w Gdańsku zapewnił, że na ostatni tydzień lutego 2019 r. zaplanowano „realizację”, tj. zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie podejrzanych do Prokuratury Regionalnej w Gdańsku celem ogłoszenia zarzutów i przesłuchania w charakterze podejrzanych.

Przyznano także, że Prokuratura rozważa możliwość zastosowania wolnościowych środków zapobiegawczych.

Do pisma dołączono „projekty” postanowień o przedstawieniu zarzutów oraz o zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu podejrzanych.

W dniu 15 lutego 2019 r. nastąpiła zmiana prokuratora referenta.

Finalnie, postanowieniami z dnia 26 lutego 2019 r., zarządzono zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie trzech podejrzanych: Z.P., R.N., i D.W. Tego samego dnia sformułowano zarzuty niegospodarności, skutkującej wyrządzeniem szkody spółce w wysokości nie mniejszej niż 47 mln zł, tj. o czyny z art. 296 § 1 i 3 k.k.

Po zatrzymaniu podejrzanych, ogłoszeniu im zarzutów i wykonaniu czynności procesowych, prokurator referent zastosował środki wolnościowe, w tym poręczenie majątkowe w wysokości 500.000 zł wobec dwóch podejrzanych i 1.000.000 zł wobec trzeciego.

W dniu 21 marca 2019 r. Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku uchylił w całości postanowienia prokuratora referenta o zastosowaniu środków zapobiegawczych wobec trzech podejrzanych, uznając je za całkowicie bezzasadne. Sąd podkreślił, że analiza zgromadzonego materiału dowodowego **nie pozwala na stwierdzenie, iż zachodzą ogólne przesłanki stosowania środków zapobiegawczych** wskazane w art. 249 § 1 k.p.k. Nie wykazano w stopniu dużego prawdopodobieństwa, aby podejrzani popełnili zarzucane im przestępstwo. Dodatkowo, Sąd wskazał, że nie przedstawiono argumentacji, w jaki sposób zastosowanie nieizolacyjnych środków

zapobiegawczych miałyby zabezpieczyć prawidłowy tok postępowania. Sąd zauważył, że obawy, o których mowa w art. 258 § 1–3 k.p.k., w tej sprawie w ogóle nie występują.

Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku, rozpoznając zażalenie obrońcy podejrzanego Z.P. na czynność zatrzymania, postanowieniem z dnia 21 marca 2019 r. uznał, że zatrzymanie było niezasadne. Stwierdzono, że nie zaistniały żadne przesłanki uzasadniające zatrzymanie, a czynność uznano za niewątpliwie niesłuszną i nielegalną. Sąd podkreślił, że zatrzymanie wywołało nadmierne i nieuzasadnione dolegliwości, których można było uniknąć. Wyrokiem z dnia 6 listopada 2019 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku przyznał Z.P. zadośćuczynienie w kwocie 30.000 zł.

Zażalenie na zatrzymanie złożył również obrońca podejrzanego D.W. Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku, postanowieniem z dnia 21 marca 2019 r., także uznał zatrzymanie za niezasadne i nielegalne. Sąd Okręgowy w Gdańsku przyznał D.W. zadośćuczynienie w wysokości 20.000 zł. Z akt sprawy PO VI Ns 13.2020 Prokuratury Okręgowej w Gdańsku wynika, że Prokuratura wniosowała o uzasadnienie wyroku, a następnie złożyła apelację. W apelacji wnioskowano o obniżenie zasądzonego zadośćuczynienia do kwoty 5.000 zł lub o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Sąd Apelacyjny w Gdańsku, II Wydział Karny, w dniu 9 czerwca 2021 r. nie uwzględnił apelacji prokuratora i utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie Sądu Okręgowego w Gdańsku. Wniesiono o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku.

Od dnia 28 marca 2019 r. prokurator referent przedmiotowej sprawy przebywa na zwolnieniu lekarskim.

Powyższe działania procesowe, oceniane zarówno na moment ich przeprowadzenia, jak i z perspektywy czasu, jawią się – w kontekście całości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego – nie tylko jako przedwczesne, ale także jako podejmowane wyłącznie dla realizacji celów pozaprocesowych. Działania te miały wykazać w owym czasie spektakularną skuteczność działań podejmowanych przez ówczesne kierownictwo Prokuratury Regionalnej w Gdańsku w zakresie ścigania poważnych przestępstw gospodarczych.

W toku przedmiotowego śledztwa weryfikowane są cztery wątki dotyczące kwestii zagospodarowania złóż B8.

Na obecnym etapie postępowania, tj. 10 lat od daty zaistnienia czynów objętych zarzutami i po ponad 5 latach od momentu przedstawienia zarzutów podejrzanym, nadal analizowane są kwestie zasadnicze. Celem analiz jest uzyskanie materiału dowodowego pozwalającego na odpowiedź na kluczowe pytanie: czy decyzje o zastosowaniu wyżej opisanych rozwiązań technicznych przez przedstawicieli spółki Lotos Petrobaltic S.A., z technologicznego i finansowego punktu widzenia, wyrządziły znaczną szkodę majątkową spółce oraz wynikały z nadużycia udzielonych uprawnień bądź niedopełnienia obowiązków przez przedstawicieli spółki pokrzywdzonej.

Dopiero w dniu 28 lutego 2024 r., po dwóch latach poszukiwań, zdołano wybrać biegłych z Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach. Obecnie dokonują oni analizy zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego i sporządzają opinię będącą analizą ekonomiczno-finansową przedsięwzięć objętych zarzutami w 2019 r. Wnioski z tej opinii mogą dopiero pozwolić na ocenę prawidłowości kierunków przyjętych w niniejszym postępowaniu, a także na jego merytoryczne i finalne zakończenie.

Bez wątplenia przedmiot śledztwa RP I Ds 37.2016 dotyczy realizacji oraz finansowania inwestycji skomplikowanej technologicznie, która w czasie jej prowadzenia była przedsięwzięciem nowatorskim dla polskiej branży *offshore*. Jednak to nie skomplikowany charakter sprawy, lecz pozaprocesowa motywacja, braki w zgromadzonym materiale dowodowym – nadal nieuzupełnione – oraz jego wadliwa ocena legły u podstaw przedwczesnych, wadliwych, a nawet bezprawnych decyzji podjętych w jego toku.

Obecnie sprawa pozostaje w toku z uwagi na oczekiwanie na opinie biegłych.

Materiały wynikające z analizy niniejszego postępowania zostały przekazane do śledztwa prowadzonego w Prokuraturze Regionalnej w Białymstoku. Postępowanie zostało przejęte do dalszego prowadzenia przez Wydział Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej.

65) Ingerencja przełożonej w postępowanie

W sprawie o sygn. akt **PR 2 Ds 2629.2020** Prokuratury Rejonowej w Gdyni prowadzone było postępowanie wobec A.K., syna biznesmana. W dniu 5 stycznia 2021 r. skierowano do Sądu Rejonowego w Gdyni akt oskarżenia, którym zarzucono mu popełnienie przestępstw groźby karalnej, zmuszania do określonego zachowania i naruszenia nietykalności cielesnej.

Czyny te oskarżony miał popełnić na szkodę pracowników TVP3 Gdańsk. Działania te miały być reakcją na czynności funkcjonariuszy CBA wobec jego ojca.

W dniu 16 października 2020 r. ówczesna Prokurator Rejonowa w Gdyni, Agnieszka Kotłowska, osobiście wydała zarządzenie o zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu podejrzanego A.K. Nie była referentem sprawy, jednak później osobiście przeprowadziła czynności przesłuchania podejrzanego. Skierowała również do Sądu Rejonowego w Gdyni Wydział IX Karny wniosek o tymczasowe aresztowanie A.K.

Faktu przejścia do osobistego wykonania czynności procesowych przez Prokurator Rejonową w Gdyni nie uzasadniały żadne wyjątkowe przesłanki faktyczne ani kwestie organizacyjne. Nie tłumaczyło tego także zainteresowanie medialne sprawą. Ranga zarzutów i

charakter postępowania również nie wskazywały na celowość osobistego wykonania czynności dowodowych przez kierownika jednostki.

Po ogłoszeniu uzupełnionych zarzutów, prokuratura wniosowała do Sądu Rejonowego w Gdyni o zastosowanie tymczasowego aresztowania. Sąd Rejonowy w Gdyni, postanowieniem z dnia 17 października 2020 r., nie uwzględnił wniosku prokuratora, zarządził zwolnienie podejrzanego i zastosował wyłącznie środki nieizolacyjne. Postanowienie to Sąd Okręgowy w Gdańsku utrzymał w mocy w dniu 4 listopada 2020 r., wskazując, że „w niniejszej sprawie, w jej aktualnym stanie, nie wykazano zaistnienia którejkolwiek z wymienionych w art. 258 k.p.k. przesłanek szczególnych stosowania środków zapobiegawczych”.

Co istotne, oskarżony zawarł z pokrzywdzonymi stosowne ugody.

Wyrokiem z dnia 10 czerwca 2021 r. Sąd Rejonowy w Gdyni zakończył sprawę decyzją o warunkowym umorzeniu postępowania karnego na okres próby 3 lat. Apelację w tej sprawie wywiedziono na polecenie Prokuratury Okręgowej w Gdańsku, mimo wcześniejszej pisemnej akceptacji tej jednostki Prokuratury dla treści orzeczenia. Ostatecznie, w dniu 25 listopada 2021 r., Sąd Okręgowy w Gdańsku, V Wydział Karny Odwoławczy, nie uwzględnił apelacji prokuratorskiej i utrzymał w mocy zaskarżony wyrok. Sąd II Instancji podkreślił, że zmiana stanowiska Prokuratury w zakresie oceny zasadności zakończenia sprawy decyzją o warunkowym umorzeniu postępowania nie znajduje racjonalnego uzasadnienia w okolicznościach faktycznych i prawnych niniejszej sprawy.

Nie sposób nie zauważyć wyjątkowej dynamiki informowania o stanie sprawy na etapie postępowania przygotowawczego. Jednostki nadrzędne były na bieżąco informowane o podejmowanych działaniach procesowych.

Obszerne informacje o sprawie przekazano ówczesnemu Prokuratorowi Okręgowemu w Gdańsku Michałowi Kierskiemu oraz Prokurator Regionalnej w Gdańsku Teresie Rutkowskiej-Szmydyńskiej. Z kolei Prokuratura Regionalna w Gdańsku, przy piśmie z dnia 22 października 2020 r. i kolejnych, przekazywała informacje w tej sprawie do Departamentu Postępowania Preparatoryjnego Prokuratury Krajowej.

Podobny obieg informacji dotyczył kwestii odmowy zastosowania tymczasowego aresztowania przez sąd, decyzji Sądu Okręgowego o utrzymaniu w mocy zaskarżonego postanowienia, a także zapadających w sprawie wyroków i kształtu wniesionej apelacji oskarżyciela publicznego.

Treść zażalenia z dnia 22 października 2020 r. na postanowienie Sądu Rejonowego w Gdyni o nieuwzględnieniu wniosku o tymczasowe aresztowanie poddano kontroli w ramach nieformalnej praktyki tzw. aprobaty „projektów” decyzji procesowych prokuratorów referentów. W ramach tej

praktyki, decyzje procesowe poddawano nieformalnym konsultacjom przed ich podpisaniem, co było przejawem naruszenia ustawowo gwarantowanej niezależności prokuratorów referentów.

W wyniku tej nieuprawnionej praktyki, kontrolując treść aktu oskarżenia sporządzonego w tej sprawie, pozyskano dwa dokumenty różniące się datą sporządzenia: jeden datowany na dzień 31 grudnia 2020 r., drugi na dzień 5 stycznia 2021 r.

Analizując kwestię zaskarżenia orzeczenia Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 10 czerwca 2021 r. o warunkowym umorzeniu postępowania karnego, należy podkreślić, że decyzji tej nie sprzeciwiał się prokurator obecny w sądzie. Jednak już w dniu 11 czerwca 2021 r. Prokurator Rejonowa w Gdyni, Anna Piórkowska, zwróciła się do sądu o pilne nadesłanie treści wyroku, następnie wnosząc o jego pisemne uzasadnienie.

W dniu 2 lipca 2021 r. Zastępca Prokuratora Rejonowego w Gdyni złożyła apelację, której treść czterokrotnie modyfikowano zgodnie z uwagami Prokuratury Okręgowej w Gdańsku. Ostateczna, czwarta wersja apelacji, podpisana przez Zastępcę Prokuratora Rejonowego w Gdyni Małgorzatę Wrzask, została sporządzona na podstawie nieformalnego polecenia kierownictwa Prokuratury Okręgowej oraz Regionalnej w Gdańsku. Apelacja uzyskała formalną aprobatę Zastępcy Prokuratora Regionalnego w Gdańsku, Małgorzaty Popadiuk, co jest kolejnym przykładem naruszenia ustawowo gwarantowanej art. 7 ustawy Prawo o prokuraturze niezależności decyzyjnej prokuratorów.

W ocenie Prokuratury Okręgowej w Gdańsku nie stwierdzono podstaw do zainicjowania postępowania kasacyjnego, choć omawiano tę kwestię z Zastępcą Prokuratora Regionalnego w Gdańsku. Nie wdrożono formalnego nadzoru nad sprawą przez Prokuraturę Regionalną w Gdańsku.

Prokuratura Regionalna w Gdańsku uznała, iż finał postępowania świadczył o wadliwie sprawowanym monitoringu przez Prokuraturę Okręgową w Gdańsku. W konsekwencji żądano wszczęcia postępowania służbowego wobec prokuratora, która w dniu 8 czerwca 2021 r. zaakceptowała propozycję obrońcy oskarżonego dotyczącą warunkowego umorzenia postępowania.

Stosowne postępowanie służbowe nie potwierdziło znamion przewinienia służbowego. Mimo to prokurator została delegowana do Prokuratury Rejonowej w Gdyni, co zaprzeczano jako powiązane z ustaleniami tego postępowania. Jednocześnie zarządzono przeprowadzenie z nią rozmowy dyscyplinującej.

Analiza tej sprawy wskazuje, iż Prokurator Rejonowa w Gdyni oraz kierownictwo Prokuratury Okręgowej i Regionalnej w Gdańsku były zainteresowane prowadzeniem dochodzenia PR 2 Ds. 2629.2020 w określonym kierunku. Wykonywano ściśle określone czynności procesowe, a osoby wyrażające lub mogące wyrazić odmienną ocenę merytoryczną były odsuwane od sprawy.

Prokuratorzy ci byli również poddawani działaniom noszącym cechy retorsji, w związku z podejmowanymi przez nich decyzjami procesowymi.

W sprawie działań prokuratorów w tej sprawie w Wydziale Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej wszczęte zostało śledztwo.

66) Reklamy wyborcze w TVP

W dniu 11 lipca 2019 r. do Prokuratury Okręgowej w Warszawie (**PO I Ds 149.2019**) wpłynęło zawiadomienie dwóch posłanek o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 507 Ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy, polegającego na nieodpłatnym świadczeniu usług reklamowych na rzecz KW Prawo i Sprawiedliwość przez TVP S.A.

Zawiadamiające powołały się na raporty przygotowane przez Towarzystwo Dziennikarskie i Fundację Batorego. Zawiadomienie stanowi w dużej mierze cytaty z ww. raportów wraz z własną oceną prezentowanych danych. Prokurator dołączył do akt wydruki ww. raportów.

W toku czynności sprawdzających prokurator przesłuchał w charakterze świadka zawiadamiającą, która doprecyzowała i rozwinęła zasygnalizowany w uzasadnieniu zawiadomienia zarzut naruszenia art. 21 Ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji. Poinformowała, iż złożyła skargi do KRRiT i PKW, przy czym Państwowa Komisja Wyborcza wskazała jej, że tego typu ocena działalności nadawców radiowych i telewizyjnych nie należy do kompetencji Państwowej Komisji Wyborczej, zaś KRRiT nie udzieliła jej odpowiedzi.

Postanowieniem z dnia 11 października 2019 r. prokurator odmówił wszczęcia dochodzenia w sprawach:

- zaistniałego w nieustalonym okresie czasu, nie wcześniej jednak niż od dnia 13 sierpnia 2018 roku i nie później niż do dnia 20 października 2018 roku oraz od dnia 21 października 2018 roku do dnia 3 listopada 2018 roku w Warszawie udzielenia Komitetowi Wyborczemu „Prawo i Sprawiedliwość”, w związku z wyborami samorządowymi, korzyści majątkowej o charakterze niepieniężnym w postaci nieodpłatnego świadczenia usług reklamowych przez TVP S.A. z/s w Warszawie, tj. o czyn z art. 507 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku Kodeks wyborczy,
- zaistniałego w nieustalonym okresie czasu, nie wcześniej jednak niż od dnia 6 kwietnia 2019 roku i nie później niż do dnia 24 maja 2019 roku w Warszawie udzielenia Komitetowi Wyborczemu „Prawo i Sprawiedliwość”, w związku z wyborami do Parlamentu Europejskiego IX kadencji, korzyści majątkowej o charakterze niepieniężnym w postaci

nieodpłatnego świadczenia usług reklamowych przez TVP S.A. z/s w Warszawie, tj. o czyn z art. 507 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku Kodeks wyborczy.

Podstawą odmowy wszczęcia był art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. (brak znamion czynu zabronionego).

Prokurator uznał, iż opisane przez zawiadamiającego działania nie miały charakteru udzielania/przyjmowania korzyści majątkowej o charakterze niepieniężnym, o której mowa jest w art. 507 Kodeksu wyborczego, tj. wymienione przez zawiadamiające zachowania w postaci sprzyjania wyłącznie partii rządzącej, przez promowanie jej kandydatów, programu i osiągnięć, pomijanie, ośmieszanie kandydatów i polityków opozycji, manipulowanie obrazem i dźwiękiem czy kreowanie fałszywych informacji nie stanowią czynności, która dostarczyłaby Komitetowi Wyborczemu „Prawo i Sprawiedliwość” niepieniężnych korzyści o charakterze majątkowym w rozumieniu Kodeksu karnego, zwiększając aktywa albo zmniejszając pasywa tego komitetu wyborczego w niedozwolony sposób. Prokurator stwierdził, iż nie można uznać, aby opisane działania miały charakter „reklamowy”, a nadto dający się wyrazić wartością ekonomiczną, gdyż korzyści majątkowej nie można interpretować w sposób rozszerzający, ponieważ na gruncie prawa karnego taka wykładnia jest niedopuszczalna.

Wobec powyższego prokurator nie stwierdził, aby w sprawie doszło do realizacji wszystkich znamion występku z art. 507 Kodeksu wyborczego i odmówił wszczęcia dochodzenia. Prokurator wprost zaznaczył w uzasadnieniu postanowienia, że przedmiotem prawnej oceny nie były podnoszone w treści zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa zachowania, stanowiące w opinii zawiadamiających naruszenie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji, polegające na oferowaniu przez TVP S.A. programów niecechujących się pluralizmem, bezstronnością, wyważeniem i niezależnością, gdyż powyższe należy do ustawowych zadań Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, jako organu państwowego, którego ustawowym celem jest „zapewnienie otwartego i pluralistycznego charakteru radiofonii i telewizji”.

Postanowienie zostało zaaprobowane przez Prokuratora Okręgowego w Warszawie.

Pismami z dnia 16 października 2019 r. zawiadamiające zostały zawiadomione o odmowie wszczęcia dochodzenia.

W odniesieniu do tej sprawy poza konkluzją, że tego rodzaju zachowania mogły stanowić naruszenie art. 21 ust 1 ustawy o radiofonii i telewizji i wskazania, że organem właściwym do dokonania ocen w tym zakresie jest Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, brak wzmianki o skierowaniu np. wystąpienia na podstawie art. 19 § 1 k.p.k. lub o wdrożeniu postępowania dotyczącego działań czy raczej zaniechań Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji pod kątem ewentualnego występku z art. 231 § 1 k.k.

F) Postępowania dotyczące wykorzystywania prokuratury dla prywatnych celów kierownictwa prokuratury

67) Ryczałty mieszkaniowe dla prokuratorów Prokuratury Krajowej

Na podstawie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstw złożonych przez obywateli w Prokuraturze Okręgowej w Warszawie za sygn. PO V Ds. 64.2017 prowadzone było postępowanie sprawdzające dotyczące bezpodstawnych ryczałtów mieszkaniowych dla prokuratorów Prokuratury Krajowej. Referentem sprawy był prok. Paweł Błachowski - Prokurator Okręgowy w Warszawie (szef jednostki).

W dniu 30 sierpnia 2017 r. wydał on postanowienie o odmowie wszczęcia śledztw na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. (wobec braku ustawowych znamion czynu zabronionego) w sprawach:

- nieudostępnienia przez pracownika MS, wbrew ciążącemu obowiązkowi, informacji publicznej wnioskowanej przez Jarosława K. pismem z dnia 2 lipca 2017 r., tj. o czyn z art. 23 ustawy o dostępie do informacji publicznej,
- działania na szkodę interesu publicznego przez MS poprzez przekroczenie swoich uprawnień i wydanie w dniu 6 grudnia 2016 r. w Warszawie rozporządzenia w sprawie delegowania prokuratorów do Prokuratury Krajowej lub Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, a także świadczeń przysługujących prokuratorom delegowanym poza stałe miejsce pełnienia służby niezgodnie z dyspozycją art. 112 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o Prokuraturze, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.,
- przekroczenia w Warszawie, w bliżej nieustalonym okresie, ale nie wcześniej niż od dnia 4 marca 2016 r. uprawnień przez prokuratorów Prokuratury Krajowej pobierających nienależne im miesięczne ryczałty z tytułu delegowania do innej miejscowości niż miejscowość będąca siedzibą jednostki organizacyjnej prokuratury, w której pełnili służbę, nie będącej miejscem ich stałego zamieszkania, co stanowiło działanie na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.,
- działania na szkodę interesu publicznego przez podsekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości poprzez przekroczenie w okresie od 4 do 12 października 2016 r. swoich uprawnień przy procedurze wyboru prezesa Sądu Okręgowego w Siedlcach, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.

Odnosnie czynu II i III, prokurator w uzasadnieniu decyzji wskazał, że rozporządzenie zostało wydane i podpisane przez Ministra Sprawiedliwości w dniu 6 grudnia 2016 r., a następnie opublikowane w Dzienniku Ustaw z dnia 9 grudnia 2016 r. Przedmiotowy akt wykonawczy został wydany na podstawie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 112 ustawy Prawo o prokuraturze przez uprawniony organ, zgodnie z delegacją ustawową.

Zdaniem Prokuratora Okręgowego w Warszawie, rozporządzenie to stało się częścią polskiego porządku prawnego z upływem 7 dni od dnia ogłoszenia. Prokurator uznał, że Zbigniew Ziobro działał na podstawie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 112 ustawy Prawo o prokuraturze, które uprawniało go do wydania tego aktu prawnego. Tym samym pobieranie przez część prokuratorów Prokuratury Krajowej miesięcznych ryczałtów mieszkaniowych z tytułu zwrotu kosztów zamieszkania było zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, tj. § 12 w zw. z § 14 wspomnianego rozporządzenia wydanego na podstawie art. 112 ustawy Prawo o prokuraturze.

W dniu 21 października 2019 r. do Prokuratury Okręgowej w Warszawie wpłynęło zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, złożone przez Stowarzyszenie Prokuratorów „Lex Super Omnia”. Prokurator Okręgowy w Warszawie, będący referentem tej sprawy, potraktował powyższe zawiadomienie jako wniosek o podjęcie sprawy złożony w trybie art. 327 § 1 k.p.k. Następnie, w dniu 12 listopada 2019 r., pismem poinformował Stowarzyszenie, iż brak jest podstaw do podjęcia postępowania, bowiem nie przedstawiono nowych faktów mogących stanowić podstawę do przyjęcia przez prokuratora odmiennego poglądu co do zbadanego już zdarzenia.

Postępując w ten sposób, Prokurator Okręgowy w Warszawie pozbawił Stowarzyszenie konstytucyjnego prawa do sądu. Decyzja ta była niezasadna z przyczyn oczywistych, co potwierdza stanowisko Prokuratury Okręgowej w Warszawie, która w dniu 26 marca 2024 r. podjęła postępowanie i przekazała sprawę do Prokuratury Okręgowej w Koninie. Prokuratura ta wszczęła śledztwo w przedmiotowej sprawie.

Zdaniem badającego, Zbigniew Ziobro jako Minister Sprawiedliwości, w dniu 6 grudnia 2016 r. przekroczył swoje uprawnienia w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez prokuratorów Prokuratury Krajowej. Miało to nastąpić poprzez wydanie rozporządzenia z przekroczeniem delegacji ustawowej zawartej w art. 112 ustawy Prawo o prokuraturze. W wyniku tego 29 prokuratorów otrzymało w okresie od marca 2016 r. do 9 sierpnia 2018 r. nienależne comiesięczne świadczenia w postaci ryczałtu mieszkaniowego na łączną kwotę 2.329.315 zł, czym działał na szkodę Skarbu Państwa, tj. czyn z art. 231 § 2 k.k.

Redaktor Ewa Ivanova opisała w 2017 r. powyższe oczywiste i rażące nieprawidłowości w artykule zatytułowanym „Finansowe eldorado dla trzymających władzę w prokuraturze”. Na

podstawie informacji publicznej wykazała, że w dniu 12 kwietnia 2017 r. ryczałty mieszkaniowe w kwocie 2700 zł miesięcznie pobierało 29 prokuratorów Prokuratury Krajowej. Bogdanowi Świączkowskiemu, Markowi Pasionkowi i Robertowi Hernandowi prawo do ryczałtu zostało przyznane w dniu 4 marca 2016 r., tj. w dniu wejścia w życie ustawy Prawo o prokuraturze.

Pełnomocnik Prokuratury Krajowej, radca prawny Małgorzata Ułaszonek-Kubacka, wezwała dziennikarkę, portal „Polska mówi” oraz komentatora dziennikarskich ustaleń prokuratora Krzysztofa Parchimowicza, do usunięcia skutków naruszenia dóbr osobistych. Portal usunął artykuł ze swojej strony internetowej, a w konsekwencji Prokuratura Krajowa nie wniosła pozwów.

Stowarzyszenie „Ad Vocem” złożyło wobec członków zarządu Stowarzyszenia Prokuratorów „Lex Super Omnia” zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa polegającego na zawiadomieniu o niepopełnionym przestępstwie i fałszywym oskarżeniu. Postępowanie karne prowadziła Prokuratura Okręgowa w Ostrołęce.

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność rozpatrzenia zachowania prokuratorów pod kątem odpowiedzialności karnej.

68) Ryczałt mieszkaniowy dla sędziego

W sprawie o sygn. akt PO I Ds. 192. 2018 Prokuratury Okręgowej w Warszawie w dniu 16 października 2018 r. prokurator referent wydał postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie:

- przekroczenia uprawnień w dniu 22 stycznia 2018 r. w Warszawie przez Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, poprzez wydanie decyzji o przeniesieniu służbowym sędziego Jerzego D. z Sądu Okręgowego w Lublinie do Sądu Okręgowego w Siedlcach oraz o delegowaniu go do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Apelacyjnym w Lublinie podczas pełnienia funkcji wiceprezesa tego sądu i tym samym działanie na rzecz szkodę interesu publicznego, jest to czyn z art. 231 § 1 k.k. - na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. - wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego,
- doprowadzenia w okresie od 22 stycznia 2018 r. do 6 września 2018 r. w Lublinie, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej do niekorzystnego rozporządzenia mieniem Skarbu Państwa w kwocie 15 523,87 zł poprzez wprowadzenie w błąd co do faktycznego miejsca zamieszkania oraz miejsca wykonywania pracy - wskazanych we wniosku o wypłatę świadczeń przysługujących z tytułu delegowania, odpowiadających wartości przyznanego dodatku mieszkaniowego w wysokości ustalonej na podstawie § 7 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia

Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2009 r. w sprawie delegowania sędziów do Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury oraz świadczeń przysługujących sędziom delegowanym, to jest czyn z art. 286 § 1 k.k. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. - wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

Badający uznał decyzję za przedwczesną, wskazując, iż podczas przeprowadzonego postępowania sprawdzającego nie podjęto czynności zmierzających do ustalenia zasadności decyzji o przeniesieniu sędziego Jerzego D. z miejsca służbowego w Sądzie Okręgowym w Lublinie na miejsce służbowe w Sądzie Okręgowym w Siedlcach. Jest to szczególnie istotne przy uwzględnieniu faktu, iż Jerzy D., wobec powierzenia funkcji wiceprezesa Sądu Apelacyjnego w Lublinie, nie świadczył pracy w miejscu przeniesienia.

Istotną pozostaje także okoliczność, iż przyznany Jerzemu D. ryczałt mieszkaniowy, w związku z przeniesieniem na miejsce służbowe w Siedlcach, miał służyć zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych w miejscu oddelegowania, to jest w Lublinie. Sędzia od wielu lat sam regulował te potrzeby, wykonując czynności w Sądzie Okręgowym w Lublinie jeszcze przed przeniesieniem.

W związku z powyższym decyzję o przeniesieniu należało ocenić także w aspekcie nie tyle wzmocnienia kadrowego Sądu Okręgowego w Siedlcach, co ewentualnego przysporzenia Jerzemu D. dodatkowego składnika wynagrodzenia. Składnik ten miał służyć na pokrycie kosztów zamieszkania w Lublinie, które wcześniej jako sędzia Sądu Okręgowego w Lublinie, mieszkający w Białej Podlaskiej, ponosił samodzielnie. Okoliczności te należy zweryfikować po wszczęciu postępowania, także z udziałem osób objętych zawiadomieniem o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność rozpoznania sprawy wyłudzenia ryczałtów mieszkaniowych.

69) Zakup mebli przez Prokuratora Regionalnego we Wrocławiu

Postępowanie o sygn. akt **3041-3.Ds.151.2024** (poprzednia sygn. akt 3041-3.Ds.239.2022) Prokuratury Okręgowej w Warszawie dotyczyło przekroczenia uprawnień i niedopełnienia obowiązków w okresie od 5 sierpnia 2021 r. do dnia 23 grudnia 2021 r. we Wrocławiu przez funkcjonariusza publicznego - Prokuratora Regionalnego we Wrocławiu poprzez udaremnienie, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, przetargu publicznego w związku z zawarciem umów na

opracowanie koncepcji i projektu aranżacji wnętrz siedziby Prokuratury Regionalnej we Wrocławiu przy ul. Piłsudskiego 76/78 oraz na dostawę mebli biurowych wraz z montażem dla wskazanej prokuratury na łączną kwotę brutto 890 900 zł, czym działano na szkodę interesu publicznego tj. o czyn z art. 231 § 2 k.k. i art. 305 § 1 k.k.

W dniu 21 lutego 2023 r. wydano postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa.

Badający uznał jednak tę decyzję za niezasadną. Wskazał, że kierownictwo Prokuratury Regionalnej we Wrocławiu wydatkowało środki publiczne na zakup luksusowych, włoskich mebli do swoich gabinetów bez uzasadnienia dla takiego działania. Zakupu dokonano z rażącym naruszeniem praktycznie wszystkich obowiązujących procedur.

Liczne naruszenia przepisów umożliwiły takie ukształtowanie postępowania, by wykonawcą zamówienia został konkretny podmiot prywatny – Biuro Koncept, dostarczający meble włoskiego producenta LAS. Wydatek o wartości 850 tys. zł powinien zostać przeprowadzony w ramach procedur przetargowych zgodnie z Prawem zamówień publicznych. Jednak procedura przetargowa uniemożliwiłaby zakup tak drogich mebli, ponieważ wygrałby oferent przedstawiający najkorzystniejszą ofertę na meble o danych cechach. Meble włoskiej marki LAS z pewnością nie spełniłyby tych kryteriów.

W celu zakupu wykorzystano wyjątek od obowiązku zastosowania procedury przetargowej dotyczący prac wykonywanych przez osoby pozbawione wolności. Było jednak oczywiste, że meble marki LAS nie są produkowane przez przedsiębiorstwo państwowe prowadzące przywieźnienny zakład pracy. Ponadto, ignorowano fakt, iż stosowanie tego wyjątku jest ograniczone do kwot zamówienia nieprzekraczających 130 tys. euro netto. Wycena przekraczała próg unijny o ponad 100 tys. zł, mimo czego zignorowano przepisy i nie przeprowadzono procedur przetargowych.

Zamiast przepisów Prawa zamówień publicznych zastosowano uproszczone procedury określone w Zarządzeniu 45/2021, które były także stosowane z naruszeniem prawa. Dotyczyły one zakupów o wartości poniżej 130 tys. zł, podczas gdy wartość zamówienia była kilkukrotnie wyższa. Dodatkowo wybór podmiotów, do których skierowano zapytania ofertowe, był rażąco sprzeczny z zasadami prawa i logiki. Zapytania skierowano do trzech podmiotów, z których dwa nie prowadziły działalności w zakresie zamówienia. Wszystkie te podmioty były w trakcie łączenia się w jeden.

Warunki konkursu ofert wykluczały możliwość przygotowania oferty na „meble na wymiar”, determinując konieczność zwrócenia się do konkretnego pośrednika oferującego meble włoskiego producenta. W dokumentacji przesłanej oferentom jawnie wskazano konkretne modele mebli, bez podawania ich dokładnych wymiarów i cech. Z tego względu realizacja zamówienia mogła być przeprowadzona wyłącznie przez zakup mebli od określonego podmiotu prywatnego.

Na brak uczciwości postępowania wskazuje także fakt, iż dokumentację techniczną dotyczącą gabinetów dostarczono w sposób nieformalny i nieodpłatny przez faktycznego wykonawcę zamówienia – Biuro Koncept. W ten sposób Biuro Koncept tworzyło ofertę dotyczącą specyfikacji, którą samo wytworzyło i dostarczyło. Dodatkowo, Biuro Koncept sporządziło wycenę przedmiotu zamówienia na pięć dni przed oficjalnym skierowaniem zapytania ofertowego, co świadczy o wcześniejszej wiedzy na temat szczegółów postępowania.

Podsumowując, przedstawione okoliczności w pełni wskazują na celowe działanie i konkretne nastawienie Prokuratora Regionalnego do zakupu mebli. Sprawa jest aktualnie podjęta, a śledztwo kontynuowane.

70) Prokurator Okręgowy w Warszawie i afera hejterska

W sprawie o sygn. akt **3042-1.Ds.104.2022** Prokuratury Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie w dniu 27 września 2022 r. wydano postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie w bliżej nieustalonym czasie, lecz nie wcześniej niż w 2018 r. podszywania się pod osobę Mariusza Dubowskiego (Prokuratora Okręgowego w Warszawie) i wykorzystania jego danych osobowych, w celu wyrządzenia szkody osobistej, na grupie utworzonej w komunikatorze WhatsApp, której członkami miały być osoby ze środowiska sędziowskiego łączone z popełnianiem przestępstw, a z której to grupy prowadzone konwersacje miały zostać upublicznione przez dziennikarzy współpracujących z serwisem Onet.pl i OKO.press, tj. o czyn z art. 190 a § 2 k.k. Podstawą odmowy wszczęcia był brak wniosku o ściganie pochodzące od osoby uprawnionej (art. 7 § 1 pkt 10 k.p.k.).

W uzasadnieniu prokurator referent wskazał, że fakt nieodbierania kierowanych do Mariusza Dubowskiego pism wskazuje, że nie jest on zainteresowany prowadzeniem postępowania przygotowawczego, nie żąda ścigania sprawców i nie planuje składania wniosku o ściganie w powyższym zakresie. Tymczasem zarówno wezwanie do stawiennictwa do prokuratury, jak również odpis decyzji o odmowie wszczęcia śledztwa były “omyłkowo” wysyłane pod niewłaściwy adres. Jednocześnie korespondencji nie wysyłano na powszechnie znany adres pracy Mariusza Dubowskiego (był on szefem drugiej w Warszawie prokuratury okręgowej).

Biorąc pod uwagę powyższe “pomyłki” należy skutecznie doręczyć korespondencję Mariuszowi Dubowskiemu i umożliwić mu wyrażenia stanowiska w przedmiocie złożenia wniosku o ściganie, tym bardziej, że z medialnych doniesień wynikało, że zaprzeczał swojemu udziału w grupie sędziowskiej funkcjonującej na WhatsAppie.

71) Sprawy związane ze śmiercią ojca Ministra Sprawiedliwości

Sprawa dotycząca zgonu ojca byłego Ministra Sprawiedliwości prowadzona jest od 2006 r. Początkowo została zarejestrowana w Prokuraturze Rejonowej Kraków-Śródmieście Wschód w Krakowie za sygn. akt 1 Ds. 100/06, później przejęta przez Prokuraturę Rejonową w Ostrowcu Świętokrzyskim i zarejestrowana za sygn. akt 3 Ds 72/07. Postępowanie w niniejszej sprawie zostało w dniu 14 kwietnia 2008 r. zakończone decyzją o umorzeniu.

W wyniku złożonego zażalenia powyższa decyzja została uchylona, a sprawa została przekazana prokuraturze do ponownego rozpoznania.

Śledztwo było kontynuowane za sygn. akt 3 Ds. 319/08. Postanowieniem z dnia 15 czerwca 2011 r. zostało umorzone. Po uprawomocnieniu się powyższego rozstrzygnięcia pełnomocnik pokrzywdzonej K.K.Z. złożył do sądu subsydiarny akt oskarżenia.

Postanowieniem z dnia 24 lutego 2012 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieście w Krakowie umorzył sprawę na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. Postanowienie to zostało zaskarżone. W dniu 28 czerwca 2012 r. Sąd Okręgowy w Krakowie utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.

W dniu 27 grudnia 2012 r. Prokurator Generalny na wniosek K.K.Z. wniósł do Sądu Najwyższego kasację, którą w dniu 14 marca 2013 r. Sąd Najwyższy uwzględnił i uchylił orzeczenie Sądu Okręgowego w Krakowie, w następstwie czego ten uchylił postanowienie Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie z dnia 24 lutego 2012 r. W konsekwencji postępowanie karne zainicjowane subsydiarnym aktem oskarżenia było prowadzone od początku.

Wskazać należy, że w 2012 r. w Prokuraturze Okręgowej w Tarnobrzegu były prowadzone dwa postępowania:

- V Ds 40/12 dotyczące przedstawienia fałszywej opinii sądowo - lekarskiej sporządzonej w dniu 31 maja 2011 r. w Katowicach przez biegłych z Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej i Toksykologii Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach mającej służyć za dowód w postępowaniu przygotowawczym 3 Ds. 319/08 prowadzonym przez PR w Ostrowcu Świętokrzyskim, tj. o czyn z art. 233 § 4 k.k. - zakończone decyzją o odmowie wszczęcia śledztwa;
- V Ds 34/12 dotyczące przekroczenia uprawnień i niedopełnienia obowiązków przez prokuratorów poprzez utrudnianie i udaremnianie postępowania przygotowawczego o sygn. akt 1 Ds. 100/06 Prokuratury Rejonowej Kraków Śródmieście - Wschód i 3 Ds. 319/08 Prokuratury Rejonowej w Ostrowcu Świętokrzyskim w sprawie narażenia J.Z. na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia, w następstwie ukrywania, usuwania oraz dopuszczenia do

zagubienia i zniszczenia materiału dowodowego w tych sprawach w postaci zdjęć RTG klatki piersiowej J.Z. oraz kostek parafinowych zawierających materiał biologiczny i preparatów histopatologicznych niezbędnych do wydania przez biegłych prawidłowej opinii, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. i art. 239 § 1 k.k. - zakończone postanowieniem o umorzeniu śledztwa.

Ponadto ustalono, że na podstawie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z dnia 12 października 2015 r. złożonego przez K.K.Z., pod nadzorem Prokuratury Rejonowej Kraków-Śródmieście Wschód w Krakowie prowadzone było postępowanie o czyn z art. 271 § 1 k.k. Następnie w okresie od 24 marca 2016 r. do 05 kwietnia 2016 r. postępowanie prowadzone było w Prokuraturze Okręgowej w Krakowie, w okresie od 6 kwietnia 2016 r. do 31 stycznia 2017 r. w Małopolskim Wydziale Zamiejscowym Departamentu do Spraw Przemoczości Zorganizowanej i Korupcji.

W Departamencie tym w dniu 26 kwietnia 2016 r. wszczęto śledztwo w zakresie 8 czynów. W toku postępowania przedstawiono zarzuty 3 lekarzom, w tym Pani W.C. Decyzją Prokuratora Krajowego z dnia 31 stycznia 2017 r. Prokuratura Regionalna w Krakowie została wyznaczona do kontynuowania postępowania za sygn. akt RP VII Ds 4.2017. Po dokonaniu analizy całości materiału skierowano dwa akty oskarżenia i jeden wniosek o warunkowe umorzenie postępowania przeciwko lekarzom. Po wykonaniu zaplanowanych czynności procesowych, prokurator referent, po wcześniejszym zasygnalizowaniu Prokuratorowi Regionalnemu w Krakowie zamiaru umorzenia śledztw, przekazał mu projekt tej decyzji. Ten polecił mu powstrzymanie się z podpisaniem końcowej decyzji merytorycznej, do czasu otrzymania stanowiska Prokuratury Krajowej. Przeprowadzona analiza sprawy w Departamencie Postępowania Przygotowawczego wykazała konieczność uzupełnienia materiału śledztwa. Aktualnie sprawa pozostaje zawieszona, będzie ona przedmiotem badania zespołu w II etapie jego prac.

Kolejne postępowanie prowadzone jest w Małopolskim Wydziale Zamiejscowym Departamentu do Spraw Przemoczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej za sygn. akt PK IV WZ Ds 34.2016 i obejmuje co do zasady dwa aspekty dotyczące uzupełniającej opinii sądowno - lekarskiej z dnia 29 stycznia 2016 r. opracowanej do sprawy rozpoznawanej przez Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieście w Krakowie XIV Wydział Karny pod sygn. akt XIV K 709/11: rozliczenie kosztów tej opinii i ocena wartości merytorycznej opinii uzupełniającej przez pryzmat art. 618f § 4b k.p.k. Powyższe postępowanie będzie również przedmiotem badania zespołu w II etapie jego prac.

Z informacji uzyskanej z Prokuratury Regionalnej w Krakowie wynika, że dotychczasowe koszty związane m.in. z powoływaniem biegłych różnych specjalności, w tym biegłych Centrum

Medycyny Sądowej z Lozanny oraz tłumaczeń wyniosły 146.565,71 zł, koszty wyliczone na etapie postępowania przygotowawczego Prokuratury Rejonowej w Ostrowcu Świętokrzyskim - 371.229,70 zł, zaś koszty kwestionowanej uzupełniającej opinii sądowo - lekarskiej z dnia 29 stycznia 2016 r. opracowanej przez Katedrę i Zakład Medycyny Sądowej w Katowicach w sprawie rozpoznawanej przez Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieście w Krakowie XIV Wydział Karny (sygn. akt XIV K 709/110) to 371.648,98 zł. Łączna kwota wydatkowanych dotychczas środków to 889.444,39 zł.

Trudno znaleźć rodzinę lub osoby, które po stracie osoby najbliższej w okolicznościach budzących ich wątpliwości, mogłyby liczyć na tak wszechstronne i długotrwałe (14 lat) wyjaśnianie sprawy z możliwością wywoływania opinii biegłych zagranicznych, w sytuacji częstego braku środków na powoływanie biegłych w Polsce.

Abstrahując od tych spraw, niezrozumiałym i nieakceptowalnym jest prowadzenie przez prokuraturę postępowań w celu ich wykorzystania dla złożenia wniosku o wyłączenie sędziego z rozpoznawania sprawy prywatnej, co miało miejsce w niniejszej sprawie.

W sprawie o sygn. akt **RP VII Ds 2.2017** Prokuratury Regionalnej w Katowicach w dniu 31 stycznia 2017 r. Zastępca Prokuratora Generalnego Krzysztof Sierak na podstawie § 116 ust. 5 regulaminu prokuratorskiego skierował do Prokuratury Regionalnej w Katowicach kopię zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 231 § 1 k.k. złożonego przez K. K.Z. dotyczącego sędzi Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieście w Krakowie. Z treści zawiadomienia wynikało, że dotyczy ono akceptacji kosztów opinii uzupełniającej sporządzonej przez biegłych ze ŚUM w Katowicach, mimo, że opinia była nienależycie sporządzona, niekompletna i wewnętrznie sprzeczna. Nadto zawiadamiająca wskazała, że prokuratura w Krakowie postawiła jednemu z biegłych zarzut wyłudzenia należności za wydanie przedmiotowej opinii. W tym miejscu wskazać należy, że oryginał zawiadomienia został skierowany do Małopolskiego Wydziału Zamiejscowego Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej do sprawy PK IV Wz Ds 34.2016, który przekazano do Prokuratury Regionalnej w Katowicach w dniu 3 lutego 2017 r. W dniu 1 lutego 2017 r. prokurator referent zwrócił się do Małopolskiego Wydziału Zamiejscowego Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej (sygn. akt PK IV Wz Ds. 34.2016) o przekazanie uwierzytelnionych materiałów w sprawie oszustwa na szkodę Skarbu Państwa w związku z wydaniem uzupełniającej opinii sądowo-lekarskiej z dnia 29 stycznia 2016 r. do sprawy Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieście, pozostających w merytorycznym związku z wydaniem przez ww. sąd postanowienia z dnia 9 maja 2016 r. w przedmiocie przyznania wynagrodzenia dla biegłych w wysokości 371.648,98 zł z tytułu jej opracowania. Tego samego dnia, nie powołując się na ww. pismo, Naczelnik Małopolskiego Wydziału Zamiejscowego Departamentu do Spraw

Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej prok. Piotr Krupiński przekazał kopie materiałów z PK IV WZ Ko 46.2016, wśród których znajdowały się kopie materiałów z postępowania prowadzonego za sygn. akt PK IV WZ Ds. 34.2016. Ponadto w dniu 1 lutego 2017 r. prokurator referent zwrócił się do Prokuratury Regionalnej w Krakowie o przekazanie kopii materiałów z prowadzonego tam śledztwa, dotyczącego niszczenia dowodów rzeczowych w toku prawomocnie umorzonego postępowania przygotowawczego Prokuratury Rejonowej w Ostrowcu Świętokrzyskim, jak i wywołanym subsydiarnym aktem oskarżenia w tej sprawie postępowaniem sądowym zawisłym przed Sądem Rejonowym dla Krakowa-Śródmieście (sygn. akt XIV K 709/11).

Materiały te prokurator referent otrzymał w dniu 9 lutego 2017 r., ale mimo 30 dniowego terminu wynikającego z art. 305 k.p.k. na podjęcie decyzji o wszczęciu śledztwa, nie czekał na powyższe materiały i w dniu 3 lutego 2017 r. wszczął śledztwo w sprawie zaistniałego od przełomu trzeciego kwartału 2014 r. do dnia 9 maja 2016 r. w Krakowie, umyślnego zachowania, polegającego na podjęciu działań przez sędzię, w ramach sprawy XIV K 709/11 poprzez przekroczenie uprawnień wynikających z art. 2 § 1 ustawy z dnia 27.07.2001r. prawo o ustroju sądów powszechnych i niedopełnieniu obowiązków wynikających z art. 16 k.p.k. i 355 k.p.k., a także § 61 ust. 1 pkt 1 regulaminu urzędowania sądów powszechnych w ten sposób, że zorganizowała i odbyła dyskrecjonalne spotkanie osobiste i kontakty telefoniczne z biegłymi, poza jawną rozprawą sądową i posiedzeniem, dążąc do pozyskania uzupełniającej opinii sędowo - lekarskiej biegłych, po jej uzyskaniu, całkowicie pomijając nakaz ustalenia kosztów wynagrodzenia biegłych z tytułu wydanej opinii w dniu 29 stycznia 2016 r. na podstawie kodeksowych kryteriów, zawartych w art. 618 f § 2 i § 4b k.p.k., nie dokonała odpowiedniego obniżenia tego wynagrodzenia, stwarzając warunki do obciążenia rachunku nabywcy kwotą 371.648,98 zł tytułem wydatków tymczasowych, czym działała na szkodę interesu publicznego, tj. dobra wymiaru sprawiedliwości, w rozumieniu możliwości powstania w odbiorze publicznym wątpliwości co do tego, że prowadzone postępowanie dowodowe jest obarczone brakiem bezstronności i rzetelności za sprawą zachowań i wpływów o charakterze pozaprocesowym oraz Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prezesa Sądu Rejonowego dla Krakowa Śródmieście, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. W dniu 3 lutego 2017 r. prokurator referent o podjętej decyzji poinformował faxem prezesa Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieście w Krakowie, natomiast K. K.Z. dopiero w dniu 6 lutego 2017 r.

Pośpiech prokuratora referenta wynikał stąd, że na 6 i 7 lutego 2017 r. sędzia przewodnicząca wyznaczyła dwa końcowe terminy rozprawy w sprawie prowadzonej na podstawie subsydiarnego aktu oskarżenia złożonego przez rodzinę Z.

W dniu 7 lutego 2017 r. sąd oddalił wnioski dowodowe pokrzywdzonych i wówczas prok. Paweł Baca złożył wniosek o wyłączenie Sędzi Przewodniczącej w związku z wszczęciem śledztwa i przeniesienie procesu poza apelację krakowską.

Wydane przez prokuratora referenta postanowienie o wszczęciu śledztwa było niezasadne, zgodnie bowiem z treścią zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, postępowaniem objętym miała być akceptacja kosztów opinii uzupełniającej sporządzonej przez biegłych ze ŚUM w Katowicach, a wątek ten objęty jest w dalszym ciągu przedmiotem śledztwa prowadzonego w Małopolskim Wydziale Zamiejscowym Departamentu do Spraw Przeszłości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej, jak i kwestia związana z oceną wartości merytorycznej opinii uzupełniającej przez pryzmat art. 618 f § 4 b k.p.k. w kontekście jej spójności, zupełności i rzetelności. Prawdą jest też to, że w ww. postępowaniu, w materiałach przekazanych prokuratorowi referentowi tej sprawy znajdowało się postanowienie o przedstawieniu zarzutu jednemu z lekarzy z dnia 18 listopada 2016 r. o czyn z art. 286 § 1 k.k., który w swoim opisie wskazuje na wprowadzenie w błąd Sędzi Agnieszki Pilarczyk co do faktycznego kosztu wykonania opinii oraz sposobu jego ustalenia.

Zdaniem badającego, śledztwo zostało wszczęte tylko i wyłącznie po to, aby móc złożyć wniosek o wyłączenie sędziego od rozpoznawania sprawy przez Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieście w Krakowie XIV Wydział Karny pod sygn. akt XIV K 709/11.

Przez okres ponad roku prokurator referent przeprowadzał oględziny akt innych postępowań związanych ze śmiercią J.Z. (od 03 lutego 2017 r. do 8 maja 2018 r.), wydawał postanowienia o żądaniu wydania danych telekomunikacyjnych, od 9 maja 2018 r. przeprowadzał czynności w postaci przesłuchiwanie biegłych, kilkakrotnie zlecając CBA przesłuchanie protokolantki sędzi przewodniczącej zadając świadkom pytania o kontakty osobiste lub telefoniczne z sędzią. Ponadto w sposób bezpodstawny, wychodząc poza zakres śledztwa i zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa rozszerzył jego zakres o badanie wątku, dotyczącego zawinionej utraty dowodów rzeczowych (preparatów histopatologicznych pochodzących z tkanek ciała zmarłego J. Z.) zabezpieczonych w trakcie sądowo lekarskiej autopsji zwłok tego pacjenta na 27 szkiełkach laboratoryjnych i 27 bloczkach parafinowych, który jest objęty przedmiotem śledztwa prowadzonego przez Prokuraturę Regionalną w Krakowie za sygn. akt RP VII Ds. 4.2017. Prokurator referent skrupulatnie gromadził również protokoły z rozpraw postępowania odwoławczego od wyroku sądu I instancji, jak również zbierał informacje o aktualnym stanie sprawy o sygn. akt PK IV WZ Ds. 34.2016, w tym uzyskał postanowienie o powołaniu zespołu biegłych z Uniwersyteckiego Centrum Medycyny Sądowej w Lozannie.

Wskazać należy, że niedopuszczalnym było żądanie przez prokuratora referenta wykazu wszystkich połączeń wychodzących i przychodzących, wiadomości SMS z podaniem stacji przekaźnikowych BTS dotyczących telefonu Sędzi Agnieszki Pilarczyk i inwigilowanie innych osób: rodziny, sędziów, znajomych, tym bardziej, że mając na względzie daty wydania postanowień, tj. 1 marca 2017 r., a także przewidziany ustawą dwunastomiesięczny okres retencji danych telekomunikacyjnych, nie sposób przychylić się do stanowiska prokuratora referenta, iż powyższe działanie mogło zmierzać do ustalenia okoliczności mających znaczenie dla toczącego się postępowania. Wskazać bowiem należy, że rzekome kontakty Sędzi Pilarczyk miała mieć w czasie, gdy zamierzała uzyskać uzupełniającą opinię sądowo - lekarską, biegli wydali opinię w dniu 29 stycznia 2016 r. W dacie wydania postanowienia nie były zatem już dostępne dane telekomunikacyjne dotyczące okresu sprzed wydania opinii, kiedy zdaniem prokuratora, sędzia mogła odbywać „dyskrecjonalne” spotkania osobiste i kontakty telefoniczne z opiniującymi. Ponadto wskazać należy, iż okoliczność uzyskiwania w późniejszym okresie śledztwa m.in. danych telekomunikacyjnych dotyczących numerów telefonów, które jedynie pojawiły się w uzyskanych billingach sędzi Agnieszki Pilarczyk, a to tylko dla zbadania, czy hipotetyczne ewentualne kontakty pomiędzy sędzią a biegłymi realizowane były za pośrednictwem innych osób, z którymi miała ona kontakt telefoniczny wskazuje, iż w toku śledztwa podejmowano szereg czynności celem dotarcia do jakichkolwiek danych, które mogłyby choć uprawdopodobnić przyjęte hipotezy obciążające sędzię.

Zdaniem badającego, w okolicznościach sprawy brak było danych uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa, które legitymowałyby pozyskiwanie, zwłaszcza w tak szerokim zakresie, danych dotyczących prywatnego numeru. W tym względzie doszło do naruszenia konstytucyjnej zasady proporcjonalności, jak również standardów konstytucyjnych i konwencyjnych wobec nadmiernej ingerencji w prawo do ochrony tajemnicy komunikowania się oraz ochrony prawnej życia prywatnego.

W dniu 20 grudnia 2023 r., a więc po ponadto 6 latach prowadzenia tego postępowania, prokurator referent wydał postanowienie o umorzeniu śledztwa, wyodrębniając kilka czynów dotyczących przestępstwa urzędniczego określonego w art. 231 § 1 k.k. - na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., czyli uznając brak znamion czynu zabronionego. Odpis decyzji został doręczony pokrzywdzonym i Prezesowi Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieście.

Analiza uzasadnienia powyższej decyzji wskazuje, że nie potrzeba było prowadzić przez ponad 6 lat śledztwa, aby dojść do wniosku, że sposób postępowania sędzi Agnieszki Pilarczyk jako sądu rozpoznającego sprawę XIV K 709/11 pozostawał w sferze orzeczniczej autonomii sędziego i podlega ewentualnej weryfikacji w trybie procesowym w ramach kontroli merytorycznego

rozstrzygnięcia końcowego (wyroku) przez sąd odwoławczy. Prokurator referent umorzył również wątek dotyczący rozliczenia przez sędzię Agnieszkę Pilarczyk wynagrodzenia i kosztów naliczonych przez zespół katowickich biegłych z tytułu opracowania i przedłożenia uzupełniającej opinii sądowno - lekarskiej z dnia 29 stycznia 2016 r.

Szkopuł w tym, że rozliczenie kosztów tej opinii wykazanych w fakturach VAT z dnia 08 kwietnia 2016 r. na kwotę brutto 371.648,98 zł jest w całości przedmiotem odrębnego postępowania prowadzonego w Małopolskim Wydziale Zamiejscowym do Spraw Przeszłości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej, o czym prokurator referent doskonale wiedział. Przed wydaniem postanowienia o wszczęciu śledztwa pozyskał bowiem trzy tomy materiałów i dokumentów. Podobnie jak ocenę wartości merytorycznej opinii uzupełniającej w kontekście jej spójności, zupełności i rzetelności.

Prokurator referent rozstrzygnął również merytorycznie wątek zabezpieczenia integralności dowodów rzeczowych w postaci preparatów histopatologicznych zabezpieczonych na 27 szkiełkach laboratoryjnych i 27 bloczkach parafinowych, który jest przedmiotem odrębnego postępowania, tym razem prowadzonego w Prokuraturze Regionalnej w Krakowie.

Niniejsza sprawa stanowi jaskrawy przykład wykorzystywania prokuratury dla załatwiania prywatnych interesów ówczesnego Prokuratora Generalnego. Zmiana przepisów prawa pozwalająca na przeniesienie ciężaru kosztów procesu na Skarb Państwa, inicjowanie postępowań badających wielorakie aspekty związane ze śmiercią jego ojca, nieograniczony budżet na różne opinie sądowno - lekarskie pokazują jak w soczewce dyskryminacyjny legalizm, wyrażający się w nierównym traktowaniu obywateli.

W przedmiocie nieprawidłowości w toku prowadzenia i nadzorowania niniejszego postępowania prowadzone jest śledztwo przez Prokuraturę Okręgową w Poznaniu.

72) Postępowanie zainicjowane przez Bogdana Świączkowskiego o fałszywe oskarżenie

W dniu 9 października 2019 r. w Gazecie Wyborczej ukazał się artykuł „*Biznesman oskarża PiS*” autorstwa Jacka Harłukowicza, z którego wynikało, że oskarżony R.Ś. miał złożyć przed sądem wyjaśnienia, że jacyś politycy mieli go prosić o sfinansowanie kampanii wyborczej Bogdana Świączkowskiego startującego w wyborach do parlamentu z listy PIS w 2011 r.

Po zapoznaniu się z protokołem rozprawy, Bogdan Świączkowski jako Prokurator Krajowy złożył w dniu 27 czerwca 2019 r. zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa fałszywego oskarżenia określonego w art. 234 k.k., które na podstawie § 116 ust. 5 Regulaminu

prokuratorskiego, zostało przekazane przez Zastępcę Prokuratora Generalnego Krzysztofa Sieraka do Prokuratury Okręgowej w Opolu, celem wszczęcia i przeprowadzenia postępowania przygotowawczego w sprawie fałszywego oskarżenia funkcjonariusza publicznego - Prokuratora Krajowego Bogdana Świączkowskiego. Referentem sprawy została Prokurator Okręgowa w Opolu, sprawa została objęta zwierzchnim nadzorem służbowym, a do jego sprawowania została wyznaczona Pani prok. Barbara Sworobowicz - Dyrektor Departamentu Postępowania Preparatoryjnego w Prokuraturze Krajowej.

Postanowieniem z dnia 15 lipca 2019 r. wszczęto śledztwo w sprawie fałszywego oskarżenia funkcjonariusza publicznego - Prokuratora Krajowego Bogdana Świączkowskiego, w toku rozprawy głównej przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu w dniu 12 czerwca 2019 r. w sprawie oznaczonej sygn. akt III K 270/18, przez jednego z oskarżonych o popełnienie czynu zabronionego polegającego na przekroczeniu uprawnień bądź niedopełnieniu obowiązków przez ukierunkowanie działań organów ścigania oraz podejmowanych przez te organy czynności związanych z gromadzeniem materiału dowodowego, a następnie sformułowanie aktu oskarżenia o występki ścigane z oskarżenia publicznego przeciwko temu oskarżonemu, co miało być podyktowane subiektywnie motywowanymi działaniami Prokuratora Krajowego, to jest o czyn z art. 234 k.k.

Po prawie 2 latach prowadzenia śledztwa, w dniu 31 marca 2021 r. skierowano do sądu akt oskarżenia. W dniu 9 grudnia 2021 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia - Śródmieście we Wrocławiu V Wydział Karny (sygn. V K 204/21) **umorzył postępowanie** na podstawie art. 339 § 3 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec braku ustawowych znamion czynu zabronionego, **nie przeprowadzając nawet postępowania dowodowego na rozprawie**. Powyższe postanowienie zostało zaskarżone przez prokuraturę, jednak sąd II instancji nie uwzględnił złożonego środka odwoławczego i utrzymał rozstrzygnięcie sądu I instancji w mocy.

W uzasadnieniu sąd wskazał, m.in., iż dokonał analizy zarzutu aktu oskarżenia i uznał, że przy przedmiotowych ustaleniach i materiale dowodowym oraz opisie czynu zamieszczonego w akcie oskarżenia, zarzucany oskarżonemu czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego. Sąd wskazał na orzeczenie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu (sygn. akt II AKa 351/12) z którego wynika, że prawo do obrony przysługujące sprawcy czynu niezależnie od faktu wszczęcia postępowania i jego stadium, wyłącza nie tylko bezprawność fałszywego zeznania, ale również fałszywego oskarżenia innej osoby. Prawo do obrony z jego gwarancyjnej istoty nie powinno doznawać ograniczeń, zaś art. 234 k.k. nie znalazł się w kodeksie karnym w celu umożliwiający obejście gwarancyjnej funkcji prawa do obrony.

Wyrok nawiązuje do uchwały SN z dnia 20 września 2007 r., I KZP 26/07. Sąd stwierdził, że nie popełnia przestępstwa fałszywych zeznań, kto umyślnie składa nieprawdziwe zeznania

dotyczące okoliczności mających znaczenie dla realizacji jego prawa do obrony. Odnosząc powyższe okoliczności do przedmiotowej sprawy i dokonując analizy gramatycznej treści zarzutu Sąd stwierdził, że: oskarżony zarzucanego mu czynu miał dokonać w celu realizacji własnego prawa do obrony, zarzuty wobec pokrzywdzonego uczynił w toku swoich wyjaśnień na rozprawie głównej, posiadał status procesowy oskarżonego, nie wyszedł w żaden sposób poza granice prawa do obrony, treść zarzucanego oskarżonemu przestępstwa miała ścisły związek z zarzutem, za który odpowiadał w postępowaniu toczącym się przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu (III K 270/18, k. 15 - 16 wyjaśnień z dnia 12 czerwca 2019 r.), inkryminowana wypowiedź dotyczyła bezpośrednio obrony przed własną odpowiedzialnością karną. Sąd dodał, że oskarżony w swoich wyjaśnieniach zmierzał do wykazania, że zebranie materiału dowodowego przeciwko niemu nastąpiło w wyniku przekroczenia uprawnień. W przekonaniu R. Ś. takie działanie pokrzywdzonego mogło wpływać na ważność materiału dowodowego, a także skuteczność oskarżenia w sprawie toczącej się przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu. Powyższe działanie oskarżonego zmierzało więc wprost do uchylecia się od odpowiedzialności karnej lub do jej znaczącego złagodzenia, a zamiar taki wynika wprost z aktu oskarżenia. W kwestii motywacyjnej Sąd podkreślił, że oskarżony formułując oskarżenie wobec funkcjonariusza publicznego dążył wyłącznie do polepszenia swojej sytuacji procesowej.

W ocenie sądu I instancji powyższy fakt przyznał sam oskarżyciel publiczny w konstrukcji zarzutu, mając na uwadze miejsce, czas, sposób i okoliczności składanych wyjaśnień w sprawie II K 270/18 oskarżony nie działał z zamiarem zniesławienia pokrzywdzonego, zaś jego motywem działania była realizacja gwarantowanego mu konstytucyjnie prawa do obrony, które służyło dozwolonej obronie składającego wyjaśnienia oskarżonego. Powyższe rozstrzygnięcie sądu badający uznał za zasadne.

73) Sprawa o sygnaturze 2011-5.Ds.6.2022

W sprawie o sygn. akt **2011-5.Ds.6.2022** Prokuratury Regionalnej we Wrocławiu prowadzone było postępowanie przygotowawcze w przedmiocie mającego miejsce w okresie od 2 kwietnia 2019 r. do 12 kwietnia 2019 r. w Jeleniej Górze narażenia żony Dyrektora jednego z departamentów Prokuratury Krajowej na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu przez lekarzy Wojewódzkiego Centrum Medycznego Kotliny Jeleniogórskiej poprzez nieprawidłowe postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne zastosowane wobec ww. w związku z przeprowadzonym zabiegiem, tj. o czyn z art. 160 § 2 k.k.

Po uzyskaniu w dniu 29 marca 2022 r. opinii biegłych wskazującej na prawidłowe postępowanie medyczne względem pacjentki, w dniu 20 kwietnia 2022 r. sprawą zainteresowała się Prokuratura Regionalna we Wrocławiu, gdzie po badaniu aktowym, w dniu 06 maja 2022 r. Prokurator Regionalny we Wrocławiu podjął decyzję o przeniesieniu do dalszego prowadzenia sprawy z Prokuratury Rejonowej w Kędzierzynie - Koźlu do Prokuratury Regionalnej we Wrocławiu, co uzasadnił, cyt. „ujawnionym rodzajem i charakterem czynu będącego przedmiotem śledztwa oraz okolicznościami jego popełnienia”, które jego zdaniem wskazywały na możliwość wystąpienia trudności w zakresie dowodowym, a także w uwzględnieniu zawłości sprawy w aspekcie prawnym.

Powyższa decyzja była sprzeczna z zaleceniami Zastępcy Prokuratora Generalnego zawartymi w piśmie z dnia 14 czerwca 2016 roku, o sygn. PK II 406.8.2016. Wskazują one, iż podczas przekazywania spraw do dalszego prowadzenia na szczeblu prokuratury regionalnej, powinno kierować się przede wszystkim wiekiem osoby pokrzywdzonej, na tym poziomie powinny być prowadzone i nadzorowane sprawy dotyczące błędów medycznych ze skutkiem w postaci śmierci osoby małoletniej oraz ludzi młodych, a nadto sprawy w których doszło do rażącego przypadku naruszenia przez lekarza obowiązujących go, wypracowanych na gruncie nauki i praktyki, reguł i zasad postępowania zawodowego wobec dóbr prawnych w postaci życia i zdrowia człowieka oraz sprawy pozostające w zainteresowaniu opinii publicznej (medialnej). W niniejszej sprawie nie było takiego uzasadnienia.

Decyzja o przeniesieniu sprawy do Prokuratury Regionalnej we Wrocławiu - odnosząc się do kalendarium czynności śledztwa - podyktowana była najprawdopodobniej treścią uzyskanej w dniu 29 marca 2022 roku opinii sąдово - medycznej, w swej zawartości niekorzystnej dla zawiadamiającej.

Jednocześnie omawiana decyzja stanowiła naruszenie zasady bezstronności organu procesowego, albowiem osoba najbliższa pokrzywdzonej, była powszechnie znana prokuratorom regionu wrocławskiego, wywodziła się z Prokuratury Okręgowej w Jeleniej Górze, a więc jednostce bezpośrednio podległej Prokuraturze Regionalnej we Wrocławiu.

Nowy prokurator referent, będący prokuratorem prokuratury rejonowej na delegacji w Prokuraturze Regionalnej we Wrocławiu, podjął czynności na szeroką skalę, niejednokrotnie kosztownych i jednocześnie zbędnych dla wyjaśnienia badanego przypadku. Zażądał m.in. danych pracowników Działu Diagnostyki Obrazowej, którzy w dniu 23 kwietnia 2019 r. wykonywali obowiązki służbowe, dla wykazania czy kwestionowane zdjęcie RTG należy do zawiadamiającej, czy też do innego pacjenta, dokonano uzupełniających przesłuchań świadków i przesłuchano kolejnych świadków, dokonano oględzin nośników cyfrowych w postaci płyt CD i DVD

znajdujących się w aktach postępowania, dokonano przeszukania systemu informatycznego WCSKJ w Jeleniej Górze, celem zabezpieczenia przechowywanych w systemie i bazie danych informatycznych zdjęć pacjentki, zasięgnięto opinii biegłego z zakresu komputerów i informatyki, celem weryfikacji ustaleń przeszukania WCSKJ w Jeleniej Górze w zakresie ujawnionego istnienia 2 systemów informatycznych i uzyskano dalsze dane dotyczące pacjentki, przesłuchano dalszych świadków i wystąpiono z żądaniem przekazania na potrzeby śledztwa dalszych dokumentów jednostek medycznych, wystąpiono do jednostek zewnętrznych współpracujących ze Szpitalem o kolejne dane. Za zbędne należy ocenić wywołanie kolejnej opinii sądowo - medycznej powołując do tego zespół interdyscyplinarny biegłych. W miejsce rzeczony opinii, generującej znaczące koszty postępowania i wydłużającej zasadniczo czas trwania śledztwa, można było ograniczyć się wyłącznie do poczynienia ustaleń osoby, której personalia zostały uwidocznione na zabezpieczonej płycie i przesłuchanie jej w charakterze świadka na okoliczność procesu diagnozowania bądź hospitalizacji w inkryminowanym czasie. W ostateczności można było skorzystać z możliwości wywołania opinii uzupełniającej w tym wąskim zakresie, czego jednak nie zrobiono.

Wskazać należy, że dwa niezależne od siebie zespoły biegłych sprawowania kontroli pooperacyjnej stwierdziły prawidłowe postępowanie medyczne, zgodne z zasadami wiedzy i nauki medycznej oraz przyjętej praktyki lekarskiej, biegli nie stwierdzili w zachowaniu lekarzy tak zwanego błędu medycznego lub niezachowania ostrożności.

Konsekwencją powyższego było zakończenie śledztwa w dniu 10 września 2024 r., a więc po prawie 5 latach jego prowadzenia.

Powyższe działanie jest zaprzeczeniem istoty funkcjonowania prokuratury jako instytucji, której zadaniem jest ściganie przestępstw oraz stanie na straży praworządności, a nie wykorzystywaniem jej dla partykularnych interesów osobistych.

74) Postępowanie karne kontra egzekucja komornicza

O charakterystycznym podejściu prokuratury do spraw powiązanych z rządzącymi świadczy postępowanie prowadzone za sygn. akt **PO I Ds 19.2017** Prokuratury Okręgowej w Katowicach. Wdrożono je w oparciu o zawiadomienie I. J., datowane na 3 lutego 2017 r. o przestępstwach popełnionych na jego szkodę oraz na szkodę jego żony L. J. i syna R. J. Przestępstwa te zostały zakwalifikowane między innymi z art. 231 § 2 k.k., art. 286 § 1 k.k. i z art. 284 k.k. W uzasadnieniu zawiadomienia pokrzywdzony wskazał, iż w związku z nakazem zapłaty Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 17 grudnia 2012 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Dąbrowie

Górnicy prowadził w stosunku do niego, w stosunku do M.P.S. Sp. z o.o. oraz P. D. postępowanie egzekucyjne. W toku postępowania egzekucyjnego komornik zajął szereg przedmiotów, w tym samochód, które nie były wyłączną własnością T. J. Część zajętych przedmiotów, stanowiących współwłasność L. J. lub własność R. J. została sprzedana na licytacji. Jednego z zajętych przedmiotów - laptopa - komornik po umorzeniu postępowania egzekucyjnego nie zwrócił wskazując, że zostały one przekazane na przechowanie firmie D. Sp. z o.o.

W tym przypadku działania prokuratury potoczyły się błyskawicznie. Pismem z dnia 15 lutego 2017 r., sygn. RP II Ko 12.2017, Prokuratura Regionalna przekazała Prokuraturze Okręgowej w Katowicach zawiadomienie I. J. wraz z dołączonymi do niego załącznikami i już w dniu 16 lutego 2017 r. zostało ono zadekretowane na I Wydział Śledczy Prokuratury Okręgowej, a następnie Naczelnik tego wydziału w dniu 21 lutego 2017 r. polecił zarejestrowanie sprawy w repertorium I Ds., wyznaczając referenta sprawy. Tego samego dnia, tj. 21 lutego 2017 r. sprawa została zarejestrowana w Prokuraturze Okręgowej w Katowicach pod sygn. PO I Ds 19.2017.

W dniu 22 lutego 2017 r. prokurator wysłał wezwanie do stawienia I.J. na dzień 7 marca 2017 r., celem przesłuchania go w charakterze świadka. Jak wynika z akt sprawy, w dniu 9 marca 2017 r. prokurator referent wszczął śledztwo w sprawie:

- przekroczenia uprawnień przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Dąbrowie Górnicy w związku z prowadzonym w latach 2013 - 2014 postępowaniem egzekucyjnym poprzez zajęcia ruchomości stanowiących składniki majątku dorobkowego I. J. oraz jego żony L.J., a także własność ich syna R. J. a następnie przywłaszczenia części tych ruchomości poprzez sprzedaż w drodze licytacji lub brak zwrotu, pomimo zwolnienia ruchomości przez Sąd, działając tym samym na szkodę interesu prywatnego I.J., L.J. oraz R.J., tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. i art. 284 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,
- doprowadzenia w okresie od marca 2015 r. do połowy 2016 r. I. J. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w wysokości nie mniejszej niż 19 500 zł poprzez wprowadzenie pokrzywdzonego przez przedstawiciela firmy I. S.A. w Chorzowie w błąd co do istnienia przysługującej tej firmie wobec I.J. wierzytelności, a następnie zawarcie ugody dotyczącej jej spłaty - tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.

Pomimo tego, że charakter sprawy tego nie uzasadniał, sprawę przekazano do prowadzenia Komendzie Wojewódzkiej Policji w Katowicach. Po przekazaniu sprawy czynności realizowane były bardzo intensywnie. W dniu 20 listopada 2018 r. prokurator delegowany do Prokuratury Okręgowej w Katowicach wydał postanowienie o przedstawieniu zarzutu z art. 231 § 2 k.k. komornikowi. W dniu 4 grudnia 2018 r. pełnomocnik pokrzywdzonych przedstawił ugodę z dnia 27 listopada 2018 r. zawartą z I. S.A.

W dniu 25 stycznia 2019 r. podejrzany został zaznajomiony z aktami śledztwa. Przedłożył też ugode z dnia 23 stycznia 2019 r. pomiędzy nim a pokrzywdzonymi, w której oświadczyli, iż przyjmują przeprosiny od podejrzanego i nie sprzeciwiają się umorzeniu postępowania karnego.

W dniu 15 marca 2019 r. prokurator wydał postanowienie o częściowym umorzeniu śledztwa w sprawie:

- doprowadzenia I. J., w dniu 1 lutego 2015 r. w Chorzowie, do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w wysokości 19.500 zł, poprzez wprowadzenie pokrzywdzonego w błąd przez działających w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przedstawicieli firmy I. S.A. z siedzibą w Chorzowie, w związku z zawarciem ugody, co do istnienia przysługującej tej firmie wobec I. J. wierzytelności, wynikającej z poręczenia wekslowego umowy leasingu operacyjnego z dnia 23 kwietnia 2012 r., zawartej pomiędzy I. S.A. a MPS Sp. z o.o., w wyniku realizacji której to ugody pokrzywdzony dokonał w okresie od lutego 2015 r. do lutego 2016 r. nienależnych wpłat, łącznie 13 rat, w wysokości 1 500 zł każda - tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec braku znamion czynu zabronionego.
- zaboru w celu przywłaszczenia, w okresie od 24 października 2013 r. do 4 kwietnia 2017 r. w Chorzowie, laptopa marki Lenovo IdeaPad Y550 wartości 2 250 zł, oddanego spółce D. Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie pod dozór, jako ruchomość zajęta przez komornika sądowego w toku postępowania zabezpieczającego prowadzonego przeciwko I. J., a stanowiącego własność R. J. - tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k. na podstawie art. 322 § 1 k.p.k. wobec niewykrycia sprawcy przestępstwa.

Postanowieniem z dnia 18 marca 2019 roku prokurator umorzył śledztwo przeciwko K. S., podejrzanemu o czyn z art. 231 § 2 k.k. na podstawie art. 322 § 1 k.p.k. wobec braku podstaw do wniesienia aktu oskarżenia. Z uzasadnienia postanowienia z dnia 18 marca 2019 r. wynika, iż przyczyną umorzenia postępowania było uznanie, iż zachowanie podejrzanego nie wyczerpało znamion występku z art. 231 k.k.

Decyzja ta jest o tyle zdumiewająca, iż postanowienie o przedstawieniu zarzutów komornikowi wydane zostało w dniu 20 listopada 2018 r., tj. po 20 miesiącach prowadzenia śledztwa, a w dniu 25 stycznia 2019 roku przeprowadzono czynność zaznajomienia z materiałami śledztwa, co pozostaje ostatnią przed skierowaniem aktu oskarżenia.

Natomiast w uzasadnieniu końcowego rozstrzygnięcia z dnia 18 marca 2019 r., podjętego po czterech miesiącach od przedstawienia zarzutów prokurator referent wskazał, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

Tego rodzaju zachowanie prokuratora budzi poważne wątpliwości, albowiem jest nie tylko ono niekonsekwentne, ale przede wszystkim przeczy wcześniejszej koncepcji śledztwa i podważa zasadność wydanego postanowienia o przedstawieniu zarzutów. Sposób prowadzenia śledztwa może świadczyć o tym, że intencją postępowania było doprowadzenie do korzystnego załatwienia spraw zawiadamiającego.

Potwierdzeniem powyższego są okoliczności wynikające ze sposobu sprawowania nadzoru. Pismem z dnia 22 lutego 2018 r. Zastępca Prokuratora Okręgowego w Katowicach Iwona Skrzypek przesłała do Prokuratora Regionalnego w Katowicach Tomasza Janeczka, nawiązując do przeprowadzonej rozmowy, projekt postanowienia o umorzeniu śledztwa PO I Ds. 19.2017. Decyzja ta została oceniona krytycznie, jednak nie wiadomo w jaki sposób informacja o powyższym została przekazana do jednostki podległej. Z notatki prokuratora referenta z dnia 5 marca 2018 roku wynika, iż w związku z brakiem stanowiska Prokuratury Regionalnej w Katowicach na pismo z dnia 22 lutego 2018 r. przesyłające projekt postanowienia o umorzeniu śledztwa, odbył rozmowę z Zastępcą Prokuratora Okręgowego Iwoną Skrzypek, która poleciła mu sporządzić wniosek o przedłużenie postępowania, w celu rozważenia konieczności jego uzupełnienia o dalsze czynności.

W piśmie z dnia 18 lipca 2018 roku Zastępca Prokuratora Regionalnego w Katowicach Adam Roch zwrócił Prokuraturze Okręgowej w Katowicach akta PO I Ds. 19.2017, polecając czynności oraz wskazując, iż w razie ustalenia, że przedmioty te stanowiły *przedmioty urządzenia domowego*, należy rozważyć przedstawienie komornikowi zarzutu z art. 231 § 1 k.k. Stosowny zapisek zawarł on także w dokumentach wewnętrznych Prokuratury Regionalnej w Katowicach.

Z adnotacji Tomasza Janeczka Prokuratora Regionalnego w Katowicach z dnia 26 lipca 2018 r., uczynionej na piśmie z dnia 18 lipca 2018 r. wynika, iż polecił on objąć sprawę PO I Ds. 19.2017 zwierzchnim nadzorem służbowym, w związku ze stwierdzeniem całkowitego braku koncepcji prowadzenia postępowania, jego przewlekłości i brakiem rytmiki czynności procesowych, zarządzając cykliczne przedkładanie informacji o toku sprawy i realizacji niezbędnych czynności. Adnotacja ta została zawarta w sytuacji, gdy Prokuratura Regionalna przedłużała śledztwo w tej sprawie i dokonywała analizy projektu postanowienia o umorzeniu. Począwszy od dnia 3 sierpnia 2018 r. Prokuratura Okręgowa w Katowicach przesyłała cykliczne, cotygodniowe informacje o czynnościach w toku śledztwa.

W dniu 2 listopada 2018 r. przesłano do Prokuratury Regionalnej w Katowicach projekt postanowienia o przedstawieniu zarzutów. Pismem z dnia 16 listopada 2018 r. Prokurator Okręgowy przesłał do Prokuratury Regionalnej kolejny projekt postanowienia o przedstawieniu K. S. zarzutu z art. 231 § 2 k.k. informując, że co do zasady podtrzymuje swoje stanowisko wyrażone w piśmie z dnia 9 listopada 2018 roku, w związku z czym projekt postanowienia o przedstawieniu zarzutu

uzupełniono o podstawy prawne uprawnień i obowiązków komornika, a także o działanie w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, przyjmując kwalifikację z art. 231 § 2 k.k.

Przedstawienie zarzutu z art. 231 § 2 k.k. K.S. nastąpiło na polecenie Prokuratora Regionalnego w Katowicach z dnia 19 listopada 2018 roku, po wcześniejszych próbach Prokuratury Okręgowej ograniczenia zarzutu jedynie do sprzedaży trzech zajętych rzeczy wbrew postanowieniu Sądu Rejonowego w Dąbrowie Górniczej z dnia 25 października 2013 roku. Nawet jednak w tym zakresie można mieć zasadnicze wątpliwości, co do umyślności zachowania komornika K. S. w kontekście występku z art. 231 k.k.

Finalnie śledztwo przeciwko komornikowi, postanowieniem z dnia 18 marca 2019 r., zostało umorzone, przy czym decyzja ta również była konsultowana z Prokuraturą Regionalną w formie przesłania projektu postanowienia o umorzeniu śledztwa.

Warto zaznaczyć, iż przed zakończeniem postępowania zarządzeniem Prokuratora Regionalnego w dnia 13 marca 2019 r. zakończony został zwierzchni nadzór służbowy nad postępowaniem PO I Ds 19.2017, o czym Prokuratura Okręgowa w Katowicach została poinformowana pismem z tego samego dnia. Interesujące w tym przypadku jest to, że jednostki nadrzędnej nie interesował już sposób zakończenia śledztwa.

Wydana decyzja o umorzeniu postępowania nie budzi zastrzeżeń i jest merytorycznie uzasadniona.

Prokurator Regionalny zainicjował wobec referenta sprawy czynności wyjaśniających w sprawie, w trybie art. 154 § 1 ustawy z dnia 26 stycznia 2016 roku – Prawo o prokuraturze (Dz. U 2024, poz.390.).

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność rozpatrzenia zachowań prokuratorów prowadzących i nadzorujących niniejsze postępowania pod kątem odpowiedzialności karnej.

75) Anonimowe zawiadomienie o nieprawidłowościach w MSZ

Postępowanie o sygn. akt **PO I Ds 254.2018** (poprzednia sygn. akt PO I Ds 185.2018 Prokuratury Okręgowej w Warszawie) zostało zarejestrowane w dniu 4 września 2018 r. na podstawie anonimu skierowanego do I Zastępcy Prokuratora Generalnego, Prokuratora Krajowego Bogdana Świączkowskiego.

Po przeprowadzeniu postępowania sprawdzającego prokurator referent wydał w dniu 20 września 2018 r. postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie działania w dniu 13 lipca

2017 r. w Warszawie na szkodę interesu publicznego i interesu prywatnego MSZ, poprzez przekroczenie uprawnień polegających na uzyskaniu z Ministerstwa Spraw Zagranicznych, bez zgody bezpośredniego przełożonego, dofinansowania w kwocie 3000 GBP (11.483,63 zł) do szkolenia, które odbyło się w okresie od 15 lipca 2017 r. do dnia 23 września 2017 r. w Cambridge, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k., na zasadzie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec braku ustawowych znamion czynu zabronionego. Podstawą wydanej decyzji końcowej były dokumenty i informacje z MSZ, iż J.Ch. uzyskała zgodę przełożonego na udział w szkoleniu w Cambridge.

W dniu 17 listopada 2018 r. postępowanie zostało podjęte, zarejestrowane za sygn. akt PO I Ds 254.2018 i wszczęto śledztwo.

Zdaniem badającego analiza aktowa prowadzi do wniosku, że prowadzenie z anonimowego doniesienia postępowania przygotowawczego z wielkim rozmachem i zaangażowaniem prokuratury, przesłuchiwaniami świadków z personelu MSZ, łącznie ze skierowaniem dwóch wniosków o pomoc konsularną, podyktowane było nie tyle okolicznościami sprawy, a jej zakresem podmiotowym, w szczególności realizacją partykularnych interesów podsekretarza stanu w MSZ, która w świetle zebranych dowodów była negatywnie nastawiona do Dyrektora jednego z Departamentów, z pewnością nie realizowało zadań i celów postępowania przygotowawczego zawartego w treści art. 297 k.p.k.

Takie działania procesowe ocenić należy jako nieprawidłowe, albowiem noszą cechy tzw. *śledztwa trałowego*. Charakter zawiadomienia (anonim) i wykonane czynności sprawdzające dawały podstawę do karnoprawnej oceny sprawy i zakończenia postępowania, co też faktycznie nastąpiło. Postępowanie to w żadnym jego momencie nie rokowało, iż przejdzie w fazę *ad personam*. Wszczęcie śledztwa i kolejne działania procesowe oceniono jako zbędne, służące wyłącznie ww. celom, zbędnie angażowało prokuratorów w realizację czasochłonnych, niejednokrotnie nieistotnych czynności. Świadczą o tym wprost projekty decyzji merytorycznych sporządzanych przez referentów, ich ocena dokonywana przez przełożonych z różnych poziomów struktury prokuratury i udzielane przez przełożonych wytyczne.

Działania w trybie nadzoru służbowego, czy to realizowane przez Prokuratora Regionalnego w Warszawie, czy też Zastępcę Dyrektora Departamentu Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej uznano za chybione. Polecenia podejmowania dalszych czynności nie miały żadnego racjonalnego uzasadnienia, poza generowaniem niepotrzebnych kosztów tego postępowania, za bezprawne uznano działania obejmujące aprobowanie decyzji prokuratora, którego działalność cechuje przymiot niezależności. Sprawa była monitorowana, badana i ukierunkowywana, przedstawiano projekty decyzji końcowych do akceptacji. Powyższe wskazuje bezsprzecznie na niespotykane zaangażowanie Prokuratury Krajowej w proces dowodowy w

śledztwie Prokuratury Okręgowej w Warszawie zainicjowanym treścią anonimu, gdzie potencjalna szkoda wynosiła 11 483,63 zł.

W codziennej pragmatyce służbowej na takie zaangażowanie z pewnością nie można by było liczyć, działanie takie jest zaprzeczeniem istoty funkcjonowania prokuratury jako instytucji, której zadaniem jest ściganie przestępstw oraz stanie na straży praworządności.

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność rozpatrzenia zachowań prokuratorów pod kątem odpowiedzialności służbowej.

76) Sprawa o sygnaturze 3044-1.Ds.26.2023 Prokuratury Okręgowej w Legnicy

Na podstawie zawiadomienia D.D. informującej o nadużyciu i wykorzystaniu zależności służbowej i osobistej przez lekarzy Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Legnicy poprzez wielomiesięczne hospitalizowanie na Oddziale Intensywnej Terapii męża Marszałek Sejmu pomimo, że powinien on zdaniem zawiadamiającej, ze względu na rokowania być objęty opieką paliatywną, Prokuratura Okręgowa w Legnicy przeprowadziła postępowanie w kierunku przestępstwa z art. 231 § 1 k.k. Zdaniem zawiadamiającej uprzywilejowane traktowanie wymienionego ze względu na pełnioną przez Marszałek Sejmu RP funkcję, spowodowało, że inne potrzebujące osoby, w tym matka zawiadamiającej musiały oczekiwać wiele dni na zwolnienie miejsca na tym Oddziale, co finalnie doprowadziło do ich śmierci.

W niniejszej sprawie zostało wydane postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie przekroczenia w okresie od 4 października 2022 r. do 30 marca 2023 r. w Legnicy uprawnień przez dyrektora i personel medyczny Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Legnicy, polegającego na podjęciu niezasadnej decyzji o długotrwałym pobycie w Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii pacjenta pomimo braku wskazań medycznych i wbrew Wytycznym Polskiego Towarzystwa Anestezjologii i Intensywnej Terapii, czym działano na szkodę interesu publicznego, tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. - wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

Postanowieniem z dnia 9 sierpnia 2024 r. sąd nie uwzględnił zażalenia i utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie. Sąd miał w polu widzenia dwie kwestie: po pierwsze oceniał postępowanie personelu medycznego polegające na” kontynuowaniu leczenia pacjenta w sytuacji, w której na leczenie oczekiwali kolejni pacjenci, którzy na skutek tego nie mogli zostać przyjęci na oddział, czym naruszono ich dobro prawne” i uznał w tym zakresie, że „nie jest możliwe zgodne z prawem zaprzestanie leczenia w celu uzyskania miejsca dla innego pacjenta i to w sytuacji, w której

leczenie tego innego pacjenta wiąże się z lepszymi rokowaniami, a brak takiego leczenia naraża dobro tego pacjenta”.

Po drugie należało, zdaniem Sądu, ocenić postępowanie kierownictwa szpitala, które mogło wywierać presję na personel medyczny na długotrwały pobyt jednego z pacjentów, co skutkowało naruszeniem interesu osób oczekujących na leczenie w tym szpitalu. W tym zakresie Sąd oparł się na depozycjach rozpytanych lekarzy, którzy w rozmowach z funkcjonariuszem Policji zaprzeczyli, aby taki fakt miał miejsce. Wobec powyższego Sąd uznał, że nie zachodzi prawdopodobieństwo popełnienia czynu zabronionego w stopniu uzasadniającym wszczęcie postępowania przygotowawczego. Decyzję prokuratora o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego badający sprawę ocenił negatywnie, jako podjętą przedwcześnie, bez wyjaśnienia wszystkich okoliczności sprawy, bardzo krytycznie odniósł się do niej Sąd rozpoznający zażalenie pełnomocnika zawiadamiającej na to postanowienie, zarzucając postępowaniu sprawdzającemu niezachowanie należytych standardów, jakich oczekuje się od prokuratora, co zmusiło Sąd do czynienia ustaleń we własnym zakresie.

Zdaniem badającego wyniki tych czynności czyniły z kolei decyzję Sądu o nieuwzględnieniu zażalenia dyskusyjną. Niewątpliwie przedmiot niniejszego postępowania nie jest prosty do oceny, zważywszy, że ustalenia w nim czynione nie dotyczyły sfery związanej ze stanem zdrowia pacjenta, nie sięgnięto po dokumentację z jego leczenia i nie uzyskano stanowiska Kierownictwa Szpitala w przedmiocie medycznych wskazań do tak długotrwałej hospitalizacji wymienionego na OIOM-ie. W szczególności zaś zaniechano ustalenia jak wyglądała kwalifikacja tego pacjenta do Oddziału w odniesieniu do wytycznych Polskiego Towarzystwa Anestezjologii i Intensywnej Terapii, do której grupy wg tych wytycznych pacjenta zaliczono, kto konkretnie z personelu medycznego taką decyzję podjął czy była ona przedmiotem konsylium lekarskiego, czy wobec tego pacjenta stosowano procedury lecznicze. Sąd jakby a priori przyjął, że tak było, wyrażając w uzasadnieniu orzeczenia pogląd, że nie można jednego pacjenta leczyć kosztem innego.

Powyższa kwestia wymaga, zdaniem badającego, wyjaśnienia, tym bardziej, że finalnie trzy miesiące po zainicjowaniu postępowania i nagłośnieniu medialnym sprawy pacjent został przeniesiony na oddział leczenia paliatywnego (tak wynika z pisma pełnomocnika zawiadamiającej w dniu 26 czerwca 2023 r.).

Rozstrzygnięcie Sądu oceniono jako dowolne również w kontekście odpowiedzi, które otrzymał on z różnych placówek medycznych i które właściwie zinterpretowane pozwalały na ustalenie, że dysponowały one miejscami dla pacjentów w stanie wegetatywnym, którzy wymagali właściwego sprzętu. Również rozpytanie lekarzy na okoliczność wywieranego na nich wpływu ma wątpliwy walor dowodowy, jeśli zważyć, że nie pytano o konkretnego pacjenta, a pytanie

sformułowane było bardzo ogólnie, w zakresie presji wywieranej przez kierownictwo szpitala na podejmowanie decyzji niezgodnych ze sztuką lekarską.

Postępowanie było przedmiotem szczególnego zainteresowania ze strony Prokuratury Regionalnej i Krajowej. Do Prokuratury Krajowej przesyłano kopie wszystkich decyzji podejmowanych przez prokuratora referenta i sąd, a także kopie zażaleń, składanych przez pełnomocnika zawiadamiającej, informowano o przebiegu posiedzeń przed Sądem. Prokuraturę Regionalną we Wrocławiu na bieżąco informowano o podjętych czynnościach i ich wynikach.

Postępowanie powinno być podjęte na nowo i kontynuowane.

G) Postępowania dotyczące przeciwników lub krytyków politycznych

77) Zniszczenie płyty w sprawie Krzysztofa Brejzy

W sprawie o sygn. akt **4051-1.Ds.44.2022** Prokuratury Rejonowej Gdańsk-Śródmieście w Gdańsku prowadzone było postępowanie dotyczące zniszczenia w okresie od 14 stycznia 2022 r. do 2 lutego 2022 r. dowodu w postaci płyty znajdującej się w aktach śledztwa PO I Ds 146.2018 Prokuratury Okręgowej w Gdańsku poprzez jej przełamanie, co uniemożliwiło odczytanie zapisanych na niej danych, tj. o czyn z art. 276 k.k. Płyta zawierała zapisy uzyskane w wyniku kontroli operacyjnej w sprawie o sygn. akt PO I Ds. 146.2018 prowadzonej wobec Krzysztofa Brejzy.

Decyzją ówczesnego Prokuratora Okręgowego w Gdańsku z dnia 11 lutego 2022 r. sprawa została przekazana do Prokuratury Rejonowej Gdańsk-Śródmieście w Gdańsku, gdzie w dniu 14 marca 2022 r. prokurator referent wydał postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia wobec stwierdzenia, że czynu nie popełniono.

Badający krytycznie ocenił sposób prowadzenia postępowania, jak i za przedwczesną uznał decyzję o jego zakończeniu. Prokurator referent dysponując niezwykle wątplym materiałem sprowadzającym się do uzyskania stanowiska CBA i Prokuratury Okręgowej w Gdańsku uznał, że pęknięcie płyty miało charakter losowy, związany z przyjętą formą przechowywania akt w miękkich obwolutach podatnych na zgięcia.

Nie ulega wątpliwości, że ustalenie wszystkich okoliczności zniszczenia płyty jest możliwe w drodze czynności procesowych, a to wymagało od samego początku wszczęcia postępowania przygotowawczego, przesłuchania w charakterze świadków wszystkich osób, które miały kontakt ze

śledztwem, powołania biegłego, który wypowiedziałby się w przedmiocie charakteru uszkodzeń płyty i siły, jaka musiała na nią działać powodując jej pęknięcie.

Badający krytycznie ocenił reakcję ówczesnego Prokuratora Okręgowego w Gdańsku oraz jego zastępczyni na zawiadomienie CBA o uszkodzeniu płyty stanowiącej istotny dowód w śledztwie.

Zamiast poinformować o tym zdarzeniu Prokuratora Regionalnego w Gdańsku i wystąpić do niego z wnioskiem o wyznaczenie innej jednostki do prowadzenia śledztwa w sprawie uszkodzenia płyty w celu zapewnienia obiektywizmu, zdecydowali się na przekazanie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do jednostki podległej - Prokuratury Rejonowej Gdańsk-Śródmieście, do której miałyby należeć między innymi ocena postępowania z dowodami przez przełożonego - Prokuratora Okręgowego w Gdańsku.

W dniu 29 czerwca 2023 r. Zastępca Prokuratora Okręgowego w Gdańsku przesłała do Prokuratury Rejonowej Gdańsk-Śródmieście pismo Przewodniczącego Komisji Nadzwyczajnej do Spraw Wyjaśniania Przypadków Nielegalnej Inwigilacji - Marcina Bosackiego zawierające zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstw z art. 231 § 1 k.k., 239 § 1 k.k., art. 268 a § 1 k.k. Przewodniczący komisji powołał się na treść zeznań złożonych przez Krzysztofa Breję podczas posiedzenia w dniu 12 maja 2023 r., z których wynikało, że materiały z prowadzonej wobec niego w 2019 r. kontroli operacyjnej, zostały zniszczone poprzez przełamanie płyty.

W odpowiedzi na przekazane przez Zastępcę Prokuratora Okręgowego w Gdańsku zawiadomienie Przewodniczącego Komisji, Prokurator Rejonowa Gdańsk - Śródmieście w Gdańsku zwróciła się do Prokuratury Okręowej w Gdańsku o przekazanie zawiadomienia z wyłączeniem właściwości miejscowej. Zastępca Prokuratora Okręgowego w Gdańsku nie uwzględniła wniosku i zwróciła zawiadomienie podnosząc, że dotyczy ono tego samego zdarzenia, które było przedmiotem prowadzonego już postępowania.

W dniu 25 sierpnia 2023 r. kolejna Prokurator Okręgowa w Gdańsku w korespondencji z Prokuraturą Rejonową Gdańsk-Śródmieście w Gdańsku zajęła pisemne stanowisko, że zawiadomienie Przewodniczącego powinno być procedowane w trybie § 256 ust. 1 Regulaminu wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, gdyż sprawa była już przedmiotem badania i została zakończona prawomocną decyzją (uprawomocniło się z chwilą jego wydania).

Stanowisko w tym zakresie było niezasadne choćby z uwagi na fakt, że wydane postanowienie nie zawierało rozstrzygnięcia w odniesieniu do wszystkich czynów wskazanych w zawiadomieniu Przewodniczącego Komisji. Aktualnie postępowanie zostało podjęte i przekazane do Prokuratury Okręowej w Elblągu, gdzie wszczęto śledztwo w przedmiotowej sprawie.

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność rozpatrzenia zachowania prokuratorów pod kątem odpowiedzialności karnej.

78) "Willa Kwaśniewskich"

W sprawie o sygn. akt **RP I Ds 42.2016** (poprzednia sygn. akt Ap II Ds 27/07) Prokuratury Regionalnej w Katowicach prowadzone było postępowanie wszczęte w dniu 10 sierpnia 2007 r. „w sprawie uchylania się Jolanty i Aleksandra Kwaśniewskich od opodatkowania poprzez nieujawnienie właściwemu organowi jego przedmiotu i podstawy - tj. o przestępstwo z art. 54 § 1 k.k.s., która w dniu 19 lutego 2010 r. wydała postanowienie o umorzeniu śledztwa, podnosząc, że nie popełniono czynu zabronionego. Zakwestionowano ponadto materiały operacyjne udostępnione przez CBA (tj. z kontroli operacyjnej i z operacji specjalnej) wskazując, że nie można ich procesowo wykorzystać z uwagi na prowadzenie tych działań w sposób sprzeczny z prawem - CBA nie mogło wszcząć i prowadzić czynności operacyjnych co do czynu z art. 54 § 1 k.k.s. lub 56 § 1 k.k.s.

Na polecenie Departamentu Przestępczości Gospodarczej Prokuratury Krajowej w dniu 1 grudnia 2016 r. śledztwo podjęto wskazując na przedwczesność decyzji o jego umorzeniu. Decyzja o podjęciu na nowo śledztwa budzi uzasadnione wątpliwości, nie sposób uznać, by w toku poprzedniego postępowania występowały braki dowodowe. Nadto wątpliwości budzi oparcie wniosku o materiały z czynności operacyjnych i z operacji specjalnej w sytuacji, gdy zmiana przepisów postępowania karnego nastąpiła w 2016 r. i nie powinna się ona odnosić do zdarzeń sprzed daty wejścia w życie nowych przepisów. W momencie wszczęcia czynności operacyjnych nie istniała wiarygodna informacja uzasadniająca podjęcie takiej decyzji, a nadto tak wadliwie uzyskanych materiałów operacyjnych nie sposób wykorzystać w toku postępowania karnego.

Po podjęciu postępowania czynności były ukierunkowane na ustalenie stanu majątkowego Jolanty i Aleksandra Kwaśniewskich oraz innych osób związanych z nieruchomością położoną w Kazimierzu Dolnym. Czynności te były prowadzone bardzo szeroko, w ich toku po raz kolejny, np. w roku 2018, przekazano do banków postanowienia o zwolnieniu z tajemnicy bankowej wydane przez Sąd w 2008 r. i ponownie zażądano nadesłania objętych nimi i znajdujących się już w aktach danych, tym razem w formie elektronicznej na potrzeby wykonywanej ponownie analizy. Prowadzono analizę dochodów za okres 1997 - 2009 wobec 11 osób, ponownie wykonywano czynności z przesłuchanymi już osobami, z niektórymi, na polecenie nadzorującego postępowania

parokrotnie, zadawano pytania dotyczące wielu kwestii, w tym także takich, które nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Zakres realizowanych czynności może sugerować, że śledztwo to miało charakter postępowania trałowego, obszernego pod względem ilości czynności, których walor dowodowy dla potrzeb rozstrzygnięcia był wątpliwy. Czynności w toku śledztwa w Prokuraturze Regionalnej w Katowicach, poza prokuratorem referentem, który zmieniał się w czasie prowadzenia postępowania, wykonywane były także przez asesora delegowaną do tej jednostki organizacyjnej. Po 6 latach prowadzenia postępowania w dniu 30 czerwca 2022 r. wydano postanowienie o umorzeniu śledztwa w sprawie: uchylania się od opodatkowania w latach 2005 i 2006 w Warszawie oraz zatajanie prawdy w składanych deklaracjach podatkowych co do źródeł uzyskania przychodu w wysokości 1.500.000 zł, czym narażono podatek na uszczuplenie za rok 2005 w wysokości nie mniej niż 400.000 zł, natomiast za 2006 r. w wysokości nie mniej niż 200.000 zł, tj. o czyn z art. 54 § 1 k.k.s. w zb. z art. 56 § 1 k.k.s. - wobec braku danych dostatecznie uzasadniających jego popełnienie na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. Nadto umorzono postępowanie w zakresie art. 299 § 1 i 5 k.k. na takiej samej podstawie prawnej.

Powyższe rozstrzygnięcie nasuwa krytyczne uwagi; w pierwszej kolejności należy zauważyć, że w sprawie w dniu 30 września 2021 r. niezasadnie wydano postanowienie o zamknięciu śledztwa, a końcową decyzję merytoryczną wydano dopiero 30 czerwca 2022 r.

Treść postanowienia jest rozbudowana i obszerna, mimo to nie porusza okoliczności dotyczących oceny zasadności lub niezasadności prowadzenia czynności operacyjnych i wykorzystania pozyskanych w ich toku danych dla potrzeb śledztwa. Zasadnicze wątpliwości budzi załączenie ich do akt i wykorzystywanie tych materiałów, bowiem czynności te realizowano w 2007 r., a zmiana przepisów procedury karnej nastąpiła w 2016 r. (art. 168 a i b k.p.k.). Ponadto CBA nie miało uprawnień do prowadzenia kontroli operacyjnej w odniesieniu do czynu z art. 54 lub 56 k.k.s., a w momencie podejmowania decyzji o wszczęciu tych czynności nie istniała wiarygodna informacja o popełnionym przestępstwie. Należy także wskazać, że już pierwsze nagranie, tj. zawierające zapis spotkania w Bartimpexie nie dawało podstaw do tak ofensywnych działań - w toku spotkania spożywano alkohol i osoby wypowiadające określone tezy znajdowały się pod jego wpływem, a przesłuchane w charakterze świadków wskazały, że wypowiadały jedynie domysły i niczym nie poparte, zasłyszane plotki. Takie dane nie mogły być uznane za wiarygodną informację o popełnionym przestępstwie, informacjom tym brak waloru wiarygodności; budowanie na takich twierdzeniach kierunków śledztwa, realizowanie przez wiele lat kolejnych czynności dowodowych nie było zasadne. Postępowanie powinno być umorzone i taka decyzja w śledztwie zapadła, natomiast sam fakt prowadzenia postępowania budzi wątpliwości.

Po podjęciu na nowo śledztwa nadzór służbowy był realizowany w Prokuraturze Krajowej w Departamencie ds. Przestępczości Gospodarczej. Zakres nadzoru służbowego był bardzo szeroki i bezpośrednio wpływał na czynności podejmowane przez referenta śledztwa. W jego ramach pozyskiwano projekty postanowień, w tym postanowień o wyłączeniu materiałów do odrębnego postępowania, zlecono i pozyskiwano „plany czynności przesłuchań” poszczególnych świadków, uzgadniano pytania do poszczególnych osób, zlecano ponawianie czynności by danemu świadkowi zadać uzupełniające pytania wskazane przez nadzorcę. W tym też trybie konsultacji procedowano z wnioskiem CBA o udostępnienie materiałów ze śledztwa celem ich upublicznienia (w związku z publikacją materiału dot. T. K. i jego wypowiedzi na temat sposobu realizacji czynności operacyjnych). W aktach znajdują się liczne pisma nadzorcy wskazujące na cykliczny, systematyczny wpływ na bieg postępowania i wykonywane czynności. Część z pism pochodzi od Dyrektora Departamentu ds. Przestępczości Gospodarczej Prokuratury Krajowej.

Niezbędnym jawi się dokonanie oceny zachowań nadzorującego postępowanie w Prokuraturze Krajowej w kontekście sposobu sprawowania nadzoru, ingerowania w niezależność prokuratora referenta, uzgadniania treści końcowej decyzji merytorycznej, ingerowania w treść poszczególnych czynności, projektowania zarzutów w oparciu o, nie dający ku temu podstaw, materiał dowodowy. Ponadto należy rozważyć zasadność dokonania odrębnej oceny w kontekście podjęcia na nowo umorzonego śledztwa i jego wieloletniego prowadzenia mimo braku merytorycznych przesłanek do takiego postępowania.

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność oceny zachowania prokuratorów pod kątem odpowiedzialności karnej.

79) Przekroczenie uprawnień przez kierownictwo CBA

W Prokuraturze Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie zainicjowano postępowanie przygotowawcze **V Ds 83/14** w sprawie przekroczenia uprawnień przez Mariusza Kamińskiego - ówczesnego szefa CBA w związku z wdrożeniem kontroli operacyjnej „Krystyna” wobec Jolanty i Aleksandra Kwaśniewskich oraz innych osób.

Prokurator referent umorzył przedmiotowe postępowanie, za przyczynę i podstawę umorzenia przyjmując brak wymaganego zezwolenia na ściganie, tj. zgody Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej Posła na Sejm VII kadencji Mariusza Kamińskiego (uchwała z dnia 10 czerwca 2014 r.), tj. art. 17 § 1 pkt 10 k.p.k.

Pismem datowanym na dzień 4 kwietnia 2016 r., ówczesny Prokurator Krajowy Bogdan Świączkowski zobowiązał prokuraturę do doręczenia odpisu postanowienia o umorzeniu śledztwa Mariuszowi Kamińskiemu, jako osobie, której orzeczenie to bezpośrednio dotyczy, chociaż nie była stroną postępowania.

Powyższe pismo zastępowało podjęcie przez Mariusza Kamińskiego działań przewidzianych w przepisach procedury karnej, a to żądania dostępu do akt i zaskarżenia postanowienia o umorzeniu śledztwa, a w przypadku odmowy przyjęcia środka odwoławczego, zaskarżenia wydanego w tym zakresie zarządzenia do właściwego sądu. Tym samym stanowiło to nieuprawnioną ingerencję w tok postępowania i to po blisko dwóch latach od wydania orzeczenia. W kolejnym piśmie z dnia 10 czerwca 2016 r. ówczesny Prokurator Krajowy Bogdan Świączkowski stwierdził, iż *po dokonaniu analizy sprawy stwierdzono, że prokurator prowadzący śledztwo wydając decyzję merytoryczną zastosował niewłaściwą podstawę umorzenia postępowania z art. 17 § 1 pkt 10 k.p.k., nie dokonując prawidłowej oceny materiału dowodowego pod kątem wyczerpania ustawowych znamion przestępstwa; zgodnie z utrwalonym poglądem doktryny, jeżeli zachodzi przesłanka określona w art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., postępowanie karne należy umorzyć na każdym jego etapie, chyba że okoliczności te ujawnią się już po rozpoczęciu przewodu sądowego; w oparciu o całokształt zgromadzonego materiału dowodowego wskazane postępowanie powinno zostać umorzone na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.* Termin do „konwalidowania uchybień” został zakreślony do dnia 25 lipca 2016 r.

Stosownie do tego polecenia, postępowanie zostało podjęte w dniu 29 sierpnia 2016 r., zarejestrowane za sygn. akt PO I Ds. 184.2016 i umorzone na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. Taki sposób formułowania *de facto* poleceń nastąpił z oczywistym pominięciem właściwych przepisów ustawy Prawo o prokuraturze (której to projekt ustawy prezentował Bogdan Świączkowski, jako Wiceminister Sprawiedliwości), a także kodeksu postępowania karnego.

Oba polecenia zostały przekazane do Prokuratury Okręgowej Warszawa – Praga w Warszawie za pośrednictwem Prokuratury Regionalnej w Warszawie, która nie dokonała ich analizy pod kątem prawidłowości sporządzenia w kontekście regulacji prawnych zawartych w ustawie Prawo o prokuraturze, swoje „zaangażowanie” w sprawę ograniczyła do skrócenia czasu udzielenia odpowiedzi co do ich realizacji.

Analiza sprawy doprowadziła do podjęcia na nowo tego postępowania przez Prokuraturę Okręgową Warszawa-Praga w Warszawie.

80) Sprawa dotycząca rozmów w restauracji Sowa i Przyjaciele

W sprawie o **sygn. akt PO I Ds 50.2016** (poprzednia sygn. akt V Ds. 225/14) Prokuratury Okręgowej w Warszawie prowadzone było, na podstawie nagrań z restauracji Sowa i Przyjaciele, postępowanie przygotowawcze dotyczące m.in. przekroczenia uprawnień przez funkcjonariuszy publicznych - nieustalonych członków Rady Ministrów, polegających na nieuprawnionym wpływowaniu na kształtowanie cen paliw w 2011 r., nie później niż 9 października 2011r. w nieustalonym miejscu, na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.

Wcześniej sprawa prowadzona było za sygn. akt V Ds. 225/14 i zakończyła się postanowieniem o odmowie wszczęcia śledztwa.

Po zmianie kierownictwa prokuratury, akta sprawy za pośrednictwem Prokuratury Regionalnej w Warszawie zostały przekazane do Prokuratury Krajowej, gdzie po badaniu, w dniu 13 czerwca 2016 r. Prokurator Krajowy Bogdan Święczkowski skierował pismo do Prokuratora Regionalnego w Warszawie wskazując, iż decyzja jest przedwczesna i konieczne jest kontynuowanie postępowania.

Postępowanie zostało podjęte, a w dniu 6 lipca 2016 r., wszczęto śledztwo o czyny z art. 231 § 1 k.k., przy czym odnośnie drugiego z nich uczyniono to niezasadnie, bowiem w tym zakresie prowadzone było w Prokuraturze Okręgowej w Warszawie postępowanie przygotowawcze, które zakończyło się umorzeniem na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. Czas trwania śledztwa był sukcesywnie przedłużany, ale bez wskazania co zaplanowano do wykonania w jego toku.

Po niespełna roku prowadzenia postępowania przygotowawczego, bo w dniu 17 marca 2017 r. umorzono śledztwo wobec braku ustawowych znamion czynu zabronionego na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.; badający ocenił powyższą decyzję za zasadną.

81) Sprawa zakupu nieruchomości przez byłego Prezesa NBP

W dniu 27 czerwca 2017 r. ówczesny Dyrektor Departamentu Audytu Wewnętrznego NBP Andrzej Diakonow zainicjował wobec Leszka Balcerowicza postępowanie karne za zdarzenia, które miały mieć miejsce w 2002 r., kiedy to pełnił funkcje Prezesa Narodowego Banku Polskiego. Zawiadomienie dotyczyło przekroczenia uprawnień lub niedopełnienia obowiązków w 2002 r. i w kolejnych latach przez Prezesa NBP Leszka Balcerowicza i innych, a tym samym działanie na szkodę interesu publicznego, a także wyrządzenia znacznej szkody majątkowej w mieniu NBP poprzez : podjęcie błędnej decyzji o zakupie na niekorzystnych warunkach obiektu w Z. dla potrzeb

banku, jak również prowadzenia niecelowego i niegospodarnego procesu inwestycyjnego związanego z wykorzystaniem zakupionego obiektu dla potrzeb NBP, tj. o czyn z art. 296 § 1 i 3 k.k. i inne. Postępowanie prowadzone było przez okres dwóch miesięcy w Prokuraturze Rejonowej Warszawa Śródmieście - Północ w Warszawie, następnie przez okres niespełna pięciu miesięcy w Prokuraturze Okręgowej w Warszawie, zaś finalnie w Prokuraturze Okręgowej w Łomży za sygn. akt **PO I Ds 34.2018** w związku z decyzją Prokuratora Krajowego Bogdana Świączkowskiego.

Zdaniem badającego materiały procesowe w dacie podejmowania decyzji w przedmiocie wszczęcia postępowania przygotowawczego w dniu 08 września 2017 r. w Prokuraturze Okręgowej w Warszawie o czyny z art. 296 § 1 i 3 k.k. i z art. 239 § 1 k.k. w postaci m.in. zeznań ówczesnego Dyrektora Audytu Wewnętrznego NBP, dokumentacji uzyskanej z NIK związanej z zakupem na rzecz NBP w 2002 r. nieruchomości w Z., w tym protokołu z kontroli pt. *obsługa budżetu państwa przez NBP w 2002 r.* (zawierającego komplet podstawowych dokumentów źródłowych z NBP związanych z nabyciem nieruchomości w Z., ale w żadnej mierze nie kwestionującego prawidłowości i legalności tego przedsięwzięcia gospodarczego) - nie dawały racjonalnych podstaw do istnienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa niegospodarności w związku z samym zakupem przez NBP nieruchomości w Z., jak również przestępstwa niegospodarności oraz przestępstwa poplecznictwa. Materiały procesowe jakimi dysponował prokurator referent w dacie podejmowania decyzji w przedmiocie wszczęcia postępowania przygotowawczego nie dawały żadnych podstaw dla podjęcia takiej decyzji z dwóch zasadniczych powodów : po pierwsze - z uwagi na niemożność należytego skonkretyzowania czynu zabronionego, który miałby stanowić podstawę do wszczęcia oraz przeprowadzenia postępowania przygotowawczego na podstawie przepisów Kodeksu postępowania karnego zgodnie z wymogiem zawartym w przepisie art. 303 k.p.k. (który nakazuje określenie czynu będącego przedmiotem postępowania, co w oczywisty sposób przesądza o konieczności należytej jego konkretyzacji), a tego w oczywisty sposób w osnowie wydanego postanowienia nie dopełniono. Przyjęto najzupełniej dowolnie czas popełnienia przestępstwa (mimo, że NBP już w roku 2007 r. definitywnie zrezygnował z prowadzenia jakiegokolwiek inwestycji w Z.), a także wartość rzekomo wyrządzonej szkody mechanicznie podając kwotę 15.800.000 złotych, która odzwierciedlała rzeczywistą cenę transakcyjną nabycia nieruchomości.

Zdaniem badającego nowy referent sprawy zmuszony był prowadzić szereg czynności dowodowych na skutek poleceń nadzorczych wydawanych przez prokuratorów z Departamentu do Spraw Przestępczości Gospodarczej Prokuratury Krajowej, pomimo posiadanej przez niego oceny o kompletności materiału dowodowego i możliwości podjęcia decyzji merytorycznej. Prokurator referent trzykrotnie podejmował najzupełniej słusznie i w pełni prawidłowe decyzje (użycie takiego określenia w zamian za postanowienie jest w pełni uzasadnione) o umorzeniu śledztwa w odniesieniu

do obu stanowiących jego przedmiot czynów, każdorazowo przyjmując za podstawę takiego rozstrzygnięcia, odpowiednio: stwierdzenie, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego (odnośnie czynu z art. 296 § 1 i 3 k.k.) oraz stwierdzenie, że czynu nie popełniono (odnośnie czynu z art. 239 § 1 k.k.). Po raz pierwszy ocena o istnieniu pełnych podstaw do umorzenia śledztwa, dokonana została na podstawie analizy zgromadzonego materiału dowodowego przez prokuratora referenta i wyrażona w piśmie Zastępcy Prokuratora Okręgowego w Łomży z dnia 9 stycznia 2019 r. W reakcji na to, pismem z dnia 17 stycznia 2019 r. p.o. Zastępcy Dyrektora Departamentu do Spraw Przestępczości Gospodarczej Prokuratury Krajowej Piotr Kowalczyk zwrócił akta sprawy, bez dokonania ich analizy i polecił przeprowadzenie powtórnej analizy aktowej Prokuraturze Okręgowej w Łomży.

Prokurator referent w dniu 6 lutego 2019 r. wydał postanowienie o zamknięciu śledztwa. Zastępca Prokuratora Okręgowego w Łomży w dniu 14 lutego 2019 r. przesłał do Prokuratury Krajowej ponownie egzemplarz postanowienia o umorzeniu śledztwa autorstwa prokuratora referenta w formule projektu, a nie decyzji procesowej prokuratora kończącej postępowania karne w sprawie. W odpowiedzi przekazanej pismem z 26 lutego 2019 r. Dyrektor wymienionego Departamentu Michał Ostrowski stwierdził, iż w toku analizy nadesłanego projektu umorzenia śledztwa (przeprowadzanej bez akt sprawy!) decyzja jest przedwczesna. W sposób bardzo ubogi w warstwie prawnej odniósł się do "niekompletności" zgromadzonego materiału dowodowego i polecił kontynuowanie śledztwa. Prokurator referent w dniu 4 marca 2019 r. wydał postanowienie o uchyleniu własnego postanowienia o zamknięciu śledztwa, a następnie podejmował dalsze - w ocenie badającego - najzupełniej zbędne kolejne czynności dowodowe w sprawie.

W dniu 5 maja 2020 r. Zastępca Prokuratora Okręgowego w Łomży przesłał do Prokuratury Krajowej akta przedmiotowego postępowania przygotowawczego wraz z kolejnym projektem postanowienia o umorzeniu tego śledztwa autorstwa prokuratora referenta, tym razem datowanego na dzień 5 maja 2020 r. Tym razem odpowiedź została przekazana pismem z 18 maja 2020 r. podpisanym przez Zastępcę Dyrektora Departamentu Tomasza Piekarskiego, a skierowanym na ręce Elżbiety Pieniążek Prokuratora Regionalnego w Białymstoku. W piśmie stwierdzono, iż analiza nadesłanego projektu świadczy o jego bezzasadności, zaś dotychczasowe ustalenia w ocenie Departamentu wskazują na konieczność uzupełnienia materiału dowodowego, przedstawiając w dalszej części pisma pozbawione merytorycznej wartości uwagi o "niedostatkach" śledztwa i "niekompletności" materiału dowodowego. Prokurator Tomasz Piekarski polecił śledztwo kontynuować, zaś Prokuratorowi Regionalnemu w Białymstoku nakazał objęcie tego postępowania zwierzchnim nadzorem służbowym, przeprowadzenie badania aktowego sprawy oraz przedstawienie sobie zatwierdzonego planu śledztwa. Prokurator referent podejmując w dniu 9

sierpnia 2021 r. po raz trzeci identyczną, co do zasady decyzję o umorzeniu śledztwa w tej sprawie sygnował ją, a następnie - za pośrednictwem Zastępcy Prokuratora Okręgowego w Łomży - przekazał dwa jej odpisy Prokuratorowi Regionalnemu w Białymstoku, z racji sprawowanego tamże oraz w Prokuraturze Krajowej zwierzchniego nadzoru służbowego. Bez wątplenia było to zachowanie w pełni zgodne z prawem, zaś wobec bezskuteczności wcześniejszych prób takiego zakończenia postępowania przygotowawczego znamionowało wielką roztropność prokuratora referenta.

Odpis postanowienia o umorzeniu śledztwa Prokurator Regionalny w Białymstoku przesłał w dniu 18 sierpnia 2021 r. Dyrektorowi Departamentu do Spraw Przeszeczności Gospodarczej Michałowi Ostrowskiemu. Ten, pismem z dnia 6 grudnia 2021 r. skierowanym na ręce Prokuratora Okręgowego w Łomży, zarzucił prokuratorowi referentowi rażąco naruszenie przepisu art. 71 ust. 1 Regulaminu wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury poprzez niepoinformowanie o planowanym umorzeniu śledztwa prokuratorów sprawujących zwierzchni nadzór służbowy w Prokuraturze Regionalnej w Białymstoku i w Prokuraturze Krajowej, a tym samym niezgodnienie z nimi treści wydanego w sprawie postanowienia o umorzeniu śledztwa. Polecił wyjaśnienie zaistniałej sytuacji. Prokurator referent stwierdził, iż istotą rzekomo rażąco naruszonego przezeń przepisu cyt. regulaminu wcale nie jest powinność uzgadniania z prokuratorem przełożonym treści czynności procesowych, lecz uzyskiwanie od prokuratora przełożonego wsparcia konsultacyjnego, a takowego w tej sprawie nie było i nie uzyskał go. Postanowienie o umorzeniu śledztwa z dnia 9 sierpnia 2021 r. zostało opracowane starannie w warstwie merytorycznej, przy wzorowym zachowaniu wszystkich wymogów poprawnościowych dla tego rodzaju pisma procesowego prokuratora. Decyzja ta w wyniku złożonego zażalenia przez pełnomocnika NBP została utrzymana w mocy przez Sąd Okręgowy w Warszawie orzeczeniem z 21 października 2021 r.

Badający decyzję tę ocenił jako zasadną. Bez wątplenia czynności w ramach zwierzchniego nadzoru służbowego sprawowanego przez prokuratorów z Departamentu do Spraw Przeszeczności Gospodarczej Prokuratury Krajowej rażąco naruszały elementarne reguły prawne nakazujące respektowanie zasady niezależności prokuratora wykonującego czynności określone w przepisach Kodeksu postępowania karnego. W miejsce uprawnienia określonego w art. 8 Ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze, najzupełniej bezprawnie dokonywano władczych ingerencji w prawo prokuratora do samodzielnego podejmowania czynności procesowych oraz decyzji o treści przez niego samego uznanych za właściwe i uzasadnione. Tak bezceremonialne i pozbawione podstawy prawnej ingerencje w gwarantowane ustawą prawo prokuratora do samodzielnego i niezależnego wykonywania czynności powierzonych mu w przepisach prawa, traktować należy jako

nadużycie uprawnień przyznanych prokuratorowi przełożonemu w ramach jego imperium z tytułu sprawowania nadzoru nad prokuratorem podległym i wobec oczywistości godzenia w ten sposób w interes publiczny.

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność rozpatrzenia zachowania prokuratorów pod kątem odpowiedzialności karnej.

82) Zatrzymanie adw. Romana Giertycha

83) Skierowanie niezasadnego wniosku o tymczasowe aresztowanie

W październiku 2020 r., na dzień przed wyznaczonym posiedzeniem w przedmiocie zastosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania wobec L. C., którego adw. Roman Giertych był obrońcą, został on zatrzymany przez działających na polecenie prokuratury agentów CBA pod zarzutem m.in. działania na szkodę spółki Polnord. W trakcie tych czynności zasłabł i trafił do szpitala. Tam prokurator usiłował ogłosić mu postanowienie o przedstawieniu zarzutów i przesłuchać w charakterze podejrzanego. Jak wynika z protokołu tej czynności, w trakcie jej trwania adwokat był nieprzytomny i nie było z nim jakiegokolwiek kontaktu. W ocenie obrońcy Romana Giertycha oznaczało to, że nie doszło do skutecznego przedstawienia mu postanowienia o przedstawieniu zarzutów, a jego klient nie posiadał statusu podejrzanego. W styczniu 2021 r. rozpoznając zażalenie na zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie Romana Giertycha, sąd stwierdził, że wobec braku stosownych przesłanek było ono niezasadne i nielegalne.

W sprawie o sygn. akt **3042-1.Ds.93.2022** (poprzednio PO I Ds 193.2020) Prokuratury Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie prowadzone było postępowanie zainicjowane zawiadomieniem o podejrzeniu popełnienia przestępstwa złożonym w dniu 7 grudnia 2020 r. przez pełnomocnika pokrzywdzonego Romana Giertycha. Zawiadomienie było następnie uzupełniane i poszerzane o kolejne zdarzenia i czyny.

W dniu 23 marca 2021 r. wydano postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie:

- przekroczenia uprawnień w okresie od 8 do 17 października 2020 r. w Warszawie, Józefowie i Poznaniu przez funkcjonariuszy publicznych - prokuratorów z Prokuratury Regionalnej w Poznaniu: Marcina Jędruszczaka, Anny Kijak-Głęboczyk oraz Prokuratora Regionalnego w Poznaniu Jacka Motawskiego, którzy w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru w toku postępowania przygotowawczego prowadzonego pod sygn. RP I Ds 16.2020 poprzez wydanie postanowienia o przedstawieniu zarzutów wobec Romana Giertycha

oraz pozostałych podejrzanych, zarządzenie ich zatrzymania, przeszukania i przymusowego doprowadzenia przez funkcjonariuszy Centralnego Biura Antykorupcyjnego, a także wadliwe przeprowadzenie czynności ogłoszenia zarzutu Romanowi Giertychowi i w konsekwencji zastosowanie wolnościowych środków zapobiegawczych, działali na szkodę interesu publicznego w postaci prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości i organów ścigania, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. - na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec braku znamion czynu zabronionego;

- przekroczenia uprawnień w dniu 30 listopada 2020 r. w Lublinie, przez funkcjonariusza publicznego - Prokuratura Regionalnego w Lublinie Jerzego Ziarkiewicza w toku postępowania przygotowawczego Prokuratury Regionalnej w Poznaniu prowadzonego pod sygn. RP I Ds 16.2020 poprzez wydanie postanowienia o zasięgnięciu opinii instytucji specjalistycznej z zakresu informatyki w celu uzyskania nieuprawnionego dostępu do danych zawierających informacje objęte tajemnicą obrończą, których ujawnienie mogło narazić na szkodę prawnie chroniony interes, czym działał na szkodę interesu publicznego w postaci prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości i organów ścigania, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. w zb. z art. 266 § 2 k.k. w zb. z art. 267 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. - na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. - wobec braku znamion czynu zabronionego;
- przekroczenia uprawnień w dniu 29 października 2020 r. w Poznaniu, przez funkcjonariusza publicznego - prokuratora z Prokuratury Regionalnej w Poznaniu Marcina Jędruszcza w toku postępowania przygotowawczego prowadzonego pod sygn. RP I Ds 16.2020 poprzez wydanie postanowienia o zwolnieniu PKO BP SA z obowiązku zachowania tajemnicy bankowej, w celu uzyskania nieuprawnionego dostępu do historii rachunków bankowych prowadzonych na rzecz Romana Giertycha, których ujawnienie mogło narazić na szkodę prawnie chroniony interes, czym działał na szkodę interesu publicznego w postaci prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości i organów ścigania, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. w zb. z art. 266 § 2 k.k. w zb. z art. 267 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. - na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. - wobec stwierdzenia braku znamion czynu zabronionego;
- przekroczenia uprawnień w dniu 22 grudnia 2020 r. w Warszawie, przez funkcjonariusza publicznego - prokuratora delegowanego do Prokuratury Krajowej Marka Gołębiowskiego w toku postępowania przygotowawczego Prokuratury Regionalnej w Poznaniu prowadzonego pod sygn. RP I Ds 16.2020, poprzez skierowanie pisemnego żądania do PKO BP SA oraz Idea Bank SA w celu uzyskania nieuprawnionego dostępu do historii rachunków bankowych prowadzonych na rzecz Romana Giertycha, których ujawnienie mogło narazić na szkodę prawnie chroniony interes, czym działał na szkodę interesu publicznego w postaci prawidłowego

funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości i organów ścigania, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. w zb. z art. 266 § 2 k.k. w zb. z art. 267 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. - na podstawie art.17 § 1 pkt 2 k.p.k. - wobec stwierdzenia braku znamion czynu zabronionego;

- przekroczenia uprawnień w okresie od 22 stycznia do 15 lutego 2021 r. w Lublinie w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru przez funkcjonariusza publicznego - Prokuratora Regionalnego w Lublinie Jerzego Ziarkiewicza w toku postępowania przygotowawczego prowadzonego pod sygn. RP I Ds 1.2021, poprzez nie nadanie biegu zażaleniom obrońców Romana Giertycha i nie przekazanie ich do sądu oraz wydanie postanowień o nie uwzględnieniu wymienionych zażaleń, czym działał na szkodę interesu publicznego w postaci prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości i organów ścigania, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. - na podstawie art.17 § 1 pkt 2 k.p.k. - wobec stwierdzenia braku znamion czynu zabronionego;
- przekroczenia uprawnień w okresie od 8 października 2020 r. do 15 lutego 2021 r. w Warszawie, w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru przez funkcjonariuszy publicznych - Prokuratora Krajowego Bogdana Świączkowskiego i Prokuratora Generalnego - Ministra Sprawiedliwości Zbigniewa Ziobrę, poprzez wpływanie na treść czynności procesowych podejmowanych przez prokuratorów w toku postępowania przygotowawczego prowadzonego w Prokuraturze Regionalnej w Poznaniu pod sygn. RP I Ds.16.2020 oraz w Prokuraturze Regionalnej w Lublinie pod sygn. RP I Ds.1.2021, czym działali na szkodę interesu publicznego w postaci prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości i organów ścigania, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. - na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. - wobec stwierdzenia, że czynu nie popełniono;
- przedstawienia w dniu 16 października 2020 r. w Warszawie, przez zespół biegłych specjalistów medycyny, fałszywej opinii odnośnie stanu zdrowia Romana Giertycha i możliwości jego udziału w czynnościach procesowych, mającej służyć za dowód w toku postępowania przygotowawczego Prokuratury Regionalnej w Poznaniu, prowadzonego pod sygn. RP I Ds. 16.2020, tj. o czyn z art. 233 § 4 k.k. - na podstawie art.17 § 1 pkt 2 k.p.k. - wobec stwierdzenia braku znamion czynu zabronionego.

Powyższe postanowienie było **niezasadne**. Nie wykonano czynności sprawdzających w wystarczającym zakresie, ograniczając się jedynie do pozyskania informacji wraz z kopiami dokumentów z innych spraw. Niezasadnie przesądzono o braku realizacji znamion czynów zabronionych bez wykonania stosownych ustaleń w tym zakresie. W wyniku złożonego zażalenia przez pełnomocnika pokrzywdzonego, Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie

uwzględnił zażalenie w dniu 16 lutego 2022 r. W ocenie sądu decyzja o odmowie wszczęcia śledztwa została podjęta przedwcześnie. Po uchyleniu postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa zarejestrowano sprawę pod sygn. akt 3042-1.Ds.93.2022 i w dniu 10 czerwca 2022 r. wszczęto śledztwo o przestępstwa z art. 231 § 1 k.k. i inne. Po przeprowadzeniu postępowania prokurator referent w dniu 31 lipca 2023 r. wydał postanowienie o umorzeniu śledztwa na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. (brak znamion czynu zabronionego). W wyniku złożonego zażalenia przez pełnomocnika pokrzywdzonego, sąd tego środka zaskarżenia nie uwzględnił i utrzymał zaskarżone postanowienie w mocy. Postanowienie o umorzeniu śledztwa, a następnie postanowienie sądu o utrzymaniu w mocy tej decyzji procesowej opiera się na wskazaniu wątpliwości co do momentu, w którym dana osoba uzyskuje status podejrzanego i w związku z tym brak jest możliwości uznania, że prokuratorzy podejmujący decyzje w sprawie działali umyślnie naruszając interes pokrzywdzonego. Brak realizacji znamion strony podmiotowej był tu elementem decydującym o treści rozstrzygnięcia. Sąd zapatrywania prokuratora w tym zakresie podzielił.

Zdaniem badającego takie rozstrzygnięcie budzi wątpliwości co najmniej w zakresie sposobu wykonania czynności ogłoszenia zarzutu osobie, z którą nie ma jakiegokolwiek kontaktu. Niezależnie od poglądów co do kwestii uzyskania statusu podejrzanego - podejmowanie czynności naruszających tajemnicę adwokacką, obrońcą lub prawa strony (uniemożliwienie zapoznania się z decyzją i odebranie możliwości zaskarżenia decyzji) uznać należy za bezprawne.

W opisanych wyżej przypadkach stronę podmiotową należy określić na podstawie całokształtu ustaleń faktycznych, a nie jedynie w oparciu o depozycje procesowe poszczególnych podmiotów, bezpośrednio zainteresowanych w danym rozstrzygnięciu.

Istotne jest także i to, że w czasie podjętych czynności ogłoszenia zarzutów biegli obecni przy przesłuchaniu nie zajmowali stanowiska, co do stanu zdrowia pokrzywdzonego, nie widzieli jego twarzy, co skutkowało brakiem możliwości wypowiedzenia się w zakresie jego świadomości w chwili przesłuchania. Trudno w takiej sytuacji przyjąć, że profesjonalny prawnik, prokurator wykonuje czynności z osobą, z którą nie ma kontaktu i jednocześnie przyjąć, że taki sposób postępowania jest prawidłowy i zasadny lub nieprawidłowy, lecz usprawiedliwiony okolicznościami i tym samym niezawiniony. Brak nadzoru w niniejszej sprawie i brak jakichkolwiek informacji sporządzonych na piśmie, pochodzących z Prokuratury Regionalnej lub Krajowej w niniejszej sprawie, z uwagi na jej przedmiot i zakres, budzi zdziwienie. W sprawach o nieporównywalnie mniejszym znaczeniu, zakresie, zainteresowaniu społecznym nadzór taki bowiem był realizowany.

W niniejszej sprawie zachodzi więc konieczność podjęcia przedmiotowego śledztwa, dołączenia do niego postępowania o sygn. akt 3042 – 1 Ds.117.2022 zakończonego w dniu 27 lipca

2022 r. postanowieniem o odmowie wszczęcia śledztwa i dokonanie ponownej oceny realizacji znamion czynów zabronionych, w szczególności w kontekście strony podmiotowej.

W sprawie zachowania prokuratorów prowadzone są postępowania o czyny z art. 231 § 1 k.k. Analiza przeprowadzona przez Zespół wskazuje na konieczność ich połączenia i powadzenia w ramach jednego śledztwa.

84) Przekazywanie środków finansowych z agencji reklamowych współpracujących z PKN Orlen SA

Śledztwo Prokuratury Regionalnej w Łodzi o sygnaturze **RP I Ds 3.2018**: w dniu 4 kwietnia 2018 roku do Prokuratury Krajowej wpłynęło złożone przez Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa:

- z art. 296a § 4 k.k. przez D. K. polegającego na tym, że pełniąc funkcję Prezesa Zarządu PKN Orlen S.A. przyjął w latach 2014 – 2015 korzyść majątkową od nieustalonych przedstawicieli podmiotu Agencja Live Sp o.o. Sp. k. w kwocie nie mniejszej niż 230625,00 zł w postaci zapłaty za rzekome usługi świadczone przez ówczesną konkubinę D. K. – B. K. prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą - Marketing Group” B. G., w zamian za nadużycie udzielonych mu uprawnień poprzez zlecenie Agencja Live Sp. z o.o. Sp. K. organizacji eventów dla PKN Orlen S.A. po zawyżonych cenach, wyrządzając zarządzanemu przez siebie podmiotowi znaczną szkodę majątkową;
- z art. 299 § 5 k.k., popełnionego przez D. K. oraz B. K. działających wspólnie i w porozumieniu z nieustalonymi pracownikami i członkami organów spółek Agencja Live Sp. z o.o. Sp. K. oraz Allegro Sp. z o.o., w latach 2014 – 2015 polegających na podejmowaniu czynności mających utrudnić stwierdzenie przestępczego pochodzenia środków w kwocie nie mniejszej niż 230625,00 zł, przekazywanych z Agencji Live Sp. z o.o. Sp. K. poprzez Allegro Sp. z o.o., B. K., a stanowiących korzyści majątkowe przyjmowane przez D. K. w związku z pełnioną funkcją kierowniczą w PKN Orlen S.A.;
- z art. 54 k.k.s. przez B. K., polegającego na uchylaniu się od opodatkowania poprzez nieujawnienie w składanych zeznaniach podatkowych właściwemu organowi, tj. Naczelnikowi Urzędu Skarbowego Warszawa – Bemowo oraz Naczelnikowi III Urzędu Skarbowego Warszawa Śródmieście podstawy opodatkowania, w postaci przychodów uzyskanych w okresie od 04.03.2015 r. do 15.06.2016 r. w kwocie nie mniejszej niż 262438,88 zł;

- z art. 297 § 1 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. przez B. K. wspólnie i w porozumieniu z ówczesnym konkubentem J. W. oraz B. K., a także A. D. w zamiarze uzyskania przez J.W. na podstawione osoby pożyczek w Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo – Kredytowej w Wołominie w wyniku posłużenia się nierzetelnymi dokumentami dotyczącymi zabezpieczenia spłaty pożyczek, poprzez dokonanie na posiadanej nieruchomości o wartości transakcyjnej 140.000,00 zł hipotecznego zabezpieczenia w dniu 30 maja 2021 roku pożyczki w kwocie 3.500.000,00 zł udzielonej przez SKOK w Wołominie D. K., oraz w dniu 30 września 2013 r. kredytu w kwocie 1.500.000,00 zł udzielonego przez SKOK w Wołominie J. G.;
- z art. 299 § 1 k.k. przez B. K. w okresie od czerwca do listopada 2012 r., działającą wspólnie i w porozumieniu z JW. polegającą na przyjmowaniu, a następnie przekazywaniu środków płatniczych, w kwocie nie mniejszej niż 1.090.000,00 zł, pochodzących z przestępstwa oszustwa popełnionego przy uzyskaniu w SKOK w Wołominie pożyczek z dnia 29 czerwca oraz z dnia 5 lipca 2012 r. poprzez podejmowanie czynności, które mogły znacznie utrudnić stwierdzenie ich przestępczego pochodzenia.

W toku śledztwa zarzuty przedstawiono 10 osobom.

Analiza akt sprawy prowadzi do uznania, iż śledztwo nie realizowało zadań i celów postępowania przygotowawczego zawartego w treści art. 297 k.p.k., mając na uwadze zachowanie w śledztwie Zastępcy Prokuratora Regionalnego w Łodzi – Bogumiły Tarkowskiej, która niezasadnie zarządziła wbrew stanowisku prokuratora referenta powtórne zatrzymanie D. K. oraz Dyrektora Departamentu ds. Przestępczości Gospodarczej Prokuratury Krajowej – Michała Ostrowskiego. Powodem takiego postąpienia miało być ogłoszenie uzupełnionego zarzutu D.K. o charakterze korupcyjnym. Takie działania procesowe ocenić należy jako nieprawidłowe, albowiem noszą cechy realizacji wobec D. K. tzw. „śledztwa trałowego”. Działania w trybie nadzoru służbowego czy to realizowane przez Zastępcę Prokuratora Regionalnego w Łodzi, czy też Dyrektora Departamentu Postępowań Gospodarczych Prokuratury Krajowej należy ocenić za nieprawidłowe, zaś polecenia podejmowania dalszych czynności nie miały żadnego racjonalnego uzasadnienia, poza generowaniem niepotrzebnych kosztów tego postępowania i wydłużaniem czasu jego trwania.

Ujawniono niespotykane zaangażowanie Prokuratury Krajowej w nadzór nad procesem dowodowym nakierowany na sformułowanie zarzutów wobec D. K. i B. K., pomimo braku stosownego materiału dowodowego.

Aktualnie nowy referent sprawy dokonuje końcowej, kompleksowej analizy materiału dowodowego, w szczególności dla oceny zasadności dotychczas przedstawionych podejrzanym

zarzutów. Ponownej oceny wymaga kwestia możliwości kategorycznego stwierdzenia, że zarówno doszło w istocie do zaistnienia okoliczności opisanych w zarzutach (fikcyjności usług), jak i wystąpienia szkody w określonej wysokości. Wskazać należy, że od czasu sformułowania zarzutów materiał dowodowy mający potwierdzać ich zasadność nie został pogłębiony. W tej sytuacji stwierdzenie, że wszystkie znamiona czynów zabronionych zostały wypełnione budzi poważne wątpliwości.

Dokonano żmudnej i skrupulatnej analizy zabezpieczonych w toku śledztwa faktur dokumentujących wydatki ponoszone w związku z organizacją eventów finansowanych przez PKN Orlen, korespondencji mailowej osób dokonujących ich akceptacji, przesłuchano w charakterze świadków przedstawicieli podmiotów wystawiających faktury celem zweryfikowania, czy ujęte w nich usługi istotnie związane były z organizacją konkretnych eventów. Wyniki tych czynności mogą wskazywać na brak dbałości o prawidłowe dokumentowanie ponoszonych wydatków i ich przypisanie do konkretnego wydarzenia, mogą jednak wywoływać wątpliwości, czy możliwe jest wykluczenie, by wersja prezentowana przez obronę była w pełni nieprawdopodobna. Tym samym, te pojawiające się wątpliwości, winny być rozstrzygnięte na korzyść podejrzanych.

W odniesieniu do zarzutu korupcji menadżerskiej, materiał dowodowy nie pozwala na jednoznaczne potwierdzenie, że zdarzenia opisane w zarzucie rzeczywiście zaistniały. Jeśli chodzi o kwestie związane z rzekomo fikcyjnym (wedle tez zawiadomienia o przestępstwie) zatrudnieniem B. K., uzyskano materiał dowodowy, który przeczy tezie opisanej w zarzucie, a świadczy o rzeczywistym wykonywaniu przez nią pracy. Uzyskane w tym zakresie dowody w postaci zeznań świadków nie dają się w skuteczny sposób sfalsyfikować dowodami przeciwnymi, tego samego rodzaju. Co zaś dotyczy kwestionowanych wyjazdów zagranicznych kadry kierowniczej PKN Orlen - wyjaśnienia podejrzanych, a także wyniki czynności zrealizowanych w ramach międzynarodowej pomocy prawnej wywołują wątpliwości, co do zasadności zarzutów, które powinny być rozstrzygnięte na korzyść podejrzanych.

Odnosząc się do zarzutu związanego z wyrządzeniem szkody w mieniu PKN Orlen lub narażenia na wyrządzenie takiej szkody przez Prezesa PKN Orlen S.A., wątpliwość badającego i aktualnego referenta śledztwa budzi, czy można pociągnąć D. K. do odpowiedzialności za umyślne działanie i zaniechanie w zakresie spoczywających na nim obowiązków związanych z nadzorem nad określonymi obszarami działalności Orlenu (marketing, zakupy i audyt), w ramach których pełną samodzielność mieli jego podwładni, jak również – czy da się i w jaki sposób określić wysokość szkody, na jaką miał on narazić spółkę swoją biernością w odniesieniu do obowiązków wskazanych w zarzucie.

Zgromadzony materiał dowodowy nie pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, że doszło do popełnienia czynów ujętych w przedstawionych podejrzanym zarzutów, a tym samym na skierowanie aktu oskarżenia i doprowadzenie do uzyskania wyroku skazującego. Materiał ten od momentu przekształcenia postępowania do fazy „ad personam” nie doprowadził do jego poszerzenia, wymaganego na ówczesnym etapie, stopnia uprawdopodobnienia podejrzenia możliwości popełnienia przez podejrzanym zarzucanych im czynów, lecz po uzyskaniu wyjaśnień podejrzanym, zeznań kolejnych świadków, analizy zabezpieczonej dokumentacji oraz materiałów uzyskanych w ramach międzynarodowej pomocy prawnej – doprowadził do ujawnienia tego rodzaju wątpliwości, które mogą wskazywać na to, że ujęte w sformułowanych zarzutach zdarzenia w rzeczywistości nie zawierały znamion czynów zabronionych.

85) Sprawa Krzysztofa Brejzy

Sprawa o sygn. akt **3008-1.Ds.9.2023** Prokuratury Okręgowej w Gdańsku prowadzona była głównie na podstawie materiałów wyłączonych w dniu 23 stycznia 2023 r. ze sprawy o sygn. akt PO I Ds.146.2018 przeciwko A. Ch. S. i innym, zakończonej w dniu 31 stycznia 2023 r. skierowaniem aktu oskarżenia do sądu. Zakres wyłączenia obejmował m.in. R.B. któremu w dniu 17 stycznia 2022 r. przedstawiono zarzut o czyn z art. 231 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. obejmujący lata 2015-2017. Analiza materiału dowodowego nie dawała podstaw do sformułowania zarzutu popełnienia przestępstwa. Nie tylko konstrukcja tego oskarżenia budzi poważne wątpliwości, ale także brak dostatecznej analizy materiału dowodowego, a zwłaszcza weryfikacja budzących poważne wątpliwości dowodowe wyjaśnień A. Ch. S.

Z uzyskanych dowodów wynikało, że R.B. miał prawo, zgodnie z obowiązującymi przepisami, utworzyć w Urzędzie Miasta Inowrocławia nowy wydział i poddać go osobistemu nadzorowi. Należy nadmienić, iż zasadnicze czynności mające na celu wyjaśnienie okoliczności powstania Wydziału Kultury Promocji i Komunikacji Społecznej przeprowadzono dopiero w maju 2023 r. na wniosek obrońców R.B., choć Wiceprezydent Miasta podniósł te okoliczności już w sierpniu 2018 r. W toku postępowania nie ustalono czy i jakie komputery, tablety czy telefony zostały zakupione ze środków pochodzących z podrobionych czy nierzetelnych faktur. Nie wykazano, aby R.B. miał wiedzę o procedurze uzyskiwania przez wydział dodatkowych środków z nierzetelnych czy podrobionych faktur. Pomimo zakrojonych na szeroką skalę działań, licznych analiz, nie zdołano ustalić twórców fikcyjnych kont, autorów konkretnych negatywnych komentarzy, zwłaszcza skierowanych wobec tzw. przeciwników politycznych. Nie zdołano ustalić,

czy autorami „hejtujących” wpisów byli pracownicy wydziału i czy realizowali tego rodzaju działania w godzinach pracy urzędu, a nie jako osoby prywatne poza godzinami pracy. Na uwagę zasługuje fakt, że żadnemu z pracowników nie przedstawiono zarzutu z art. 231 k.k. w zakresie podejmowania w godzinach pracy działań sprzecznych z zakresem ich obowiązków.

Kierowanie wniosku o uchylenie immunitetu wobec K.B. w świetle zebranego materiału, zwłaszcza wobec tak istotnych wątpliwości dotyczących zarzutu R.B. z którym K.B. miał działać wspólnie i w porozumieniu, jawi się jako nieuzasadnione. Zwłaszcza, iż we wniosku przywołano jako podstawę jego sporządzenia wątpliwe wyjaśnienia A. Ch. S., jak i materiały pochodzące z kontroli operacyjnej, uprzednio nie wyjaśniając kwestii jej legalności. Z badań aktowych wynika, że w sposób bezprawny wykorzystano w toku śledztwa wyniki kontroli operacyjnej przeprowadzonej wobec K.B. przy użyciu oprogramowania szpiegującego PEGASUS.

Pomijając kwestię należących do znamion przestępstwa opisanego w art. 231 k.k. przesłanek „przekroczenia uprawnień” czy „nie dopełnienia obowiązków”, o braku występowania których wspomniano powyżej, do przyjęcia, iż zaistniało przestępstwo z art. 231 k.k. zachodzi jeszcze konieczność wykazania, iż działanie sprawcy było działaniem „na szkodę interesu publicznego lub prywatnego”. W toku postępowania nie podjęto czynności w kierunku ustalenia jakie zmiany nastąpiły w działalności urzędu po utworzeniu nowego wydziału w stosunku do uprzednio podejmowanych działań w tym zakresie. Nie ustalono jak szeroką działalność prowadził wydział i czy rzeczywiście utworzenie odrębnego Wydziału Kultury Promocji i Komunikacji Społecznej promującego miasto i tworzącego wydarzenia kulturalne podejmowane na rzecz mieszkańców było działaniem negatywnym. Postanowieniem z dnia 23 grudnia 2023 r. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. umorzono śledztwo prowadzone przeciwko R.B. wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego. Badający uznał powyższą decyzję za zasadną. Zwierzchni nadzór służbowy sprawowany przez Prokuraturę Regionalną w Gdańsku nad przedmiotowym postępowaniem nie był sprawowany z zachowaniem zasady niezależności prokuratora prowadzącego postępowanie.

Fakt nieustannego, comiesięcznego bądź jeszcze częstszego, w zależności od wagi wykonywanej czynności, przesyłania informacji o stanie sprawy, przekazywania kopii protokołów czynności procesowych do Prokuratury Regionalnej w Gdańsku, która natychmiast przekazywała je do Prokuratury Krajowej wskazuje, iż ingerencja nadzoru była bardzo znacząca. Zauważyć należy, iż zdaniem prokuratora prowadzącego postępowanie materiał dowodowy nie pozwalał na przedstawienie zarzutu R.B. Swoje stanowisko przedstawił on w piśmie skierowanym do Prokuratury Regionalnej, powołując się na zebrane w sprawie dowody i orzecznictwo. Pomimo takiego stanowiska polecono sporządzenie postanowienia o przedstawieniu zarzutu, przy czym

wydając polecenie nie przywołano żadnej podstawy prawnej, jak również nie sporządzono żadnego merytorycznego uzasadnienia. Zaznaczyć również należy, iż w toku prowadzonego postępowania przekazano całość akt sprawy do Prokuratury Krajowej. Rezultatem tego była analiza zgromadzonego materiału dowodowego pod kątem możliwości przedstawienia zarzutu K.B. oraz pismo z dokładnymi wytycznymi skierowane w dniu 28 kwietnia 2022 r. do Prokuratury Regionalnej w Gdańsku, skąd z poleceniem wykonania czynności natychmiast zostało przekazane do Prokuratury Okręgowej. Nadmienić należy, iż w piśmie tym uznano, że zebrany materiał dowodowy nie daje podstaw do sformułowania zarzutów wobec K.B. Z akt nadzoru nie wynika jakie były rezultaty wskazanych w piśmie czynności. Podsumowując należy stwierdzić, iż właściwie sprawowany, zgodnie z § 71 Regulaminu wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury - zwierzchni nadzór służbowy ze strony prokuratora jednostki nadrzędnej, nie powinien polegać na wydawaniu pozbawionych uzasadnienia poleceń, jak miało to miejsce w powyższym przypadku, ale powinien polegać na udzielaniu konsultacji i wsparcia w skomplikowanych kwestiach prawnych, co następnie winno znaleźć odzwierciedlenie w stosownych dokumentach sporządzanych w ramach realizowanego nadzoru. Stwierdzono, że czynności procesowe zlecane do wykonania prokuratorowi referentowi nie wynikały z chęci realizacji celów jakie przyświecają procedurze karnej, lecz wypływały z osobistej motywacji byłej Prokurator Regionalnej w Gdańsku - Teresy Rutkowskiej-Szmydyńskiej, zmierzającej do przeprowadzenia tego śledztwa w określonym kierunku, w celu wykorzystania jego politycznego potencjału. Taka postawa mogła mieć na celu wykorzystanie efektów śledztwa do realizacji własnych interesów i do osiągnięcia osobistej korzyści zawodowej.

Prokurator Regionalny w Gdańsku skierował materiały z oceny prawidłowości przedmiotowego śledztwa do Prokuratury Regionalnej w Białymstoku celem ich dołączenia do prowadzonego tam śledztwa.

W przedmiocie działań prokuratorów inicjujących i prowadzących powyższe postępowanie prowadzone jest obecnie śledztwo w WSW PK.

H) Postępowania dotyczące służb specjalnych

86) Sprawa zatrudnienia w ABW

Postępowanie w Prokuraturze Regionalnej w Białymstoku za sygn. akt **RP II Ds 6.2017** zostało zainicjowane przez Piotra Pogonowskiego - ówczesnego Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego zawiadomieniem o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z dnia 15 lipca 2016 r.

Zawiadomienie to było skierowane do Prokuratora Krajowego Bogdana Świączkowskiego, a do Prokuratury Krajowej wpłynęło tego samego dnia. Zostało skierowane w celu procesowego rozpoznania do Departamentu do Spraw Przeszeczności Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej, która do jego rozpoznania wyznaczyła Małopolski Wydział Zamiejscowy tego Departamentu w Krakowie. Z zawiadomienia wynikało, że Agencja uzyskała informacje wskazujące na podejrzenie popełnienia przestępstwa przekroczenia uprawnień lub niedopełniania obowiązków przez funkcjonariuszy ABW, związanych z wydaniem rozkazu personalnego nr 1521 z dnia 20 grudnia 2007 r.

Na jego podstawie do służby został przyjęty W. D. i mianowany funkcjonariuszem służby stałej na stanowisku Doradcy Szefa ABW w Zespole Doradców Szefa ABW. Dodatkowo rozkazem tym zostało zakończone wobec W. D. specjalne postępowania sprawdzające, pomimo istniejących wątpliwości dotyczących ukończenia przez niego studiów podyplomowych w Instytucie Organizacji i Zarządzania w Przemysle „ORGMASZ”, tj. o czyny z art. 231 § 2 k.k. i inne.

Po przeprowadzeniu postępowania sprawdzającego, w dniu 19 sierpnia 2016 r. prokurator referent wydał decyzję o odmowie wszczęcia śledztwa w tej sprawie. Z uzasadnienia tej decyzji wynikało, że nie uzyskano dodatkowych dokumentów, o które zwrócił się prokurator referent w celu poszerzenia informacji z zawiadomienia o przestępstwie. Nadto jego zdaniem w trakcie przyjmowania W.D. do ABW nie stwierdzono działania na szkodę interesu publicznego lub prywatnego, a także działania w celu osiągnięcia przez niego korzyści osobistej lub majątkowej.

Odpis decyzji został doręczony zawiadamiającemu w dniu 25 sierpnia 2016 r. W dniu 30 sierpnia 2016 r. Szef ABW złożył zażalenie na wydaną decyzję - za pośrednictwem Małopolskiego Wydziału Zamiejscowego Departamentu do Spraw Przeszeczności Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej w Krakowie.

W dniu 11 października 2016 r. prokurator uwzględnił zażalenie Szefa ABW na wydaną przez siebie decyzję merytoryczną i w tym samym dniu przyjął protokół ustnego zawiadomienia o przestępstwie od funkcjonariusza ABW K.P., który został wyznaczony do złożenia zeznań w tej

sprawie. Tego samego dnia prokurator delegowany do Małopolskiego Wydziału Zamiejscowego wymienionego Departamentu wszczął śledztwo o dwa czyny z art. 231 § 2 k.k.

Powyższe postępowanie było efektem stanowiska Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji z dnia 9 września 2016 r. w którym stwierdzono, że postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa jest przedwczesne, a tym samym zachodzi potrzeba uwzględnienia złożonego zażalenia. Stanowisko takie zajął ówczesny Zastępca Dyrektora Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji – Cezary Kamiński. Jego decyzja została potraktowana jako polecenie służbowe w rozumieniu Ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o Prokuraturze oraz dodatkowo zostało skonsultowane telefonicznie z Dyrektorem tego Departamentu Mieczysławem Śledziem, gdyż nie uzyskało wymaganej formy pisemnej.

Z akt podręcznych sprawy wynika, że powyższe postępowanie zostało przeniesione do Prokuratury Okręgowej w Ostrołęce i zarejestrowane pod sygn. PO I Ds.85.2016. W dniu 2 listopada 2016 r. do tego śledztwa dołączono sprawę tej samej jednostki o sygn. **PO I Ds 84.2016** dotyczącą poświadczenia nieprawdy w świadectwie ukończenia przez W. D. studiów podyplomowych opatrzonym datą 25 września 2004 r. i wystawionym przez Instytut Organizacji i Zarządzania w Przemysle „ORGMASZ” z/s w Warszawie, tj. o czyn z art. 271 § 1 k.k. (przedmiotowe postępowanie zostało zainicjowane zawiadomieniem Marka Tołowińskiego - Dyrektora Departamentu Postępowań Karnych ABW).

Od 2017 r. sprawa została zarejestrowana w Prokuraturze Regionalnej w Białymstoku za sygn. akt **RP II Ds 6.2017**. W aktach sprawy znajduje się postanowienie o przedstawieniu zarzutów z dnia 30 maja 2018 r. wobec Krzysztofa Bondaryka o czyn z art. 231 § 2 k.k. i o czyn z art. 239 § 1 k.k., jak również postanowienie o zmianie tych zarzutów z dnia 2 lipca 2018 r. (czyn z art. 239 § 1 k.k. został zmieniony na czyn z art. 231 § 2 k.k.). Oba postanowienia nie zostały ogłoszone. Kolejne postanowienie o zmianie zarzutów Krzysztofowi Bondarykowi opatrzone jest datą 9 lipca 2018 r. i zostało przedstawione w dniu 31 lipca 2018 r. o dwa czyny z art. 231 § 2 k.k.

W dniu 3 czerwca 2019 r. prokurator skierował do sądu akt oskarżenia przeciwko Krzysztofowi Bondarykowi. Tego dnia też prokurator referent wyłączył ze śledztwa o sygn. RP I Ds.6.2017 materiały dotyczące czynów z art. 271 § 1 k.k. i art. 273 k.k. Zostały zarejestrowane za sygn. akt RP I Ds.14.2019, które to postępowanie umorzył wobec przedawnienia karalności tych czynów - na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k.

W dniu 29 lipca 2019 r. do Sądu Rejonowego dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie wpłynął wniosek obrońcy Krzysztofa Bondaryka o skierowanie sprawy na posiedzenie w celu umorzenia postępowania z powodu oczywistego braku faktycznych podstaw oskarżenia. Z uzasadnienia wniosku wynika m.in., że w czynie Krzysztofa Bondaryka brak jest znamion

przestępstwa z art. 231 § 2 k.k. - polegającego na działaniu na szkodę interesu publicznego lub prywatnego, a także w zachowaniu wymienionego brak jest działania w celu osiągnięcia korzyści osobistej lub majątkowej.

Sąd w dniu 08 stycznia 2020 r. wydał postanowienie o umorzeniu postępowania (sygn. akt VIII K 377/19) na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec braku znamion czynu zabronionego. Na powyższe postanowienie zażalenie złożyła Prokuratura Regionalna w Białymstoku i pełnomocnik Szefa ABW. W dniu 20 sierpnia 2020 r. Sąd Okręgowy w Warszawie (sygn. akt X Kz 368/20) uchylił zaskarżone postanowienie i sprawę przekazał do merytorycznego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie.

W tym miejscu wskazać należy, że w dniu 27 lutego 2020 r. Elżbieta Pieniążek ówczesna Prokurator Regionalna w Białymstoku skierowała do Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych Piotra Schaba pismo wnosząc o rozważenie celowości wszczęcia postępowania dyscyplinarnego przeciwko sędziemu Sądu Rejonowego dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie z powodu oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa, jakiej dopuścił się on w toku rozpoznania sprawy o sygn. VIII K 377/19. Wskazała, że w sprawie doszło do przewlekłości postępowania w wyznaczeniu terminu rozprawy. W dalszej części pisma prokurator kwestionowała zasadność skierowania sprawy na posiedzenie, a nie na rozprawę, co było jej zdaniem rażącym i oczywistym naruszeniem prawa i wpłynęło m. in. na naruszenie prawa stron postępowania. Decyzja ta w opinii prok. Elżbiety Pieniążek zakłóciła tok postępowania i wygenerowała dodatkowe koszty Skarbu Państwa, a także konieczność podjęcia działań przez oskarżyciela i organy wymiaru sprawiedliwości.

W dniu 13 października 2022 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w Warszawie - Jakub Iwaniec skierował pismo do Prokuratora Regionalnego w Białymstoku Elżbiety Pieniążek, z którego wynika, że po zapoznaniu się z materiałami zgromadzonymi w sprawie skargowej oraz aktami sprawy karnej, stwierdził brak podstaw do dalszego prowadzenia czynności wyjaśniających wobec sędziego referenta, a nadto wskazał, że nie można w jego działaniach stwierdzić zawinionej przewlekłości postępowania. Stwierdził, że wydane przez niego postanowienie o umorzeniu postępowania stanowi wyraz niezawisłości sędziowskiej, której istotą jest, że żaden inny organ nie ma prawa ingerować w proces decyzyjny sędziego, towarzyszący mu przy wydawaniu orzeczenia, a tym bardziej oceniać tego procesu post factum.

Wracając do opisu przedmiotowej sprawy wskazać należy, że Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie po przeprowadzeniu przewodu sądowego w sprawie o sygn. VIII K 680/20 uniewinnił Krzysztofa Bondaryka od zarzucanych mu czynów.

W dniu 11 kwietnia 2023 r. Prokuratura Regionalna w Białymstoku wniosła apelację od wskazanego wyroku.

W dniu 7 lipca 2023 r. Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem w sprawie o sygn. IX Ka 619/23 utrzymał zaskarżony wyrok sądu I instancji w mocy.

W dniu 28 sierpnia 2023 r. Elżbieta Pieniążek jako Prokurator Regionalny w Białymstoku wniosła kasację od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie o sygn. IX Ka 619/23 na podstawie art. 519 k.p.k., art. 520 § 1 k.p.k. i art. 523 § 3 k.p.k.

W dniu 28 marca 2024 r. Sąd Najwyższy wydał postanowienie o sygn. II KK 478/23 o pozostawieniu kasacji bez rozpoznania wobec cofnięcia środka przez Prokuratora Regionalnego w Białymstoku w dniu 25 marca 2024 r.

Badający podzielił i uznał za zasadne rozstrzygnięcia sądu, tym niemniej przedstawił krytyczne oceny co do sposobu procedowania w niniejszej sprawie, dzieląc tym samym stanowisko Departamentu Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej, które wskazało na oczywistą bezzasadność zarzutów przedstawionych Krzysztofowi Bondarykowi.

W tej sprawie zostało zainicjowane postępowanie karne wobec prokuratorów, które prowadzi Prokuratura Okręgowa w Krakowie.

87) Poświadczenie nieprawdy w dokumencie

Kolejne postępowanie prowadzone było w Prokuraturze Okręgowej w Świdnicy za sygn. akt **PO I Ds 57.2017** i dotyczyło przekroczenia uprawnień i niedopełnienia obowiązków na szkodę interesu publicznego w zakresie procedur postępowania sprawdzającego w przedmiocie dostępu do informacji niejawnych w okresie od 15 maja do 17 lipca 2015 r. w Warszawie przez funkcjonariuszy ABW polegającego na wdrożeniu procedury sprawdzającej i wydaniu poświadczenia bezpieczeństwa w zakresie dostępu do informacji oznaczonych klauzulą „ściśle tajne” dla osoby nieuprawnionej, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.

Zostało ono zainicjowane niejawnym zawiadomieniem o podejrzeniu popełnienia przestępstwa złożonym przez ówczesnego Szefa ABW Piotra Pogonowskiego. W niniejszej sprawie w dniu 28 czerwca 2016 r. zostało wszczęte śledztwo w sprawie o czyn z art. 231 § 1 k.k.

Po przeprowadzeniu postępowania przygotowawczego w dniu 15 lutego 2017 r. prokurator referent wydał postanowienie o zamknięciu śledztwa, a dopiero w dniu 15 marca 2017 r. sporządził postanowienie o umorzeniu tego postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

Odpis decyzji otrzymał zawiadamiający. W dniu 30 marca 2017 r. wpłynęło do prokuratury faxem pismo podpisane przez ówczesną Dyrektora Departamentu Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej Barbarę Sworobowicz, polecające przesłanie akt sprawy do wglądu. Wprawdzie brak jest informacji o ekspedycji akt, tym niemniej w dniu 3 kwietnia 2017 r. postępowanie zostało podjęte z uwagi na fakt, iż nie wyjaśniono wszystkich okoliczności sprawy. W międzyczasie, dokonano analizy akt sprawy w Prokuraturze Krajowej, z której wynika, że decyzja o umorzeniu śledztwa była bezzasadna. Od 5 maja 2017 r. sprawę osobiście prowadził ówczesny Prokurator Okręgowy w Świdnicy - Wiesław Dworcak. Pomimo braku ewidentnych przesłanek do kontynuowania postępowania było ono na szczeblu Prokuratury Regionalnej we Wrocławiu przedłużane przez zmieniające się kierownictwo bez jakichkolwiek uwag i zastrzeżeń.

W dniu 10 października 2017 r. prok. Wiesław Dworcak wydał postanowienie o przedstawieniu zarzutów, które ogłosił i wykonał czynności procesowe z udziałem podejrzanego w dniu 26 października 2017 r.

W toku analizy ustalono, że w dniu 25 maja 2021 r. do Prokuratury Krajowej został przesłany jawny projekt umorzenia tego postępowania, celem uzyskania aprobaty (“uzyskiwanie aprobaty” trwało do dnia 25 lutego 2022 r.). Procedury aprobaty decyzji, naruszające niezależność, były tak długotrwałe na szczeblu Prokuratury Krajowej, iż w sposób ewidentny zmierzały do tego, aby wydanie rozstrzygnięcia nastąpiło jak najpóźniej.

Badający decyzję o umorzeniu tego postępowania z dnia 28 lutego 2022 r. uznał za zasadną.

Nie sposób nie zauważyć, że niezbyt skomplikowane postępowanie prowadzone było od wszczęcia w dniu 28 czerwca 2016 r. do 28 lutego 2022 r. (z niewielką przerwą pomiędzy pierwszym umorzeniem w dniu 15 marca 2017 r. a podjęciem w dniu 3 kwietnia 2017 r.).

Tym samym czas trwania śledztwa to: **5 lat, 6 miesięcy i 10 dni.**

Uwzględniając konieczności prowadzenia postępowania w formie niejawnej, przy zastosowaniu ocen stricte merytorycznych jest to czas kompromitujący. Nie jest możliwe racjonalnie przyjęcie, że charakter sprawy i realizowane czynności dowodowe wymagały tak długiego kontynuowania postępowania, chyba że towarzyszą temu pozaprawne okoliczności, ale te są dyskwalifikujące dla prokuratora. Powyższe potwierdza także fakt, iż przez okres 2 lat i 6 miesięcy jedynym argumentem pozwalającym na kontynuowanie postępowania było wniesienie sprzeciwu w sprawie administracyjnej pozostające bez jakiegokolwiek związku z możliwością wydania rozstrzygnięcia.

W tym stanie rzeczy pojawia się zatem racjonalne pytanie, czy postępowaniu temu nie towarzyszyły inne okoliczności i czy jego istotą nie miało być jedynie prowadzenie postępowania dotyczącego w jakimś zakresie osoby byłego Szefa ABW Krzysztofa Bondaryka. Wydaje się to być

jedyna racjonalna odpowiedź, a potwierdza to szereg okoliczności, które wynikają z analizy sprawy. Przede wszystkim niezwłoczne podjęcie umorzonego postępowania po zapoznaniu się z decyzją przez przedstawiciela ABW, sposób prowadzenia postępowania oraz sprawowanego nadzoru, pomimo braku ewidentnych przesłanek do kontynuowania postępowania. Procedury aprobaty decyzji i sprzeciwu, naruszające niezależność, były tak długotrwałe na szczeblu Prokuratury Krajowej, iż w sposób ewidentny zmierzały do tego, aby wydanie rozstrzygnięcia nastąpiło jak najpóźniej, przy czym należy podkreślić, iż było ono przewidywalne. Stąd też poważne wątpliwości budzi nagła formuła (a wynika to z analizy całości materiałów, w tym akt niejawnych) wydania postanowienia o przedstawieniu zarzutów w dniu 10 października 2017 r., zaś ogłoszenia tego postanowienia w dniu 26 października 2017 r., a następnie pozostawanie w charakterze podejrzanego przez M.G. - **4 lata, 4 miesiące i 2 dni** pozbawiając go w ten sposób prawa do sądu.

Zdaniem badającego powyższa sprawa w sposób jaskrawy pokazuje sposób działania prokuratury w latach 2016-2023 r. i jest emanacją podejścia do wykorzystywania postępowań przygotowawczych dla partykularnych interesów.

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność rozpatrzenia zachowania prokuratorów pod kątem odpowiedzialności służbowej.

88) Postępowanie przeciwko byłemu kierownictwu SKW

W sprawie o sygn. akt **PO IV Ds 147.2016** Prokuratury Okręgowej w Warszawie dotyczącej niedopełnienia obowiązków służbowych oraz przekroczenia uprawnień w okresie od 2010 r. do 2014 r. w Warszawie, przez ustalonych funkcjonariuszy publicznych - byłych osób funkcyjnych ze Służby Kontrwywiadu Wojskowego i działania przez to na szkodę interesu publicznego, tj. o czyny z art. 231 § 1 k.k.

Postępowanie prowadzone było od czerwca 2016 r., a zakończyło się w 2024 r, czyli trwało ponad 7 lat.

W toku tego postępowania przedstawiono zarzuty w dniu 17 października 2016 r.: gen. bryg. rez. Januszowi Noskowi (art. 231 § 1 k.k.), gen. bryg. rez. Piotrowi Pytlowi (art. 231 § 1 k.k.) oraz płk. rez. Krzysztofowi Duszy (art. 231 § 1 k.k.), które na kolejnych etapach śledztwa były uzupełniane i zmieniane, między innymi o czyn z art. 130 § 2 k.k.

W dniu 06 grudnia 2017 r. prokurator referent wydał postanowienie o zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu gen. bryg. rez. Piotra Pytla celem ogłoszenia mu postanowienia o uzupełnieniu i zmianie zarzutu. Po tej czynności prokurator referent zastosował wobec ww. środki

zapobiegawcze w postaci oddania pod dozór Policji oraz zakaz opuszczania kraju połączony z zatrzymaniem paszportu.

Postanowieniem z dnia 22 lutego 2018 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy (sygn. III Kp 1521/17) po rozpoznaniu zażalenia obrońcy podejrzanego uchylił postanowienie o oddaniu gen. Piotra Pytla pod dozór Policji oraz uchylił zakaz opuszczania kraju połączony z zatrzymaniem paszportu. W uzasadnieniu sąd wskazał na brak właściwego uzasadnienia przez prokuratora *wysokiego stopnia prawdopodobieństwa* popełnienia przez podejrzanego zarzuconych mu czynów, które zdaniem sądu nie zachodziły. Ponadto postanowieniem z dnia 10 października 2018 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w sprawie o sygn. III Kp 1520/17 po rozpoznaniu zażalenia obrońcy podejrzanego uznał zarządzenie o zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu podejrzanego gen. Piotra Pytla z dnia 5 grudnia 2017 r. za bezzasadne, albowiem prokurator nie wskazał w jaki sposób podejrzany utrudniał prowadzone postępowanie. W ocenie Sądu jednorazowe niestawiennictwo na przesłuchanie, nie było bowiem utrudnianiem postępowania.

W dniu 23 października 2023 r. prokurator referent wydał postanowienie o zamknięciu śledztwa, a dopiero po 6 miesiącach, bo w dniu 23 kwietnia 2024 r. sporządził końcową decyzję o umorzeniu śledztwa przeciwko wyżej wymienionym generałom i oficerom na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec braku znamion czynu zabronionego.

Badający decyzję ocenił jako zasadną, jednakże wskazał, że analiza akt głównych i podręcznych tego śledztwa oraz akt zwierzchniego nadzoru służbowego, realizowanego przez Departament do Spraw Wojskowych Prokuratury Krajowej ujawniła liczne nieprawidłowości zarówno w zakresie prowadzonego postępowania, jak i nadzoru.

Prowadzący śledztwo prokurator Wydziału do Spraw Wojskowych Prokuratury Okręgowej w Warszawie, podejmował kluczowe w sprawie decyzje w postaci przedstawienia oraz zmiany i uzupełnienia zarzutów podejrzanym, w sposób pochopny, w oparciu o niepełny i niekompletny materiał dowodowy, który interpretował z naruszeniem dyspozycji art. 4 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k. Normy prawne wskazywane jako źródło naruszonych przez podejrzanym obowiązków, stosowane były pośpiesznie, wybiórczo, z pominięciem wymaganej, pełnej analizy i wykładni przepisów. Przeprowadzona przez prokuratora referenta subsumpcja prawna nie odpowiadała koniecznym wymogom jej poprawności. Biorąc pod uwagę pośpiech związany z przedstawieniem zarzutów podejrzanym, którymi były osoby stanowiące szefostwo Służby Kontrwywiadu Wojskowego, braki materiału dowodowego i wadliwą interpretację przepisów prawa stanowiących podstawę zarzutów, bezzasadne i nieuzasadnione zatrzymanie gen. bryg. rez. Piotra Pytla oraz niezasadne zastosowanie wobec niego środków zapobiegawczych, przesłuchania licznych świadków będących politykami opozycyjnymi wobec ówczesnej większości parlamentarnej sprawującej

władzę, podejmowanie czynności zmierzających do odebrania certyfikatu bezpieczeństwa gen. bryg. rez. Januszowi Noskowi, długi okres prowadzonego śledztwa z kilkumiesięcznymi okresami nieuzasadnionych przerw (zamknięcie śledztwa 2 luty 2021 r. - uchylenie postanowienia o zamknięciu śledztwa 23 sierpnia 2021 r., zamknięcie śledztwa 23 maja 2022 r. - uchylenie postanowienia o zamknięciu śledztwa 4 listopada 2022 r., zamknięcie śledztwa 23 października 2023 roku - umorzenie śledztwa 22 kwietnia 2024 r.) - **wskazują na okoliczność, iż śledztwo pod pozorem realizacji celów postępowania karnego, realizowało inne cele, niż te stawiane przed nim przez art. 297 k.p.k.**

Ówczesne kierownictwo Departamentu do Spraw Wojskowych Prokuratury Krajowej zdawało sobie sprawę i posiadało niezbędną wiedzę o brakach i mankamentach postępowania przygotowawczego, które mimo to akceptowało i aprobowało. Co więcej, recenzowało ono zaplanowane przesłuchania świadków będących politykami, a także inspirowało wadliwe decyzje procesowe prokuratora prowadzącego śledztwo wydając telefoniczne polecenia dokonania zatrzymania i doprowadzenia gen. bryg. rez. Piotra Pytla.

Śledztwo, mimo podstaw do jego zakończenia umorzeniem już w 2019 r., było zbędnie i kontrowersyjnie przedłużane. Wiedzę o nieprawidłowościach zaistniałych w śledztwie posiadał Minister Sprawiedliwości Prokurator Generalny Zbigniew Ziobro oraz I Zastępca Prokuratora Generalnego - Prokurator Krajowy Bogdan Świączkowski, którzy na bieżąco byli informowani o przeprowadzonych istotnych czynnościach procesowych. Przeprowadzona przez Ministra Sprawiedliwości Prokuratora Generalnego Zbigniewa Ziobro kontrola sprawy, skutkowałą poleceniem sprawowania osobistego nadzoru służbowego nad postępowaniem, przez Zastępcę Prokuratora Generalnego do Spraw Wojskowych.

Powyższe okoliczności wskazują, że w przedmiotowej sprawie dopuszczono się wielu rażących błędów stanowiących obrazę prawa i nie ustrzeżono się od naruszenia zasady niezależności prokuratora.

W przedmiocie działań prokuratorów inicjujących, prowadzących i nadzorujących powyższe postępowanie prowadzone jest obecnie śledztwo w WSW PK.

89) Wejście do Centrum Eksperckiego Kontrwywiadu NATO

W sprawie o sygn. akt **3041-1.Ds.45.2021** Prokuratury Okręgowej w Warszawie (poprzednia sygn. akt PO V Ds.123.2016) - postępowanie przygotowawcze zostało zarejestrowane w dniu 31 marca 2016 r. i dotyczyło dokonanej w dniach 18-19 grudnia 2015 r. kradzieży lub zniszczenia

różnych przedmiotów z pomieszczeń Centrum Eksperckiego Kontrwywiadu NATO mieszczącego się w Warszawie, na szkodę m.in. Krzysztofa Duszy i Piotra Pytla.

W dniu 26 października 2020 r. wydano postanowienie o umorzeniu wyodrębniając cztery czyny i przyjmując jako podstawę umorzenia odnośnie czynu I, III, IV - art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. (brak ustawowych znamion czynu zabronionego), zaś odnośnie czynu II - art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. (brak danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia czynu).

W wyniku złożonego środka odwoławczego przez jednego z pokrzywdzonych Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w dniu 17 września 2021 r. utrzymał zaskarżone postanowienie w mocy, za wyjątkiem rozstrzygnięcia z pkt IV. W tym przypadku sąd uchylił postanowienie o umorzeniu zobowiązując prokuratora do uzupełnienia postępowania. W odniesieniu do tego czynu sprawę zarejestrowano w Prokuraturze Okręgowej w Warszawie pod sygn. akt 3041-1.Ds.45.2021.

W dniu 16 lutego 2022 r. wydano postanowienie o umorzeniu postępowania na zasadzie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec stwierdzenia braku znamion czynu zabronionego. Postanowienie to zaskarżył pełnomocnik pokrzywdzonego i w dniu 28 lipca 2022 r. Zastępca Prokuratora Regionalnego w Warszawie wydał postanowienie o nieuwzględnieniu zażalenia.

Należy zauważyć, że niezasadnie nie uwzględniono złożonego zażalenia, bowiem nie wykonano wszystkich czynności zleconych przez sąd lub wykonano je w sposób niekompletny. Sąd wskazał, iż zasadnym jest przesłuchanie Antoniego Macierewicza, czynność wykonano, lecz przerwano w momencie, w którym świadek powołał się na tajemnicę państwową. Nie podjęto w sprawie prób uchylenia tej tajemnicy i kontynuowania czynności przesłuchania. Sąd wskazał także, że w toku postępowania należy rozstrzygnąć i wyjaśnić, czy w sprawie doszło do realizacji znamion czynu z art. 231 § 1 k.k., bowiem wszystkie osoby biorące udział w wejściu do Centrum były funkcjonariuszami publicznymi i w tym zakresie należało podjąć stosowne czynności oraz wydać decyzję procesową. Tego zaniechano podnosząc, iż w tym zakresie wskazania sądu nie są wiążące i nie było potrzeby podejmowania decyzji procesowej, zwłaszcza, że prokurator w treści uzasadnienia wskazał, iż jego zdaniem nie może być w tym postępowaniu mowy o realizacji znamion przestępstwa z art. 231 § 1 k.k. i w konsekwencji brak stosownej decyzji procesowej w tym przedmiocie. Takie postępowanie uznać należy za błędne. Decyzja w tym zakresie powinna być podjęta, a postępowanie powinno być kontynuowane. Na szczęblu Prokuratury Okręgowej w Warszawie projekty końcowych decyzji z sierpnia 2020 r. i z października 2020 r. były przekazywane do akceptacji Kierownika Działu Wydziału I Śledczego Prokuratury Okręgowej w Warszawie, który odręcznie nanosił poprawki, w trybie nieznanym ustawie.

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność rozpatrzenia zachowania prokuratorów pod kątem odpowiedzialności służbowej.

90) Postępowanie dotyczące byłego Szefa CBA Pawła Wojtunika

W sprawie o sygn. akt **PO I Ds 4.2017** (poprzednia sygn. akt PO I Ds 30.2016) Prokuratury Okręgowej w Gliwicach prowadzone było postępowanie przygotowawcze, dotyczące działania, w bliżej nieokreślonym dniu listopada 2013 r. na szkodę interesu publicznego polegającego na przekroczeniu uprawnień przez funkcjonariusza publicznego - szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego poprzez ujawnienie osobie nieuprawnionej - Ministrowi Spraw Zagranicznych informacji o planowanych czynnościach procesowych w ramach śledztwa nadzorowanego przez Prokuraturę Apelacyjną w Warszawie, o sygn. akt Ap. V Ds 71/11, to jest o czyn z art. 231 § 1 k.k.

W tej sprawie w dniu 27 grudnia 2016 r. zostało wydane postanowienie o umorzeniu postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. wobec stwierdzenia braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa.

W dniu 04 stycznia 2017 r. akta główne i podręczne śledztwa przekazane zostały Prokuratorowi Regionalnemu w Katowicach Tomaszowi Janeczkowi z powołaniem na rozmowę telefoniczną z tego samego dnia. Przeprowadzona analiza tego postępowania przez Zastępcę Prokuratora Regionalnego w Katowicach Adama Rocha, udokumentowana została notatką urzędową. W ramach oceny sposobu prowadzenia postępowania i zasadności podjętej decyzji merytorycznej - autor notatki wskazał, że zbieranie dowodów realizowane było w sposób skrajnie pobieżny, a postępowanie zakończyło się przedwcześnie. We wnioskach końcowych prok. Adam Roch wskazał na konieczność podjęcia umorzonego postępowania, zmianę referenta z uwagi na niską jakość wykonywanych czynności, rozważenie rozszerzenie przedmiotu postępowania. Sformułował także wniosek, że postępowanie winno być podjęte na podstawie przepisu art. 327 § 1 k.p.k., wobec jego przedwczesnego umorzenia oraz niewykorzystania dostępnych do przeprowadzenia dowodów. Kopia przedmiotowej notatki przekazana została, za pismem z 9 stycznia 2017 r. przez Prokuratora Regionalnego w Katowicach Prokuratorowi Krajowemu Bogdanowi Świączkowskiemu, przy czym we wskazanych aktach brak wcześniejszej korespondencji z Prokuraturą Krajową, gdzie żądano by przedstawienia stanowiska w sprawie. Pismem z 5 stycznia 2017 r. w nawiązaniu do rozmowy telefonicznej, kserokopie akt głównych i podręcznych śledztwa przekazano Dyrektorowi Departamentu do Spraw Przestępczości Gospodarczej Prokuratury Krajowej. Postępowanie zostało podjęte na nowo postanowieniem z 9 stycznia 2017 r., a jednocześnie wyznaczono nowego referenta tego postępowania. Zarządzeniem Zastępcy Prokuratora Regionalnego w Katowicach z 10 stycznia 2017 r. sprawę objęto zwierzchnim nadzorem służbowym.

Po przeprowadzeniu w części ponownie zleconych czynności procesowych, śledztwo ponownie umorzono w dniu 21 grudnia 2017 r. na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k., wobec braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa określonego w art. 231 § 1 k.k. i art. 266 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Badający decyzję uznał za zasadną z tym, że jego zdaniem podstawą umorzenia winien być art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. (brak znamion czynu zabronionego), w sprawie bowiem zgromadzono kompletny materiał dowodowy, który umożliwił jego ocenę i pozwalał na podjęcie ostatecznej decyzji merytorycznej.

91) Przyjęcia do służby w CBA

W sprawie o sygn. **PO I Ds.14.2019** Prokuratury Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie prowadzone było postępowanie w sprawie m.in. przekroczenia przez funkcjonariuszy CBA obowiązków służbowych podczas przyjmowania kandydatów do służby z pominięciem ustawowych procedur rekrutacyjnych oraz bez wymaganych kwalifikacji, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.

Powyższa sprawa została zakończona postanowieniem o odmowie wszczęcia śledztwa z dnia 28 marca 2019 r. wobec stwierdzenia, że czyny nie zawierają znamion czynów zabronionych tj. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

Analiza szczątkowych materiałów postępowania doprowadziła do wniosku o konieczności uznania rozstrzygnięcia o odmowie wszczęcia za przedwczesne, jako opartego tylko i wyłącznie na materiałach uzyskanych z CBA, co de facto uniemożliwiło poczynienie prawidłowych ustaleń przed dokonaniem ich oceny prawnokarnej, a tym samym koniecznym jest podjęcie na nowo przedmiotowego postępowania.

l) Postępowania dotyczące obywateli występujących w obronie praworządności

92) Sprawa nagrania z zatrzymania Igora Stachowiaka

W sprawie o sygn. akt **PR 1 Ds 385.2018** (poprzednia sygn. akt PR 1 Ds 1591.2016) Prokuratury Rejonowej Wrocław Stare Miasto we Wrocławiu, prowadzono postępowanie

przygotowawcze przeciwko Patrykowi H., podejrzanemu o to, że w dniu 15 maja 2016 r. we Wrocławiu użył przemocy w stosunku do interweniującego funkcjonariusza policji podczas wykonywania przez niego obowiązków służbowych w ten sposób, że popchnął go rękami w plecy, czym naruszył jego nietykalność cielesną, w celu zmuszenia go do zaniechania prawnej czynności służbowej, tj. o czyn z art. 222 § 1 k.k. i art. 224 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. Drugi czyn dotyczył innego funkcjonariusza Policji. Postępowanie związane było m.in. z nagrywaniem telefonem komórkowym zatrzymania Igora Stachowiaka.

W dniu 27 grudnia 2016 r. prokurator referent zatwierdził umorzenie policyjne dochodzenia na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. W dniu 21 grudnia 2017 r. Prokurator Regionalny we Wrocławiu skierował do Prokuratury Krajowej wnioski w trybie art. 328 § 1 k.p.k. o uchylenie prawomocnego postanowienia, o co zwróciła się do niego Prokuratura Okręgowa we Wrocławiu, badająca przedmiotowe postępowanie w związku z pismem Rzecznika Praw Obywatelskich. Problem w tym, że interwencja Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczyła zupełnie innych kwestii, a mianowicie tych związanych z zasadnością zatrzymania i stosowanych wobec niego środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania telefonu komórkowego, którym nagrywał interwencję policji. Wystarczyło w trybie art. 327 § 2 k.p.k. ustalić, że postępowanie przygotowawcze w tym zakresie było prowadzone w Prokuraturze Okręgowej w Poznaniu. Wniosek o podjęcie sprawy został uwzględniony przez Zastępcę Prokuratora Generalnego i postanowienie o umorzeniu z dnia 27 grudnia 2016 r. zostało uchylone w dniu 9 stycznia 2018 r.

W uzasadnieniu decyzji wskazano m.in. na konieczność przesłuchania trzech funkcjonariuszy policji, jak również pozyskanie zapisów z kamer monitoringu miejskiego z dnia 15 maja 2016 r. Prokurator referent w dniu 29 grudnia 2018 r. skierował akt oskarżenia do sądu, który wyrokiem z dnia 30 września 2019 r. uniewinnił oskarżonego wskazując, że zeznania dwóch funkcjonariuszy policji zostały pominięte jako niezawierające informacji istotnych dla rozstrzygnięcia. Sąd wziął również pod uwagę nagrania z interwencji zatrzymania Igora Stachowiaka i opinię biegłego informatyka wywołaną na etapie postępowania przygotowawczego, która nie była kwestionowana przez strony. Wynika z niej, że oskarżony nie utrudniał pracy policjantom, a jedynie rejestrował przebieg interwencji telefonem komórkowym. Od wyroku została złożona apelacja. Nie została ona uwzględniona przez sąd odwoławczy i w dniu 22 marca 2021 r. wyrok został utrzymany w mocy.

O ile decyzję z dnia 27 grudnia 2016 r. o umorzeniu dochodzenia można byłoby uznać za przedwczesną w kontekście pozyskania nagrań z interwencji, to po uzyskaniu wywołanej opinii biegłego informatyka, dotyczącej wskazanych nagrań, na których nie ujawniono umyślnego naruszenia nietykalności cielesnej funkcjonariusza lub stosowania wobec niego przemocy, **należało**

ponownie umorzyć postępowanie, a nie kierować akt oskarżenia do sądu. Sprawa pozostała w zainteresowaniu Prokuratury Regionalnej we Wrocławiu, która żądała informacji o stanie sprawy, jak również w dniu 22 lipca 2019 r. zwróciła się do Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu o przekazaniu wniosków co do kary.

93) Inwigilacja protestujących obywateli

Sprawa o sygn. akt **PO I Ds 192.2017** Prokuratury Okręgowej w Warszawie (poprzednia sygn. PR 1 Ds 854.2017 Prokuratury Rejonowej Warszawa-Śródmieście w Warszawie) prowadzona była na podstawie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa złożonego przez Sekretarza Generalnego Partii Nowoczesna Adama Szłapkę, które dotyczyło przekroczenia uprawnień przez funkcjonariuszy Policji poprzez nieuzasadnione wdrażanie czynności operacyjno-rozpoznawczych w stosunku do szeregu osób zrzeszonych w organizacji „Obywatele RP” i posła na Sejm, w szczególności poprzez poddanie tych osób stałej policyjnej obserwacji i informowania przełożonych o podjętych przez nie czynnościach codziennych. Wiedzę o powyższym pokrzywdzeni powzięli w związku z publikacją w dniu 27 lipca 2017 r. w Gazecie Wyborczej artykułu pt. „Policja inwigiluje Obywateli RP i posła na Sejm”. Kilka dni później, w tej samej sprawie do prokuratury zawiadomienie złożyli członkowie Fundacji Wolni Obywatele RP.

W dniu 28 lipca 2017 r. sprawa została zarejestrowana w Prokuraturze Rejonowej Warszawa - Śródmieście w Warszawie, a już w dniu 1 sierpnia 2017 r. w wyniku rozmowy telefonicznej została ona przedstawiona Z-cy Prokuratora - Okręgowego w Warszawie Jakubowi Romelczykowi. Zdecydował on o jej przekazaniu do prowadzenia Wydziałowi I Śledczemu, gdzie w dniu 4 sierpnia 2017 r. zarejestrowana została pod sygnaturą PO I Ds.192.2017. Zastępca Prokuratora Okręgowego w Warszawie Jakub Romelczyk skierował do Prokuratora Regionalnego w Warszawie wniosek o przekazanie sprawy do prowadzenia innej jednostce prokuratury powołując się na fakt, że postępowanie dotyczy czynów funkcjonariuszy policji, z którymi kierownictwo i prokuratorzy Prokuratury Okręgowej w Warszawie współpracują w ramach codziennych obowiązków służbowych. Prokurator Regionalny w Warszawie skierował do Prokuratury Krajowej wniosek o wyłączenie całego regionu warszawskiego od dalszego procedowania w tej sprawie. Pismem z dnia 28 listopada 2017 r. Z-ca Dyrektora Departamentu Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej Sebastian Chmielewski zwrócił akta Prokuratorowi Regionalnemu w Warszawie bez uwzględnienia wniosku o wyłączenie, argumentując swoją decyzję faktem zmian kadrowych przeprowadzonych w Komendzie Stołecznej Policji co jego zdaniem zdezaktualizowało przesłankę

mogącą uzasadniać wystąpienie szczególnie uzasadnionego przypadku, pozwalającego na odstąpienie od stosowania zasad ogólnych w przedmiocie właściwości miejscowej.

Równocześnie w piśmie tym przedstawiono ocenę sprawy wyraźnie formułując tezę, że “podjęte przez Policję w dniach 16-21 lipca 2017 r. działania znajdowały oparcie w obowiązujących przepisach (...) i były uzasadnione koniecznością zabezpieczenia licznych zgromadzeń publicznych zwołanych przez organizatorów będących osobami fizycznymi (...), a także zgromadzeń spontanicznych, które miały miejsce w tym samym czasie co odbywające się na terenie Warszawy imprezy masowe (...)”. W kolejnym akapicie pisma wskazano na brak podstaw do przyjęcia, że omawiane działania Policji były bezpodstawne lub niezgodne z obowiązującym porządkiem prawnym. W końcowej części pisma odniesiono się do wniosku dowodowego złożonego przez pokrzywdzonego posła w dniu 26 września 2017 r., wskazując, że zmierza on jedynie do przedłużenia postępowania, albowiem zawarta w nim argumentacja „nie uprawdopodobnia możliwości prowadzenia działań operacyjnych policji wobec wskazanych osób w innym czasie, niż objęty przedmiotowym postępowaniem, gdyż wszystkie podane w nim okoliczności faktycznie odnoszą się do okresu 16-21 lipca 2017 r.”.

Z dniem 4 grudnia 2017 r. nowym referentem sprawy został prokurator delegowany do Prokuratury Okręgowej w Warszawie. Tego samego dnia sporządził on projekt pisma informującego Zastępcę Prokuratora Regionalnego w Warszawie o tym, że trwa opracowywanie decyzji o odmowie wszczęcia śledztwa. Projekt takiego postanowienia ostatecznie przedstawił swoim przełożonym (Naczelnikowi Wydziału i Z-cy Prokuratora Okręgowego w Warszawie) w dniu 4 stycznia 2018 r. i z taką datą postępowanie zostało zakończone. Powyższe postanowienie w dniu 19 kwietnia 2018 r. zostało utrzymane w mocy przez sąd. W dniu 20 sierpnia 2019 r. Rzecznik Praw Obywatelskich, który od samego początku interesował się przedmiotową sprawą i monitorował jej tok, po zapoznaniu się z aktami sprawy skierował do Prokuratora Regionalnego w Warszawie pismo, formułując w nim szereg uwag.

W szczególności jego zdaniem, wbrew twierdzeniom Sądu i Prokuratury, w dokumentach załączonych do akt znajdują się informacje, o tym, że działania Policji wykraczały znacznie poza obszar zgromadzeń, dróg przemarszu i terenów bezpośrednio przyległych. Jako przykłady podał kilka fragmentów zapisów z dokumentacji policyjnej. Zdaniem Rzecznika sprawdzanie, co pokrzywdzony kupuje w sklepie znacznie oddalonym od miejsca zgromadzeń albo dokąd się udaje po opuszczeniu terenu zgromadzenia - mogło stanowić przekroczenie uprawnień, wynikających z ustawy o Policji. Rzecznik sugerował rozważenie przeprowadzenia ponownej analizy materiałów pod kątem czy przywołane przykładowo zapisy nie stanowiły uzasadnionego podejrzenia

popęnienia przestępstwa w rozumieniu art. 303 k.p.k., a w konsekwencji czy nie zachodzą przesłanki do wydania postanowienia o wszczęciu śledztwa.

W związku z podnoszonymi przez Rzecznika zastrzeżeniami, prokurator referent skierował do Komendanta Stołecznego Policji pismo z prośbą o wskazanie okoliczności w jakich powstały zakwestionowane przez Rzecznika komunikaty dotyczące obserwacji pokrzywdzonych poza terenem zgromadzeń, w tym w jakim miejscu, którzy funkcjonariusze i dlaczego wykonywali czynności, których wynikiem były owe komunikaty. Odpowiedź Komendanta miała bardzo ogólnikowy i lakoniczny charakter i w żadnej mierze nie zawierała odpowiedzi na sformułowane przez prokuratora konkretne pytania, ograniczając się do stwierdzenia, że działania policjantów biorących udział w przedmiotowym zabezpieczeniu skoncentrowane były na ochronę życia i zdrowia oraz mienia przed bezprawnym zachowaniem, a nie były ukierunkowane na polityków, przedstawicieli fundacji czy też innych stowarzyszeń. Pismo Rzecznika Praw Obywatelskich zostało potraktowane jako wniosek o podjęcie na nowo postępowania. Po prawie roku prokurator zajął stanowisko w przedmiocie wniosku Rzecznika Praw Obywatelskich, informując go, że nie znajduje podstaw do reasumpcji podjętej decyzji o odmowie wszczęcia śledztwa.

W świetle powołanych wyżej ustaleń badający decyzję prokuratora o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego ocenił negatywnie jako zapadłą przedwcześnie, bez wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy. Badający odnosi wrażenie, że została ona podjęta pod wpływem stanowiska i argumentów zawartych w piśmie Z-cy Dyrektora Departamentu Postępowania Przygotowawczego z dnia 28 listopada 2017 r. skoro w dniu przydzielenia sprawy nowemu referentowi, ten deklarował opracowanie postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa. Stosownie do sugestii zawartych w powołanym piśmie prok. Sebastiana Chmielewskiego, nowy referent sprawy oddalił też wnioski dowodowe złożone przez pokrzywdzonego posła, lakonicznie tę decyzję uzasadniając. Badający podziela pogląd zaprezentowany w stanowisku Rzecznika Praw Obywatelskich wskazujący przykłady zarejestrowanych wypowiedzi funkcjonariuszy policji pozostających w sprzeczności z przyjętą przez prokuratora tezą, że działania Policji ograniczały się jedynie do „terenu wystąpienia zdarzeń i bezpośrednio do niego przylegającego”.

Prokurator referent w napisanym z dużą swadą, obszernym uzasadnieniu postanowienia o odmowie wszczęcia przemilcza te fragmenty, powołane przez Rzecznika, które do przyjętej przez niego koncepcji nie pasują. Nie przesądzając ostatecznego rozstrzygnięcia, badający zauważa, że postępowanie w tej sprawie wymaga uzupełnienia. Wydaje się niezbędnym, po wszczęciu śledztwa przesłuchanie w charakterze świadków osób, które rozpoznały swój głos na zabezpieczonych nagraniach i ich przełożonych, na okoliczności związane z charakterem podejmowanych przez nie

działań, ich podstawy faktycznej i prawnej oraz celowości. W zależności od ich depozycji możliwym będzie dalsze ukierunkowanie postępowania.

94) Zatrzymanie obywateli udających się na protest przed TK

W sprawie o sygn. akt **4031-1.Ds.183.2024** (poprzednia sygnatura 4031-1.Ds.120.2022, PO I Ds 139.2021) Prokuratury Okręgowej w Warszawie, dotyczącej przekroczenia uprawnień oraz niedopełnienia obowiązków w dniu 30 października 2020 r. w Pruszkowie i okolicach, przy autostradzie A2, przez funkcjonariuszy publicznych z Komendy Powiatowej Policji w Pruszkowie, Komendy Powiatowej Policji w Piasecznie oraz Komendy Stołecznej Policji poprzez nieprawidłowe przeprowadzenie czynności zatrzymania obywateli, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.

Pierwotnie postępowanie zarejestrowane było w Prokuraturze Rejonowej w Pruszkowie pod sygn. PR 2 Ds 231.2021. Z uwagi na konieczność uniknięcia ewentualnego zarzutu braku bezstronności organów procesowych, ponieważ funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Pruszkowie na co dzień współpracują z prokuratorami Prokuratury Rejonowej w Pruszkowie, w trybie art. 116 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2016 r. - Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, przekazano materiały sprawy Prokuraturze Rejonowej Warszawa - Śródmieście w Warszawie, gdzie zostały zarejestrowane w dniu 7 czerwca 2021 r. pod sygn. PR 1 Ds 524.2021. Pismem z dnia 7 lipca 2021 roku „w nawiązaniu do uzgodnień” przesłano do Prokuratury Okręgowej w Warszawie akta główne i podręczne sprawy o sygn. PR 1 Ds 524.2021, a tam w dniu 8 lipca 2021 r. została zarejestrowana w I Wydziale Śledczym Prokuratury Okręgowej w Warszawie pod sygn. PO I Ds 139.2021.

Postanowieniem z dnia 8 grudnia 2021 r. prokurator referent odmówił wszczęcia śledztwa o czyn z art. 231 § 1 k.k. wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego, tj. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. Na powyższe rozstrzygnięcie zostało złożone zażalenie, które zostało uwzględnione przez sąd postanowieniem z dnia 24 maja 2022 r. Z uzasadnienia rozstrzygnięcia wynika, że nie wykonano szeregu czynności dowodowych przed wydaniem zaskarżonego postanowienia. Sprawa została ponownie zarejestrowana w Wydziale Śledczym Prokuratury Okręgowej w Warszawie, pod sygn. 3041-1.Ds.120.2022, przy okazji zmieniono referenta sprawy, który w dniu 26 lipca 2022 r. wydał postanowienie o wszczęciu śledztwa o czyn z art. 231 § 1 k.k. Po uzupełnieniu materiału dowodowego, postanowieniem z dnia 10 listopada 2023 r. umorzono śledztwo o czyn z art. 231 § 1 k.k. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. - wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego. Na powyższe postanowienie

złożono zażalenie, które rozpoznawała Prokuratura Regionalna w Warszawie. Postanowieniem z dnia 28 listopada 2023 r. powyższe rozstrzygnięcie zostało uchylone, a postępowanie zostało zarejestrowane za sygn. akt 3041-1.Ds.183.2024.

Aktualnie postępowanie jest w toku. Zdaniem badającego postępowanie kontynuowane w Prokuraturze Okręgowej w Warszawie nie zmierzało do wyjaśnienia okoliczności sprawy, a było próbą uniknięcia wydania postanowienia o wszczęciu śledztwa w sprawie, w której projekt przedmiotowej decyzji został sporządzony przez prokuratora referenta - niezwłocznie po wpisaniu sprawy do jej referatu, to jest w lipcu 2021 r. Po zaskarżeniu postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa, sąd uchylając powyższe rozstrzygnięcie, w uzasadnieniu wskazał, że decyzja prokuratora poprzedzona była wielomiesięcznym postępowaniem sprawdzającym, wielokrotnie przekraczającym termin z art. 307 § 1 k.p.k., zakres pozyskanych w jego trakcie materiałów w znacznym stopniu upodobił to postępowanie do śledztwa sensu stricto, a swoją szczegółowością i jakością niejedno śledztwo wręcz przewyższając. Sąd nakazał przeprowadzenie wielu czynności procesowych, których nie można dokonać bez wszczęcia śledztwa, dzięki czemu prokurator musiał wydać postanowienie o wszczęciu śledztwa w przedmiotowej sprawie.

W postępowaniu widoczne jest zaangażowanie ze strony przełożonych. W aktach podręcznych znajduje się niepodpisany i nieostemplowany „projekt” postanowienia o wszczęciu śledztwa, bez wskazania daty dziennej, a jedynie ze wskazaniem „lipca 2021 roku”, w którym znajduje się opis czynu, kwalifikacja z art. 231 § 1 k.k. oraz krótkie uzasadnienie. Ponadto w aktach znajduje się notatka urzędowa (bez oznaczenia datą sporządzenia), podpisana przez prokuratora referenta, przedłożona do zapoznania Naczelnikowi I Wydziału Śledczego PO w Warszawie, będąca analizą dotychczasowego materiału akt sprawy. Zawiera ona również stwierdzenie, że zachodzi konieczność kontynuowania czynności w trybie art. 307 k.p.k., celem przeprowadzenia m. in. uzupełniającego przesłuchania pokrzywdzonych.

Kolejne dwie notatki urzędowe z dnia 18 listopada 2021 r., sporządzone przez prokuratora referenta dotyczą polemiki z przełożonymi służbowymi co do zasadności kontynuowania czynności sprawdzających, a nie wszczęcia śledztwa (prok. referent argumentuje konieczność wszczęcia postępowania przygotowawczego).

W dniu 19 listopada 2021 r. zmieniono referenta sprawy. Negatywnie należy ocenić sytuację, w której przełożeni służbowi, to jest Naczelnik I Wydziału Śledczego oraz Zastępca Prokuratora Okręgowego w Warszawie uniemożliwiają prokuratorowi podjęcie swobodnej decyzji procesowej w przedmiocie wszczęcia bądź odmowy wszczęcia śledztwa, opartej na analizie materiału dowodowego, w szczególności treści zawiadomienia o przestępstwie. Włączony do akt sprawy

„projekt” postanowienia o wszczęciu śledztwa jest sygnałem wywierania nacisków na prokuratora w tym przedmiocie.

Potwierdzenie powyższej sytuacji znajduje się również w licznych notatkach urzędowych, sporządzonych przez prokuratora referenta. W jednej z nich z dnia 18 listopada 2021 r. prokurator referent zawarł stwierdzenie, że wykonanie wymienionych czynności nie jest możliwe bez wszczęcia postępowania przygotowawczego. Zapoznająca się z treścią notatki Zastępca Prokuratora Okręgowego nie podzieliła powyższego poglądu. W aktach znajduje się pismo z dnia 19 listopada 2021 r., przekazujące przedmiotową sprawę do referatu innego prokuratora. Analiza powyższych zdarzeń wskazuje jednoznacznie, że powodem zmiany referenta była odmowa kontynuacji czynności sprawdzających przez poprzedniego prokuratora. Znamienny jest również fakt, iż po upływie 2,5 tygodnia nowy referent wydał postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., stwierdzając, iż przedmiotowy czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego z art. 231 § 1 k.k.

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność rozpatrzenia zachowania prokuratorów pod kątem odpowiedzialności służbowej.

95) Złamanie ręki uczestniczki protestu

W sprawie o sygn. akt **PO I Ds 320.2020** Prokuratury Okręgowej w Warszawie prowadzone było postępowanie przygotowawcze zainicjowane analizą sporządzoną przez funkcjonariuszy KSP w związku z zamieszczonym na stronie internetowej “Twitter” strajk kobiet artykułem dotyczącym zdarzenia przy ul. Wilczej 9 w Warszawie, w trakcie którego podczas policyjnej interwencji jedna z uczestniczek tzw. demonstracji solidarnościowej doznała urazu ręki w postaci złamania spiralnego z odłamem pośrednim trzonu kości ramiennej lewej. Do prokuratury została przekazana przez KSP skarga na czynności policjantów z dnia 14 grudnia 2020 r. nadesłana przez pełnomocnika pokrzywdzonej. Do pisma dołączono zdjęcia z miejsca zdarzenia oraz dokumentację medyczną pokrzywdzonej.

W dniu 23 stycznia 2021 r. pełnomocnik pokrzywdzonej złożył pisemne zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przez funkcjonariuszy policji przestępstwa z art. 231 § 1 k.k.

W dniu 26 lutego 2021 r. prokurator będący na delegacji w Prokuraturze Okręgowej wszczął śledztwo w sprawie zaistniałego w dniu 9 grudnia 2020 r. w Warszawie przy ul. Wilczej niedopełnienia obowiązków i przekroczenia uprawnień przez funkcjonariuszy policji podczas interwencji podjętej wobec A. M., jednej z uczestniczek tzw. demonstracji solidarnościowej, w

wyniku której ww. doznała obrażeń ciała, czym działano na szkodę interesu prywatnego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.

Po przeprowadzeniu postępowania w dniu 3 listopada 2021 r. prokurator umorzył postępowanie o trzy czyny, wobec stwierdzenia braku ustawowych znamion czynu zabronionego. Na powyższe rozstrzygnięcie zażalenie złożyli pełnomocnicy pokrzywdzonej.

Postanowieniem z dnia 27 kwietnia 2022 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieście w Warszawie II Wydział Karny utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie. Powyższa decyzja w trakcie badania w ramach zespołu uznana została za przedwczesną. Niezbędnym jest w zakresie czynu I dokonanie ponownej analizy materiału dowodowego z ewentualnym jego uzupełnieniem pod kątem adekwatności użytej siły fizycznej do stanu zagrożenia, natomiast odnośnie czynu II zachodzi konieczność uzyskania stosownej opinii biegłych z zakresu medycyny sądowej celem zajęcia stanowiska, czy pokrzywdzona w okolicznościach sprawy mogła być narażona na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu w rozumieniu art. 162 k.k.

Aktualnie postępowanie zostało podjęte i jest kontynuowane.

96) Upublicznienie wizerunku protestujących

W sprawie o sygn. akt **PO I Ds 50.2017** Prokuratury Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie, prok. Paweł Blachowski pełniący funkcję kierownika tej jednostki, w dniu 24 marca 2017 r. wydał postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie przekroczenia uprawnień w dniu 5 stycznia 2017 r. w Warszawie przez funkcjonariuszy publicznych w osobach funkcjonariuszy Policji z Komendy Stołecznej Policji w Warszawie oraz prokuratora Prokuratury Okręgowej w Warszawie poprzez opublikowanie na stronie internetowej Komendy Stołecznej Policji w Warszawie pod adresem www.policja.waw.pl zdjęć przedstawiających wizerunki osób biorących udział w zgromadzeniach publicznych przed budynkiem Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie w dniach 16 i 17 grudnia 2016 r., stanowiącego działanie na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k., wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

Czynności sprawdzające przeprowadzone w sprawie nie można uznać za sprawne i prawidłowe, gdyż ograniczyły się jedynie do wydruku komunikatu ze strony KSP (w dniu 24 marca 2017 r. tj. w dniu wydania postanowienia) i sporządzenia z tej czynności notatki. Braki postępowania sprawdzającego znalazły odzwierciedlenie w uzasadnieniu postanowienia o odmowie wszczęcia

śledztwa, które oprócz krótkiego przytoczenia stanu faktycznego związanego ze złożonym zawiadomieniem i komunikatem na stronie internetowej Policji, ogranicza się *de facto* do cytowania przepisów normujących pracę Policji, wskazanych w k.p.k. celów postępowania przygotowawczego, orzecznictwa sądowego związanego z art. 231 § 1 k.k. oraz lakonicznych stwierdzeń np., że *cel publikacji wyłącza możliwość stwierdzenia, że publikacja stanowiła przekroczenie uprawnień*. Najbardziej zdumiewającym stwierdzeniem zawartym w uzasadnieniu tego postanowienia jest jednak zdanie, że *publikacja wizerunków nie godziła również w interesy osób, których wizerunki opublikowano, albowiem publikacja tych wizerunków zmierzała wyłącznie do ustalenia ich tożsamości i przeprowadzenia z ich udziałem czynności procesowych i nie wpływała negatywnie na jakiegokolwiek interesy tych osób chronione prawem*. Nie wiadomo skąd taka konstatacja u prokuratora referenta, bo na tym omawiany w uzasadnieniu postanowienia wątek „działania na szkodę interesu prywatnego” zaczyna się i kończy.

W tym miejscu nie można nie zauważyć dwóch, powiązanych ze sobą kwestii. Po pierwsze internetowy komunikat Policji zawierał sformułowanie *nieznane dotąd osoby naruszyły porządek prawny. Publikujemy wizerunki osób, które mogą mieć związek z tymi zdarzeniami*. W dalszej części komunikatu wskazane jest, że osoby mogące przyczynić się do ustalenia tożsamości mają zapewnioną całkowitą anonimowość. Komunikat takiej treści może być odebrany jako sugerujący, iż osoby ze zdjęć mogły naruszyć prawo, co w przypadku np. niespełnienia się tego warunku godzi w dobre imię danej osoby, a więc może dojść do naruszenia dóbr osobistych, zniesławienia itp. W tej sytuacji pozbawienie 21 osób statusu pokrzywdzonego, było nieuprawnione.

Decyzja była przedwczesna.

97) „Kordegarda”

W sprawie o sygn. akt **4314-4.Ds.259.2021** Prokuratury Rejonowej Warszawa Śródmieście-Północ w Warszawie prowadzone było postępowanie przygotowawcze w sprawie *wdarcia się w dniu 10 sierpnia 2021 roku w Warszawie, przy ul. Krakowskie Przedmieście 15/17 na dach Galerii Narodowego Centrum Kultury „Kordegarda”* przez pięć ustalonych osób, które za pomocą drabiny weszły na dach, gdzie rozwiesiły transparenty z hasłami: *Wolne media, Polska wolna od faszyzmu, Precz z nieprawdą, LGBT to ludzie nie ideologia* oraz rozpostarły flagę LGBT. Na miejsce przybyła Straż Pożarna z wysięgnikiem, po którym funkcjonariusze policji sprowadzili te osoby z dachu i je zatrzymali. Z zeznań interweniujących funkcjonariuszy policji i Straży Pożarnej wynikało, że osoby przebywające na dachu, nie zakłócały w żaden sposób podejmowanych działań przez

funkcjonariuszy, nie przemieszczały się po dachu, ani go nie uszkadzały. Do przedmiotowego postępowania zostało dołączone dochodzenie dotyczącego zdarzenia z udziałem tych samych osób w dniu 11 listopada 2021 r., które na elewacji budynku rozwiesiły banery z napisami o treści: *Kaczyński rękoma Glińskiego finansował faszystów Bąkiewicza oraz Dość faszyzmu chowanego pod płaszczem patriotyzmu*. W niniejszej sprawie, która charakteryzuje się nieskomplikowanym stanem faktycznym Prokurator Rejonowy Warszawa Śródmieście - Północ w Warszawie wskazywał na konieczność umorzenia postępowania. Prokuratura Okręgowa w Warszawie wskazywała natomiast na konieczność kontynuowania postępowania. Nie reagowano na przekazywane przez prokuratury rejonowe informacje, że w podobnych sprawach Sąd Rejonowy dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie oraz Sąd Okręgowy w Warszawie wydawały wyroki uniewinniające, z **uwagi na brak realizacji przy pozostawianiu na zewnątrz budynku (na dachu) przesłanki wdarcia się do budynku, albowiem dach nie stanowi wnętrza budynku**.

Ze znajdującego się w aktach podręcznych pisma z dnia 6 grudnia 2021 r. roku Zastępcy Prokuratora Okręgowego w Warszawie Agnieszki Bortkiewicz wynikało, że akta przedmiotowego dochodzenia były analizowane w tamtejszej prokuraturze, w wyniku czego sformułowano zastrzeżenia co do sposobu prowadzenia postępowania, a w szczególności w zakresie braku ustaleń i wszczęcia śledztwa o czyn z art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, braku zabezpieczenia monitoringu budynku oraz braku pełnych oględzin nagrania z kamery interweniującego funkcjonariusza.

Zastępca Prokuratora Okręgowego w Warszawie poleciła kontynuować postępowanie, konwalidować ujawnione braki dowodowe oraz objąć sprawę wzmożonym nadzorem wewnętrznym. Pismem z dnia 2 lutego 2022 r. Zastępca Prokuratora Rejonowego Warszawa Śródmieście - Północ w Warszawie poinformowała Prokuraturę Okręgową w Warszawie o fakcie połączenia dwóch spraw, jak również ponawiała wcześniejsze argumenty o potrzebie rozważenia umorzenia postępowania wobec braku znamion czynu zabronionego. Prokuratura Okręgowa w Warszawie w dalszym ciągu wskazywała na konieczność kontynuowania postępowania.

W konsekwencji wobec 5 osób wydano postanowienie o przedstawieniu zarzutów, przy czym z uwagi na niemożność ustalenia miejsca pobytu dwóch z nich, postępowanie zawieszono w dniu 28 października 2023 r. Aktualnie należy je niezwłocznie podjąć, bowiem wykonano czynności z udziałem dwóch podejrzanych i wydać końcową decyzję. Trudno pojąć, jak sprawa, która winna zakończyć się odmową wszczęcia dochodzenia z uwagi na brak znamion czynu zabronionego, do dnia dzisiejszego nie została zakończona.

W wyniku dokonanej analizy uznano, że zachodzi konieczność rozpatrzenia zachowania prokuratorów pod kątem odpowiedzialności służbowej.

98) Potrącenie samochodem dwóch protestujących kobiet przez funkcjonariusza ABW

W sprawie o sygn. akt **PO I Ds 261.2020** Prokuratury Okręgowej w Warszawie prowadzone było postępowanie dotyczące narażenia w dniu 26 października 2020 r. w Warszawie wielu osób będących uczestnikami demonstracji, w tym dwóch kobiet na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, poprzez najechanie na ww. osoby samochodem marki BMW o ustalonym numerze rejestracyjnym, tj. o czyn z art. 160 § 1 k.k. Początkowo postępowanie prowadzone było w Prokuraturze Rejonowej Warszawa Mokotów za sygn. akt PR 1 Ds 815.2020, gdzie w dniu 27 października 2020 r. wszczęto śledztwo z art. 160 § 1 k.k. W dniu 28 października 2020 r. wydano postanowienie o przedstawieniu zarzutu popełnienia czynu z art. 160 § 1 k.k. kierującemu pojazdem funkcjonariuszowi ABW, które nie zostało ogłoszone. Tego samego dnia sprawa została przejęta do Prokuratury Okręgowej w Warszawie, gdzie nowy prokurator referent uchylił postanowienie o przedstawieniu zarzutu. Funkcjonariusz ABW został przesłuchany w charakterze świadka.

Postanowieniem z dnia 20 maja 2021 r. umorzono śledztwo na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego. Badający uznał, że materiał dowodowy był niepełny, a wydane rozstrzygnięcie przedwczesne. Prokurator referent w uzasadnieniu decyzji wskazał, że kierowca samochodu nie wyczerpał swoim zachowaniem znamion przestępstw z art. 160 § 1 k.k. i art. 177 § 1 k.k. oraz przedstawił argumentację popierającą ten pogląd. Nadto podniósł, że w jego ocenie znamiona innych przestępstw stypizowanych w art. 173 § 1 k.k. lub 174 § 1 lub § 2 k.k. nie zostały zrealizowane. Takie stanowisko budzi poważne wątpliwości, zwłaszcza w świetle zaniechania powołania biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych. Uzyskanie tejże opinii jest niezbędne dla wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności zdarzenia. Pogląd badającego był zbieżny ze stanowiskiem Prokuratury Regionalnej w Warszawie.

Aktualnie sprawa jest podjęta i postępowanie jest kontynuowane.

99) Użycie środków przymusu wobec posłanki

Sprawa o sygn. akt **PO I Ds 6.2021** Prokuratury Okręgowej w Warszawie została zainicjowana zawiadomieniem złożonym przez posła na Sejm RP w dniu 23 listopada 2020 r. o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przekroczenia uprawnień przez nieumundurowanego

funkcjonariusza policji polegającego na nieuzasadnionym użyciu wobec niej gazu pieprzowego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.

Powyższe zawiadomienie początkowo wpłynęło do Prokuratury Rejonowej Warszawa Śródmieście w Warszawie, po czym zostało przekazane do Prokuratury Okręgowej w Warszawie.

W tej sprawie zostało wszczęte śledztwo w dniu 18 stycznia 2021 r. ze znacznym przekroczeniem terminu przewidzianego w art. 307 § 1 k.p.k. W dniu 12 lipca 2021 r. wydano postanowienie o umorzeniu śledztwa wobec niewykrycia sprawcy przestępstwa na podstawie art. 322 § 1 k.p.k. Na powyższe rozstrzygnięcie zostało złożone zażalenie, które postanowieniem z dnia 28 marca 2024 r. sąd uwzględnił i uchylił zaskarżoną decyzję prokuratora. W uzasadnieniu sąd wskazał, że w jego ocenie nie zgromadzono pełnego materiału dowodowego, który umożliwiłby kompletne, logiczne, jednoznaczne wypowiedzenie się, czy w sprawie faktycznie można z całą stanowczością powiedzieć o niewykryciu sprawcy przestępstwa. Sąd wskazał na konieczność wykonania dalszych czynności procesowych. Podniesiono, że świadkom okazywane były poddane obróbce materiały video z wizerunkiem sprawcy lub mało wyraźne zdjęcia, przedstawiające uczestników zdarzenia, podczas gdy na późniejszym etapie postępowania, w wywołanej opinii biegłego pojawiły się wyraźniejsze fotografie przedstawiające sprawcę zdarzenia, a w szczególności dobrze widoczne są charakterystyczne elementy jego ubioru (np. nakrycie głowy). Dlatego też zasadnym byłoby dokonanie selekcji najbardziej wyraźnych fotografii, czy też fragmentów nagrań video przedstawiających wizerunek sprawcy, ich przybliżenie i wykadrowanie, a następnie dokonanie ich ponownych okazani świadkom. Aktualnie prowadzone jest postępowanie i realizowane są czynności procesowe.

J) Postępowania z zawiadomień Najwyższej Izby Kontroli

Badaniu aktowemu poddano sprawy zainicjowane zawiadomieniami o podejrzeniu popełnienia przestępstw złożonymi do powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, które zakończyły się decyzjami o odmowie wszczęcia śledztwa lub umorzeniu postępowania.

Dotyczą one zachowania członków zarządów spółek akcyjnych tworzonych z udziałem Skarbu Państwa (ewentualnie członków Fundacji stworzonych przez te spółki) lub ich pełnomocników, które polegały na uniemożliwieniu lub udaremnieniu przeprowadzenia kontroli przez Najwyższą Izbę Kontroli poprzez odmowę udostępnienia kontrolerom żądanych dokumentów lub niewpuszczenia ich do siedziby podmiotu objętego kontrolą. Przedstawiciele podmiotów

objętych kontrolą mieli kwestionować prawną możliwość przeprowadzenia kontroli przez NIK w kierowanych przez nich spółkach prawa handlowego lub podmiotach zależnych. Z uzyskanych przez nich opinii prawnych wynikało, że NIK nie miał prawa ich kontrolować, z uwagi na to, że nie były państwowymi osobami prawnymi i nie korzystały z mienia Skarbu Państwa, w rozumieniu przepisów ustawy o NIK. Z drugiej strony NIK przedstawiała argumentację prawną, która wskazywała, że działalności ww. podmiotów może podlegać kontroli ze strony tej Izby, gdyż kapitał zakładowy Skarbu Państwa w takich podmiotach jest znaczny, a nadto w niektórych przypadkach Skarb Państwa poprzez właściwego ministra ma uprawnienia właścicielskie związane z obsadzaniem w tych spółkach stanowisk kierowniczych. Postępowania dotyczyły m.in. PKN Orlen S.A., Fundacja Orlen S.A., Polska Fundacja Narodowa, spółka Link 4 Towarzystwo Ubezpieczeń S.A., Fundacja Bank Gospodarstwa Krajowego, PGNiG S.A., Fundacja PGNiG SA, GPW Benchmark SA, Alior Bank.

100) Uniemożliwienie kontroli w Fundacji ORLEN

W sprawie o sygn. akt **3041-1.Ds.131.2022** Prokuratury Okręgowej w Warszawie prowadzonej z zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa złożonego przez NIK wynika, że w marcu 2022 r. upoważnieni kontrolerzy NIK nie zostali wpuszczeni do biura PKN Orlen S.A. i odmówiono przekazania im jakiegokolwiek dokumentacji. Do sprawy dołączono kolejne zawiadomienie z dnia 1 czerwca 2022 r. przekazane przez Prokuraturę Rejonową w Płocku, które dotyczyło nie udostępnienia kontrolerom NIK pomieszczeń Fundacji ORLEN, uniemożliwiając tym samym przeprowadzenie kontroli w tym podmiocie. Pełnomocnicy Spółki wskazali, że w ich ocenie taka kontrola jest niedopuszczalna z uwagi na brak umocowań prawnych w ustawie o NIK (odnośnie PKN Orlen S.A.), jak i wszczynania kontroli w podmiotach prawa prywatnego (Fundacja Orlen). W dniu 15 września 2022 r. prokurator referent wydał postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie o czyny z art. 98 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o NIK, na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

W uzasadnieniu postanowienia wskazał, że w niniejszej sprawie występuje rozbieżność pomiędzy NIK i przedstawicielami PKN Orlen S.A. co do interpretacji art. 2 ust. 3 pkt 4 ustawy o NIK, który stanowi, że podstawą do przeprowadzenia kontroli są „działania z udziałem państwa lub samorządu terytorialnego, korzystania z mienia państwowego lub samorządowego, w tym także ze środków przyznanych na podstawie umów międzynarodowych”. Zdaniem PKN Orlen S.A. NIK nie może kontrolować spółek kapitałowych sektora prywatnego, w którym Skarb Państwa ma jedynie

udziały, a nie jest państwową osobą prawną w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym. Odmienne stanowisko przedstawił NIK, w którym wskazał, że Skarb Państwa posiada około 32% akcji (bezpośrednio i za pośrednictwem PERN S.A., w której to spółce Skarb Państwa posiada 100% udziałów), co uzasadnia twierdzenie, że PKN Orlen S.A. działał z udziałem Skarbu Państwa. Nie bez znaczenia pozostawał - zdaniem NIK - wpływ Ministra Aktywów Państwowych, który w statucie spółki posiada specjalnie przyznane uprawnienie właścicielskie mogące wpływać na politykę spółki. NIK stał na stanowisku, że kompleksowe podejście do uwarunkowań właścicielskich i ustrojowych PKN Orlen S.A. pozwala na stwierdzenie, że spółka ta działa z udziałem Skarbu Państwa.

Prokurator referent uznał, że prawidłowa wykładnia art. 2 ust. 2 pkt ustawy o NIK prowadzi do wniosku, że posiadanie udziałów albo akcji w kapitale zakładowym spółki kapitałowej może oznaczać „działanie z udziałem państwa” w rozumieniu tego przepisu tylko wtedy, gdy wkład wniesiony do tej spółki przez państwo sprowadza się do korzystania z własności prawa państwa. Taką sytuacją, zdaniem prokuratora referenta nie jest przypadek wniesienia wkładu pieniężnego, skoro własność pieniędzy wnoszonych jako wkład przechodzi na spółkę. W odniesieniu do fundacji utworzonej przez PKN Orlen S.A. prokurator referent stanął na stanowisku, że kontrola NIK w zakresie w jakim została wszczęta nie była dopuszczalna ze względu na brak wykorzystywania środków państwowych lub komunalnych. Zdaniem autora postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania Fundacja Orlen nie prowadziła działalności gospodarczej, ani też nie otrzymywała od państwa czy jednostek samorządu terytorialnego żadnego wsparcia finansowego w postaci dotacji, subwencji, czy innej jego formy, które pozwalałyby na stwierdzenie, że w swojej działalności wykorzystywały mienie państwowe lub samorządowe.

Badający decyzję uznał za przedwczesną. Uznał za niezbędne wszczęcie śledztwa i przeprowadzenie postępowania dowodowego, w tym przesłuchanie świadków co umożliwi prawidłowe ustalenie stanu faktycznego i jego ocenę prawnokarną, zwłaszcza jej strony podmiotowej. W niniejszej sprawie wszczęto śledztwo za sygn. akt 3041-1.Ds.136.2024 i aktualnie wykonywane są czynności procesowe.

101) Utrudnianie kontroli w KPRM

W sprawie o sygn. akt **3041-1.Ds.80.2022** Prokuratury Okręgowej w Warszawie prowadzone było postępowanie na podstawie zawiadomienia NIK z dnia 20 kwietnia 2022 r. z którego wynikało, że w związku z kontrolą działalności ElectroMobility Poland S.A. oraz wydatkowaniem środków

finansowych na projekt samochodu elektrycznego Izera w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów doszło do zdarzenia polegającego na tym, że ówczesna Naczelnik Wydziału Zarządzania Majątkiem w Biurze Dyrektora Generalnego Kancelarii Prezesa Rady Ministrów wydała podległemu pracownikowi polecenie przeprowadzenia czynności porządkowo - malarskich w pokoju, który został przekazany do dyspozycji kontrolera NIK, co skutkowało przystąpieniem przez pracownika do opróżnienia pomieszczenia oraz zabrania i zniszczenia znajdującej się w nim m.in. oryginalnej dokumentacji przekazanej kontrolerowi przez właściwą komórkę KPRM.

Podczas postępowania sprawdzającego uzyskano odpowiedź z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów wraz z materiałami z kontroli wewnętrznej w sprawie tego zdarzenia. W dniu 19 lipca 2022 r. odmówiono wszczęcia śledztwa w sprawie niedopełnienia obowiązków w okresie 30 - 31 marca 2022 r. w Warszawie poprzez niedochowanie należytej staranności przez funkcjonariuszy Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ustaleniu przeznaczenia oryginałów dokumentów przekazanych kontrolerowi NIK w związku z trwającą kontrolą dotyczącą działalności ElectroMobility Poland S.A. oraz wydatkowaniem środków finansowych na projekt samochodu elektrycznego Izera i w konsekwencji zniszczenia ww. dokumentów, którymi funkcjonariusze Kancelarii nie mieli prawa wyłącznie rozporządzać, czym działano na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. w zb. z art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., na zasadzie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego. W wydanej decyzji prokurator referent oparł się na ustaleniach wewnętrznego postępowania kontrolnego przeprowadzonego w KPRM przyjmując, że do niniejszego zdarzenia doszło przez nieuwagę i pomyłkę.

W tym stanie rzeczy prokurator referent uznał, że w niniejszej sprawie nie doszło do wyczerpania znamion czynu zabronionego przez funkcjonariuszy publicznych. Na postanowienie zostało złożone zażalenie przez NIK, które nie zostało uwzględnione przez sąd. Zdaniem badającego powyższą decyzję należy uznać za przedwczesną. Prokurator referent odstąpił od poczynienia jakichkolwiek dodatkowych ustaleń w niniejszej sprawie. Nie przesłuchano kontrolerów NIK na okoliczności sposobu zabezpieczenia dokumentów, ich niezbędności dla prawidłowego przebiegu kontroli, nie ustalono, kto miał dostęp do klucza szafki z dokumentami, czy utrata tych dokumentów utrudniła ustalenia kontrolne NIK i czy było możliwe ich odtworzenie. Nadto nie ustalono, dlaczego wydano klucze do pokoju, skoro kontroler NIK w dalszym ciągu dysponował tzw. kartą wstępu.

W sprawie wszczęto śledztwo za sygn. akt 3041-1.Ds.134. 2024 i aktualnie wykonywane są czynności procesowe.

102) Umowa zakupu respiratorów

W sprawie o sygn. akt **3041-3.Ds.85.2022** Prokuratury Okręgowej w Warszawie prowadzonej w kierunku art. 231 § 1 k.k., a dotyczącej niedopełnienia obowiązków przez funkcjonariuszy publicznych Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w związku z zawarciem w dniu 16 kwietnia 2020 r. umowy z KGHM Polska Miedź S.A. z siedzibą w Lubinie, przedmiotem której był zakup 285 respiratorów w cenie jednostkowej od 158.953,09 zł do 159.505,92 zł, w sytuacji, gdy produkty o tych samych parametrach tego samego producenta były dostępne na rynku w cenie ok. 65.000 zł, w wyniku czego Skarb Państwa poniósł szkodę w wysokości ok. 27 mln zł.

Postępowanie sprawdzające było prowadzone od dnia 11 kwietnia 2022 r. do 18 lipca 2023 r., a więc przez okres ponad 1 roku. Tego dnia zostało wydane postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa. Na powyższe rozstrzygnięcie zostało złożone zażalenie, które dotychczas nie zostało rozpoznane. NIK złożył zażalenie na bezczynność Prokuratury Okręgowej w Warszawie w związku z brakiem powiadomienia o wszczęciu lub odmowie wszczęcia sprawy, które zostało uznane przez Prokuraturę Regionalną w Warszawie za zasadne.

Badający uznał, że decyzja w niniejszej sprawie była przedwczesna. Niezbędnym jest podjęcie tego postępowania i ewentualne jego dołączenie do sprawy o sygn. akt 3041-3.Ds.86.2024 Prokuratury Okręgowej w Warszawie, które to śledztwa pozostają w związku podmiotowo-przedmiotowym.

Sprawa została podjęta na nr 3041-3.Ds.127.2024, dołączona do ww. postępowania i przekazana do sprawy prowadzonej w Prokuraturze Regionalnej w Łodzi.

103) Niedopełnienie obowiązków przez prezesa NFZ

W sprawie o sygn. akt **3041-1.Ds.97.2024** Prokuratury Okręgowej w Warszawie (poprzednie sygn. akt 4314-6.Ds.2043.2023 i 4314-1.Ds.386.2024) prowadzone było postępowanie na podstawie zawiadomienia NIK, dotyczące niedopełnienia obowiązków przez Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w Warszawie w latach 2020 – 2021 poprzez niepodjęcie odpowiednich i adekwatnych działań w celu realizacji polecenia Ministra Zdrowia z dnia 4 września 2020 r. w sprawie dodatkowych świadczeń pieniężnych, na podstawie którego przekazał uprawnionym podmiotom leczniczym łączną kwotę 8.795.566.757,27 zł.

W okresie od dnia 18 sierpnia 2023 r. do dnia 10 kwietnia 2024 r., a więc przez prawie 9 miesięcy prowadzone było postępowanie sprawdzające w Prokuraturze Rejonowej Warszawa - Mokotów za sygn. akt 4311-7.Ds.1316.2023.

W dniu 11 kwietnia 2024 r. sprawa została przejęta do Prokuratury Okręgowej w Warszawie z uwagi zakres przedmiotowy postępowania, konieczność realizacji czynności procesowych charakteryzujących się wysokim stopniem zawłości. Po wszczęciu śledztwa w niniejszej sprawie zostało ono przekazane do Prokuratury Okręgowej w Olsztynie z uwagi na zachodzącą łączność podmiotowo - przedmiotową.

104) Udaremnienie kontroli w Fundacji Energa

W sprawie o sygn. akt **4050-1.Ds.170.2023** (poprzednie sygn. akt: 4050-1.Ds.201.2022, 4050-1.Ds.131.2022) Prokuratury Rejonowej Gdańsk-Oliwa w Gdańsku prowadzonej w kierunku art. 98 ustawy o NIK, dotyczącej udaremnienia przeprowadzenia przez pracowników NIK postępowania kontrolnego w Fundacji Energa SA w Gdańsku. Podczas prowadzonego postępowania sprawdzającego uzyskano jej stanowisko, z którego wynikało m.in., że wprowadzone do PKN ORLEN środki pochodzące od państwa czy samorządu – z chwilą ich wprowadzenia do majątku spółki przechodzą na jej własność, przestają być środkami lub majątkiem odpowiednio państwa lub samorządu terytorialnego (innego podmiotu wnoszącego wkład), przestają być identyfikowalne. W dniu 11 sierpnia 2022 r. wydano postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

Powyższe rozstrzygnięcie zostało poddane kontroli instancyjnej w związku z zażaleniem NIK. Postanowieniem z dnia 12 grudnia 2022 r. Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku uchylił zaskarżone rozstrzygnięcie. W uzasadnieniu postanowienia sąd wskazał, że za uprawnione uznać należy stanowisko, iż Fundacja Energa w Gdańsku podlega kontroli NIK, albowiem jest jednostką organizacyjną działającą na zasadach przypisanych organizacjom pozarządowym, prowadzi własną rachunkowość, a jej cele, zadania, zasady funkcjonowania określa statut. Z jego treści wynika zaś w sposób niebudzący wątpliwości, że jedynym fundatorem jest ENERGA S.A. w Gdańsku, która w całości przekazała środki na fundusz założycielski. Nadto Fundacja Energa w Gdańsku może prowadzić działalność gospodarczą w kraju i za granicą wyłącznie w zakresie służącym realizacji celów statutowych, czyli działalności społecznie użytecznej w sferze działań publicznych. Stanowisko sądu odwoławczego uznano za słuszne, zaś wydane postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia za przedwczesne.

W dniu 11 stycznia 2023 r. zostało wszczęte dochodzenie, które następnie w dniu 27 marca 2023 r. umorzono przywołując podobną argumentację jak w uprzednio wydanym postanowieniu o odmowie wszczęcia dochodzenia. Postanowienie zostało ponownie zaskarżone przez NIK. Postanowieniem z dnia 19 marca 2023 r. sąd uwzględnił zażalenie i przekazał sprawę prokuratorowi do ponownego rozpoznania. Z uzasadnienia decyzji sądu wynika, że art. 7 Konstytucji wskazuje, iż organy władzy publicznej działają tylko na podstawie i w granicach prawa, co implikuje, że kompetencji organu nie można domniemywać. Ponadto sąd stwierdził, że sytuacja, w której każdy kontrolowany mógłby bezkarnie odmawiać poddania się kontroli, przedstawiając odmienną wykładnię przepisów dotyczących podmiotowego zakresu kontroli, mógłby doprowadzić do chaosu prawnego i uczynić uprawnienia kontrolne państwa jedynie iluzorycznymi. W konkluzji sąd wskazał, że postanowienie o umorzeniu dochodzenia wydano przedwcześnie, bez przeprowadzenia postępowania dowodowego wystarczającego do właściwego rozpoznania sprawy. Stanowisko sądu odwoławczego należy uznać za słuszne, zaś wydane postanowienie o umorzeniu za przedwczesne. Postępowanie przygotowawcze pozostaje w toku.

105) Udaremnienie kontroli w Energa S.A.

W sprawie o sygn. akt **4050-1.Ds.64.2024** Prokuratury Rejonowej Gdańsk-Oliwa w Gdańsku prowadzone było postępowanie przygotowawcze na podstawie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa złożonego przez NIK, z którego wynikało, że w okresie od 24 listopada 2022 r. do 3 stycznia 2023 r. utrudniono przeprowadzenie dalszych czynności służbowych kontrolerom NIK w ENERGA S.A. w Gdańsku. NIK wskazał, że spółka jako podmiot finansowany przez państwo, wykorzystujący majątek i środki państwowe podlega kontroli NIK, bowiem jest podmiotem zależnym od PKN ORLEN S.A. posiadającym 91% akcji ENERGA S.A. i kontrolowanym przez Skarb Państwa.

W dniu 4 kwietnia 2023 r. wydano postanowienie o wszczęciu dochodzenia z art. 98 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o NIK. Do tego postępowania zostało dołączone kolejne zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, które wskazywało na udaremnienie przeprowadzenia czynności kontrolnych w ENERGA OPERATOR S.A. w Gdańsku.

Po przeprowadzeniu postępowania przygotowawczego w dniu 6 listopada 2023 r. wydano postanowienie o umorzeniu dochodzenia przyjmując jako podstawę art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego. W uzasadnieniu postanowienia wskazano, że podczas prowadzonego dochodzenia nie udało się rozstrzygnąć wątpliwości co do

zakresu kompetencji NIK. Zdaniem prokuratora referenta brak było podstaw do przyjęcia, że prezesi zarządu dwóch spółek chcieli popełnić czyn zabroniony lub godzili się na jego popełnienie, a więc, że umyślnie dopuścili się czynu zabronionego z art. 98 ustawy o NIK.

Na powyższe rozstrzygnięcie zostało złożone zażalenie, które zostało uwzględnione przez sąd. W uzasadnieniu sąd wskazał, że nie wszystkie kwestie zostały należycie wyjaśnione, nie wyczerpano inicjatywy dowodowej. Stanowisko sądu uznano za zasadne, zaś wydane postanowienie o umorzeniu dochodzenia za przedwczesne. Podkreślenia wymaga, że kontrola ENERGA S.A. została finalnie formalnie wszczęta, zatem kierownik kontrolowanej jednostki zaakceptował ten fakt, czego powodem mogła być okoliczność, że była to kolejna kontrola w ENERGA S.A. Znane były już przesłanki działań NIK, jak i uzasadnienie prawne kompetencji do ich podjęcia.

Po wykonaniu czynności procesowych niezbędnym będzie dokonanie oceny istnienia znamion z art. 98 ustawy o NIK w zakresie ustalenia, czy doszło do utrudnienia lub uniemożliwienia kontroli i tym samym naruszenia dobra prawnego jakim jest niezakłócone funkcjonowanie organu kontroli państwowej.

K) Postępowania dotyczące działań byłego Prokuratora Regionalnego w Lublinie

Ustalenia wynikające z audytu spraw wskazują na zaistnienie nieprawidłowości w zakresie obiegu dokumentów pomiędzy Prokuraturą Regionalną w Lublinie a podległymi jednostkami organizacyjnymi, polegających w głównej mierze na długotrwałym okresie pozostawania ich w dyspozycji byłego kierownika tej jednostki. Stwierdzono bowiem szereg przypadków, gdy akta główne i podręczne niezakończonych spraw, na polecenie byłego Prokuratora Regionalnego w Lublinie były przekazywane do tej jednostki, po czym pozostawały w jego dyspozycji przez bardzo długi czas (wynoszący nawet niekiedy dwa lata), co miało nie tylko negatywny wpływ na bieg postępowań doprowadzając do ich nieuzasadnionej przewlekłości, lecz również w istotny sposób naruszało gwarancje procesowe występujących w nich stron oraz innych uczestników postępowania. Podobne uchybienia ujawniono w sprawach pozostających w jego referacie rejestrowanych w repertorium „Ds”, które w okresie poprzedzającym odwołanie w/wym. z funkcji Prokuratora Regionalnego w Lublinie zostały na mocy jego decyzji przydzielone do referatu innym prokuratorom lub przekazane do podległych jednostek organizacyjnych. Powyższe uwagi krytyczne odnoszą się do sposobu procedowania w 27 sprawach.

Okresy beczynności

106) 3025-1.Ds.5.2024 - Prokuratura Okręgowa w Zamościu

W sprawie o sygn. **3025-1.Ds.5.2024** Prokuratury Okręgowej w Zamościu dotyczącej doprowadzenia Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Lublinie do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 550.621,04 zł poprzez m.in. przerobienie wniosków o zakup asortymentu na rzecz ww. szpitala i dopisanie w nich nowych pozycji, to jest o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i inne wystąpił okres beczynności wynoszący 1 rok, 9 miesięcy i 25 dni. W dniu 15 marca 2022 r. na polecenie byłego Prokuratora Regionalnego w Lublinie akta przedmiotowej sprawy zostały przekazane do Prokuratury Regionalnej w Lublinie, gdzie pozostawały aż do dnia 10 stycznia 2024 r. W aktach sprawy ujawniono niepodpisane, opatrzone datą 17 czerwca 2022 r. i sporządzone przez ww. postanowienie o przedłużeniu przedmiotowego postępowania na kolejny roczny okres, mimo braku stosownego wniosku Prokuratora Okręgowego w Lublinie w tym zakresie. Po tej decyzji akta sprawy nie zostały jednak zwrócone do jednostki nadzorującej wówczas śledztwo, to jest Prokuratury Okręgowej w Lublinie. Następnie po upływie rocznej beczynności w dniu 10 stycznia 2024 r. akta sprawy zostały przekazane do Prokuratury Okręgowej w Zamościu z pominięciem zasad właściwości, celem kontynuowania śledztwa.

107) 3025-1.Ds.30.2021 Prokuratury Okręgowej w Zamościu

W sprawie o sygn. akt **3025-1.Ds.30.2021** Prokuratury Okręgowej w Zamościu, prowadzonej o czyn z art. 231 § 1 k.k. w zb. z art. 239 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. polegający na niedopełnieniu obowiązków służbowych lub przekroczeniu uprawnień przez ustalonego funkcjonariusza publicznego w związku z podjęciem przez niego decyzji o uchyleniu tymczasowego aresztowania wobec b. prokuratora co było skutkiem uznania za skuteczne orzeczeń TSUE, ETPCz i Sądu Najwyższego odnoszących się do statusu Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego stwierdzono, że akta przedmiotowej sprawy wpłynęły do Prokuratury Regionalnej w Lublinie w dniu 26 kwietnia 2023 r. z kolejnym wnioskiem o przedłużenie okresu śledztwa powyżej roku, którego czas trwania upływał z dniem 17 maja 2023 r. Stosowne postanowienie o przedłużeniu śledztwa były Prokurator

Regionalny w Lublinie wydał ze zwłoką wynoszącą 12 miesięcy w dniu 1 czerwca 2023 r., a akta sprawy zwrócono dopiero w dniu 18 grudnia 2023 r. (po upływie 7 miesięcy i 22 dni).

108) 3025-1.Ds.154.2023 Prokuratury Okręgowej w Zamościu

W sprawie o sygn. akt **3025-1.Ds.154.2023** Prokuratury Okręgowej w Zamościu stwierdzono prawie roczny okres bezczynności, który nastąpił na etapie, gdy sprawa była zarejestrowana w Prokuraturze Regionalnej w Lublinie i pozostawała w referacie byłego Prokuratora Regionalnego w Lublinie. Akta przedmiotowego postępowania zostały przekazane do Prokuratury Okręgowej w Zamościu w dniu 19 grudnia 2023 r.

109) PO I Ds 200.2019 Prokuratury Okręgowej w Zamościu

W sprawie o sygn. akt **PO I Ds 200.2019** Prokuratury Okręgowej w Zamościu (poprzednio RP III Ds 8.2018 Prokuratury Regionalnej w Lublinie) w okresie od 31 grudnia 2018 r. do 31 grudnia 2019 r., gdy sprawa pozostawała w referacie byłego Prokuratora Regionalnego nie wykonano żadnych czynności dowodowych.

110) 2005-2.Ds.17.2022 Prokuratury Regionalnej w Lublinie

W sprawie o sygn. akt **2005-2.Ds.17.2022** Prokuratury Regionalnej w Lublinie prowadzonej o czyn z art. 258 § 1 k.k., art. 299 § 1 k.k. w zw. z art. 299 § 2 i 5 k.k. i inne, zarejestrowanej przez byłego Prokuratora Regionalnego w Lublinie i przydzielonej do jego referatu w dniu 18 sierpnia 2022 r. przez okres od daty wpływu materiałów do Prokuratury, tj. od dnia 3 czerwca 2022 r. do dnia 12 czerwca 2023 r., tj. przez ponad rok, kiedy to nastąpiła zmiana referenta sprawy, nie były wykonywane żadne czynności procesowe.

111) PO IV Ds 12.2020 Prokuratury Okręgowej w Siedlcach

W sprawie o sygn. akt **PO IV Ds. 12.2020** (poprzednio PR Ds 1896.2018 Prokuratury Rejonowej w Tomaszowie Lubelskim, PR 1 Ds 23 66.2018, PR 1 Ds 279.2020 Prokuratury Rejonowej w Siedlcach) Prokuratury Okręgowej w Siedlcach - powodem długotrwałości

postępowania było nie tylko przetrzymywanie akt głównych przez byłego Prokuratora Regionalnego w Lublinie (m.in. w okresie od dnia 20 maja 2022 r. do dnia 23 grudnia 2022 r.), ale również podejmowanie przez niego decyzji o zmianie jednostki prowadzącej śledztwo oraz wydawanie ustnych poleceń, w tym nakazujących odwołanie ogłoszenia sporządzonego postanowienia o przedstawieniu zarzutów na etapie zawisłości sprawy w Prokuraturze Rejonowej w Siedlcach.

112) 3020-1 Ds.32.2023 Prokuratury Okręgowej w Lublinie

W sprawie o sygn. akt **3020-1.Ds.32.2023** Prokuratury Okręgowej w Lublinie w dniu 20 września 2023 r. wydano postanowienie o wszczęciu śledztwa. Nastąpiło to po kilku miesiącach od przekazania materiałów. Następnie były Prokurator Okręgowy w Lublinie nie wykonał żadnej czynności procesowej w sprawie, jak również nie wystąpił do prokuratora bezpośrednio przełożonego z wnioskiem o przedłużenie okresu postępowania.

W dalszej kolejności akta sprawy przekazano do Prokuratury Regionalnej w Lublinie z wnioskiem o rozważenie przejścia postępowania do prowadzenia na szczeblu tej jednostki. W dniu 15 stycznia 2024 r. były Prokurator Regionalny w Lublinie przekazał akta przedmiotowego postępowania do Prokuratury Okręgowej w Radomiu, na podstawie § 116 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2016 roku - Regulaminu wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz.U.2023.1115 t.j. z dnia 2023.06.15 z późn. zm.) celem kontynuowania postępowania.

113) RP II Ds 11.2019 Prokuratury Regionalnej w Lublinie

W sprawie o sygn. akt **RP II Ds 11.2019** Prokuratury Regionalnej w Lublinie prowadzonej przeciwko P.D. i innym oskarżonym o czyny z art. 271 § 3 k.k. i inne w dniu 27 sierpnia 2019 r. podczas przeszukania zabezpieczono telefon komórkowy i komputer od P.D. Na postanowienie o żądaniu wydania rzeczy i przeszukaniu zostało złożone zażalenie, któremu były Prokurator Regionalny w Lublinie nie nadał biegu przez okres ponad 4 lat.

W dniu 29 grudnia 2023 r. wydał natomiast postanowienie o uwzględnieniu zażalenia i nakazał niezwłoczne zwrócenie osobie uprawnionej zatrzymanych rzeczy. Wskazać należy, że w tej sprawie śledztwo zamknięto w dniu 1 czerwca 2021 r., a akt oskarżenia skierowano do sądu w dniu 29 grudnia 2023 r.

114) RP I Ds 14.2018 Prokuratury Regionalnej w Lublinie

W sprawie o sygn. akt **RP I Ds.14.2018** Prokuratury Regionalnej w Lublinie były Prokurator Regionalny w Lublinie nie nadał biegu dwóm zażaleniom z dnia 14 grudnia 2021 r. na postanowienia o przeszukaniu i żądaniu wydania rzeczy. Czynność została wykonana w dniu 2 lutego 2024 r. Orzekający w tej sprawie Sąd postanowił powiadomić powyższym fakcie Prokuratora Krajowego w trybie art. 19 k.p.k.

115) 2005-4.Ds.3.2024 Prokuratury Regionalnej w Lublinie

W sprawie o sygn. akt **2005-4.Ds.3.2024** Prokuratury Regionalnej w Lublinie w dniu 28 lutego 2022 r. wpłynęły akta postępowania prowadzonego w trybie art. 308 k.p.k. wraz z wnioskiem o zatwierdzeniu postanowienia o umorzeniu śledztwa przed wszczęciem o czyn z art. 264 § 3 k.k. i inne. Po dwóch latach, bo dniu 24 stycznia 2024 r. były Prokurator Regionalny w Lublinie zarządził rejestrację sprawy w rejestrze „4 Ds”, przydzielił ją do swojego referatu i tego samego dnia zatwierdził postanowienie o umorzeniu śledztwa z dnia 28 lutego 2022 r.

Powstrzymywanie podejmowania decyzji procesowych

Kolejną grupę wśród badanych spraw stanowiły postępowania, w których na żądanie byłego Prokuratora Regionalnego w Lublinie przesyłano z podległych jednostek organizacyjnych prokuratury projekty końcowych decyzji merytorycznych wraz z aktami głównymi spraw, po czym mimo wielokrotnych monitów nie uzyskiwano stanowiska sprawującego zwierzchni nadzór służbowy prokuratora co do zasadności planowanego sposobu zakończenia sprawy.

116) PO I Ds 186.2018 Prokuratury Okręgowej w Lublinie

W sprawie o sygn. akt **PO I Ds 186.2018** Prokuratury Okręgowej w Lublinie akta główne sprawy wraz z projektem postanowienia o umorzeniu śledztwa były przetrzymywane przez byłego Prokuratora Regionalnego w Lublinie w okresie od dnia 18 października 2021 r. do dnia 8 grudnia 2023 r.

117) PO I Ds 75.2017 Prokuratury Okręgowej w Radomiu

W sprawie o sygn. **PO I Ds 75.2017** Prokuratury Okręgowej w Radomiu prowadzonej o czyn z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 239 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. prokurator referent oczekiwał na stanowisko odnośnie przedstawionego kolejnego już projektu postanowienia o umorzeniu śledztwa w okresie od 24 lutego 2023 r. do dnia 22 września 2023 r.

118) PO I Ds 29.2017 Prokuratury Rejonowej w Radomiu

W sprawie o sygn. akt **PO I Ds 29.2017** Prokuratury Rejonowej w Radomiu prowadzonej o czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. akceptacja projektu decyzji końcowej trwała od 23 czerwca 2021 r. do dnia 26 listopada 2021 r. (zakończona decyzją o uchyleniu postanowienia o zamknięciu śledztwa), a następnie od dnia 5 maja 2022 r. do dnia 28 grudnia 2023 r., kiedy to śledztwo zostało umorzone.

119) 3023-2.Ds.43.2022 Prokuratury Okręgowej w Radomiu

W sprawie o sygn. akt **3023-2.Ds.43.2022** Prokuratury Okręgowej w Radomiu prowadzonej o czyn z art. 128 § 2 k.k. w zw. z art 128 § 1 k.k. w zb. z art. 128 § 3 k.k. w zw. z art 11 § 2 k.k. i inne, prokurator referent w dniu 2 czerwca 2023 r. przekazał „projekt” decyzji końcowej do Prokuratury Regionalnej w Lublinie, gdzie była poddana ocenie i analizie przez kierownika tej jednostki do dnia 22 stycznia 2024 r., a więc przez okres ponad 6 miesięcy.

120) PO I Ds 57.2021 Prokuratury Okręgowej w Lublinie

W sprawie o sygn. akt **PO I Ds 57.2021** Prokuratury Okręgowej w Lublinie, którego przedmiotem jest zaistniały w dniu 4 listopada 2019 r. w Kozienicach wypadek ze skutkiem śmiertelnym, akta sprawy wraz z przedłożonym projektem postanowienia o umorzeniu śledztwa pozostawały w Prokuraturze Regionalnej w Lublinie w okresie od dnia 17 marca 2022 r. do dnia 30 listopada 2022 r.

121) RP I Ds 16.2019 Prokuratury Regionalnej w Lublinie

W sprawie o sygn. akt **RP I Ds 16.2019** Prokuratury Regionalnej w Lublinie dotyczącej przekroczenia uprawnień i niedopełnienia obowiązków przez pracownika sądu, projekt postanowienia o umorzeniu przedmiotowego śledztwa został przedstawiony byłemu Prokuratorowi Regionalnemu w Lublinie w dniu 21 lipca 2020 r. W kolejnych miesiącach referent sprawy był informowany przez Naczelnika 1 Wydziału do Spraw Przeszeczności Gospodarczej tej Prokuratury oraz Prokuratora Regionalnego w Lublinie o tym, iż Prokurator Krajowy nie podjął jeszcze decyzji w tej sprawie. Niezwłocznie po uzyskaniu takiej informacji, to jest w dniu 29 czerwca 2021 r. prokurator wydał postanowienie o umorzeniu śledztwa.

Odpisy orzeczenia zostały przygotowane do doręczenia pokrzywdzonym podmiotom i Prokuraturze Krajowej. Na polecenie byłego Prokuratora Regionalnego w Lublinie zarządzenie o doręczeniu nie zostało jednak wykonane, gdyż zastrzegł on samodzielne wykonanie tych czynności. Ostatecznie dopiero w dniu 31 października 2022 r. zlecił wysłanie do uprawnionych stron postępowania odpisów postanowienia o umorzeniu śledztwa z pismem przewodnim, zawierającym informację, że wcześniej nie wysłano ich „omyłkowo”.

122) RP II Ds 3.2016 Prokuratury Regionalnej w Lublinie

W sprawie o sygn. akt **RP II Ds 3.2016** Prokuratury Regionalnej w Lublinie prowadzonej czyn z art. 296 § 1 i 3 k.k. w dniu 27 stycznia 2021 r. prokurator referent wydał postanowienie o zamknięciu śledztwa, a następnie przekazał byłemu Prokuratorowi Regionalnemu projekt postanowienia o umorzeniu postępowania. Pomimo wielokrotnych rozmów z ww. oraz Naczelnikiem 1 Wydziału do Spraw Przeszeczności Gospodarczej tej jednostki, prokurator referent nie uzyskał akceptacji planowanego sposobu zakończenia sprawy. Ostatecznie postanowienie wydano w dniu 30 stycznia 2023 r.

123) RP II Ds 2.2016 Prokuratury Regionalnej w Lublinie

W sprawie o sygn. akt **RP II Ds 2.2016** Prokuratury Regionalnej w Lublinie prowadzonej o czyn z art. 296 § 1 i 3 k.k. w dniu 25 sierpnia 2021 r. prokurator referent wydał postanowienie o zamknięciu śledztwa, a końcową decyzję merytoryczną podpisał dopiero w dniu 3 lutego 2023 r., tj. po 1 roku i 6 miesiącach, kiedy ją zwrócił były Prokurator Regionalny w Lublinie.

124) RP I Ds 9.2016 Prokuratury Regionalnej w Lublinie

W sprawie o sygn. akt **RP I Ds 9.2016** Prokuratury Regionalnej w Lublinie prowadzonej o czyn z art. 296 § 3 k.k. w zw. z art. 296 § 1 k.k. prokurator referent poczynając od dnia 15 lipca 2020 r. sporządziła cztery projekty postanowienia o umorzeniu tego śledztwa, które nie znajdowały akceptacji. Kolejny referent sprawy w okresie od czerwca 2022 r. do grudnia 2023 r. opracował kolejne trzy projekty decyzji kończącej postępowanie. Finalnie przedmiotowa sprawa zakończyła się w dniu 8 grudnia 2023 r.

125) RP I Ds 1.2019 Prokuratury Regionalnej w Lublinie

W sprawie o sygn. **RP I Ds 1.2019** Prokuratury Regionalnej w Lublinie, prowadzonej o czyn z art. 296 § 1a k.k. i inne prokurator referent przekazał projekt końcowej decyzji merytorycznej byłemu Prokuratorowi Regionalnemu w Lublinie w dniu 5 września 2022 r. Ostatecznie decyzja została zaakceptowana pod koniec stycznia 2023 r.

126) 4176-1.Ds.26.2021 Prokuratury Rejonowej Radom-Wschód w Radomiu

Oprócz konieczności przesyłania projektów decyzji w wybranych sprawach do „aprobaty”, były kierownik Prokuratury Regionalnej w Lublinie w jednej ze spraw zastrzegł sobie konsultacje postanowienia o powołaniu biegłych. Dotyczyło to postępowania o sygn. akt **4176-1.Ds.26.2021** Prokuratury Rejonowej Radom -Wschód w Radomiu prowadzonego o czyn z art. 119 § 1 k.k. w zb. z art. 255 § 1 k.k. i inne.

Czyn będący przedmiotem postępowania polegał m.in. na publicznym nawoływaniu do nienawiści na tle różnic narodowościowych wobec narodu niemieckiego, którego miał dopuścić się na antenie radiowej i w sieci Internet ustalony radomski radny kandydujący z Komitetu Wyborczego Prawo i Sprawiedliwość. Przez okres 7 miesięcy były Prokurator Regionalny w Lublinie nie zwrócił prokuratorowi referentowi projektów postanowień o powołaniu biegłych z zakresu historii, języka polskiego lub mediów.

127) RP I Ds 2.2017 Prokuratury Regionalnej w Lublinie

W sprawie o sygn. akt **RP I Ds 2.2017** Prokuratury Regionalnej w Lublinie prowadzonej przeciwko M.D., oskarżonemu o przestępstwa z art. 296 § 1,2,3 k.k. w dniu 3 listopada 2021 r. prokurator referent postanowił wyłączyć do odrębnego postępowania materiały w określonym przez niego zakresie. Wyłączone materiały zostały przesłane do Prokuratury Krajowej z wnioskiem o przedłużenie czasu trwania śledztwa. Następnie zostały zwrócone z poleceniem uzupełnienia wniosku. Po realizacji tego polecenia, w dniu 27 stycznia 2022 r. zostały one przekazane byłemu Prokuratorowi Regionalnemu w Lublinie celem nadania biegu, co jednak nie nastąpiło.

Ingerencja w bieg postępowań

W toku prowadzonej kwerendy spraw ujawniono również przypadki podejmowania przez byłego Prokuratora Regionalnego w Lublinie decyzji w ramach sprawowania wewnętrznego nadzoru służbowego mających zdecydowanie negatywny wpływ na bieg tych postępowań, a nadto istotnie wykraczającym poza standardowe i przewidziane przepisami prawa działania wynikające z uprawnień prokuratora bezpośrednio przełożonego.

128) RP II Ds 20.2020 Prokuratury Regionalnej w Lublinie

W sprawie o sygn. akt **RP II Ds 20.2020** Prokuratury Regionalnej w Lublinie, po odmowie wykonania przez referenta sprawy ustnego polecenia byłego kierownika tej jednostki wydania postanowienia o przedstawieniu zarzutów z art. 286 § 1 k.k. P.W. osobiście sporządził postanowienie dotyczące wskazanej osoby, nie informując o powyższej czynności referenta. Jednocześnie polecił wyłączenie materiałów do odrębnego postępowania w zakresie innych funkcjonariuszy publicznych mających brać udział w procedurze wyłudzenia zwrotu podatku w procedurze Tax Free.

W późniejszym czasie samodzielnie postanowił wyłączyć z akt sprawy RP II Ds 20.2020 materiały dotyczące 5 osób, wskazanych w postanowieniu, które zarejestrowano za sygn. 2005-2.Ds.8.2021. Ponadto do akt przedmiotowego postępowania, na polecenie byłego Prokuratora Regionalnego w Lublinie, dołączono sprawę z innej jednostki spoza regionu lubelskiego, wypożyczoną celem służbowego wykorzystania do zupełnie innej sprawy. Co istotne, dokonano tego bez wniosku i wiedzy jednostki nadzorującej postępowanie oraz wbrew zasadzie określonej w treści

§ 108 ust. 1, zgodnie z którym postępowanie wszczęte później włącza się do postępowania wcześniej wszczętego.

129) RP II Ds 11.2020 Prokuratury Regionalnej w Lublinie

W sprawie o sygn. akt **RP II Ds 11.2020** Prokuratury Regionalnej w Lublinie prowadzonej m.in. przeciwko Ł.Sz., były Prokurator Regionalny w Lublinie polecił odstąpienie od złożenia zażalenia na postanowienie Sądu Rejonowego III Wydział Karny w Lublinie z dnia 24 listopada 2022 r. odmawiające zastosowania wobec w/wym. środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania. Powodem decyzji miały być okoliczności wymienione w art. 259 k.p.k. odnoszące się do osoby najbliższej dla podejrzanego. Istniały natomiast uzasadnione wątpliwości czy w chwili wydawania orzeczenia rzeczywiście wystąpiły przesłanki nakazujące odstąpienie od stosowania środka zapobiegawczego o charakterze izolacyjnym.

130) 2005-2.Ds.3.2021 Prokuratury Regionalnej w Lublinie

W sprawie o sygn. **2005-2.Ds.3.2021** Prokuratury Regionalnej w Lublinie zainicjowanej zawiadomieniem p.o. PIS o podejrzeniu popełnienia przestępstwa polegającego na podszyciu się pod jego osobę w celu wyrządzenia mu szkody osobistej poprzez wykorzystanie jego wizerunku i danych osobowych dla prowadzenia rozmów za pośrednictwem komunikatora internetowego WhatsApp z ówczesnym wiceministrem Funduszy i Polityki Regionalnej, były Prokurator Regionalny w Lublinie faktycznie przejął to postępowanie od referenta, nie dokonując stosownych dekretacji.

W dniu 8 października 2021 r. ogłosił postanowienie o przedstawieniu A.M. zarzutów popełnienia dwóch przestępstw z art. 190a § 2 k.k. i innych, przesłuchał wymienionego, a następnie w dniu 9 listopada 2022 r. umorzył przedmiotowe śledztwo wobec braku wniosku o ściganie pochodzącego od osoby uprawnionej - art. 17 § 1 pkt 10 k.p.k. Zaniechanie zarządzenia doręczenia odpisu orzeczenia drugiemu z pokrzywdzonych spowodowało, iż nie mogło ono uzyskać prawomocności.

Inne nieprawidłowości

131) PO I Ds 215.2017 Prokuratury Okręgowej w Zamościu

Do chwili obecnej nie odnaleziono akt postępowania o sygn. **PO I Ds 215.2017** Prokuratury Okręgowej w Zamościu zakończonego w dniu 29 grudnia 2017 r. odmową wszczęcia, dotyczącego doprowadzenia D.K. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 584.377 zł, to jest o czyn z art. 286 § 1 k.k. Sprawa pozostawała w referacie byłego Prokuratora Regionalnego w Lublinie, a w systemie PROK-SYS brak jest adnotacji, by wydane orzeczenie w sprawie zostało doręczone pokrzywdzonemu.

132) 2005-2.Ds.27.2022 Prokuratury Regionalnej w Lublinie

W sprawie o sygn. **2005-2.Ds.27.2022** Prokuratury Regionalnej w Lublinie (w której materiał dowodowy stanowi w zdecydowanej większości dokumentacja wyłączona ze śledztwa o sygn. RP I Ds 11.2018, której referentem był były Prokurator Regionalny w Lublinie) ujawniono szereg uchybień polegających m.in. na nieprawidłowym procedowaniu z dowodami rzeczowymi, co naraziło Skarb Państwa na koszty postępowania w kwocie 75.570,97zł, możliwe do uniknięcia, jak również na przewlekłości postępowania oraz zagubieniu części dokumentacji.

L) Postępowania wszczynane celem represji wobec niezależnych sędziów i prokuratorów

Analiza audytu spraw rejestrowanych w latach 2016-2023 w Wydziale Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej wskazała na konieczność zbadania postępowań w nim wymienionych, a które mieściły się także w zakresie przedmiotowym działań zespołu powołanego zarządzeniem z dnia 16 sierpnia 2024 roku Prokuratora Krajowego Dariusza Korneluka .

W wyniku prac zespołu ustalono bez wątplenia, iż kilkadziesiąt spraw było inicjowanych, prowadzonych i nadzorowanych intencjonalnie, tj. celem wywołania efektu „mrożącego” dla środowiska niezależnych sędziów i prokuratorów, zniweczenia ich dorobku i pozycji zawodowej, a

w szerszym kontekście deprecjonowania części środowiska sędziowskiego i prokuratorskiego broniącego praworządności.

Duża część z tych spraw była inicjowana z urzędu lub wyłącznie na podstawie pism kierowanych przez Rzeczników Dyscyplinarnych informujących o zainicjowaniu postępowań służbowych wobec sędziów lub prokuratorów, którymi epatowano środki masowego przekazu, a które w większości były prowadzone „bez końca”.

Sprawy prowadzone w WSW pozostawały pod ścisłym nadzorem i kontrolą kierownictwa Prokuratury Krajowej i praktycznie każda istotna decyzja procesowa była aprobowana poza Wydziałem, w tym wbrew przepisom, przez doradców Prokuratora Krajowego.

Wniosek o intencjonalności wszczynania spraw dotyczących określonych osób ze środowiska niezależnych sędziów lub prokuratorów i chęci ich zawodowego wyeliminowania paradoksalnie wynika wprost z końcowych rozstrzygnięć zapadłych w tych sprawach, gdzie po wielomiesięcznym prowadzeniu czynności sprawdzających, czy też wieloletnim toczeniu śledztw, wydawano decyzje o odmowie ich wszczęcia lub umorzeniu, jako podstawę przyjmując brak znamion czynu zabronionego.

133) WSW PK XIV Ds 22.2016

Sprawa o sygnaturze **PK XIV Ds 22.2016** (kolejno PK XIV Ds 7.2020) wszczęta w dniu 27 września 2016 r. i prowadzona przeciwko prokurator Justynie Brzozowskiej w zakresie niedopełnienia obowiązków w toku wykonywania czynności procesowych w sprawach IV Ds 26/14 i VI Ds 190/15 Prokuratury Okręgowej w Warszawie i przez to działania na szkodę wymiaru sprawiedliwości tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. Postępowanie zakończone skierowaniem aktu oskarżenia. Następnie postępowanie na zasadzie art. 17 § 1 pkt. 10 k.p.k. zostało umorzone przez Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie.

134) WSW PK XIV Ds 24.2016

Sprawa o sygnaturze **PK XIV Ds 24.2016**, wszczęta w dniu 10 października 2016 r. dotycząca prokuratorów PR Warszawa-Mokotów i PO w Warszawie w zakresie niedopełnienia obowiązków w latach 2011 do 2013 w toku prowadzenia w Prokuraturze Rejonowej Warszawa – Mokotów i nadzoru Prokuratury Okręgowej w Warszawie nad postępowaniem w sprawie

pozbawienia życia Jolanty Brzeskiej, tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. Postępowanie prawomocnie umorzone.

135) WSW PK XIV Ds 3.2017

Sprawa o sygnaturze **PK XIV Ds 3.2017**, w której okresie od 02 lutego 2017 r. do 11 sierpnia 2017 r. prowadzono czynności sprawdzające, zakończone prawomocną odmową wszczęcia postępowania. Sprawa dotyczyła prokuratora Krzysztofa Parchimowicza w zakresie niewykazania w oświadczeniu majątkowym za rok 2015 nieruchomości nabytej w spadku, tj. o przestępstwo z art. 233 § 1 k.k.

136) WSW PK XIV Ds 52.2017

Sprawa o sygnaturze **PK XIV Ds 52.2017**, wszczęta w dniu 10 stycznia 2018 r. prowadzona przeciwko SSO w Warszawie Igorowi Tulei jako podejrzanemu o przekroczenie uprawnień poprzez rozpowszechnienie publicznie poprzez środki masowego przekazu w ustnych motywach uzasadnienia zapadłego rozstrzygnięcia procesowego wiadomości z postępowania przygotowawczego PO w Warszawie o sygn. PO I Ds 209.2016, zanim zostały ujawnione w postępowaniu sądowym, tj. o przestępstwo z art. 241 § 1 k.k. Postępowanie umorzone. Pełnomocnik sędziego złożył zażalenie w zakresie podstawy umorzenia, wskazując żądanie jej zmiany na art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

137) WSW PK XIV Ds 28.2018

Sprawa o sygnaturze **PK XIV Ds 28.2018**, wszczęta w dniu 06.07.2018 r. prowadzona przeciwko prokuratorowi Waldemarowi Pionka z PR w Ostrowcu Świętokrzyskim jako podejrzanemu o złożenie niezgodnych ze stanem faktycznym oświadczeń o swoim stanie majątkowym za lata 2015 i 2016 tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. i in. Sprawa zakończona skierowaniem aktu oskarżenia. Postępowanie sądowe zakończyło się prawomocnym wyrokiem uniewinniającym.

138) WSW PK XIV Ds 23.2019

Sprawa o sygnaturze **PK XIV Ds 23.2019**, wszczęta w dniu 08 maja 2019 r. prowadzona przeciwko SSO w Warszawie Andrzejowi Sterkowiczowi jako podejrzanemu o naruszenie miru domowego i kierowania gróźb karalnych wobec członka rodziny w marcu 2015 roku oraz znieważenia funkcjonariuszy Policji w marcu 2017 roku tj. o przestępstwo z art. 193 k.k. i art.190 § 1 k.k. oraz o przestępstwo z art. 226 § 1 k.k. Wobec ww. skierowano akt oskarżenia. Postępowanie sądowe w 2024 r. zakończyło się prawomocnym umorzeniem na podstawie art. 17 § 1 pkt 10 k.p.k.

139) WSW PK XIV Ds 41.2019

Sprawa o sygnaturze **PK XIV Ds 41.2019**, wszczęta w dniu 09.12.2019 r. dotycząca SSN W. Wróbla, SSN A. Stęпки i SSN M. Pietruszyńskiego w zakresie niedopełnienia obowiązków w okresie października i listopada 2019 roku poprzez zaniechanie wydania nakazu zwolnienia dwóch skazanych w czasie orzekania o wstrzymaniu wykonania prawomocnego wyroku oraz uchylaniu wyroku Sądu II instancji i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania, skutkiem czego obydwaj skazani byli bezpodstawnie pozbawieni wolności przez czas przekraczający 7 dni, tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. i art. 189 § 2 k.k. Postępowanie umorzone w listopadzie 2024 r. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

140) WSW PK XIV Ds 45.2019

Sprawa o sygnaturze **PK XIV Ds 45.2019**, wszczęta w dniu 29 stycznia 2020 r. dotycząca sędziego SR dla Krakowa-Śródmieścia w zakresie przekroczenia uprawnień w toku rozpoznawanego powództwa prokuratora Prokuratury Regionalnej w Krakowie Mariusza Krasonia przeciwko Prokuraturze Regionalnej w Krakowie w zakresie delegowania ww. prokuratora na okres 6 miesięcy do Prokuratury Rejonowej Wrocław-Krzyki Zachód przez Prokuratora Krajowego Bogdana Świączkowskiego poprzez wydanie postanowienia zabezpieczającego, nakazującego Prokuratorowi Regionalnemu wstrzymanie delegowania na czas trwania postępowania prowadzonego przed Sądem Okręgowym w Krakowie pod rygorem zapłaty kwoty 1000 zł dziennie za każdy dzień zwłoki, tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. Postępowanie prawomocnie umorzone na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

141) WSW PK XIV Ds 2.2020

Sprawa o sygnaturze **PK XIV Ds 2.2020**, wszczęta w dniu 14 stycznia 2020 r. dotycząca SSO w Krakowie Waldemara Żurka w zakresie usiłowania doprowadzenia Skarbu Państwa do niekorzystnego rozporządzenia mieniem i uzyskania 100 procentowego uposażenia z tytułu wypadku przy pracy w dniu 22 listopada 2018 r., tj. o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. oraz w przedmiocie wypowiedzania w środkach masowego przekazu gróźb spowodowania postępowania karnego wobec Prezes Sądu Okręgowego w Krakowie Dagmarze Pawełczyk-Woickiej, tj. o przestępstwo z art. 190 § 1 k.k. Śledztwo zostało umorzone w lutym 2024 r. Jako podstawę umorzenia przyjęto art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

142) WSW PK XIV Ds 5.2020

Sprawa o sygnaturze **PK XIV Ds 5.2020**, wszczęta w dniu 08 maja 2017 r. dotycząca SSO w Warszawie Andrzeja Sterkowicza, w zakresie naruszenia w dniu 17 marca 2017 r. w Tarnowie nietykalności cielesnej jego teściowej, tj. o przestępstwo z art. 217 § 1 k.k. Postępowanie zakończone prawomocnym umorzeniem na podstawie art. 322 § 1 k.p.k. w zw. z art. 60 § 1 k.p.k. wobec braku znamion czynu ściganego z oskarżenia publicznego i braku interesu społecznego w kontynuowaniu ścigania czynu prywatnoskargowego.

143) WSW PK XIV Ds 30.2020

Sprawa o sygnaturze **PK XIV Ds 30.2020** (PK XIV Ds 17.2021) wszczęta w dniu 27 kwietnia 2021 r. dotycząca SSR w Olsztynie Pawła Juszczyżyna w zakresie przekroczenia uprawnień w dniu 20 listopada 2020 r. w Olsztynie w toku postępowania odwoławczego w sprawie o sygn. akt IX Ca 1302/19 SO w Olsztynie, którego był sprawozdawcą, poprzez wydanie postanowienia w którym nakazał Szefowi Kancelarii Sejmu przedstawienie dokumentów związanych z procedurą powołania na stanowisko sędziego orzekającego w rozpoznawanej sprawie w pierwszej instancji tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. Śledztwo zostało umorzone prawomocnie 27 maja 2024 r. na podstawie art. 17 § 1 pkt. 2 k.p.k. wobec stwierdzenia, iż czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

144) WSW PK XIV Ds 41.2020

Sprawa o sygnaturze **PK XIV Ds 41.2020**, wszczęta w dniu 26 stycznia 2021 r. dotycząca prokurator Ewy Wrzosek w zakresie przekroczenia uprawnień, polegających na podjęciu czynności sprawdzających, a następnie wydania w dniu 20 kwietnia 2020 r. postanowienia o wszczęciu śledztwa w sprawie przeprowadzenia wyborów Prezydenta RP w okresie wzmożonego zagrożenia epidemiologicznego pandemii COVID – 19, tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. Śledztwo umorzone prawomocnie na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., wobec stwierdzenia, iż czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

145) WSW PK XIV Ds 43.2020

Sprawa o sygnaturze **PK XIV Ds 43.2020**, wszczęta w dniu 26 stycznia 2021 r. w zakresie przekroczenia uprawnień przez sędziów Izby Karnej Sądu Najwyższego w okresie od 1 sierpnia 2018 r. do 14 lipca 2022 r. poprzez rozpoznanie szesnastu kasacji nie należących do właściwości rzeczowej Izby Karnej tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. Postępowanie prawomocnie umorzone w dniu 26 czerwca 2024 r. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec stwierdzenia, iż czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

146) WSW PK 1001-14.Ds. 9.2021

Sprawa o sygnaturze **1001-14.Ds.9.2021**, wszczęta w dniu 21 października 2021 r. w zakresie przekroczenia uprawnień od 26 sierpnia 2011 r. do 14 marca 2024 r. przez SSN J. Iwulskiego poprzez procedowania w sprawach mimo zawieszenia w pełnieniu obowiązków sędziego przez Izbę Dyscyplinarną Sądu Najwyższego oraz niedopełnienia obowiązków przez SSN B. Bieńka, SSN K. Gonerę i SSN. D. Miąsika sędziów Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego poprzez procedowanie wspólnie w składach z udziałem sędziego J. Iwulskiego mimo zawieszenia w pełnieniu obowiązków sędziego przez Izbę Dyscyplinarną Sądu Najwyższego, tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. Postępowanie zostało prawomocnie umorzone w dniu 6 maja 2024 r. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec stwierdzenia, iż czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

147) WSW PK XIV Ds 18.2021

Sprawa o sygnaturze **PK XIV Ds 18.2021**, czynności sprawdzające prowadzone były od 29 kwietnia 2021 r. w zakresie niezastosowania się w dniu 13 października 2020 r. w Krakowie przez SSO Beatę Morawiec do uchwały Izby Dyscyplinarnej SN o zawieszeniu w czynnościach służbowych poprzez dalsze orzekanie w sprawie IV Ka 427/20 SO w Krakowie, tj. o przestępstwo z art. 244 k.k. Postępowanie zakończono prawomocnie odmową wszczęcia.

148) WSW PK XIV Ds 24.2021

Sprawa o sygnaturze **PK XIV Ds 24.2021**, wszczęta w dniu 27 lipca 2021 r. dotycząca SSR w Olsztynie Pawła Juszcyszyna oraz 48 sędziów Sądu Rejonowego i Sądu Okręgowego w Olsztynie w zakresie fałszywego oskarżenia złożonego w PR Olsztyn-Południe w Olsztynie przez ww. sędziów o popełnieniu przez Macieja Nawackiego, Prezesa Sądu Rejonowego w Olsztynie w dniu 19 kwietnia 2021 r. przestępstwa niedopełnienia obowiązków poprzez niewykonanie orzeczenia sądu nakazującego natychmiastowe dopuszczenie do pracy sędziego Pawła Juszcyszyna, tj. o przestępstwo z art. 234 k.k. Śledztwo zostało 23 grudnia 2022 r. prawomocnie umorzone na podstawie art. 17 § 1 pkt. 2 k.p.k. wobec stwierdzenia, iż czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

149) WSW PK XIV Ds 25.2021

Sprawa o sygnaturze **PK XIV Ds. 25.2021**, wszczęta w dniu 28 lipca 2021 r. dotycząca znieważenia w lipcu 2021 r. Małgorzaty Manowskiej przez sędziów B. Starostę, Wł. Wróbla, D. Mazura, M. Laskowskiego, K. Markiewicza i Piotra Gąciarka udzielanymi przez nich wypowiedziami do mediów publicznych w zakresie zapadłych 14 i 15 lipca 2021 r. orzeczeń TSUE kwestionującymi jej status I Prezesa SN, tj. o przestępstwo z art. 226 § 1 k.k. Śledztwo zostało prawomocnie umorzone 31 października 2023 r. na podstawie art.17 § 1 pkt. 2 k.p.k. wobec stwierdzenia, iż czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

150) WSW PK 1001-14.Ds.15.2021

Sprawa o sygnaturze **1001-14.Ds.15.2021**, wszczęta w dniu 1 grudnia 2021 r. dotycząca SSO w Krakowie Waldemara Żurka i Wojciecha Maczugi w zakresie znieważenia w dniu 30 września 2021 r. w Krakowie funkcjonariusza publicznego Piotra Słaby – Dyrektora Sądu Okręgowego w Krakowie w czasie i związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych, tj. o przestępstwo z art. 226 § 1 k.k. Postępowanie zostało prawomocnie umorzone w dniu 6 maja 2024 r. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec stwierdzenia, iż czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

151) WSW PK 1001-14.Ds.16.2021

Sprawa o sygnaturze **1001-14.Ds.16.2021** wszczęta w dniu 26 listopada 2021 r. dotycząca SSO w Warszawie Piotra Gąciarka w zakresie przekroczenia uprawnień i niedopełnienia obowiązków w okresie 6 do 13 września 2021 roku poprzez zakwestionowanie stosunku służbowego innego członka składu orzekającego i odmowę wykonywania z jego udziałem czynności orzeczniczych w sprawie XIII K 7/12 SO w Warszawie, tj. o przestępstwo z art. 234 k.k. Śledztwo zostało prawomocnie umorzone 12 stycznia 2024 r. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec stwierdzenia, iż czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

152) WSW PK 1001- 14.Ds.1.2022

Sprawa o sygnaturze **1001-14.Ds.1.2022** (wyłączono materiały do odrębnego postępowania ze sprawy PK XIV Ds. 46.2019 w której wszczęto śledztwo w dniu 15 listopada 2021 r.) dotycząca SSO w Krakowie B. Morawiec w zakresie trzech czynów: I. przekroczenia uprawnień polegającego na spotkaniu w październiku 2012 roku ze stroną prowadzonego przez siebie postępowania apelacyjnego i zapewnieniu o korzystnym rozstrzygnięciu w celu osiągnięcia korzyści osobistej dla tego podsądnego tj. o przestępstwo z art. 231 § 2 k.k., II. przyjęcia w październiku 2012 roku korzyści majątkowej w postaci telefonu komórkowego w zamian za wydanie korzystnego wyroku w sprawie apelacyjnej toczonej przed SO w Krakowie pod sygn. IV Ka 782/12, tj. o przestępstwo z art. 228 § 3 k.k., III. wystawienie pozornego rachunku i przywłaszczenie kwoty 5000 zł. z tytułu zapłaty za wykład np. zawartej z Dyrektorem Finansowym SO w Krakowie umowy o dzieło, która nie została wykonana tj. o przestępstwo z art. 231 § 2 k.k. i z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Śledztwo zostało prawomocnie umorzone 11 stycznia 2022 r. na podstawie art. 17 § 1 pkt. 10 k.p.k. wobec braku zgody na ściganie (co do wszystkich trzech czynów).

153) WSW PK 1001-14.Ds.13.2023

Sprawa o sygnaturze **1001-14.Ds.13.2023** z zawiadomienia złożonego przez Prezesa SA w Warszawie Piotra Schaba w zakresie dotyczącym przekroczenia uprawnień przez SSA Ewę Leszczyńską – Furtak, SSA Ewę Gregajtys oraz SSA Marzannę Piekarską-Drażek, a mającego polegać na niedopełnieniu obowiązków w dniu 31 sierpnia 2022 roku poprzez odmowę wykonania wymiaru sprawiedliwości w III Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Apelacyjnego w Warszawie i zaniechanie rozpoznania przydzielonych spraw, tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. Postępowanie sprawdzające zainicjowane w dniu 23 marca 2023 r., zakończone odmową wszczęcia śledztwa z dnia 26 marca 2024 roku na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec stwierdzenia, iż czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

154) WSW PK 1001-14.Ds.20.2023

Sprawa o sygnaturze **1001-14.Ds.20.2023**, czynności sprawdzające zainicjowane zawiadomieniem D. Pawełczyk-Woickiej w przedmiocie przekroczenia uprawnień w dniu 24 lutego 2023 r. przez SSR w Gliwicach - Pawła Strumińskiego poprzez zakwestionowanie stosunku służbowego innego członka składu orzekającego i wobec odmowy udostępnienia dokumentów jego procesu opiniowania przez KRS nałożenia na Przewodniczącą KRS kary grzywny w kwocie 2000 zł, tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. oraz przekroczenia uprawnień w dniu 26 stycznia 2023 r. przez SSR Poznań Stare – Miasto - Bartłomieja Przymusińskiego poprzez zakwestionowanie stosunku służbowego asesora tego Sądu i żądania udostępnienia dokumentów jego procesu opiniowania przez KRS, tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. Postępowanie zostało prawomocnie zakończone odmową wszczęcia śledztwa w dniu 19 marca 2024 r. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec stwierdzenia, iż powyższe czyny nie zawierają znamion czynu zabronionego.

155) WSW PK 1001-14.Ds.35.2023

Sprawa o sygnaturze **1001-14.Ds.35.2023**, czynności sprawdzające w przedmiocie przekroczenia uprawnień w dniu 20.10.2022 roku przez SSR w Olsztynie - Pawła Juszcyszyna poprzez zakwestionowanie stosunku służbowego SSO w Olsztynie Adama Jaroczyńskiego i skuteczności wydanego przez niego orzeczenia, z którego strony wywodziły wniosek o ustalenie kontaktów w toku postępowania o sygn. III Nsm 1447/22, którego referentem był sędzia Paweł Juszcyszyn, tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. Postępowanie zostało prawomocnie zakończone odmową wszczęcia śledztwa w dniu 31.10.2023 r. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec stwierdzenia, iż powyższe czyny nie zawierają znamion czynu zabronionego.

156) WSW PK 1001-14.Ds.46.2023

Sprawa o sygnaturze **1001-14.Ds.46.2023**, czynności sprawdzające w przedmiocie wywierania w dniu 28 czerwca 2023 roku groźbą bezprawną wpływu na czynności urzędowe SSO Tomasza Koszewskiego Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego SO w Olsztynie przez SSR w Olsztynie Pawła Juszcyszyna w toku prowadzonego postępowania dyscyplinarnego, tj. o przestępstwo z art. 224 § 1 k.k. Postępowanie zostało prawomocnie zakończone odmową wszczęcia śledztwa w dniu 29.12. 2023 r. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec stwierdzenia, iż czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

W zakresie większości bezpodstawnie inicjowanych postępowań dotyczących sędziów lub prokuratorów wszczęto i prowadzone są obecnie śledztwa (w tym w WSW PK).

Nadto poczynione ustalenia zespołu wykazały potrzebę zainicjowania kolejnych postępowań karnych lub służbowych.

M) Postępowania z innych kategorii

157) Obrady Zgromadzenia Ogólnego Sędziów SN

W sprawie o sygn. akt **PO I Ds 116.2020** Prokuratury Okręgowej w Warszawie w dniu 26 czerwca 2020 r. wydano postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie przekroczenia uprawnień służbowych w dniach 8, 9 i 12 maja 2020 r. w Warszawie przez funkcjonariusza publicznego, tj. osobę pełniącą obowiązki I Prezes Sądu Najwyższego, w trakcie obrad Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego poprzez nieprawidłowe ich prowadzenie, działając na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., wobec stwierdzenia, iż czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego; **zdaniem badającego powyższe rozstrzygnięcie było przedwczesne**, albowiem prawidłowe przeprowadzenie postępowania wymagało m.in. przeprowadzenie odtworzenia nagrań i sporządzenia protokołu, celem ustalenia ich ciągłości i kompletności; nie uzyskano też nagrań z TVN 24, na które powoływał się zawiadamiający, a także z Sądu Najwyższego wszystkich dokumentów dotyczących posiedzeń lub ich uwierzytelnionych odpisów.

158) Znieważenie godła przez muzyka

W sprawie o sygn. akt **RP I Ds 26.2019** Prokuratury Regionalnej w Gdańsku (poprzednie sygn. akt PO I Ds 50.2019 Prokuratury Okręgowej w Gdańsku, 3 Ds 204.2016 Prokuratury Rejonowej Gdańsk - Śródmieście w Gdańsku) - w dniu 29 września 2016 r. wszczęto śledztwo w sprawie publicznego znieważenia, w tym również w sieci Internet, w okresie od 14 czerwca 2016 r. do dnia 29 września 2016 r. godła Rzeczypospolitej Polskiej, podczas promocji trasy koncertowej zespołu muzycznego o tytule „Rzeczpospolita Niewierna”, tj. o czyn z art. 137 § 1 k.k.; po przeprowadzeniu postępowania przygotowawczego w dniu 18 października 2017 r. ogłoszono A. D. i innym postanowienie o przedstawieniu zarzutu z art. 137 § 1 k.k.

Podejrzani nie przyznali się do popełnienia zarzucanych im przestępstw, skorzystali z prawa do odmowy składania wyjaśnień. W dniu 22 grudnia 2017 r. skierowano do sądu akt oskarżenia. Podkreślenia wymaga fakt, że analiza zdarzeń poddawanych karnoprawnej analizie - od strony faktycznej, nie budzi wątpliwości ani zastrzeżeń; w sposób jednoznaczny ustalono, jak przebiegał proces stworzenia spornej grafiki oraz jej upublicznienie.

W toku postępowania przygotowawczego przyjęto za udowodnioną tezę o podjęciu przez ustalonych oskarżonych opisanych w zarzutach działań z zamiarem „znieważenia godła RP”, ewentualnie udzieleniem w powyższym zakresie pomocy; zaledwie w jednym, ostatnim zdaniu uzasadnienia aktu oskarżenia wskazano, że powyższe znajduje uzasadnienie w celowym przekształceniu wzoru godła RP, poprzez wprowadzenie do niego symboliki kojarzonej jako satanistyczna. Tym samym uznać należało, że na etapie postępowania przygotowawczego w sposób nienależyty dokonano analizy strony podmiotowej omawianych zdarzeń, nieumiejętnie gromadzono materiał dowodowy pozwalający na weryfikację założenia o zamiarze z jakim mieli działać oskarżeni; nadto dokonano jego wybiórczej, selektywnej analizy przy weryfikowaniu tezy o wypełnieniu przez oskarżonych swym zachowaniem strony przedmiotowej przestępstwa z art. 137 § 1 k.k. W dniu 16 kwietnia 2018 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku uniewinnił oskarżonych od popełnienia zarzucanych im czynów.

W dniu 20 września 2018 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku, na skutek apelacji oskarżyciela publicznego z dnia 23 maja 2018 r., wyrokiem o sygn. II AKa 200/18 uchylił orzeczenie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi I Instancji. W dniu 12 grudnia 2018 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku, na podstawie art. 339 § 3 pkt 3a k.p.k. oraz art. 344 a § 1 i 2 k.p.k. dokonał zwrotu sprawy prokuratorowi w celu usunięcia istotnych braków postępowania i wskazał do wykonania określone czynności procesowe. Sąd Apelacyjny w Gdańsku nie uwzględnił zażalenia prokuratury i utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie. W dniu 20 maja 2019 r. z uwagi na skomplikowany charakter, przedmiotowe postępowanie zostało przejęte przez Prokuraturę Okręgową w Gdańsku za sygn. akt PO I Ds. 50.2019; rozpoczęto szeroko zakrojone, krajowe (pismem zwrócono się do prezesów wszystkich SO w Polsce) poszukiwania biegłych z zakresu heraldyki, historii, kulturoznawstwa, w tym o specjalizacji w zakresie kultury muzyki popularnej, rockowej, metalowej, a także kultury metalu; podjęto działania zmierzające do ustalenia treści piosenek zespołu muzycznego celem ich przetłumaczenia z języka angielskiego na język polski. W dniu 23 lipca 2019 r. sprawę z Prokuratury Okręgowej w Gdańsku przejęto do dalszego prowadzenia do Prokuratury Regionalnej w Gdańsku, pod numer RP I Ds. 26.2019. W dniu 18 listopada 2019 r. ponownie skierowano wobec A. D. i innych akt oskarżenia, rozszerzając zarzut o znieważenie (odpowiednio pomocnictwo do tego czynu) innego znaku państwowego w postaci Orła Białego.

W toku postępowania przygotowawczego przyjęto za udowodnioną tezę o podjęciu przez ustalonych oskarżonych opisanych w zarzutach działań z zamiarem „znieważenia godła RP”, ewentualnie udzieleniem do tego pomocy. Wskazano, że powyższe znajduje uzasadnienie w celowym przekształceniu wzoru godła RP, poprzez wprowadzenie do niego symboliki kojarzonej jako satanistyczna. W zakresie uzasadnienia tezy o działaniu przez oskarżonych z zamiarem

znieważenia symboli RP, przywołano w powyższym zakresie opinie biegłych z zakresu heraldyki. Tym samym uznać należało, że na etapie postępowania przygotowawczego ponownie w sposób nienależyty dokonano analizy strony podmiotowej omawianych zdarzeń, nieumiejętnie gromadzono materiał dowodowy pozwalający na weryfikację tezy o postaci zamiaru z jakim mieli działać oskarżeni. Ponownie bezrefleksyjnie przyjęto tezę o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 137 § 1 k.k. w oparciu o wątpliwe założenie, że przedmiotem czynności wykonawczej w niniejszej sprawie jest grafika będąca przekształconym Godłem RP. W dniu 11 sierpnia 2020 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku ponownie orzekł o tzw. zwrocie sprawy do prokuratury celem usunięcia istotnych braków postępowania na podstawie art. 396a § 1 k.p.k. na okres 3 miesięcy, w tym pozyskania opinii biegłego z zakresu heraldyki.

Po uzupełnieniu materiału dowodowego przez prokuraturę i postępowania przed Sądem Okręgowym w Gdańsku, ten w dniu 6 maja 2022 r. uniewinnił oskarżonych. Sąd podkreślił, że w zakresie poczynienia ustaleń faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy nie miał wątpliwości ani zastrzeżeń. Uznał, że w ramach tworzenia spornej grafiki nie doszło do wykorzystania tj. przekształcenia, Godła RP, tym samym w przedmiotowej sprawie brak jest przedmiotu wykonawczego, którego mogłaby dotyczyć zarzucana oskarżonym czynność sprawcza; innymi słowy oskarżeni nie mogli dopuścić się znieważenia godła RP bowiem w chwili czynu, analizowana grafika godłem nie była, sporny plakat co najwyżej do godła nawiązuje, oskarżeni nie wypełnili strony przedmiotowej zarzucanego im czynu.

Próbę oskarżyciela publicznego dokonywania wykładni rozszerzającej znamion art. 137 § 1 k.k., w zakresie katalogu przedmiotów wykonawczych, ściśle określonych w przywołanym artykule, poprzez zaliczenie do nich utworów, które nie zawierają wszystkich ustawowych elementów godła, ale do godła nawiązują, oceniono na gruncie obowiązującej procedury karnej jako niedozwoloną. Tym bardziej za wysoce niestosowne uznano podjęcie owych prób, tj. zbudowanie tezy o otwartym katalogu przedmiotów czynności wykonawczych na gruncie art. 137 § 1 k.k. poprzez przywoływanie poglądów doktryny w postaci stwierdzeń, że realizuje znamiona omawianego przestępstwa każdy kto, kieruje swoje działania wobec przedmiotów nieodpowiadających dokładnie kryterium definicji zawartym w odpowiednich przepisach, lecz które symbolizują dostatecznie wyraźnie państwo polskie i mają charakter znaku państwowego, co stanowi wyłącznie definicję pojęcia „innych znaków państwowych”. Sąd słusznie uznał, że dalsze rozważania o tym, czy ewentualnie doszło do naruszenia dyspozycji art. 137 § 1 k.k. poprzez znieważenie prócz Godła RP, jednocześnie Orła Białego rozumianego jako inny znak państwowy są bezprzedmiotowe, albowiem poprzez użycie w zarzucie pojęcia „Orzeł Biały”, posłużono się de facto nazwą Godła RP, a więc pojęciem tożsamym. Innymi słowy nie można więc uznać, aby oskarżyciel publiczny wskazał w zarzucie przedmiot

będący właściwym desygnatem pojęcia „inny znak państwowy”, tym samym rozważania doktryny i orzecznictwa odnoszące się do rozumienia zakresu tego pojęcia nie znajdują w powyższej sprawie odniesienia. Na marginesie wskazać należy, że analizując wskazany wyrok oraz tezy lansowane przez oskarżyciela publicznego, przypuszczać należy, że intencją formułującego zarzuty w niniejszej sprawie była chęć objęcia nimi zachowana polegającego na faktycznym znieważeniu – obok Godła RP – również wizerunku orła białego, ustalonego dla Godła RP, który to przedmiot oskarżyciel publiczny w zarzucie określił mianem Orła Białego, zaliczając go do desygnatów pojęcia „innego znaku państwowego”; kierował się bowiem przy tym literalną wykładnią art. 1 ust 1 ustawy z 31 stycznia 1980 r. Orzeł Biały, jednakże mając na uwadze nazwę przywołanej ustawy, a także treść art. 28 Konstytucji to nazwa własna Godła RP.

Podsumowując, ustalony stan prawny nie pozwala na sformułowanie konstatacji, że in genere wizerunek orła białego jest symbolem RP i przez to desygnatem pojęcia „inny znak państwowy” (gdyby nawet tak było, to jak wynika z realiów niniejszej sprawy, wizerunek ptaka użyty w spornej grafice uznano za dzieło autorskie, nie będące orłem z Godła RP). Podkreślono w wyroku, że zgodnie z art. 16 ust 2 ustawy statuującej ochronę symboliki RP, dozwolone jest artystyczne przetworzenie Godła RP. Niewątpliwie ustalona grafika jest przejawem sztuki, tak więc jej twórca korzysta z ochrony art. 73 Konstytucji, statuującego wolność twórczą rozumianą jako prawo do artystycznego wyrażania swoich myśli lub idei. Sąd ustalił, że sprawcy nie działali z zamiarem znieważenia Godła RP, a nadto podkreślił, że zgodnie z zasadą, że „przy przestępstwach bierze się pod uwagę chęć, nie wynik”, o tym, czy mamy do czynienia z przestępstwem nie powinien decydować uzewnętrzniony obraz zdarzeń, ale przede wszystkim stosunek psychiczny sprawcy do tego zdarzenia. Analizowany plakat powstał w celu promocji ustalonej trasy koncertowej. Na kanwie niniejszej sprawy przypomnieć należy, że szokująca, obrazoburcza treść plakatu może powodować, że niektórzy jej odbiorcy poczują się urażeni, to jednakże odczucia innych - co do zasady - nie mogą przesądzać o winie i przestępczym sprawstwie. Przekraczanie norm moralnych, wychodzenie poza utarte kanony w sztuce jest czymś w XXI wieku oczywistym i nie powinno wymagać głębszego komentarza.

Od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 6 maja 2022 r. oskarżyciel publiczny dnia 8 czerwca 2022 r. sformułował apelację zaskarżając powyższy wyrok w całości na niekorzyść wszystkich oskarżonych. W dniu 5 lutego 2024 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku II Wydział Karny wyrokiem o sygn. II AKa 260/22 uchylił wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 6 maja 2022 r. i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania. Prokuratura Regionalna w Gdańsku złożyła do Sądu Okręgowego w Gdańsku wniosek na podstawie art. 14 § 2 k.p.k. o cofnięciu aktu oskarżenia. Z uzasadnienia wniosku wynika m.in., że akt oskarżenia został oparty na niekompletnym oraz wadliwie ocenionym materiale dowodowym. W kontekście całości zgromadzonego w sprawie

materiału dowodowego ocenionego obiektywnie, zgodnie z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, uznano, że sprawcy nie działali z zamiarem znieważenia Godła RP. Wskazano, że sporny plakat, jako nośnik określonego stanowiska, odnoszącego się do kwestii społecznej, ważnej z punktu widzenia oskarżonych, mimo że stworzony został w formie ocenionej przez określone grupy społeczne jako drażniący, wręcz odpychający, korzysta z ochrony wolności wypowiedzi gwarantowanej art. 54 ust 1 Konstytucji, art. 10 ust 1 i 2 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, art. 19 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, art. 17 i 19 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych. (wyrok SN z 14.10.2019, II KK 381/18, Lex nr 2743844, wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie z 5.10.2017, XI W 1413/17, Lex nr 2533615, wyrok Sądu Okręgowego w Płocku z 12.01.2022, V Ka 418/21 Lex nr 3623731). Wniosek prokuratury został uwzględniony. Jedynie wskazać należy, że znajduje potwierdzenie w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka stanowisko, że właściwie rozumiane prawo swobody wypowiedzi gwarantuje każdemu głoszenie nie tylko poglądów, które z uwagi na ich treść i formę odbierane są neutralnie lub przychylnie, ale także przekazu, który może oburzać, razić czy wręcz niepokoić, prowokować do dyskusji część społeczeństwa. W demokratycznym pluralistycznym państwie prawa, obywatele muszą więc być gotowi zaakceptować, że w przestrzeni publicznej mogą pojawiać się poglądy szokujące czy wręcz prowokacyjne, co nie odbiera im cechy zachowań legalnych, dopóty, dopóki nie będą one nawoływaniem do przemocy, nie będą miały na celu obrażenie kogokolwiek oraz będzie dotyczyło istotnych problemów społecznych, co jak już ustalono, miało miejsce w powyższej sprawie.

Prokurator Regionalny w Gdańsku zainicjował postępowanie służbowe wobec prokuratora referenta.

159) Użycie środków pirotechnicznych na Marszu Niepodległości

W sprawie o sygn. akt **PO I Ds 260.2018** Prokuratury Okręgowej w Warszawie prowadzone było postępowanie na podstawie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstw podczas Marszu Niepodległości w dniu 11 listopada 2018 r. przez C.G., który znajdując się w wielotysięcznym tłumie osób, używał materiałów pirotechnicznych oraz otwartego ognia doprowadzając do bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia wielu tysięcy osób; kolejne zawiadomienie dotyczyło podpalenia przez grupę mężczyzn podczas zgromadzenia publicznego, w

tłumie ludzi, łatwopalnej tkaniny – flagi UE, co zdaniem zawiadamiającego prowadziło do bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia wielu ludzi.

Oceniająca powyższe zawiadomienie prokurator w sporządzonej notatce urzędowej z dnia 23 listopada 2018 r. wskazała, że zawiadomienie wymaga procesowego rozpoznania w zakresie zagrożenia dla życia lub zdrowia wielu osób albo mienia w wielkich rozmiarach. Zawiadomienie zostało przydzielone do referatu innego prokuratora, który nie przeprowadzając postępowania sprawdzającego w dniu 30 listopada 2018 r. wydał postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie sprowadzenia w dniu 11 listopada 2018 r. w Warszawie bezpośredniego niebezpieczeństwa zdarzenia w postaci pożaru, przez ustalone i nieustalone osoby, poprzez użycie otwartego ognia oraz racy dymnej, będącej materiałem pirotechnicznym wśród tłumu osób uczestniczących w Marszu Niepodległości i w ten sposób spowodowania zagrożenia dla życia i zdrowia wielu osób, tj. o czyn z art. 164 k.k. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. oraz w sprawie publicznego zniszczenia w dniu 11 listopada 2018 r. w Warszawie flagi Unii Europejskiej podczas Marszu Niepodległości poprzez jej spalenie, tj. o czyn z art. 137 § 1 k.k. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. Z uzasadnienia decyzji w zakresie pkt II prokurator wskazał, że „osobom opisanym w zawiadomieniu nie można przypisać zamiaru sprowadzenia bezpośredniego niebezpieczeństwa któregośkolwiek zdarzenia określonego w art. 163 § 1 k.k. zarówno w formie zamiaru bezpośredniego jak i ewentualnego (...) zachowanie wskazanych osób polegające na odpaleniu racy dymnej czy też podpalenia łatwopalnego materiału, który przedstawiał flagę UE, wynikały z charakteru zgromadzenia publicznego, w związku z którym te zdarzenia miały miejsce. W konkluzji prokurator stwierdził, że podpalenie racy dymnej, bądź łatwopalnego materiału można uznać za zagrożenie abstrakcyjne jednak nie można takich zachowań utożsamiać ze sprowadzeniem bezpośredniego niebezpieczeństwa pożaru, które zagrażałoby życiu lub zdrowiu wielu osób.

Tego rodzaju założenie, iż powyższe zdarzenie nie stworzyło bezpośredniego zagrożenia dla życia i zdrowia wielu osób, nie było poparte jakimkolwiek materiałem dowodowym, dlatego decyzję opisaną w pkt I rozstrzygnięcia uznać należy za przedwczesną. W ramach prowadzonego postępowania należało przesłuchać zawiadamiającego jako świadka w celu ustalenia dokładnych okoliczności opisanych przez niego wydarzeń, ponadto po ustaleniu dokładnego miejsca zdarzenia zasadnym byłoby ustalenie, czy zdarzenia te zostały zarejestrowane przy pomocy monitoringu miejskiego, przez Policję lub prywatnego z okolicznych sklepów czy lokali usługowych, należałoby również rozważyć pozyskanie danych z mediów społecznościowych wskazywanych przez zawiadamiającego w celu ewentualnego uzyskania zdjęć o lepszej jakości niż te, które przekazał zawiadamiający, bądź informacji pochodzących od wskazanych w zawiadomieniach osób uczestniczących w Marszu Niepodległości.

Dopiero tak zgromadzony materiał mógłby dać podstawę do podjęcia decyzji o wszczęciu lub odmowie wszczęcia śledztwa. Aktualnie z uwagi na upływ czasu (ponad 6 lat od zdarzenia) wzruszenie prawomocnego postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania byłoby jednak bezprzedmiotowe, bowiem zapisy monitoringu są już niedostępne, a dane z mediów społecznościowych praktycznie niemożliwe do uzyskania.

160) Fałszywe zeznania agenta Tomka

W sprawie o sygn. akt **RP I Ds 3.2020** Prokuratury Regionalnej w Katowicach prowadzone było postępowanie przygotowawcze w sprawie złożenia fałszywych zeznań w toku postępowania Prokuratury Regionalnej w Katowicach o sygn. akt RP I Ds. 42.2016, przez byłego agenta Centralnego Biura Antykorupcyjnego T.K. W niniejszej sprawie postępowanie zakończyło się skierowaniem w dniu 4 sierpnia 2021 r. aktu oskarżenia przeciwko T.K. o dwa przestępstwa, popełnione w dniu 12 grudnia 2019 r. oraz 4 i 5 sierpnia 2020 r. w Warszawie, polegające na tym, że poprzez tworzenie fałszywych dowodów, chcąc skierować ściganie oraz oskarżyć Szefa i Zastępcę Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego o przestępstwo urzędnicze określone w art. 231 § 1 k.k., przed organem powołanym do ścigania w sprawach o przestępstwo, składając zeznania w charakterze świadka na okoliczność informacji powziętych w związku z wykonywaniem czynności służbowej jako funkcjonariusza pod przykryciem Centralnego Biura Antykorupcyjnego, w ramach kombinacji operacyjnej Silver, mające służyć za dowód w postępowaniu karnym Prokuratury Regionalnej w Katowicach o sygnaturze RP I Ds. 42.2016, będąc prawidłowo pouczone o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych zeznań, zeznał nieprawdę, wskazując do protokołu przesłuchania świadka, że złożone przez niego dotychczas zeznania i dokumentacja przez niego wytworzona w ramach kombinacji operacyjnej Silver, stanowiące dowód w postępowaniu Prokuratury Apelacyjnej w Katowicach (...) a ostatecznie Prokuratury Regionalnej w Katowicach, pod sygnaturą akt RP I Ds. 42.2016, są wynikiem poleceń wydawanych mu przez przełożonych, prowadzenia czynności operacyjnych, to jest w taki sposób, aby wytworzyć przeświadczenie, że nieruchomości w Kazimierzu Dolnym (...) należy do Jolanty i Aleksandra Kwaśniewskich, podczas gdy z obiektywnych ustaleń dowodowych śledztwa Prokuratury Regionalnej o sygn. RP I Ds. 42.2016 wynika, że jego działania, jako funkcjonariusza Centralnego Biura Antykorupcyjnego, w ramach kombinacji operacyjnej Silver, nie były w żaden sposób na nim wymuszone i odzwierciedlały prawidłowe ustalenia faktyczne z przeprowadzonych przez niego czynności

operacyjnych jako funkcjonariusza pod przykryciem, to jest o przestępstwo z art. 233 § 1 k.k. i art. 234 k.k. oraz art. 235 k.k. przy zastosowaniu art. 11 § 2 k.k.

Na wniosek Prokuratury Regionalnej w Katowicach Sąd dokonał zwrotu sprawy do prokuratury.

161) Użycie pałki teleskopowej wobec demonstrantów

Postępowanie o sygn. **PO I Ds 295.2020** (2010-5.Dsn.51.2024) - zainicjowane zawiadomieniem Posła na Sejm RP Michała Szczerby z dnia 20 listopada 2020 roku o możliwości popełnienia przestępstwa przez funkcjonariusza Policji, który w dniu 18 listopada 2020 roku podczas trwającej manifestacji, przy użyciu pałki teleskopowej uderzył W.W. bezpośrednio w głowę, a także użył środków przymusu bezpośredniego wobec A.L. W czasie zdarzenia funkcjonariusz Policji był nieumundurowany i nie posiadał jakiegokolwiek identyfikatora. Zdaniem zawiadamiającego opisana interwencja przeprowadzona została w sposób niezgodny z zasadami, wynikającymi z art. 16 ust. 1 i 2 Ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji oraz § 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 lutego 2020 roku w sprawie postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów. Tym samym mógł on dopuścić się przestępstwa stypizowanego w art. 158 k.k. w zw. z art. 159 k.k., art. 160 § 2 k.k. i 231 § 1 k.k. Z uzasadnienia zawiadomienia wynikało, że złożenie zawiadomienia było motywowane doniesieniami medialnymi oraz materiałami umieszczonymi na portalach społecznościowych. Do niniejszej sprawy dołączono zawiadomienia o przestępstwie pochodzące również od innych osób.

W dniu 28 maja 2021 roku w Prokuraturze Okręgowej w Warszawie wszczęte zostało śledztwo o czyn z art. 231 § 1 k.k., które 6 grudnia 2022 roku zakończyło się umorzeniem w sprawie:

- zaistniałego w dniu 18 listopada 2020 roku, przy Placu Powstańców Warszawy - róg ul. Wareckiej w Warszawie, przekroczenia uprawnień przez funkcjonariusza publicznego - funkcjonariusza Policji, poprzez bezzasadne użycie środka przymusu bezpośredniego w postaci pałki teleskopowej wobec W.W., czym działano na szkodę interesu prywatnego ww. pokrzywdzonego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. - na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., wobec faktu, iż czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego;
- zaistniałego w dniu 18 listopada 2020 roku przy Placu Powstańców Warszawy - róg ul. Wareckiej w Warszawie, przekroczenia uprawnień przez funkcjonariuszy publicznych - funkcjonariuszy Policji, poprzez użycie w stosunku do A.L. środków przymusu bezpośredniego, w postaci siły fizycznej oraz gazu pieprzowego, niezgodnie z zasadami dotyczącymi

podejmowania interwencji, czym działano na szkodę interesu prywatnego ww. pokrzywdzonej, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. - na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., wobec faktu, iż czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego;

- zaistniałego w dniu 18 listopada 2020 roku przy Placu Powstańców Warszawy - róg ul. Wareckiej w Warszawie, przekroczenia uprawnień przez funkcjonariusza publicznego - funkcjonariusza Policji, poprzez użycie w stosunku do W.C. środków przymusu bezpośredniego, w postaci gazu pieprzowego, czym działano na szkodę interesu prywatnego ww. pokrzywdzonego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.- na podstawie art. 322 § 1 k.p.k., wobec niewykrycia sprawcy przestępstwa.

Analiza wykazała, że w sprawie wyczerpano inicjatywę dowodową w zakresie ustalenia okoliczności objętych nim zdarzeń. Załączono monitoring i inne dostępne materiały audio-video, w tym z kamer nasobnych, nagrania załączone do zawiadomienia Posła Michała Szczerby oraz nagrania znajdujące się na kontach społecznościowych. Nadto załączono materiały z Wydziału Kontroli KSP dotyczące zdarzenia, w toku którego analizowane były również materiały filmowe zawarte na stronach internetowych.

Poczyniono ustalenia w zakresie postępowań wyjaśniających i dyscyplinarnych prowadzonych w stosunku do funkcjonariuszy Policji.

W toku śledztwa ustalono, że funkcjonariusz D.M. naruszył dyscyplinę służbową poprzez użycie pałki teleskopowej bez uprzedzenia o takim zamiarze i bez podstawy faktycznej, pełniąc służbę w ubraniu cywilnym w związku z zamiarem ewentualnego użycia pałki nie ujawnił się jako policjant poprzez założenie opaski naramiennej z napisem POLICJA, co stanowiło niewykonanie polecenia dowódcy podoperacji oraz nie poinformował o użyciu środka przymusu bezpośredniego, pomimo takiego polecenia dowódcy podoperacji, co wypełniło znamiona przewinień dyscyplinarnych z art. 132 ust. 3 pkt ustawy o Policji w zw. z art. 19 ust. 1 i art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz art. 132 ust. 3 pkt 2 ustawy o Policji. Wskazane przewinienia uznano za czyny stanowiące przewinienia dyscyplinarne mniejszej wagi, w związku z czym odstąpiono od wszczęcia postępowania dyscyplinarnego i przeprowadzono ze sprawcą rozmowę dyscyplinującą. Uzyskano również materiały dotyczące organizacji zabezpieczenia zgromadzeń publicznych, z których wynikały dane funkcjonariuszy biorących udział w zabezpieczeniu, a także materiały dotyczące ustalania tożsamości osób (funkcjonariuszy) uwidocznionych w materiałach filmowych. Załączono informacje dotyczące postępowania Prokuratury Rejonowej Warszawa Śródmieście - Północ w Warszawie o sygn. PR 2 Ds. 1910.2020 prowadzonego przeciwko osobom, którym w związku z manifestacją z dnia 18

listopada 2020 roku przedstawiono zarzuty popełnienia przestępstwa z art. 224 § 2 k.k. w zb. z art. 254 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. Nadto przesłuchano w charakterze świadków szereg osób, w tym pokrzywdzonych i uczestników manifestacji, którzy mogli posiadać informacje dotyczące przebiegu zdarzeń analizowanych w toku przedmiotowego śledztwa. Przesłuchano również funkcjonariuszy Policji, którzy w tym dniu pełnili obowiązki służbowe związane z zabezpieczeniem manifestacji. Z powyższej sprawy do odrębnego postępowania wyłączono materiały dotyczące naruszenia nietykalności cielesnej funkcjonariusza Policji D.M., celem przeprowadzenia postępowania w kierunku art. 224 § 1 k.k., które przekazano, zgodnie z właściwością, do Prokuratury Rejonowej Warszawa-Śródmieście Północ w Warszawie.

Należy uznać, że zebrany materiał dowodowy był wystarczający do dokonania oceny prawnokarnej i podjęcia decyzji merytorycznej, którą oceniono w toku niniejszego badania, jako słuszną. W obszernym uzasadnieniu postanowienia o umorzeniu śledztwa szczegółowo omówiono przeprowadzone dowody i poczynione na ich podstawie ustalenia dotyczące przebiegu zdarzeń z dnia 18 listopada 2020 roku. Równie szczegółowo omówiono wszystkie znamiona przestępstwa z art. 231 § 1 k.k. obszernie przywołując stosowne orzecznictwo sądowe i poglądy judykatury, a następnie dokonano analizy zachowań funkcjonariuszy w kontekście możliwości ich realizacji.

W zakresie czynu opisanego w punkcie III niniejszego postanowienia, a dotyczącego użycia środka przymusu bezpośredniego poprzez rozpylenie gazu w stronę W.C., postępowanie należało umorzyć ze względu na niewykrycie sprawcy przestępstwa. W tym zakresie w toku śledztwa wykonano szereg czynności, mających na celu ustalenie tożsamości osoby, która użyła gazu w stosunku do ww. pokrzywdzonego. Przesłuchani na tę okoliczność świadkowie, nawet po okazaniu im fragmentu nagrania przedstawiającego niniejsze zdarzenie nie byli w stanie dokonać identyfikacji. Przeprowadzone przez Komendę Główną Policji rozpoznanie m.in. pośród policjantów również nie przyniosło rezultatu w tym zakresie. Również przeprowadzona analiza nagrań dołączonych do sprawy nie pozwoliła na stwierdzenie kto użył gazu wobec W.C., albowiem zarówno funkcjonariusze, jak i uczestnicy zgromadzenia kierowali wobec siebie nawzajem strugi gazu. Z uwagi na powyższe w tej części postępowanie umorzono na podstawie art. 322 § 1 k.p.k., które jednak może być podjęte w każdej chwili, w razie zaistnienia nowych okoliczności wskazujących na możliwość ustalenia sprawcy przestępstwa. Postanowienie o umorzeniu śledztwa w zakresie punktu I zostało zaskarżone przez pełnomocnika pokrzywdzonego, Sąd utrzymał postanowienie w mocy. Sąd potwierdził słusność podniesionej w decyzji argumentacji, dodatkowo podkreślając, że brak jest dowodów świadczących o umyślności działania D.M. na szkodę interesu prywatnego, co prowadzi do dekompletacji znamion z art. 231 § 1 k.k., a w konsekwencji wyłącza

możliwość pociągnięcia go do odpowiedzialności karnej, co jednak nie wyłącza odpowiedzialności dyscyplinarnej.

162) Usunięcie dokumentu przez Prokurator Regionalną w Gdańsku

W sprawie o sygn. akt **RP I Ds 8.2018** Prokuratury Regionalnej w Gdańsku prowadzone było postępowanie przygotowawcze w sprawie:

- mającego miejsce w dniu 21 czerwca 2017 r. w Szczecinie przekroczenia uprawnień i niedopełnienia obowiązków przez funkcjonariusza publicznego - sędziego - Zastępcę Przewodniczącego VI Wydziału Karnego Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie polegającego na wyznaczeniu składów sędziowskich z pominięciem przepisów art. 351 § 1 k.p.k. w celu rozpoznania wniosku Prokuratora Prokuratury Regionalnej w Szczecinie o zastosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania wobec 10 podejrzanych, czym działano na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn zabroniony z art. 231 § 1 k.k.,
- mającego miejsce w okresie od 26 czerwca 2017 r. do 10 lipca 2017 r. w Szczecinie przekroczenia uprawnień i niedopełnienia obowiązków przez funkcjonariusza publicznego - sędziego - Zastępcę Przewodniczącego IV Wydziału Karnego Odwoławczego Kierownika Sekcji Zażaleniowej Sądu Okręgowego w Szczecinie polegającego na wyznaczeniu składów sędziowskich z pominięciem przepisów art. 351 § 2 k.p.k. w celu rozpoznania zażalenia prokuratora Prokuratury Regionalnej w Szczecinie na postanowienie o odmowie zastosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania wobec 10 podejrzanych, czym działano na szkodę interesu publicznego tj. o czyn zabroniony z art. 231 § 1 k.k.

W dniu 31 maja 2019 r. pełniąca funkcję Zastępcy Prokuratora Regionalnego w Gdańsku Małgorzata Popadiuk przesłała do Departamentu ds. Przesłębpczości Gospodarczej Prokuratury Krajowej projekt postanowienia o umorzeniu śledztwa w opisywanej sprawie; projekt został sporządzony przez referenta sprawy, nie był podpisany, nie został opatrzony datą, a jedynie wskazano „maj” jako miesiąc jego sporządzenia.

Nadmienić należy, iż w piśmie z dnia 31 maja 2019 r. nie wskazano podstawy prawnej ani celu przesłania projektu umorzenia do Prokuratury Krajowej. Z uwagi na określony w postanowieniu z dnia 1 kwietnia 2019 r. termin śledztwa i prawdopodobny brak „zatwierdzenia” przesłanego

projektu postanowienia o umorzeniu śledztwa przez Prokuraturę Krajową, prokurator referent w dniu 7 czerwca 2019 r. wydał postanowienie o zamknięciu śledztwa, a następnie sporządził i podpisał w dniu 21 czerwca 2019 r. postanowienie o umorzeniu śledztwa w sprawie RP I Ds. 8.2018. Jako podstawę umorzenia czynu opisanego w pkt I wskazano art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. (wobec stwierdzenia, iż czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego), zaś w pkt II - art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. (wobec stwierdzenia, iż brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa). W dniu 24 czerwca 2019 r. ówczesna Prokurator Regionalna w Gdańsku Teresa Rutkowska-Szmydyńska dokonała odręcznej adnotacji na wydanym postanowieniu o umorzeniu śledztwa przekreślając jego pierwszą stronę i opisując jako „projekt”, dodatkowo sporządziła odręczny zapisek o treści. “1”

Po analizie projektu decyzji merytorycznej stwierdzam konieczność doprecyzowania postanowienia w zakresie dotyczącym uzasadnienia przesłanki, na podstawie której podjęto decyzję o umorzeniu w pkt 2 sentencji. 2”. Z uwagi na nieobecność prok. referenta – w zastępstwie wskazany prokurator”. Usunięto przy tym postanowienie z akt głównych sprawy. W dniu 26 czerwca 2019 r., bez uchylenia postanowienia z dnia 21 czerwca 2019 r. prokurator ten wydał kolejne postanowienie o umorzeniu śledztwa w sprawie RP I Ds. 8.2018. W obrocie prawnym, funkcjonowały zatem dwa postanowienia o umorzeniu śledztwa w niniejszej sprawie, dodatkowo przy piśmie z dnia 8 lipca 2019 r. przesłano do Prokuratury Krajowej (w odpowiedzi na pismo z dnia 5 lipca 2019 r.) jedynie postanowienie o umorzeniu śledztwa wydane przez wyznaczonego prokuratora, utrzymując jednostkę nadrzędną w błędnym przeświadczeniu o tym, iż w sprawie wydana została jedynie decyzja z dnia 26 czerwca 2019 r.

W przedmiocie działań prokuratorów prowadzących i nadzorujących powyższe postępowanie prowadzone jest obecnie śledztwo w WSW PK.

163) Tłumienie krytyki prasowej

Sprawa o sygn. **PO I Ds 44.2018** Prokuratury Okręgowej w Warszawie została zarejestrowana na podstawie zawiadomienia Prezesa Towarzystwa Dziennikarskiego i dotyczyła utrudniania lub tłumienia krytyki prasowej w dniu 2 lutego 2018 roku w Warszawie przy Al. Szucha 12A poprzez uniemożliwienie dziennikarzom TVN S.A., Polsat oraz Radia Zet uczestnictwa w konferencji pt. „Tożsamość konstytucyjna” organizowanej w Trybunale Konstytucyjnym, tj. o czyn. z art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe. Zawiadomienie wpłynęło 19 lutego 2018 r.

Postępowanie zostało zakończone wydaniem postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia z 10 kwietnia 2018 r. wobec przyjęcia, iż czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego, tj. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. Decyzję zaś podjęto tylko na podstawie informacji rzecznika prasowego Trybunału Konstytucyjnego, którego dotyczyło zawiadomienie. W uzasadnieniu prokurator stwierdził m.in., iż „dziennikarze TVN i Polsat, po tym, gdy zostali poinformowani o braku możliwości rejestracji audiowizualnej nie skorzystali z zaproszenia i nie uczestniczyli w konferencji. Tym samym nie można przyjąć, aby doszło do celowego, świadomego naruszenia wolności zbierania przez dziennikarzy materiałów krytycznych, skoro mieli do konferencji dostęp, w efekcie czego mogli relacjonować jej przebieg”.

Decyzja była niezasadna, nie tylko z uwagi na przedwczesność jej podjęcia, ale również z uwagi na błędną przesłankę uzasadniającą jej podjęcie.

N) Postępowania bez istotnych uchybień

Poniżej przedstawiamy postępowania przebadane przez Zespół, w których nie stwierdzono istotnych uchybień.

164) 3042-1.Ds.53.2023 Prokuratury Okręgowej w Warszawie

W sprawie przekroczenia uprawnień przez funkcjonariuszy CBA i prokuratorów oraz domniemanego uzyskania zgody Sądu na czynności operacyjne na okres kilku dni wobec dziennikarza śledczego T.SZ, tj. o przestępstwa z art. 231 § 1 k.k. i art. 267 § 1 k.k.

165) PO I Ds 4.2021 Prokuratury Okręgowej w Ostrołęce

W sprawie umorzenia postępowania dotyczącego oświadczeń majątkowych składanych przez byłą posel na Sejm, tj. o czyn z art. 233 § 1 i 6 k.k.

166) PO I Ds 238.2019 Prokuratury Okręgowej w Warszawie

W sprawie niedopełnienia obowiązków służbowych przez Ministra - Członka Rady Ministrów Koordynatora Służb Specjalnych i premiera w okresie od 20 października 2017 r. do dnia 1 grudnia 2019 r. w Warszawie polegającego na zaniechaniu inicjatywy legislacyjnej w zakresie nowelizacji art. 104 § 6 ustawy Prawo o prokuraturze i art. 87 § 9 ustawy prawo o ustroju sądów powszechnych, i działania tym samym na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.

167) PO V Ds 5.2020 Prokuratury Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie

W sprawie przekroczenia uprawnień przez funkcjonariusza publicznego w osobie Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego w dniu 10 kwietnia 2017 r. poprzez skierowanie do Prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej pisma datowanego 5 stycznia 2017 r. celem dokonania oceny jego treści w aspekcie zaistnienia przewinienia dyscyplinarnego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.

168) PR 4 Ds 173.2021 Prokuratura Rejonowa Warszawa- Śródmieście w Warszawie

W sprawie przeciwko H.K., podejrzanemu o popełnienie czynu z art. 222 § 1 k.k. w zw. z art. 57 a § 1 k.k., polegającego na tym, że w dniu 20 stycznia 2021 r. w Warszawie naruszył nietykalność cielesną funkcjonariusza policji podczas i w związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych, przy czym czynu tego dopuścił się działając publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego.

169) PO I Ds 6.2010 Prokuratury Okręgowej w Warszawie

W sprawie doprowadzenia, w okresie od 2009 r. do 2015 r. w Warszawie, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, do niekorzystnego rozporządzenia mieniem Skarbu Państwa w kwocie 1 216 364,23 zł poprzez wprowadzenie w błąd Kancelarii Senatu RP co do okoliczności mających wpływ na przyznanie uposażenia senatorskiego, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k.

170) 3026-1.Ds.35.2024 Prokuratury Okręgowej w Łodzi

W sprawie sposobu zabezpieczenia spontanicznego zgromadzenia podczas, którego protestowano przeciwko wyrokowi Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 października 2020 sygn. K 1/20 w sprawie planowania rodziny, ochrony płodu ludzkiego i warunków dopuszczalności przerywania ciąży przez funkcjonariuszy Policji w dniach 24 i 25 października 2020 r. w Łodzi, w tym spychania uczestników na chodnik, co doprowadziło do braku dystansu społecznego w okresie stanu epidemii w związku z zakaźną chorobą układu oddechowego Covid – 19, co spowodowało niebezpieczeństwo dla życia i zdrowia wielu osób, tj. o czyn z art. 165 § 1 pkt 1 k.k.

171) PO I Ds 136.2021 Prokuratury Okręgowej w Warszawie

W sprawie przekroczenia uprawnień, w okresie od dnia 23 marca 2019 r. do dnia 28 marca 2019 r. w Warszawie oraz Tokio, przez funkcjonariuszy publicznych – urzędników z Ministerstwa Spraw Zagranicznych poprzez przeprowadzenie wizytacji w Ambasadzie RP w Tokio, czym działano na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.

172) 4138-1.Ds.229.2023 Prokuratura Rejonowa Kraków-Śródmieście Zachód

W sprawie przekroczenia uprawnień w dniu 18 września 2023 r w rejonie Wzgórza Wawelskiego przez funkcjonariuszy Policji OPP KMP w Krakowie, polegającego na zastosowaniu środków przymusu bezpośredniego w przebiegu zabezpieczenia zgromadzeń publicznych przy oddzielaniu kordonem dwóch manifestujących grup, a gdzie w przebiegu działań Policji obrażeń ciała doznała pokrzywdzona K.A., tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. i art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

173) RP II Ds 22.2020 Prokuratury Regionalnej w Warszawie

W sprawie przeciwko C.K. podejrzanemu o czyn z art. 191 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.

174) PO I Ds 164.2019 Prokuratury Okręgowej w Warszawie

W sprawie przekroczenia uprawnień w okresie od 21 stycznia 2019 r. do 4 lutego 2019 roku w Warszawie przez funkcjonariuszy publicznych polegającego na odmowie przekazania Marszałkowi Sejmu RP wniosku z dnia 21 stycznia 2019 roku o wyrażenie zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej Posła na Sejm RP Marszałka Sejmu RP, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.

175) PO I Ds 283.2020 Prokuratury Okręgowej w Warszawie

W sprawie kierowania wobec L.C w dniu 26 października 2020 roku w Warszawie, gróźb bezprawnych w celu zmuszenia wymienionego do zaniechania jazdy samochodem i wykonywania czynności służbowych, tj. o czyn z art. 191 § 1 k.k. umorzone na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

176) PO I Ds 257.2018 Prokuratury Okręgowej w Warszawie

W sprawie zaistniałej w dniu 11 listopada 2018 roku w Warszawie kradzieży z użyciem przemocy wobec uczestników zgromadzenia pn. „Marsz Niepodległości”, banera z napisem „Kobiety przeciw faszyzmowi” o wartości kilkunastu złotych, tj. o czyn z art. 280 § 1 k.k. - na podstawie art. 322 § 1 k.p.k. wobec niewykrycia sprawców przestępstwa.

177) PO I Ds 55.2021 Prokuratury Okręgowej w Warszawie

W sprawie zaistniałego w dniu 22 listopada 2020 roku nawoływania do nienawiści na tle różnic wyznaniowych przez opublikowanie grafiki przedstawiającej płonący kościół otoczony błyskawicami symbolizującymi Warszawski Strajk Kobiet, tj. o czyn z art. 255 § 1 k.k.

178) PO I Ds 282.2020 - Prokuratury Okręgowej w Warszawie

W sprawie przekroczenia uprawnień przez funkcjonariusza Policji w dniu 11 listopada 2020 roku przy Rondzie de Gaulle'a w Warszawie w związku z zabezpieczaniem porządku publicznego

w trakcie „Marszu Niepodległości”, tj. o czyny z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

179) PO I Ds 63.2021 - Prokuratury Okręgowej w Warszawie

W sprawie sprowadzenia niebezpieczeństwa dla życia i zdrowia wielu osób poprzez zorganizowanie w trakcie pandemii COVID -19 zgromadzenia publicznego „Marsz Wolności” w dniu 24 października 2020 roku w Warszawie, tj. o czyn z art. 165 § 1 pkt 1 k.k.

180) PR 1 Ds 306.2021 Prokuratury Rejonowej Warszawa-Śródmieście w Warszawie

W sprawie pięciu podejrzanych w zakresie odnoszącym się do zdarzeń z dnia 7 sierpnia 2020 roku, do których doszło w Warszawie przy ul. Krakowskie Przedmieście i uczestnictwa w zbiegowisku publicznym, tj. o czyny 254 § 1 k.k. w zw. z art 57a § 1 k.k. oraz art. 224 § 2 k.k.

181) PO I Ds 115.2018 Prokuratury Okręgowej w Warszawie

W sprawie przekroczenia uprawnień i nieumyślnego niedopełnienia obowiązków przez funkcjonariuszy ABW oraz nieumyślnego spowodowania śmierci, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k., art. 231 § 3 k.k. i art. 155 k.k.

182) 3042-1.Ds.23.2022 Prokuratury Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie

W sprawie niedopełnienia obowiązków i przekroczenia uprawnień przez Szefa, funkcjonariuszy i osobę przybraną do pomocy funkcjonariuszom CBA podczas przeprowadzania czynności operacyjno-rozpoznawczych, tj. m.in. o czyn z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 21 § 2 k.k. w zb. z art. 24 k.k. w zw. z art. 229 § 4 k.k.

183) PO I Ds 80.2018 Prokuratury Okręgowej w Warszawie

W sprawie podejrzenia popełnienia przestępstwa przez pracownika Wydziału Podawczego Kancelarii Sejmu, polegającego na przyjęciu w dniu 15 września 2016 roku po godz. 16:00, koperty z dokumentami oferty konkursowej na stanowisko Prezesa Telewizji Polskiej S.A. tj. o czyn z art. 271 § 1 k.k. i art. 273 k.k., zakończonego odmową wszczęcia postępowania, na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., wobec braku znamion czynu zabronionego.

184) PO III Ds 82.201 Prokuratury Okręgowej w Warszawie

W sprawie m. in. mającego miejsce nie wcześniej niż od dnia 8 maja 2017 roku oraz nie później niż do dnia 7 marca 2018 roku w Warszawie sprowadzenia bezpośredniego niebezpieczeństwa wyrządzenia znacznej szkody majątkowej, polegającej na zawarciu szeregu umów z podmiotem Solvere Sp. z o.o. na łączną kwotę około 500 000 zł, pomimo zasiadania P. M. i A.P., pracujących do dnia 22 maja 2017 roku w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, w Zarządzie Solvere Sp. z o.o., czym działano na szkodę partii politycznej Prawo i Sprawiedliwość, tj. o czyn z art. 296 § 1 k.k. – zakończonego odmową wszczęcia postępowania, wobec stwierdzenia braku wniosku o ściganie pochodzącego od osoby uprawnionej, na podstawie art. 17 § 1 pkt 10 k.p.k.

185) PO III Ds 169.2018 Prokuratury Okręgowej w Warszawie

W sprawie zakończonej odmową wszczęcia śledztwa w zakresie przekroczenia uprawnień lub niedopełnienia obowiązków, w okresie od dnia 11 października 2017 roku do dnia 14 czerwca 2018 roku w Warszawie przez członków Zarządu Polskiej Fundacji Narodowej z siedzibą w Warszawie poprzez naruszenie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych, w związku z realizacją projektów projektu „Polska 100” za kwotę 1 miliona złotych i podjęciem w ramach tegoż projektu decyzji w przedmiocie zakupu jachtu żaglowego za łączną kwotę 902 500 € oraz realizacją projektu „I love Poland” za kwotę około 11 milionów złotych oraz poprzez udaremnienie, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, przetargu publicznego na zakup przedmiotowego jachtu oraz realizację wyżej wymienionych projektów, po czym działał na szkodę interesu publicznego oraz Polskiej Fundacji Narodowej z siedzibą w Warszawie, tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. i art. 305 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. – na podstawie artykułu 17 § 1 pkt 2 k.p.k. – wobec stwierdzenia braku znamion czynu zabronionego.

186) PO I Ds 234.2019 Prokuratury Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie

W sprawie publikowania wielu nieprawdziwych informacji na temat E.S, a także groźby karalnej, tj. o czyny z art. 212 § 2 k.k. i art. 216 § 2 k.k.

187) PO I Ds 28.2016 Prokuratury Okręgowej w Piotrkowie Trybunalskim

W sprawie. obietnicy przez B. M. udzielenia korzyści majątkowej lub osobistej radnym miasta Bełchatów, tj. o czyn z 229 § 1 k.k.

188) PO I Ds 156.2018 Prokuratury Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie

W sprawie przekroczenia uprawnień przez ówczesnego Szefa CBA w zakresie czynności podejmowanych wobec A.K. i w efekcie zwolnienia go z pracy, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.

189) PO I Ds 114.2019 Prokuratury Okręgowej Warszawa Praga w Warszawie

W sprawie niedopełnienia obowiązków lub przekroczenia uprawnień przez funkcjonariusza publicznego w osobie pracownika Biura Ochrony Ministerstwa Sprawiedliwości, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.

190) 3048-1.Ds.80.2022 Prokuratury Okręgowej w Sosnowcu

W sprawie przeciwko przedstawicielowi lokalnych mediów o czyn z art. 231 § 2 k.k. i inne.

191) 2005-1.Ds.2.2023, Prokuratury Regionalnej w Lublinie

W sprawie przeciwko A. K. i P.N. podejrzanym o czyn z art. 297 § 1 k.k. i art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i inne. Przedmiotem śledztwa pozostawały okoliczności związane z wielokrotnym finansowaniem ze środków unijnych tych samych wydatków deklarowanych przez

beneficjenta dotacji spółkę ASAPON Sp. z o.o., w ramach realizowanych przez tą spółkę, w tym samym czasie, czterech analogicznych projektów, których istota sprowadzała się to tego samego zakresu tj. zakupu urządzeń mających służyć do nadawania różnego rodzaju korespondencji (tzw. wysyłkomatów) oraz uruchomienia usługi polegającej na umożliwieniu klientom nadawania takiej korespondencji przy jednoczesnym zaoferowaniu możliwości wyboru dowolnego operatora pocztowego spośród tych, którzy zawrą umowę z beneficjentem projektów. Dostawcami usług dla beneficjenta dotacji były m.in. spółki z grupy InPost.

192) PO II Ds 9.2018 Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu

W sprawie doprowadzenia, w okresie od października 2015 roku do końca 2018 r. we Wrocławiu klientów sklepu internetowego goldsaver.pl do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, na skutek wprowadzenia pokrzywdzonych w błąd co do zamiaru wydania im zgromadzonego złota lub odkupienia złota, a także co do możliwości dysponowania wpłacanymi środkami finansowymi, tj. o czyn z art. 171 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe i inne.

193) 2011-1.Ds.14.2023 Prokuratury Regionalnej we Wrocławiu

W sprawie reprivatyzacji nieruchomości warszawskiej położonej przy ul. Hożej 26 – czyny z art. 270 § 1 k.k. i z art. 286 § 1 k.k.

194) 2011-1.Ds.29.2024 Prokuratury Regionalnej we Wrocławiu

W sprawie nacjonalizacji nieruchomości o wielkiej wartości przy ul. Chocimskiej 28 w Warszawie, a także zbycia 0,84 części budynku pod tym samym adresem w drodze przetargu ustnego nieograniczonego na rzecz Blue M sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi, tj. o czyny z art. 231 § 1 k.k. i art. 296 § 1 i 3 k.k.

195) PO I Ds 104.202 Prokuratury Okręgowej w Warszawie

Postępowanie w sprawie zaistniałego w bliżej nieokreślonym czasie, nie wcześniej niż 20 marca 2020 r., a nie później niż 10 maja 2020 r. w Warszawie niedopełnienia obowiązków przez

członków Rady Ministrów, polegającego na zaniechaniu wydania rozporządzenia o wprowadzeniu stanu klęski żywiołowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z rozprzestrzenianiem się epidemii choroby zakaźnej COVID-19, czym działano na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.

196) PO V Ds 25.2018 Prokuratura Okręgowa w Warszawie

W sprawie wystawienia w dniu 24 lipca 2018 r. w Warszawie przez funkcjonariusza publicznego Dyrektora Biura Komunikacji i Promocji MS dokumentu poświadczającego nieprawdą co do okoliczności mających znaczenie prawne w postaci zatrudnienia określonej osoby w Ministerstwie Sprawiedliwości, tj. o czyn z art. 271 § 1 k.k.

197) PO III Ds 41.2018 Prokuratura Okręgowa w Warszawie

W sprawie przekroczenia uprawnień lub niedopełnienia obowiązków w okresie od 31 maja 2016r. do 1 marca 2017r. w Warszawie przez Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa poprzez jednoczesne pełnienie funkcji członka Rady Nadzorczej Dalmor S.A. oraz Lotos Biopaliwa Sp. z o.o. wbrew regulacjom art. 4 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi oraz art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne, czym działano na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 1 kk - na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 kpk - wobec stwierdzenia braku znamion czynu zabronionego.

198) PO I Ds 3.2020 Prokuratura Okręgowa w Zamościu

W sprawie przekroczenia w okresie od 2019 r., daty dokładnie nieustalonej do 10 września 2019 r., w miejscach dokładnie nieustalonych przez sędziów stowarzyszeń sędziowskich oraz prokuratorów poprzez ujawnienie osobie nieuprawnionej informacji niejawnych o klauzuli „zastrzeżone” i „poufne” oraz informacji uzyskanych w związku z wykonywaniem czynności służbowych, czym działano na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. w zb. z art. 266 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

199) PO I Ds 43.2020 Prokuratura Okręgowa w Warszawie

W sprawie przekroczenia uprawnień przez funkcjonariusza publicznego poprzez wygłoszenie nieprawdziwych słów w dniu 23 stycznia 2020 r. w Warszawie, podczas trwającego 4 posiedzenia Sejmu RP, mających na celu obniżenie zaufania społecznego do grupy zawodowej sędziów sądów powszechnych RP, działając tym samym na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.

200) 4313-4.Ds.1433.2022 Prokuratura Rejonowa Warszawa-Śródmieście w Warszawie

W sprawie uporczywego nękania funkcjonariusza NIK w okresie od 17 lipca 2022 r. do 05 września 2022 r. poprzez kierowanie do niego wielu połączeń telefonicznych oraz przesyłanie dwuznacznych wiadomości tekstowych o różnych porach dnia i nocy, co wzbudziło u pokrzywdzonego uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, udręczenia oraz istotnego naruszenia prywatności, tj. o czyn z art. 190a § 1 k.k.

V. Podsumowanie

Pierwszy etap prac Zespołu powołanego przez Prokuratora Krajowego na mocy zarządzenia z dnia 28 sierpnia 2024 roku został zakończony zbadaniem 200 spraw, które w powszechnej opinii miały budzić wątpliwości co do prawidłowości ich prowadzenia i zasadności merytorycznych rozstrzygnięć. Jest to oczywiście niewielka liczba kontrowersyjnych spraw prowadzonych w latach 2016-2023, jednak ich wspólnym mianownikiem były zastrzeżenia formułowane w przestrzeni publicznej, głównie przez media, ale także osoby pokrzywdzone lub objęte takim postępowaniem, które podnosiły zarzuty co do braku rzetelności i intencjonalnym sposobie podejmowanych działań lub wydawanych rozstrzygnięć.

Kwalifikacja spraw do badania opierała się zatem na informacjach przekazywanych do Prokuratury Krajowej przez osoby pokrzywdzone, organizacje społeczne, a także kwerendy prowadzone w jednostkach organizacyjnych prokuratury. Informacje przekazywane systematycznie przez prokuratorów regionalnych pozwoliły na pozyskanie informacji o sprawach rejestrowanych w repertoriach, które z różnych względów mogły podlegać politycznemu oddziaływaniu. Z tego też względu w raporcie zamieszczono bardzo obszerną informację o działaniach Prokuratora Regionalnego w Lublinie, które pozostają istotnym przedmiotem dociekań, głównie ze strony mediów. Pojęcia „szafa” lub „garaż” stały się synonimem opisywania poczynań naruszających prawo w interesie politycznym. Z tego też względu Zespół zdecydował się na zaprezentowanie w raporcie informacji o przanalizowanych sprawach i przedstawienie **mechanizmu działań stanowiących już niejako symbol minionej epoki w prokuraturze**. Poza tym winno mieć to również wymiar edukacyjny i stanowić jasny przekaz jakiego rodzaju działania w prokuraturze są niedopuszczalne i winny podlegać napiętnowaniu.

Drugą grupą spraw, które przedstawiono w sposób sygnalityczny to postępowania wdrażane i prowadzone przeciwko sędziom i prokuratorom podejmującym w latach 2016-2023 walkę o zachowanie praworządności. W tym przypadku postępowania te miały spowodować „efekt mrozący”, a ostatecznie kończyły się wydaniem decyzji o umorzeniu postępowania. Wydane w tym przedmiocie decyzje końcowe uznane są za słuszne, jednak wzięwszy pod uwagę ich liczbę, ale także jaskrawy przykład wykorzystania prokuratury do oddziaływania na przedstawicieli środowiska sędziowskiego i prokuratorowskiego tego rodzaju prezentacja wydaje się być ze wszech miar konieczna.

Wyniki prac Zespołu przygotowane zostały w oparciu o badanie reprezentatywnej liczby **200 postępowań**, z których **51 spraw** opisanych zostały w dwóch odrębnych i szczególnych kategoriach jako: „postępowania dotyczące Prokuratora Regionalnego w Lublinie” oraz „postępowania wszczynane wobec niezależnych sędziów i prokuratorów”. Zasadniczą ideą stojącą u podstaw takiej decyzji było dążenie do zobrazowania skali i charakteru opisywanych zjawisk, które na przestrzeni lat, a zwłaszcza w ostatnim okresie budziły powszechne zainteresowanie.

Z liczby pozostałych 149 zbadanych spraw jedynie w **37** przypadkach stwierdzono, że sposób prowadzenia postępowania i treść merytorycznego rozstrzygnięcia nie budziły istotnych zastrzeżeń. Sprawy te z uwagi na rozmiar raportu zostały przedstawione w sposób zwięzły z informacją o sygnaturze oraz przedmiocie sprawy.

W przypadku pozostałych **112** postępowań dotyczących w wielu przypadkach niezwykle głośnych i budzących zainteresowanie zdarzeń stwierdzono **szereg poważnych zastrzeżeń**, które winny skutkować zdecydowaną reakcją w sferze odpowiedzialności karnej i dyscyplinarnej. Wnioski w tej materii zostały sformułowane i zaprezentowane w raporcie.

Wyniki badania potwierdziły wiele formułowanych zastrzeżeń prowadząc do konkluzji, że prokuratura w latach 2016-2023 nie wywiązywała się w sposób prawidłowy ze swoich zadań. W tym aspekcie postępowania mające charakter wrażliwy dla władzy politycznej prowadzone były w sposób nierzetelny i nieobiektywny, a prokuratura wykorzystana została do politycznych celów. Stosowano wiele różnych działań, aby doprowadzić do odpowiedzialności karnej za różne wymaginowane czyny, a jeżeli nie przynosiło to wymiernego efektu w sposób bezceremonialny wydłużono czas prowadzonych śledztw, aby przynajmniej w ten sposób oddziaływać i utrudniać życie osobom, których dotyczyły.

Badania aktowe pozwoliły zatem na ujawnienie szeregu mechanizmów, które były wykorzystywane do osiągnięcia zamierzonego celu jakim była kontrola nad postępowaniami o charakterze politycznym. Nie mógł on być realizowany bez współpracy prokuratorów sprawujących funkcje kierownicze w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury, którzy z jednej strony bezzwłocznie przekazywali informacje o wszystkich ważnych dla władzy sprawach, a z drugiej w sposób skrupulatny i lojalny wykonywali polecenia lub realizowali oczekiwania swoich przełożonych. Zapisy w aktach konkretnych postępowań zawierają bardzo wiele informacji o czynnościach podejmowanych przez kierowników jednostek organizacyjnych. Ujawnia się obraz przełożonych, zwłaszcza szczebla regionalnego, którzy podejmowali działania zmierzające do zapewnienia oczekiwanego sposobu prowadzenia lub zakończenia postępowania.

Kierownictwo prokuratury działając ewidentnie w interesie politycznym wdrażało i kontynuowało postępowania pomimo braku merytorycznych podstaw do ich prowadzenia. Wynikało to ze świadomości, że fakt prowadzenia postępowania w stosunku do określonych czynów lub osób wywołuje stosowne reakcje w przestrzeni publicznej i może przynosić rezultaty w sferze politycznej. Był to też rodzaj swoistej presji na osoby objęte zainteresowaniem konkretnego śledztwa. Wielokrotnie w przestrzeni publicznej pojawiały się informacje o wszczęciu postępowania, które w swym medialnym wymiarze przesądzało de facto o winie osoby. Dochodziło do sytuacji, gdy objęcie konkretnej osoby postępowaniem w przestrzeni medialnej stawało się czynnikiem równoważnym z przesądzeniem o winie w prawomocnym wyroku. W tym aspekcie prokuratura pozostawała doskonałym narzędziem, które na równi z „czwartą władzą”, a czasem przy jej wykorzystaniu mogła informacjami o prowadzonym, czy też wszczętym postępowaniu wypaczać obraz rzeczywistości, ewentualnie kreować go w celach czysto politycznych.

Jednym z kluczowych czynników dostrzeżonych w toku badania, który miał wpływ na negatywne zjawiska w prokuraturze, było wprowadzenie mechanizmu akceptacji merytorycznych rozstrzygnięć w sprawach sporządzanych przez prokuratorów. Działanie to nie znajduje umocowania w przepisach prawa i stanowiło ewidentne naruszenie niezależności prokuratorskiej. Przepisy § 71 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2016 roku Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury przewidują uprawnienie kierownika jednostki wyższego stopnia do objęcia sprawy zwierzchnim nadzorem służbowym, jednak nadzór ten ma wymiar konsultacyjny w zakresie kierunków i sprawności postępowania. Powinien być także prowadzony z szacunkiem dla niezależności prokuratora. Tymczasem przybierał on niedopuszczalną formę aprobaty decyzji prokuratury, który bardzo często stawał się ubezwłasnowolniony w swoich działaniach. Inną rzeczą jest, że prokuratorzy bez większego oporu poddawali się tego rodzaju praktyce. Jedynym wyjątkiem był prokurator z Prokuratury Okręgowej w Łomży, który po odmowie aprobaty dwóch decyzji w sprawie PO I Ds 34.2018 wydał ostatecznie rozstrzygnięcie w sposób autonomiczny nie oczekując na akceptację ze strony przełożonych.

Praktyka polegająca na akceptowaniu decyzji w „ważnych” sprawach miała z perspektywy ówczesnego kierownictwa prokuratury wiele korzyści, albowiem pozwalała na eliminowanie niewygodnych merytorycznie treści, z zaś drugiej strony, na powstrzymanie wydania końcowego rozstrzygnięcia. Dotyczyło to tej kategorii spraw, które władza, pomimo braku ku temu podstaw, zamierzała kontynuować i epatować tym faktem opinię publiczną.

Przykładami takich spraw są:

- **PO I Ds 57.2017** Prokuratury Okręgowej w Świdnicy przeciwko M.G. Prokurator umorzył śledztwo w dniu 15 marca 2017 roku, po czym po podjęciu z urzędu w dniu 3 kwietnia 2017 roku było kontynuowane do dnia 28 lutego 2022 roku, a zatem przez okres blisko 5 lat. Postępowanie to zawierało szereg nieprawidłowości, jednak w dniu 15 lipca 2021 roku skierowano projekt postanowienia do akceptacji, po czym na skutek własnej inicjatywy prokurator referent uzyskał zgodę na podpisanie postanowienia o umorzeniu, co stało się w dniu 28 lipca 2022 roku,
- **PO I Ds 87.2017** Prokuratury Okręgowej w Katowicach w sprawie publicznego znieważenia Narodu Polskiego dokonanego w dniu 14 września 2015 roku przez J.T.G, tj. o czyn z art. 133 kk i inne. W sprawie tej prokurator referent w dniu 3 października 2016 roku oraz w dniu 29 czerwca 2017 roku wydawał postanowienie o umorzeniu śledztwa i dwukrotnie decyzja ta był uchylana w trybie art. 8 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku Prawo o prokuraturze,
- **RP II Ds 6.2021** Prokuratury Regionalnej w Warszawie. W sprawie tej prokurator wszczął śledztwo w dniu 21 kwietnia 2021 roku, po czym już w sierpniu 2021 roku sporządziła projekt decyzji o umorzeniu śledztwa, który nie został zaakceptowany. Następnie sporządziła kolejne 4 projekty i dopiero piąty projekt został zaakceptowany i postępowanie umorzone zostało w dniu 9 sierpnia 2023 roku.

Poza akceptacją merytorycznych decyzji dostrzeżono także dość częste obejmowanie spraw zwierzchnim nadzorem służbowym w Prokuraturze Krajowej. Przepisy rozporządzenia wskazują, iż powinno to mieć miejsce w szczególnie uzasadnionych przypadkach, ze względu na wagę lub zawłość sprawy, jednak w tym konkretnych realiach miało to miejsce w sprawach o zdecydowanie mniejszym ciężarze gatunkowym. Badania aktowe potwierdziły znaną tezę, iż kierownictwo Prokuratury Krajowej sprawowało bardzo ścisły nadzór nad wrażliwymi sprawami prowadzonymi w podległych jednostkach. Często wykraczał on poza zwykłe konsultacje, a przybierał formę decydowania o sposobie realizacji, czy też kolejności czynności procesowych. Dobrym przykładem jest w tym przypadku sprawa RP II Ds 6.2021, gdzie prokurator zobowiązana była przedstawiać do akceptacji listę świadków do przesłuchania, a w określonym zakresie Prokurator Regionalny w Warszawie przejął nawet do osobistego wykonania kierowanie wezwań do niektórych osób. Z kolei w sprawie **PO I Ds 19.2017** Prokuratury Okręgowej w Katowicach Prokurator Regionalny w Katowicach nie mogąc doczekać się oczekiwanych efektów zobowiązał prokuratora referenta do przekazywania cotygodniowych informacji o biegu postępowania i stan taki trwał przez wiele tygodni.

Innym przykładem dążenia do uzyskania oczekiwanego efektu było przekazywanie spraw do innych jednostek organizacyjnych prokuratury (czasami określanych jako jednostki zaufane), które kontynuowały postępowania w sytuacji podjęcia negatywnej decyzji przez prokuratora z innej jednostki organizacyjnej prokuratury.

Tak było między innymi w sprawie RP II Ds 6.2017 Prokuratury Regionalnej w Białymstoku, która została przekazana do tej jednostki, po tym, jak prokurator Małopolskiego Wydziału Zamiejscowego Departamentu do Spraw Przeszłości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej odmówił wszczęcia śledztwa w sprawie zawiadomienia dotyczącego Krzysztofa Bondaryka. Sprawa została wówczas przekazana do dalszego prowadzenia Prokuraturze Okręgowej w Ostrołęce, po czym przejęła je Prokuratura Regionalna w Białymstoku kierując ostatecznie niesłuszny akt oskarżenia, co potwierdziły orzeczenia sądów.

Przekazanie sprawy poza właściwość miejscową wykorzystano także w sprawie dotyczącej Bogdana Świączkowskiego, który miał zostać fałszywie oskarżony w jednym z postępowań sądowych. Sprawa została przekazana poza właściwość miejscową do Prokuratury Okręgowej w Opolu. Jednostka ta skierowała w sprawie akt oskarżenia, który również okazał się niesłuszny, a sąd umorzył postępowanie jeszcze przed postępowaniem rozpoznawczym.

Zgodnie z przepisem § 116 ust 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2016 roku Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz.U. 2023, poz. 1115) Prokurator Generalny, Prokurator Krajowy, upoważniony przez nich prokurator lub kierownik jednostki nadrzędnej może, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, przekazać podległej jednostce do prowadzenia lub nadzorowania sprawę z wyłączeniem zasad wynikających z przepisów określających właściwość jednostek. Przekazanie to winno zatem nastąpić, gdy istnieją okoliczności mogące podważyć rzetelność, czy też bezstronność rozstrzygnięcia przez określoną jednostkę organizacyjną. Nie może zaś być wykorzystywany jako podstawa do uzyskiwania oczekiwanej decyzji lub rozstrzygnięcia od prokuratorów przychylnych kierownictwa i działających w myśl ich interesu.

Prowadzone badania w sposób oczywisty koncentrowały główną uwagę na treściach merytorycznych rozstrzygnięć, które stanowią emanację każdego postępowania i punkt odniesienia pozwalający na ocenę prawidłowości wdrożenia postępowania, jego ukierunkowania, zasadności podejmowanych czynności w jego toku, a także profesjonalizmu i doświadczenia prokuratora. Prawidłowo skonstruowana decyzja winna zawierać opis wszystkich ujawnionych czynów (w formie zarzutu lub opisu czynów), a także uzasadnienie faktyczne odnoszące się do poczynionych ustaleń oraz uzasadnienie w zakresie znamion czynu i kwalifikacji prawnej.

Spośród badanych spraw większość została zakończona wydaniem postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania. W tego rodzaju przypadkach, aż w 60 % przypadków decyzje były wydawane zasadniczo w oparciu o treść samego zawiadomienia i załączone do niego dokumenty, ewentualnie internetowe ustalenia lub odwołanie się do innych zakończonych spraw.

Przykładami takich niezasadnych decyzji pozostają rozstrzygnięcia wydane w sprawach:

- **3018-4.Ds.10.2021** Prokuratury Okręgowej w Nowym Sączu w sprawie niedopełnienia obowiązków przez nieustalonych funkcjonariuszy publicznych, poprzez nienależyte zabezpieczenie dowodów rzeczowych w postępowaniu karnym w sprawie wypadku drogowego w lutym 2017 r. z udziałem Prezesa Rady Ministrów, tj. o czyn z art. 231§1 k.k.
- **PO I Ds 64.2020** Prokuratury Okręgowej w Warszawie w sprawie nabycia jesienią 2018 r. m.in. przez Prezesa Zarządu PKN Orlen S.A. od podmiotu należącego do Grupy Profbud sp. z o.o. mieszkania o powierzchni 187 metrów², położonego w Warszawie po zaniżonej cenie, tj. o czyn z art. 228 § 1 k.k.
- **RP I Ds 37.2018** Prokuratury Regionalnej w Warszawie w sprawie usiłowania wprowadzenia przez bliżej nieustalone osoby związane z Fundacją Grzegorza Biereckiego „Kocham Podlasie” i z zarządem Kasy Krajowej SKOK, w kwietniu 2015r. w bliżej nieustalonym miejscu, do obrotu gospodarczego środków finansowych w kwocie około 60 milionów złotych, pochodzących z korzyści związanych z popełnieniem czynu zabronionego, poprzez zdeponowanie ich na rachunku technicznym w Getin Noble Bank S.A., które to czynności mogłyby udaremniać lub znacznie utrudnić stwierdzenie ich przestępnego pochodzenia lub miejsca umieszczenia, ich wykrycia, zajęcia albo orzeczenia przepadku, tj. czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 299 § 1 k.k.
- **PO I Ds 92.2020** Prokuratury Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie dotyczące niedopełnienia obowiązków przez Zastępcę Prokuratora Rejonowego Warszawa - Mokotów w Warszawie poprzez przejęcie wszczętego w dniu 23 kwietnia 2020 roku przez podległego prokuratora śledztwa prowadzonego za sygn. akt PR 3 Ds. 589.2020 i wydania tego samego dnia postanowienia o umorzeniu śledztwa, czym działała na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.

Do tej grupy spraw należy też zakwalifikować postępowanie, które zostało umorzone, ale jego kontekst i okoliczności podjęcia decyzji zrównują je w istocie z odmową wszczęcia śledztwa. W tym przypadku chodzi oczywiście o śledztwo sygn. **PR 3 Ds 589.2020** Prokuratury Rejonowej Warszawa-Mokotów w Warszawie dotyczące sprowadzenia niebezpieczeństwa zagrażającego życiu

i zdrowiu wielu osób poprzez przedsięwzięcie działań mających na celu przeprowadzenie wyborów Prezydenta RP w 2020 roku w okresie ogłoszonego na terytorium RP rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 roku stanu epidemii w związku z zakażeniem wirusem SARS-COV-2, to jest podejrzenia popełnienia przestępstwa z art. 165 § 1 pkt 1 k.k. Postępowanie to zostało umorzone kilka lub kilkanaście godzin od chwili ujawnienia informacji o jego wszczęciu i stanowi jeden z najbardziej jaskrawych przykładów politycznych działań. Nie było bowiem żadnych racjonalnych przesłanek o charakterze formalnym i merytorycznym, które uzasadniałyby umorzenie śledztwa w dniu jego wszczęcia.

Druga grupa spraw zakończonych postanowieniem o odmowie wszczęcia postępowania to sprawy, w przypadku których decyzja została poprzedzona czynnościami sprawdzającymi. Analiza akt ukazuje jednak, że postępowania te były prowadzone w celu wykazania, że nie istnieją podstawy do wszczęcia śledztwa. W tych przypadkach istota czynności prokuratorów zmierzała często do zastąpienia dowodów procesowych, które powinny zostać pozyskane w ramach wszczętego postępowania dokumentami i czynnościami procesowymi z innych postępowań. Istotą działania w tych sprawach pozostawało dążenie do zaniechania wszczęcia postępowania przygotowawczego.

Najbardziej charakterystycznym przykładem takiego postępowania jest sprawa **PO III Ds 33.2019** Prokuratury Okręgowej w Warszawie dotyczące wybudowania dwóch wieżowców na należącej do spółki Srebrna Sp. z o.o. działce w Warszawie, w toku którego zeznania kluczowego świadka zastępowano przesłuchaniem z innej sprawy, tylko dlatego, że był prezesem rządzącej partii politycznej.

Innymi sprawami z tej kategorii pozostają postępowania:

- **3047-1.Ds.50.2023** Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu w sprawie wyrządzenia znacznej szkody majątkowej w okresie od 1999 roku do 2004 roku we Wrocławiu, w związku ze sprzedażą nieruchomości po zaniżonej cenie przez Parafię Rzymskokatolicką p.w. Św. Elżbiety we Wrocławiu w zamian za przekroczenie uprawnień i przyjęcie korzyści majątkowej tj. o czyn z art. 296 § 1 k.k. i art. 231 § 1 k.k.
- **PO V D 64.2017** Prokuratury Okręgowej w Warszawie w sprawie działania na szkodę interesu publicznego przez Ministra Sprawiedliwości Prokuratora Generalnego poprzez przekroczenie swoich uprawnień i wydanie w dniu 6 grudnia 2016 roku w Warszawie rozporządzenia w sprawie delegowania prokuratorów do Prokuratury Krajowej lub Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, a także świadczeń przysługującym prokuratorom

delegowanym poza stałe miejsce pełnienia służby niezgodnie z dyspozycją art. 112 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku Prawo o prokuraturze, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.

- **PO I Ds 192.2018** Prokuratury Okręgowej w Warszawie w sprawie przekroczenia uprawnień w dniu 22 stycznia 2018 r. w Warszawie przez Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, poprzez wydanie decyzji o przeniesieniu służbowym sędziego Jerzego Daniluka z Sądu Okręgowego w Lublinie do Sądu Okręgowego w Siedlcach oraz o delegowaniu go do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Apelacyjnym w Lublinie podczas pełnienia funkcji wiceprezesa tego sądu i tym samym działanie na rzecz interesu publicznego, jest to czyn z art. 231 § 1 k.k.
- **3041-3.Ds.151.2024** Prokuratury Okręgowej w Warszawie w sprawie przekroczenia uprawnień i niedopełnienia obowiązków w okresie od 5 sierpnia 2021 roku do dnia 23 grudnia 2021 roku we Wrocławiu przez funkcjonariusza publicznego - Prokuratora Regionalnego we Wrocławiu poprzez udaremnienie, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, przetargu publicznego w związku z zawarciem umów na opracowanie koncepcji i projektu aranżacji wnętrz siedziby Prokuratury Regionalnej we Wrocławiu przy ul. Piłsudskiego 76/78 oraz na dostawę mebli biurowych wraz z montażem dla wskazanej prokuratury na łączną kwotę brutto 890 900 zł, czym działano na szkodę interesu publicznego tj. o czyn z art. 231 § 2 k.k. i art. 305 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Istotną rolę w procesie kontroli decyzji o odmowie wszczęcia postępowania odgrywały sądy powszechne rozpoznające środki odwoławcze od tych postanowień. Nie zawsze oczywiście istniała możliwość złożenia środka odwoławczego, jednak w tych przypadkach, gdy było to możliwe, a sprawa trafiła do sądu decyzje końcowe były uchylane.

Na przeciwnym krańcu do opisanych powyżej postępowań znajdowały się sprawy, w przypadku których wszczęcie postępowania było jedną z pierwszych decyzji podejmowanych w sprawie. Nie było wówczas potrzebne postępowanie sprawdzające, a do wydania postanowienia o wszczęciu wystarczył nawet anonim. Przykładem takiego postępowania było śledztwo sygn. **RP II Ds 6.2021** Prokuratury Regionalnej w Warszawie w sprawie przekroczenia uprawnień, w okresie od grudnia 2017 roku do czerwca 2020 roku w Warszawie i niedopełnienia obowiązków przez ustalonych funkcjonariuszy publicznych, w czasie prowadzenia prac legislacyjnych, dotyczących zmiany przepisów: ustawy o podatku akcyzowym z dnia 17 grudnia 2017 roku w zakresie objęcia podatkiem akcyzowym wyrobów nowatorskich i płynu do papierosów elektronicznych oraz ustawy z dnia 22 listopada 2018 roku o zmianie ustawy o podatku akcyzowym, a także wydanych do niej

aktów wykonawczych, dotyczących wskazanych wyżej produktów, poprzez objęcie ich zerową stawką akcyzy, a następnie zaniechaniem jej poboru i działania na szkodę interesu publicznego, w związku z brakiem wpływów podatku akcyzowego od wyrobów nowatorskich i płynu do papierosów elektronicznych, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.

Innym przykładem pozostaje sprawa o sygn. **PO I Ds 254.2018** zarejestrowana w dniu 4 września 2018 roku na podstawie anonimu skierowanego do Pierwszego Zastępcy Prokuratora Generalnego Prokuratora Krajowego Bogdana Świączkowskiego, gdzie po przeprowadzeniu postępowania sprawdzającego prokurator referent wydał w dniu 20 września 2018 roku postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa. Jednak w dniu 17 listopada 2018 roku postępowanie zostało podjęte i w następstwie tego wszczęte zostało śledztwo w sprawie przekroczenia uprawnień polegających na uzyskaniu z Ministerstwa Spraw Zagranicznych, bez zgody bezpośredniego przełożonego, dofinansowania w kwocie 3000 GBP (11.483,63 zł) do szkolenia, które odbyło się w okresie od 15 lipca 2017 roku do dnia 23 września 2017 roku w Cambridge, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k., które kontynuowano przez wiele miesięcy wydając ostatecznie rozstrzygnięcie o jego umorzeniu.

W sprawie **PR 1 Ds 2784.2020** Prokuratury Rejonowej Szczecin-Zachód w dniu 30 października 2020 roku do Prokuratury Okręgowej w Szczecinie wpłynęło zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa złożone przez pełnomocnika Stowarzyszenia Fidei Defensor z siedzibą w Szczecinie dotyczące naruszenia uczuć religijnych. W tym przypadku Zastępca Prokuratora Okręgowego w Szczecinie przekazując zawiadomienie wydała jednostce podległej polecenie wszczęcia śledztwa.

Z kolei w sprawie **PO I Ds 213.2019** Prokuratury Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie dotyczącym ograniczania w okresie od dnia 18 maja 2019 roku do 27 maja 2019 roku w Krakowie J. K. przysługujących mu praw, wynikających ze stosunku pracy ze względu na jego przynależność religijną, tj. o czyn z art. 194 k.k. Prokurator Generalny polecił wszczęcie śledztwa z urzędu.

W wielu zbadanych sprawach stwierdzono, iż śledztwa były kontynuowane pomimo tego, że istniały przesłanki do wydania decyzji o odmowie wszczęcia postępowania lub też jego umorzenia. W tych przypadkach można było dostrzec duże zaangażowanie prokuratorów przełożonych i nadrzędnych sprawujących różnorodne formy nadzoru podejmujących działania zmierzające do uniemożliwienia wydania merytorycznego rozstrzygnięcia. Najczęściej przybierały one formę zlecenia kolejnych czynności dowodowych, które ze swej istoty powielają już czynności wykonane wcześniej, ewentualnie nie miały już znaczenia dla oceny merytorycznej sprawy.

Przykładem takiej sprawy jest śledztwo o sygn. akt **PO I Ds 87.2017** Prokuratury Okręgowej w Katowicach, prowadzone w sprawie publicznego znieważenia Narodu Polskiego dokonanego w

dniu 14 września 2015 roku, tj. o czyn z art. 133 k.k. Prokurator dwukrotnie umarzał przedmiotowe śledztwo i dwukrotnie prokurator przełożony w trybie art. 8 ustawy Prawo o prokuraturze uchylał końcowe rozstrzygnięcie zlecając wykonanie dodatkowych czynności. Decyzja o umorzeniu nie została podjęta po przekazaniu pisma z dnia 8 lutego 2018 roku Zastępcy Dyrektora Departamentu Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej, który po analizie akt wskazał, że brak jest podstaw do jego kontynuowania. Prokurator Regionalny w Katowicach polecił jego prowadzenie wskazując na konieczność zasięgnięcia opinii kolejnego biegłego.

Śledztwo o sygn. **3041-1.Ds.90.2021** Prokuratury Okręgowej w Warszawie w sprawie korupcji w organach Unii Europejskiej zostało wszczęte, a następnie było kontynuowane pomimo tego, że podstawą jego wdrożenia był artykuł prasowy, a prokurator wskazywał, że brak jest jurysdykcji polskich organów.

Skrupulatnie i bez żadnych efektów prowadzone były śledztwa zainicjowane przez Prokuratora Krajowego Bogdana Święczkowskiego o sygn. **PO I Ds 34.2018** dotyczące NBP, czy też śledztwo **RP 1 Ds 70.2016** Prokuratury Regionalnej w Białymstoku. Kolejnym przykładem pozostaje wznowiona w 2016 roku i kontynuowana za sygn. **RP I Ds 42.2016** Prokuratury Regionalnej w Katowicach sprawa tzw. „Willi Kwaśniewskich”. Śledztwo to zostało podjęte wskutek polecenia Departamentu do Spraw Przeszłości Gospodarczej Prokuratury Krajowej, a jego umorzenie nastąpiło ostatecznie po 6 latach w dniu 30 czerwca 2022 roku.

Intencjonalne wykorzystanie prokuratury, bez jakiegokolwiek dążenia do rzetelnego wyjaśnienia sprawy, można także dostrzec na gruncie sprawy **PO I Ds 19.2017** Prokuratury Okręgowej w Katowicach w oparciu o zawiadomienie I.J., gdzie po osiągnięciu celu zawiadamiającego i zawarciu ugody z komornikiem, zaprzestano sprawowania zwierzchniego nadzoru służbowego nie bacząc na charakter wydanych w tej sprawie rozstrzygnięć.

W trakcie badania ujawniono także szereg spraw dotyczących osób związanych z władzą, które podlegały szybkiemu umorzeniu. Do tej kategorii postępowań można zaliczyć sprawę sygn. **PO III Ds 95.2019** Prokuratury Okręgowej w Warszawie dotyczącą działania na szkodę interesu publicznego poprzez przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków w latach 2016-2018 przez funkcjonariuszy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w związku z przyznaniem Fundacji „Niezależne Media” z siedzibą w Warszawie dotacji związanej z projektem p.n. „Puszcza.tv” w wysokości 7,2 mln zł., tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k., która została umorzona po 6 miesiącach jej prowadzenia. W podobny sposób postąpiono ze sprawą sygn. **PO I Ds 184.2016** w Prokuraturze Okręgowej Warszawa – Praga w Warszawie dotycząca zachowań

Mariusza Kamińskiego jako Szefa CBA, którą podjęto i umorzono z uwagi na brak ustawowych znamion czynu zabronionego. W tym przypadku chodziło o wykazanie, iż podejmując kwestionowane postępowaniu działania w ramach kontroli operacyjnej nie naruszył on prawa. Niezwykle szybko zakończono także postępowanie sygn. akt **PO I Ds 215.2019** Prokuratury Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie prowadzone na podstawie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstw złożonym przez Ośrodek Monitorowania Zachowań Rasistowskich i Ksenofobicznych polegającego na umieszczaniu przez radnego miejskiego ze Szczecina Dariusza M. na stronach internetowych w latach 2013-2019 treści naruszających prawo. W tym przypadku najpierw przejęto postępowanie z jednostki niższego szczebla, gdzie były wykonywane czynności, aby dość szybko wydać postanowienie o umorzeniu postępowania.

W oparciu o wyniki prowadzonych badań można dostrzec tendencję do eliminowania możliwości podejmowania czynności procesowych wobec osób związanych z władzą polityczną. Nie wahano się przed wydawaniem poleceń, przejmowaniem spraw, jak też innych władczych uprawnień w celu możliwie szybkiego zakończenia postępowania.

Przedmiotem analiz były też bulwersujące przypadki wycofywania oczywistych aktów oskarżenia w celu podjęcia decyzji o umorzeniu zarzutów.

Jednym z najbardziej bulwersujących przypadków jest sprawa **PO II Ds 50.2017** Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu, gdzie pod pretekstem uzupełnienia materiału dowodowego wycofano z Sądu akt oskarżenia przeciwko liderce dolnośląskich struktur Obozu Narodowo-Radykalnego o czyn z art. 256 § 1 k.k. i inne. Następnie sprawa ta została umorzona z uwagi na brak ustawowych znamion czynu zabronionego.

Jeszcze bardziej bulwersująca sytuacją było wycofanie aktu oskarżenia przeciwko D.O. w sprawie sygn. II K 52/13 Sądu Okręgowego w Sieradzu. Wniosek został oparty na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego, ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry oraz ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta. Według tego przepisu złożenie wniosku było możliwe w sytuacji ujawnienia istotnych okoliczności, konieczność poszukiwania dowodów lub konieczność przeprowadzenia innych czynności mających na celu wyjaśnienie okoliczności sprawy. Stosownie do tej regulacji sąd był zobowiązany do zwrotu aktu oskarżenia, a prokurator miał 6 miesięcy na jego ponowne złożenie. Po upływie tego terminu tracił prawo do ponownego oskarżenia. W realiach omawianej sprawy materiały dotyczące D.O zostały przekazane do Małopolskiego Wydziału Zamiejscowego Departamentu do Spraw

Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji, gdzie w dniu 9 czerwca 2017 roku wydano postanowienie o umorzeniu postępowania.

Najistotniejsze jest to, że proces podejmowania decyzji nie miał charakteru transparentnego, a jak wykazało badanie, zmierzały one do zakończenia postępowań na etapie postępowania przygotowawczego.

W przypadkach, gdy nie zdołano zakończyć postępowania decyzją o odmowie jego wszczęcia i organy prokuratury były zmuszone do wdrożenia śledztwa lub dochodzenia prowadzono je w taki sposób, aby możliwie najszybciej wydać decyzje o umorzeniu. Czasem okazywało się to korzystne, albowiem uniemożliwiało zaskarżenia takiej decyzji z uwagi na to, że katalog podmiotów dysponujących prawem do złożenia środka odwoławczego jest zdecydowanie mniejszy. Jako przykład takich spraw należy przywołać umorzenie śledztwa PO I Ds 248.2016 Prokuratury Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie dotyczącego zaniechania ogłaszania orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego, a także śledztwo dotyczące wyborów kopertowych Prokuratury Rejonowej Warszawa-Mokotów w Warszawie o sygn. PR 3 Ds 589.2020. Wydaniem postanowienia o umorzeniu postępowania kończyły się także postępowania, które były prowadzone w sposób długotrwały i obejmowały one osoby, które naraziły się lub były przeciwnikami władzy. Postępowania te charakteryzowały się długotrwałością ich prowadzenia i zmierzały do maksymalnego opóźnienia daty merytorycznego rozstrzygnięcia. Tego rodzaju działania można dostrzec na kanwie sprawy: RP I Ds 42.2016 Prokuratury Regionalnej w Katowicach, RP I Ds 70.2016 Prokuratury Regionalnej w Katowicach, czy też PO I Ds 57.2017 Prokuratury Okręgowej w Świdnicy.

Wyjątkowym przykładem naruszania prawa pozostaje ściśle związane z długotrwałością prowadzenia postępowań fakt utrzymywania konkretnych osób przez wiele lat, bez merytorycznego uzasadnienia, w statusie podejrzanego. Tego rodzaju naruszanie prawa ze strony prokuratorów oraz kierownictwa prokuratury należy traktować z najwyższą dezaprobatą i ponad wszelką wątpliwość oceniać z perspektywy odpowiedzialności karnej.

Sztandarowym przykładem są postępowania związane z rozliczaniem osób ze służb specjalnych. W sprawie PO IV Ds 147.2016 Prokuratury Okręgowej w Warszawie dotyczącej niedopełnienia obowiązków służbowych oraz przekroczenia uprawnień w okresie od 2010 roku do 2014 roku w Warszawie, przez ustalonych funkcjonariuszy publicznych przez okres ponad 7 lat od przedstawienia zarzutów nie skierowano aktu oskarżenia, a postępowanie w 2024 roku zostało umorzone. Analogicznie było w sprawie PO I Ds 57.2017 Prokuratury Okręgowej w Świdnicy, gdzie

w odniesieniu do Dyrektora jednego z Departamentów ABW utrzymywania w statusie podejrzanego przez okres ponad 4 lat, a następnie nie wykonując żadnych czynności umorzono postępowanie.

Kolejnym bulwersującym przykładem jest sprawa RP I Ds 16.2018 Prokuratury Regionalnej w Gdańsku dotyczącej osób ze spółki „LOTOS”, gdzie po wydaniu postanowień o przedstawieniu zarzutów na początku 2019 roku przez okres prawie 5 lat nie podjęto decyzji o skierowaniu aktu oskarżenia i dopiero w grudniu 2024 roku wydano postanowienie o umorzeniu prowadzonego przeciwko nim śledztwa.

W tym kontekście zupełnie inny standard zastosowano wobec J.M, który znany jest z wielu wypowiedzi określanych jako mowa nienawiści. W sprawie 3059-1.Ds.83.2023 Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia - Fabryczna we Wrocławiu Dział do Spraw Wojskowych, gdzie bardzo szybko i konsekwentnie podejmowano decyzje o umorzeniu postępowania.

W toku analiz **ujawnione zostały przejawy wykorzystywania prokuratury do działań pozostających w sprzeczności z zasadami jej funkcjonowania.** Artykuł 6 ustawy Prawo o prokuraturze stanowi, że prokurator jest obowiązany do podejmowania działań określonych w ustawach, kierując się zasadą bezstronności i równego traktowania wszystkich obywateli. Nie budzi wątpliwości, iż w latach 2016-2023 nie dochowano tych standardów. Zachowanie poszczególnych prokuratorów oraz kierownictwa prokuratury niezależnie od szczebla organizacyjnego wymagają zatem rzetelnej i obiektywnej oceny w toku prowadzonych postępowań służbowych oraz karnych. Temu celowi służą działania podejmowane aktualnie w Prokuraturze Krajowej, a także rekomendacje formułowane przez autorów raportu.